

สุยามรณจสุต เตปิฏกํ

๐๒

วินยปิฏเก

มหาวิภังคสุต

ทุติโย ภาค

นิสฺสคฺคิยกณฺทปาฏิเทสํนียกณฺทเสชียกณฺทา

๙๖ ๕๕

ห้องกรมพระจันทบุรีนฤนาถ

๒๗ ๕๕ ๗๐

วินยปฎิเก
มหาวิภังคสูตร
ทุติยโธ ภาโค

294.311
๗ ๑๗ ศ
ค.ล.ค.๓

สยามรัฐสด เต็มใจ

วินยปฎิเก มหาวิภังคสูตร

ทุติโย ภาค

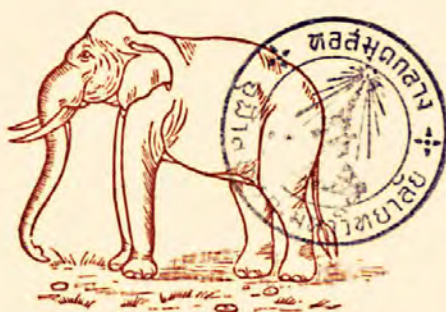
นิสฺสํกฺกียกณฺทปาจิตฺติยกณฺทปาฏิเทสํยกณฺทเสชียกณฺทา

วชิรณาณน มหาสมณน อาโท โสธิตา

ฉาณวรตฺเตเรน สํสณโสภณน

ปนฺ โสธิตา

ราชปุมฺเขน สยามรัฐวาสนา มหาชนน มุทุทาบีตา

สยามรัฐสด ราชธานี

มหานุกูลราชวิทยาลัยเขน ปกาสิตา

พุทธปรินิพพานา ๒๔๗๐

34468

มกักรมตฺธิทิตามพระราชบัญญัติ

กรุงเทพ ฯ

โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ถนนสามเสน

กิตฺตนปฺตํ

นิสฺสํกฺขิกยภณํ	องฺเก ๑
จํวรวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺขิกยภิกฺขุขุคฺค	,, ๖
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ	,, ๒
สํกฺขาปทวิภงฺโก	,, ๓
ปทภาชนํ	,, ๔
อนาปตฺติวาโร	,, ๕
ทฺติยสํกฺขาปทํ สํพฺพุตฺติภิกฺขุขุคฺค	,, ๗
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	,, ๘
ติจํวเรณ อวิปฺปวาตสํมมฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	,, ๙
ปทภาชนํ	,, ๑๐
อนาปตฺติวาโร	,, ๑๖
ตติยสํกฺขาปทํ อณฺุณตฺตรภิกฺขุขุคฺค	,, ๑๗
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	,, ๑๘
ปจฺจาสํจํวโร	,, ๒๐
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	,, ๒๓
จตุตฺถสํกฺขาปทํ อุกฺกยภิกฺขุขุคฺค	,, ๒๓
ปณฺณตฺติ	,, ๒๔
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	,, ๒๕

อนาปคฺคิตฺวาโร	องฺเก ๒๗
ปณฺจมสํกฺขาปทํ อุนฺนตวณฺณนาภิกฺขุณีวตฺถุ	” ๒๘
ปจฺมปฺปณฺณคฺคิ	” ๓๐
อนุปฺปณฺณคฺคิ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๓
ปทภาชนียํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๒
ฉฏฺฐสํกฺขาปทํ อุนฺนตวณฺณนาภิกฺขุณีวตฺถุ	” ๓๔
ปจฺมปฺปณฺณคฺคิ	” ๓๖
อนุปฺปณฺณคฺคิ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๘
ปทภาชนียํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๙
สํคฺคตมสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยาภิกฺขุวตฺถุ	” ๔๐
ปณฺณคฺคิ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๓
ปทภาชนียํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๔๒
ฉฏฺฐมสํกฺขาปทํ อุนฺนตวณฺณนาภิกฺขุณีวตฺถุ	” ๔๔
ปณฺณคฺคิ	” ๔๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๖
ปทภาชนียํ	” ๔๗
อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๔๘
ฉฏฺฐสํกฺขาปทํ อุนฺนตวณฺณนาภิกฺขุณีวตฺถุ	” ๔๙
ปณฺณคฺคิ	” ๕๐
สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๕๓

กิตฺตนปฺตํ

ค

ปทภาชนํ	องฺเก ๕๒
อนาปตฺติวาโร	„ ๕๓
ทสฺมตฺติกาปทํ อุนนทสฺสยปฺตฺตวตฺตํ	„ ๕๔
ปณฺณตฺติ	„ ๕๗
ตฺติกาปทวิภังโก	„ ๕๘
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	„ ๖๑
โกตฺติยวคฺคตฺส ปจฺมตฺติกาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ	„ ๖๓
ปณฺณตฺติ ตฺติกาปทวิภังโก ปทภาชนํ	„ ๖๔
อนาปตฺติวาโร	„ ๖๕
ทฺติยตฺติกาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ ปณฺณตฺติ ตฺติกาปทวิภังโก	„ ๖๖
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	„ ๖๗
ตฺติยตฺติกาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ ปณฺณตฺติ	„ ๖๘
ตฺติกาปทวิภังโก ปทภาชนํ	„ ๖๘
อนาปตฺติวาโร	„ ๗๐
จตุตฺตตฺติกาปทํ สฺมพฺพหุตฺตภิกฺขวตฺตํ	„ ๗๑
ปจฺมปณฺณตฺติ	„ ๗๒
สฺนฺตสฺมมฺติ อนุปณฺณตฺติ	„ ๗๓
ตฺติกาปทวิภังโก ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	„ ๗๔
ปณฺจมตฺติกาปทํ อุนนทสฺสยปฺตฺตวตฺตํ	„ ๗๖
ปณฺณตฺติ ตฺติกาปทวิภังโก	„ ๘๐

ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	อังกะ ๘๓
อฏฺฐสํกฺขาปทํ อปฺปนฺนทกฺกยปฺปทฺตวตฺตํ	” ๘๓
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	” ๘๓
ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	” ๘๔
สํคฺคตมสํกฺขาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ	” ๘๕
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	” ๘๖
ปทภาชนียํ	” ๘๗
อนาปตฺติวาโร	” ๘๘
อฏฺฐสํกฺขาปทํ อฺปนฺนทกฺกยปฺปทฺตวตฺตํ	” ๘๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	” ๘๙
วูเปยฺยจฺจนฺตทกฺกสํมุตติ ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	” ๙๐
นวมสํกฺขาปทํ	” ๙๑
อพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	” ”
ปทภาชนียํ	” ๙๒
อนาปตฺติวาโร	” ๙๓
ทศมสํกฺขาปทํ อฺปนฺนทกฺกยปฺปทฺตวตฺตํ	” ๙๔
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภังโก	” ๙๕
ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	” ๑๐๑
ปตฺตวตฺตคฺคสฺส ปจฺจมสํกฺขาปทํ	” ๑๐๒
อพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺตํ ปจฺจมปณฺณตฺติ	” ”

กิตฺตนปคฺคํ

ง

อนุปฺปนฺนตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	องฺเก ๓๐๓
ปทภาชนียํ	” ๓๐๔
อนาปคฺติวาโร	” ๓๐๖
ทุคฺคิยสิกฺขาปทํ สัมพหุตฺถิกขวตฺตํ	” ๓๐๗
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๑๐
ปคฺคคฺคาหาปกสํมตฺติ	” ๓๑๓
ปทภาชนียํ	” ๓๑๒
อนาปคฺติวาโร	” ๓๑๖
คฺคิยสิกฺขาปทํ ปิณฺฑนทวฺจณฺตฺเถรวตฺตํ	” ๓๑๗
อวรามิกานุชานนํ	” ๓๑๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๒๒
ปทภาชนียํ	” ๓๒๓
อนาปคฺติวาโร	” ๓๒๔
จตุตฺถสิกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยิกขวตฺตํ ปณฺณตฺติ	” ๓๒๕
สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๒๖
ปทภาชนียํ อนาปคฺติวาโร	” ๓๒๗
ปณฺจมสิกฺขาปทํ อุนนทสํกฺขปคฺคตวตฺตํ	” ๓๒๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๓๐
ปทภาชนียํ อนาปคฺติวาโร	” ๓๓๑
ฉฏฺฐสิกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยิกขวตฺตํ	” ๓๓๒

ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	อฺงฺเก ๓๓๓
อนาปตฺติวาโร	„ ๓๓๔
สํคฺคตมฺสํสิกฺขาปทํ อฺปนฺนทสฺสกุญฺจํ	„ ๓๓๕
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๓๘
ปทภาชนํ	„ ๓๓๙
อนาปตฺติวาโร	„ ๓๔๐
อฏฺฐมฺสํสิกฺขาปทํ อณฺณตฺตรมฺหามตฺตวตฺตํ	„ ๓๔๑
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๔๒
ปทภาชนํ	„ ๓๔๓
อนาปตฺติวาโร	„ ๓๔๔
นวมฺสํสิกฺขาปทํ สํพฺพหุตฺตํ	„ ๓๔๕
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๔๖
ปทภาชนํ	„ ๓๔๗
อนาปตฺติวาโร	„ ๓๔๘
ทสฺมฺสํสิกฺขาปทํ นพฺพหุตฺตํ	„ ๓๔๙
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๕๐
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	„ ๓๕๑
ปจฺจติยกณฺฑํ	„ ๓๕๓
มุตฺตาวาทคฺคสฺส ปจฺมฺสํสิกฺขาปทํ ทตฺถกสฺสกุญฺจํ	„ „
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๓๕๔

กิตฺตนปคฺคํ

ณ

ปทภาชนํ สัมปชานมฺสาณนสฺส อาการ	อังก ๓๕๕
อนาปคฺติวาโร	” ๓๖๓
ทุคฺยสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคฺยภิกฺขุขุคฺค	” ๓๖๒
นนฺทวิสาธพิททวคฺค	” ๓๖๓
ปณฺณคฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๓๖๔
อนาปคฺติวาโร	” ๓๗๒
คฺติยสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคฺยภิกฺขุขุคฺค	” ๓๗๓
ปณฺณคฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๓๗๔
อนาปคฺติวาโร	” ๓๘๐
จตุคฺคสํกฺขาปทํ	” ๓๘๓
ฉพฺพคฺคฺยภิกฺขุขุคฺค ปณฺณคฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ”
ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร	” ๓๘๒
ปณฺณจมสํกฺขาปทํ นวภิกฺขุขุคฺค ปจฺจมปณฺณคฺติ	” ๓๘๔
ราหุคฺค อนุปปณฺณคฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๘๕
ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร	” ๓๘๖
ฉฏฺฐสํกฺขาปทํ อนุรทฺทคฺคเรวคฺค	” ๓๘๘
ปณฺณคฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๙๓
ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร	” ๓๙๒
สํคฺคตมสํกฺขาปทํ อุกฺกยภิกฺขุขุคฺค	” ๓๙๓
ปจฺจมปณฺณคฺติ	” ๓๙๔

ปจฺมานุปฺปนฺนตฺตํ	ขงเก ๒๐๕
ทฺตฺยานุปฺปนฺนตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	„ ๒๐๖
อนาปตฺติวาโร	„ ๒๐๗
อฏฺฐมฺสํสิกฺขาปทํ วคฺคฺมฺหาตฺตริยภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๒๐๘
ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก อุตฺตฺตริมนุสฺสํสมฺโม	„ ๒๑๓
ปทภาชนียํ	„ ๒๑๒
อนาปตฺติวาโร	„ ๒๑๔
นวมฺสํสิกฺขาปทํ อฺปนฺนทตฺถกฺยปฺกฺขตฺตํ	„ ๒๑๕
ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	„ ๒๑๖
อนาปตฺติวาโร	„ ๒๑๘
ทตฺถมฺสํสิกฺขาปทํ อาฬวภิกฺขุขุตฺตํ ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๑๘
อนาปตฺติวาโร	„ ๒๑๓
ภูตคามวคฺคฺสํ ปจฺมฺสํสิกฺขาปทํ อาฬวภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๒๑๒
ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๑๓
ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	„ ๒๑๔
ทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ สิกฺขาปทํ จนนภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๒๑๕
อณฺณวาทกตฺตํ โรปนํ ปจฺมฺปณฺณตฺตํ	„ ๒๑๖
วิหตฺตํ โรปนํ	„ ๒๑๗
อนุปฺปนฺนตฺตํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	„ ๒๑๘
อนาปตฺติวาโร	„ ๒๑๙

กิตฺตนปคฺคํ

ณ

ตติยสํกฺขาปทํ ทพฺพมถฺตปคฺคตวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	อํกุเก ๒๔๐
อนุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก ปทภาชนํ	„ ๒๔๑
อนาปคฺติวาโร	„ ๒๔๒
จตุตฺถสํกฺขาปทํ สํพหุสคฺคิยภิกฺขวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	„ ๒๔๓
อนุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก	„ ๒๔๔
ปทภาชนํ	„ ๒๔๕
อนาปคฺติวาโร	„ ๒๔๖
ปณฺณมสํกฺขาปทํ สคฺคตฺรสคฺคิยภิกฺขวตฺถุ	„ ๒๔๗
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก ปทภาชนํ	„ ๒๔๘
อนาปคฺติวาโร	„ ๒๔๘
ฉฏฺฐสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขวตฺถุ	„ ๒๕๐
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก	„ „
ปทภาชนํ	„ ๒๕๑
อนาปคฺติวาโร	„ ๒๕๒
สคฺคตฺมสํกฺขาปทํ สคฺคตฺรสคฺคิยภิกฺขวตฺถุ	„ ๒๕๓
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก	„ ๒๕๔
ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร	„ ๒๕๕
อฏฺฐมสํกฺขาปทํ เทวภิกฺขวตฺถุ ปณฺณตฺติ	„ ๒๕๗
สํกฺขาปทวิภังโก ปทภาชนํ อนาปคฺติวาโร	„ ๒๕๘
นวมสํกฺขาปทํ นนฺนภิกฺขวตฺถุ	„ ๒๖๐

ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	ขงฺเก ๒๖๓
ปทภาชนียํ อณาปตฺติวาโร	,, ๒๖๒
ทตฺถมฺมสิกฺขาปทํ อวทกฺกิกฺขวตฺถุ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	,, ๒๖๓
ปทภาชนียํ อณาปตฺติวาโร	,, ๒๖๔
โอวาทวคฺคตฺส ปจฺมมฺมสิกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยิกฺขวตฺถุ	,, ๒๖๕
ภิกฺขุโนวาทกตฺถมฺมตฺติ	,, ๒๖๖
ปณฺณตฺติ	,, ๒๖๗
ภิกฺขุโนวาทกตฺส อฏฺฐงฺกานิ	,, ๒๖๘
สิกฺขาปทวิภงฺโก	,, ๒๖๙
อฏฺฐจฺ ครุฑมฺมา	,, ๒๗๐
ปทภาชนียํ	,, ๒๗๑
อณาปตฺติวาโร	,, ๒๗๒
ทตฺถมฺมสิกฺขาปทํ จุฬปณฺณตฺตเกรวตฺถุ	,, ๒๗๔
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ อณาปตฺติวาโร	,, ๒๗๖
ตตฺถมฺมสิกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยิกฺขวตฺถุ ปจฺมมฺมปณฺณตฺติ	,, ๒๗๗
มหาปชาปตฺติโคตมวตฺถุ อณฺุปปณฺณตฺติ	,, ๒๗๘
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ อณาปตฺติวาโร	,, ๒๗๙
จตุคฺคตฺถมฺมสิกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยิกฺขวตฺถุ ปณฺณตฺติ	,, ๒๘๑
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	,, ๒๘๒
อณาปตฺติวาโร	,, ๒๘๓

กิตฺตนปตฺติ

๖

ปณฺจมสํกฺขาปทํ อณฺเฏตฺรภิกฺขุชฺวตฺถุ	อํเฏ ๒๘๔
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อณฺุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๘๕
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๒๘๖
ฉฺชสํกฺขาปทํ อุกาถภิกฺขุชฺวตฺถุ	„ ๒๘๗
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๘๘
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๒๘๘
สํตฺตมสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	„ ๒๘๙
อณฺุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๘๙
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๒๙๐
อญฺสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	„ ๒๙๑
อณฺุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๒๙๑
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๒๙๒
นวมสํกฺขาปทํ กุตฺตนนฺทภิกฺขุชฺวตฺถุ	„ ๒๙๓
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	„ ๒๙๓
อณฺุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	„ ๓๐๐
อณาปตฺติวาโร	„ ๓๐๑
ทสฺมสํกฺขาปทํ อุกาถภิกฺขุชฺวตฺถุ	„ ๓๐๒
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ „
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๐๓
โกชนวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺถุ	„ ๓๐๔

กิตฺตนปคฺคํ

๗

ปทภาชนํ	อฏฺเฏ ๓๒๖
อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๓๐
อฏฺฐสํสํกฺขาปทํ เทวภิกฺขุวตฺถุ	” ๓๓๓
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๓๒
ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๓๓
สํคฺคตมสํกฺขาปทํ สํคฺคตสํวคฺคิยภิกฺขุวตฺถุ ปณฺณตฺติ	” ๓๓๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๓๖
อฏฺฐสํสํกฺขาปทํ เวทญฺสํสํคฺคเตรวตฺถุ ปณฺณตฺติ	” ๓๓๗
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๓๘
นวมสํกฺขาปทํ กพฺพคฺคิยภิกฺขุวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	” ๓๔๐
อนุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๔๓
ปทภาชนํ	” ๓๔๒
อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๔๓
ทสํสํกฺขาปทํ อณฺเฏตฺตภิกฺขุวตฺถุ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	” ๓๔๔
อนุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๓๔๕
อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๔๖
อเจตกคฺคสํสํ ปจฺมสํกฺขาปทํ อานนฺตเตรวตฺถุ	” ๓๔๗
ปณฺณตฺติ	” ๓๔๘
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	” ๓๔๘
ทตฺติยสํกฺขาปทํ อุนนฺตทสํกฺกยปคฺคตวตฺถุ	” ๓๕๐

ปณฺณคฺคิ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	อังกุ ๓๕๓
อนาปคฺคิวาโร	” ๓๕๒
ตติยสิกฺขาปทํ อุนนทสํกฺขปคฺคตวคฺค	” ๓๕๓
ปณฺณคฺคิ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๓๕๔
อนาปคฺคิวาโร	” ๓๕๕
จตุตฺถสิกฺขาปทํ อุนนทสํกฺขปคฺคตวคฺค ปณฺณคฺคิ	” ๓๕๖
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๓๕๗
อนาปคฺคิวาโร	” ๓๕๘
ปณฺณมสิกฺขาปทํ อุนนทสํกฺขปคฺคตวคฺค	” ๓๕๙
ปณฺณคฺคิ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ”
ปทภาชนํ	” ๓๖๐
อนาปคฺคิวาโร	” ๓๖๑
ฉจฺจสิกฺขาปทํ อุนนทสํกฺขปคฺคตวคฺค	” ๓๖๒
ปจฺมปณฺณคฺคิ	” ๓๖๓
ปจฺมานุปณฺณคฺคิ ทุตฺติยานุปณฺณคฺคิ	” ๓๖๔
ตติยานุปณฺณคฺคิ จตุตฺถานุปณฺณคฺคิ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๓๖๕
ปทภาชนํ	” ๓๖๖
อนาปคฺคิวาโร	” ๓๖๗
สคฺคตมสิกฺขาปทํ มหानามสํกฺกตวคฺค	” ๓๖๘
ปณฺณคฺคิ สิกฺขาปทวิภงฺโก จตฺสโส ปวารณา	” ๓๗๑

กิตฺตฺนปตฺตํ

ณ

ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	ขงฺเก ๓๗๒
อฏฺฐมฺสํสํสาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๓๗๔
ปจฺมปฺปณฺณตฺติ อนฺุปฺปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก	„ ๓๗๕
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๗๖
นวมฺสํสํสาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก	„ ๓๗๗
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๗๘
ทตฺมสํสํสาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๓๗๙
ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๘๐
สํราปณวคฺคสํสํ ปจฺมสํสํสาปทํ สํคคภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๓๘๒
ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๘๕
ทตฺติยสํสํสาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ ปณฺณตฺติ	„ ๓๘๖
สํสํสาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	„ „
อณาปตฺติวาโร	„ ๓๘๗
ตตฺติยสํสํสาปทํ สํคคภิกฺขุขุตฺตํ	„ ๓๘๘
ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๘๙
จตุตฺตสํสํสาปทํ อนฺุภิกฺขุขุตฺตํ ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก	„ ๓๙๑
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๙๒
ปณฺณมสํสํสาปทํ อพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ ปณฺณตฺติ สํสํสาปทวิภงฺโก	„ ๓๙๓
ปทภาชนํ อณาปตฺติวาโร	„ ๓๙๔
อฏฺฐสํสํสาปทํ สํมพฺพคฺคิยภิกฺขุขุตฺตํ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ	„ ๓๙๕

ปจฺมานุปปนฺณคฺคํ ทุคฺคิยานุปปนฺณคฺคํ สิกฺขาปทวิภงฺโก อังเก	๓๘๖
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๓๘๗
สคฺคตมสิกฺขาปทํ พิมฺพิสํวราจฺจคฺคํ	๓๘๘
ปจฺมปฺปนฺณคฺคํ ปจฺมานุปปนฺณคฺคํ	๓๘๘
ทุคฺคิยานุปปนฺณคฺคํ คตฺติยานุปปนฺณคฺคํ	๔๐๐
จคฺคกฺคานุปปนฺณคฺคํ ปณฺณจฺมานุปปนฺณคฺคํ	๔๐๓
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	๔๐๒
อณาปคฺคิตฺวาโร	๔๐๓
อฏฺฐมฺสสิกฺขาปทํ สมฺพุทฺทกฺคิยฺยคฺคํ ปณฺณคฺคํ	๔๐๔
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๔๐๕
นวมสิกฺขาปทํ อุนฺนทฺทกฺคิยฺยคฺคํ ปณฺณคฺคํ	๔๐๖
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	๔๐๗
อณาปคฺคิตฺวาโร	๔๐๘
ทสฺมสิกฺขาปทํ สคฺคตฺรสํวคฺคิยฺยคฺคํ ปณฺณคฺคํ	๔๐๘
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	๔๑๐
อณาปคฺคิตฺวาโร	๔๑๑
สปฺปาณกวคฺคสฺส ปจฺมสิกฺขาปทํ อุนฺนทฺทกฺคิยฺยคฺคํ	๔๑๒
ปณฺณคฺคํ สิกฺขาปทวิภงฺโก	๔๑๒
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๔๑๓
ทุคฺคิยสิกฺขาปทํ นพฺพคฺคิยฺยคฺคํ	๔๑๔

กิตฺตฺนปฺตํ

ณ

ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	อังกะ ๔๓๔
อนาปตฺติวาโร	” ๔๓๕
ตติยสิกฺขาปทํ ทพฺพคฺคิยภิกฺขุขุคฺคํ ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๓๖
ปทภาชนียํ จตฺตารี อธิกรณานิ อนาปตฺติวาโร	” ๔๓๗
จตุคฺคตฺติสิกฺขาปทํ อฺปนฺนทสฺสยปฺคฺคตฺตํ	” ๔๓๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	” ๔๓๙
อนาปตฺติวาโร	” ๔๔๐
ปณฺณตฺติสิกฺขาปทํ อฺปาติหารกคฺคํ	” ๔๔๑
ปณฺณตฺติ	” ๔๔๓
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๔๔
อญฺจสิกฺขาปทํ อณฺณตฺตวิภงฺโก ปณฺณตฺติ	” ๔๔๕
สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	” ๔๔๖
อนาปตฺติวาโร	” ๔๔๗
สคฺคตฺติสิกฺขาปทํ อณฺณตฺตวิภงฺโก	” ๔๔๘
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนียํ	” ๔๔๙
อนาปตฺติวาโร	” ๔๕๐
อญฺจตฺติสิกฺขาปทํ อวิญฺจวิภงฺโก มิจฺฉาทิฏฺฐิ	” ๔๕๑
ปณฺณตฺติ สิกฺขาปทวิภงฺโก	” ๔๕๒
สทฺถปาฐนา	” ๔๕๓
ปทภาชนียํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๕๔

นวมสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	อังก ๔๓๘
สํกฺขาปทวิภงฺโก เทว สมนฺโกลา	„ ๔๓๘
ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๔๐
ทสฺมสํกฺขาปทํ กณฺหกสฺมณฺหุเทสวคฺคํ มิจฺฉาทิฏฺฐิ	„ ๔๔๓
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๔๔๕
ปทภาชนํ	„ ๔๔๗
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๔๘
สทฺธมฺมิกวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ กณฺหภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	„ ๔๔๘
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	„ ๔๕๐
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๕๓
ทุคฺคิยสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	„ ๔๕๒
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	„ ๔๕๓
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๕๔
คตฺติยสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	„ ๔๕๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ ๔๕๖
โมหาโรปนา ปทภาชนํ	„ ๔๕๗
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๕๘
จตุคฺคสํกฺขาปทํ ฉพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	„ ๔๕๘
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	„ „
ปทภาชนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๖๐

กิตฺตนปฺตํ

๓

ปณฺจมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	อํเ ๔๖๓
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ”
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๖๒
อฏฺฐสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	” ๔๖๓
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ”
อนาปตฺติวาโร	” ๔๖๔
สํคฺคตมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	” ๔๖๕
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก	” ”
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๖๖
อฏฺฐสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	” ๔๖๗
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๔๖๘
อนาปตฺติวาโร	” ๔๖๘
นวมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	” ๔๗๐
ปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๗๑
ทสฺมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	” ๔๗๒
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	” ๔๗๓
เอภาทสฺมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ ปณฺณตฺติ	” ๔๗๕
สํกฺขาปทวิภงฺโก ปทภาชนํ	” ๔๗๖
อนาปตฺติวาโร	” ๔๗๗
ทฺวาทสฺมสํกฺขาปทํ ฅพฺพคฺคิยภิกฺขุขุทฺตํ	” ๔๗๘

ลัทธิชาปนทวิภังโก ปทภาณนํ	องฺเก ๔๗๘
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๗๐
รตนวคฺคสฺส ปจํลัทธิชาปนํ ปเสนทโกสฺสวราชนคฺค	„ ๔๘๓
ราชนคฺคปฺรปฺปเวสฺสเน ทสฺ อาทันวา	„ ๔๘๔
ปณฺณคฺคิตฺ ลัทธิชาปนทวิภังโก	„ ๔๘๖
ปทภาณนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๘๗
ทุตฺติยลัทธิชาปนํ อณฺณคฺคิตฺวาโร	„ ๔๘๘
ปจํลปณฺณคฺคิตฺ วิธํชาวมิกฺขมาตวคฺค	„ ๔๘๙
ปจํลนุปณฺณคฺคิตฺ อนาณปณฺณคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๐
ทุตฺติยานุปณฺณคฺคิตฺ ลัทธิชาปนทวิภังโก	„ ๔๙๑
ปทภาณนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๒
คตฺติยลัทธิชาปนํ อณฺณคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๓
ปจํลปณฺณคฺคิตฺ สํมพฺพคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๔
ปจํลนุปณฺณคฺคิตฺ ทุตฺติยานุปณฺณคฺคิตฺ	„ ๔๙๕
คตฺติยานุปณฺณคฺคิตฺ ลัทธิชาปนทวิภังโก ปทภาณนํ	„ ๔๙๖
อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๗
จตุตฺถลัทธิชาปนํ สํมพฺพคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๘
ปณฺณคฺคิตฺ ลัทธิชาปนทวิภังโก ปทภาณนํ อนาปคฺคิตฺวาโร	„ ๔๙๙
ปณฺณจลลัทธิชาปนํ อณฺณคฺคิตฺวาโร	„ ๕๐๐
ปณฺณคฺคิตฺ ลัทธิชาปนทวิภังโก	„ „

ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	อํกุเถ ๕๐๓
ณฺฐํสํสํสาปทํ ฌพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ ปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก	๕๐๔
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๐๕
สํสํสาปทํ ฌพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ ปจฺจิมปณฺณคฺคิ	๕๐๖
อนุปปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก ปทภาชนํ	๕๐๗
อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๐๘
ณฺฐํสํสํสาปทํ ฌพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ	๕๐๙
ปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก	๕๑๐
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๑๑
นวมสํสํสาปทํ ฌพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ ปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก	๕๑๒
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๑๓
ทสํสํสาปทํ นนฺทภิกฺขุชฺวตฺตํ ปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก	๕๑๔
ปทภาชนํ อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๑๕
ปาวฺวเทสํนํยกณฺทํ	๕๑๖
ปจฺจิมสํสํสาปทํ อณฺณคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ	๕๑๗
ปณฺณคฺคิ สํสํสาปทวิภังโก	๕๑๘
ปทภาชนํ	๕๑๙
อณาปคฺคิตฺวาโร	๕๒๐
ทฺธิยสํสํสาปทํ ฌพฺพคฺคิยภิกฺขุชฺวตฺตํ ปณฺณคฺคิ	๕๒๑
สํสํสาปทวิภังโก ปทภาชนํ	๕๒๒

อนาปตฺติวาโร	อิงเก ๕๒๐
ตติยสํกฺขาปทํ อณฺเวยตรกฺขตฺตํ เสกฺขสํมมฺติ	„ ๕๒๑
ปจฺจิมปฺปณฺณตฺติ สํพุทฺธกฺกิตฺตฺตํ	„ ๕๒๒
ปจฺจิมานุปฺปณฺณตฺติ อณฺเวยตรกฺกิตฺตฺตํ	„ ๕๒๓
ทฺฐิตฺยานุปฺปณฺณตฺติ สํกฺขาปทวิภังโก	„ ๕๒๔
ปทภาชนํ อนาปตฺติวาโร	„ ๕๒๕
จตุตฺถสํกฺขาปทํ สํกฺกิตฺตาทกฺขตฺตํ ปจฺจิมปฺปณฺณตฺติ	„ ๕๒๖
อณฺเวยตรกฺกิตฺตฺตํ อนุปฺปณฺณตฺติ	„ ๕๒๗
สํกฺขาปทวิภังโก	„ ๕๒๘
ปทภาชนํ	„ ๕๒๙
อนาปตฺติวาโร	„ ๕๓๐
เตชียกณฺฑํ	„ ๕๓๑
ฉฬฺหีเสติ สํวรูปา	„ „
ปริมนฺตทวคฺโค	„ „
อชฺชชคฺคิวกวคฺโค	„ ๕๓๖
ขมฺภกตวคฺโค	„ ๕๔๐
สํมคฺคิโส โกชนปฺปฏิสํยุคฺคา	„ ๕๔๒
สํกฺกจฺจวคฺโค	„ ๕๔๔
กพพวคฺโค	„ ๕๕๐
สุรฺรสุรฺรวคฺโค	„ ๕๕๓

กิตฺติคนปคฺคํ

พ

น รตนคฺคยํ อารพฺภ ทโว กาคพฺโพ	องฺเก ๕๕๔
โสฬสํ ชมฺมเทสนาปฺริยํคฺคตา	„ ๕๕๘
ปาทุกาวกุโค	„ ๕๖๓
อณฺตรจฺจวกปชาปติวคฺค	„ ๕๖๕
คโย ปกฺกณณกา	„ ๕๖๘
อชฺชกรณสํมทา ชมฺมา	„ ๕๗๓

วินยปฎิเก มหาวิภคสูตร ทุติโย ภาค

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ

นิสฺสํกฺขิกกณฺฐํ

อิมे โข ปณายสมฺมุตฺโต คีตํ นิสฺสํกฺขิกยา ปาจิตฺติยา ชมฺมา
อฺนุเทสํ อากฺขณฺนํ ฯ

จีวรวัคคสูตร ปจิมสัฏฺฐาปทํ

[๓] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา เวธํติยํ วิหริติ โคตมเก
เจติเย ฯ เตน โข ปณ สมฺเยน ภควตา ภิกฺขุณฺโณ ติจฺจวํ อณฺเฏนาคํ
โหติ ฯ นพฺพกฺขิกยา ภิกฺขุ ภควตา ติจฺจวํ อณฺเฏนาคณฺธิ อณฺเฏ-
เนว ติจฺจเวรณํ คามํ ปวิสฺสนฺติ อณฺเฏเนว ติจฺจเวรณํ อารามे อจฺจนฺติ
อณฺเฏเนว ติจฺจเวรณํ นหํ โหตฺรณฺติ ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจา
สํมฺมุจฺจา อชฺชํโน กุกฺกุจฺจา สัฏฺฐากามา เต อชฺชณายนฺติ ชฺชํนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพกฺขิกยา ภิกฺขุ อติเรกจฺจวํ ชาเรสุ-
สํหํตํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมตฺถํ อารโหเจสุ ฯ อถ โข
ภควา เขตฺตมํ นิทานเ เขตฺตมํ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สมนิปาตาเปตฺวา
นพฺพกฺขิกเย ภิกฺขุ ปฏฺฐาเจนิ สจฺจํ กิร คฺมุเห ภิกฺขเว อติเรกจฺจวํ

๔] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรจกฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปํ สํกฺขาปทวิภงฺโก ๓

อุพฺพกตฺถํ กจีเน ทสฺสาหปรมํ อติเรกจีวรํ ชาเรตพฺพํ ตํ อติฏ-
กามยโต นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๓] นิฏฺฐิตจีวรตฺถมฺมิตฺติ ภิกฺขุโน จีวรํ กตํ วา โหติ นฏฺฐํ
วา จินฏฺฐํ วา ททฺธํ วา จีวรํ วา อปฺปจฺฉินฺนา ๑ อุพฺพกตฺถํ
กจีเนติ อฏฺฐนฺนํ มาติกานํ อเนกตฺรายน มาติกาย อุพฺพกตํ โหติ
สงฺฆเณ วา อนุตฺตรา อุพฺพกตํ โหติ ๑ ทสฺสาหปรมนฺติ ทสฺสาหปรมตา
ชาเรตพฺพํ ๑ อติเรกจีวรํ นาม อนนฺนิฏฺฐิตํ อวิกปฺปิตํ ๑ จีวรํ นาม
คณฺหนํ จีวรํ อเนกตฺรํ จีวรํ วิกปฺปนฺนํ ปจฺฉินฺนํ ๑ ตํ อติฏกามยโต
นิสฺสัคคิยํ โหติ^๓ เอกาทสํ อรฺกฺคกมฺเน นิสฺสัคคิยํ โหติ นิสฺสขฺชิตพฺพํ
สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เอวเมว ปน ภิกฺขเว
นิสฺสขฺชิตพฺพํ ๑

[๔] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อปฺสงฺกมิตฺวา เอกํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา อุกฺกมฺนํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏฺฐิํ นิสฺสทิตฺวา
อนนฺตํ ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนํ โย อิทํ เม ภาเน จีวรํ
ทสฺสาหตฺติกนฺตํ นิสฺสัคคิยํ อิมํ สงฺฆสฺส นิสฺสขฺชามฺติ ๑
นิสฺสขฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ๑ พฺยศฺเตน ภิกฺขุณา ปฏิพฺเพน

๓ ย. วิกปฺปนฺนํ ปจฺฉินฺนํ ๑ ๒ นิสฺสัคคิยํ โหติ^๓ เอกํ โหติสํทฺโ
อติเรกปาโง ภาเวยฺย สํคฺเค อนาคคตฺตา ๑ ยิตฺรตา สํคฺคํ อุนฺ
นฺติยา เอว นิสฺสัคคิยํ โหติ ปาจิตฺตียนฺติ ภาเวยฺย ๑ วิจาเรตฺวา
คเหตพฺพํ ๑

อาปตติ ปฏิคฺคเหตพฺพา นิสฺสํวฺจจํวํ ทาทพฺพํ สฺสณนํ เม
 ภาเนตฺตํ โส อิทํ จํวํ อิตฺตณฺณามสฺสํ ภิกฺขุโน นิสฺสํคฺคิยํ สํวสฺสํ
 นิสฺสํวฺจํ ๑ ยถิ สํวสฺสํ ปตฺตกถุสํ สํว โส อิมํ จํวํ อิตฺตณ-
 ณามสฺสํ ภิกฺขุโน ททฺดยาติ ๑

[๕] เตน ภิกฺขุณา สมนฺพหุเต ภิกฺขุ อุปสงฺกมิคฺวา เอกํ
 อุตฺตราสํกํ กริตฺวา อุกฺกมํ ภิกฺขุโน ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ
 นิสฺสํทิตฺวา อณฺชํ ปคฺคเหตฺวา เอวํสฺสํ วจฺนํโย อิทํ เม ภาเน-
 ตํ จํวํ ทสฺสาทิกฺกนฺตํ นิสฺสํคฺคิยํ อิมํ อยสฺมนฺตํ นิสฺสํชฺชา-
 มํติ ๑ นิสฺสํชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ๑ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา
 ปฏิพฺเพเน อาปตฺต ปฏิคฺคเหตพฺพา นิสฺสํวฺจจํวํ ทาทพฺพํ สฺสณนํ
 เม อยสฺมนฺตา อิทํ จํวํ อิตฺตณฺณามสฺสํ ภิกฺขุโน นิสฺสํคฺคิยํ
 อยสฺมนฺตํ นิสฺสํวฺจํ ๑ ยถายสฺมนฺตํ ปตฺตกถุสํ อยสฺมนฺตา
 อิมํ จํวํ อิตฺตณฺณามสฺสํ ภิกฺขุโน ททฺดยนฺติ ๑

[๖] เตน ภิกฺขุณา เอกํ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิคฺวา เอกํ อุตฺตราสํกํ
 กริตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสฺสํทิตฺวา อณฺชํ ปคฺคเหตฺวา เอวํสฺสํ วจฺนํโย
 อิทํ เม อาวุโส จํวํ ทสฺสาทิกฺกนฺตํ นิสฺสํคฺคิยํ อิมํ อยสฺมโต
 นิสฺสํชฺชามํติ ๑ นิสฺสํชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ๑ เตน ภิกฺขุณา
 อาปตฺติ ปฏิคฺคเหตพฺพา นิสฺสํวฺจจํวํ ทาทพฺพํ อิมํ จํวํ
 อยสฺมโต ทมํติ ๑

[๗] ทสฺสาทิกฺกนฺเต อติคฺกนฺตสฺสณฺณํ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑

๘] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ อนาปคฺติวาโร ๕

ทสฺสาทิกกณฺเฑ เวมตฺติโก นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ ทสฺสาทิกกณฺเฑ
อนตฺติกกณฺตสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อนนฺธิจฺเจเต อนนฺธิจฺเจ-
ตสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อวิกปฺมฺมฺเจเต อวิกปฺมฺมฺตสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ ๑ อวิสฺสชฺชิตฺเต วิสฺสชฺชิตสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
อนนฺนุเจ นนฺนุจสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อวินนฺนุเจ วินนฺนุจ-
สฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อททฺมุขเม ททฺมุขสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ ๑ อวิทฺตฺเตเต วิตฺตฺตสฺสณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
นิสฺสัคคิยํ จีวรํ อนิสฺสชฺชิตฺวา ปริภุญฺชติ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑
ทสฺสาทิกกณฺเฑ อตฺติกกณฺตสฺสณฺณํ อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ ทสฺ-
สาทิกกณฺเฑ เวมตฺติโก อาปคฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ ทสฺสาทิกกณฺเฑ
อนตฺติกกณฺตสฺสณฺณํ อนาปคฺติ ๑

[๘] อนาปคฺติ อนฺโตทสฺสาทํ อนนฺธิจฺเจติ อวิกปฺมฺมฺเจติ วิสฺสชฺชิต-
นสฺสณฺณํ วินนฺนุจสฺสณฺณํ ทฺกฺกฏสฺสณฺณํ อจฺฉินฺนํทิตฺวา คณฺหาติ^๑ วิสฺสชฺชิต-
นสฺสณฺณํ คณฺหาติ^๒ อมฺมมฺมคฺคสฺส อาทิกมฺมมฺกสฺสาคิ ๑

[๙] เตน โส ปน สมนฺนํ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสชฺชจฺจํ
น เทนฺติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺมฺมฺมจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชณฺณนฺติ
ชฺชณฺณนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสชฺชจฺจํ
น ทสฺสณฺณตฺติ ๑ ภคฺวโต เอตมฺมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑ อถ โส ภคฺวา
นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิปปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวเมห ภิกฺขเว นิสฺสชฺชจฺจํ

น เทภาติ ๖ สัจจํ ภควาติ ๖ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา ๖ เป ๖
 รมฺหิ กถํ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺส น ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชจฺจวํ น
 ทาตพฺพํ โย น ททฺเยยฺย อปตฺติ ตุกฺกฏสฺสํสาติ ๖
 ปจฺจํสติกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๖

พุทธยัสติกาปท

[๓๐] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคุถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตุสสํ อารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ
หตุเถ จัรวํ นิภฺชิปิตฺวา สมนฺตรุตฺตเรน ชนปทจาวริกํ ปกฺกมณฺติ ๑
ตานิ จัรวานิ จิรํ นิภฺชิตฺตานิ กณฺณณิตฺตานิ โหนฺติ ๑ ตานิ จัรวานิ
ภิกฺขุ โยตาเปณฺติ ๑ อทฺทสํ โห อายสฺมา อานนฺโท เสนาสฺนจาวริกํ
อาหิณฺชนฺโต เต ภิกฺขุ ตานิ จัรวานิ โยตาเปณฺเต ทิสฺวาน
เยน เต ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา เต ภิกฺขุ เอตทโวจ
กตฺถิสฺมา นี อวฺโส จัรวานิ กณฺณณิตฺตานํติ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ
อายสฺมา อานนฺทสฺส เอตมคฺคํ อโรเจสฺส ๑ อายสฺมา อานนฺโท
อชฺฌายติ ชัยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ หตุเถ จัรวํ
นิภฺชิปิตฺวา สมนฺตรุตฺตเรน ชนปทจาวริกํ ปกฺกมิตฺถํติ ๑ อถโห
อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เอตมคฺคํ อโรเจสฺส ๑ อถโห ภควา
เต ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ หตุเถ จัรวํ
นิภฺชิปิตฺวา สมนฺตรุตฺตเรน ชนปทจาวริกํ ปกฺกมณฺตํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมชปฺริสา
ภิกฺขุณฺ หตุเถ จัรวํ นิภฺชิปิตฺวา สมนฺตรุตฺตเรน ชนปทจาวริกํ ปกฺก-

๑ จัรวํเสติปิ ปาโฬ ๑ ๒ ยฺยโรปียมรมฺมณฺโปตฺถเกสฺส น โหติ ๑

มัสสันติ เนติ ภิกขเว อปฺปสฺสฺสนานํ วา ปสาทาย ปสฺสฺสนานํ
 วา ภิกฺขโสภาวาย ฯ เป ฯ เอวฺเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุตฺถิเสยฺยถ นินฺนิจฺฉิยวสฺสํ ภิกฺขุณา อุกฺกตสฺสํ กจิเน เอกรตุตมบี
 เจ ภิกฺขุ ติจฺฉเวเน วิปฺปวเสยฺย นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เอวฺเมจิ
 ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๓๓] เตน โห ปน สมนฺเยเน อญฺเจตโร ภิกฺขุ โกสฺมพิยํ คิตาโน
 โหติ ฯ ฌาตกา ตสฺส ภิกฺขุโน สมนฺติเก ทฺธํ ปาหฺสํ อากฺขณฺตุ
 ภทฺทนฺโต มยํ อูปฺปจฺฉิสฺสํมาติ ฯ ภิกฺขุบี เอวมาหฺสํ คจฺฉ
 อากฺโข ฌาตกา ตํ อูปฺปจฺฉิสฺสํสํคฺติ ฯ โส เอวมาห ภควตา
 อากฺโข ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ น ติจฺฉเวเน วิปฺปวสฺสิตฺตพฺพนฺติ
 อหฺมจฺมุหิ คิตาโน น สกฺโกมิ ติจฺฉวมาทาย ปกฺกมิตฺตุํ นานํ
 คมฺิสฺสํมาติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเฬสฺสํ ฯ อถ โห ภควา
 เอตสฺสํ นิทาเน เอตสฺสํ ปกฺกเวเน ชฺมุมิ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ
 อุนฺชานามิ ภิกฺขเว คิตานสฺสํ ภิกฺขุโน ติจฺฉเวเน อวิปฺปวสฺสํมมตฺติ
 ทาตุ ฯ เอวฺเมว ปน ภิกฺขเว ทาตพฺพา ฯ เตน คิตาเนน ภิกฺขุณา
 สํขมํ อูปฺปสํกมิตฺวา เอกํ อุตฺตฺตราสํกํ กริตฺวา อุกฺกขานํ ปาเท
 วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสฺสิตฺวา อณฺชติ ปกฺกเหตฺวา เอวมสฺสํ วจฺนํโย
 อหํ ภนฺเต คิตาโน น สกฺโกมิ ติจฺฉวมาทาย ปกฺกมิตฺตุํ โสหํ
 ภนฺเต สํขมํ ติจฺฉเวเน อวิปฺปวสฺสํมมตฺติ ยาจามํติ ฯ ทุติยมฺปิ
 ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเพน

๓๒] นิธัสคฺคิยถเน จัรวรคฺคสฺส ทฺติยสํกฺขาปทํ อวิปฺปวาสสํมุตฺติ ๘

สงฺโฆ ฌาเปตฺพุทฺโธ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อโย อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ คิตาโน น สกฺโกติ ติจฺจวราทาย ปกฺกมิตฺตุ ๑ โส สงฺฆํ
ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติ ยาจติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปคฺคกถตฺ
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติ ทเทยฺย ๑
เอสา ฌคฺคิ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อโย อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ คิตาโน น สกฺโกติ ติจฺจวราทาย ปกฺกมิตฺตุ ๑ โส สงฺฆํ
ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติ ยาจติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติ เทติ ๑ ยสฺสํสายสํมโต ชมติ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติยา ทานํ โส คุณฺหสฺส ยสฺส
นทฺชมติ โส ภาเสยฺย ๑ กิณฺหา สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
ติจฺจวเรน อวิปฺปวาสสํมุตฺติ ๑ ชมติ สงฺฆสฺส คสฺมา คุณฺหิ ๑
เอวเมตํ ธารยามีติ ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ
อฺภุทฺธิเสยฺยถ นิฏฺฐิตจฺจวรสฺมิมิ ภิกฺขุณา อฺพุภทฺธสฺมิ กจิเน เอกเรตฺถมฺปิ
เจ ภิกฺขุ ติจฺจวเรน วิปฺปวเสยฺย อเนกฺขร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิธัสคฺคิย
ปาจิคฺคิยนฺติ ๑

[๓๒] นิฏฺฐิตจฺจวรสฺมิมิติ ภิกฺขุโน จัรวํ กตํ วา โหติ นญฺจิ
วา วินญฺจิ วา ททฺธมฺ วา จัรวราธํ วา อฺปฺปจฺฉินฺหา ๑ อฺพุภทฺธสฺมิ
กจิเนติ อญฺจนํ มาติกานํ อเนกฺขราย มาติกาย อฺพุภทฺธํ โหติ
สงฺเขน วา อนฺตรวา อฺพุภทฺธํ โหติ ๑ เอกเรตฺถมฺปิ เจ ภิกฺขุ
ติจฺจวเรน วิปฺปวเสยฺยยาติ สงฺฆาญฺชิตวา อฺภุทฺธวาสงฺเคน วา อนฺตร-

วาสะเกณ วา เอกรตุคฺคมี เจ วิปฺปวฺตุถํ โหติ^๑ ฯ ๑ อญฺญตฺร
ภิกฺขุสํมุทฺติยาติ ๑ เปตฺวา ภิกฺขุสํมุทฺติ ๑ นิสฺสํคฺคิยํ โหติ^๒ ๑ สห
อรุณฺศุกมฺเนน นิสฺสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณสฺส
วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เอวฺมจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตพฺพํ ๑ เตน
ภิกฺขุนา สงฺฆํ อปฺสงฺกมิตฺวา ๑ เป ๑ เอวฺมสฺส วณฺโณ อิทํ เม
ภนฺเต จีวร^๓ รตุตฺติวิปฺปวฺตุถ^๔ อญฺญตฺร ภิกฺขุสํมุทฺติยา นิสฺสํคฺคิยํ
อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสํชฺชามฺหิ ๑ เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ
๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมฺหิ ๑

[๓๓] คาโม เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร นิเวสํ เอกุปฺจาวํ
นानุปฺจาวํ อุกฺกทิสฺสโต เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร อฏฺฏเฏ เอกุปฺจาโร
นानุปฺจาโร มาโล เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร ปาสาโท เอกุปฺจาโร
นานุปฺจาโร หมฺมียํ เอกุปฺจาวํ นานุปฺจาวํ นาวา เอกุปฺจารา
นานุปฺจารา สฺตฺถโต เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร เขตฺตํ เอกุปฺจาวํ
นานุปฺจาวํ ฌณฺณกรณํ เอกุปฺจาวํ นานุปฺจาวํ อารามํ เอกุปฺจาโร
นานุปฺจาโร วิหารํ เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร รุกฺขมฺถํ เอกุปฺจาวํ
นานุปฺจาวํ อชฺโณกาโล เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร ฯ

[๓๔] คาโม เอกุปฺจาโร นาม เอกุทฺตสฺส คาโม โหติ ปรีกฺขิตฺโต

๑ เอกรตุคฺคมี เจ วิปฺปวฺตุถํ โหติ^๑ ตฺยาติ ยฺวโรปฺยมฺมมโปคฺคเกสฺ
น ทิสฺสํติ ๑ ๒ ย. รา. ติจฺจวํ ๑ ๓ ย. รตุตฺติ วิปฺปวฺตุถํ ๑
รา. เอกรตุคฺค วิปฺปวฺตุถํ ๑

๑๕] นิธัสคฺคิกยถา จีวรวคฺคสฺส ทฺติยสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๑๑

๑. อนฺโตคาเม จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา อนฺโตคาเม วตฺตพฺพํ ๑ อปริกฺขิตฺโต
โหติ ยสฺมึ ฆเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ ฆเร วตฺตพฺพํ
หตฺตปาสา วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑ นานุปจาโร นามิ นานากุตฺตสฺส
คาโม โหติ ปริกฺขิตฺโต ๑ ยสฺมึ ฆเร จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ
ตสฺมึ ฆเร วตฺตพฺพํ สภาเย วา ทฺวารมฺมุเต วา หตฺตปาสา
วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑ สภายํ กจฺจนฺเต หตฺตปาเส จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา
สภาเย วตฺตพฺพํ ทฺวารมฺมุเต วา หตฺตปาสา วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑
สภาเย จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา สภาเย วตฺตพฺพํ ทฺวารมฺมุเต วา หตฺต-
ปาสา วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑ อปริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมึ ฆเร
จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ ฆเร วตฺตพฺพํ หตฺตปาสา วา น
วิชฺหิตพฺพํ ๑

[๑๕] เอกกุตฺตสฺส นิเวสนํ โหติ ปริกฺขิตฺตญฺจ นานากพฺภา
นानาโอวรกา อนฺโตนิเวสเน จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา อนฺโตนิเวสเน
วตฺตพฺพํ ๑ อปริกฺขิตฺตํ โหติ ยสฺมึ คพฺเพ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ
ตสฺมึ คพฺเพ วตฺตพฺพํ หตฺตปาสา วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑ นานา-
กุตฺตสฺส นิเวสนํ โหติ ปริกฺขิตฺตญฺจ นานากพฺภา นานาโอวรกา
ยสฺมึ คพฺเพ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเพ วตฺตพฺพํ ทฺวารมฺมุเต
วา หตฺตปาสา วา น วิชฺหิตพฺพํ ๑ อปริกฺขิตฺตํ โหติ ยสฺมึ
คพฺเพ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเพ วตฺตพฺพํ หตฺตปาสา

๑. ยฺยโรปียมรมฺมโปคฺคเกสฺส อิทํ ปาสาทฺวณํ น โหติ ๑

วา น วิชิตัพพํ ฯ

[๑๖] เอกกุตตัสส อุตฺโตสฺสโต โหติ ปริกฺขิตฺโต จ นานาคพฺภา
 นานาโอวรกา อนฺโตอฺุตฺโตสฺสโต จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา อนฺโตอฺุตฺโตสฺสโต
 วตฺตัพพํ ฯ อปฺริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมึ คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ
 ตสฺมึ คพฺเภ วตฺตัพพํ หตฺถปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ นานากุตตัสส
 อุตฺโตสฺสโต โหติ ปริกฺขิตฺโต จ นานาคพฺภา นานาโอวรกา
 ยสฺมึ คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเภ วตฺตัพพํ ทฺวารมฺมุเต
 วา หตฺถปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ อปฺริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมึ
 คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเภ วตฺตัพพํ หตฺถปาสา
 วา น วิชิตัพพํ ฯ

[๑๗] เอกกุตตัสส อฏฺโฏ โหติ อนฺโตอฏฺโฏ จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา
 อนฺโตอฏฺโฏ วตฺตัพพํ ฯ นานากุตตัสส อฏฺโฏ โหติ นานาคพฺภา
 นานาโอวรกา ยสฺมึ คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเภ
 วตฺตัพพํ ทฺวารมฺมุเต วา หตฺถปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ

[๑๘] เอกกุตตัสส มาโต โหติ อนฺโตมาเต จีวรํ นิกฺขิเปตฺวา
 อนฺโตมาเต วตฺตัพพํ ฯ นานากุตตัสส มาโต โหติ นานาคพฺภา
 นานาโอวรกา ยสฺมึ คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมึ คพฺเภ
 วตฺตัพพํ ทฺวารมฺมุเต วา หตฺถปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ

[๑๙] เอกกุตตัสส ปาสาโท โหติ อนฺโตปาสาเท จีวรํ นิกฺขิ-
 เปตฺวา อนฺโตปาสาเท วตฺตัพพํ ฯ นานากุตตัสส ปาสาโท โหติ

ปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ อปปริกขิตํ โหติ หตุตปาสา น
 วิชิตัพพํ ฯ

[๒๔] เอกกุตตสฺส ฌณณกรณํ โหติ ปริกขิตตณฺจ อนฺโต-
 ฌณณกรณเ จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา อนฺโตฌณณกรณเ วตฺถพฺพํ ฯ
 อปปริกขิตํ โหติ หตุตปาสา น วิชิตัพพํ ฯ นานากุตตสฺส
 ฌณณกรณํ โหติ ปริกขิตตณฺจ อนฺโตฌณณกรณเ จีวรํ นิกฺขิ-
 ปิตฺวา ทวารมฺเห วา วตฺถพฺพํ หตุตปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ
 อปปริกขิตํ โหติ หตุตปาสา น วิชิตัพพํ ฯ

[๒๕] เอกกุตตสฺส อารามโ โหติ ปริกขิตโต จ อนฺโตอาราเม
 จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา อนฺโตอาราเม วตฺถพฺพํ ฯ อปปริกขิตโต โหติ
 หตุตปาสา น วิชิตัพพํ ฯ นานากุตตสฺส อารามโ โหติ ปริกขิตโต
 จ อนฺโตอาราเม จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา ทวารมฺเห วา วตฺถพฺพํ
 หตุตปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ อปปริกขิตโต โหติ หตุตปาสา
 น วิชิตัพพํ ฯ

[๒๖] เอกกุตตสฺส วิหารโ โหติ ปริกขิตโต จ อนฺโตวิหารเ
 จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา อนฺโตวิหารเ วตฺถพฺพํ ฯ อปปริกขิตโต โหติ ยสฺมึ
 วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตํ โหติ ตสฺมึ วิหารเ วตฺถพฺพํ หตุตปาสา
 วา น วิชิตัพพํ ฯ นานากุตตสฺส วิหารโ โหติ ปริกขิตโต จ
 ยสฺมึ วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตํ โหติ ตสฺมึ วิหารเ วตฺถพฺพํ
 ทวารมฺเห วา หตุตปาสา วา น วิชิตัพพํ ฯ อปปริกขิตโต

๓๐] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรํวคฺคสฺสํ ทฺธิยตฺถิภาวํ ปทภาชนํ ๓๕

โหติ ยสฺมึ วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตํ โหติ ตสฺมึ วิหารเ วตฺถพฺพํ
หตฺถปาดํ วา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๒๗] เอกกุตฺตสฺสํ รุกฺขมุตฺตํ โหติ ยํ มชฺฌนตฺติเก กาเถ สมนฺดา
นยา ฌรติ อนฺโตถายาย จีวรํ นิกฺขิตํวา อนฺโตถายาย วตฺถพฺพํ ฯ
นานากุตฺตสฺสํ รุกฺขมุตฺตํ โหติ หตฺถปาดํ น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๒๘] อชฺโฌกาโส เอกุปฺจาโร นานุปฺจาโร นามิ อคามเก
อรณฺเณ สมนฺดา สคฺคพฺภนฺตรา เอกุปฺจาโร ตฺโต ปรี นานุปฺจาโร ฯ

[๒๙] วิปฺปวฺตุเถ วิปฺปวฺตุตฺถสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา
นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ วิปฺปวฺตุเถ เวมตฺติโก อณฺเวยตฺร ภิกฺขุ-
สํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ วิปฺปวฺตุเถ อวิปฺปวฺตุตฺถสฺสณฺณํ
อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อปฺจุจฺจุทฺธเย
ปฺจุจฺจุทฺธสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
อวิตฺถสฺสชฺเช วิตฺถสฺสชฺชสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อนนฺนุเจ นนฺนุสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อวินนฺนุเจ วินนฺนุสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา
นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อททฺทเม ททฺทสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร ภิกฺขุ-
สํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวิตฺถเต วิตฺถตฺถสฺสณฺณํ อณฺเวยตฺร
ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๓๐] นิสฺสัคคิยํ จีวรํ อนิสฺสัคคิยตฺวา ปริภุญฺชติ ยาลคฺติ

๓ ย. ม. ไปตฺถเกสฺสํ อิทํ ปาฬํทฺวํ น โหติ ฯ

ทุกกฐัสส ๑ อวิปปวตุเถ วิปปวตุถณณิ อापคฺติ ทุกกฐัสส ๑
 อวิปปวตุเถ เวมติโก อापคฺติ ทุกกฐัสส ๑ อวิปปวตุเถ อวิปป-
 วตุถณณิ อนापคฺติ ๑

[๓๓] อนापคฺติ อนุโตอรุณ ปจฺจุทฺธวติ วิสฺสชฺเชติ นสฺสติ
 วินสฺสติ ทยฺหติ อจฺฉินฺนํติว คณฺหาติ^๑ วิสฺสํสํ คณฺหาติ^๒
 ภิกฺขุสํมมคฺยา อุมมตฺตกสฺส อาทกมฺมิกสฺสํติ ๑
 ทุคฺยสิทฺธาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตถียสีกุขาปท

[๓๒] เตน สัมเขน พุกุโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กัสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเขน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน อกาถจํวํ อุปฺปนฺนํ โหติ ตสฺส ตํ จํวํ กยิรมาณํ
นปฺปโหติ ๑ อถ โห โส ๑ ภิกฺขุ ตํ จํวํ อุตฺถสาเปตฺวา ปุณฺณปฺป
วิมฺขชฺติ ๑ อถ ทสา โห ภควา เสนาสนจาริกํ อาหิณฺชนฺโต ตํ
ภิกฺขุํ ตํ จํวํ อุตฺถสาเปตฺวา ปุณฺณปฺปํ วิมฺขชฺชนฺตํ ทิสฺวาน เขน
โส ภิกฺขุ เตนุปลงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
กิสฺส ตวํ ภิกฺขุ อิมํ จํวํ อุตฺถสาเปตฺวา ปุณฺณปฺปํ วิมฺขชฺสฺติ ๑ อิทํ
เม ภนฺเต อกาถจํวํ อุปฺปนฺนํ กยิรมาณํ นปฺปโหติ เตนาหํ
อิมํ จํวํ อุตฺถสาเปตฺวา ปุณฺณปฺปํ วิมฺขชฺชาเมติ ๑ อตฺถิ ปน เต
ภิกฺขุ จํวรปจฺจาสาติ ๑ อตฺถิ ภควาติ ๑ อถ โห ภควา เอตสฺมิ
นิตาเน เอตสฺมิ ปกรณํ ชมฺมิ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อกาถจํวํ ปฏิกฺคเหตฺวา จํวรปจฺจาสาย
นิกฺขิปปิตฺตุนฺติ ๑

[๓๓] เตน โห ปน สัมเขน ภิกฺขุ ภควตา อนุญฺญาตํ
อกาถจํวํ ปฏิกฺคเหตฺวา จํวรปจฺจาสาย^๒ นิกฺขิปปิตฺตุนฺติ^๓ อกาถจํวํ^๔

๓-๒ ย. ม. จํวรปจฺจาสา ๑ ๓ อิตฺโต ปรํ ย. ม. ปิตฺตเกสฺ
เตสฺสทฺโถ ทิสฺสตี ๑ ๔ ย. ม. อกาถจํวรานิ ๑

ปฏิกุคเหตฺวา อติเรกมาถํ นิฏฺธิปนฺตติ ๑ ตานิ จัรวานิ จัรววเเส
 ฅณฺฑิกาพทฺธานิ ติวฺจฺนฺตติ ๑ อทฺทสา โห อายสฺมา อานนฺโท
 เสนาสนจาริกํ อาหิณฺทนฺโต ตานิ จัรวานิ จัรววเเส ฅณฺฑิกาพทฺธานิ
 จิตฺตานิ^๑ ทิสฺวาน ฅิกฺขุ อามนฺเตสํ กถสฺสmani อาวุโส จัรวานิ
 จัรววเเส ฅณฺฑิกาพทฺธานิ ติวฺจฺนฺตติ ๑ อมฺหากํ อาวุโส อิมานิ
 อกาทจัรวานิ จัรวปจฺจาสาย^๒ นิฏฺธิตฺตานํตติ ๑ กัวฺจิริ ปนาวุโส อิมานิ
 จัรวานิ นิฏฺธิตฺตานํตติ ๑ อติเรกมาถํ อาวุโสติ ๑ อายสฺมา อานนฺโท
 อชฺชฅายติ ชัยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ฅิกฺขุ อกาทจัรวํ ปฏฺกุคเหตฺวา
 อติเรกมาถํ นิฏฺธิปัสสณฺตติ ๑ อถโห อายสฺมา อานนฺโท ภควโต
 เอตมตฺถํ อาโรเจติ ๑ อถโห ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ
 ปกฺรเณ ฅิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา ฅิกฺขุ ปฏฺิปปุจฺฉิ สจฺจํ กิร
 ฅิกฺขเว ฅิกฺขุ อกาทจัรวํ ปฏฺิปปุคเหตฺวา อติเรกมาถํ นิฏฺธิปนฺตติ ๑
 สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต
 ฅิกฺขเว โมฆปฺริสา อกาทจัรวํ ปฏฺิปปุคเหตฺวา อติเรกมาถํ นิฏฺธิปัสสณฺตติ
 เนตํ ฅิกฺขเว อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ฅิยฺโย-
 ภาวาย ๑ เป ๑ เอวณฺจ ปน ฅิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ
 นิฏฺจิตจัรวสฺมํ ฅิกฺขุณา อพฺภตฺสฺมํ กจฺเเน ฅิกฺขุโน ปเนว อกาท-
 จัรวํ อปฺปชฺชเยยฺย อากงฺขมาเนน ฅิกฺขุณา ปฏฺิปปุคเหตฺพุทฺธิ ปฏฺิ-
 คเหตฺวา ชิปปเมว กาเรตพุทฺธิ โน จสฺส ปาริปุริ มาสปรมนฺเตน

๑ ย. ม. ติวฺจฺนฺเต ๑ ๒ ย. ม. จัรวปจฺจาสาย ๑

๓๗] นิธัสกุกิยกณฺเห จีวรฺวคฺคสฺส คตฺยสํกฺขาปทํ สํกฺขาปทวิภงฺโก ๓๘

ภิกฺขุณา คํ จีวรํ นิภฺชปิตพฺพํ อุณฺสํ ปาริปุริยา สติยา ปจฺจาสาเย
คโต เจ อุตฺตริ นิภฺชเปเยเย สติยาปิ ปจฺจาสาเย นิธัสกุกิยํ
ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๔] นิฏฺฐิตจีวรํมี ภิกฺขุณาติ ภิกฺขุโน จีวรํ กตํ วา โหติ
นฏฺฐิ วา วินฏฺฐิ วา ททฺธํ วา จีวรํสา วา อุปจฺฉินฺนา ฯ
อุพฺพกตํมี กจีเณติ อุฏฺฐนฺนํ มาติกานํ อณฺณตฺรายน มาติกาย อุพฺพกตํ
โหติ สงฺเขเน วา อนฺตฺรอา อุพฺพกตํ โหติ ฯ อถาถจีวรํ นาม
อนตฺตเต กจีเเน เอกาทสฺมาเส อุปฺปนฺนํ อตฺตเต กจีเเน สตฺตมาเส
อุปฺปนฺนํ กาเลปิ อาทิสฺสํ ทินฺนํ เขตํ อถาถจีวรํ นาม ฯ
อุปฺปชฺชเยยาคี อุปฺปชฺชเยเย สงฺฆโต วา คณโต วา ฆาติโต วา
มิตฺตโต วา ปัสสํกฺกโต วา อตฺตโน วา ชเนเน ฯ

[๓๕] อากฺขมาเนนาติ อิจฺฉมาเนเน ปฏิกฺคเหตพฺพํ ฯ ปฏิกฺค-
คเหตฺวา ชีปฺเปว การตพฺพนฺติ ทสฺสาหา การตพฺพํ ฯ

[๓๖] โน จสฺส ปาริปุริตํ กยิรฺมานํ นปฺปโหติ ฯ มาสปรฺมณฺเตน
ภิกฺขุณา คํ จีวรํ นิภฺชปิตพฺพนฺติ มาสปรฺมตา นิภฺชปิตพฺพํ ฯ อุณฺสํ
ปาริปุริยาติ อุณฺสํ ปาริปุริยาเย ฯ สติยา ปจฺจาสาเยติ ปจฺจาสา-
โหติ สงฺฆโต วา คณโต วา ฆาติโต วา มิตฺตโต วา ปัสสํกฺกโต
วา อตฺตโน วา ชเนเน ฯ

[๓๗] คโต เจ อุตฺตริ นิภฺชเปเยเย สติยาปิ ปจฺจาสาเยติ

ตทหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ อุปฺปชฺชติ ทสฺสหา การ-
 ตพฺพิ ฯ ๑ ทวฺหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ตฺหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... จตุ-
 หุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ปณฺจหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ฉหุปฺปนฺเน
 มุตฺตัจฺฉเว... สทฺดาหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... อฏฺฐหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว...
 นวหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ทสฺสหุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ปจฺจาสัจฺฉวํ
 อุปฺปชฺชติ ทสฺสหา การตพฺพิ ฯ ๑ เอกาทสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว...
 ทวารสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... เตรสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... จตุทสํ
 อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ปณฺณรสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... โสฬสํ
 อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... สทฺตรสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... อฏฺฐารสํ
 อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... เอกนวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... วีสํ อุปฺปนฺเน
 มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ อุปฺปชฺชติ ทสฺสหา การตพฺพิ ฯ ๑ เอกวิสํ
 อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ อุปฺปชฺชติ นวหา การตพฺพิ ฯ ๑
 ทวารวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ อุปฺปชฺชติ อฏฺฐาหา
 การตพฺพิ ฯ ๑ เทววิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... สทฺดาหา การตพฺพิ ฯ ๑
 จตุวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ฉาหา การตพฺพิ ฯ ๑ ปณฺจวิสํ
 อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ปณฺจาหา การตพฺพิ ฯ ๑ ฉพฺพิสํ อุปฺปนฺเน
 มุตฺตัจฺฉเว... จตุหา การตพฺพิ ฯ ๑ สทฺตวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว...
 ตหา การตพฺพิ ฯ ๑ อฏฺฐวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว... ทวฺหา การ-
 ตพฺพิ ฯ ๑ เอกนตวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ อุปฺปชฺชติ
 เอกาหํ การตพฺพิ ฯ ๑ ตวิสํ อุปฺปนฺเน มุตฺตัจฺฉเว ปจฺจาสัจฺฉวํ

๔๓] นิสฺสํคฺคิยกณฺเฑ จีวรວកុສ្ត៍ គតិយសិក្ខាបតំ ឈាបតុកិវាវ ២១

อุปปชฺชติ ตทເວ ອຣິງຊ້າຕພຸ້ ວິກປເປຕພຸ້ ວິສຸຊ໌ເຊຕພຸ້ າ
ໂນ ເຈ ອຣິງຊ້ເຍຍ ວາ ວິກປເປຍ ວາ ວິສຸຊ໌ເຊຍ ວາ ເອກຕິເສ
ອຣຸນຸກຸມເ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ໂຫິ ນິສຸຊ໌ໝິຕພຸ້ ສ່ວງສຸຊ໌ ວາ ຄນສຸຊ໌ ວາ
ປຸກຄສຸຊ໌ ວາ າ ເວວຸຈ ປນ ກິກຸເ ນິສຸຊ໌ໝິຕພຸ້ າເປ າ ອີຕໍ
ເມ ກນຸເ ອກາຕຈິວຣ໌ ມາສາຕິກຸນຕໍ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ອີມາຕໍ ສ່ວງສຸຊ໌
ນິສຸຊ໌ໝິຕ າເປ າ ທເຍຍາຕິ າເປ າ ທເຍຍຸນຸຕິ າເປ າ ອາຍສຸມໂຕ
ທມິຕິ າ

[๓๗] วิสฺสาคเ อุปฺปนฺเน มุตฺตจີวรเ ปจฺຈາສ້າຈີวร໌ ບຸປະໝະ
ຣຕຸຕິໂຍ ຈ ເສສ້າ ໂໂນຕິ ເ ອກາມາ ກາເຣຕພຸ້ າ

[๓๘] ມາສາຕິກຸນເ ອຕິກຸນຕສຸໝິ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ປາຈິຕຸຕິຍ໌ າ
ມາສາຕິກຸນເ ເວມຕິໂກ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ປາຈິຕຸຕິຍ໌ າ ມາສາຕິກຸນເ
ອນຕິກຸນຕສຸໝິ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ປາຈິຕຸຕິຍ໌ າ ອນຣິງຊິເ ອຣິງຊິຕ-
ສຸໝິ ອວິກຸປມິເ ວິກປມິຕສຸໝິ ອວິສຸຊ໌ໝິ ວິສຸຊ໌ໝິຕສຸໝິ
ອນງຸເ ນງຸສຸໝິ ອວິນງຸເ ວິນງຸສຸໝິ ອທາທເ ທາທສຸໝິ
ອວິຕຸຕເ ວິຕຸຕສຸໝິ ນິສຸຊ໌ຄຸຍິ ປາຈິຕຸຕິຍ໌ າ

[๔๐] นิสฺสํคฺคิຍ໌ จີวร໌ ឈាបតុកិវា ປຣິກຸໝະຕິ ອາປຕຸຕິ
ທຸກກຸສຸຊ໌ າ ມາສານຕິກຸນເ ອຕິກຸນຕສຸໝິ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸສຸຊ໌ າ
ມາສານຕິກຸນເ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸສຸຊ໌ າ ມາສານຕິກຸນເ
ອນຕິກຸນຕສຸໝິ ອນາປຕຸຕິ າ

[๔๓] ឈាបຕຸຕິ ອນໂຕມາເສ ອຣິງເຈຕິ ວິກປເປຕິ ວິສຸຊ໌ເຊຕິ

นตฺถํติ วินตฺถํติ ทยุหติ อจฺฉนฺทิตฺวา คณฺหาติ^๑ วิสฺสํสาณํ คณฺหาติ^๒
 อุมฺมตฺตกตฺถํ อาทิกมฺมิกตฺถํสาติ ๑

คตฺยตฺถกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

จตุตถสิกขาปทํ

[๔๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ ติสฺสํ อารามํ ๑ เตน โส ปน สัมเยน อายสฺมโต
อุทายิสฺสํ ปุราณกฺติยิกา ภิกฺขุณฺโณ ปุพฺพชิตา โหติ ๑ สํ ภิกฺขุณฺโณ
อายสฺมโต อุทายิสฺสํ สันติเก อภิกฺขณํ อากฺขณติ ๑ อายสฺมาปิ
อุทายิ ตสฺสํ ภิกฺขุณฺยา สันติเก อภิกฺขณํ กฺขณติ ๑ เตน โส
ปน สัมเยน อายสฺมา อุทายิ ตสฺสํ ภิกฺขุณฺยา สันติเก ภตฺตวิสฺสํคฺคํ
กโรติ ๑ อถ โส อายสฺมา อุทายิ ปุพฺพพณฺหสมํ นิวาเสตฺวา ปตฺต-
จฺจรรมาทาย เยเน สํ ภิกฺขุณฺโณ เตนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ตสฺสํ ภิกฺขุณฺยา ปุโรโต อํกฺชาตํ วิวริตฺวา อาสเน นิสฺสีติ ๑
สํปปี โส ภิกฺขุณฺโณ อายสฺมโต อุทายิสฺสํ ปุโรโต อํกฺชาตํ วิวริตฺวา
อาสเน นิสฺสีติ ๑ อถ โส อายสฺมา อุทายิ สํวตฺโต ๒ ตสฺสํ
ภิกฺขุณฺยา อํกฺชาตํ อุปนิชฺฌายิ ๑ ตสฺสํ อํกฺชาตํ อสฺสจฺจิ มุจฺจจฺจิ ๑
อถ โส อายสฺมา อุทายิ ตํ ภิกฺขุณฺโณ เอตทโวจํ กฺขณ ภิกฺขิโน อุกกํ
อาหโร อนุตฺตวาสกํ โชวิสฺสํมํติ ๑ อาหโรยฺย อหเมว โชวิสฺสํ-
มํติ ๑ อถ โส สํ ภิกฺขุณฺโณ ตสฺสํ ตํ อสฺสจฺจิ เอกเทสํ มุเขเน
อคฺคเหติ เอกเทสํ อํกฺชาเต ปกฺกขิปี ๑ สํ เตน คพฺภํ คณฺหิ ๑

๑ ย. ม. ไปตฺตเกสฺส น ติสฺสํติ ๑ ๒ ย. ม. สํวตฺโต ๑
๓ เตน น ปณฺณายติ ๑ ๔-๕-๖-๗ เตน น ติสฺสํนฺติ ๑

ภิกขุณีโย เหวมาหังสุ อัย ภิกขุณี อพฺรหฺมจารินี อัย คพฺภินัตติ ๑
 นาทิ อัยเย อพฺรหฺมจารินีติ ๑ อถโธ ๑ ๑ ภิกขุณี ภิกขุณีนํ
 เอตมตฺถํ อารโหเสติ ๑ ภิกขุณีโย อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม. อัยโย อุตฺถายิ ภิกขุณียา ปุราณจํวํ โหวาเปสฺสํตฺติ ๑
 อถโธ คา ภิกขุณีโย ภิกขุณํ เอตมตฺถํ อารโหเสติ ๑ เย เต ภิกขุ
 อปฺปิจฺจนา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 อายสฺมา อุตฺถายิ ภิกขุณียา ปุราณจํวํ โหวาเปสฺสํตฺติ ๑ อถโธ
 เต ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสติ ๑ อถโธ ภควา ๑ เป ๑
 อายสฺมนตํ อุตฺถายิ ปฏิจฺจนฺติ สจฺจํ กิร ตวํ อุตฺถายิ ภิกขุณียา
 ปุราณจํวํ โหวาเปสฺสํตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ ฌาตีกา เต อุตฺถายิ
 อณฺเฏชาติกาติ ๑ อณฺเฏชาติกา ภควาติ ๑ อณฺเฏชาติโก โมฆปฺริส
 อณฺเฏชาติกาย น ชานาติ ปฏิจฺจํ วา อปฺปฏิจฺจํ วา ปาสาทิกํ
 วา อปฺปาสาทิกํ วา ตตฺถ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส อณฺเฏชาติกาย
 ภิกขุณียา ปุราณจํวํ โหวาเปสฺสํตฺติ เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺสนฺนํ
 วา ปสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ภียโยภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถายิเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ อณฺเฏชาติกาย
 ภิกขุณียา ปุราณจํวํ โหวาเปยฺย วา รชาเปยฺย วา อาโกฏฺฐาเปยฺย
 วา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

๑ ย. อพฺรหฺมจารินี อัย ภิกขุณี คพฺภินัตติ ๑ ๒-๓-๔ เตสุ น
 ปณฺณายนฺติ ๑

๔๔] นิสฺสํสํกคฺคิยกณฺเฑ จีวรวคฺคสฺส จตุตฺถสํกฺขาปทํ สํกฺขาปทวิภังโก ๒๕

[๔๓] โย ปณฺาติ โย ยาทิโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ
อิมํสํมํมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อณฺเฑวาทิกา นาม มาติโค
วา ปิตฺติโต วา ยาว สํตฺตมา ปิตฺตามหฺยคา อสํมพฺพชฺชา ๑ ภิกฺขุณํ
นาม อุกฺโกโต สํมุเข อปฺปสํมฺปนฺนา ๑ ปุราณจํวํ นาม สํกํ นินฺนํ
สํกํ ปารุคฺคํ ๑ โชวาติ^๑ อาปคฺคิ ทุกฺกฏสฺส ๑ โชติ^๒ นิสฺสํสํกคฺคิยํ
โหติ ๑ รชชาติ อาณานิเปติ^๓ อาปคฺคิ ทุกฺกฏสฺส ๑ รคฺคิ^๔ นิสฺสํสํกคฺคิยํ
โหติ ๑ อาโกญฺเฑหํติ อาณานิเปติ^๕ อาปคฺคิ ทุกฺกฏสฺส ๑ สํกํ
ปานิปปหาว^๖ วา มุคฺคฺรปฺปหาว^๗ วา ทินฺเน นิสฺสํสํกคฺคิยํ โหติ
นิสฺสํสํชฺชิตฺตํ สํมุขสฺส วา คณฺสสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เหวณฺจ
ปน ภิกฺขเว นิสฺสํสํชฺชิตฺตํ ๑เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต ปุราณจํวํ
อณฺเฑวาทิกาย ภิกฺขุณิยา โชวาปิตํ นิสฺสํสํกคฺคิยํ อิมานํ สํมุขสฺส
นิสฺสํสํชฺชามํติ ๑เป ๑ ททฺเษยาคิ ๑เป ๑ ททฺเษยญฺหติ ๑เป ๑ อายสํมํโค
ทมํมํติ ๑

[๔๔] อณฺเฑวาทิกาย อณฺเฑวาทิสํมณฺเฑ ปุราณจํวํ โชวาเปติ
นิสฺสํสํกคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฑวาทิกาย อณฺเฑวาทิสํมณฺเฑ ปุราณ-
จํวํ โชวาเปติ รชานิเปติ นิสฺสํสํกคฺคิเยน อาปคฺคิ ทุกฺกฏสฺส ๑

๑ วา. โชวาเปยฺยาคิ โชวาหํติ อาณานิเปติ ๑ ๒ วา. โชวาปิตํ ๑
๓ วา. รชานิเปยฺยาคิ รชานิเปติ อาณานิเปติ ๑ ๔ วา. รชํคํ ๑ ๕ วา.
อาโกญฺเฑานิเปยฺยาคิ อาโกญฺเฑหํติ อาณานิเปติ ๑ ๖ ปานิปปหาเรติมี
ปาโง ๑ ๗ มุคฺคฺรปฺปหาเรติมี ปาโง ๑

อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร โชวาเปติ อาโกฏาเปติ
 นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติก-
 สณฺเฑ ปุราณจํวโร โชวาเปติ รัชาเปติ อาโกฏาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน
 อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ
 ปุราณจํวโร รัชาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน ปาจิตฺติเย ๑ อณฺเฑติกา ย
 อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร รัชาเปติ อาโกฏาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน
 อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร
 รัชาเปติ โชวาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อณฺเฑติกา ย
 อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร รัชาเปติ อาโกฏาเปติ โชวาเปติ
 นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ อณฺเฑติกา ย อณฺเฑ-
 ติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร อาโกฏาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน ปาจิตฺติเย ๑
 อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร อาโกฏาเปติ โชวาเปติ
 นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ
 ปุราณจํวโร อาโกฏาเปติ รัชาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑
 อณฺเฑติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ ปุราณจํวโร อาโกฏาเปติ โชวาเปติ
 รัชาเปติ นิสฺสํคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏานํ ๑ อณฺเฑติกา ย
 เณตฺติโก ๑ เป ๑ อณฺเฑติกา ย เณตฺติกสณฺเฑ ๑ เป ๑ อณฺเฑสฺส
 ปุราณจํวโร โชวาเปติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ นิสฺสํคฺคิเยน ปาจิตฺติเย
 โชวาเปติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เณโต อฺปตฺตํ ปนฺนํ โชวาเปติ
 อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ เณตฺติกา ย อณฺเฑติกสณฺเฑ อาปตฺติ

๔๕] นิสัถวุกิยกณฺเฑ จัรวรฺวคฺคสฺส จตฺตុถสฺสិฏฺหาปทံ อเนาปคฺติวโร ๒๗

ทຸກກຽສຸສ າ ພາຕິກາຍ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຽສຸສ າ ພາຕິກາຍ
ພາຕິກສ໌ໝຸນີ້ ອາປຕຸຕິ າ

[๔๕] อเนาปคฺติ ພາຕິກາຍ ໂຂວນຸຕິຍາ ອນຸພາຕິກາ ທຸຕິຍາ ໂທຕິ
ອຸຕຸຕາ ໂຂວຕິ ອປຣິກຸຕຸຕໍ ໂຂວາເປຕິ ຈັວຣ໌ ຈເປຕຸວາ ອນຸໝໍ
ປຣິກຸຮາຣ໌ ໂຂວາເປຕິ ສິກຸຮມານາຍ ສາມເຄຣຍາ ອຸມຸມຕຸຕກສຸສ
ອາທິກມຸມິກສຸສາຕິ າ

ຈຕຸຕຸດສິກຸຮາປທໍ ນິຼຈິຕໍ າ

ປະຖົມສຶກຊາປັກ

[໔໒] ເຕນ ສັມເຍນ ພຸທຸໂຂ ກຸວາ ຣາຊເທ ວິຫຣຕິ ເວພຸວເນ
 ກຕນຸທກນິວາເປ ໑ ເຕນ ໂຂ ປນ ສັມເຍນ ອຸປປຣວດນຸດາ ກິກຸຊຸນີ້
 ສ່າວຕຸດີຍິ ວິຫຣຕິ ໑ ອຄໂຂ ອຸປປຣວດນຸດາ ກິກຸຊຸນີ້ ປຸພຸພຸນຸສັມຍິ
 ນິວາເສຕຸວາ ປຸຕຸຕຸຈິວຣມາທາຍ ສ່າວຕຸດີ ປິຣຸທາຍ ປາວິສີ ສ່າວຕຸດີຍິ
 ປິຣຸທາຍ ຈຣິຕຸວາ ປຈຸຣາກຸຕຸ ປິຣຸທປາຕປຸກິກຸນຸດາ ເຍນ ອນຸຣວນີ
 ເຕນຸປສັງກມີ ທິວາວິຫາຣາຍ ອນຸຣວນີ ອຊໂລຄາເທວາ ອພຸດຣສັມມິ
 ຣຸກຸຊມູເຕ ທິວາວິຫາຣິ ນິສິທິ ໑ ເຕນ ໂຂ ປນ ສັມເຍນ ໂຈຣາ ກຕກມຸມາ ຄາວິ
 ວຣິຕຸວາ ມັສິ ຄເທວາ ອນຸຣວນີ ປວິສິສຸ ໑ ອທຸທສາ ໂຂ ໂຈຣາຄາມນິໂກ
 ອຸປປຣວດນຸດາ ກິກຸຊຸນີ້ ອພຸດຣສັມມິ ຣຸກຸຊມູເຕ ທິວາວິຫາຣິ ນິສິນຸນີ ໑
 ທິສຸວານສຸສ ເອຕທໂສ ສເຈ ເມ ປຸຕຸຕຸກາຕິກາ ປສຸສິສຸສນຸຕິ
 ວິເຊຍິສຸສນຸຕິ ອີມິ ກິກຸຊຸນິນຸຕິ ອພຸເພນ ມຄຸເຄນ ອຄມາສິ ໑
 ອຄໂຂ ໂສ ໂຈຣາຄາມນິໂກ ມັເສ ປກຸເຄ ວຣມັສານີ ຄເທວາ ປນຸເຄນ
 ປຸງີ ພຸນຸຣິຕຸວາ ອຸປປຣວດນຸດາຍ ກິກຸຊຸນິຍາ ອວິທູເຣ ຣຸກຸເຊ ອາຕຄຸເຄຕຸວາ
 ໂຍ ປສຸສຕິ ສັມໂນ ວາ ພຸຣາຸມໂນ ວາ ທິນຸນິເຍວ ຫຣຕຸຕິ ວຕຸວາ
 ປກຸກາມີ ໑ ອສໂສສິ ໂຂ ອຸປປຣວດນຸດາ ກິກຸຊຸນີ້ ສັມາຣິມຸຫາ ວຸຊຸຊ-
 ຫິຕຸວາ ຕສຸສ ໂຈຣາຄາມນິສຸສ ອີມິ ວາຈິ ກາສມານສຸສ ໑ ອຄໂຂ

໑ ຍຸ. ມ. ປຸຕຸຕຸກາຕຸກາ ໑ ໒ ຍຸ. ມ. ປນຸດນປຸງີ ໑

๔๗] นิสัสสัคคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคสฺส ปณฺจมสํกฺขาปทํ ปจฺมปฺปณฺณตฺติ ๒๘

อุปฺปตฺตวณฺณนา ภิกฺขุณฺโณ ตํ มํถํ คเหตฺวา อุปฺปสฺสยํ อคฺมาสี ๑
อถ โข อุปฺปตฺตวณฺณนา ภิกฺขุณฺโณ ตสฺสํ ปรตฺติยา อจฺจเยน ตํ มํถํ
สํมุปาเทตฺวา อุตฺตรวาสกฺเณ ภณฺฑิโก พนฺธิตฺวา เวหาสํ อพฺภุคฺคณฺตฺวา
เวพฺพเน ปจฺจุจฺจาสี ๑

[๔๗] เตน โข ปน สมนฺเยน ภควา คามํ ปิณฺฑายาญ ปวิฏฺโง
โหติ ๑ อายสฺมา อุตฺตายิ โอหิยโก โหติ วิหารปาโต ๑ อถ โข
อุปฺปตฺตวณฺณนา ภิกฺขุณฺโณ เยนายสฺมา อุตฺตายิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุป-
สงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อุตฺตายิ เอตทฺโวจ กทํ ภนฺเต ภควาติ ๑
ปวิฏฺโง ภคินี ภควา คามํ ปิณฺฑายาติ ๑ อิมํ ภนฺเต มํถํ ภควโต
เทหิตํ ๑ สฺนตฺตปฺปิตฺโต เต ภคินี ภควา มํเสน สฺเจ เม ตวํ
อนฺตรวาสกํ ทเหยฺยาสี เอวฺมหมํ^๓ สฺนตฺตปฺปิตฺโต ภเวยฺยํ อนฺตร-
วาสกเณนาติ ๑ มยํ โข ภนฺเต มาตฺตุคามํ นาม ภิจฺจธธาภา อิทฺตญ
เม อนฺติมํ ปณฺจมํ จีวรํ นาทํ ทสฺสํ^๔ ๑ เสยฺยถาปํ ภคินี
ปฺริโส หตฺถํ ทตฺวา ภจฺเจ วิสฺสชฺชเยยฺย^๕ เอวฺเมว โข ตวํ ภคินี
ภควโต มํถํ ทตฺวา มยฺหิ อนฺตรวาสกํ วิสฺสชฺชเหตี^๕ ๑ อถ โข
อุปฺปตฺตวณฺณนา ภิกฺขุณฺโณ อายสฺมตา อุตฺตายินา นิปฺปิเญยฺมานา อนฺตรวาสกํ
ทตฺวา อุปฺปสฺสยํ อคฺมาสี ๑ ภิกฺขุณฺโณ อุปฺปตฺตวณฺณนํ ภิกฺขุณฺเญ

๓ ย. ม. ตยา. รวมณฺเฑโปตฺตเก ปน น ทิสฺสตี ๑ ๔ เอวฺมจฺหาหิปปิตฺตี
ปาโง ๑ ๕ ย. ม. สชฺชเยย ๑ ๔ ย. ม. มยิ ๑ ๕ ย. ม. น
สชฺชสฺสตี ๑

ปคฺคจํวํ ปฏิคฺคณฺหณฺติโย อูปฺปตฺตวณฺณํ ภิกฺขุํ เอตฺถวโจ ักหนฺเต
 อญฺเย อนฺตรวาสโกติ ฯ อูปฺปตฺตวณฺณํ ภิกฺขุํ ภิกฺขุํ เอตฺมคฺคํ
 อารโหเส ๑ ภิกฺขุํนิโย อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
 นาม อญฺโโย อุตฺถายิ ภิกฺขุํนิยา หคฺคโต ๑ จํวํ ปฏิคฺคเหตฺตํ
 กิจฺจนาโก มาตุคามติ ๑ อถ โข ตา ภิกฺขุํนิโย ภิกฺขุํ เอตฺมคฺคํ
 อารโหเส ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ
 ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุตฺถายิ ภิกฺขุํนิยา หคฺคโต
 จํวํ ปฺริคฺคเหตฺตํ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตฺมคฺคํ
 อารโหเส ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ทวํ อุตฺถายิ ภิกฺขุํนิยา หคฺคโต ๑ จํวํ
 ปฏิคฺคเหตฺตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ ฃาติกา เต อุตฺถายิ อญฺเฆาติกาติ ๑
 อญฺเฆาติกา ภควาติ ๑ อญฺเฆาติโก โมฆปฺริส อญฺเฆาติกาย น
 ษานาติ ปฏฺวิ วา อปฺปฏฺวิ วา สฺนํ วา อสฺนํ วา ตตฺถ
 นาม ทวํ โมฆปฺริส อญฺเฆาติกาย ภิกฺขุํนิยา หคฺคโต จํวํ ปฏิคฺค
 ๑ เอตฺมคฺคํ ๑ เอตฺมคฺคํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนํ วา ปสฺนํ
 วา ภิกฺขุํนิยา ๑ เป ๑ เอตฺมคฺคํ ปน ภิกฺขุเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุตฺถายิ ๑ โย ปน ภิกฺขุ อญฺเฆาติกาย ภิกฺขุํนิยา หคฺคโต
 จํวํ ปฏิคฺคณฺหณฺติโย นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑ เอตฺมคฺคํ
 ภิกฺขุํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๘] เตน โข ปน สมนฺนํ ภิกฺขุ ๑ กุกฺกุจฺจายนฺตา ภิกฺขุํ

๑-๒-๓ ย. ม. ไปตฺถเกสํ น โหติ ๑

๔๘] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคสฺส ปณฺจนตฺถิฯ ๓๓

ปาริวนฺนุกจีวร^๑ นปฺปฏิกคณฺหนติ ๑ ภิกฺขุณฺโง อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ชยฺยา อมฺหากํ ปาริวนฺนุกจีวร^๒
นปฺปฏิกคณฺเหสฺสณฺตติ^๓ ๑ อสฺสสฺส ๒ ภิกฺขุ คาสํ ภิกฺขุณฺ
อชฺชฌายนฺตํ ชฺชนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๑ อถ ๒ เค ภิกฺขุ ภควโต
เชตมคฺคํ อารโจะสฺ ๑ อถ ๒ ภควา เอตสฺมํ นีทาเน เอตสฺมํ
ปกรณํ ชมฺมํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺ อานุชานามิ ภิกฺขเว
ปณฺจนํ ปาริวนฺนุก^๔ ปฏิกคเหตฺ ๑ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุณฺยา สิกฺข-
มานาย สามเณรสฺส สามเณรียา อานุชานามิ ภิกฺขเว อิมํ
ปณฺจนํ ปาริวนฺนุก^๕ ปฏิกคเหตฺ ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อณฺเฑนฺตีกาย ภิกฺขุณฺยา
หตฺถโต จีวรํ ปฏิกคเจฺหฺเยยฺย อณฺเฑนฺตฺร ปาริวนฺนุก^๖ นิสฺสัคคิย
ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิสฺ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อญ
อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อณฺเฑนฺตีกา นาม มาติโต
วา ปิตีโต วา ยาว สคฺคตฺมา ปิตามหฺยุคา อสฺมมฺพุทฺธา ๑ ภิกฺขุณฺ
นาม อุกฺกโตสงฺเข อุปสฺมมฺปฺนฺนา ๑ จีวรํ นาม ฉนฺนํ จีวรานํ

๑-๒ ย. ม. ปาริวนฺนุกจีวรํ ๑ ๓ ย. น. ปฏิกคเหสฺสณฺตติ ๑
ม. นปฺปฏิกคณฺเหสฺสณฺตติ ๑ ๔-๕ ย. ม. ปาริวนฺนุกํ ๑ ปาริวนฺนุก-
จีวรนฺติ ปาโง ๑ ๖ ย. ม. ปาริวนฺนุกา ๑ เหวํ สพุทฺธ
ณฺตพฺ ๑

อณฺเฑตฺร จัรวํ วิกปฺปนุปลํ ปจฺฉิมํ ๑ อณฺเฑตฺร ปาริวฏฺฐกาติ
 จเปตฺวา ปาริวฏฺฐกํ ๑ ปฏิคฺคณฺหาติ ปโยเค ทุกฺกฏํ ปฏฺฐาเนน
 นิสฺสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสสฺส วา ปุคฺคสฺส
 วา ๑ เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตพฺพํ ๑ เป ๑ อิทํ เม ภาณฺเต
 จัรวํ อณฺเฑตฺริกาเย ภิกฺขุณฺเฬ หตฺถโต ปฏิคฺคหิตํ อณฺเฑตฺร ปาริ-
 วฏฺฐกา นิสฺสํคฺคิยํ อิมํ สงฺฆสฺส นิสฺสํชฺชามตี ๑ เป ๑ ททฺเษยาติ
 ๑ เป ๑ ททฺเษยฺยฺนตี ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมฺมตี ๑

[๕๐] อณฺเฑตฺริกาเย อณฺเฑตฺริกสฺสณฺเฑ หตฺถโต^๒ จัรวํ ปฏิคฺค-
 ณฺหาติ อณฺเฑตฺร ปาริวฏฺฐกา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฑ-
 ตฺริกาเย เวตฺติโก หตฺถโต^๓ จัรวํ ปฏิคฺคณฺหาติ อณฺเฑตฺร ปาริ-
 วฏฺฐกา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฑตฺริกาเย ฌาติสฺสณฺเฑ
 หตฺถโต^๔ จัรวํ ปฏิคฺคณฺหาติ อณฺเฑตฺร ปาริวฏฺฐกา นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ ๑

[๕๑] เอกโตอุปสํมฺปนฺนํ หตฺถโต จัรวํ ปฏิคฺคณฺหาติ
 อณฺเฑตฺร ปาริวฏฺฐกา อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฌาติกาเย อณฺเฑ-
 ตฺริกสฺสณฺเฑ อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฌาติกาเย เวตฺติโก อปฺปติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ ฌาติกาเย ฌาติสฺสณฺเฑ อนาปฺปติ ๑

[๕๒] อนาปฺปติ ฌาติกาเย ปาริวฏฺฐกํ ปริตฺเตน วา วิปฺลํ
 วิปฺเลน วา ปริตฺตํ ภิกฺขุ วิสฺสาธํ คณฺหาติ ตาวภาสิกํ

๑ ย. วิกปฺปนุปลปจฺฉิมํ ๑ ๒-๓-๔ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส น โหติ ๑

๕๒] นิสฺสํคฺคิยกณฺเฑ จํวรวคฺคสฺส ปณฺจมสํกฺขาปทํ อณาปตฺติวาโร ๓๓

คณฺหาติ จํวํ ฌเปตฺวา อณฺณํ ปริกฺขารํ คณฺหาติ สํกฺขมานาย

ธํมฺเณวียา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

ปณฺจมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉลุจตุรพัก

[๕๓] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภคฺวา ตวาคฺติยํ วิหริตี เสตฺวเน
อนาถปิตุจิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สัมเณ อายสฺมา
อุปนฺนโต สกฺยกပ္ပโต ปฏฺฐิสฺโส โหติ ชมฺมี กถํ กาคຸ ັ ອຄໂຂ
ອພນຕໄວ ເສງຈີປຸຕ໌ ເຍນາຍສຸມາ ອຸປະນັທ໌ ສກຸຍປຸຕຸດ໌ ເຕນຸ-
ປສັງຄມີ ອຸປສັງຄມິຕວາ ອາຍສຸມນຸຕ໌ ອຸປະນັທ໌ ສກຸຍປຸຕຸດ໌ ອົກິວາເຫຕວາ
ເອກມນຸຕ໌ ນິສັຕິ ັ ເອກມນຸຕ໌ ນິສັນນິ ໂຂ ດໍ ເສງຈີປຸຕຸດ໌ ອາຍສຸມາ
ອຸປະນັທ໌ ສກຸຍປຸຕຸດ໌ ຫມູມີຍາ ກຄາຍ ສັນທຸສຸເສສີ ສມາທເປສີ
ສມຸຕເຕເສສີ ສມຸບຳເສສີ ັ ອຄໂຂ ໄສ ເສງຈີປຸຕຸດ໌ ອາຍສຸມຕາ
ອຸປະນັທເນ ສກຸຍປຸຕຸເນ ຫມູມີຍາ ກຄາຍ ສັນທຸສຸສີໂຕ ສມາທມີໂຕ
ສມຸຕເຕສີໂຕ ສມຸບຳສີໂຕ ອາຍສຸມນຸຕ໌ ອຸປະນັທ໌ ສກຸຍປຸຕຸດ໌ ເອຕທໂວຈ
ວເຫຍຍາຄ ການເຕ ເຍນ ອຕຸໂຄ ປຽພຕາ ມຍ໌ ອຍຍສຸສ ທາຕຸ
ຍທີທ໌ ຈ້ວຣປິນຸທປາຕເສນາສັນຄິດານປຈຸຍເຄສຊຸພຣິກຸຂາຣນຸຕິ ັ ສເຈ
ເນ ຕວ໌ ອາດຸໄສ ທາຕຸກາໂມສີ ອິໂຕ ເອກ໌ ສ່າງກ໌ ເທຢິຕິ ັ ອມຸຫາກ໌
ໂຂ ການເຕ ກຸຕປຸຕຸດານ໌ ກິສຸມີ ວີຍ ເອກສ່າງກ໌ ຄນຸຕຸ ອາຄເມຕິ
ການເຕ ຍາວ ພຣ໌ ຄຈຸດາມີ ພຣ໌ ຄໂຕ ອິໂຕ ວາ ເອກ໌ ສ່າງກ໌

๓ ย. จักร...ปริกขารานนฺติ ฯ ๒ ทิวส์ ปุริเมสฺ วาเรสฺ อยมตฺโถ
 ย. ม. โปตุถเกสฺ น ปญฺญาติ คคิยวาเรเยว ทิวส์ติ ฯ ๓ ย. ม.
 ชาติเมหิ ฯ

[illegible]

๓ ยุ. ม. อยู่โย ๑ ๔ ยุ. ม. นิยมวิ ๑ ๕ ยุ. ม. ชมม
นิมิตตนาบี ๑

กยิรมานาย ธาฏกั คณหิสฺสณฺตํ ๑ อสฺโสสุ ๒ ภิภู ๓ เตสํ
 มนุสฺसानํ อชฺชฌายนุตาณํ ชียนุตาณํ วิปาเจนุตาณํ ๑ เย เต ภิภู
 อปฺปิจฺฉา สณฺตญฺชา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนุติ ชียนุติ วิปาเจนุติ
 กถํ หิ นาม อายสฺมา อุนนโท สกฺขปฺปุตโต เสฏฺฐิปปุตฺตํ จีวรํ
 วิณฺณวเปสฺสคฺคิ ๑ อถ ๒ เต ภิภู ภควโต เตตมตฺถํ อาริเจสฺสุ ๑
 สจฺจุ กิร ตฺวํ อุนนทฺ เสฏฺฐิปปุตฺตํ จีวรํ วิณฺณวเปสฺสิ ๑ สจฺจุ
 ภควาติ ๑ ฌาตโก เต อุนนทฺ อณฺณวาทโกติ ๑ อณฺณวาทโก
 ภควาติ ๑ อณฺณวาทโก โมชปฺริสฺ อณฺณวาทกสฺส น ชานาติ ปฏฺวิรูปี
 วา อปฺปฏฺวิรูปี วา สณฺตํ วา อสฺนตํ วา ตตฺถ นาม ตฺวํ
 โมชปฺริสฺ อณฺณวาทกํ เสฏฺฐิปปุตฺตํ จีวรํ วิณฺณวเปสฺสสิ เนตํ
 โมชปฺริสฺ อปฺปสณฺนํ วา ปสฺสทาย ปสฺนํ นวํ วา ภิกฺขุโยภาวาย
 ๑ เป ๑ เอวํ ปน ภิภูเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย
 ปน ภิภู อณฺณวาทกํ คหปตํ วา คหปตานํ วา จีวรํ วิณฺณวเปยฺย
 นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนุติ ๑ เอวํ จิทํ ภควตา ภิภูนํ สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๕๕] เตน ๒ ปน สมนฺ เสนฺ พหุตา ภิภู ธาฏตา ธาวตฺถิ
 อทฺธานมคฺคปฏฺวิปฺนนา โหนติ ๑ อนฺตรามคฺเค จิรา นิกฺขมิตฺวา
 เต ภิภู อจฺฉินฺทิสฺสุ ๑ อถ ๒ เต ภิภู ภควตา ปฏฺวิจิตฺตํ
 อณฺณวาทก คหปตํ วา คหปตานํ วา จีวรํ วิณฺณวเปตฺตุนฺติ กุกฺกุจฺจา-

๑ ย. ม. คเหสฺสณฺตํ ๑

๕๔] นิสัสคฺคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคสฺส นนฺทสํกฺขาปทํ อนุปฺปนฺนคฺคิ ๓๗

ยนฺตา น วิณฺณาเปตฺตํ ยถานคฺคา ว สํวตฺถิ คณฺฑวา ภิกฺขุ
อภิวาเทนฺติ ๑ ภิกฺขุ เหวมาหํสฺส สุนฺทรา โห อิมเ ชาวุโส
อาชวฺกา เย อิมเ ภิกฺขุ อภิวาเทนฺตฺติ ๑ เต เหวมาหํสฺส น มยํ
ชาวุโส อาชวฺกา ภิกฺขุ มยฺนฺติ ๑ ภิกฺขุ อายสฺมณฺทํ อุปาถิ
เอตทโวจํ อิงฺฆ ชาวุโส อุปาถิ อิมเ อนฺนยฺยชฺชาหํติ ๑ อถโห เต
ภิกฺขุ อายสฺมณฺตา อุปาถินา อนฺนยฺยชฺชียมาณา เอตมคฺคํ อารโจะสฺส ๑
อถโห อายสฺมา อุปาถิ เต ภิกฺขุ อนฺนยฺยชฺชิตฺวา ภิกฺขุ เอตทโวจ
ภิกฺขุ อิมเ ชาวุโส เทถ เตสํ^๒ จีวรานํติ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ฐยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ภิกฺขุ นคฺคา อากฺขณฺตสฺสณฺติ นนฺ นาม ติเณน วา ปฏิจฺฉา-
เทคฺวา อํคณฺตพฺพนฺติ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ
อารโจะสฺส ๑ อถโห ภควา เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกรเณ
ชมฺมํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนฺนชานามิ ภิกฺขเว อจฺฉินฺน-
จีวรสฺส วา นนฺทจีวรสฺส วา อณฺเฏนาคํ คหปติ วา คหปตานํ วา
จีวรํ วิณฺณาเปตฺตํ ยํ อวาสํ ปจฺมํ อุปคฺคณฺติ สเจ ตตฺถ โหติ
สงฺฆสฺส วิหารจีวรํ วา อุตฺตรตฺตรณํ วา ญมฺมตฺตรณํ วา ภิสฺสจฺฉิ
วา ตํ คเหคฺวา ปารุสฺสํ ตณฺจ^๓ ฐิ ๑ ภิตฺวา โอทหิสฺสํมํติ
โน เจ โหติ สงฺฆสฺส วิหารจีวรํ วา อุตฺตรตฺตรณํ วา ญมฺมตฺตรณํ

๑ ยฺวโรปฺปโยตฺถเก อยฺมคฺโค น ทิสฺสติ ๑ ๒ ยฺ. ม. เนสํ ๑

๓-๔ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺ น โหณฺติ ๑

วา ภิสัจฉา วา ทิณเณ วา ปณฺณเณ วา ปฏิจฺจนาเทตฺวา
 อากนฺตพฺพํ น เตว นคฺเคน อากนฺตพฺพํ โย อากจฺเจยฺย
 อาปตฺติ ทุกกฺขสฺส ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิ-
 เสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อณฺเณตกํ คหปตี วา คหปตานํ วา
 จีวรํ วิณฺญาเปยฺย อณฺเณตฺร สมฺมา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
 ตตฺถายํ สมฺโม อจฺฉินฺนจีวโร วา โหติ ภิกฺขุ นนฺทจีวโร วา
 อयํ ตตฺถ สมฺโมติ ๑

[๕๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมํ อคฺเณ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อณฺเณตโก นาม มาติโต
 วา มีติโต วา ยาว สํตฺตมา มีตามหฺยุคา อสํมพฺพุโ ๑ คหปติ
 นาม โย โกจิ อการํ อชฺฌาวสฺติ ๑ คหปตานํ นาม ยา กาจิ
 อการํ อชฺฌาวสฺติ ๑ จีวรํ นาม ฉนฺนํ จีวรานํ อณฺเณตฺร จีวรํ
 วิกปฺปนุปกํ ปจฺฉิมํ ๑ อณฺเณตฺร สมฺมาติ จเปตฺวา สมฺมํ ๑ อจฺฉินฺน-
 จีวโร นาม ภิกฺขุสฺส จีวรํ อจฺฉินฺนํ โหติ ราชฺฐิ วา โจเรหิ
 วา ชฺชเตหิ วา ยะหิ เกหิ วา อจฺฉินฺนํ โหติ ๑ นนฺทจีวโร
 นาม ภิกฺขุสฺส จีวรํ อคฺคินา วา ททฺธํ โหติ อุกฺเกน วา อุกฺกํ
 โหติ อุกฺกเวหิ วา อุกฺกิกาหิ วา ชายิตํ โหติ ปริโณคฺชินฺณํ
 วา โหติ ๑ อณฺเณตฺร สมฺมา วิณฺญาเปติ ปโยเค ทุกกฺกํ
 ปฏิจาเณน นิสฺสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สังฆสฺส วา คณสฺส

๑ ย. วิกปฺปนุปกปจฺฉิมํ ๑

๕๗] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคตฺถ ฌฏฺฐสិฏฺฐาปทံ อนาคติวิโร ๓๘

วา ปุคฺคตตฺถ วา ๑ เชนฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสัคฺขิตพฺพํ ๑ เป ๑
อิทํ เม ภนฺเต จีวรํ อนาคตกํ คหปตฺกํ อนาคตฺว สํมยา
วิญฺเฒาเปตํ นิสฺสัคคิยํ อิมาทํ ตํวตตฺถ นิสฺสัคฺขามตฺติ ๑ เป ๑
ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมมตฺติ ๑

[๕๖] อนาคตเก อนาคตกตฺถณฺณํ อนาคตฺว สํมยา จีวรํ
วิญฺเฒาเปติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ อนาคตเก เวมตฺติโก อนาคต
สํมยา จีวรํ วิญฺเฒาเปติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อนาคตเก
อนาคตกตฺถณฺณํ อนาคตฺว สํมยา จีวรํ วิญฺเฒาเปติ นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตฺติยํ ๑ อนาคตเก อนาคตกตฺถณฺณํ อาปตฺติ ทุกฺกฏตฺถ ๑
อนาคตเก เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏตฺถ ๑ อนาคตเก อนาคตกตฺถณฺณํ
อนาคติ ๑

[๕๗] อนาคติ สํมเย อนาคตกานํ ปวาวิตานํ อนาคต-
ตฺตฺถาย อตฺตโน ชเนน อุมฺมตฺตตฺถ อาทิกมฺมิกตฺถตฺติ ๑
ฌฏฺฐสิฏฺฐาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ศตฺตมสํกฺขาปทํ

[๕๘] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เชตฺวเน
 อนาถปิตฺตํ อารามํ ๑ เตน โส ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ อจฺฉินฺนจํวรเก ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เขวํ วทนฺติ^๑ ภควตา
 อาวุโส อญฺเฐวาคํ อจฺฉินฺนจํวรสฺส วา นญฺจจํวรสฺส วา อญฺเฐวาคํ
 คหปตี วา คหปตานํ วา จํวรํ วิญฺญาเปตฺตุ วิญฺญาเปถ อาวุโส
 จํวรนฺติ ๑ อถ อาวุโส ตทฺธํ อมฺเหติ จํวรนฺติ ๑ มยฺ อาวุโส^๒
 อายสฺมนฺตานํ อตฺถายํ วิญฺญาเปมาติ ๑ วิญฺญาเปถ อาวุโสติ ๑
 อถ โส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อญฺเฐวาคเก คหปติเก อุปสงฺกมิตฺวา
 เอตทฺโวจํ อจฺฉินฺนจํวรกา อาวุโส ภิกฺขุ อาคตา เทถ เนถํ^๓
 จํวรนฺติ^๔ พหุ จํวรํ วิญฺญาเปตฺตุ ๑ เตน โส ปน สมฺเยน อญฺเฐวโร
 ปฺริโส สํภายํ นิสินฺโน อญฺเฐวโร ปฺริโส เอตทฺโวจ อจฺฉินฺนจํวรกา
 อญฺเฐว อาคตา เนถํ^๕ มยา จํวรํ ทินฺนนฺติ ๑ โสมี เอวมาห
 มยามี ทินฺนนฺติ ๑ อปโรมี เอวมาห มยามี ทินฺนนฺติ ๑ เ

๑ ยฺ. ม. วทนฺติ ๑ ๒ สํพฺพตฺถ น ทิสฺสตี ๑ ๓-๕ ยฺ. ม.
 ปิตฺตเกสฺส น ทิสฺสตี ๑ ๕ ยฺ. ม. วา. จํวรานํติ ๑ ๖ ยฺ.
 อญฺเฐว ๑ อโธ ปริ สํพฺพตฺถ ภิกฺขุติ ปาไซ ทิสฺสตี ๑ ๗ ยฺ.
 ม. เตสํ ๑

๕๘] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ จีวรวคฺคสฺส สत्ตมสํกฺขาปทํ สํกฺขาปทวิภังโก ๕๑

อชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺยปฺตติยา
น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิณฺณวาเปสฺสํนฺติ ทสฺสวณฺชิรํ วา
สมนฺนา สกฺยปฺตติยา กวิสฺสํนฺติ ปคฺคาหิกสํถํ วา ปสาเวสฺสํนฺตํ ๑
อสฺสโสสฺสํ ไช ภิက္ขุ เตสํ มนุสฺสํนํ อชฺชฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ๑ เย เต ภิက္ขุ อปฺปิ จฺจ สันตฺตฺวา ๑ เป ๑ เต
อชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิက္ขุ
น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิณฺณวาเปสฺสํนฺตํ ๑ อถ ไช เต
ภิက္ขุ ภควโต เอตมตฺตํ อวโรเจสฺสํ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิက္ขเว น
มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิณฺณวาเปสฺสํนฺตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วិครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมชปฺริสา น มตฺตํ
ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิณฺณวาเปสฺสํนฺตํ เหน้ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ
วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวเมว ปน
ภิက္ขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยาถ คณฺเฑ อณฺเฑวาทโก คหปติ
วา คหปตานํ วา พหุํ จีวรํ อภิหฺนุจฺจุ ปวาเรยฺย สันตฺตฺตฺตฺร-
ปรมนนฺเตน ภิက္ขนา ตโต จีวรํ สํกฺกิตฺตํ ตโต เจ อุกฺกฺก-
สํกฺกิตฺตํ นิธัสคฺคิยํ ปาจิคฺคิยนฺติ ๑

[๕๘] คณฺเฑเจติ อจฺฉินฺนจีวรํ ภิက္ขุ ๑ อณฺเฑวาทโก นาม มาติโต
วา ปิตฺติโต วา ยาว สत्ตมา ปิตฺตามหฺยุคา อสฺมํพุทฺโธ ๑ คหปติ นาม
โย โกจิ อคาวํ อชฺชฌาวสฺสํ ๑ คหปตานํ นาม ยา กาลิ อคาวํ
อชฺชฌาวสฺสํ ๑ พหุํ จีวรํ พหุํเกหิ จีวรํ ๑ อภิหฺนุจฺจุ

ปวาเรยยาติ ยาวตัก อิจฺฉสึ คาวตัก คณหาหิตี ๑ สมนุตรุตฺตร-
 ปรมนนฺเตน ภิกฺขุณา ตโต จีวรํ สํวทิตพฺพนฺติ ๕๑ ตัณฺนิ นฺนุชานี
 โหนฺติ เทวํ สํวทิตพฺพานิ เทวํ นฺนุชานี เอกํ สํวทิตพฺพํ
 เอกํ นฺนุชํ นี สํวทิตพฺพํ ๑ ตโต เจ อุตฺตริ สํวทิตเยยยาติ
 ตทฺธตฺตริ วิณฺญาเปติ ปโยเค ทุกฺกนฺทํ ปฏฺฐาเกน นิสฺสํคฺคิยํ
 โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สฺงฆสฺสํ วา คณสฺสํ วา ปุคฺคสฺสํ วา ๑
 เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตพฺพํ ๑ เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต จีวรํ
 อณฺเวยาคกํ คหปติ^๑ ตทฺธตฺตริ วิณฺญาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ อิมํ สฺงฆสฺสํ
 นิสฺสํชฺชามํติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต
 ทมมํติ ๑

[๖๐] อณฺเวยาคเก อณฺเวยาคกสฺสณฺณํ ตทฺธตฺตริ จีวรํ วิณฺญาเปติ
 นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเวยาคเก เวมตีโก ตทฺธตฺตริ จีวรํ วิณฺญาเปติ
 นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเวยาคเก ฌาตกสฺสณฺณํ ตทฺธตฺตริ จีวรํ
 วิณฺญาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ ฌาตเก อณฺเวยาคกสฺสณฺณํ
 อาปคฺติ ทุกฺกนฺทสฺสํ ๑ ฌาตเก เวมตีโก อาปคฺติ ทุกฺกนฺทสฺสํ ๑
 ฌาตเก ฌาตกสฺสณฺณํ อนาปคฺติ ๑

[๖๑] อนาปคฺติ เสงฺกํ อหริสฺสํมํติ หนฺโต คจฺฉติ เสงฺกํ
 ตฺยฺเยหฺว โหตฺติ เทนฺติ น อจฺฉินฺนการณา เทนฺติ น นฺนุช-

๑ ย. ม. น กิณฺจ ๑ ๒ อิตฺ ปวฺ ย. ม. ไปคฺตเกสฺ อฺปสฺงกมิตฺวาติ
 ปาไซฺ ทิสฺสติ ๑

๒๑] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ จัรวรคฺคสฺส สत्ตมสํกฺขาปทํ อนาปตฺติวาโร ๔๓
การณา เทนฺติ ฌาตกานํ ปวาริตานํ อคฺคโน ชเนน อุมฺมคฺค-
กสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

สत्ตมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อัญจนตักขิยาปท^๑

[๖๒] เตน สมนเณ พุทโธ ภควา สวาคติยัม วิหริติ เขตตเน
 ขนาดมีนุทิกตัส อารามะ ๑ เตน โธ ปน สมนเณ อณฺณคโร
 ปุริโส ปชาปติ เอตทโวจ อญฺญํ อุปนฺนํ จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ ๑
 อตุโสโส โธ อณฺณคโร มีนุทจาวโก ภิกขุ ตสฺส ปุริสสฺส อิมํ
 วาจํ ภาสฺमानตฺส ๑ อถโธ โส ภิกขุ เยนายสฺมา อุปนฺนํโท
 สกฺขยปฺตโต เตนฺปตฺตํมิมิ อุปตฺตํมิมิตฺวา อายสฺมนํ อุปนฺนํ สกฺขย-
 ปฺตติ เอตทโวจ มหาปฺนฺนํโณติ ตํ อวฺโส อุปนฺนํ อมฺกตฺมํ
 โอภาเส อณฺณคโร ปุริโส ปชาปติ เอตทโวจ อญฺญํ อุปนฺนํ
 จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ ๑ อตฺถาวฺโส มํ โส อปฺนฺนํโกติ ๑ อถโธ
 อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺขยปฺตโต เยน โส ปุริโส เตนฺปตฺตํมิมิ
 อุปตฺตํมิมิตฺวา ตํ ปุริสํ เอตทโวจ สจฺจํ กิร มํ ตํ อวฺโส
 จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ ๑ อิมํ มยฺยํ เอวํ โหติ อญฺญํ อุปนฺนํ
 จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ ๑ สจฺจํ โธ มํ ตํ อวฺโส จัวเรน
 อจฺจนาทะสฺสํมัตติ เอวํปน จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ กุยาห^๒ เตน
 อจฺจนํโนมี กริสฺสํมิมิ ยาห^๓ น ปริภุญฺชิสฺสํมัตติ ๑ อถโธ โส
 ปุริโส อชฺชฌายติ ฐยติ วิปาเจติ มหิจฺจนํ อิมํ สมนํ สกฺขย-
 ปฺตติยา อตฺตํคฺคฺชํ นยิมํ สฺกฺรา จัวเรน อจฺจนาทะสฺสํมัตติ กถํ

๑ ย. ม. เมยฺย ๑ เม อญฺญอติ ทฺวํสฺสํมิมิ วิภฺปฺเปสฺส ปทจฺฉเณโท ๑
 ๒ ก็ อหฺนํติ ปทจฺฉเณโท ๑ ๓ ยํ อหฺนํติ ปทจฺฉเณโท ๑

๒๒] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคตฺส อฏฺฐสมสฺสึทฺธาปทํ ปณฺณตฺติ ๔๕

หิ นาม อโย โย อุนนุโท มยา ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อุตฺตงฺกมิตฺวา
จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสํคตฺติ ๑ อตฺตสํ ๒ ภิทฺธ ตตฺส ปุริสฺส
อชฺฌายนฺตตฺส ชยฺนตฺส วิปาเจนฺตตฺส ๑ เข เต ภิทฺธ อปฺปิจฺฉา
สฺนตฺตฺวา ๑เป ๑ เต อชฺฌายนฺติ ชยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม อายสฺมา อุนนุโท สกฺยปฺคฺโต ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหปตฺกํ
อุตฺตงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสํคตฺติ ๑ อตฺต ๒ เต ภิทฺธ
ภคฺวโต เขตฺตมตฺถํ อาริเจสฺ ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุนนุท ปุพฺเพ
อปฺปวารีโต คหปตฺกํ อุตฺตงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสํคตฺติ ๑ สจฺจํ
ภคฺวาติ ๑ ฌาตโก เต อุนนุท อณฺณตโกติ ๑ อณฺณตโก
ภคฺวาติ ๑ อณฺณตโก โมชปุริส อณฺณตคตฺส น ชานาติ ปฏฺฐิรํ
วา อปฺปฏฺฐิรํ วา สฺนตํ วา อตฺนตํ วา ตตฺถ นาม ตฺวํ
โมชปุริส ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อณฺณตกํ คหปตฺกํ อุตฺตงฺกมิตฺวา
จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสํคตฺติ เนตํ โมชปุริส อปฺปสฺสนฺนํ วา
ปสฺสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑เป ๑ เหวญฺจ ปน ภิทฺธเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺสยฺยาถ ภิทฺธํ ปณฺณ อุกฺกิสฺส อณฺณตคตฺส
คหปตฺตํ วา คหปตานิยา วา จีวรเจตฺาปนํ อุกฺกฏฺฏํ โหติ

๑ จีวร เจตฺาเปนฺติ ปวิวคฺเตนฺติ เอเตน จีวรฺมูเตนาติ จีวรเจตฺา-
ปนํ ๑ ยทาทีนา สุตฺเตน นาคโมติ คณฺณิยํ วุตฺตํ ๑ ตตฺมา
เยภฺยฺเยน จีวรเจตฺาปนฺนํ ปชฺนติ ๑ ตํ ปมาณํ น โหติ
เทวภาวตฺส การณาภาวโต ๑

อิมินา จัวรรเจตาปนเนน จัวรร เจตาเปตฺวา อิตฺถุนฺนามํ ภิกฺขุ จัวรรเน
 อจฺฉาเทสฺสํสํมัตติ ๑ ตตฺร เจ โส ภิกฺขุ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต
 อฺปฺปสํกมิตฺวา จัวรรเน วิกฺกมฺปํ อปฺปชฺเชยฺย สํสฺส วต มํ อายสฺมา
 อิมินา จัวรรเจตาปนเนน เหวรรูปํ วา เหวรรูปํ วา จัวรร เจตาเปตฺวา
 อจฺฉาเทหิตฺติ กตฺถยาณกมฺบคํ อฺปฺปาทาย นิสฺสํสํกฺกิยํ ปาจิตฺติยหนฺติ ๑

[๖๓] ภิกฺขุ ปเนว อุตฺถิสฺสํสํสํติ ภิกฺขุสฺสํสํสํตฺถาย ภิกฺขุ อารมฺมณํ
 กริตฺวา ภิกฺขุ อจฺฉาเทตฺถกาโม ๑ อญฺเฆตโก นาม มาติโต วา
 ปิตีโต วา ยาว สํตฺตมา ปิตามหฺยฺคา อสํมฺพทฺโธ ๑ คหปติ
 นาม โย โกจิ อคฺวารํ อชฺฌมาวสฺติ ๑ คหปตานํ นาม ยา
 กาคิ อคฺวารํ อชฺฌมาวสฺติ ๑ จัวรรเจตาปนํ นาม หิริณฺณํ วา
 สฺวณฺณํ วา มณิ วา มุตฺตา วา มสฺสํรคฺคตํ วา ผลโก วา
 ปฏโก วา สฺสํตํ วา กปฺปาโส วา ๑ อิมินา จัวรรเจตาปนเนนาคิ
 ปจฺจุปฺปจฺจิตฺเตน ๑ เจตาเปตฺวาติ ปวิวฺชฺเชตฺวา ๒ ๑ อจฺฉาเทสฺสํสํมัตติ
 ทสฺสํสํ ๑ ตตฺร เจ โส ภิกฺขุติ ยํ ภิกฺขุ อุตฺถิสฺสํ จัวรรเจตาปนํ
 อฺปฺปกฺขมฺหิ โหติ โส ภิกฺขุ ๑ ปุพฺเพ อปฺปวารีโตติ ปุพฺเพ อจฺจุตฺโต
 โหติ กัถิเสณ เต ภนฺเต จัวรรเน อตฺถโก กัถิสํ เต จัวรร
 เจตาเปสฺสํสํมัตติ ๑ อฺปฺปสํกมิตฺวาติ สฺมํ คณฺตฺวา ยตฺถ กตฺถจิ

๑ ย. ม. จัวรรเจตาปนํ นาม หิริณฺณํ วา สฺวณฺณํ วา มุตฺตา วา
 มณิ วา ปวาโฬ วา ผาโต วา ปฏโก วา สฺสํตฺตา วา กปฺปาโส
 วา ๑ ๒ ย. ม. รา. ปวิวฺชฺเชตฺวา ๑ ๓ ย. ม. เจตาเปมัตติ ๑

๖๔] นิสัสสกุณิกณฺเฑ จีวรจกฺคตฺส อฏฺฐมตฺถิยาปทํ ตฺถิยาปทวิภังโก ๔๗

อุปสงฺกมิตฺวา ๑ จีวเร วิกปฺปํ อापชฺชเยยฺยาติ อายคํ วา โหตุ
วิตถคํ วา อปฺปิตคํ วา สณฺหํ วา ๑ อิมินา จีวรเจตาปเนนาติ
ปจฺจุပ္ပญฺจิเตน ๑ เขวรูปํ วา เขวรูปํ วาติ อายคํ วา วิตถคํ
วา อปฺปิตคํ วา สณฺหํ วา ๑ เจตาเปตฺวาติ ปวิฏฺฐเหตุวา ๑
อจฺจนาทะหิติ ทชฺเชหิ ๑ กตฺถยาณณมฺยคํ อฺพาทายาติ สํวตฺถิโก
มหคฺชคฺคิโก ๑ ตตฺส วจเนน อายคํ วา วิตถคํ วา อปฺปิตคํ
วา สณฺหํ วา เจตาเปติ ปโยเค ทุกฺกฏํ ปฏฺฐิตาเกน นิสัสสกุณิ
โยติ นิสัสสชฺชิตพฺพํ สํวตฺสํ วา คณตฺสํ วา ปคฺคตตฺสํ วา ๑
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสัสสชฺชิตพฺพํ ๑เป ๑ อิทํ เม ภาณเต จีวร
ปฺพุเพ อปฺปวารีโต อณฺเฑตคํ คหปคํ อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
วิกปฺปํ อापณฺํ นิสัสสกุณิ อิมานํ สํวตฺสํ นิสัสสชฺชามิติ ๑เป ๑
ทเทยฺยาติ ๑เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ ๑เป ๑ อายสฺมโต ทมฺมํติ ๑

[๖๔] อณฺเฑตเก อณฺเฑตกตฺสณฺเฑ ปฺพุเพ อปฺปวารีโต คหปคํ
อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อापชฺชติ นิสัสสกุณิ ปาจิตฺติยํ ๑
อณฺเฑตเก เวมตฺติโก ปฺพุเพ อปฺปวารีโต คหปคํ อุปสงฺกมิตฺวา
จีวเร วิกปฺปํ อापชฺชติ นิสัสสกุณิ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฑตเก
ตคตฺสณฺเฑ ปฺพุเพ อปฺปวารีโต คหปคํ อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
วิกปฺปํ อापชฺชติ นิสัสสกุณิ ปาจิตฺติยํ ๑ ฅตเก อณฺเฑตกตฺสณฺเฑ
อापคฺติ ทุกฺกฏตฺสํ ๑ ฅตเก เวมตฺติโก อापคฺติ ทุกฺกฏตฺสํ ๑
ฅตเก ฅตคตฺสณฺเฑ อนापคฺติ ๑

[๖๕] อนาปคฺติ ฌาตกานํ ปวาวิตานํ อณฺเฏสฺสํคฺคทาย
 อคฺคโน ฐเนน มหคฺฆํ เจตาเปตฺตคามสฺสํ อปฺปคฺฆํ เจตาเปติ
 อุมฺมคฺคกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

อญฺจมสฺสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวนิสิกขาปท

[๖๖] เตน สัมเขน พุกุไซ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
 อนาคตีเยกิสฺสํ ชารามเ ๑ เตน ไช ปน สัมเขน อเนตโร
 ปุริโส อเนตโร ปุริสํ เขตฺทโวจ อญฺญํ อุปนฺนํ จีวรณ
 อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ ๑ โสปี เหวมาห อหฺมํ อญฺญํ อุปนฺนํ จีวรณ
 อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ ๑ อสฺโสสิ ไช อเนตโร ปีนุจจริโก ภิกฺขุ
 เคสํ ปุริสํ อิมํ กถาสฺสํ ๑ อตฺไช โส ภิกฺขุ เยนายสฺมา
 อุปนฺนํ สกฺขปฺปฺโต เตนฺปสฺสงฺกมิ อุปสฺสงฺกมิทฺวา อายสฺมณฺทํ
 อุปนฺนํ สกฺขปฺปฺโต เขตฺทโวจ มหาปฺปญฺโฆสิ ทฺวํ อาวุโส อุปนฺนํ
 อมฺกสฺมํ โอคาเส อเนตโร ปุริโส อเนตโร ปุริสํ เขตฺทโวจ
 อญฺญํ อุปนฺนํ จีวรณ อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ โสปี เหวมาห อหฺมํ
 อญฺญํ อุปนฺนํ จีวรณ อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ ๑ อตฺถาวุโส มํ เค
 อุปฺปจฺจาทิ ๑ อตฺไช อายสฺมา อุปนฺนํ สกฺขปฺปฺโต เยน
 เค ปุริสํ เตนฺปสฺสงฺกมิ อุปสฺสงฺกมิทฺวา เค ปุริสํ เขตฺทโวจ
 สจฺจํ กิร มํ ทฺวเมห อาวุโส จีวรณ อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ ๑ อมฺ
 นญฺญํ เหวํ โหติ อญฺญํ อุปนฺนํ จีวรณ อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ ๑ สจ
 ไช มํ ทฺวเมห อาวุโส จีวรณ อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ เหวรฺเปน จีวรณ
 อจฺฉาเทสฺสํมิตฺติ กฺยาหํ เคหิ อจฺฉนฺโนปปี ภริสฺสํมิตฺติ ยานาหํ น

๑ โน อญฺญํ อิติ ปทฺทฺเดโท ๑

ปริภุณชิตส์สามัคคี ฯ อถโธ เต ปริสา อชฺชฌายนุติ ชัยนุติ วิปาเจนุติ
 มหิจฺฉา อิมเ สมนฺนา สกฺขยปฺตติยา อธฺนฺตฺตฺตฺตา นยิเม สฺกฺรา
 จั๊วเรหิ อจฺฉาเทคฺคํ กถํ หิ นาม อโยโย อฺปนฺนุโท อเมหฺหิ
 ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อฺปฺสํกมิตฺวา จั๊วเร วิกฺกมฺปํ อปฺชฺชิตฺตํ ๑
 อสฺสํสํ โธ ภิกฺขุ เคสํ ปริสาณํ อชฺชฌายนุตาณํ ชัยนุตาณํ
 วิปาเจนุตาณํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนุติ
 ชัยนุติ วิปาเจนุติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อฺปนฺนุโท สกฺขยปฺตฺโต
 ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหฺปติเก อฺปฺสํกมิตฺวา จั๊วเร วิกฺกมฺปํ อปฺชฺช-
 ิตฺตํ ๑ อถโธ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเส ๑ สจฺจํ
 กิร ตวํ อฺปนฺนุท ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหฺปติเก อฺปฺสํกมิตฺวา
 จั๊วเร วิกฺกมฺปํ อปฺชฺชิตฺตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ เขตกา เต อฺปนฺนุท
 อญฺเฆตกาติ ๑ อญฺเฆตกา ภควาติ ๑ อญฺเฆตโก โมฆปริณ
 อญฺเฆตกาณํ น ชานาติ ปฏฺฐิมํ วา อปฺปฏฺฐิมํ วา สํหํ วา อธฺนํ วา
 ตตฺถ นาม ตวํ โมฆปริณ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อญฺเฆตเก คหฺปติเก
 อฺปฺสํกมิตฺวา จั๊วเร วิกฺกมฺปํ อปฺชฺชิตฺตํ เนตํ โมฆปริณ อปฺป-
 สํหํ วา ปสาทาย ปสํหํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ๑ เป ๑ เขวณฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเสยฺยถ ภิกฺขุ ปเนว อุกฺกัสิสฺส
 อุกฺกัณ्हํ อญฺเฆตกาณํ คหฺปตํ วา คหฺปตาณํ วา ปจฺเจกจั๊ว-
 เจตาปนา อฺปฺกชฺชา โหณฺติ อิมหิ มยํ ปจฺเจกจั๊วเจตาปเนหิ
 ปจฺเจกจั๊วราณิ เจตาเปตฺวา อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ จั๊วเรหิ อจฺฉา-

๖๗] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ จีวรวคฺคสฺส นวมตฺถิฯ๑ ปทํ ตฺถิฯ๒ ปทวิภงฺโก ๕๓

เทสฺสํมาติ ๑ ตตฺร เจ โส ภิกฺขุ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อุตฺตมมิตฺวา
จีวรํ วิภนฺตี อปฺปชฺเชยฺย สํว ๑ มํ อายสฺมนฺโต อิมํ
ปจฺเจกจีวรเจตาปเนหิ เอวรुํ ๑ วา เอวรุํ ๑ วา จีวรํ เจตาเปตฺวา
อจฺฉาเทถ อุกฺโก ๑ สมนฺตา เอเกนาติ กตฺถาณกมฺมตํ อฺปาทาย
นิธัสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๖๘] ภิกฺขุ ปเนว อุตฺตมสฺสํมาติ ภิกฺขุสฺสํมาติฯ๑ ภิกฺขุ อารมฺมณํ
กิริตฺวา ภิกฺขุ อจฺฉาเทตฺถกามา ๑ อุกฺกมฺมณฺติ ทฺวินฺนํ ๑ อณฺเฏตกา
นาม มาติโต วา ปิตฺติโต วา ยาว สํวตฺตมา ปิตามหฺยฺสา อสฺมํพทฺธา ๑
คหปตฺตํ นาม^๑ ๒ เย เกจฺจ อคารํ อชฺฉณาวสฺสณฺติ ๑ คหปตฺตานํ นาม^๒
ยา กาจฺจ อคารํ อชฺฉณาวสฺสณฺติ ๑ จีวรเจตาปนา นาม หิริณฺเณ
วา สฺวณฺเณ วา มณฺเฑ วา มุตฺตา วา มสํวคฺคตฺตา วา สติกา
วา ปฏฺกาวา วา สํวตฺตา วา กปฺปาสํ วา^๓ ๑ อิมํ จีวรเจตา-
ปเนหิตํ ปจฺจุปฏฺฐิตฺวํ ๑ เจตาเปตฺวาติ ปวิจฺจเหตฺวา ๑ อจฺฉา-
เทสฺสํมาติ ทสฺสํมา ๑ ตตฺร เจ โส ภิกฺขุติ ยํ ภิกฺขุ อุตฺตมสฺส
จีวรเจตาปนา อุตฺตมฺมา โหณฺติ โส ภิกฺขุ ๑ ปุพฺเพ อปฺปวารีโตติ
ปุพฺเพ อวฺคฺโต โหติ กตฺถิเสณฺ เต ภนฺเต จีวรณฺ อวฺคฺโต กตฺถิ

๑ ย. ม. คหปติ นาม ๑ ๒ ย. ม. คหปตานีโย นาม ๑

๓ ย. ม. จีวรเจตาปนา นาม หิริณฺเณ วา สฺวณฺเณ วา มุตฺตา
วา มณฺเฑ วา ปวาทา วา ผาธา วา ปฏฺกาวา วา สํวตฺตา วา
กปฺปาสํ วา ๑

เต จั้วร เจตาเปตฺตํมาติ ๑ อุปสงฺกมิตฺตวาติ พฺร กนฺตฺวา ยตฺถ
 กตฺถจิ อุปสงฺกมิตฺตวา ๑ จั้วเร วิกปฺปํ อปชฺชชยฺยาติ อายตํ
 วา โหตุ วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ๑ อิมํหิ จั้วรเจตา-
 ปเนหิติ ปจฺจุปฺปจฺจิตฺติ ๑ เอวรฺรํ วา เอวรฺรํ วาติ อายตํ วา
 วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ๑ เจตาเปตฺตวาติ ปวิฏฺฐเนตฺตวา ๑
 อจฺฉาเทถาติ ทชฺชเชถ ๑ อุโภ ว สณฺหา เอเกนาติ เทวํ เอเกน ๑
 กถฺยาณกมฺยํ อุปาทายาติ ๑ สํสฺส
 วจฺเณน อายตํ วา วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา เจตาเปตฺติ
 ปโยเค ทฺถกฺกํ ปฏฺฐาเกน นิสฺสํสฺส
 วา คณฺส
 วา คณฺส
 ๑ เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต จั้วรํ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อณฺเฆตฺเต
 คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺตวา จั้วเร วิกปฺปํ อปนฺนํ นิสฺสํสฺสฺสฺส
 อิมํหิ สํสฺส นิสฺสํสฺสฺสฺส
 ๑ เป ๑ ททฺชชยฺยาติ ๑ เป ๑ ททฺชชยฺยฺยติ ๑ เป ๑
 อายตฺมโต ทมฺมํติ ๑

[๖๘] อณฺเฆตฺเต อณฺเฆตฺตกสฺสณฺณํ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหฺปติเก
 อุปสงฺกมิตฺตวา จั้วเร วิกปฺปํ อปชฺชชติ นิสฺสํสฺสฺสฺส ปาจิตฺติยํ ๑
 อณฺเฆตฺเต เวตฺติโก ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺตวา
 จั้วเร วิกปฺปํ อปชฺชชติ นิสฺสํสฺสฺสฺส ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฆตฺเต
 ณาตฺกสฺสณฺณํ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺตวา จั้วเร

๑ ย. ม. เจตาเปมาติ ๑

๖๘] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ จีวรฺวคฺคธัสฺส นวณฺสีกฺขาปํ อุนาปตฺติวาโร ๕.๓

วิกปฺปํ ฌาปชฺชติ นิธัสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ฌาตเก ชณฺเฎฌาตก-
ธฺสญฺญํ อานปฺตติ ทุกฺกฏธัสฺส ฯ ฌาตเก เวณฺติโก อานปฺตติ
ทุกฺกฏธัสฺส ฯ ฌาตเก ฌาตกธฺสญฺญํ อุนาปตฺติ ฯ

[๖๘] อุนาปตฺติ ฌาตกานํ ปวาริตานํ ชณฺเฎธัสฺสคฺคาเย
อตุคฺคโน ชเนน มหฺลํ เจตาเปตฺตกามานํ อปฺปคฺลํ เจตาเปติ
อุมฺมตฺตคฺคธัสฺส อาทิกมฺมิกธัสฺสํ ๑

นวณฺสีกฺขาปํ นิยฺยจิกํ ๑

ทศมสติกุชาปทํ

[๗๐] เตน สัมเยน พุกุโธ ภควา สํวตฺติยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกัสสํ อารามे ฯ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมโต
อุปนฺนทสฺสํ สกฺยปฺปคฺคทสฺสํ อุปฏฺฐาโก มหามคฺคโต อายสฺมโต อุ-
ปนฺนทสฺสํ สกฺยปฺปคฺคทสฺสํ ทฺวเตน จีวรเจตاپนํ ปาเหสี อิมินา จีวร-
เจตاپเนน จีวรํ เจตاپेतฺวา อายสฺมํ อุปนฺนทํ จีวรเณ อจฺจุฉาทะหิตํ ฯ
อถโห โส ทฺวโต เยนายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺปคฺคโต เตนฺปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺทํ อุปนฺนทํ สกฺยปฺปคฺคํ เอตทโวจ อิทํ โห
ภนฺเต อายสฺมณฺทํ อุกฺกทิสฺสํ จีวรเจตاپนํ อากํ ปฏฺธิคฺคณฺหาตุ
อายสฺมา จีวรเจตاپนนฺติ ฯ เอวํ วุตฺเต อายสฺมา อุปนฺนโท
สกฺยปฺปคฺคโต ทํ ทฺวํ เอตทโวจ น โห มยํ อาวุโส จีวรเจตاپนํ
ปฏฺธิคฺคณฺหาม จีวรญฺจ โห มยํ ปฏฺธิคฺคณฺหาม กาเตน กปฺปมฺยิณฺติ ฯ
เอวํ วุตฺเต โส ทฺวโต อายสฺมณฺทํ อุปนฺนทํ สกฺยปฺปคฺคํ เอตทโวจ
อคฺคิ ปณายสฺมโต โกจิ เวยฺยาวจฺจุจกโรติ ฯ เตน โห ปน สัมเยน
อณฺเณตโร อุปาสโก อารามํ อคฺมาสี เกณจิทฺเทว ภวณฺเณน ฯ
อถโห อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺปคฺคโต ทํ ทฺวํ เอตทโวจ เอโส
โห อาวุโส อุปาสโก ภิกฺขุณฺโณ เวยฺยาวจฺจุจกโรติ ฯ อถโห โส
ทฺวโต ทํ อุปาสกํ สณฺเณนเปตฺวา เยนายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺปคฺคโต

๗๐] นิสฺสํกฺกียกณฺเฑ จีวรํวคฺคตฺถ ทสฺมตฺติฏฺฐาปทํ ตฺติฏฺฐาปทนิทานํ ๕๕

เตนุปลงฺกมฺมิ อุปลงฺกมิตฺวา อายสฺมนุคํ อุปนฺนทํ สกฺขยปฺปคฺคํ เอตทโวจ
ยํ ไช ภาณเต อายสฺมา เวชฺยาวจฺจกรํ นิตฺติสฺสํ สณฺณตฺโต โส
มยา อุปลงฺกมตฺถ อายสฺมา กาเถน จีวรํ คํ อจฺจนาทสฺสํตฺติ ๑
เตน ไช ปน สมฺเยน^๒ อายสฺมา อุปนฺนทํ สกฺขยปฺปคฺคํ คํ อุปาสกํ น
กิตฺติจํ อวจาตฺติ ๑ ทฺติยมนฺนํ ไช โส มหามตฺโต อายสฺมโต อุป-
นฺนทตฺถ สกฺขยปฺปคฺคตฺถ สฺนติเก ทฺตํ ปาเหสฺสํ ปริฏฺฐตฺถ อโย
คํ จีวรํ อิจฺจนาม มยํ อโยเยน คํ จีวรํ ปริฏฺฐตฺถ ๑ ทฺติยมนฺนํ
ไช อายสฺมา อุปนฺนทํ สกฺขยปฺปคฺคํ คํ อุปาสกํ น กิตฺติจํ อวจาตฺติ ๑
ตฺติยมนฺนํ ไช โส มหามตฺโต อายสฺมโต อุปนฺนทตฺถ สกฺขยปฺปคฺคตฺถ
สฺนติเก ทฺตํ ปาเหสฺสํ ปริฏฺฐตฺถ อโย คํ จีวรํ อิจฺจนาม มยํ
อโยเยน คํ จีวรํ ปริฏฺฐตฺถ ๑ เตน ไช ปน สมฺเยน นิกมตฺถ^๓
สฺมโย โหติ ๑ นิคเมณ^๔ จ กตฺติกา กตา โหติ โย ปจฺจน
ธาคจฺจติ ปณฺณาสมนฺพทฺโขติ ๑ ธถไช อายสฺมา อุปนฺนทํ
สกฺขยปฺปคฺคํ เยน โส อุปาสโก เตนุปลงฺกมฺมิ อุปลงฺกมิตฺวา
คํ อุปาสกํ เอตทโวจ ธตฺถอ เม ธาตุโส จีวรํนาติ ๑ อชฺชฺชฺชฺช

๑ อิตฺโต ปวํ ยฺวโรนฺนํปคฺคเก เตน ไช ปน สมฺเยน โส มหามตฺโต
อายสฺมโต อุปนฺนทตฺถ สกฺขยปฺปคฺคตฺถ สฺนติเก ทฺตํ ปาเหสฺสํ ปริ-
ฏฺฐตฺถ อโย คํ จีวรํ อิจฺจนาม มยํ อโยเยน คํ จีวรํ ปริฏฺฐตฺถ
ปาติ ปณฺณายติ ๑ สพฺพตฺถ ปน น ทิสฺสํติ ๑ ๒ ยฺ. ธถไช ๑

๓ ยฺ. ม. เนคมตฺถ ๑ ๔ ยฺ. ม. เนกเมณ ๑

ภนุเต อากเมหิ อชฺช นิคมสฺส สมโย นิคเมน จ กติกา
 กตา โหติ โย ปจฺญา อากจฺฉติ ปณฺณาสํพุทฺโธติ ๑ อชฺเชว
 เม อากุโส จีวรํ เทหํติ โยวฏฺฐิกาย ปรามสี ๑ อถโฆ โส
 อุปาสโก อายสุมตา อุปนนฺทน สกฺขปฺปคฺเคน นิปฺปิตฺติยาโน
 อายสุมโค อุปนนฺทสฺส สกฺขปฺปคฺคสฺส จีวรํ เจตาเปตฺวา ปจฺญา
 อคมาสี ๑ มนุสฺसानํ คํ อุปาสกํ เอตทวโจ จิสฺสํ ทฺวํ อยฺย
 ปจฺญา อากโต ปณฺณาสํ ชิโนสฺสติ ๑ อถโฆ โส อุปาสโก
 เตสํ มนุสฺसानํ เอตมคฺคํ อารุเจสี ๑ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺติ ชฺยนฺติ
 วิปาเจนฺติ มหิจฺฉา อิเม สมนฺนา สกฺขปฺปคฺคิยา อสฺนคฺคฺจํ นยิเมสํ
 สุกฺกํ เวยฺยาวจฺจํ กาคฺคํ กถํ หิ นาม อุปนนฺโท สกฺขปฺปคฺโค
 อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนุเต อากเมหํติ อจฺจุมาโน นาคเมสฺส-
 ตํติ^๒ ๑ อสฺโสสฺสุ โฆ ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ ชฺยนฺตานํ
 วิปาเจนฺตานํ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ
 ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสุมตา อุปนนฺโท สกฺขปฺปคฺโค
 อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนุเต อากเมหํติ อจฺจุมาโน นาคเมสฺส-
 ตํติ^๓ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺสุ ๑ สจฺจํ กิร
 ทฺวํ อุปนนฺท อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนุเต อากเมหํติ อจฺจุมาโน

๑ ย. ม. อโยโย ๑ ๒ กถํ หิ นาม อุปาสเกน... อจฺจุมานา
 นาคมิสฺสํตํติ ย. ม. โปตฺถเกสฺ อากคํ ๑ ๓ ย. ม. นาค-
 มิสฺสํตํติ ๑

๗๐] นิพัทธ์ศุภกิจกมลเบญจ จักรวรรคคฤสส์ ทศมณีภูษาปัทม ปณฺณมุตติ ๕๗

[illegible]

ตพฺโพ ตาเรตพฺโพ อตฺโต เม อากุโส จีวรนาติ ๑ ทวิตฺติกขตฺตํ
 โจทยมาโน ตารยมาโน^๑ ตํ จีวรํ อภินิพฺพาเทยฺย อิจฺเจตํ กุสฺลํ
 โน เจ อภินิพฺพาเทยฺย จตฺตขตฺตํ ปณฺจขตฺตํ ฉกขตฺตปรม^๒
 ตฺตฺนํหิฏฺเฐน อุตฺติสฺสํ ชาติพฺพํ จตฺตขตฺตํ ปณฺจขตฺตํ ฉกขตฺตปรม
 ตฺตฺนํหิฏฺเฐน อุตฺติสฺสํ ติวฺจมาโน ตํ จีวรํ อภินิพฺพาเทยฺย อิจฺเจตํ
 กุสฺลํ โน เจ อภินิพฺพาเทยฺย ตโต เจ อุตฺตวี วายมมาโน
 ตํ จีวรํ อภินิพฺพาเทยฺย นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ โน เจ อภินิพฺพา-
 เทยฺย ยตฺถสฺส จีวรเจตาปนํ อากคํ ตตฺถ สํมํ วา คนฺตพฺพํ
 ทฺวโต วา ปาเหตพฺโพ ยํ โข ตฺเมห ขายสฺมนฺโต ภิกฺขุ อุตฺติสฺสํ
 จีวรเจตาปนํ ปหิณฺตฺถ น ตํ ตสฺส ภิกฺขุโน ทิณฺจิ อตฺถํ อนฺนโกติ
 ยฺยฺชนตฺตายสฺมนฺโต สกํ มา โว สกํ วินิสฺสาตี^๓ ๑ อยํ ตตฺถ
 สํมํจตี ๑

[๗๓] ภิกฺขุ ปณฺว อุตฺติสฺสํสาติ ภิกฺขุสฺสํสฺสคฺคฺยา ภิกฺขุ อารมฺมณเ

๑ เขภฺยฺเยน โจทยมาโน ตารยมาโนติ ปจฺนติ ๑ ตํ น ยฺยฺชติ ๑
 น หิ อิมะ ปาสา กมฺมวาทกา ๑ เต เจ กมฺมวาทกา สียํ เวยฺยา-
 วจฺจุจโรติ ปทํ อภินิพฺพาเทยฺยาติ ปเท กตฺตา สียา ๑ เหวํ สมนฺเต
 ปาติยา อุกฺกโม ภเวยฺย ๑ ตโต ปวี หิ ภิกฺขุสฺสํทฺวโต อภินิพฺพา-
 เทยฺยาติ ปเทสฺส กตฺตา ๑ กงฺขาวิตฺตรณิยมฺปิ กตฺตฺวาเวณ วณฺณนิตา ๑
 วิจาเรตฺวา คเหตพฺพํ ๑ ๒ ฉกขตฺตํปรมณฺติปํ ปจฺนติ ๑ ๓ วินิสฺสํตีปํ
 ปจฺนติ ๑

๗๓] นิสัศคฺคิยกณฺเฑ จัรวรคฺคตฺส ทสฺมสิกฺขาปทํ สิกฺขาปทวิภังโก ๕๘

กิริตฺวา ภิกฺขุ อจฺจุณาเตตฺตกาโม ๑ ราชา นาม โย โกจิ รชฺชํ
การเวติ ๑ ราชนโกคฺโค นาม โย โกจิ รณฺโณ ภตฺตเวตนารโหิ ๑
พฺรหฺมณฺเฑ นาม ชาตียา พฺรหฺมณฺเฑ ๑ คหปติโก นาม ชฺเชตฺตวา
ราชานํ ราชนโกคฺคํ พฺรหฺมณฺเฑ อวเสโส คหปติโก นาม ๑ จัรว-
เรตาปนี นาม หิริณฺณํ วา สฺวณฺณํ วา มณฺนิ วา มุตฺตวา วา
มธฺวาคคตฺตํ วา ผลฺลิกโก วา ๑ อิมินา จัรวเรตาปเนนาติ ปจฺจุ-
ปญฺจสีเตน ๑ เจตาเปตฺตวาติ ปวิจฺจฺญาตฺตวา ๑ อจฺจุณาเทหิตี ทชฺเชหิ ๑
โส เจ ทฺวโต ตํ ภิกฺขุ อฺปสงฺกมิตฺตวา เหวํ วเทยฺย อิทํ ไช
กณฺเฑ อายสฺมณฺตํ ชฺชทฺธิสฺส จัรวเรตาปนี อากตํ ปฏิกฺคณฺหาตฺต
อายนฺตฺมา จัรวเรตาปเนติ ๑ เตน ภิกฺขุณา โส ทฺวโต เหวมสฺส
วณฺนีโย น ไช มยฺ อากุโส จัรวเรตาปนี ปฏิกฺคณฺหาตฺต จัรวณฺจ
ไช มยฺ ปฏิกฺคณฺหาตฺต กาเตน กบฺบิยนฺติ ๑ โส เจ ทฺวโต ตํ
ภิกฺขุ เหวํ วเทยฺย อตฺถิ ปนายสฺมโต โกจิ เวยฺยวจฺจุจโรติ ๑
จัรวรคฺคิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา เวยฺยวจฺจุจโร นิทฺทิสิตฺตพฺโพ อารามิโก
วา อฺปาสโก วา เอโส ไช อากุโส ภิกฺขุณํ เวยฺยวจฺจุจโรติ ๑
น วตฺตพฺโพ ตสฺส เทหิตี วา โส วา นิทฺธิสฺสตีติ โส
วา ปวิจฺจฺญาสฺสตีติ โส วา เจตาเปตฺตตีติ ๑ โส เจ ทฺวโต ตํ

๑ สัพพตฺถ ภตฺตเวตนาหาโรติ ทิสฺสตีติ ๑ ๒ ย. ม. จัรว-
เรตาปนี นาม หิริณฺณํ วา สฺวณฺณํ วา มุตฺตวา วา มณฺนิ วา ๑
๓ สัพพตฺถ ปวิจฺจฺญาสฺสตีติ ทิสฺสตีติ ๑

เวยฺยวาวจฺจกริ สํญญาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺเขย
 ยํ โห ฆนฺเต อายสฺมา เวยฺยวาวจฺจกริ นิกฺขิตฺสี สํญเขตฺโต โส
 มยา อุปสงฺกมตฺถ อายสฺมา กาเถน จีวเรน ตํ อจุลาเทสฺสคฺคิ ๑
 จีวรคฺคิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขนา เวยฺยวาวจฺจกริ อุปสงฺกมิตฺวา ทฺวิตฺ-
 ติกฺขตฺถุ ใจฺเขตฺตฺว โสเรตฺตฺว อตฺถโก เม อาวุโส จีวเรนาติ ๑
 น วตฺตฺว โทหิ เม จีวรํ อاهر เม จีวรํ ปรีวญฺญเอหิ
 เม จีวรํ เจตาเปหิ เม จีวรนฺติ ๑ ทฺติยมฺมี วตฺตฺว โทหิ เม จีวรํ
 วตฺตฺว ๑ สฺเจ อภินิปุณาเทติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ อภิ-
 นิปุณาเทติ คตฺถ กนฺตฺวา ตถฺหึญฺเตน อุกฺกิสฺสํ จาตพฺพํ น
 อาสเน นิสฺสํกิตพฺพํ น อามิสํ ปฏิกฺคเหตพฺพํ น ชมฺโม ภาสิตพฺพํ ๑
 กิการณา อาภโคสฺสํ ปุจฺจนมาโน ๕ ชานาหิ อาวุโสติ วตฺตพฺพํ ๑
 สฺเจ อาสเน วา นิสฺสํกิต อามิสํ วา ปฏิกฺคกฺกหาติ ชมฺมํ วา
 ภาสติ จานํ ภยฺชติ ๑ ทฺติยมฺมี จาตพฺพํ คติยมฺมี จาตพฺพํ
 จตฺถตฺถุ ใจฺเขตฺวา จตฺถตฺถุ จาตพฺพํ ปญฺจจตฺถุ ใจฺเขตฺวา
 ทฺวิจตฺถุ จาตพฺพํ ฉตฺถตฺถุ ใจฺเขตฺวา น จาตพฺพํ ๑ คโต เจ
 อุตฺตรํ วายมมาโน ตํ จีวรํ อภินิปุณาเทติ ปโยเค ทฺถกฺกํ ปฏิ-
 ตาเกน นิสฺสํกิตฺย โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา
 ปุคฺคสฺส วา ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตพฺพํ ๑ เป ๑ อิทํ
 ๑ สัพพตฺถ ปรีวตฺเตหิติ ทิสฺสํติ ๑ ๒ สัพพตฺถ ปุจฺจนมาโนติ
 ทิสฺสํติ ๑

๗๓] นิสังคยิกยณเต จัวรรลลสัส ทสมสิทฐาปทํ อนาปคฺติวาโร ๖๓

เม ภาเนเต จัวรรํ ยติเรกตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ จาเนน
อภินิปุณาทิตํ นิสังคยิกยํ อิมานํ สังฆสฺส นิสังคยธัมมํติ ๑ เป ๑
ทเทยยาติ ๑ เป ๑ ทเทยยุนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมฺมํติ ๑ โน
เจ อภินิปุณาเทยฺย ยตสฺส จัวรรเจตาปนํ อากตํ ตตฺถ สํมํ
วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตพฺพํ ยํ ไช ตฺวเมห อายสฺมโต
ภิกฺขุ อุกฺกตสฺส จัวรรเจตาปนํ ปหิณฺตฺถ น ตํ ตสฺส ภิกฺขุโน
กิณฺณํ ยตฺถํ อนุโกติ ยฺเยชฺชนฺตายสฺมโต สกํ มา โว สกํ
วินสฺสํติ ๑ อยํ ตตฺถ สํมํจํติ อยํ ตตฺถ อนฺนมนฺตา ๑

[๗๕] อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย ยติเรกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน อติเรก-
สณฺเฑ อภินิปุณาเทติ นิสังคยิกยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ
โจทนาย อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน เวเมติโก อภินิปุณาเทติ นิสังคยิกยํ
ปาจิตฺติยํ ๑ อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย อติเรกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน อุนก-
สณฺเฑ อภินิปุณาเทติ นิสังคยิกยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อุนกตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย
อุนกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน อติเรกสณฺเฑ อนาปคฺติ ทฺวฏฺฐสฺส ๑ อุนก-
ตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย อุนกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน เวเมติโก อนาปคฺติ
ทฺวฏฺฐสฺส ๑ อุนกตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย อุนกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน อุนก-
สณฺเฑ อนาปคฺติ ๑

[๗๖] อนาปคฺติ ตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย ตฺถิฏฐตฺตํ จาเน อุนก-
ตฺถิฏฐตฺตํ โจทนาย อุนกตฺถิฏฐตฺตํ จาเน ยโจทียมาโน เทติ

๑ สัพพตฺถ จาเนนาติ ทิสฺสํติ ๑

ส่ามิโก โจเตตฺวา เทติ^๑ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ๑
 ทสฺมสฺสึทฺธาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑
 จัจฺจวคฺโค^๒ ปจฺจโม ๑

ตสฺสํทุกฺขานํ

ทสฺสํกรตฺติ มาโส จ โสวปณฺ^๓ ปฏิกฺคโห
 อณฺเวยาคกณฺจ อุกฺกิสฺส^๔ อุกฺกนํ ทฺตเกน จาติ ๑

๑ ตตฺตถวายํ ปโยโค พหุจฺจนวเสน กโต ๑ ๒ ย. ม. กจฺฉิน-
 วคฺโค ๑ ๓ ย. ม. โสวณฺจ ๑ ๔ ย. อณฺเวยาคกานํ
 ตัณฺเณว ๑

โกสียวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๗๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา อภวิยํ วิหริติ อภฺคาหเว
เจติเย ฯ เตน โห ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โกสียการเก
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ พหุ อากุโส โกสการเก ปจถ
อมฺหากํปิ ทสฺสถ มยฺยํ อิจฺฉาม โกสียมิตฺสํกํ สฺนถตํ กาคฺคฺคํ ฯ
เต อฺชฺฉณานฺติ ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมฺณา สกฺข-
ปฺตติยา อเมห อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ พหุ อากุโส โกส-
การเก ปจถ อมฺหากํปิ ทสฺสถ มยฺยํ อิจฺฉาม โกสียมิตฺสํกํ
สฺนถตํ กาคฺคฺคํ อมฺหากํปิ อตฺตาภา อมฺหากํปิ ทสฺสททฺธํ เย มยฺ
อาชฺวสฺส เหตุ ปฺตฺตทวารสฺส การณา พหุ จุทฺทเก ปาณํ สงฺฆาตํ
อาปาเทมาติ ฯ อสฺสสฺส โห ภิกฺขุ เตสํ อฺชฺฉณานฺตานํ ชฺชํนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ ये เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เปฯ เต อฺชฺฉณานฺติ
ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โกสียการเก
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ พหุ อากุโส โกสการเก ปจถ
อมฺหากํปิ ทสฺสถ มยฺยํ อิจฺฉาม โกสียมิตฺสํกํ สฺนถตํ กาคฺคฺคํ ฯ
อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺส ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว โกสียการเก อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ พหุ อากุโส
โกสการเก ปจถ อมฺหากํปิ ทสฺสถ มยฺยํ อิจฺฉาม โกสียมิตฺสํกํ

สังกตํ กาคุนฺติ ฯ สจฺจุํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม ตฺเมห โมชปฺริสา โกลิยการเก อุปสงฺกมิตฺวา เหวํ วกฺขต
 พหุ อวฺโส โกธการเก ปจถ อมฺหากํมี ทสฺสธ มยฺมี อิจฺฉาม
 โกลิยมิสฺสํกํ สํกตํ กาคุนฺติ เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา
 ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ ลิกฺขาปทํ อุกฺกิเสยฺยตโย โย ปน ภิกฺขุ โกลิยมิสฺสํกํ สํกตํ
 การราเปยฺย นิสฺสํกฺกิยํ ปาจิตฺติยฺนฺติ ฯ

[๗๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺตเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สํกตํ นาม สํกตวิตฺวา กถํ
 โหติ อวฺยิมํ ฯ การราเปยฺยาติ เอเกเนปี โกลิยสฺสุนา มิสฺสํกิตฺวา
 กโรติ วา การราเปติ วา ปโยเค ทุกฺกญฺญํ ปฏิจาเกน นิสฺสํกฺกิยํ
 โหติ นิสฺสํชฺชิตฺพุพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคตสฺส วา ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตฺพุพฺพํ ฯ เป ฯ อิทํ เม ภนฺเต โกลิย-
 มิสฺสํกํ สํกตํ การราเปตํ นิสฺสํกฺกิยํ อิมํทํ สงฺฆสฺส นิสฺสํชฺชาเมติ
 ฯ เป ฯ ททฺดยาติ ฯ เป ฯ ททฺดยนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมฺมํติ ฯ

[๗๖] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสํกฺกิยํ
 ปาจิตฺติยํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสฺสํกฺกิยํ
 ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสํกฺกิยํ
 ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสฺสํกฺกิยํ
 ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺเณสฺสตุกาย กโรติ วา การราเปติ วา อาปตฺติ

๗๗] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ โทสียวคฺคตฺถ ปจฺมตฺถิชาปทំ อเนาปคฺคิตฺวาโร ๖๕
ທຸກກຸງດັດ ។ ອເນເເນ ກຕໍ ປຼັຕກິຕຸວາ ປຼິກຸເນຸຊຕິ ອາປຕຸຕິ
ທຸກກຸງດັດ ។

[๗๗] อเนาปคฺคิตฺ วิคานํ วา อนุມตฺตຸຣຸຣນํ ວາ ສຳຣິປາກຳ
ວາ ກິຕໍ ວາ ພິມຸໂພຮນໍ ວາ ກໂຣຕິ ອຸມຸມຕຸດກຸດັດ ອາທິກມຸມິ-
ກຸດັດສຳຕິ ។

ປຈມຕັກຊາປທໍ ນິຼຈິຕໍ ។

หุติยสิกขาปท

[๗๗] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา เวสาลียํ วิหริติ มหาเวเน
กฐาการสาธาย ๑ เตน โห ปน สมนเณ นพพคฺคิยา ภิกฺขุ
สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺภโตมานํ สฺนฺหตํ การวเปณฺติ ๑ มนุสฺสํ วิหาร-
จาริกํ อาหิณฺฑนฺตา ปสฺสํติว อชฺชฌายนฺติ ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม อิมํ สมนํ สกฺขปฺปคฺคิยา สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺภโตมานํ
สฺนฺหตํ การวเปสฺสํนฺติ เสยฺยถาปํ คิหิ กามโกตฺติโนติ ๑ อสฺสํโส
โห ภิกฺขุ เคสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตานํ ชฺชํนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม นพพคฺคิยา ภิกฺขุ สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺภโตมานํ สฺนฺหตํ
การวเปสฺสํนฺตํ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารุເຈສ ๑
ສຈຸຈິ ກິຣ ດຸເມທ ກິຣເວ ສັກຂາພກັນ ເອພກໂຕມານ ສັນຸດຕິ
ການາເປຣາຕີ ๑ ສຈຸຈິ ກຸວາຕີ ๑ ວິກຣິ ພຸຖຸໂອ ກຸວາ ກຸດ ທິ
ນາມ ດຸເມທ ໂມຊປຸຣິສາ ສັກຂາພກັນ ເອພກໂຕມານ ສັນຸດຕິ
ການາເປຣັສ ເນຕິ ໂມຊປຸຣິສາ ອປປສັນນານີ ວາ ປສາທາຍ ປສັນນານີ
ວາ ກິຍໂຍກວາຍ ๑ ເປ ๑ ເວວຸຈ ປນ ກິຣເວ ອິມໍ ສິກຂາປທໍ
ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ໂຍ ປນ ກິຣ ສັກຂາພກັນ ເອພກໂຕມານ ສັນຸດຕິ
ການາເປຍ ນິສຸສັກຂີຍິ ປາຈິດຸຕິຍນຕີ ๑

[๗๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อຍ

៨៩] និស្សក្កិយកណ្តោ កោសិយកុក្កុស្ត កុតិយតិក្កាបកំ ឧណាបត្តិវារោ ២៥
 ឱមស្គំ ឧតុពេ ឧតិបុបេតោ ភិក្ខុត្ថិ ។ កាវកំ ណាម កេវ កាវកាណិ
 ឆាតិយា កាវកំ វា រឆណកាវកំ វា ។ ឥណ្ឌតំ ណាម ឥណ្ឌតិក្កា
 កតំ តៃតិ ឧវាយិមំ ។ ការាបេយ្យាតិ កវិទិ វា ការាបេតិ វា
 បរិយោគេ កុក្កុក្កំ បរិច្ចាណេន និស្សក្កិយំ តៃតិ និស្សក្កិយធិត្ថុវុំ ឥន្ទ្រស្កត្ត
 វា កណ្តស្កត្ត វា បុក្កុក្កស្កត្ត វា ។ ខេវណ្ឌ បរិ ភិក្ខុវេ និស្សក្កិយ
 ធិត្ថុវុំ ។ បេ ។ ឱតំ មេ រាណេ ឥក្កុក្កាវកាណំ ខេវកតៃណាមំ ឥណ្ឌតំ
 ការាបេតិ និស្សក្កិយំ ឱមាតំ ឥន្ទ្រស្កត្ត និស្សក្កិយធិត្ថុវុំ ។ បេ ។
 កេវយ្យាតិ ។ បេ ។ កេវយ្យុតិ ។ បេ ។ ឧយស្កតោ កណ្តស្កតិ ។

[៨០] ឧតុគណា វិបុលកតំ ឧតុគណា បរិយោសាបេតិ និស្សក្កិយ
 បាទិក្កិយំ ។ ឧតុគណា វិបុលកតំ បរេតិ បរិយោសាបេតិ និស្សក្កិយ
 បាទិក្កិយំ ។ បរេតិ វិបុលកតំ ឧតុគណា បរិយោសាបេតិ និស្សក្កិយ
 បាទិក្កិយំ ។ បរេតិ វិបុលកតំ បរេតិ បរិយោសាបេតិ និស្សក្កិយ
 បាទិក្កិយំ ។ ឧបេយ្យស្កតុតាយ កវិទិ វា ការាបេតិ វា ឧបត្ថិ
 កុក្កុក្កុស្ត ។ ឧបេយ្យេន កតំ បរិច្ចាណេន បរិក្កុស្កតិ ឧបត្ថិ
 កុក្កុក្កុស្ត ។

[៨១] ឧណាបត្តិ វិទានំ វា រុក្ខុមគុក្កុស្ត វា ឥណ្ឌិបាការំ វា
 ភិស្តំ វា វិមុត្តិវេណំ វា កវិទិ ឧបេយ្យស្កតុស្ត ឧបាទិក្កុក្កុស្តាតិ ។
 កុតិយតិក្កាបកំ និរុទ្ធិតំ ។

ตติยสิกขาปท

[๗๒] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กัสสํ อารามํ ๑ เตน โห ปน สัมเณ นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ สุตฺตกาฬกานํ เอฬกโถมานํ สันถตฺ
การาเปตฺตุนฺติ โลกัเยว โธทาคํ อนฺเต อาทิตฺตฺวา ตเถว สุตฺต-
กาฬกานํ เอฬกโถมานํ สันถตฺ การาเปตฺตุนฺติ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อปปีจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ฐึณฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โลกัเยว โธทาคํ อนฺเต อาทิตฺตฺวา
ตเถว สุตฺตกาฬกานํ เอฬกโถมานํ สันถตฺ การาเปตฺตุนฺตฺติ ๑
อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุ ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว โลกัเยว โธทาคํ อนฺเต อาทิตฺตฺวา ตเถว สุตฺตกาฬกานํ
เอฬกโถมานํ สันถตฺ การาเปตฺตุนฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมชปฺริสา โลกัเยว โธทาคํ
อนฺเต อาทิตฺตฺวา ตเถว สุตฺตกาฬกานํ เอฬกโถมานํ สันถตฺ
การาเปตฺตุนฺติ เหนตฺ โมชปฺริสา อปฺปสฺสนานํ วา ปสาทาย ปสฺสนานํ
วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺตุทฺธิสํยุยาถ นวํ ปน ภิกฺขุณา สันถตฺ การยมาเนน เทว ภาคา
สุตฺตกาฬกานํ เอฬกโถมานํ อาทาทพฺพา ตติยํ โธทาทานํ จตฺตุนฺติ

๑ อิตฺโต ปริ ยฺย ม. ไปตฺถเกสฺส เตติ ปาไซ โหติ ๑

๘๔] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ โกสียวคฺคสฺส ตติยสิกฺขาปทํ สิกฺขาปทวิภงฺโก ๖๘

โคจฺรียานํ ๑ อนาทา เจ ภิกฺขุ เทว ภาเค สฺสทฺธกาพกานํ
เอพฺพโกมฺมานํ ตติยํ โອทาตานํ จตุตฺถํ โคจฺรียานํ นวํ สฺนฺหตํ
การาเปยฺย นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุตฺติยนฺติ ๑

[๘๓] นวํ นาม กรณํ อุปาทาย วุจฺจติ ๑ สฺนฺหตํ นาม
สฺนฺหตริตฺวา กตํ โหติ อวายิมํ ๑ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา
การาเปนฺโต วา ๑ เทว ภาคา สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺพโกมฺมานํ
อาทาตพฺพาติ ชารยิตฺวา เทว ตฺถา สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺพโกมฺมานํ
อาทาตพฺพา ๑ ตติยํ โອทาตานนฺติ ตฺถํ โອทาตานํ ๑ จตุตฺถํ
โคจฺรียานนฺติ ตฺถํ โคจฺรียานํ ๑ อนาทา เจ ภิกฺขุ เทว ภาเค
สฺสทฺธกาพกานํ เอพฺพโกมฺมานํ ตติยํ โອทาตานํ จตุตฺถํ โคจฺรียานนฺติ
อนาทยิตฺวา ตฺถํ โອทาตานํ ตฺถํ โคจฺรียานํ นวํ สฺนฺหตํ กโรติ
วา การาเปติ วา ปโยเค ทฺถกฺกํ ปฏฺฐิตาเนน นิสฺสัคคิยํ โหติ
นิสฺสัคคิยตฺถกฺกํ สํวสฺสํ วา คณสฺสํ วา ปุคฺคตสฺสํ วา ๑ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว นิสฺสัคคิยตฺถกฺกํ ๑ เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต สฺนฺหตํ
อนาทยิตฺวา ตฺถํ โອทาตานํ ตฺถํ โคจฺรียานํ การาเปตํ นิสฺสัคคิยํ
อิมานํ สํวสฺสํ นิสฺสัคคิยชาตํ ๑ เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ
๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมฺมํติ ๑

[๘๔] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตุตฺติยํ ๑ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสฺสัคคิยํ
ปาจิตุตฺติยํ ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสัคคิยํ

จตุตถสิกขาปทํ

[๘๖] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปฺปณฺฑิตกฺขสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ
สํนุตฺถํ การราเปณฺติ ๑ เค ยาจณพฺพุตา วิญฺญตฺติพฺพุตา วิหรณฺติ
เอเพกโกมานิ เทถ เอเพกโกเมหิ อตฺถโกติ ๑ มนุสฺสํ อชฺชฌายณฺติ
ชฺชียนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺยปฺปตฺติยา อนฺวสฺสํ
สํนุตฺถํ การราเปสฺสณฺติ ยาจณพฺพุตา วิญฺญตฺติพฺพุตา วิหริสฺสณฺติ
เอเพกโกมานิ เทถ เอเพกโกเมหิ อตฺถโกติ อมฺหากํ ปน สกํ
กตานิ สํนุตฺถานิ ปณฺจยํ ฌยํ วสฺสํ โหณฺติ เยสํ โน ทารกา
อฺพทฺตณฺติ อุมฺมิหนฺตณฺติ อฺนทฺตเรหิ ๑ ชฺชณฺติ อิเม ปน สมนฺนา
สกฺยปฺปตฺติยา อนฺวสฺสํ สํนุตฺถํ การราเปสฺสณฺติ ยาจณพฺพุตา วิญฺญตฺติ-
พฺพุตา วิหริสฺสณฺติ เอเพกโกมานิ เทถ เอเพกโกเมหิ อตฺถโกติ ๑
อตฺถสฺสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายณฺตํ ชฺชียนฺตํ
วิปาเจณฺตํ ๑ เป เค ภิกฺขุ อปฺปยฺจณา ๑ เป ๑ เค อชฺชฌายณฺติ
ชฺชียนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ สํนุตฺถํ การรา-
เปสฺสณฺติ ยาจณพฺพุตา วิญฺญตฺติพฺพุตา วิหริสฺสณฺติ เอเพกโกมานิ
เทถ เอเพกโกเมหิ อตฺถโกติ ๑ อถ โห เค ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺสํ ๑ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ สํนุตฺถํ การราเปณฺติ
ยาจณพฺพุตา วิญฺญตฺติพฺพุตา วิหรณฺติ เอเพกโกมานิ เทถ เอเพก-

โถเมหิ อตุโถติ ฯ สจุจํ ภควาติ ฯ วิคฺวหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
 หิ นาม เต ภิกฺขเว โมชปฺริสา อนฺนุสฺสํ สํนุตํ การวเปตฺตํ
 ยาจณพหุลา วิณฺณตฺตพหุลา วิหริสฺสํนุติ เอยฺยกโถมานิ เทถ
 เอยฺยกโถเมหิ อตุโถติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
 ปสํนฺนํ วา ภิชฺยโยภาวาย ฯ เป ฯ เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ นวํ ปน ภิกฺขุณา สํนุตํ การวเปตฺวา
 ฌพฺพตฺถํ ชาเรตฺตพฺพิ ฯ โอเรน เจ ฌนํ วตฺถํ ตํ สํนุตํ
 วิสฺสชฺเชตฺวา วา อวิสฺสชฺเชตฺวา วา อญฺญํ นวํ สํนุตํ การวเปยฺย
 นิสฺสชฺคฺคิยํ ปาจิตฺตียนุติ ฯ เอยฺยจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๘๗] เตน โห ปน สมนฺเณ อญฺญตโร ภิกฺขุ โกสํมุขิยํ
 คิตาโน โหติ ฯ ฌาตกา ตสฺส ภิกฺขุโน สํนติเก ทฺวํ ปาเหสุ
 อาคฺคฺชตฺตํ ภาทฺทนโต มยํ อปฺปญฺหิสฺสํมาติ ฯ ภิกฺขุบี เอยฺยมาหิสุ
 คฺคฺชตฺตํ ฌาตกา ตํ อปฺปญฺหิสฺสํนุตํติ ฯ โส เอยฺยมาห ภควตา
 อาคฺคฺชตฺตํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ นวํ ปน ภิกฺขุณา สํนุตํ การวเปตฺวา
 ฌพฺพตฺถํ ชาเรตฺตพฺพนฺติ อหฺมจฺมุหิ คิตาโน น สกฺโกมิ สํนุตํ
 อาทาย ปกฺกมิตฺตํ มยฺหฺมจฺ วินา สํนุตตา น ฆาตฺว โหติ นาทํ
 คมิตฺตํมาติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ อาโรเจสุ ฯ อถ โห ภควา
 เอตตฺตํ นินทาเน เอตตฺตํ ปกรณํ ฆมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ
 อนฺุชานามิ ภิกฺขเว คิตาณสฺส ภิกฺขุโน สํนตฺตสํมมตฺติ ทาทํ เอยฺยจ

๘๗] นิสัฏฐกคิยภณเต โภถียวคคัถส จตุตถสัจจขาปทัง สนฺนตสัณฺณมิตติ ๗๓

ปณ ภิกขเว ทาตพฺพา เตน คีตาเนน ภิกขุณา สงฺฆံ อปสงฺกมิตฺวา
 เอกัง อุตฺตตราสงฺคํ กริตฺวา วุทฺธมานํ ภิกขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา
 อุกุกฺกั นิสฺสทิตฺวา ฌนฺตํ ปกฺกเหตฺวา เหวมสฺส วจฺนีโย อหํ
 ภนฺเต คีตาโน น สกฺโกมิ สฺนหตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุํ โสหํ
 ภนฺเต สงฺฆํ สฺนหตสฺมมฺคํ ยาจามฺติ ฯ ๑ ทุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา
 ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกขุณา ปฏฺิพฺเตน สงฺโฆ
 ฌาเปตพฺโพ สฺเณตฺส เม ภนฺเต สงฺโฆ อयํ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ
 คีตาโน น สกฺโกติ สฺนหตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุํ ฯ โส สงฺฆํ สฺนหต-
 สฺมมฺคํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปคฺคตถตฺถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกขุโน สฺนหตสฺมมฺคํ ททฺเยยฺ ๑ เอสํ ฌตฺติ ฯ สฺเณตฺส เม
 ภนฺเต สงฺโฆ อยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ คีตาโน น สกฺโกติ
 สฺนหตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุํ ฯ โส สงฺฆํ สฺนหตสฺมมฺคํ ยาจติ ฯ
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน สฺนหตสฺมมฺคํ เทติ ฯ ยสฺสยสฺมโต
 ฌมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน สฺนหตสฺมมฺคิยา ทานํ โส คุณฺหสฺส
 ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺ ๑ ทินฺนา สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกขุโน สฺนหตสฺมมฺคิ ๑ ฌมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหํ ๑
 เหวเมตํ ฌารยามฺติ ฯ เหวณฺจ ปณ ภิกขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุกฺกัเสยฺยาถ นวํ ปณ ภิกขุณา สฺนหตํ การวเปตฺวา ฌพฺพสฺสํ
 ฌาเรตพฺพํ ๑ โยเรณ เจ ฌนฺนํ วสฺสํ ตํ สฺนหตํ วิสฺสํชฺเชตฺวา
 วา อวิสฺสํชฺเชตฺวา วา ฌนฺณํ นวํ สฺนหตํ การวเปยฺย ฌนฺนตฺร

ภิกขุสงฺฆมุตยา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๔๘] นวํ นาม กรณํ อูปาทาย วุจฺจติ ฯ สมนฺตํ นาม
 สมนฺตริตฺวา กตํ โหติ อวายิมิ ฯ การวเปตฺวาติ กริตฺวา วา
 การวเปตฺวา วา ฯ ฉพฺพสฺสํสาณิ ชาเรตพฺพนฺติ ฉพฺพสฺสํปรมตา
 ชาเรตพฺพํ ฯ โอเรน เจ ฉนฺนํ วสฺสํสาณนฺติ อุนกฉพฺพสฺสํสาณิ ฯ
 ตํ สมนฺตํ วิสฺสํชฺเชตฺวา วาติ อญฺเฒสฺสํ ทตฺวา ฯ อวิสฺสํชฺเชตฺวา
 วาติ น กสฺสํจि ทตฺวา ฯ อญฺเฒตฺว ภิกขุสงฺฆมุตฺติยาติ ๔เปตฺวา
 ภิกขุสงฺฆมุตฺติ ฯ อญฺเฒ นวํ สมนฺตํ กโรติ วา การวเปติ วา
 ปโยเค ทุกฺกฏํ ปฏิตาเภณ นิสฺสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส
 วา คณสฺสํ วา ปุคฺคตสฺสํ วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิต-
 ตพฺพํ ฯ เป ฯ อิทํ เม ภาณเต สมนฺตํ อุนกฉพฺพสฺสํสาณิ การวเปติ
 อญฺเฒตฺว ภิกขุสงฺฆมุตฺติยา นิสฺสํคฺคิยํ อิมํหํ สงฺฆสฺสํ นิสฺสํชฺชามิตี
 ฯ เป ฯ ทเทยฺยาติ ฯ เป ฯ ทเทยฺยนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมฺมํติ ฯ

[๔๙] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียํ ฯ

[๕๐] อนาปคฺติ ฉพฺพสฺสํสาณิ กโรติ อติเรกฉพฺพสฺสํสาณิ กโรติ
 อญฺเฒสฺสํตฺถาย กโรติ วา การวเปติ วา อญฺเฒเนน กตํ ปฏิตภิกฺขวา

๘๐] นิธัสคฺคิยกณฺเท โกสียวคฺคสฺส จตุตฺถสึทฺทปทํ ชนาปตฺติวาโร ๘๕
ปริกฺขณฺตํ วิตานํ วา ญฺมมตฺตวณฺณํ วา สํณิเปการํ วา ภิสํ
วา พิมฺโฬหนํ วา กโรติ ภิกฺขุสํมมตฺติยา ญฺมมตฺตกสฺส อาทิ-
กมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

จตุตฺถสึทฺทปทํ นิยฺยจิตํ ฯ

ปณจมสีกุขาปท

[๘๑] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ อถโธ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสึ
อิจฺจามหํ ภิกฺขเว เตมาสํ ปฏิสฺสณฺณิยํ นมฺหิ เกณจิ อุตฺตมฺมิตฺตํ
อณฺเณชฺร เอเกเน ปิณฑปาตํหารเณนาติ ๑ เอวํ ภนฺเตติ โธ เต
ภิกฺขุ ภควโต ปฏิสฺสณฺณิยํ นาสฺสํ โกจิ ภควนฺตํ อุตฺตมฺมิตฺตํ
อณฺเณชฺร เอเกเน ปิณฑปาตํหารเณ ๑ เตน โธ ปน สมนเณ
สํวตฺถิยํ สํวเนน กตฺถา กตา โหติ อิจฺฉิตาสุสํ ภควา เตมาสํ
ปฏิสฺสณฺณิยํ น ภควา เกณจิ อุตฺตมฺมิตฺตํ อณฺเณชฺร เอเกเน
ปิณฑปาตํหารเณ โย ภควนฺตํ อุตฺตมฺมิตฺตํ ปาจิณฺณํ เทสา-
เปตฺตํ ๑

[๘๒] อถโธ อายสฺมา อุตฺตมฺมิตฺตํ วรฺกนฺตํ ๑ สปริโส
เยน ภควา เตนฺตมฺมิตฺตํ อุตฺตมฺมิตฺตํ ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมฺมํ นิสฺสีติ ๑ อจฺฉินฺนํ โธ ปเนตํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ
อากนฺตํ ๑ ภิกฺขุหิ สทฺธิํ ปฏิสฺสณฺณิยํ ๑ อถโธ ภควา อายสฺมํ
อุตฺตมฺมิตฺตํ วรฺกนฺตํ ๑ เอตทวโจ ๒ กจฺจิ โว อุตฺตมฺมิตฺตํ
กจฺจิ ยานํ ๑ กจฺจิตฺถ อปฺปติตฺตมฺมิตฺตํ อทฺธานํ อากตฺตาติ ๑

๑ อโธ ปวํ ย. ม. ปุคฺคเกสฺส สติ ปาไซ ทิสฺสติ ๑ ๒ ย. ม.
รา. เอกมฺมํ นิสฺสินํ โธ อายสฺมํ อุตฺตมฺมิตฺตํ วรฺกนฺตํ ๑ ภควา
เอตทวโจ ๑

๑ ย. ม. ตาหิ ๗ ๒ ย. ม. ตาหิ ๗ ๓ ย. ม. น นิสฺสย เทมิ ๗

วิเนสี ชานาสิ ปน ตฺวํ อุปเสนํ สํวตฺถิยํ^๑ สงฺฆสฺส กติกนฺติ ๑
 น ไช อหํ ภนฺเต ชานามิ สํวตฺถิยํ สงฺฆสฺส กติกนฺติ ๑ สํวตฺถิยํ
 ไช อุปเสนํ สงฺฆเณ กตिका กตา อิจฺฉิตฺวาสุโส ภควา เตมาสํ
 ปฏิสตฺถิยิตฺถํ น ภควา เกณจิ อุปสงฺกมิตฺตํ โห ฌณฺณตฺร เอเกณ
 มิตฺตํ ปาตํ นารเกณ โย ภควนฺตํ อุปสงฺกมิตฺติ ปาจิตฺติยํ เทสา-
 เปตฺตํ โหติ ๑ ปณฺณายิสฺสตี ภนฺเต สํวตฺถิยํ สงฺโฆ สํกาย กติกาย
 น มยํ อปฺปณฺณตฺตํ ปณฺณาเปสฺสํ ปณฺณตฺตํ วา น สํมุจฺฉิน-
 ทิสฺสํ ยถาปณฺณตฺเตสฺส สิกฺขาปเทสฺส สํมาทาย วตฺติสฺสํมาติ ๑
 สํวตฺถิยํ อุปเสนํ น อปฺปณฺณตฺตํ ปณฺณาเปตฺตํ ปณฺณตฺตํ
 วา น สํมุจฺฉินฺทิสฺสํ ยถาปณฺณตฺเตสฺส สิกฺขาปเทสฺส สํมาทาย
 วตฺติตฺตํ ฌณฺณนามิ อุปเสนํ เข เต ภิกฺขุ อารณฺณกา
 มิตฺตํ ปาตिका มิสฺสํกตिका ยถาสํมํ มํ ทสฺสํนาย อุปสงฺกมณฺตฺติ ๑
 เทน ไช ปน สมนฺเณ สมนฺพหุตา ภิกฺขุ พหิตฺตวาทโกฏฺฐเก จิตา
 โหนฺติ มยํ อายสฺมณฺตํ อุปเสนํ วรฺกนฺตปฺตํ ปาจิตฺติยํ เทสา-
 เปสฺสํมาติ ๑ อถ ไช อายสฺมา อุปเสนํ วรฺกนฺตปฺตํโค สปริโส
 อญฺญาสาณนา ภควนฺตํ อภิวาทิตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑
 อถ ไช เต ภิกฺขุ อายสฺมณฺตํ อุปเสนํ วรฺกนฺตปฺตํ เขตฺตวโจ
 ชานาสิ ตฺวํ อวฺสุโส อุปเสนํ สํวตฺถิยํ สงฺฆสฺส กติกนฺติ ๑ ภควา
 มํ อวฺสุโส เขวมาห ชานาสิ ปน ตฺวํ อุปเสนํ สํวตฺถิยํ

๑ ย. ม. สํวตฺถิยา ๑

๔๓] นิสัสสกุณิยกณฺเฑ โกธียวคฺคสฺส ปณฺจมสํกฺขาปทํ สิกฺขาปทนิทานํ ๑๔

สงฺฆสฺส กตฺติกนฺติ น ไช อหํ ภนฺเต ชานามิ สํวตฺถิยํ สงฺฆสฺส
กตฺติกนฺติ สํวตฺถิยํ ไช อุปเสน สงฺเขน กตฺติกา กตา อิจฺจตาธุโส
ภควา เตมาสํ ปฏฺฐิตฺถิยํ น ภควา เกณจิ อุปสงฺกมิตฺพุ
ชณฺณตฺร เขเกณ ปิณฺฑปาตนิหารเกณ โย ภควนฺตํ อุปสงฺกมิต
ปาจิตฺติยํ เทสาเปตฺพุทฺธิ ปณฺณายิสฺสตี ภนฺเต สํวตฺถิยํ สงฺโฆ
สํกาย กตฺติกาย น มยํ อปฺปณฺณตฺตํ ปณฺณาเปสฺสํสาม ปณฺณตฺตํ
วา น สํมุจฺฉินฺทิสฺสํสาม ยถาปณฺณตฺเตสฺส สิกฺขาปเทสฺส สํมาทาย
วตฺติสฺสํสามาติ อณฺุณฺณตาธุโส ภควตา เย เต ภิกฺขุ อารณฺณกา
ปิณฺฑปาตिका ปัสฺสูกฺติกา ยถาสฺมํ มํ ทสฺสํนาย อุปสงฺกมณฺฺตฺติ ๑
อถไช เต ภิกฺขุ สจฺจํ ไช อายสฺมา อุปเสโน วรฺคณฺตปฺพุทฺโธ ยาท
น อปฺปณฺณตฺตํ ปณฺณาเปตฺพุทฺธิ ปณฺณตฺตํ วา น สํมุจฺฉินฺทิตฺพุ
ยถาปณฺณตฺเตสฺส สิกฺขาปเทสฺส สํมาทาย วตฺติตฺพุทฺธิ ๑

[๔๓] อสฺสํสํ ไช ภิกฺขุ อณฺุณฺณตา กิร ภควตา เย
เต ภิกฺขุ อารณฺณกา ปิณฺฑปาตिका ปัสฺสูกฺติกา ยถาสฺมํ มํ
ทสฺสํนาย อุปสงฺกมณฺฺตฺติ ๑ เต ภควนฺตํ ทสฺสํนาย ปิณฺฑปาต^๒
สํมุตฺตานิ อฺฐมิตฺวาน อารณฺณกํ ปิณฺฑปาติกํ ปัสฺสูกํ
สํมาทียิสฺสํ ๑ อถไช ภควา สํมุพฺพุเตหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ เสนาสนจาริกํ
อาหิณฺฑาณฺุโต ยทฺทสฺส สํมุตฺตานิ ตหิ ตหิ อฺฐมิตฺวาน ปัสฺสิตฺวาน^๓

๑ ย. ม. ทสฺสํ ๑ ๒ ย. ม. ปิณฺฑปาต ๑ ๓ ย. ม. ตหิ ตหิ ๑

๔ ย. ม. ปัสฺสิตฺวาน ๑

ภิกขุ อามนุเตสึ กัสสิมานิ ภิกขเว สันถตานิ ตถิ ตถิ อชฺชณิตา-
 นีติ ฯ อถโฆ เต ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถิ อารโหเสสุ ฯ อถโฆ
 ภควา เอตสุมิ นีทานเ เอตสุมิ ปกรณเ ชมมิมิ ภถิ กตฺวา ภิกขุ
 อามนุเตสึ เตนहि ภิกขเว ภิกขุณิ สิกฺขาปทํ ปญฺเญาเปสฺสํสามิ
 ทสฺ อตฺถวเส ปฏิจฺจุ สขฺมสฺสจฺจุตฺยา สขฺมฉาสฺสจฺจุตฺยา ทุมฺมงฺกุณิ
 ปุคฺคตฺตานํ นิกฺคตฺทาย เปสฺสตฺตานํ ภิกขุณิ ฉาสฺสจฺจุตฺยาราย ทิจฺจุชฺชมฺมิกานํ
 อาสวํ สํวรํ สมนุปรายิกานํ อาสวํ ปฏิจฺจาทาย อปฺปสํนฺหานํ
 ปสํทาย ปสํนฺหานํ ภิชฺชโยภาวาย สทฺธมฺมมฺหฺจฺจิตฺติยา วิณฺยานุคฺคทฺทาย
 เอวฺเมว ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสยฺยาถ นิสฺสํทนสฺสํถตํ
 ปน ภิกฺขุณา การยมาเนน ปุราณสฺสํถตสฺส สํมฺนฺตา สุกตฺตวิทฺตฺติ
 อาทาตพฺพา ทุพฺพพฺณฺณกรณาย ฯ อนาทา เจ ภิกฺขุ ปุราณสฺสํถตสฺส
 สํมฺนฺตา สุกตฺตวิทฺตฺติ นวํ นิสฺสํทนสฺสํถตํ การวเปยฺย นิสฺสํคฺคฺกิย
 ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๘๔] นิสฺสํทนํ นาม สทฺธํ วุจฺจติ ฯ สันถตํ นาม สันถวิทฺตฺวา
 กตํ โหติ อวายิมิ ฯ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การวเปนฺโต
 วา ฯ ปุราณสฺสํถตํ นาม สทฺธํ นีวตฺถํปํ สทฺธํ ปารุตฺถํ ฯ สํมฺนฺตา
 สุกตฺตวิทฺตฺติ อาทาตพฺพา ทุพฺพพฺณฺณกรณายาติ ทิรภาวาย วญฺญํ
 วา จตุรฺสฺสํ วา ฉินฺทิตฺตฺวา เอกเทเส วา สันถวิทฺตพฺพํ วิชฺเฆตฺตฺวา
 วา สันถวิทฺตพฺพํ ฯ อนาทา เจ ภิกฺขุ ปุราณสฺสํถตสฺส สํมฺนฺตา
 สุกตฺตวิทฺตฺตินฺติ อนาทิตฺตฺวา ปุราณสฺสํถตสฺส สํมฺนฺตา สุกตฺตวิทฺตฺติ

๔๖] นิสัสสกุณิกณฺเฑ โกธียวฺกฺกสฺส ปณฺจมตฺติกาปทํ อนาปตฺติ ๘๑
 นวํ นิสํทนฺตฺตํ กโรติ วา การวเปติ วา ปโยเค ทุกฺกฏํ
 ปฏิทาเนน นิสัสสกุณิ โหติ นิสัสสชฺชิตพฺพํ สํวสฺส วา กณฺตฺส
 วา ปุคฺคตสฺส วา ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสัสสชฺชิตพฺพํ ฯ เป ฯ
 อิทํ เม ภนฺเต นิสํทนฺตฺตํ อนาทิยิตฺวา ปุราณตฺตํ สํมมุตฺตา
 สุกตฺตํ กโรติ การวเปติ นิสัสสกุณิ อิมํ สํวสฺส นิสัสสชฺชามตฺติ
 ฯ เป ฯ ททฺดยาติ ฯ เป ฯ ททฺดยนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมฺมตฺติ ฯ

[๔๕] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสัสสกุณิ
 ปาจิตฺติยํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสัสสกุณิ
 ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ นิสัสสกุณิ
 ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ นิสัสสกุณิ
 ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺเณตฺตํ กโรติ วา การวเปติ วา อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๔๖] อนาปตฺติ ปุราณตฺตํ สํมมุตฺตา สุกตฺตํ อาทิ-
 ยิตฺวา กโรติ อตฺตนา โลกตรํ อาทียิตฺวา กโรติ อตฺตนา
 อนาทิยิตฺวา กโรติ อณฺเณน กตํ ปฏิทิตฺวา ปริณฺชติ วิคานํ
 วา ภูมฺมตฺตํ วา สํนิปาการํ วา ภิสํ วา พิมฺโพหนํ วา
 กโรติ ภูมฺมตฺตํ อาทิกมฺมิกตฺตํ ฯ

ปณฺจมตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉกฺขจสิฏฐาปทํ

[๔๘] เคน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตเว
อนาถปิตฺตํ กตฺถํ อารามํ ๑ เคน โส ปน สัมเยน ขณฺณตฺรตฺถํ
ภิกฺขุโน โกสฺสเสฏฺฐํ ชนฺนปเทสฺสํ สํวตฺถิํ ภจฺจณฺนตฺถํ ขณฺณตฺรํ กุ
เอเพกโถมานิ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ ๑ ขถฺโง โส ภิกฺขุ ตานิ เอเพกโถมานิ
ยฺยตฺรํ สํวตฺถิํ ภจฺจณฺนํ พนฺธิตฺวา อภฺมาสิ ๑ มนุสฺสํ ตํ ภิกฺขุ
ปสฺสํติตฺวา อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ กิตฺตํ เคน เคน กิตฺตํ กิตฺตํ
อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ ๑ โส ภิกฺขุ เคน มนุสฺสํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ
มจฺจุ อโหสิ ๑ ขถฺโง โส ภิกฺขุ สํวตฺถิํ ภจฺจณฺนํ ตานิ เอเพกโถมานิ
จิตฺตํ ๑ อสฺสํ ๑ ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ เอวํ อโหสิ ๑ กิตฺตํ
อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ เอเพกโถมานิ จิตฺตํ ๑ อสฺสํ ๑ ตถา หิ ปนํ
อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ เอเพกโถมานิ ภจฺจณฺนํ มนุสฺสํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ ๑
กิตฺตํ ปนํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ เอเพกโถมานิ อโหสิ ๑
อติเรกตฺยอสนํ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ ๑ เคน เคน ภิกฺขุ อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ ๑ เคน ๑
อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ อติเรกตฺยอสนํ กิตฺตํ หิ นาม ภิกฺขุ อติเรกตฺยอสนํ
เอเพกโถมานิ อโหสิ ๑ ขถฺโง เคน ภิกฺขุ ภควโต เอตมํ
อโรจํ ๑ สจฺจํ กิร อุมฺปฺปชฺชิสฺสํ อติเรกตฺยอสนํ เอเพกโถมานิ
อโหสิ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ อติเรกตฺยอสนํ พุทฺโธ ภควา กิตฺตํ หิ

๑ ย. ม. เขตฺตวโจ ๑

๔๘] นิสังสัคคิยกณฺเฑ โกถิยวคฺคสฺส ลฺลฺลสฺสํ ฐิตํ วิภังโก ๘๓
 นามํ ตํ โมฆปริณํ อติเรกตฺติโยชนํ เอเทกโตมานิ อหริสฺสํ เนตํ
 โมฆปริณํ อปฺปณฺณํ ภา ปสาทาย ปณฺณํ ภา ภิชฺชโยภาวาย
 ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ
 ภิกฺขุโน ปนฺนํ อทฺธานมคฺคปฺปิณฺณสฺสํ เอเทกโตมานิ อปฺปชฺชเยยฺย
 อากฺขมาเนน ภิกฺขุณา ปฏิกฺคเหตฺตพฺพานิ ปฏิกฺคเหตฺวา ติโยชน-
 ปรมํ สหตฺถา หาวเรตฺตพฺพานิ อสนฺเต หารเก ตโต เจ อุตฺตรํ
 หเรยฺย อสนฺเตปฺปํ หารเก นิสังสัคคิยํ ปาจิณฺณคฺคิณฺติ ๑

[๔๘] ภิกฺขุโน ปนฺนํ อทฺธานมคฺคปฺปิณฺณสฺสํ ปกํ กจฺจนฺตสฺส ๑
 เอเทกโตมานิ อปฺปชฺชเยยฺยเนติ อปฺปชฺชเยยฺยํ สงฺฆโต ภา คณโต ภา
 เปตโต ภา มิตฺตโต ภา มิสฺสํ กจฺจนฺตโต ภา อุตฺตโต ภา ชเนน ๑
 อากฺขมาเนนเนติ อิจฺจนฺมาเนน ปฏิกฺคเหตฺตพฺพานิ ๑ ปฏิกฺคเหตฺวา
 ติโยชนปรมํ สหตฺถา หาวเรตฺตพฺพานํ ติโยชนปรมตา สหตฺถา
 หาวเรตฺตพฺพานิ ๑ อสนฺเต หารเกติ น อญฺเญ โกจิ หารโก โหติ
 อิตฺถํ ภา ปริโส ภา คหฺนุโส ภา ปพฺพชฺชโต ภา ๑ ตโต เจ
 อุตฺตรํ หเรยฺย อสนฺเตปฺปํ หารเกติ ปจฺมํ ปาทํ ติโยชนํ อติฏฺฐาเมติ
 อาปคฺติ ทฺถกฺกสฺสํ ทฺธิยํ ปาทํ อติฏฺฐาเมติ นิสังสัคคิยานิ โหนฺติ"
 อนฺโตตฺติโยชนํ จีโต พหิตฺติโยชนํ ปาเตติ นิสังสัคคิยานิ โหนฺติ"
 อญฺเญสฺส ยานํ ภา ภณฺเฑ ภา อชานนฺตสฺสํ ปกฺกมฺมํ ติโยชนํ
 อติฏฺฐาเมติ นิสังสัคคิยานิ โหนฺติ นิสังสัคคิพฺพานิ สงฺฆสฺส ภา

คณัสสฺส วา ปุคฺคณัสสฺส วา ฯ เอวเมว ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพานิ
 ฯ เป ฯ อิมานิ เม ภนฺเต เอพฺภโตมานิ ติโยชนํ อติฏฺฐามิตฺตานิ
 นิสฺสชฺชิตฺวานิ อิมานาหิ สงฺฆณฺสฺส นิสฺสชฺชามํติ ฯ เป ฯ ททฺธเยวติ
 ฯ เป ฯ ททฺธเยวณฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมฺมํติ ฯ

[๘๘] อติเรกติโยชนเน อติเรกสณฺณํ ติโยชนํ อติฏฺฐาเมติ
 นิสฺสชฺชิตฺวํ ปาจิตฺตํ ฯ อติเรกติโยชนเน เวมตีโก ติโยชนํ อติฏฺฐาเมติ
 นิสฺสชฺชิตฺวํ ปาจิตฺตํ ฯ อติเรกติโยชนเน อุนกสณฺณํ ติโยชนํ
 อติฏฺฐาเมติ นิสฺสชฺชิตฺวํ ปาจิตฺตํ ฯ อุนกติโยชนเน อติเรกสณฺณํ
 อาปคฺติํ ทุกฺกฏณฺสฺส ฯ อุนกติโยชนเน เวมตีโก อาปคฺติํ ทุกฺกฏณฺสฺส ฯ
 อุนกติโยชนเน อุนกสณฺณํ อาปคฺติํ ฯ

[๘๙] อาปคฺติํ ติโยชนํ หรติ อุนกติโยชนํ หรติ ติโยชนํ
 หรติ ปจฺจุจฺจุหฺรติ ติโยชนํ วาสาธิปฺปาโย กนฺตฺวา ตโต ปรํ
 หรติ อจฺจุจฺจุ ปฏฺฐกิตฺวา หรติ นิสฺสชฺชํ ปฏฺฐกิตฺวา หรติ อณฺณํ
 หราเปติ กตฺถณฺณํ หรติ อุมฺมตฺตณฺสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ฯ

ฉนฺนํสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๓ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส อยํ ปาโง น โหติ ฯ

เอตถัมมิ นีทาเน เอตถัมมิ ปกฺกเณ ภิกฺขุสงฺฆัม สันนิปาตาเปตฺวา
 อพฺพหฺมุคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺปจฺฉนํ สํจุจํ กิรฺร คฺมุเมหฺ ภิกฺขเว ภิกฺขุชนํหิ
 เอเวกโถมานิ โชวาเปถมฺปิ รชสาเปถมฺปิ วิชฺฐาเปถมฺปิ ๑ สํจุจํ ภคฺวาติ ๑
 ฌาตিকাโย คฺมุเมหํ ภิกฺขเว อณฺเฏฌาติกาโยติ ๑ อณฺเฏฌาติกาโย
 ภคฺวาติ ๑ อณฺเฏฌาตกา โมฆปฺริสา อณฺเฏฌาติกานํ น ชานนฺติ
 ปฏฺฐิรูปํ วา อปฺปฏฺฐิรูปํ วา ปาสาทิกํ วา อปาสาทิกํ วา ตคฺค
 นาม คฺมุเมหฺ โมฆปฺริสา อณฺเฏฌาติกาหิ ภิกฺขุชนํหิ เอเวกโถมานิ
 โชวาเปสฺสณฺณํ รชสาเปสฺสณฺณํ วิชฺฐาเปสฺสณฺณํ เถตฺถ โมฆปฺริสา
 อปฺปสฺสณฺณานํ วา ปสาทาย ปสฺสณฺณานํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ๑ เป ๑
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกตเสยฺยถา โย ปน ภิกฺขุ
 อณฺเฏฌาติกาย ภิกฺขุชนิยา เอเวกโถมานิ โชวาเปยฺย วา รชสาเปยฺย วา
 วิชฺฐาเปยฺย วา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิคฺคิยนฺติ ๑

[๑๐๒] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมํสฺมํ อคฺคเณ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อณฺเฏฌาติกา นาม มาติโต
 วา มิตฺติโต วา ยาว สํคฺคตมา มิตฺตามหฺยุคา อสํมฺพทฺธา ๑ ภิกฺขุชนํ
 นาม อุกฺกโตสงฺฆเณ อปฺปสํมฺปนฺนา ๑ โชวาติ อาณเภาเปติ อาปคฺค
 ทุกฺกฏสฺสํ โชตานิ นิสฺสํคฺคิยานิ โหนฺติ ๑ รชชาติ อาณเภาเปติ
 อาปคฺค ทุกฺกฏสฺสํ รคฺคตานิ นิสฺสํคฺคิยานิ โหนฺติ ๑ วิชฺฐเฬหฺติ
 อาณเภาเปติ อาปคฺค ทุกฺกฏสฺสํ วิชฺฐิตานิ นิสฺสํคฺคิยานิ โหนฺติ
 นิสฺสํชฺชิตพฺพานิ สํฆสฺสํ วา คณสฺสํ วา ปุคฺคตสฺสํ วา ๑

๑๐๓] นิสฺสํกฺขิยกณฺเฑ โทสียวคฺคํสฺสํ สํตฺตมสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๘๗

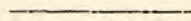
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตพฺพหานิ ๑ เป ๑ อิมานิ เม ภนฺเต
เอฬกโถมานิ อณฺเฎนาคิกาย ภิกฺขุณฺเฎชา โชวปฺปิตานิ นิสฺสํกฺขิยานิ
อิมานาหิ สํวชฺสํ นิสฺสํชฺชามํติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑
ทเทยฺยุนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมมํติ ๑

[๑๐๓] อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ โชวเปติ
นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ
โชวเปติ รชาเปติ นิสฺสํกฺขิเยน อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย
อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ โชวเปติ วิชฺฐาเปติ นิสฺสํกฺขิเยน
อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ
โชวเปติ รชาเปติ วิชฺฐาเปติ นิสฺสํกฺขิเยน อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ
ทุกฺกฺกฺขานํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ รชาเปติ
นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ
รชาเปติ วิชฺฐาเปติ นิสฺสํกฺขิเยน อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย
อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ รชาเปติ โชวเปติ นิสฺสํกฺขิเยน
อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ
รชาเปติ วิชฺฐาเปติ โชวเปติ นิสฺสํกฺขิเยน อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ
ทุกฺกฺกฺขานํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ วิชฺฐาเปติ
นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ
วิชฺฐาเปติ โชวเปติ นิสฺสํกฺขิเยน อปฺปคฺติ ทฺถกฺกฺขสฺสํ ๑ อณฺเฎนาคิกาย
อณฺเฎนาคิกสํญญํ เอฬกโถมานิ วิชฺฐาเปติ รชาเปติ นิสฺสํกฺขิเยน

ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថស្ត ។ ឧណ្ណាទិកាយ ឧណ្ណាទិកស្តល្មើ ខេហ្សតៃមាធិ
 វិទ្យាបេតិ តៃវាបេតិ រទាបេតិ វិស្តស្តុកិយេន ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថ
 ពុក្ខត្ថានំ ។ ឧណ្ណាទិកាយ វេរុតិកៃ ។ បេ ។ ឧណ្ណាទិកាយ ឆាទិកស្តល្មើ
 ។ បេ ។ ឧណ្ណស្តស្ត ខេហ្សតៃមាធិ តៃវាបេតិ ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថស្ត ។
 ខេតៃ ចុប្បស្សន្ត តៃវាបេតិ ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថស្ត ។ ឆាទិកាយ
 ឧណ្ណាទិកស្តល្មើ ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថស្ត ។ ឆាទិកាយ វេរុតិកៃ
 ចាបតុតិ ពុក្ខត្ថស្ត ។ ឆាទិកាយ ឆាទិកស្តល្មើ ឧណ្ណាទិក ។

[៣០៤] ឧណ្ណាទិក ឆាទិកាយ តៃវាទិកាយ ឧណ្ណាទិកា តុតិយា
 តៃវា ឧតុតុតា តៃវា ឧបរិកុតុតុ កុតុតុតុ តៃវាបេតិ តៃវាទិកាយ
 តៃវាទិកាយ ឧណ្ណស្តស្ត ឧណ្ណាទិកស្តស្ត ។

តុតុតុតុតុតុតុតុ វិញ្ញត្តិ ។

อฏฺฐจัมลสิกขาปทํ

[๓๐๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวหฺวเน
 กถนทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา อุปนฺนุโก
 สกฺขปฺปโต อญฺญตรสฺส กุสสฺส กุสฺสปโก โหติ นิจฺจกคฺคิโก ๑
 ยํ คสฺมํ กุเถ อุปฺปชฺชติ ชาทญฺญํ วา โภชญฺญํ วา คโต อายสฺมโต
 อุปนฺนุทสฺส สกฺขปฺปคฺคสฺส ปฏฺวิโส จมฺปีโต โหติ ๑ เตน โห ปน
 สัมเยน สํยํ คสฺมํ กุเถ มํสํ อุปฺปนฺนํ โหติ ๑ คโต อายสฺมโต
 อุปนฺนุทสฺส สกฺขปฺปคฺคสฺส ปฏฺวิโส จมฺปีโต โหติ ๑ คสฺส กุสสฺส
 ทารโก รคฺคิยา ปจฺจุสฺสมยํ ปจฺจุจฺจาย โรหติ ๑ มํสํ เม เทถาคิ ๑
 อถโห โส ปุริโส ปชาปคํ เอคทโวจ อยฺยสฺส ปฏฺวิสํ ทารกสฺส
 เทหิ อญฺญํ เจตาเปตฺวา อยฺยสฺส ทสฺสามาคิ ๑ อถโห อายสฺมา
 อุปนฺนุโก สกฺขปฺปโต ปุพฺพณฺหสฺมยํ นิวาเสตฺวา ปคฺคจฺจวมาทาย
 เยน ตํ กุถํ เตนฺปสฺงกมิ อุปสฺงกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน
 นิสฺสํ ๑ อถโห โส ปุริโส เยนายสฺมา อุปนฺนุโก สกฺขปฺปโต
 เตนฺปสฺงกมิ อุปสฺงกมิตฺวา อายสฺมณฺคํ อุปนฺนุทํ สกฺขปฺปคํ
 อภิวาเทตฺวา เอกมณฺคํ นิสฺสํ ๑ เอกมณฺคํ นิสฺสิญฺโห โห โส
 ปุริโส อายสฺมณฺคํ อุปนฺนุทํ สกฺขปฺปคํ เอคทโวจ หิยฺโย โห
 ภาณฺเต สํยํ มํสํ อุปฺปนฺนํ ๑ คโต อยฺยสฺส ปฏฺวิโส จมฺปีโต

๑ ย. ม. จมฺปิยติ ๑ ๒ ย. ม. อุปฺปนฺนํ อโหสิ ๑

อัย ฆนุเต ทารโก รตุคิยา ปจจุสสมย์ ปจจุจาย โรทติ มัส
 เม เทถาคิ อัยยัสส ปฏิวโส ทารกสส ทินโน กหาปณน
 ฆนุเต กั อารหิยคฺติ ฯ ปริจจุตฺโต เม อากุโส กหาปณนติ ฯ อาม
 ฆนุเต ปริจจุตฺโตติ ฯ คณฺณเวว เม อากุโส กหาปณนํ เทหิติ ฯ
 อุตฺโต ใส ปฺริโส อายสฺมโต อุปนฺนทสฺส สกฺยปฺคตสฺส กหาปณนํ
 ทคฺวา อชฺชฌายติ ชัยติ วิปาเจติ ยถเว มยฺ รุมียํ ปฏิกฺคณฺหาม
 เอวเมวิเม สมนฺนา สกฺยปฺคตฺติยา รุมียํ ปฏิกฺคณฺหนฺตฺติ ฯ อสฺสโสสุ
 ไซ ภิกฺขุ คสฺส ปฺริสสฺส อชฺชฌายนฺตสฺส ชัยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺคโต รุมียํ ปฏิกฺคณฺเหสฺสคฺติ ฯ
 อุตฺโต เต ภิกฺขุ ภกฺวโต เอตมคฺคํ อารโจะสุ ฯ สจฺจํ กิร คฺว
 อุปนฺนท รุมียํ ปฏิกฺคณฺเหสฺสคฺติ ฯ สจฺจํ ภกฺวาติ ฯ จิกรหิ พุทฺโธ
 ภกฺวา กถํ หิ นาม คฺว โมฆปฺริส รุมียํ ปฏิกฺคณฺเหสฺสสฺสิ เนตํ
 โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ จา ปสฺสาทาย ปสฺนฺนํ จา ภฺยฺโยภาวาย
 ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปนฺ ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกัณฺเษยาด โย
 ปนฺ ภิกฺขุ ชาตฺรปฺรชคํ อุกฺคณฺเษเยว จา อุกฺคณฺหาเปยฺย จา
 อุปนิกฺขิตฺตํ จา สํทิกฺเขยฺย นิสฺสํกฺกิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๐๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อัย
 อิมสฺมิ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชาตฺรปฺปํ นาม สคฺคตฺตวณฺโณ

๑ สัพพตฺต ปฏิกฺคณฺเหสฺสคฺติ ทิสฺสคฺติ ฯ

๓๐๖] นิสฺสัคคิยภณฺเฑ โกธียวคฺคสฺส อฏฺฐมตฺถิภาวํ สมนฺติ ๔๓

วฺจุจฺติ ๑ รชํ นาม กหาปโณ โฉหมาสโก ทารุมาสโก ชฺตุมาสโก
เย โฉหารํ คจฺจนฺติ ๑ อุกฺกณฺเฑหยาติ ธํยํ คณฺหาติ นิสฺสัคคิยํ
โหติ^๑ ๑ อุกฺกณฺหาเปยฺยาติ อณฺณํ คณฺหาเปติ นิสฺสัคคิยํ โหติ^๒ ๑
อุปฺนิกฺขิตฺตํ วา สํทียเยยฺยาติ อิทํ อยฺยสฺสํ โหตุติ อุปฺนิกฺขิตฺตํ
วา สํทียติ นิสฺสัคคิยํ โหติ ๑ สํวตฺตมชฺเชน นิสฺสัคคิยตฺตพฺพํ ๑
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสัคคิยตฺตพฺพํ ๑ เตน ภิกฺขุณา สํวํ
อุปสงฺกมิตฺวา เอกํ อุตฺตวราสํกํ กวิตฺวา วฺจุทฺธานํ ภิกฺขุํ ปาเท
วณฺทิตฺวา อุกฺกฏฺกํ นิสฺสัคคิยวํ อณฺณํ ปคฺคฺเควฺวา เอวมสฺสํ วจฺนํโย
อหํ ภนฺเต ฐมฺมํ ปฏฺฐิกฺกເສံ อิทํ เม นิสฺสัคคิยํ อิมํ สํวตฺตํ
นิสฺสัคคิยชํมตี ๑ นิสฺสัคคิยวํ อาปคฺติ เทເສດພຸພາ ๑ พฺยคฺเคน
ภิกฺขุณา ปฏฺฐิເຕน อาปคฺติ ปฏฺฐิกฺกເຕພຸພາ ๑ ສເຈ ດສຸດ ຫາຈຸດຕິ
ອາວາມິໂກ ວາ ອຸປາສໂກ ວາ ໂສ ວຕຸຕຸພຸໂພ ອາວຸໂສ ອິມໍ
ຂານາເທຕິ ๑ ສເຈ ໂສ ກຸເຕຕິ ອິມິນາ ກໍ ອາຮຽຍຕຸຕິ ๑ ນ
ວຕຸຕຸພຸໂພ ອິມໍ ວາ ອິມໍ ວາ ອາຮາຕິ ๑ ກປຸປິຍໍ ອາຈິກຸຂິຕຸພຸ
ສປຸປິ ວາ ເຕລໍ ວາ ມຸຮຸ ວາ ຜາລິເຕັ ວາ ๑ ສເຈ ໂສ ເຕນ
ປຽວຊເນຕຸວາ ກປຸປິຍໍ ອາຮາຕິ ຫຼື ປຽວຊເນຕຸວາ ສຸພເພເວ
ປຽວຊເນຕຸພຸ ເອວນເຈຕໍ ດເຄ ອິຈເຈຕໍ ກຸສັຕໍ ໂນ ເຈ ດເຄ
ໂສ ວຕຸຕຸພຸໂພ ອາວຸໂສ ອິມໍ ດຸທຸເທຕິ ๑ ສເຈ ໂສ ດຸທຸເທຕິ
ອິຈເຈຕໍ ກຸສັຕໍ ໂນ ເຈ ດຸທຸເທຕິ ປຸນຈຸນເຈຕິ ສມນຸນາດໂຕ

๓-๒ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ สພພຸດฺธ ອາຄຕໍ ๑

ភិក្ខុ វូប័យឆុក្កាតិ សំមុណ្ណតិបុត្តិ បៃ ណ ធន្តាគតិ គុដ្ឋធម្ម
 ណ តោគាគតិ គុដ្ឋធម្ម ណ មោហាគតិ គុដ្ឋធម្ម ណ វិហារគតិ គុដ្ឋធម្ម
 ឆុក្កាតិឆុក្កាតិឆុក្កាតិ ឆាធម្ម ។ ខេណុ បណ ភិក្ខុវេ សំមុណ្ណតិ-
 បុត្តិ ។ ប្រសំ ភិក្ខុ យាទិតបុត្តិ ។ យាទិតុវា បុគ្គលេន ភិក្ខុវា
 បរិវិច្ឆេន សង្ខារ បាធម្មបុត្តិ សុត្តោនុ មេ វាសុតេ សង្ខារ មតិ
 សង្ខត្តំ បុគ្គលត្តំ សង្ខារ វិច្ឆុតនាមំ ភិក្ខុ វូប័យឆុក្កាតិ
 សំមុណ្ណធម្ម ។ ខេនា បុគ្គតិ ។ សុត្តោនុ មេ វាសុតេ សង្ខារ
 សង្ខារ វិច្ឆុតនាមំ ភិក្ខុ វូប័យឆុក្កាតិ សំមុណ្ណតិ ។ យត្ថសាយសុមគ្គ
 ធម្មតិ វិច្ឆុតនាមស្តំ ភិក្ខុវិណ វូប័យឆុក្កាតិស្តំ សំមុតិ តៃ
 គុដ្ឋតេស្តំ យត្ថំ វាសុតិ តៃ វាសុតេ ។ សំមុតិ សង្ខេប
 វិច្ឆុតនាមំ ភិក្ខុ វូប័យឆុក្កាតិ ។ ធម្មតិ សង្ខត្តំ គតុមា
 គុដ្ឋតៃ ។ ខេនេតំ វាសុតិ ។ តេន សំមុតេន ភិក្ខុវា វិច្ឆុតនា
 គតុវា បាធម្មបុត្តិ ។ សង្ខេ វិច្ឆុតនា គតុវា បាធម្ម វាសុតិ
 វុក្កាតិស្តំ ។

[๓๐๗] ภูมิเย ภูมิยสณฺณํ ภูมิยํ ปฏิกคฺคເຫຕີ นິສຸສັກຍິ
 ປາຈິຕຸຕິຍ໌ ຯ ງູມີເຢ ເວເມຕິໂກ ງູມີຍ໌ ປຸກັກຄະເຫຕີ ນິສຸສັກຍິ
 ປາຈິຕຸຕິຍ໌ ຯ ງູມີເຢ ອຸງູມີຍສນຸນ໌ ງູມີຍ໌ ປຸກັກຄະເຫຕີ ນິສຸສັກຍິ
 ປາຈິຕຸຕິຍ໌ ຯ ອຸງູມີເຢ ງູມີຍສນຸນ໌ ອາປຕຕິ ທຸກກຸງສຸສ໌ ຯ ອຸງູມີເຢ
 ເວເມຕິໂກ ອາປຕຕິ ທຸກກຸງສຸສ໌ ຯ ອຸງູມີເຢ ອຸງູມີຍສນຸນ໌ ອນາປຕຕິ ຯ

[๓๐๗] อนาปตฺติ อชฺฌมาราเม วา อชฺฌมารสํเก วา อุกฺคเหตฺวา

๑๖๘] นิสฺสํคฺคิยถเน โทสียวคฺคสฺส อญฺจมตฺถิชาปทํ อนาปตฺติ ๘๓
วา อุกฺกหาเปตฺวา วา นิกฺขิปติ ยสฺส ภวิสฺสตี โส หริสฺสตีติ
อุมฺมตฺตกสฺส ชาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ
อญฺจมตฺถิชาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมศึกษาปท

[๓๐๘] เตน สัมเมน พุกุโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีนุทิกิสฺส อารามे ๑ เตน โฆ ปน สัมเมน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺข
นानุปการกํ รุขียสํโฆหาวํ สฺมาปชฺชนฺติ ๑ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ
ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺขปฺปคฺคิยา นานุปการกํ
รุขียสํโฆหาวํ สฺมาปชฺชิสฺสํนฺติ เสยฺยถาปิ คีหิ กามโกตฺติโนติ ๑
อสฺสํโสสุ โฆ ภิกฺขุ เคสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตานํ ชฺยนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปมฺปิจุลา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ
ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นานุปการกํ
รุขียสํโฆหาวํ สฺมาปชฺชิสฺสํนฺตฺติ ๑ ธถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺคํ อวโรเจสุ ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว นานุปการกํ
รุขียสํโฆหาวํ สฺมาปชฺชถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุกุโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺहे โมชปฺริสา นานุปการกํ รุขีย-
สํโฆหาวํ สฺมาปชฺชิสฺสํนฺตํ เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนานํ วา
ปสาทาย ปสํนนานํ วา ภียโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมิยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ นานุปการกํ รุขีย-
สํโฆหาวํ สฺมาปชฺชเสยฺย นิสฺสํกคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๓๓๑] โย ปหาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อัย
อิมสฺมึ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ นานุปการกํ นาม กตฺถิ

๓๑๐] นิสัถกคฺคิยกณฺเห โทสียวคฺคสัถฺสํ นวณสิฏฺฐาปทํ ตสฺสํ วิทงฺโก ๘๕

ออกดัม กตากดัม ๑ กตัม นาม สักกัม กัณฐกัม หตุกัม ปาทุกัม
 ฌญกัม ๑ ออกตัม นาม ฌนํ กุจฺจติ ๑ กตากตัม นาม ตทฺถกัม ๑
 ฐมฺมํ นาม สํตฺตวฺรณฺโณ กหาปณฺโณ โธหมาสโก ทารุมาสโก
 ชตุมาสโก เป โวหารํ ภจฺจนฺติ ๑ สํมาปชฺเชยฺยาติ กเตน กตํ
 เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ กเตน ออกตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ
 โหติ ๑ กเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ ออกเตน กตํ
 เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ ออกเตน ออกตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ
 โหติ ๑ ออกเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ กตากเตน
 กตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ กตากเตน ออกตํ เจตาเปติ
 นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑ กตากเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสํสํกฺขิยํ โหติ ๑
 สํฆมฺมชฺเชน นิสฺสํสํชฺชิตพฺพํ ๑ เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํสํชฺชิตพฺพํ ๑
 เตน ภิกฺขุณา สํฆมํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํ อุตฺตราสํกํ ภริตฺวา
 วุทฺธมานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วนฺทิตฺวา อุกฺกมฺภิํ นิสฺสํทิตฺวา อนฺชติ
 ปกฺกเลตฺตา เอยฺยสํสํ วจฺนีโย อหิ ภนฺเต นานปฺปการกํ ฐมฺมํ
 สํโฆหารํ สํมาปชฺชํ อิทํ เม นิสฺสํสํกฺขิยํ อิมายํ สํฆสํสํ
 นิสฺสํสํชฺชามตี ๑ นิสฺสํสํชฺชิตฺวา อาปคฺติ เทเสตฺตพฺพา ๑ พฺยคฺเตน
 ภิกฺขุณา ปฏฺิพเตน อาปคฺติ ปฏฺิภฺกเลตฺตพฺพา ๑ สจฺเจ ตตฺถ อากฺขณฺติ
 อารามํโก วา อูปาสโก วา โส วตฺตพฺโพ อาวุโส อิมํ
 ชานาเทติ ๑ สจฺเจ โส ภณฺติ อิมินา กิ อาทริยคฺติ ๑ น วตฺตพฺโพ

๓ . . . ๘' นิสัณคฺคิยํ ปาจิตฺตียนุตฺติ สัพพหตุถ อากคํ ฯ

อิมิ วา อิมิ วา ออาหาราติ ฯ กัมมียิ อัจฉริตัพพะ สัมปเป วา เตถ วา
 มจฺจุ วา ฌาณิตฺ วา ฯ สเจ โส เตน ปวิฏฺฐิตฺวา กัมมียิ อหารติ
 ฐมฺมียเจตาปกั จเปตฺวา สัพเพเหว ปริกฺขชิตัพพะ ฯ เอวญฺเจตํ
 ตเถถ อิจฺจุเจตํ กุสฺสํ โน เจ ตเถถ โส วตฺตพฺโพ อากุโส
 อิมิ ฌกฺขเทหิติ ฯ สเจ โส ฌกฺขเทติ อิจฺจุเจตํ กุสฺสํ โน เจ
 ฌกฺขเทติ ปณฺญหงฺเลหิ สมนฺนาทโต ภิกฺขุ ฐมฺมียฌกฺขโก สมนฺนนิ-
 ตพฺโพ โย น ฌนฺทาคคิ กฺขุญฺเยย น โทสาคคิ กฺขุญฺเยย น
 โมหาคคิ กฺขุญฺเยย น ภยาคคิ กฺขุญฺเยย ฌกฺขิตาณฺทกฺขิตตฺตญฺ
 ชาญฺเยย ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมนฺนนิตฺพโพ ฯ ปจฺมํ ภิกฺขุ
 ยาจิตฺพโพ ฯ ยาจิตฺวา พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเตน สงฺโฆ
 ณาเปตฺพโพ สฺสณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกตฺตํ
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ฐมฺมียฌกฺกํ สมนฺนญฺเยย ฯ เอสํ ฌตฺติ ฯ
 สฺสณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ฐมฺมียฌกฺกํ
 สมนฺนญฺติ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน ฐมฺมีย-
 ฌกฺกกสฺสํ สมนฺติ โส ตฺถนฺทสฺสํ ยสฺสํ นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ
 สมนฺโต สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ฐมฺมียฌกฺกโก ฯ ขมติ สงฺฆสฺสํ
 ตสฺมา ตฺถนฺทํ ฯ เอวเมตํ ฐารยามีติ ฯ เตน สมนฺเตน ภิกฺขุณา
 อนิมิตฺตํ กตฺวา ปาเตตฺพัพพะ ฯ สเจ นิมิตฺตํ กตฺวา ปาเตติ อापตฺติ
 ทุกฺกฏสฺสํ ฯ

[๓๓๓] ฐมฺมีย ฐมฺมียสณฺณิ ฐมฺมียิ เจตาเปติ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

๓๑๒] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ โกสียวคฺคสฺส หวมสํกฺขาปทํ อหฺวาปคฺติ ๘๘

รฺมฺมึเย เวมตฺติโก รฺมฺมึยํ เจตฺตาเปตฺติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุคฺคิยํ ฯ รฺมฺมึเย
อรฺมฺมึยสํญญํ รฺมฺมึยํ เจตฺตาเปตฺติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุคฺคิยํ ฯ อรฺมฺมึเย
รฺมฺมึยสํญญํ รฺมฺมึยํ เจตฺตาเปตฺติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุคฺคิยํ ฯ อรฺมฺมึเย
เวมตฺติโก รฺมฺมึยํ เจตฺตาเปตฺติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุคฺคิยํ ฯ อรฺมฺมึเย อรฺมฺมึย-
สํญญํ รฺมฺมึยํ เจตฺตาเปตฺติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิตุคฺคิยํ ฯ อรฺมฺมึเย รฺมฺมึยสํญญํ
อหฺวาปคฺติ ทฺถกฺกขสฺส ฯ อรฺมฺมึเย เวมตฺติโก อหฺวาปคฺติ ทฺถกฺกขสฺส ฯ
อรฺมฺมึเย อรฺมฺมึยสํญญํ อหฺวาปคฺติ ฯ

[๓๑๒] อหฺวาปคฺติ อุมฺมคฺคตฺถสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

หวมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทศมสีกุชาปท^๑

[๑๓๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา อวตฺถิมิ วิหริติ เขตฺวาเน
 อนาถปิตฺตํ ชิกฺขสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา
 อุนนฺโท สกฺขปฺปโต ปญฺโจ โหติ จีวรกมฺมํ กาคุ ๑ โส ปญ-
 ญิตฺติกาณํ สงฺฆาญฺหิ ภริตฺวา สฺวคฺคํ สฺวปริกมฺมกตํ กตฺวา ปารุเบ ๑
 อถโห อเนกเวทโร ปริพฺพชโก มหคฺคํ ปญฺหิ ปารุเบตฺวา เยนายสฺมา
 อุนนฺโท สกฺขปฺปโต เตนฺปสงฺกมฺมิ อุนฺสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺทํ
 อุนนฺทํ สกฺขปฺปตํ เอตทโวจ สฺนุทฺรา โห ตฺวยํ อากุโส สงฺฆาญฺหิ
 เทหิ เม ปญฺเณนาติ ๑ ชานาหิ อากุโสติ ๑ อามาคุโส
 ชานามฺหิ ๑ หนฺนากุโสติ อทาสี ๑ อถโห โส ปริพฺพชโก ตํ
 สงฺฆาญฺหิ ปารุเบตฺวา ปริพฺพชการามํ อลมาสี ๑ ปริพฺพชกา ตํ
 ปริพฺพชกํ เอตทโวจ สฺนุทฺรา โห ตฺวยํ อากุโส สงฺฆาญฺหิ กุโต
 ตยา ตทฺฐาติ ๑ เตน เม อากุโส ปญฺเณ ปวิฏฺฐิตาตฺติ ๑ กตฺติหิ
 ตฺวยํ อากุโส สงฺฆาญฺหิ ภวิสฺสติ โสเยว เต ปญฺเณ จโรติ ๑
 อถโห โส ปริพฺพชโก สจฺจํ โห ปริพฺพชกา อาทิสฺส กตฺติหิ
 มฺยาญฺหิ สงฺฆาญฺหิ ภวิสฺสติ โสเยว เม ปญฺเณ จโรติ เยนายสฺมา
 อุนนฺโท สกฺขปฺปโต เตนฺปสงฺกมฺมิ อุนฺสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺทํ
 อุนนฺทํ สกฺขปฺปตํ เอตทโวจ หนฺนท เต อากุโส สงฺฆาญฺหิ
 เทหิ เม ปญฺญติ ๑ หนฺนํ ตวํ อากุโส มยา วุฑฺฒโต ชานาหิ

๑ บ. สงฺฆาญฺหิ ๑ ๒ สัพพคฺค ปวิฏฺฐิตาตฺติ ทิสฺสติ ๑

อิมินา อิมิ เทหิ อิมินา อิมิ ออาหาร อิมินา อิมิ ปวิฏฐา^๑เทหิ
 อิมินา อิมิ เจตาเปหิติ อชฺฌาจรติ^๒ อาปตฺติ^๓ ทุกฺกฏสฺส ยโต
 กยิตฺตญ โหติ วิภักตฺตญ^๔ อตฺตโน ภาณํ พรหตฺตคคํ^๕ ปรภาณํ
 อตฺตโน หตฺตคคํ^๖ นิสฺสํคฺคิยํ^๗ โหติ นิสฺสํชฺชิตฺตพฺพํ^๘ สงฺฆสฺส วา
 คณสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เวนฺนญ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตฺตพฺพํ
 ๑ เป ๑ อหิ ภาณเต นานปฺปการกํ กยวิภักตฺตํ^๙ สฺมาปชฺช^{๑๐} อิทํ เม
 นิสฺสํคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสํชฺชามิติ ๑ เป ๑ ททฺเษยาติ ๑ เป ๑
 ททฺเษยฺยฺนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมมิติ ๑

[๓๓๕] กยวิภักเต กยวิภักตฺตํ^๑ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
 กยวิภักเต เวนฺตโก^๒ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ กยวิภักเต นกย-
 วิภักตฺตํ^๓ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ นกยวิภักเต กยวิภักตฺตํ^๔
 อาปตฺติ^๕ ทุกฺกฏสฺส ๑ นกยวิภักเต เวนฺตโก^๖ อาปตฺติ^๗ ทุกฺกฏสฺส ๑
 นกยวิภักเต นกยวิภักตฺตํ^๘ อนาปตฺติ^๙ ๑

[๓๓๖] อนาปตฺติ^๑ อภุํ ปุจฺจติ^๒ กปฺเปยฺยการกสฺส^๓ อากิรชฺติ^๔
 อิทํ อมฺหากํ อตฺติ^๕ อมฺหากญฺจ อิมินา ๑ อิมินา ๑ อตฺตโกติ^๖
 ภาณติ อุมฺมตฺตคคํ^๗ อาทิกมฺมิกสฺสํ^๘ ๑

ทสฺมสฺสึภาปํ^๑ นิฏฺฐิตํ ๑

โกสฺยวฺกุโล^๒ ทุติโย ๑

๑ สพัฑฺด ปวิฏฐเตหิติ ทิสฺสตี ๑ ๒ ย. ม. ยโต กยิตฺตญ
 โหติ วิภักตฺตญ ๑

๓๗๖] นิสฺสัคคิยภณฺเฑ โกสิยวคฺคสฺส ทสฺมตฺติฏฺฐาปทํ อุตฺถาทนํ ๓๖๑

ตสฺสอุตฺถาทนํ

โกสิยา สุตฺตเขตฺตภาคา อพฺพสฺสํานิ นิสฺสํทนํ

เขตฺว จ โถมานิ อุกฺคเณฺห อุกฺโก นานปฺปการกาติ ฯ

ปตฺตวคฺคสุตฺต ปจฺจิมสិฏฺฐาปทํ

[๑๓๖] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสุตฺตํ อารามเ ๑ เตน โส ปน สัมเยน ฉพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ พหุ ปตฺเต สันนิจยํ ภโรนฺติ ๑ มนุสฺสํ วิหารจาริกํ
อาหิณฑนฺตา ปสฺสํติจฺวา อุตฺตมายนฺติ ชยฺหานฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม สมนฺนา สกฺขยปฺคฺติยา พหุ ปตฺเต สันนิจยํ ภริสฺสํนฺติ ปตฺเต-
วณฺชิหํ ๑ สมนฺนา สกฺขยปฺคฺติยา ภริสฺสํนฺติ อามคฺคิกาลปถํ ๑
ปสาเรสฺสํนฺตํ ๑ อสฺสํสํสํ โส ภิกฺขุ เคสํ มนุสฺสํ อุตฺตมายนฺตานํ
ชยฺหานฺตํ วิปาเจนฺตานํ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจุตา ๑ เป ๑ เต
อุตฺตมายนฺติ ชยฺหานฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ
อติเรกปตฺตํ ชาเรสฺสํนฺตํ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ ภคฺวโต เอกมคฺคํ
ยาโรเจสฺสํ ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว อติเรกปตฺตํ ชาเรถาติ ๑
สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิภฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ตุมฺहे
โมชฺสปริสา อติเรกปตฺตํ ชาเรสฺสํ เนตํ โมชฺสปริสา อปฺปสํนฺตานํ
๑ ปสาทาย ปสํนฺตานํ ๑ ภิชฺโชภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิฏฺฐาปทํ อุกฺกัชฺเฌยยาถ โย ปน ภิกฺขุ อติเรกปตฺตํ
ชาเรยฺย นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ๑ เอวญฺจิทํ ภคฺวตา ภิกฺขุ
สิฏฺฐาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๑๓๗] เตน โส ปน สัมเยน อายสุมโต อานนฺตสุตฺตํ อติเรก-

๓๖๕] นิธัสสกุณิกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส ปจฺมตฺติกาปทํ วิภงฺโก ๓๐๓

ปฺตฺโต อูปฺปนฺโน โหติ ฯ อายสฺมา จ อานนฺโท ตํ ปตฺตํ อายสฺมโต
สํวริปฺตฺตสฺส ทาทฺตกาโม โหติ ฯ อายสฺมา จ สํวริปฺตฺโต สํเกเต
วิหริติ ฯ อถ ไซ อายสฺมโต อานนฺทสฺส เอตทโหสี ภกฺวตา
ตฺติกาปทํ ปณฺณตฺตํ น อติเรกปฺตฺโต ชาเรตฺตพฺโพติ อญฺเญ เม
อติเรกปฺตฺโต อูปฺปนฺโน อหฺมจิมิ ปตฺตํ อายสฺมโต สํวริปฺตฺตสฺส
ทาทฺตกาโม อายสฺมา จ สํวริปฺตฺโต สํเกเต วิหริติ กถํ น
ไซ มยา ปฏิปชฺชิตพฺเพนฺติ ฯ อถ ไซ อายสฺมา อานนฺโท ภกฺวโต
เอตมตฺตํ อารุเจสี ฯ กถํ จิรํ ปนฺนํ นทํ สํวริปฺตฺโต อากฺขณฺณํ สํวริ
นทํ วา ภกฺวา ทิวสํ ทสฺมํ วาติ ฯ อถ ไซ ภกฺวา เอตสฺมิ นีทาเน
เอตสฺมิ ปกรณฺเฑ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อานนฺเตสี อุนฺหํ นามิ
ภิกฺขเว ทสฺสํ ปรมํ อติเรกปฺตฺตํ ชาเรตฺตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ ตฺติกาปทํ อุกฺกฺเขยฺยถ ทสฺสํ ปรมํ อติเรกปฺตฺโต ชาเรตฺตพฺโพ
ตํ อตฺติกาปทํ นิธัสสกุณิ ปาจิตฺตยนฺติ ฯ

[๓๖๕] ทสฺสํ ปรมนฺติ ทสฺสํ ปรมตา ชาเรตฺตพฺโพ ฯ อติเรก-
ปฺตฺโต นาม อนฺธิจฺจุโค อจฺจิมิโค ฯ ปตฺโต นาม เทว ปตฺตา
อโยปตฺโต มตฺติกาปตฺโต ฯ ตโย ปตฺตสฺส วณฺเณ อุกฺกฏฺโง
ปตฺโต มชฺฌิโม ปตฺโต โอมโก ปตฺโต ฯ อุกฺกฏฺโง นาม ปตฺโต
อทฺตมาตฺตโกทณฺ คณฺหาติ จตฺตภาคํ ชาทนฺนํ^๑ ตทฺธิยํ พฺยณฺชนํ ฯ
มชฺฌิโม นาม ปตฺโต นาทิโกทณฺ คณฺหาติ จตฺตภาคํ ชาทนฺนํ

๑ ย. ม. ชาทนํ ฯ

ตทุบิยํ พุยณฺชนํ ๑ โอมโก นาม ปตุโต ปตุโตทณํ กณฺหาติ
จตุฏฺฐากํ ชาทณิยํ ตทุบิยํ พุยณฺชนํ ๑ คโต อุกฺกฏฺโฐ อปตุโต
โอมโก อปตุโต ๑

[๑๒๐] ตํ อติฏฺฐามยโต นิสฺสํสํคฺคิโย โหติ^๑ เอกาทสํ อรฺจนฺกุ-
คมเน นิสฺสํสํคฺคิโย โหติ นิสฺสํสํชิตฺพุโฬ สงฺฆสฺสํ วา กณฺสํสํ วา
ปฺกคฺคตสฺสํ วา ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํสํชิตฺพุโฬ ๑

[๑๒๑] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
กวิตฺวา อุกฺกฏฺฐานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วณฺทิตฺวา อุกฺกฏฺฐิํ นิสฺสํทิตฺวา
อณฺชํตี ปคฺคเหตฺวา เอวณฺสํสํ วณฺนิโย อยํ เม ภนฺเต ปตุโต
ทสฺสํหาติฏฺกนฺโต นิสฺสํสํคฺคิโย อิมํทํ สงฺฆสฺสํ นิสฺสํสํชามํติ ๑
นิสฺสํสํชิตฺวา อปตฺติ เทสํตพฺพา ๑ พุยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏิพฺเตน
อปตฺติ ปฏิคฺคเหตพฺพา ๑ นิสฺสํสํชปตุโต ทาตพฺโฬ สฺสณฺดา
เม ภนฺเต สงฺโฆ อยํ ปตุโต อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน นิสฺสํคฺคิโย
สงฺฆสฺสํ นิสฺสํสํจ ๑ ยถิ สงฺฆสฺสํ ปตฺตคฺคตํ สงฺโฆ อิมํ ปตฺติ
อิตฺถนฺนามสฺสํ ภิกฺขุโน ททฺธยาติ ๑

[๑๒๒] เตน ภิกฺขุณา สมนฺพหุเต ภิกฺขุ อปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ
อุตฺตราสงฺกํ กวิตฺวา อุกฺกฏฺฐานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วณฺทิตฺวา อุกฺกฏฺฐิํ

๑ อิตฺโต ปวํ สพฺพคฺค อิตฺตํทฺโท ทิสฺสํติ ๑ โส อติเรโกติ
เวทิตพฺโฬ ๑ คสฺสํ อติเรกตา ปจฺมกจฺจินฺตฺติฏฺฐาปเท อุตฺตคฺคนเณ
เวทิตพฺพา ๑

๑๒๔] นิสฺสํสฺสคฺคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ ปทภาชนียํ ๑๒๕

นิสฺสํสฺสคฺคิยา อณฺชติ ปคฺคเหตฺวา เอวมนิสฺสํ วจฺนียา อยํ เม
ภนฺเต ปตฺโต ทสฺสาทิกฺกนฺโต นิสฺสํสฺสคฺคิโย อิมํหา อายสฺมณฺทานํ
นิสฺสํสฺสชาตฺตํ ๑ นิสฺสํสฺสคฺคิยา อาปตฺติ เทเสตฺตพฺพา ๑ พฺยคฺคเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเพเน อาปตฺติ ปฏฺิภุคฺคเหตฺตพฺพา ๑ นิสฺสํสฺสคฺคิยา
ทตฺตพฺโพ สฺสเนตฺตํ เม อายสฺมณฺตา อยํ ปตฺโต อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน นิสฺสํสฺสคฺคิโย อายสฺมณฺทานํ นิสฺสํสฺสคฺคิโย ๑ ยถาสฺมณฺทานํ
ปตฺตกถํ อายสฺมณฺตา อิมํ ปตฺตํ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
ททฺเยยฺยนฺติ ๑

[๑๒๓] เตน ภิกฺขุณา เอกํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํ อุตฺตราสํกํ
กิตฺวา อุกฺกฏํ นิสฺสํสฺสคฺคิยา อณฺชติ ปคฺคเหตฺวา เอวมนิสฺสํ วจฺนียา
อยํ เม อาวุโส ปตฺโต ทสฺสาทิกฺกนฺโต นิสฺสํสฺสคฺคิโย อิมํหา
อายสฺมณฺโต นิสฺสํสฺสชาตฺตํ ๑ นิสฺสํสฺสคฺคิยา อาปตฺติ เทเสตฺตพฺพา ๑
เตน ภิกฺขุณา อาปตฺติ ปฏฺิภุคฺคเหตฺตพฺพา ๑ นิสฺสํสฺสคฺคิยา ทตฺตพฺโพ
อิมํ ปตฺตํ อายสฺมณฺโต ทมฺมํติ ๑

[๑๒๔] ทสฺสาทิกฺกนฺเต อติภนฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑
ทสฺสาทิกฺกนฺเต เวตฺติโก นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑ ทสฺสาทิกฺกนฺเต
อนติภนฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑ อนนฺทจฺเจเต อนนฺทจฺเจตฺตสฺสเน
นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑ อวิภวฺปิเต วิภวฺปิตฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา
ปาจิตฺติยํ ๑ อวิภวฺปิเต วิภวฺปิตฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑
อนนฺทจฺเจเต อนนฺทจฺเจตฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑ อนนฺทจฺเจเต
อนนฺทจฺเจตฺตสฺสเน นิสฺสํสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยํ ๑ อนนฺทจฺเจเต อนนฺทจฺเจตฺตสฺสเน

นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อภินฺเณ ภินฺนตฺตญฺเณ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
 อวิรุคฺคเต วิรุคฺคตฺตญฺเณ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๓๒๕] นิสฺสํคฺคิยํ ปตฺตํ อนิสฺสํชฺชิตฺวา ปริภุชฺชติ อापตฺติ ทุกฺ-
 กฏสฺส ฯ ทสฺสาหณตฺติกฺกนฺเต อตฺติกฺกนฺตสฺสญฺเณ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 ทสฺสาหณตฺติกฺกนฺเต เวมตฺติโก อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ทสฺสาหณตฺติกฺกนฺเต
 อนตฺติกฺกนฺตสฺสญฺเณ อนापตฺติ ฯ

[๓๒๖] อนापตฺติ อนฺโตทสฺสาหํ อธิฏฺเฐติ วิกปฺเปติ วิสฺสํชฺเชติ
 นสฺสํติ วินสฺสํติ ภิชฺชติ อจุณฺหิตฺวา คณฺหาติ^๑ วิสฺสํสํ คณฺหาติ^๒
 อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ฯ

[๓๒๗] เคน โข ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสํชฺชปตฺตํ น
 เทนฺติ ฯ ภิกฺขุ ภกฺวโต เอตมฺมตฺตํ อโรเจสฺสุ ฯ น ภิกฺขเว นิสฺสํชฺช-
 ปตฺโต น ทาตพฺโพ โย น ทเทยฺย อापตฺติ ทุกฺกฏสฺสํติ ฯ
 ปจฺมตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทฤษฎีสักขาปท

[๓๕๘] เตน สัมเขน พุทโธ ภควา สกฺเกสุ จิหฺรติ กมฺมิตฺตํมฺ
นิโคธชาวามะ ๖ เตน โห ปน สัมเขน อญฺเจตฺตวณ กุมฺภการวณ
ภิกฺขุ ปวาริตา โหเนติ เขสํ อญฺยานํ ปคฺคเตน อคฺคโก อหํ
ปคฺคเตนาติ ๖ เตน โห ปน สัมเขน ภิกฺขุ น มคฺคํ ชาเนติว
พหุ ปคฺคเต วิญญาเปเนติ ๖ เขสํ ชุทฺตกา ปคฺคตา เต มหฺนเต
ปคฺคเต วิญญาเปเนติ ๖ เขสํ มหฺนตา ปคฺคตา เต ชุทฺตเก ปคฺคเต
วิญญาเปเนติ ๖ อถโห โส กุมฺภการโว ภิกฺขุณํ พหุ ปคฺคเต กโรนฺโต
น สกฺโกติ อญฺเณ วิภิกฺขายิกํ ภณฺทํ กาคํ อคฺคตนาบี น ยาเปติ
ปคฺคตทวารามิสฺสํ กิตฺตมฺมํ ๖ มนุสฺสํ อญฺเณเนติ ชฺชเนติ วิปาเจเนติ
กถํ หิ นาม สัมมถา สกฺขปคฺคตยา น มคฺคํ ชาเนติว พหุ ปคฺคเต
วิญญาเปสฺสเนติ อญํ อิมสํ พหุ ปคฺคเต กโรนฺโต น สกฺโกติ
อญฺเณ วิภิกฺขายิกํ ภณฺทํ กาคํ อคฺคตนาบี น ยาเปติ ปคฺคตทวารามิสฺสํ
กิตฺตมฺมํ ๖ อถโห โส ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อญฺเณเนตนา
ชฺชเนตนา วิปาเจเนตนา ๖ เข เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจฺจา ๖ เป ๖ เต
อญฺเณเนติ ชฺชเนติ วิปาเจเนติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ น มคฺคํ
ชาเนติว พหุ ปคฺคเต วิญญาเปสฺสเนตฺติ ๖ อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสฺ ๖ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ น มคฺคํ ชาเนติว

พหู ปตุเต วิณฺณวาเปตฺตํ ๑ สจฺจํ ภกฺวาติ ๑ จิรฺรหิ พฺหุโ
ภกฺวา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปริณฺดา น มตฺตํ ชานิตฺวา
พหู ปตุเต วิณฺณวาเปตฺตํ ๑ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสํนฺนํ วา
ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺโยภาวาย ๑ เป ๑ จิรฺรหิตฺวา ชมฺมํ
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ น ภิกฺขเว ปตุโศ วิณฺณวาเปตฺตํ
โย วิณฺณวาเปยฺย อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๑๒๘] เตน โห ปน สมฺเยน อเนฺยตรสฺส ภิกฺขุโน ปตุโศ
ภินฺโน โหติ ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ ภกฺวา ปฏิทฺธิตฺตํ ปตฺตํ
วิณฺณวาเปตฺตํ ทุกฺกฏจายนฺโต น วิณฺณวาเปติ หตฺถสฺส ปิณฺฑาย
จรติ ๑ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
สํณเณ สกฺยปฺตฺติยา หตฺถสฺส ปิณฺฑาย จริตฺตํ เถยฺยถาปี
คิตฺติยาติ ๑ อสฺสโสสุ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ
ชัยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑ อถ โห เต ภิกฺขุ ภกฺวาโต เอตมฺกถํ
อาโรเจสฺสุ ๑ อถ โห ภกฺวา เอตสฺมि นีทาเน เอตสฺมि ปกรเณ
ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว นฏฺฐ-
ปตฺตสฺส วา ภินฺนปตฺตสฺส วา ปตฺตํ วิณฺณวาเปตฺตํ ๑

[๑๓๐] เตน โห ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภกฺวา
อนเนฺยวตํ นฏฺฐปตฺตสฺส วา ภินฺนปตฺตสฺส วา ปตฺตํ วิณฺณวาเปตฺตํ
เต อปฺปมคฺตเกณฺหิ ภินฺเนน อปฺปมคฺตเกณฺหิ ฉิทฺเทน อปฺปมคฺตเกณฺหิ
ชณฺเฑน อปฺปมคฺตเกณฺหิ วิทิตฺติเกณ น มตฺตํ ชานิตฺวา พหู ปตุเต

๑๓๐] นิสัศคฺคิยถนฺเต ปตฺตวคฺคสฺส ทฺติยสิทฺธาปทํ ปณฺณตฺติ ๑๖๖

วิญฺเฒาเปเนติ^๑ ๑ อถโฆ โส กุมฺภกาโร ภิกฺขุํ ตเถว พฺหุ ปตฺเต
กโรนฺโต น สกฺโกติ อณฺเฏ วิภฺกายิกํ ภณฺทํ กาคฺคํ อตฺตนาบี น
ยาเปติ ปตฺตทวารามิสฺส กิตฺตมฺหติ ๑ มนุสฺสํ ตเถว อชฺชฌายนฺติ
ชฺชนฺติ วิปาเจเนติ กถํ หิ นาม สมนฺเภา สกฺขยปฺปตฺติยา น มตฺตํ
ชานิตฺวา พฺหุ ปตฺเต วิญฺเฒาเปสฺสํนฺติ อมฺมํ อิมํ พฺหุ ปตฺเต
กโรนฺโต น สกฺโกติ อณฺเฏ วิภฺกายิกํ ภณฺทํ กาคฺคํ อตฺตนาบี น
ยาเปติ ปตฺตทวารามิสฺส กิตฺตมฺหติ ๑ อสฺสํสํสํ โฆ ภิกฺขุ เตสํ
มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตํ ชฺชนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๑ เข เต ภิกฺขุ
อปรํปจฺจา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจเนติ กถํ หิ
นาม ลพฺพลกฺขิยา ภิกฺขุ อปรํปตฺตเกณฺหิ ภินฺเนน อปรํปตฺตเกณฺหิ
ฉิทฺเทน อปรํปตฺตเกณฺหิ ชณฺเฑน อปรํปตฺตเกณฺหิ วิติชฺชิตเกณ น
มตฺตํ ชานิตฺวา พฺหุ ปตฺเต วิญฺเฒาเปสฺสํนฺตํ ๑ อถโฆ เต
ภิกฺขุ ภกฺวโต เอตมตฺตํ อารโหสฺสํ ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมเห ภิกฺขเว
อปรํปตฺตเกณฺหิ ภินฺเนน อปรํปตฺตเกณฺหิ ฉิทฺเทน อปรํปตฺตเกณฺหิ
ชณฺเฑน อปรํปตฺตเกณฺหิ วิติชฺชิตเกณ น มตฺตํ ชานิตฺวา พฺหุ ปตฺเต
วิญฺเฒาเปเนติ ๑ สจฺจํ ภกฺวาติ ๑ วิกรฺหิ พฺหุโฆ ภกฺวา กถํ หิ
นาม ตฺเมเห โมมปฺริสา อปรํปตฺตเกณฺหิ ภินฺเนน อปรํปตฺตเกณฺหิ
ฉิทฺเทน อปรํปตฺตเกณฺหิ ชณฺเฑน อปรํปตฺตเกณฺหิ วิติชฺชิตเกณ น

๑. ย. ม. เต อปรํปตฺตเกณฺหิ ภินฺเนน อปรํปตฺตเกณฺหิ ชณฺเฑน
วิตฺติชฺชิตเกณฺหิ พฺหุ ปตฺเต วิญฺเฒาเปเนติ ๑

มคฺคํ ชานิตฺวา พหุ ปคฺเต วิณฺณวาเปสฺสํ เหนฺตํ โมฆปริสา
 อปฺปสฺสํนํ ภา ปสฺสํนํ ภา ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ
 เอวํจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน
 ภิกฺขุ อุนฺปนฺนจพฺพชฺเชน ปคฺเตน อณฺณํ นวํ ปคฺคํ เจตาเปยฺย
 นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ เตน ภิกฺขุนา โส ปคฺโค ภิกฺขุปริสา
 นิสฺสํชิตฺพุโ ภา โย จ ศสฺสา ภิกฺขุปริสา ปคฺคปริยฺนโค โส
 จ ศสฺสํ ภิกฺขุโน ปกาคพุโ อยฺนเต ภิกฺขุ ปคฺโค ยาว เกทนาย
 ชาเวตพุโติ ฯ อยํ คคฺค สํมจฺติ ฯ

[๓๓๓] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อุนฺปนฺนจพฺพชฺเชน นาม ปคฺโค
 อพฺพชฺเชน ภา เอกพฺพชฺเชน ภา ทฺวิพฺพชฺเชน ภา ติพฺพชฺเชน ภา
 จตุพฺพชฺเชน ภา ฯ อพฺพชฺเชนกาโส นาม ปคฺโค ยสฺสํ ทฺวํคฺคา
 ราสี น โหติ ฯ พฺพชฺเชนกาโส นาม ปคฺโค ยสฺสํ ทฺวํคฺคา
 ราสี โหติ ฯ นโว นาม ปคฺโค วิณฺณคฺคํ อฺปปาทาย อฺจุจฺติ ฯ
 เจตาเปยฺยชาติ วิณฺณวาเปติ ปโยเค ทุกฺกฏํ ปฏฺฐาเกน นิสฺสํคฺคิโย
 โหติ สํฆมชฺเชน นิสฺสํชิตฺพุโ ภา สพฺเพเหว อธิจฺจิตฺตคฺคํ คเหตฺวา
 สํนิปตฺติพฺพํ ฯ น ตามโก ปคฺโค อธิจฺจิตฺตพุโ มหคฺคํ ปคฺคํ
 คเหตฺสํมจฺติ ฯ สเจ ตามกํ ปคฺคํ อธิจฺเจติ มหคฺคํ ปคฺคํ
 คเหตฺสํมจฺติ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ฯ เอวํจ ปน ภิกฺขเว
 นิสฺสํชิตฺพุโ ภา

๓.๓๒] นิธัสกุกิยณเต ปตฺตวคฺคสฺส ทฺติยสีกฺขาปํ ปตฺตคาหาปโก ๓.๓๓

[๓.๓๒] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกัง อุตฺตราสงฺกํ
กวิตฺวา อุกฺกฆานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิธัสิตฺวา
อณฺชติ ปกฺกเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย อัย เม ภนฺเต ปตฺโต
อุนฺนปณฺจพฺพชฺเชน ปตฺเตน เจตাবีโต นิธัสกุกิโย อิมานํ สงฺฆสฺส
นิธัสฺสขามํติ ฯ นิธัสฺสขิตฺวา อาปตฺติ เทเสตฺทพฺพา ฯ พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺวิพฺเตน อาปตฺติ ปฏฺวิคฺคเหตฺทพฺพา ฯ ปณฺจทฺถเลหิ
สํมุนฺนาโค ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปโก สํมุนฺนิตฺทพฺโพ โย น ญฺหาคคิ
คฺจฺเจยฺย น โทสาคคิ คฺจฺเจยฺย น โมหาคคิ คฺจฺเจยฺย น ภายาคคิ
คฺจฺเจยฺย คฺกัฬาคคิ ตณฺเฑยฺย ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สํมุนฺนิตฺ-
ทพฺโพ ฯ ปจฺจํ ภิกฺขุ ยาจิตฺทพฺโพ ฯ ยาจิตฺวา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา
ปฏฺวิพฺเตน สงฺโฆ ฌาเปตฺทพฺโพ สฺสเณตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ยถิ
สงฺฆสฺส ปตฺตคณฺถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปํ
สํมุนฺนเอยฺย ฯ เอสํ ฌตฺติ ฯ สฺสเณตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ
อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปํ สํมุนฺนติ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ปตฺตคาหาปสฺส สํมุตติ โส ตฺถนฺทสฺส
ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สํมโต สงฺฆเมว อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปโก ฯ ฆมฺติ สงฺฆสฺส ฯ คสฺมา ตฺถนฺทํ เอวเมคํ
ธารยามํติ ฯ เตน สํมเตน ภิกฺขุณา ปตฺโต คาเหตฺทพฺโพ ฯ เถโร
วตฺตทพฺโพ คณฺหาตุ ภนฺเต เถโร ปตฺตคณฺติ ฯ สเจ เถโร คณฺหาติ
เถรสฺส ปตฺโต ทฺติยสฺส คาเหตฺทพฺโพ น จ คสฺส อนุกฺกทฺยตฺยา

น คเหตุพุโ โย น คเหตุหุย อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อปคฺต-
กสฺส น คเหตุพุโ ฯ เอเตเนว อูปาเยน ยาว สํสณวกา
คเหตุพุโ ฯ โย จ ตสฺสา ภิกฺขุปริสาย ปคฺตปฺรียนฺโต โส จ
ตสฺส ภิกฺขุโน ปทาตพุโ อยนฺเต ภิกฺขุ ปคฺโต ยาว เกทนาย
ชาเรตพุโติ ฯ เตน ภิกฺขุณา โส ปคฺโต น อเทเส นิกฺขิเปตพุโ น
อโกเลน ปรีกฺขชิตพุโ น วิสฺสชฺเชตพุโ กถายํ ปคฺโต นสฺสเยย
วา วินสฺสเยย วา ภิชฺเชย วาติ สํเจ อเทเส วา นิกฺขิเปติ อโกเลน
วา ปรีกฺขชติ วิสฺสชฺเชติ วา อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ยมฺ คคฺต
ถามํจติ ยมฺ คคฺต อนฺธมฺมตา ฯ

[๑๓๓] อพฺนฺนเนน ปคฺเตน อพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺกฺกํ
ปจฺจิตฺตํ ฯ อพฺนฺนเนน ปคฺเตน เอกพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ
นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ อพฺนฺนเนน ปคฺเตน ทฺวิพฺนฺนํ ปคฺตํ
เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ อพฺนฺนเนน ปคฺเตน ติพฺนฺนํ
ปคฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ อพฺนฺนเนน ปคฺเตน
จตุพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ เอกพฺนฺนเนน
ปคฺเตน อพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ
เอกพฺนฺนเนน ปคฺเตน เอกพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ
ปจฺจิตฺตํ ฯ เอกพฺนฺนเนน ปคฺเตน ทฺวิพฺนฺนํ ปคฺตํ เจตาเปติ
นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ เอกพฺนฺนเนน ปคฺเตน ติพฺนฺนํ ปคฺตํ
เจตาเปติ นิสฺสํกฺกํ ปจฺจิตฺตํ ฯ เอกพฺนฺนเนน ปคฺเตน จตุพฺนฺนํ

๑๓๖] นิสฺสํกฺขิยภณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺสํ ทฺธิยตฺถิภาวํ ปทภาชนํ ๑๑๕

เอภพฺพนํ ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนํ ปตฺตํ... ติพฺพนํ ปตฺตํ... จตุพฺพ-
พฺพนํ ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ จตุพฺพพฺพนโน-
กาเสณ ปตฺเตน อพฺพนํ ปตฺตํ... เอภพฺพนํ ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนํ
ปตฺตํ... ติพฺพนํ ปตฺตํ... จตุพฺพพฺพนํ ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ

[๑๓๖] อพฺพนโนกาเสณ ปตฺเตน อพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... เอภ-
พฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ติพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ...
จตุพฺพพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ เอภ-
พฺพนโนกาเสณ ปตฺเตน อพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... เอภพฺพนโนกาสํ
ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ติพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... จตุพฺพ-
พฺพนโนกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ทฺวิพฺพนโน-
กาเสณ ปตฺเตน อพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... เอภพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ...
ทฺวิพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ติพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... จตุพฺพพฺพนโนกาสํ
ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ติพฺพนโนกาเสณ ปตฺเตน
อพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... เอภพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนโนกาสํ
ปตฺตํ... ติพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... จตุพฺพพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ
นิสฺสํกฺขิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ จตุพฺพพฺพนโนกาเสณ ปตฺเตน อพฺพนโน-
กาสํ ปตฺตํ... เอภพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... ทฺวิพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ...
ติพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ... จตุพฺพพฺพนโนกาสํ ปตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสํกฺขิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ

[๓๓๗] อณาปคฺติ นฏฺฐปคฺตสฺส ภินฺนปคฺตสฺส ฌาตกาณํ
 ปาวาริตานํ อญฺเฐสฺสํคฺตํ อคฺตโน ชเนน อุมฺมคฺตสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสํคฺติ ។

ทุคฺคยสิกกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ។

ตติยสิกขาปท

[๓๓๘] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา สวาคุติยํ วิหริติ เขตตวเน
ยนาถบิณฑิกิถุสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สมนเณ อายสฺมา
บีดินฺทวจุโณ ราชคเห ปพฺพการํ โสธาเปติ เถนํ กตฺตุกาโม ๑
อถโห ราชสา มากโห เถนียอ พิมฺพิสํวโร येनายสฺมา บิณฑิกวจุโณ
เตนุปลงฺกมิ อุปลงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺหํ บิณฑิกวจุณฺํ อภิวาทิตฺวา
เอกมณฺหํ นิสฺสํ ๑ เอกมณฺหํ นิสนฺโน โห ราชสา มากโห เถนียอ
พิมฺพิสํวโร อายสฺมณฺหํ บิณฑิกวจุณฺํ เอตทวโจ กิ ฃนฺเต เถโร
การาเปตฺติ ๑ ปพฺพการํ มหาราช โสธาเปมิ เถนํ กตฺตุกาโมติ ๑
อตุโธ ฃนฺเต อยฺยสฺส อารามิเกนาติ ๑ น โห มหาราช ภควตา
อารามิโก อนุญญาโตติ ๑ เตนหิ ฃนฺเต ภควนฺหํ ปฏิปฺมุจฺฉิตฺวา
มม อาโรเจยฺยาถาติ ๑ เอวํ มหาราชาคิ โห อายสฺมา บิณฑิกวจุโณ
รณฺโฆ มากชฺสสฺส เถนียสฺส พิมฺพิสํวรสฺส ปจฺจุสฺสสฺส ๑ อถโห
อายสฺมา บิณฑิกวจุโณ ราชานํ มากํ เถนียํ พิมฺพิสํวรํ ฃมุฃิยา
กถาย สฺนุทฺสฺสสฺส สฺมาทเปสฺส สฺมุคฺเตเชสฺส สฺมฺปหํสฺส ๑ อถโห
ราชสา มากโห เถนียอ พิมฺพิสํวโร อายสฺมตา บิณฑิกวจุเนน ฃมุฃิยา
กถาย สฺนุทฺสฺสสฺสโต สฺมาทมิโต สฺมุคฺเตชฺชิตโต สฺมฺปหํสฺสโต อญฺจายาสฺนา
อายสฺมณฺหํ บิณฑิกวจุณฺํ อภิวาทิตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปฏฺกามิ ๑
อถโห อายสฺมา บิณฑิกวจุโณ ภควโต สฺนฺติเก ทฺมํ ปาเทสฺสิ ราชสา

ภนฺเต มาคโห เณฺนโย พิมฺพิสาโร อารามิกํ ทาตุกาโม ถถํ หนู
 โห ภนฺเต ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ๑ อถโห ภควา เอตสฺมี นีทานเ
 เอตสฺมี ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆํ สันนิปาตาเปตฺวา ฆมฺมํ ถถํ กตฺวา
 ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนฺชานามิ ภิกฺขเว อารามิกนฺติ ๑ ทฺติยมฺมี
 โห ราชา มาคโห เณฺนโย พิมฺพิสาโร เยนายสฺมา ปีตินฺทวจุโห
 เตนฺอุปสงฺกมฺมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺตํ ปีตินฺทวจุณฺ อภิวาเทตฺวา
 เอกมณฺตํ นิสฺสํ ๑ เอกมณฺตํ นิสฺสนฺโน โห ราชา มาคโห เณฺนโย
 พิมฺพิสาโร อายสฺมณฺตํ ปีตินฺทวจุณฺ เอตทโวจ อนฺนุญฺเฌาโต ภนฺเต
 ภควตา อารามิกอฺติ ๑ เอวํ มหाराชาติ ๑ เตนฺหิ ภนฺเต อyyยฺยสฺส
 อารามิกํ ทมฺมํติ ๑ อถโห ราชา มาคโห เณฺนโย พิมฺพิสาโร
 อายสฺมโต ปีตินฺทวจุณฺสส อารามิกํ ปฏิยฺยสฺสณฺติตฺวา วิสฺสํริตฺวา จิเรน
 สฺสํติ ปฏิยฺยณฺติตฺวา อณฺเฌตฺรํ สํพฺพุตถกํ มหามตฺตํ อามนฺเตสฺสิ โย
 มยา ภณฺเณ อyyยฺยสฺส อารามิกอฺติ ปฏิยฺยสฺสโต ทินฺโน โส อารามิกอฺติ ๑
 น โห เทว อyyยฺยสฺส อารามิกอฺติ ทินฺโนติ ๑ กัวฺจิริ หนู โห ภณฺเณ
 อิตฺโต รตฺติ^๑ โหตฺติ ๑ อถโห โส มหามตฺโต รตฺติโย คณฺเฑตฺวา^๒
 ราชาณํ มาคํ เณฺนยํ พิมฺพิสํว เอตทโวจ ปณฺญํ เทว รตฺติ-
 สฺสณฺติ ๑ เตนฺหิ ภณฺเณ อyyยฺยสฺส ปณฺญํ อารามิกสฺสณฺติ เทหํติ^๓ ๑
 เอวํ เทวาทิ โห โส มหามตฺโต รณฺโง มาคชฺส เณฺนยฺยสฺส
 พิมฺพิสํวสฺส ปฏิยฺยสฺสณฺติตฺวา อายสฺมโต ปีตินฺทวจุณฺสส ปณฺญํ อารามิก-

๑ ยฺ. ม. หิตํ ๑ ๒ ยฺ. ม. วิคณฺเฑตฺวา ๑ ๓ ยฺ. ม. เทวาทิ ๑

๓๓๘] นิสัสคฺคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคตฺส ตฺติยตฺถาปทํ นิทานํ ๓๓๘

ตฺตานิ อทาสี^๑ ។ ปาฏิเยกฺโก คาโม นีวีสี ។ อวรามิกคามโกตฺตมึ^๒ นํ
อาหํสุ^๓ ปิณฑทวฺจคามโกตฺตมึ^๒ นํ อาหํสุ ។

[๓๓๘] เตน ไซ ปน สฺมเยน อายสฺมา ปิณฑทวฺจโน ตสฺมึ
คามเก กุตฺตปโก โหติ ។ อถไซ อายสฺมา ปิณฑทวฺจโน ปุพฺพณฺห-
สฺมยํ นินฺวาเสตฺวา ปตฺตจํวรมาทาย ปิณฑทวฺจคามกํ ปิณฑทาย
ปาวิสี ។ เตน ไซ ปน สฺมเยน ตสฺมึ คามเก ชุตฺตสฺสว โหติ ។
ทวฺรกา อตฺตงฺกตา มาตาทิตา กัณฺหนฺติ ។ อถไซ อายสฺมา ปิณฑท-
วฺจโน ปิณฑทวฺจคามเก สฺปทานํ ปิณฑทาย จรมาโน เยน
อณฺเวยตฺรตฺส อวรามิกตฺส นีเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา
ปณฺเวยตฺเต อาสเน นิสฺสีติ ។ เตน ไซ ปน สฺมเยน ตสฺสํ
อวรามิกนินฺยา ชีตา อณฺเวย ทวฺรเก อตฺตงฺกเต มาตาทิตเ ปสฺสํสีตฺวา
โรทติ มาถํ เม เทถ อตฺตงฺการํ เม เทถาติ ។ อถไซ อายสฺมา
ปิณฑทวฺจโน ตํ อวรามิกนํ เอตทวฺจ กิสฺสํยา ทวฺริกา โรทตฺติ ។
ชยํ ฆนฺเต ทวฺริกา อณฺเวย ทวฺรเก อตฺตงฺกเต มาตาทิตเ ปสฺสํสีตฺวา
โรทติ มาถํ เม เทถ อตฺตงฺการํ เม เทถาติ กุโต อมฺหากํ
ทฺลุคฺคตฺตานํ มาตา กุโต อตฺตงฺกาโรติ ។ อถไซ อายสฺมา ปิณฑท-
วฺจโน อณฺเวยตฺรํ ตินฺนฺเชชฺฐปกํ คเหตฺวา ตํ อวรามิกนํ เอตทวฺจ
หนฺทิมํ ตินฺนฺเชชฺฐปกํ ตสฺสํ ทวฺริกาย สฺสํเส ปฏฺฏิมุญฺจาหํตี^๓ ។ อถไซ

๑ ยฺ. ม. ปาทาสี ។ ๒ ยฺ. ม. ปิณฑทคามโกตฺตมึ ។ ๓ ยฺ. ม.
ปฏฺฏิมุญฺจาติ ។

๓๔๐] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ ปทฺตวคฺคสฺส ตฺติยสิกฺขาปทํ นິทานํ ๓๒๓

อวรามิกกุตํ พนฺธวปิตฺตํ ๑ ตสฺส ฃนฺเต อวรามิกสฺส ฆเร สฺวณฺณ
มาตา อภิรฺฐา ทสฺสํนฺยา ปาสาติกา นคฺติ ตาติสา อมฺหากํมี
อนฺเตปฺเร สฺวณฺณมาตา กุโธ ตสฺส ทฺคฺคตสฺส นิสฺสํสํ โจริกาย
อาภตฺติ ๑ อถไฉ ยายสฺมา บิณฑฺวจุโณ รณฺโณ มาคฺสสฺ
เสณิยสฺส พิมฺพิสาร์สฺส ปาสาํ สฺวณฺณนฺติ อธิมฺจุจฺ ๑ โส
อโหสิ สฺพฺพโสวณฺณมโย ๑ อิทํ ปน เต มหรราช ตาวพฺหุ
สฺวณฺณ กุโธติ ๑ อณฺณมาํ ฃนฺเต อยฺยสฺเสวโส อิทฺธานฺภาโวติ
ทํ อวรามิกกุตํ มุญฺจาเปสิ ๑

[๓๔๐] มนุสฺสา อยฺเยน กิร บิณฑฺวจุณฺเฑ สฺวริกาย ปริสํย
อฺตุตฺริมนุสฺสํมมํ อิทฺธิปายฺวิหาริยํ^๒ ทสฺสํตฺตํ อตฺตมฺนา อภิปฺปลนฺนา
ยายสฺมา บิณฑฺวจุณฺสฺส ปณฺจ เกสฺสฺชานํ อภิหฺริสฺส เสยฺยถํ
สํปฺปํ นวณฺตํ เตถํ มจฺจุ ฃณฺตํ ๑ ปกฺคิยาบิํยาสฺมา บิณฑฺวจุโณ
ตาภิ โหติ ปณฺจณฺนํ เกสฺสฺชานํ ตทฺธํ ตทฺธํ ปริสํย วิสฺสํชฺเชติ ๑
ปริสํ ฃสฺส โหติ พาวุตฺติกา ตทฺธํ ตทฺธํ โกลมฺเพมิ ฆเญบิ
ปุเรตฺวา ปฺยสํเมติ ปริสํสํวณานิปี ถวิกาโยบิ ปุเรตฺวา วาตปาเนสฺ
ตคฺเคติ ๑ ตานิ โอถํวณฺนํ ติจฺจํนฺติ ๑ อุนฺทุเรหิปี วิหารา
โอกิณฺณวิกิณฺณา โหณฺติ ๑ มนุสฺสา วิหารจาริกํ อาหิณฺนฺนฺตา
ปฺลสฺสํตฺวา อฺชฺฃณฺณนฺติ ฃยฺนฺติ วิปาเจนฺติ อนฺโตโกฏฺฐาการิกา
อิเม สํมเนา สกฺยปฺคฺติยา เสยฺยถาปี ราชา มาคโธ เสณิโย

๑. ย. ม. อยฺยสฺส ๑ ๒. อิทฺธิปายฺวิหาริยนฺติ อมฺหากํ มติ ๑

พิมพิสาโรติ ๑ อสัโสสุ ๒ ภิภูเต สัม มนุสฺसानิ อุตฺตมายนฺตานํ
 ฐิตนฺตานํ วิปาเจนนฺตานํ ๑ เข เต ภิภูเต อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต
 อุตฺตมายนฺติ ฐิตนฺติ วิปาเจนนฺติ กถํ หิ นาม ภิภูเต เอวรูปาย
 พาทุตฺตาย เจเตสฺสํสํสํ ๑ อถ ๒ เต ภิภูเต ภควโต เอตมตฺถํ
 อารโหเสสุ ๑ สจฺจํ กิร ภิภูเต ภิภูเต เอวรูปาย พาทุตฺตาย
 เจเตนฺตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม เต ภิภูเต โมฆปริณิสา เอวรูปาย พาทุตฺตาย เจเตสฺสํสํ
 เนตํ ภิภูเต อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
 ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิภูเต อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตมายุคํ ยานิ
 ๒ ปน ตานิ คิถานนํ ภิภูเต ปฏิสายนฺยานิ เกสฺสขานนํ เสยฺยถํ
 สํปปี นวณฺตํ เตสํ มชฺ ฌาณิตํ ๑ ตานิ ปฏิกุคฺคเหตฺวา สํคฺคาห-
 ปรมํ สํนฺนิการกํ ปรีกฺขชิตฺตพฺพานิ ตํ อตฺติกามยโต นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิณฺตียนฺติ ๑

[๑๔๓] ยานิ ๒ ปน ตานิ คิถานนํ ภิภูเต ปฏิสายนฺยานิ
 เกสฺสขานนํ สํปปี นาม โคสํปปี วา อชฺชิสํปปี วา มหิสํปปี
 วา ๑ เขสํ มํสํ กปฺปติ เตสํ สํปปี ๑ นวณฺตํ นาม เตสํเยว
 นวณฺตํ ๑ เตสํ นาม คิตเตสํ สํสํปเตสํ มชฺคเตสํ เอวญฺจเตสํ
 วสาเตสํ ๑ มชฺ นาม มชฺชิกามชฺ ๑ ฌาณิตํ นาม อจฺจุณฺมหา
 นิพฺพุตํ ๑ ตานิ ปฏิกุคฺคเหตฺวา สํคฺคาหปรมํ สํนฺนิการกํ ปรีกฺขชิต-
 ตพฺพานนฺติ สํคฺคาหปรมตา ปรีกฺขชิตฺตพฺพานิ ๑ ตํ อตฺติกามยโต

๑๔๓] นิสฺสํสํคฺคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส จตฺตตถิกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๑๒๓

นิสฺสํสํคฺคิยํ โหติ^๑ อญฺสเม อรฺกคฺคกมฺเน นิสฺสํสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํสํชิตฺตพฺพํ สํฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคตสฺส วา ฯ เอวฺมจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํสํชิตฺตพฺพํ ฯ เป ฯ อิทํ เม ภนฺเต เกสฺสํ สํคฺคาหาติกกนฺตํ นิสฺสํสํคฺคิยํ อิมํ สํฆสฺส นิสฺสํสํชามํติ ฯ เป ฯ ททฺดยาติ ฯ เป ฯ ททฺดยนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมํมํติ ฯ

[๑๔๔] สํคฺคาหาติกกนฺเต อติกกนฺตสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ สํคฺคาหาติกกนฺเต เวมฺติโก นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ สํคฺคาหาติกกนฺเต อนติกกนฺตสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อนนฺธิจฺเจเต อธิจฺเจตสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวิสฺสํชิตฺเต วิสฺสํชิตสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อนนฺนุเจ นนฺนุสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวินฺนุเจ วินฺนุสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อททฺทเม ททฺทสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวิตุตฺเต วิตุตสฺสณฺเณ นิสฺสํสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๑๔๕] นิสฺสํญฺจํ ปฏฺิถภิตฺวา น กายิเกน ปริโกเณ ปริกฺขณฺชิตฺตพฺพํ น อชฺโฆเรตฺตพฺพํ ฯ ปทฺเป วา กาพณฺเณ วา อุปเนตฺตพฺพํ ฯ อญฺเณน ภิกฺขเว กายิเกน ปริโกเณ ปริกฺขณฺชิตฺตพฺพํ น อชฺโฆเรตฺตพฺพํ ฯ สํคฺคาหानติกกนฺเต อติกกนฺตสฺสณฺเณ อปคฺติ ทฺถกฺกสฺส ๑ สํคฺคาหานติกกนฺเต เวมฺติโก อปคฺติ ทฺถกฺกสฺส ๑ สํคฺคาหานติกกนฺเต อนติกกนฺตสฺสณฺเณ อนापคฺติ ฯ

๑ อิติ ปวํ สํพฺพคฺคตฺถิยํทฺทํ ทิสฺสํติ ฯ โส อติเวโกติ เวทิตฺตพฺพํ ๑
คตฺถ อติเรกคา ปจฺมกจฺจินสํกฺขาปเท อุตฺตมฺเนน เวทิตฺตพฺพํ ๑

[๓๔๔] อนาปคฺติ อฺนุโธตฺตคฺตาหํ อธิญฺเจติ วิสฺสชฺเชติ นสฺสคฺติ
 วินสฺสคฺติ ทญฺหติ อจฺฉินฺนํทคฺวา คณฺหาติ^๑ วิสฺสํสํ คณฺหาติ^๒ อฺนุ-
 สํปฺนฺนํสฺส จคฺเคน วนฺเคน มุคฺเคน อนเปกฺโข ทคฺวา ปฏฺติภิตฺวา
 ปริภุญฺชติ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํ ๑

ตติยสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ຈຕຸທຸຕສິກຊາປທໍ

[໑໔໕] ເຕນ ສ່ມເຍນ ພຸທຸໂຂ ກຄວາ ສ່າວດຸດິຍໍ ວິຫຣຕິ ເສຕວເນ
ອນາຄມິຕຸທິກສຸສ ອາຣາເນ ໑ ເຕນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ກຄວຕາ ກິກຊຸນໍ
ວສຸສິກສ່າງິກາ ອນຸເນພາຕາ ໂຫຕິ ໑ ຄພຸພຄຸຄຶຍາ ກິກຊຸ ກຄວຕາ
ວສຸສິກສ່າງິກາ ອນຸເນພາຕາຕິ ປຼິກຊເຈວ ວສຸສິກສ່າງິກຈໍວຣໍ ປຼິເຍສ່ນຕິ
ປຼິກຊເຈວ ກຕຸວາ ນິວາເສ່ນຕິ ສິນຸເນຍ ວສຸສິກສ່າງິກາຍ ນຄຸຄາ ກາຍໍ
ໂອວສຸສ່າເປນຕິ ໑ ເຍ ເຕ ກິກຊຸ ອປມິຈຸຄາ ໑ ເປ ໑ ເຕ ອຸຊຸເນຍນຕິ
ຮິຍນຕິ ວິປາເຈນຕິ ຄຕໍ ທິ ນາມ ຄພຸພຄຸຄຶຍາ ກິກຊຸ ປຼິກຊເຈວ
ວສຸສິກສ່າງິກຈໍວຣໍ ປຼິເຍສິສຸສ່ນຕິ ປຼິກຊເຈວ ກຕຸວາ ນິວາເສ່ສຸສ່ນຕິ
ສິນຸເນຍ ວສຸສິກສ່າງິກາຍ ນຄຸຄາ ກາຍໍ ໂອວສຸສ່າເປສຸສ່ນຕິຕິ ໑
ອດໂຂ ເຕ ກິກຊຸ ກຄວໂຕ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ໑ ສຈຸຈໍ ກິຣ ຕຸເມຫ
ກິກຊເວ ປຼິກຊເຈວ ວສຸສິກສ່າງິກຈໍວຣໍ ປຼິເຍສຸ ປຼິກຊເຈວ ກຕຸວາ
ນິວາເສຕ ສິນຸເນຍ ວສຸສິກສ່າງິກາຍ ນຄຸຄາ ກາຍໍ ໂອວສຸສ່າເປຄາຕິ ໑
ສຈຸຈໍ ກຄວາຕິ ໑ ວິຊຣາທິ ພຸທຸໂຂ ກຄວາ ຄຕໍ ທິ ນາມ ຕຸເມຫ
ໂມໝປຼິສ່າ ປຼິກຊເຈວ ວສຸສິກສ່າງິກຈໍວຣໍ ປຼິເຍສິສຸສຸ ປຼິກຊເຈວ
ກຕຸວາ ນິວາເສສຸສຸ ສິນຸເນຍ ວສຸສິກສ່າງິກາຍ ນຄຸຄາ ກາຍໍ ໂອວສຸສ່າ-
ເປສຸສຸ ເນຕໍ ໂມໝປຼິສ່າ ອປປສ່ນນານໍ ວາ ປສ່າທາຍ ປສ່ນນານໍ
ວາ ກິຍໂຍກາວາຍ ໑ ເປ ໑ ເອວເນຈ ປນ ກິກຊເວ ອີມໍ ສິກຊາປທໍ
ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ມາໂສ່ ເສ່ໂສ່ ກິມຸຫານນຕິ ກິກຊຸນາ ວສຸສິກສ່າງິກຈໍວຣໍ

ปริเยตัพพํ อทฺตมาโส เสโส คิมฺหานนฺติ กตฺวา นิวาเสตัพพํ ฯ
 โอเรน เจ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ วสฺสีกสํวากจํวํ ปริเยตฺตํ
 โอเรนทฺตมาโส เสโส คิมฺหานนฺติ กตฺวา นิวาเสตฺตํ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๔๖] มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ ภิกฺขุณา วสฺสีกสํวากจํวํ
 ปริเยตัพพนฺติ เย มนุสฺสํ ปุพฺเพว วสฺสีกสํวากจํวํ เทนฺติ เต
 อุตฺตงฺกมิตฺวา เอวมนุสฺสํ วจันฺยา กาโต วสฺสีกสํวากาย สมนโย
 วสฺสีกสํวากาย อญฺเฌมฺปี มนุสฺสํ วสฺสีกสํวากจํวํ เทนฺตฺติ ฯ
 น วตฺตัพพา เทถ เม วสฺสีกสํวากจํวํ อหารถ เม วสฺสีก-
 สํวากจํวํ ปวิฏฺฐเณถ เม วสฺสีกสํวากจํวํ เจตาเปถ เม วสฺสีก-
 สํวากจํวรนฺติ ฯ อทฺตมาโส เสโส คิมฺหานนฺติ กตฺวา นิวาเส-
 ตัพพนฺติ อทฺตมาเส เสเส คิมฺหาเน กตฺวา นิวาเสตัพพํ ฯ
 โอเรน เจ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ อติเรกมาเส เสเส คิมฺหาเน
 วสฺสีกสํวากจํวํ ปริเยตฺติ นิสฺสํคฺคิยํ โหติ^๑ ฯ โอเรนทฺตมาโส
 เสโส คิมฺหานนฺติ อติเรกทฺตมาเส เสเส คิมฺหาเน กตฺวา นิวาเสตฺติ
 นิสฺสํคฺคิยํ โหติ นิสฺสํชฺชิตัพพํ สงฺฆสฺส วา คณสฺส วา ปุคฺคตสฺส
 วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสํชฺชิตัพพํ ฯ เป ฯ อิทํ เม ภนฺเต
 วสฺสีกสํวากจํวํ อติเรกมาเส เสเส คิมฺหาเน ปริยฺยจํ อติเรกทฺต-

๑ สัพพตฺถ ปวิฏฺฐเตภาติ ทิสฺสํติ ฯ ๒ สัพพตฺถ นิสฺสํคฺคิยํ
 ปาจิตฺตียนฺติ ทิสฺสํติ ฯ

๑๔๗] นิษฐ์ศุคฺคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส จตฺตตถิกฺขาปทํ ปทภาชนียํ ๑๒๗
 มาเต เตเต คิมุหาเน กตฺวา นิวตฺตํ^๑ นิษฐ์ศุคฺคิยํ อิมานิ สงฺฆสฺส
 นิษฐ์ศุขามํติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ ๑ เป ๑
 อายสฺมโต ทมฺมํติ ๑

[๑๔๗] อติเรกมาเต เตเต คิมุหาเน อติเรกสณฺณํ วสฺสติกสํวฏฺก-
 จัวรํ ปริเยสฺติ นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อติเรกมาเต เตเต คิมุหาเน
 เวมตีโก วสฺสติกสํวฏฺกัจจวํ ปริเยสฺติ นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
 อติเรกมาเต เตเต คิมุหาเน อุนกสณฺณํ วสฺสติกสํวฏฺกัจจวํ ปริเยสฺติ
 นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อติเรกขุทฺธมาเต เตเต คิมุหาเน อติเรก-
 สณฺณํ กตฺวา นิวาเสติ นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อติเรกขุทฺธมาเต
 เตเต คิมุหาเน เวมตีโก กตฺวา นิวาเสติ นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
 อติเรกขุทฺธมาเต เตเต คิมุหาเน อุนกสณฺณํ กตฺวา นิวาเสติ
 นิษฐ์ศุคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ สติยา วสฺสติกสํวฏฺกาย นคฺโค กายํ โอวสฺสา-
 เปติ อาปคฺติ ทุกกฺกฺขสฺส ๑ อุนกมาเต เตเต คิมุหาเน อติเรก-
 สณฺณํ อาปคฺติ ทุกกฺกฺขสฺส ๑ อุนกมาเต เตเต คิมุหาเน เวมตีโก
 อาปคฺติ ทุกกฺกฺขสฺส ๑ อุนกมาเต เตเต คิมุหาเน อุนกสณฺณํ
 อนาปคฺติ ๑ อุนกขุทฺธมาเต เตเต คิมุหาเน อติเรกสณฺณํ อาปคฺติ
 ทุกกฺกฺขสฺส ๑ อุนกขุทฺธมาเต เตเต คิมุหาเน เวมตีโก อาปคฺติ
 ทุกกฺกฺขสฺส ๑ อุนกขุทฺธมาเต เตเต คิมุหาเน อุนกสณฺณํ อนาปคฺติ ๑

[๑๔๘] อนาปคฺติ มาโส เตโส คิมุหานนฺติ วสฺสติกสํวฏฺกัจจวํ

ปริเยตติ อทฺทมาโธ เตโธ คิมุหานนติ กตฺวา นิวาเตติ อุนก-
 มาโธ เตโธ คิมุหานนติ วสฺสติกสาฎิกจํวํ ปริเยตติ อุนกทฺทมาโธ
 เตโธ คิมุหานนติ กตฺวา นิวาเตติ ปริยญฺจาย วสฺสติกสาฎิกาย วสฺสํ
 อุกฺกทฺทมียติ นินฺวตฺตาย วสฺสติกสาฎิกาย วสฺสํ อุกฺกทฺทมียติ โหวิตฺวา
 นิภูชิปิตพฺพํ สมนเย นิวาเตตพฺพํ อจฺฉินฺนจํวรสฺสํ นนฺทจํวรสฺสํ
 อาปทาสุ อุมฺมคฺคตสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

จตุตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณฺจมสํกฺขาปทํ

[๓๔๘] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา สาวกฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กิณฺณํ อารามํ ฯ เตน โส ปน สมนฺเณ อายสฺมา
อุปนฺนุโธ สกฺยปฺปฺตฺโต ภาคฺุโน สกฺขิวิหริกํ ภิกฺขุํ เขตฺตวโจ
เอหาอุโส ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมาติ ฯ นาทิ ภนฺเต คมิตฺถสํมา
ทฺทพฺพจํวโรมฺหิติ ฯ เอหาอุโส อหนฺเต จํวํ ทสฺสํมํติ ตสฺส
จํวํ อทาสิ ฯ อสฺสํสํติ โส โส ภิกฺขุ ภควา กิร ชนปทจาริกํ
ปกฺกมิตฺถสํมาติ ฯ อถ โส ตสฺส ภิกฺขุโน เขตฺตวโหสิ นทํนาทํ
อายสฺมา อุปนฺนุเทน สกฺยปฺปฺตฺเตน สกฺขิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมา
ภควตา สกฺขิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมาติ ฯ อถ โส อายสฺมา
อุปนฺนุโธ สกฺยปฺปฺตฺโต ตํ ภิกฺขุํ เขตฺตวโจ เอหิทานิ อาอุโส
ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมาติ ฯ นาทิ ภนฺเต ตยา สกฺขิ ชนปทจาริกํ
ปกฺกมิตฺถสํมาติ ภควตา สกฺขิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมาติ ฯ ยํปี
ตฺยาทํ อาอุโส จํวํ อทาสิ มยา สกฺขิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺถสํมาติ
กฺขิโธ อนตฺตมโน จํวํ อจฺฉินฺนํติ ฯ อถ โส โส ภิกฺขุ ภิกฺขุโน
เขตฺตมคฺคํ อาโรเจสิ ฯ เ ย เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อฺชฺฉายนฺนํติ ชฺฉนฺนํติ วิปาเจนฺนํติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโธ
สกฺยปฺปฺตฺโต ภิกฺขุสฺส สํมา จํวํ ทตฺวา กฺขิโธ อนตฺตมโน
อจฺฉินฺนํติสํมาติ ฯ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมคฺคํ อาโรเจสุ ฯ

สงฺจํ กิรฺ คุวํ อุนนท ภิภูตฺตํ สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมิตฺโต
 อนตฺตมโน อจฺฉินฺทตฺติ^๑ ๑ สงฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺวหิ พุทฺโธ ภคฺวา
 กถํ หิ นาม คุวํ โฆสปริสํ ภิภูตฺตํ สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมิตฺโต
 อนตฺตมโน อจฺฉินฺทตฺตํ เนตํ โฆสปริสํ อปฺปสํนฺนํ วา
 ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน
 ภิภูตฺตเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ ๑ โย ปน ภิภูตฺต ภิภูตฺตํ
 สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมิตฺโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺทตฺตํ วา อจฺฉินฺท-
 เปยฺย วา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๑๕๐] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิภูตฺติ ๑ เป ๑
 อยํ อิมสฺมि อตฺเต อธิปฺเปโต ภิภูตฺติ ๑ ภิภูตฺตํ สํมํ อณฺเณตฺตํ
 ภิภูตฺตํ ๑ สํมํ ๑ สยํ ทตฺวา ๑ จีวรํ นาม ฉนฺนํ จีวรํ
 อณฺเณตฺตํ จีวรํ วิกฺขุณฺณํ ปจฺฉิมํ ๑ ภูมิตฺโต อนตฺตมโนติ
 อนภิรฺทฺโธ อหตฺตจิตฺโต ชิตฺตาโต ๑ อจฺฉินฺทตฺตํ สยํ อจฺฉินฺท-
 นิสฺสํคฺคิยํ โหติ^๒ ๑ อจฺฉินฺทตฺตํ อณฺเณ อานาเปติ อปฺปคฺติ
 ทุกฺกตฺตํ ๑ สกฺกํ อานตฺโต พหุํ ๑ อจฺฉินฺทตฺติ นิสฺสํคฺคิยํ โหติ
 นิสฺสํคฺคิยํ สยํ ๑ วา คณฺตํ ๑ ปุคฺคตฺตํ ๑ ๑ เหวณฺจ
 ปน ภิภูตฺตเว นิสฺสํคฺคิยํ ๑ เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต จีวรํ ภิภูตฺตํ
 สํมํ ทตฺวา อจฺฉินฺท นิสฺสํคฺคิยํ อิมํ สยํ นิสฺสํคฺคิยํ

๑ ย. ม. อจฺฉินฺทตฺติ ๑ ๒ สยํ พุทฺธ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ
 ทิสฺสํคฺคิยํ ๑

๑๕๒] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส ปณฺจมสฺสึทฺธาปทํ อนาปตฺติ ๑๓๓

๑เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑เป ๑ ทเทยฺยุนฺติ ๑เป ๑ ขายสฺมโต ทมฺมํติ ๑

[๑๕๓] อุปลมฺปนฺเน อุปลมฺปนฺนสฺสณฺณํ สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมฺปีโต
อนตฺตมโน อจฺฉินฺหติ วา อจฺฉินฺหาเปติ วา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
อุปลมฺปนฺเน เวมตีโก สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมฺปีโต อนตฺตมโน
อจฺฉินฺหติ วา อจฺฉินฺหาเปติ วา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ อุ-
ปลมฺปนฺเน อนฺุปลมฺปนฺนสฺสณฺณํ สํมํ จีวรํ ทตฺวา ภูมฺปีโต อนตฺต-
มโน อจฺฉินฺหติ วา อจฺฉินฺหาเปติ วา นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑
อณฺเฑํ ปรีกฺขารํ ทตฺวา ภูมฺปีโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺหติ วา
อจฺฉินฺหาเปติ วา อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนฺุปลมฺปนฺนสฺส จีวรํ
วา อณฺเฑํ วา ปรีกฺขารํ ทตฺวา ภูมฺปีโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺหติ
วา อจฺฉินฺหาเปติ วา อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนฺุปลมฺปนฺเน อุ-
ปลมฺปนฺนสฺสณฺณํ อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนฺุปลมฺปนฺเน เวมตีโก
อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนฺุปลมฺปนฺเน อนฺุปลมฺปนฺนสฺสณฺณํ อปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑

[๑๕๔] อนาปตฺติ โส วา เทติ ตสฺส วา วิสฺสํสาณฺโถ
คณฺหาติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ๑

ปณฺจมสฺสึทฺธาปทํ นิยฺยจํ ๑

ฉกฺขสํกฺขาปทํ

[๑๕๓] เตน สํเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหริติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สํเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 จีวรการสํเย พหุํ สํคฺคํ วิญฺญาเปสฺสุ ๑ กเคมฺปี จีวรเ พหุ
 สํคฺคํ อวสฺสิจฺจํ โหติ ๑ อถโห นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺโณ เขตฺทโหสิ
 หนฺนท มยฺ อวฺโส อณฺณมฺปี สํคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ
 จีวรํ วายาเปมาติ ๑ อถโห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อณฺณมฺปี สํคฺคํ
 วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุ ๑ อเคมฺปี จีวรเ พหุ
 สํคฺคํ อวสฺสิจฺจํ โหติ ๑ ทฺติยมฺปี โห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อณฺณมฺปี
 สํคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุ ๑ อเคมฺปี จีวรเ
 พหุ สํคฺคํ อวสฺสิจฺจํ โหติ ๑ ตฺติยมฺปี โห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 อณฺณมฺปี สํคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุ ๑
 มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สํมณ
 สํกฺขปฺปคฺคิยา สํมํ สํคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายา-
 เปสฺสํสํคฺคํ ๑ อสฺสํสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ
 ชฺชยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจนา ๑ เป ๑ เต
 อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 สํมํ สํคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสํสํคฺคํ ๑
 อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺมคฺคํ อวโรเจสฺสุ ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे

๑๕๕] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส สฺสคฺคํสํสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๓๓๓

ภิกฺขเว สํมํ สฺสคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาทฺเหหิ จํวํ วายาเปถาติ ฯ
สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ตฺเมห
โมฆปฺริสา สํมํ สฺสคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาทฺเหหิ จํวํ วายาเปสฺสธ
เนทํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺหํ วา ปสฺสทาย ปสฺนฺหํ วา ภิยฺโย-
ภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถ
โย ปน ภิกฺขุ สํมํ สฺสคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาทฺเหหิ จํวํ
วายาเปยฺย นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยนฺติ ฯ

[๑๕๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สํมฺนฺติ สยํ วิญฺญาเปตฺวา ฯ
สฺสคฺคํ นาม ฉ สฺสคฺคานิ โขมํ กปฺปาสํโก โกเสยฺยํ กมฺพลํ สํมํ
ภงฺกํ ฯ ตนฺตวาทฺเหหิเต เปสฺสการเกหิ วายาเปติ ปโยเค ทุกฺกฏํ ฯ
ปฏฺฐิตาเนน นิสฺสัคคิยํ โหติ นิสฺสัคฺชิตฺตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา
ปฺคฺคตฺส วา ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสัคฺชิตฺตพฺพํ ฯ เป ฯ อิทํ
เม ภนฺเต จํวํ สํมํ สฺสคฺคํ วิญฺญาเปตฺวา ตนฺตวาทฺเหหิ วายามิตํ
นิสฺสัคคิยํ อิมาทํ สงฺฆสฺส นิสฺสัคฺชามิติ ฯ เป ฯ ทเทยฺยาติ ฯ เป ฯ
ทเทยฺยนฺติ ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมฺมํติ ฯ

[๑๕๕] วายามิตฺเต วายามิตฺตณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ
วายามิตฺเต เวมตฺติโก นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ วายามิตฺเต อวายา-
มิตฺตณฺณํ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ อวายามิตฺเต วายามิตฺตณฺณํ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อวายามิตฺเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อวยาบีเต อวยาบีตสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๑๕๖] อนาปตฺติ จีวรํ สัพฺพิตุํ อาโยเค กายพนฺธเน
 อังพนฺธเก ปตฺตคฺคฺคิกาย ปริสฺถํวเน ฌาตกาณํ ปวาริตานํ
 อณฺเฏสฺสคฺคฺคิกาย อคฺคฺคโน รนฺเน อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสคฺคฺคิกาย
 ฉนฺนํสํกฺกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ສຕຸຕມສິກຊາປາທໍ

[໑໕໙] ເຕນ ສ່ມເຍນ ພຸທຸໂຂ ກຸວາ ສ່າວຕຸຍິ ວິຫຣຕີ ເຂຕວເນ
ອນາຄມິນຸທິຄສຸສ ອາຣາເມ ໑ ເຕນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸເນຕໂຣ
ບຸຣິໂສ ປວາສໍ ຄຈຸນໂຕ ປຊາປຕິ ເອຕທໂວຈ ສຸຕຕໍ ຂາຣຍິຕຸວາ
ອມຸກສຸສ ຕນຸຕວາຍສຸສ ເທຫິ ຈໍວຣໍ ວາຍາເປຕຸວາ ນິກຸຊີປາຫິ ອາຄໂຕ
ອຍຍໍ ອຸປນນຸທໍ ຈໍວເນ ອຈຸຣາເທສຸສາມິຕິ ໑ ອສຸໂສສິ ໂຂ ອນຸເນຕໂຣ
ມິນຸທຈາຣິໂກ ກິກຸຊ ຕສຸສ ບຸຣິສສຸສ ອິມໍ ວາຈໍ ກາສ່ມານສຸສ ໑
ອຄໂຂ ໂສ ກິກຸຊ ເຍນາຍສຸມາ ອຸປນນຸໂທ ສຸກຸຍປຸຕໂຕ ເຕນຸປສ່ງກມິ
ອຸປສ່ງກມິຕຸວາ ອາຍສຸມນຸທໍ ອຸປນນຸທໍ ສຸກຸຍປຸຕຕໍ ເອຕທໂວຈ ມາ-
ປຸນໂເລສິ ຕຸວໍ ອາດຸໂສ ອຸປນນຸທ ອມຸກສຸມິ ໂອກາເສ ອນຸເນຕໂຣ
ບຸຣິໂສ ປວາສໍ ຄຈຸນໂຕ ປຊາປຕິ ເອຕທໂວຈ ສຸຕຕໍ ຂາຣຍິຕຸວາ
ອມຸກສຸສ ຕນຸຕວາຍສຸສ ເທຫິ ຈໍວຣໍ ວາຍາເປຕຸວາ ນິກຸຊີປາຫິ ອາຄໂຕ
ອຍຍໍ ອຸປນນຸທໍ ຈໍວເນ ອຈຸຣາເທສຸສາມິຕິ ໑ ອຕຸຣາດຸໂສ ມໍ ໂສ
ອຸປຣຸຈາໂກຕິ ໑ ໂສມິ ໂຂ ຕນຸຕວາຍ ອາຍສຸມໂຕ ອຸປນນຸທສຸສ
ສຸກຸຍປຸຕສຸສ ອຸປຣຸຈາໂກ ໂຫຕິ ໑ ອຄໂຂ ອາຍສຸມາ ອຸປນນຸໂທ
ສຸກຸຍປຸຕໂຕ ເຍນ ໂສ ຕນຸຕວາຍ ເຕນຸປສ່ງກມິ ອຸປສ່ງກມິຕຸວາ ຕໍ
ຕນຸຕວາຍ ເອຕທໂວຈ ອິທໍ ໂຂ ອາດຸໂສ ຈໍວຣໍ ມໍ ອຸທຸທິສຸສ ວິຍຕິ
ອາຍຕຸເບຈ ກໂຣຫິ ວິຕຸຕຕຸເບຈ ອປມິຕຸເບຈ ສຸວິຕຸເບຈ ສຸປປວາຍິຕຸເບຈ

໑ ຍຸ. ມ. ນິກຸຊີປ ໑

สุวิเลชิตนฺจ สุวิคจฺฉิตนฺจ กโรหิตี ๑ เอเต โห เม ภาณเต สุตฺตํ
 ชาวยิตฺวา อทฺธํ อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิตี น ภาณเต สกฺกา
 อายคํ วา วิคฺคตคํ วา อปฺปิตคํ วา กาคํ สกฺกา ๑ โห ภาณเต
 สุวํคณฺจ สุปฺปวายิตนฺจ สุวิเลชิตนฺจ สุวิคจฺฉิตนฺจ กาคฺชนฺติ ๑
 อิงฺฆ ตฺวํ อากุโส อายคณฺจ กโรหิ วิคฺคตคณฺจ อปฺปิตคณฺจ น
 เตน สุตฺเตน ปฏิพทฺธํ ภวิสฺสํคํ ๑ อถโห โส ตนฺตฺวาโย
 ยถาอาภคํ สุตฺตํ ตนฺเต อุปเนตฺวา เยน สํ อิตฺถํ เตนฺอุปสงฺกมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา คํ อิตฺถํ เอตทฺโวจ สุตฺเตน อຍฺเย อตุโဂฺติ ๑
 นนฺ ตฺวํ อຍฺยํ มยา วุตฺโต อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิตี ๑
 สจฺຈာหํ อຍฺเย ตยา วุตฺโต อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิตี อပ္ပိ
 มํ อຍฺโย อุปนฺนฺโต เอวมาห อิงฺฆ ตฺวํ อากุโส อายคณฺจ กโรหิ
 วิคฺคตคณฺจ อปฺปิตคณฺจ น เตน สุตฺเตน ปฏิพทฺธํ ภวิสฺสํคํ ๑
 อถโห สํ อิตฺถํ ยตฺตคณฺဍေဝ สุตฺตํ ปรํ ဝတေ တတฺတကံ
 ပဉာ ဝတေ ๑ ဝတ္တေတိ โห အယသ္မာ อุปนฺนฺโต ဓဂ္ဂယပုတ္တေ ဝ
 ဂ္ဂ ပြီဝေ ပဝာသေတိ ๑ အထိ အယသ္မာ อุปနန္တေ ဓဂ္ဂယ-
 ပုတ္တေ ယေ တေသ္မံ ပြီဝေသ္မံ နိဝေသ္မံ တေသ္မံ ဓဂ္ဂယပုတ္တေ
 ပဉာပုတ္တေ အာသေ နိဝေသ္မံ ๑ အထိ ဝတ္တေ ယေသ္မာ
 အပ္ပနန္တေ ဓဂ္ဂယပုတ္တေ တေသ္မံ ဓဂ္ဂယပုတ္တေ အယသ္မံ
 အပ္ပနန္တေ ဓဂ္ဂယပုတ္တေ ဝဂ္ဂယပုတ္တေ အေသ္မံ နိဝေသ္မံ ๑ အေသ္မံ

๓๕๗] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส สตฺตมตฺถิขฺวาปํ นิตานํ ๓๓๗

นิธัสสิโน โห โส ปุริโส ปชาปติ เอตทโวจ วายามิตํ จัรวนฺติ ฯ
อาม อยฺย วายามิตํ จัรวนฺติ ฯ อามร อยฺย อุปนฺนํ จัวเรน
อจฺฉาเทสฺสามํติ ฯ อถโห สํ อิตฺถิํ คํ จัรวํ นํหริตฺวา สํมิกสฺส
ทตฺวา เอตมคฺคํ อารโจะสิ ฯ อถโห โส ปุริโส อายสฺมาโค
อุปนฺนํสฺส สกฺขปฺตฺตสฺส คํ จัรวํ ทตฺวา อฺขุณฺณายติ ชฺยติ วิปาเจติ
มฺหิจฺฉา อิมํ สมนฺนา สกฺขปฺตฺติยา อสฺนคฺคฺชฺชา นยิมํ สฺกฺรา
จัวเรน อจฺฉาเทคฺคํ กถํ หิ นาม อยฺโย อุปนฺนํโท มยา ปุพฺเพ
อปฺปวารีโต คนฺตวาเย อุปสํกฺกมิตฺวา จัวเร วิกปฺปํ อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ฯ
อธโสสฺสํ โห ภิกฺขุ คสฺสํ ปุริสสฺสํ อฺขุณฺณายนฺตสฺสํ ชฺยนฺตสฺสํ
วิปาเจนฺตสฺสํ ฯ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เป ฯ เต อฺขุณฺณายนฺติ
ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺขปฺตฺโต
ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหปตฺติกสฺสํ คนฺตวาเย อุปสํกฺกมิตฺวา จัวเร
วิกปฺปํ อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ฯ อถโห เต ภิกฺขุ ภคฺวโต เอตมคฺคํ
อารโจะสิ ฯ สจฺจํ กิร ควํ อุปนฺนํ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหปตฺติกสฺสํ
คนฺตวาเย อุปสํกฺกมิตฺวา จัวเร วิกปฺปํ อปฺปชฺชิสฺสํตฺติ ฯ สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ
ณฺาตโก เต อุปนฺนํท อณฺฺณาคโกติ ฯ อณฺฺณาคโก ภคฺวาติ ฯ
อณฺฺณาคโก โมชปฺริส อณฺฺณาคกสฺสํ น ชานาติ ปฏฺฐิรूपํ วา อปฺปฏฺฐิ-
รूपํ วา สํหํ วา อสํหํ วา คตฺถ นาม ควํ โมชปฺริส ปุพฺเพ

๓-๒ ย. ม. วิคํ ฯ ๓ ย. ม. คหปตฺติกสฺสํ คนฺตวาเย ฯ

๔ ย. ม. อปฺปชฺชิตฺติ ฯ

อปปวาวโรโต อณฺณาคกตฺตํ คหปตฺกตฺตํ ตนฺตวาเย อฺปสงฺกมิตฺวา
 จีวรํ วิภปฺปํ อปฺปชฺชิตฺตํ เนตํ โมชปฺปิตํ อปฺปสฺสนนํ วา
 ปสาทาย ปสฺสนนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สิกฺขาปทํ อฺกฺกฺกิตฺเตยฺยาถ ภิกฺขุํ ปเนว อฺกฺกฺกิตฺตํ อณฺณาคโก
 คหปติ วา คหปตานํ วา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปยฺย ฯ
 ตตฺร เจ โส ภิกฺขุ ปุพฺเพ อปปวาวโรโต ตนฺตวาเย อฺปสงฺกมิตฺวา
 จีวรํ วิภปฺปํ อปฺปชฺชเยยฺย อิทํ ไช อวฺกฺกฺกิตฺตํ จีวรํ มํ อฺกฺกฺกิตฺตํ
 วียติ อายตฺตญฺจ กโรถ วิตุตฺตญฺจ อปฺปิตฺตญฺจ สํวตฺตญฺจ สฺป-
 ปวายิตฺตญฺจ สํวิเลชิตฺตญฺจ สํวิตฺตญฺจ กโรถ อปฺปเปวณาม มยฺมมํ
 อายสฺมนฺตานํ ภิกฺขุจิมตฺตํ อปฺปทชฺชเยยฺยมาติ ฯ เหวณฺจ โส ภิกฺขุ
 วตฺวา ภิกฺขุจิมตฺตํ อปฺปทชฺชเยยฺย อนฺตมโส ปิณฺหาปาทมตฺตมฺปิ
 นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๕๘] ภิกฺขุํ ปเนว อฺกฺกฺกิตฺตํ สํคฺคิยํ ภิกฺขุสฺสํคฺคิยํ ภิกฺขุํ อารมฺมณํ
 กตฺวา ภิกฺขุํ อจฺจนาทะตฺถกาโม ฯ อณฺณาคโก นาม มาติโต วา
 ปิตีโต วา ยาว สํคฺคมา ปิตามหฺยคา อสฺมํพทฺธโ ๑ คหปติ
 นาม โย โกจิ อคาวํ อชฺชวาวสํติ ฯ คหปตานํ นาม ยา กาจิ
 อคาวํ อชฺชวาวสํติ ฯ ตนฺตวาเยหิติ เปสฺสกาเรหิ ฯ จีวรํ นาม
 ฉนฺนํ จีวรํ อณฺณคตฺร จีวรํ วิภปฺปนฺคํ ปจฺจิมํ ฯ วายาเปยฺยาติ
 วินาเปติ ฯ ตตฺร เจ โส ภิกฺขุติ ยํ ภิกฺขุํ อฺกฺกฺกิตฺตํ จีวรํ วียติ

๑ อปฺปทชฺชเยยฺยาติ อมฺหากํ มติ ฯ

๑๕๘] นิธัสคฺคิยกณฺเฑ ปคฺคตวคฺคตฺถ สคฺคตมตฺถิฏฺฐาปทํ วิภงฺโก ๑๓๘

โส ภิกฺขุ ๑ ปุพฺเพ อปฺปวารีโตติ ปุพฺเพ อวฺตุโต โหติ กัถิเสณ
เต ฆนฺเต จัฏฺเฐน อตฺถโก กัถิสฺส เต จัฏฺฐํ วายาเปมฺมิติ ๑
ตนฺตวฺวาเย อฺปสงฺกมิตฺตวฺวาติ ฆรํ คนฺตวฺวา ยตฺถ กตฺถจฺจ อฺปสงฺกมิตฺตวฺวา ๑
จัฏฺเฐ วิภปฺปํ อปชฺชเยยฺยาติ อิทํ โห อวฺตุโส จัฏฺฐํ มํ อชฺชทิสฺส
วียติ อายตฺตญฺจ กโรถ วิตฺถตฺตญฺจ อปฺปิตฺตญฺจ สฺสวตฺตญฺจ สฺส-
ปวายิตฺตญฺจ สฺสฺวิเลชิตฺตญฺจ สฺสฺวิตฺตจฺจิตฺตญฺจ กโรถ อปฺปเลวณาม นมฺมมฺมี
อายนฺตมฺมณฺทานํ กิณฺจิมคฺคํ อนฺนปทฺชเชยฺยมาติ ๑ เอยฺยจฺจ โส ภิกฺขุ
วตฺตวฺวา กิณฺจิมคฺคํ อนฺนปทฺชเชยฺย อนฺตมโส มึณฺเฑกปาตมคฺคตมฺมมฺมีติ
มึณฺเฑกปาโต นาม ยาคฺคํ ภาตฺตํ ชาติถึยฺยํ จฺจนฺเณมฺมีนฺโหปฺปี ทนฺต-
กฏฺฐจฺมี ทสฺสีกสฺสฺสคฺคํ อนฺตมโส ฐมฺมมฺมี ภาณติ ๑ ตสฺส วจฺเณ
อายนํ วา วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา กโรติ ปโยเค ทฺถกฏฺฐ ๑
ปฏฺฐิตาเณ นิธัสคฺคิยํ โหติ นิธัสคฺคิยตฺถพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺตสฺส
วา ปุคฺคตสฺส วา ๑ เอยฺยจฺจ ปน ภิกฺขเว นิธัสคฺคิยตฺถพฺพํ ๑ เป ๑
อิทํ เม ฆนฺเต จัฏฺฐํ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต อณฺเฑวาทกสฺส คหปติ-
กสฺส ตนฺตวฺวาเย อฺปสงฺกมิตฺตวฺวา จัฏฺเฐ วิภปฺปํ อปชฺชติ นิธัสคฺคิยํ
อิมานํ สงฺฆสฺส นิธัสคฺคิยชามฺมิติ ๑ เป ๑ ททฺดยาติ ๑ เป ๑ ททฺดยนฺนุติ
๑ เป ๑ อายนฺตมโต ทมฺมมฺมีติ ๑

[๑๕๘] อณฺเฑวาทเก อณฺเฑวาทกสฺสณฺเฑ ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหปติ-
กสฺส ตนฺตวฺวาเย อฺปสงฺกมิตฺตวฺวา จัฏฺเฐ วิภปฺปํ อปชฺชติ นิธัสคฺคิยํ
ปาริฉิตฺตํ ๑ อณฺเฑวาทเก เวมฺมิตฺโต ปุพฺเพ อปฺปวารีโต คหปติกสฺส

តណ្ហោយេ ឧបស្សន្តិកុវា ទីវរេ វិក្កប្បំ ចាបធម្មតិ និស្សន្តិកុវិ
 បាទិកុវិ ។ ចណ្ឌោតកេ ឆាតក្កន្តិកុវិ បុព្វេ ចណ្ឌោតកុវិ កណ្ឌ-
 កុវិ តណ្ហោយេ ឧបស្សន្តិកុវា ទីវរេ វិក្កប្បំ ចាបធម្មតិ និស្សន្តិកុវិ
 បាទិកុវិ ។ ឆាតកេ ចណ្ឌោតកុវិ ចាបតុតិ ពុក្កន្តិកុវិ ។
 ឆាតកេ ឆេតិកា ចាបតុតិ ពុក្កន្តិកុវិ ។ ឆាតកេ ឆាតកុវិ
 ចណ្ឌោតកុវិ ។

[៣៦០] ចណ្ឌោតកុវិ ឆាតកុវិ បុព្វេ ចណ្ឌោតកុវិ
 ចុត្តរោ ឆេតិកា អកុវិ ឆាតកុវិ ចុត្តរោ ចុត្តរោ ឆាតកុវិ
 ចុត្តរោ ចុត្តរោ ចុត្តរោ ចុត្តរោ ។

ចុត្តរោ ចុត្តរោ ចុត្តរោ ចុត្តរោ ។

อฏฺฐสมตฺติกฺขาปทํ

[๓๖๓] เทน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีณฺชิทิสฺส อารามे ๑ เทน โห ปน สัมเยน อญฺเจตโร
มหามตฺโต ปวสํ คจฺจนฺโต ภิกฺขุณฺโณ สํนฺตึเก ทฺวํ ปาเหสิ อากจฺจนฺตุ
ภทฺทนฺตา วสฺสํวาสิกํ ทสฺสํมํติ ๑ ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺตถาณํ ภควตา
วสฺสํวาสิกํ อนญฺเวยตฺนํติ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาคมํสํ ๑ อถ โห โส
มหามตฺโต อชฺชฌายติ ชัยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
มยา ปหิเต ทฺวเต นาคจฺฉิสฺสํนฺติ อหํ หิ เสนาย คจฺจนามิ ทฺวชฺชานํ
ชฺวีติ ทฺวชฺชานํ มรณฺหิ ๑ อสฺสํสํสํ โห ภิกฺขุ ตสฺส มหา-
มตฺตสฺส อชฺชฌายนฺตสฺส ชัยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ๑ อถ โห เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสํ ๑ อถ โห ภควา เอตสฺมํ นิทาน
เอตสฺมํ ปกรณํ ชมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว อจฺเจกจฺจวํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา นิฏฺิขิยฺตฺนํติ ๑ เทน โห ปน
สัมเยน ภิกฺขุ ภควตา อนญฺเวยตํ อจฺเจกจฺจวํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา
นิฏฺิขิยฺตฺนํติ ๑ เต อจฺเจกจฺจวํ ปฏฺิคฺคเหตฺวา จฺจวราตสฺมยํ อติฏฺเภา-
เมนฺติ ๑ ตานิ จฺจวานิ จฺจวํเส ภณฺฑิกภาพทฺธานิ ตฺวิจฺจนฺติ ๑
อทฺทสํ โห อายสฺมา ยานนฺโต เสนาสฺนจวริกํ อาหิณฺชนฺโต
ตานิ จฺจวานิ จฺจวํเส ภณฺฑิกภาพทฺธานิ จิตานิ^๒ ทิสฺวาน ภิกฺขุ

๑ ย. ม. อจฺเจกจฺจวานิ ๑ ๒ ย. ม. ตฺวิจฺจนฺเต ๑

อามนุเตส^๑ กัสสัณนิ อากุโส จัรวานิ จัรวังเส ภณฺฑิกาพทฺธานิ
 ติฏฺฐันตํ ๑ อมฺหากํ อากุโส อจุเจกจัรวานํติ ๑ กัวจิรํ ปนากุโส
 อิมานิ จัรวานิ นิภฺชิตฺตานํติ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ อายสฺมาโต
 อานนฺทสฺส ยถานิภฺชิตํ อารุเจสฺส ๑ อายสฺมา อานนฺโท อชฺฌายติ
 ชัยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อจุเจกจัรวานิ ปฏิคฺคเหตฺวา
 จัวรภาตสํมํ อติฏฺกามาเนตฺสํติ ๑ อถโฆ อายสฺมา อานนฺโท
 ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อจุเจก-
 จัรวํ ปฏิคฺคเหตฺวา จัวรภาตสํมํ อติฏฺกามาเนตฺสํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปริณิสา
 อจุเจกจัรวํ ปฏิคฺคเหตฺวา จัวรภาตสํมํ อติฏฺกามาเนตฺสํติ เนตํ
 ภิกฺขเว อปฺปสํนํนํ วา ปสํทาย ปสํนํนํ วา ภิชฺโชภาวาย
 ๑ เป ๑ เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยยาก
 ทสํหานาคคํ กตฺติกเตมาสีปฺนณฺณํ ภิกฺขุโน ปเนว อจุเจกจัรวํ
 อปฺปชฺเชยฺย อจุเจกํ มณฺเฑมาเนน ภิกฺขุณา ปฏิคฺคเหตฺวํ
 ปฏิคฺคเหตฺวา ยาวจัวรภาตสํมํ นิภฺชิตฺตํ พุทฺ ๓ โท เจ อุตฺตรํ
 นิภฺชิตฺตํ นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิณฺณํติ ๑

[๑๖๒] ทสํหานาคคณฺติ ทสํหานาคคาย ปวารณาย ๑ กตฺติก-
 เตมาสีปฺนณฺณมณฺติ ปวารณา กตฺติกา วุจฺจติ ๑ อจุเจกจัรวํ
 นาม เสนาย วา คนฺตุกาโม โหติ ปวาสํ วา คนฺตุกาโม โหติ

๑ สพุพฺพุตฺต เอตทโวจาติ ทิสฺสํติ ๑

๑๖๓] นิสฺสัคคิยกณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส อฏฺฐมสฺสึทฺธาปทํ วิภงฺโก ๑๔๓

คิตาโน วา โหติ คพฺภินี วา โหติ ชฺสสฺสทฺธสฺส วา สทฺธา
อุปฺปนฺนา โหติ อปฺปสฺนฺนสฺส วา ปสาโท อุปฺปนฺโน โหติ ฯ
โส เจ ภิกฺขุณฺโณ ฌนฺตึเก ทฺถํ ปหิณฺเอยฺย อากฺขณฺนํ ภาทฺทณฺตา
วสฺสํวาสึกํ ทสฺสํมํติ ฯ เอตํ อจฺเจกจฺจวํ นาม ฯ อจฺเจกํ
มณฺเฑมาเนน ภิกฺขุณา ปฏฺฐึคฺคเหตุพฺพํ ปฏฺฐึคฺคเหตุวา ยาวจฺจว-
ภาตสฺมํ นิฏฺฐิปปิตพฺพนฺติ สญฺเฆวณํ กตฺวา นิฏฺฐิปปิตพฺพํ อิทํ
อจฺเจกจฺจวณฺติ ฯ จฺจวภาตสฺมํโย นาม อนตฺตเต กจฺเิเน วสฺสํนสฺส
ปจฺฉิโม มาโส อตฺตเต กจฺเิเน ปณฺจ มาสา ฯ ตโต เจ
อุตฺตรํ นิฏฺฐิเปยฺยาติ อนตฺตเต กจฺเิเน วสฺสํนสฺส ปจฺฉิโม ทิวสํ
อติฏฺฐาเมติ นิสฺสัคคิยํ โหติ ฯ อตฺตเต กจฺเิเน กจฺเินุทฺธารทิวสํ
อติฏฺฐาเมติ นิสฺสัคคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สํฆสฺส วา คณสฺส
วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เหวเบฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ เป ฯ
อิทํ เม ภาณฺเต อจฺเจกจฺจวํ จฺจวภาตสฺมํ อติฏฺฐามิตํ นิสฺสัคคิยํ
อิมํ สํฆสฺส นิสฺสชฺชามํติ ฯ เป ฯ ทเทยฺยาติ ฯ เป ฯ ทเทยฺยุนฺติ
ฯ เป ฯ อายสฺมโต ทมํมํติ ฯ

[๑๖๓] อจฺเจกจฺจเว อจฺเจกจฺจวสฺสญฺเิ จฺจวภาตสฺมํ อติฏฺฐา-
เมติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ อจฺเจกจฺจเว เวมตฺติโก จฺจวภาตสฺมํ
อติฏฺฐาเมติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ อจฺเจกจฺจเว อนจฺเจกจฺจวสฺสญฺเิ
จฺจวภาตสฺมํ อติฏฺฐาเมติ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยํ ฯ อนนฺธิจฺเจเต

๓ สทฺธพฺพตฺถ นิสฺสัคคิยํ ปาจิคฺคิยณฺติ ทิสฺสํติ ฯ

อริยจิตตัง... อวิกปเปเต วิกปเปตัง... อวิสัณฺหิตะ วิสัณฺหิต-
 ตัง... อนนฺตเจ นนฺตัง... อวินนฺตเจ วินนฺตัง... อททฺธเม
 ททฺธมฺ... อวิตุตฺเต วิตุตฺตัง... จัวรรกาสมมํ อติฏฺฐาเมติ
 นิสัณฺหิตํ ปาจิตฺตํ ๑ นิสัณฺหิตํ จัวรํ อนิสัณฺหิตฺวา ปริภุชฺชติ
 อาปตฺติ ทุกกฺขสัณฺ ๑ อนนฺตเจจฺจเร นนฺตเจจฺจรสฺมิมํ อาปตฺติ
 ทุกกฺขสัณฺ ๑ อนนฺตเจจฺจเร เวมตีโก อาปตฺติ ทุกกฺขสัณฺ ๑
 อนนฺตเจจฺจเร อนนฺตเจจฺจรสฺมิมํ อนาปตฺติ ๑

[๑๖๕] อนาปตฺติ อนโตสมมํ อริยเจติ วิกปเปติ วิสัณฺหิต-
 นิสัณฺหิตํ วิกปเปติ ททฺธํ อจฺฉินฺนํ ททฺธํ คณฺหาติ^๑ วิสัณฺหิตํ คณฺหาติ^๒
 อมฺมมฺมคฺคสัณฺ อาทิกมฺมิกสัณฺ ๑

อฏฺฐมฺมสัณฺหาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

นวมสิกขาปทํ

[๓๖๕] เตน สัมเยน พุกุโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ วุคฺควสฺสํ
อารมฺมเกสฺส เสนาสฺเนสฺส วิหริตฺติ ๑ กตฺติกโจรกา ภิกฺขุ ตทฺช-
ตาภาติ ปรีปาทนฺติ ๑ ภควโต เขตฺมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑ อถโห
ภควา เขตฺสํมี นิทานเ เขตฺสํมี ปกรณเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสฺสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อารมฺมเกสฺส เสนาสฺเนสฺส วิหริตฺเตน
ติณฺณํ จีวรํ อပ္ပเวตฺรํ จีวรํ อนุตฺตรมเว นิกฺขิปปิตฺติ ๑ เตน
โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ ภควตา อนุปฺปเวตฺรํ อารมฺมเกสฺส
เสนาสฺเนสฺส วิหริตฺเตน ติณฺณํ จีวรํ อပ္ပเวตฺรํ จีวรํ อนุตฺตรมเว
นิกฺขิปปิตฺติ ๑ เเต ติณฺณํ จีวรํ อပ္ပเวตฺรํ จีวรํ อนุตฺตรมเว
นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกณารคฺคํ วิปฺปวสฺสํ ๑ ตานิ จีวรานิ นลฺลํ
จินฺตฺสํนํ ๑ ทฺยหฺนิตฺติ อนฺนุเวหิตฺติ ชฺชชฺชิตฺติ ๑ ภิกฺขุ ทฺจฺจโจดา
โหนติ ตฺวจีวรํ ๑ ภิกฺขุ เขวมาหํสฺสํ กิสฺสํ ตฺเมห อากุสฺสํ
ทฺจฺจโจดา ตฺวจีวรํ ๑ อถโห เเต ภิกฺขุ ภิกฺขุํ เขตฺมคฺคํ
อาโรเจสฺส ๑ เเต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ๑ เป ๑ เเต อชฺชฌายนฺติ
ชฺชนฺติ วิปฺปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ติณฺณํ จีวรํ อပ္ပเวตฺรํ
จีวรํ อนุตฺตรมเว นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกณารคฺคํ วิปฺปวสฺสํ
อถโห เเต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺมคฺคํ อาโรเจสฺส ๑ สจฺจํ กิร

ภิกขเว ภิกขุ ตินฺนํ จัรวรณํ อณฺเฏตฺรํ จัวรํ อนฺตรมฺเว นิกฺขิปปิตฺวา
 อติเรกนารตฺตํ วิปฺปวสฺสํตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พฺทฺช
 ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกขเว โมฆปฺปฺริสา ตินฺนํ จัรวรณํ
 อณฺเฏตฺรํ จัวรํ อนฺตรมฺเว นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกนารตฺตํ วิปฺปวสฺสํตํ
 เนตํ ภิกขเว อปฺปสฺสนนํ วา ปสาทาย ปสฺสนนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
 ๑ เป ๑ เอมฺมจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิเสยฺยถ อฺปวสฺสํ
 ไช ปน กตฺติกปฺนฺณมํ ๑ ยานิ ไช ปน ตานิ อารณฺณกานิ
 เสนาสนานิ สาสงฺกมฺมตานิ สํปฺปฏิกฺขยานิ ตถารูเปสฺสุ ภิกขุ เสนา-
 สเนสฺสุ วิหรนฺโต อากงฺขมาโน ตินฺนํ จัรวรณํ อณฺเฏตฺรํ จัวรํ
 อนฺตรมฺเว นิกฺขิเปยฺย ๑ สฺชยา จ ตสฺสํ ภิกขุโน โกจิเทว
 ปจฺจุโย เตน จัวเรน วิปฺปวสาय นารตฺตปรมฺมเตน ภิกฺขุณา
 เตน จัวเรน วิปฺปวสฺสิตพฺพํ ๑ ตโต เจ อุกฺกตฺรํ วิปฺปวเสยฺย
 อณฺเฏตฺร ภิกฺขุสํมุตฺติยา นิสฺสํคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๑๖๖] อฺปวสฺสํ ไช ปนาติ อุกฺกตฺรํ ๑ กตฺติกปฺนฺณมฺมตํ
 กตฺติกจาทุมํสํ อจฺจุติ ๑ ยานิ ไช ปน ตานิ อารณฺณกานิ
 เสนาสนานิ อารณฺณกํ นาม เสนาสนํ ปณฺจขณฺตํ ปจฺจิมํ ๑
 สาสงฺกํ นาม อาราม อารามฺปจาเร โจรณํ นินฺนโสภาโส ทิสฺสํติ
 ฏฺฐโตกาโส ทิสฺสํติ จิโตกาโส ทิสฺสํติ นิสฺสนโนกาโส ทิสฺสํติ
 นิปนโนกาโส ทิสฺสํติ ๑ สํปฺปฏิกฺขํ นาม อาราม อารามฺปจาเร
 โจเรหิ มนุสฺสา หตา ทิสฺสํติ วิตุตฺตา ทิสฺสํติ อาโกฏิตา

๑๖๗] นิสฺสัคคิยภณฺเฑ ปตฺตวคฺคสฺส นวມສິຖຸຂາປທໍ ປທກາຊນີຍໍ ໑໔໗

ທິສັດນຸຕິ ។ ດຄາຣູເປສຸ ກິຖຸ ເສ່ນາສເນສຸ ວິຫຣນໂຕຕິ ເວຣູເປສຸ
ກິຖຸ ເສ່ນາສເນສຸ ວິຫຣນໂຕ ។ ອາກຸຂມາໂນຕິ ອິຈຸມາໂນ ។
ຕິເຣເນ ຈິວຣາເນ ອຸເຣເນຕຣິ ຈິວຣນຕິ ສຸ່ຊາຊິ ວາ ອຸຕຸຕຣາສຸ່ກໍ ວາ
ອນຸຕຣວາສຸ່ກໍ ວາ ។ ອນຸຕຣສເວ ນິກຸຊິເປຍຍາຕິ ສ່ມນຸຕາ ໂຈຈຣາເມ
ນິກຸຊິເປຍຍ ។ ສິຍາ ຈ ຕສັສ ກິຖຸໂນ ໂກຈິເທວ ປຈຸຈໂຍ ເຕນ
ຈິວເຣນ ວິປຸປວາສຸ່ຍາຕິ ສິຍາ ປຈຸຈໂຍ ສິຍາ ກຣຸນິຍໍ ។ ນາຣຕຸ-
ປຣມນເຕນ ກິຖຸຊາ ເຕນ ຈິວເຣນ ວິປຸປວສິຕພຸພຕິ ນາຣຕຸປຣມຕາ
ວິປຸປວສິຕພຸ ។ ອຸເຣເນຕຣ ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິຍາຕິ ສ່ເປຕຸວາ ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິ ។
ຕໂຕ ເຈ ອຸຕຸຕຣິ ວິປຸປວເສຍຍາຕິ ສ່ຕຸຕເມ ອຣຸນຸຄຸມເນ ນິສັສັກຸຕິຍໍ
ໂຫຕິ ນິສັສັກຸຕິພຸ ສຸ່ຊສັສ ວາ ຄຸນສັສ ວາ ປຸຄຸຄສັສ ວາ ។
ເວຣູເຈ ປນ ກິຖຸເວ ນິສັສັກຸຕິພຸ ។ ເປ ។ ອິທໍ ເມ ກຸເດ ຈິວຣິ
ອຕິເຣກຣາຣຕຸຕິ ວິປຸປວຸຕຸຕິ ອຸເຣເນຕຣ ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິຍາ ນິສັສັກຸຕິຍໍ ອິມາທໍ
ສຸ່ຊສັສ ນິສັສັກຸຕິຍາມຕິ ។ ເປ ។ ທເຫຍຍາຕິ ។ ເປ ។ ທເຫຍຍຸນຸຕິ ។ ເປ ។
ອາຍສ່ມໂຕ ທມຸມິຕິ ។

[໑໖໗] ອຕິເຣກຣາຣຕຸເຕ ອຕິເຣກສຸ່ເຣເນ ວິປຸປວສຕິ ອຸເຣເນຕຣ
ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິຍາ ນິສັສັກຸຕິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ។ ອຕິເຣກຣາຣຕຸເຕ ເວມຕິໂກ
ວິປຸປວສຕິ ອຸເຣເນຕຣ ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິຍາ ນິສັສັກຸຕິຍໍ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ។ ອຕິເຣກ-
ຣາຣຕຸເຕ ອຸນສຸ່ເຣເນ ວິປຸປວສຕິ ອຸເຣເນຕຣ ກິຖຸຊສ່ມຸມຕິຍາ ນິສັສັກຸຕິຍໍ
ປາຈິຕຸຕິຍໍ ។ ອປປຈຸຈຸທຸຣູ ປຈຸຈຸທຸຣູສຸ່ເຣເນ... ອວິສັສັກຸຕິເຕ ວິສັສັກຸຕິ-
ສຸ່ເຣເນ... ອນຸຊເຈ ນຸຊສຸ່ເຣເນ... ອວິນຸຊເຈ ວິນຸຊສຸ່ເຣເນ... ອທຸທຸເມ

ททฺฆสณฺณํ... อวิตุตฺเต วิตุตฺตสณฺณํ วิปฺปวสฺสํ อณฺเฏศฺร ภิภู-
 สฺมุตฺติยา นิสฺสํกฺกิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ นิสฺสํกฺกิยํ จีวรํ อนิสฺสํชฺชิตฺวา
 ปริภุญฺชติ อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อุนกณารตฺเต อติเรกสณฺณํ
 อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อุนกณารตฺเต เวมตีโก อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 อุนกณารตฺเต อุนกสณฺณํ อเนาปตฺติ ๑

[๑๖๘] อเนาปตฺติ ฌารตฺตํ วิปฺปวสฺสํ อุนกณารตฺตํ วิปฺปวสฺสํ
 ฌารตฺตํ วิปฺปวสฺสิตฺวา ปุณฺ ความสํมํ โยกฺกมิตฺวา วสฺสิตฺวา ปกฺกมตี
 อนฺโตฌารตฺตํ ปจฺจุทฺทวตี วิสฺสํชฺเชติ นสฺสํติ วินสฺสํติ ทฺยหตี
 อจฺฉินฺนิตฺวา คณฺหาตี^๑ วิสฺสํสํ คณฺหาตี^๒ ภิภูสฺมุตฺติยา อุนฺมตฺต-
 กสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ๑

นวมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทศมตีกุชาปท

[๑๖๘] เตน สัมเขน พุกุโธ ภควา ส้าวคฺติยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํกิสฺส อารามे ๑ เตน โธ ปน สัมเขน ส้าวคฺติยํ
อเนกตรสฺส ปุคฺสฺส สงฺฆสฺส สจฺจวภคํ ปฏฺยคฺคํ โหติ โภเชตฺวา
จฺจวเรน อจฺจุลาเทสฺสามาติ ๑ อถ โธ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เขน
โส ปุโค เตนุปลงฺกมฺมํสุ อุลลสงฺกมิตฺวา คํ ปุคํ เขตฺทวโจ
เทถาธุโส อมฺหากํ อิมานิ จฺจวณฺตี ๑ น มยฺ ภนฺเต ทสฺสาม
อมฺหากํ สงฺฆสฺส อหฺมสฺส สจฺจวภิกฺขา ปณฺณตฺตาติ ๑ พหุ อาธุโส
สงฺฆสฺส ทายกา พหุ สงฺฆสฺส ภคฺตา มยฺ คฺมุเห นิสฺสาย คฺมุเห
สฺมปฺสฺสํนฺตา อีธ วิหฺวาม คฺมุเห เจ อมฺหากํ น ทสฺสถ อถ
โกจฺรหิ อมฺหากํ ทสฺสติ เทถาธุโส อมฺหากํ อิมานิ จฺจวณฺตี ๑
อถ โธ โส ปุโค นพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ นิปฺปีฬิยาโน ยถาปฏฺยคฺคํ
จฺจวํ นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทคฺวา สงฺฆํ ภคฺเตน ปรีวีสิ ๑ เย เต
ภิกฺขุ ชานนฺติ สงฺฆสฺส สจฺจวภคํ ปฏฺยคฺคํ น จ ชานนฺติ
นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทินฺนนฺติ เต เอวมาหํสุ โอโณเชถ อาธุโส
สงฺฆสฺส จฺจวณฺติ ๑ นคฺติ ภนฺเต ยถาปฏฺยคฺคํ จฺจวํ อຍာ
นพฺพคฺคิยา อคฺคฺตโน ปรีณามေสฺสํติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อပ္ปီจฺจ
๑ เป ๑ เต อฺชฺฌายนฺติ ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆํ ภาวํ ปรีณคํ อคฺคฺตโน ปรี-

ณามะตัสสัคคิ ๑ อถโฆ เต ภิกขุ ภควโต เขตมตถัม อารโหเส ๑
 สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ชานํ สงฺฆิกํ ตาภํ ปริณตํ อตฺตโน
 ปริณามเถติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
 หิ นาม ตุมฺเห โมชปฺริสา ชานํ สงฺฆิกํ ตาภํ ปริณตํ อตฺตโน
 ปริณามะตสฺส เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสฺสนานํ วา ปสาทาย
 ปสฺสนานํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ ตาภํ ปริณตํ
 อตฺตโน ปริณามะยฺย นิสฺสัคคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๓๗๐] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมํสูมํ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานาติ นาม สำนํ วา
 ชานาติ อญฺเญ วา คสฺส อารโหเสนฺติ โส วา อารโหเตติ ๑
 สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส ทินฺนํ โหติ ปริจฺจุตํ ๑ ตาโก นาม จีวร-
 ปิณฺฑปาตเสนาสนิกิตานปฺปจฺยเกสฺสชฺชปฺริชารวา อนุตมโส จุณฺณ-
 ปิณฺฑโทมี ทนฺตกฏฐํมี ทลฺลิสฺสัคคิยํ ๑ ปริณตํ นาม ทสฺสํ
 กวิสฺสํมาติ วาจา ภินฺนา โหติ ๑ อตฺตโน ปริณามเถติ ปโยเค
 ทุกฺกฏ ๑ ปฏิตาเกน นิสฺสัคคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา
 คณสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ
 ๑ เป ๑ อิทํ เม ภนฺเต ชานํ สงฺฆิกํ ตาภํ ปริณตํ อตฺตโน
 ปริณามิตํ นิสฺสัคคิยํ อิมํสงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิ ๑ เป ๑
 ทเทยฺยาติ ๑ เป ๑ ทเทยฺยนฺติ ๑ เป ๑ อายสฺมโต ทมฺมํติ ๑

๓๗๓] นิษฐ์ศุภยิกถนุเท ปตฺตวคฺคສຸສ ທສມສິກຸຂາປທໍ ອນາປຕຸຕິ ໓໕໓

ປຣິນເຕ ປຣິນຕສ໌ໝຸ້ນີ ອຕຸຕໂນ ປຣິນາເມຕິ ນິສຸສຸກຸຍິ ປາຈິຕຸຕິຍໍ ។
ປຣິນເຕ ເວມຕິໂກ ອຕຸຕໂນ ປຣິນາເມຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។
ປຣິນເຕ ອປຣິນຕສ໌ໝຸ້ນີ ອຕຸຕໂນ ປຣິນາເມຕິ ອນາປຕຸຕິ ។ ສຸ່ງສຸສຸສ
ປຣິນຕໍ ອໝຸ້ນສຸ່ງສຸສ ວາ ເຈຕິຍສຸສ ວາ ປຣິນາເມຕິ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸສຸສ ។ ເຈຕິຍສຸສ ປຣິນຕໍ ອໝຸ້ນເຈຕິຍສຸສ ວາ ສຸ່ງສຸສ ວາ
ຄນສຸສ ວາ ປຸກຸຄສຸສ ວາ ປຣິນາເມຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។
ປຸກຸຄສຸສ ປຣິນຕໍ ອໝຸ້ນປຸກຸຄສຸສ ວາ ສຸ່ງສຸສ ວາ ຄນສຸສ ວາ
ເຈຕິຍສຸສ ວາ ປຣິນາເມຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។ ອປຣິນເຕ
ປຣິນຕສ໌ໝຸ້ນີ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។ ອປຣິນເຕ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸສຸສ ។ ອປຣິນເຕ ອປຣິນຕສ໌ໝຸ້ນີ ອນາປຕຸຕິ ។

[໓໗໓] ອນາປຕຸຕິ ກຕຸຕ ເທມາຕິ ປຸຈຸນິຍມາໂນ ຍຕຸຕ ຄຸມຸກາກໍ
ເທຍຍກຸມໂມ ປຣິໂກຕໍ ວາ ຕເຍຍ ປຣິສຸ່ງຂາວໍ ວາ ຕເຍຍ ຈິຣຸຈິຕິໂກ
ວາ ອສຸສ ຍຕຸຕ ວາ ປນ ຄຸມຸກາກໍ ຈິຕຸຕໍ ປສໍທຕິ ຕຕຸຕ ເທຄາຕິ
ກຸນຕິ ອຸມຸມຕຸຕກສຸສ ອາທິກຸມຸມິກສຸສາຕິ ។

ທສມສິກຸຂາປທໍ ນິຣຸຈິຕໍ ។

ປຕຸຕວກຸໂຄ ຕຕິໂຍ ។

ຕສຸສຸທຸຫານໍ

ເທວ ຈ ປຕຸຕານິ ເກສຸຂຸ ວສຸຕິກາ ຫານປໝຸຈຸມໍ

ສາມໍ ວາຍາປນາຈເຈໂກ ສາສຸ່ກໍ ສຸ່ງສິເກນ ຈາຕິ ។

[៣៧២] ចុក្ខុវិញ្ញាណ ខៃ ឆាយស្មន្តោ គឺថា និស្សន្ទគុក្ខិយា បាទិគុក្ខិយា
 ឆន្ទា ។ គតុក្ខាស្មន្តោ បុរុណាមិ កុក្ខិកុក្ខ បរិសុត្តា តុក្ខិកុក្ខ
 បុរុណាមិ កុក្ខិកុក្ខ បរិសុត្តា គតិកុក្ខ បុរុណាមិ កុក្ខិកុក្ខ បរិសុត្តា
 បរិសុត្តេក្ខាស្មន្តោ គតុក្ខា គុក្ខិកុក្ខ ខេវមេតំ ឆាយាមីតិ ។

និស្សន្ទគុក្ខិយកណ្ណំ វិញ្ញាណំ ។

— — — — —

ปาจิตติยกถุญท์

อิมเ ช โป นนายสฺมนุโต เทวณฺวติ ปาจิตฺติยา ฌมฺมา อุกฺกเทสํ อากฺขณฺติ ฯ

มุตาวาทวคฺคสฺส ปจิมสํกฺขาปทํ

[๓๗๓] เตน สมฺเยน พุกฺโข ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กสฺส อารามเ ฯ เตน โช ปน สมฺเยน หตฺถโก
สํกฺขปฺปโต วาทกฺขิตฺโต โหติ ฯ โส ติคุติเยหิ สํกฺขิ สํกฺก-
ปนฺโต อวชานิตฺวา ปฏิชานาติ ปฏิชานิตฺวา อวชานาติ อญฺเณนญฺเณ
ปฏิจจติ สมฺปชานมฺหํ ภาสตี สํเกตํ กตฺวา วิสํวาเทติ ฯ ติคุติยา
อฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม หตฺถโก สํกฺขปฺปโต
อเมหิ สํกฺขิ สํกฺกปนฺโต อวชานิตฺวา ปฏิชานิสฺสตี ปฏิชานิตฺวา
อวชานิสฺสตี อญฺเณนญฺเณ ปฏิจจิสฺสตี สมฺปชานมฺหํ ภาสิสฺสตี
สํเกตํ กตฺวา วิสํวาเทสฺสตีติ ฯ อสฺโสสฺสํ โช ภิกฺขุ เตสํ ติคุติยานํ
อฺชฌายนฺตานํ ชฺชยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ อถ โช เต ภิกฺขุ เยน
หตฺถโก สํกฺขปฺปโต เตนฺนปสงฺกมิตฺถํ อฺปสงฺกมิตฺวา หตฺถกํ สํกฺข-
ปฺปตํ เอตทวโจ สจฺจํ ภีรํ ตวํ อากฺโข หตฺถกํ ติคุติเยหิ สํกฺขิ
สํกฺกปนฺโต อวชานิตฺวา ปฏิชานาสี ปฏิชานิตฺวา อวชานาสี อญฺเณ-
นญฺเณ ปฏิจจิสฺส สมฺปชานมฺหํ ภาสิสฺส สํเกตํ กตฺวา วิสํวาเทสฺสตีติ ฯ
เอเต โช อากฺโข ติคุติยา นาม เยน เกณจิ เขตฺตพฺพา น เตสํ

ชโย ทาทพุโฬติ ฯ เย เต ภิกขุ อปปีจณา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ
 ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม หตุถโก สกฺกยปฺกฺโข ติคุติเยหิ
 สทฺธึ สัตถปนฺโต อวชานิตฺวา ปฏิชานิสฺสตี ปฏิชานิตฺวา อวชานิสฺสตี
 อญฺเณณญฺณํ ปฏิจวิสฺสตี สัมปชานมฺมสา ภาสิสฺสตี สงฺเกตํ กตฺวา
 วิสฺสวาเทสฺสคฺคี ฯ อถโฆ เต ภิกขุ ภควโต เอตมฺกถํ อารโหเสํ ฯ
 อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นีทานเ เอตสฺมึ ปกฺกเรน ภิกขุสงฺฆํ
 สมนฺนิปาตาเปตฺวา หตุถกํ สกฺกยปฺกฺโข ปฏิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ทฺวํ
 หตุถก ติคุติเยหิ สทฺธึ สัตถปนฺโต อวชานิตฺวา ปฏิชานาสี ปฏิ-
 ชานิตฺวา อวชานาสี อญฺเณณญฺณํ ปฏิจวิสฺสตี สัมปชานมฺมสา ภาสตี
 สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺสวาเทสฺสคฺคี ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม ทฺวํ โมชปฺริสฺส ติคุติเยหิ สทฺธึ สัตถปนฺโต
 อวชานิตฺวา ปฏิชานิสฺสตี ปฏิชานิตฺวา อวชานิสฺสตี อญฺเณณญฺณํ
 ปฏิจวิสฺสตี สัมปชานมฺมสา ภาสิสฺสตี สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺสวาเทสฺสคฺคี
 เนตํ โมชปฺริสฺส อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิกฺขุโย-
 ภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขวาปํ อุกฺกิเสยฺยถ
 สัมปชานมฺมสาเถ ปาจิคุตฺติยนฺติ ฯ

[๑๗๔] สัมปชานมฺมสาเถ นาม วิสฺสวาทนปฺเรกฺขารสฺส วาจา
 คีรา พุยฺยปโต วจฺเภาโต วาจลิกา วิณฺณเวตฺติ อจฺจุ อนวิยโวหารา
 อทฺธิจฺจุ ทฺธิจฺจุ เมติ อสฺสสฺสํ สฺสํ เมติ อมฺมํ มฺมํ เมติ
 อวิณฺณเวตํ วิณฺณเวตํ เมติ ทฺธิจฺจุ อทฺธิจฺจุ เมติ สฺสํ อสฺสสฺสํ

๓๗๖] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสฺสํวาทวคฺคสฺส ปจฺจิมสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๓๕๕

เมติ มุตํ อมุตํ เมติ วิญฺเฒาตํ อวิญฺเฒาตํ เมติ ฯ

[๓๗๕] อทฺธิจฺจุํ นาม น จกฺขุณา ทฺธิจฺจุํ ฯ อสฺสํสฺสํ นาม น
โสเตน สฺสํ ฯ อมุตํ นาม น ขาเนน ขายิตํ น ชิดฺุหาย
สํยิตํ น กาเยน ฉฺจุจฺจุํ ฯ อวิญฺเฒาตํ นาม น มนสา วิญฺเฒาตํ ฯ
ทฺธิจฺจุํ นาม จกฺขุณา ทฺธิจฺจุํ ฯ สฺสํ นาม โสเตน สฺสํ ฯ มุตํ
นาม ขาเนน ขายิตํ ชิดฺุหาย สํยิตํ กาเยน ฉฺจุจฺจุํ ฯ วิญฺเฒาตํ
นาม มนสา วิญฺเฒาตํ ฯ

[๓๗๖] ตํหากาเรหิ อทฺธิจฺจุํ ทฺธิจฺจุํ เมติ สํมุปฺขานมุสฺสา ภณฺนุ-
ตสฺสํ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ปุพฺเพวสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณฺิสฺสํนฺติ
ภณฺนุตสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณามํติ ภณิตสฺสํ โหติ มุสฺสา มยา
ภณิตนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ อทฺธิจฺจุํ ทฺธิจฺจุํ เมติ สํมุปฺขานมุสฺสา
ภณฺนุตสฺสํ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มุสฺสา
ภณฺิสฺสํนฺติ ภณฺนุตสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณามํติ ภณิตสฺสํ โหติ
มุสฺสา มยา ภณิตนฺติ วินิชฺาย ทฺธิจฺจุํ ฯ ปญฺจหากาเรหิ อทฺธิจฺจุํ
ทฺธิจฺจุํ เมติ สํมุปฺขานมุสฺสา ภณฺนุตสฺสํ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ปุพฺเพ
วสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณฺิสฺสํนฺติ ภณฺนุตสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณามํติ
ภณิตสฺสํ โหติ มุสฺสา มยา ภณิตนฺติ วินิชฺาย ทฺธิจฺจุํ วินิชฺาย
นฺติ ฯ ฉหากาเรหิ อทฺธิจฺจุํ ทฺธิจฺจุํ เมติ สํมุปฺขานมุสฺสา ภณฺนุตสฺสํ
อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณฺิสฺสํนฺติ
ภณฺนุตสฺสํ โหติ มุสฺสา ภณามํติ ภณิตสฺสํ โหติ มุสฺสา มยา

ภณิตนุติ วินิชาย ทิฏฐัง วิณิชาย ฆนัตติ วิณิชาย รุจี ๑ สत्ต-
 ทากาเรหิ อทิฏฐัง ทิฏฐัง เมติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺคิ
 ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุตสา ภณิสฺสณฺติ ภณนุตตัสส
 โหติ มุตสา ภณามตฺติ ภณิตตัสส โหติ มุตสา มยา ภณิตนุติ
 วินิชาย ทิฏฐัง วิณิชาย ฆนัตติ วิณิชาย รุจี วิณิชาย ภาวํ ๑ ตํหากาเรหิ
 อสฺสํสํ สํสํ เมติ ๑ เป ๑ อมุตํ มุตํ เมติ ๑ เป ๑ อวิญญาตํ
 วิญญาตํ เมติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺคิ ปาจิตฺตียสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุตสา ภณิสฺสณฺติ ภณนุตตัสส โหติ มุตสา
 ภณามตฺติ ภณิตตัสส โหติ มุตสา มยา ภณิตนุติ ๑ จตุทากาเรหิ
 ๑ เป ๑ ปญฺจทากาเรหิ ๑ เป ๑ นทากาเรหิ ๑ เป ๑ สत्ตทากาเรหิ
 อวิญญาตํ วิญญาตํ เมติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺคิ
 ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุตสา ภณิสฺสณฺติ ภณนุตตัสส
 โหติ มุตสา ภณามตฺติ ภณิตตัสส โหติ มุตสา มยา ภณิตนุติ
 วินิชาย ทิฏฐัง วิณิชาย ฆนัตติ วิณิชาย รุจี วิณิชาย ภาวํ ๑

[๑๗๗] ตํหากาเรหิ อทิฏฐัง ทิฏฐัง เม สุตตญฺจาติ สัมปชาน-
 มุตสา ภณนุตตัสส อปคฺคิ ปาจิตฺตียสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ
 อทิฏฐัง ทิฏฐัง เม มุตตญฺจาติ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ อทิฏฐัง
 ทิฏฐัง เม วิญญาตญฺจาติ สัมปชานมุตสา ภณนุตตัสส อปคฺคิ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ อทิฏฐัง ทิฏฐัง เม สุตตญฺ
 มุตตญฺจาติ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ อทิฏฐัง ทิฏฐัง เม สุตตญฺ

๑๗๗] ปาจิตฺตียกณฺเห มุสาวาทวคฺคหฺสฺส ปจฺจิมสํกฺขาปทํ ปทภาชนียํ ๑๕๗

วิญฺเฒาตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อทฺธิจฺจุํ ทิฏฺฐมฺหาติ เม สุตมฺหาติ
มุตมฺหาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ สํมุปฺพานมฺหาติ ภาณมฺหาติ อาปคฺติ ปาจิตฺติ-
ยหฺสฺส ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อหฺสฺสํ สุตมฺหาติ เม มุตมฺหาติ ๑ เป ๑
ตํหาการเหหิ อหฺสฺสํ สุตมฺหาติ เม วิญฺเฒาตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ
อหฺสฺสํ สุตมฺหาติ เม ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อหฺสฺสํ
สุตมฺหาติ เม มุตมฺหาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อหฺสฺสํ
สุตมฺหาติ เม มุตมฺหาติ ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อหฺสฺสํ
สุตมฺหาติ เม มุตมฺหาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ
อมฺหาติ มุตมฺหาติ เม วิญฺเฒาตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อมฺหาติ
มุตมฺหาติ เม ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อมฺหาติ มุตมฺหาติ
เม สุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อมฺหาติ มุตมฺหาติ เม วิญฺเฒาตมฺหาติ
ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อมฺหาติ มุตมฺหาติ เม วิญฺเฒาตมฺหาติ
สุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อมฺหาติ มุตมฺหาติ เม วิญฺเฒาตมฺหาติ
ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ
เม ทิฏฺฐมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ
เม สุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ
เม มุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ เม
ทิฏฺฐมฺหาติ สุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒาตมฺหาติ
เม ทิฏฺฐมฺหาติ มุตมฺหาติ ๑ เป ๑ ตํหาการเหหิ อวิญฺเฒาติ วิญฺเฒา-
ตมฺหาติ เม ทิฏฺฐมฺหาติ สุตมฺหาติ มุตมฺหาติ สํมุปฺพานมฺหาติ ภาณมฺหาติ

อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ เป ฯ

[๑๗๘] ตํหากาเรหิ ทิฏฐํ อทิฏฐํ เมติ สัมปชานมุสา ภณนุ-
ตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ
ภณนุตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ฯ เป ฯ ปญฺจหากาเรหิ ฯ เป ฯ ฉหา-
กาเรหิ ฯ เป ฯ สทฺตหากาเรหิ ทิฏฐํ อทิฏฐํ เมติ สัมปชาน-
มุสา ภณนุตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสํนฺติ ภณนุตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฐํ วินิชาย ขนฺติ วินิชาย รุจิ
วินิชาย ภาวํ ฯ ตํหากาเรหิ สฺสํ อสฺสํสํ เมติ ฯ เป ฯ มุตํ อมุตํ
เมติ ฯ เป ฯ วิญฺเฒาตํ อวิญฺเฒาตํ เมติ สัมปชานมุสา ภณนุตสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสํนฺติ
ภณนุตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ฯ เป ฯ ปญฺจหากาเรหิ ฯ เป ฯ ฉหากาเรหิ
 ฯ เป ฯ สทฺตหากาเรหิ วิญฺเฒาตํ อวิญฺเฒาตํ เมติ สัมปชานมุสา
ภณนุตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสํนฺติ ภณนุตสฺส โหติ มุสา ภณามํติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฐํ วินิชาย ขนฺติ วินิชาย รุจิ
วินิชาย ภาวํ ฯ

[๑๗๙] ตํหากาเรหิ ทิฏฐํ สฺสํ เมติ ฯ เป ฯ ตํหากาเรหิ

๓๘๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุทฺธาวาทวคฺคตฺถํ ปจฺมสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๓๕๘

ทฺธิจฺจุ มุทฺ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ทฺธิจฺจุ วิญฺเฒาตํ เมตฺติ
สํมุปฺพานมุทฺธา ภาณนุตฺถํ อปคฺคิตฺติ ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ
ทฺธิจฺจุ สุตฺตญฺ ๑ เม มุตฺตญฺจาทิ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ทฺธิจฺจุ สุตฺตญฺ
๑ เม วิญฺเฒาตฺตญฺจาทิ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ ทฺธิจฺจุ สุตฺตญฺ ๑ เม
มุตฺตญฺ วิญฺเฒาตฺตญฺจาทิ สํมุปฺพานมุทฺธา ภาณนุตฺถํ อปคฺคิตฺติ ปาจิตฺติ-
ยตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ สุตฺ ๑ มุทฺ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ สุตฺ ๑ วิญฺเฒาตํ
๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ สุตฺ ๑ ทฺธิจฺจุ ๑ เมตฺติ สํมุปฺพานมุทฺธา ภาณนุตฺถํ อปคฺคิตฺติ
ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ สุตฺ ๑ มุตฺตญฺ ๑ เม วิญฺเฒาตฺตญฺจาทิ
๑ เป ๑ สุตฺ ๑ มุตฺตญฺ ๑ เม ทฺธิจฺจุจาทิ ๑ เป ๑ สุตฺ ๑ มุตฺตญฺ
๑ เม วิญฺเฒาตฺตญฺ ทฺธิจฺจุจาทิ สํมุปฺพานมุทฺธา ภาณนุตฺถํ อปคฺคิตฺติ
ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ มุทฺ ๑ วิญฺเฒาตํ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑
มุทฺ ๑ ทฺธิจฺจุ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ มุทฺ ๑ สุตฺ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ
มุทฺ ๑ วิญฺเฒาตฺตญฺ ๑ เม ทฺธิจฺจุจาทิ ๑ เป ๑ มุทฺ ๑ วิญฺเฒาตฺตญฺ
๑ เม สุตฺตญฺจาทิ ๑ เป ๑ มุทฺ ๑ วิญฺเฒาตฺตญฺ ๑ เม ทฺธิจฺจุจาทิ สุตฺตญฺจาทิ
๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ วิญฺเฒาตํ ๑ ทฺธิจฺจุ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตํ
๑ สุตฺ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตํ ๑ มุทฺ ๑ เมตฺติ ๑ เป ๑ ตํหากาเรหิ
วิญฺเฒาตํ ๑ ทฺธิจฺจุ ๑ เม สุตฺตญฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตํ ๑ ทฺธิจฺจุ
๑ เม มุตฺตญฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตํ ๑ ทฺธิจฺจุ ๑ เม สุตฺตญฺ ๑ มุตฺตญฺจาทิ
๑ สํมุปฺพานมุทฺธา ภาณนุตฺถํ อปคฺคิตฺติ ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ เป ๑

[๓๘๐] ตํหากาเรหิ ทฺธิจฺจุ เวมตฺติโก ทฺธิจฺจุ โนกปฺเปตฺติ ทฺธิจฺจุ

นสฺสรวติ ทิฏฐํ ปมฺมุจฺโจะ โหติ ทิฏฐณฺจ เม สุตฺตณฺจาทิ สมฺปชาน-
 มุตา ภณฺนตฺตสฺส อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ เป ๑ ทิฏฐณฺจ เม
 สุตฺตณฺจ มุตฺตณฺจ วิญฺเฒาตฺตณฺจาทิ สมฺปชานมุตา ภณฺนตฺตสฺส อापคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ เป ๑ สฺส เต เวมตฺติโก สฺสํ โนกปฺเปติ สฺสํ นสฺสรวติ
 สฺสํ ปมฺมุจฺโจะ โหติ ๑ เป ๑ มุตฺเต เวมตฺติโก มุตฺตํ โนกปฺเปติ
 มุตฺตํ นสฺสรวติ มุตฺตํ ปมฺมุจฺโจะ โหติ ๑ เป ๑ คฺคหากาเรหิ วิญฺเฒาเต
 เวมตฺติโก วิญฺเฒาตํ โนกปฺเปติ วิญฺเฒาตํ นสฺสรวติ วิญฺเฒาตํ ปมฺมุจฺโจะ
 โหติ วิญฺเฒาตณฺจ เม ทิฏฐณฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตณฺจ เม
 สุตฺตณฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตณฺจ เม มุตฺตณฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒา-
 ตณฺจ เม ทิฏฐณฺจ สุตฺตณฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตณฺจ เม ทิฏฐณฺจ
 มุตฺตณฺจาทิ ๑ เป ๑ วิญฺเฒาตณฺจ เม ทิฏฐณฺจ สุตฺตณฺจ มุตฺตณฺจาทิ
 สมฺปชานมุตา ภณฺนตฺตสฺส อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ
 มุตา ภณฺนตฺตสฺส ๑ เป ๑ ภณฺนตฺตสฺส โหติ มุตา ภณามตฺติ ภณฺนตฺตสฺส
 โหติ มุตา มยา ภณฺนตฺตสฺส ๑ จคฺคหากาเรหิ ๑ เป ๑ ปมฺมุจฺโจะ
 กหาเรหิ ๑ เป ๑ คคฺคหากาเรหิ ๑ เป ๑ สคฺคหากาเรหิ วิญฺเฒาเต
 เวมตฺติโก วิญฺเฒาเต โนกปฺเปติ วิญฺเฒาตํ นสฺสรวติ วิญฺเฒาตํ ปมฺมุจฺโจะ
 โหติ วิญฺเฒาตณฺจ เม ทิฏฐณฺจ สุตฺตณฺจ มุตฺตณฺจาทิ สมฺปชาน-
 มุตา ภณฺนตฺตสฺส อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ปุพฺเพ วสฺสํ โหติ มุตา
 ภณฺนตฺตสฺส ๑ เป ๑ ภณฺนตฺตสฺส โหติ มุตา ภณามตฺติ ภณฺนตฺตสฺส โหติ

๑ ย. ม. สมฺมุจฺโจะ ๑

๓๘๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุทฺธาวาทวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทံ อเนาปฺตฺติ ๓๖๓
มุทฺธា มยา ภณฺติเนหฺติ វិវិធាយ វិវិជ្ជុំ វិវិធាយ ឧបុត្តំ វិវិធាយ វុជំ
វិវិធាយ ភាវំ ។

[๓๘๓] อเนาปฺตฺติ ทวาย ภณฺติ รวาย ภณฺติ (ทวาย ภณฺติ
นาม สหฺสา ภณฺติ ។ รวาย ภณฺติ นาม อณฺณํ ภณฺติสํมัตติ
อณฺณํ ภณฺติ ។) อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ។
ปจฺมสํกฺขาปทံ ฦจฺจิทํ ។

หุติยสัททปิณฑ

[๑๙๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สāvคุณิยํ วิหริติ เขตฺวเน
 อนาถนํธุชฺชิตํสวราเม ๑ เตน โห ปน สัมเยน จพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ เปสฺสเถหิ ภิกฺขุหิ สํหุชฺชํ ภณฺฑนุตา^๑ เปสฺสเถ ภิกฺขุ โอมสํหุติ
 ชาตียา^๒ นามะเน^๓ โคตุเคน^๔ กมฺมะเน^๕ สิปฺเปเน^๖ อาพาเชน^๗
 จิงฺเคน^๘ กิเตสฺเสน^๙ อาปคฺคิยา^{๑๐} หิเนน^{๑๑} อกฺโกเส^{๑๒} ชุสฺเสน^{๑๓}
 วมฺภะเน^{๑๔} ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนุติ
 ชฺชยนุติ วิปาเจนุติ กถํ หิ นาม จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เปสฺสเถหิ ภิกฺขุหิ
 สํหุชฺชํ ภณฺฑนุตา เปสฺสเถ ภิกฺขุ โอมสํหุติ ชาตียา^๒ นามะเน^๓
 โคตุเคน^๔ กมฺมะเน^๕ สิปฺเปเน^๖ อาพาเชน^๗ จิงฺเคน^๘ กิเตสฺเสน^๙
 อาปคฺคิยา^{๑๐} หิเนน^{๑๑} อกฺโกเส^{๑๒} ชุสฺเสน^{๑๓} วมฺภะสฺสํหุติ ๑
 อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे
 ภิกฺขเว เปสฺสเถหิ ภิกฺขุหิ สํหุชฺชํ ภณฺฑนุตา เปสฺสเถ ภิกฺขุ โอมสํ
 ชาตียา^๒ นามะเน^๓ โคตุเคน^๔ กมฺมะเน^๕ สิปฺเปเน^๖ อาพาเชน^๗
 จิงฺเคน^๘ กิเตสฺเสน^๙ อาปคฺคิยา^{๑๐} หิเนน^{๑๑} อกฺโกเส^{๑๒} ชุสฺสํ
 วมฺภะ
 ภาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
 ตุมฺहे โมชฺสปริสา เปสฺสเถหิ ภิกฺขุหิ สํหุชฺชํ ภณฺฑนุตา เปสฺสเถ
 ภิกฺขุ โอมสํสํสํ ชาตียา^๒ ๑ เป ๑ หิเนน^{๑๑} อกฺโกเส^{๑๒} ชุสฺสํ

๑ ย. ม. ภณฺฑนุตา ๑

๓๘๓] ปาจิตุตยภณฺเต มุทฺธาวาทวฺคฺคฺสํ นนฺทิวិສာถวຕຸ ๑๖๓

รวมเกตุสํก เหน้ โมฆปริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ
วา ภิชฺโยภาวาย ฯ เป ฯ วิคฺคหิตฺวา ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสึ ฯ

[๓๘๓] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว ตถกฺกสิธายํ อณฺเวยตรสํสํ พุราหฺมณสํสํ
นนฺทิวิສາโต นาม พฺลิตฺพทฺโท อโหสิ ฯ อถโฆ ภิกฺขเว นนฺทิวิສາโต
พฺลิตฺพทฺโท ตํ พุราหฺมณํ เอตทโวจ กฺขณํ คຸວំ พุราหฺมณ
ເສຍຸຈີນາ ສຸທຸຂີ ສຸສຸເສນ ອພຸກຸກໍ ກໂວຫິ ມຍຸທໍ ພຣິພຸທໂ
ສັກງສັຕຸ ອຕິພຸທຸຂີ ປວງເງສຸສັຕຸຕິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว โส พุราหฺมໂ
ເສຍຸຈີນາ ສຸທຸຂີ ສຸສຸເສນ ອພຸກຸກໍ ອກາສິ ມຍຸທໍ ພຣິພຸທໂ
ສັກງສັຕຸ ອຕິພຸທຸຂີ ປວງເງສຸສັຕຸຕິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว โส พุราหฺມໂ
ສັກງສັຕຸ ອຕິພຸທຸຂີ ປວງເງສຸສັຕຸຕິ ພຣິພຸທຸ ຍຸໂຍຸທິຕຸວາ ເອຕทໂວຈ
ອນฺເຍ ຄູງ ວສຸສຸ ຄູງາຕິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว นนฺทิวิສາโต
พฺลิตฺพทฺโท ຕຕຸເຄວ ອງຸຈາສິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว โส พุราหฺມໂ
ສຸສຸເສນ ປຣາຊິໂຕ ປຊຸເມຍິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว นนฺทิวิສາโต
พฺลิตฺพทฺโท ตํ พุราหฺມໂ ເອຕทໂວຈ ກິສຸສ ຕຸວំ พุราหฺມໂ
ປຊຸເມຍິສັຕິ າ ຕຕາ ຫິ ປນາຫໍ ໂກ ຕຍາ ສຸສຸເສນ ປຣາຊິໂຕຕິ າ
ກິສຸສ ປນ ມໍ ຕຸວំ พุราหฺມໂ ອງຸງ ຄູງວາເທນ ປາເປສິ ກຸໂ
ຕຸວំ พุราหฺມໂ ເສຍຸຈີນາ ສຸທຸຂີ ທຸວໍຫິ ສຸສຸເສຫິ ອພຸກຸກໍ ກໂວຫິ
ມຍຸທໍ ພຣິພຸທໂ ສັກງສັຕຸ ອຕິພຸທຸຂີ ປວງເງສຸສັຕຸຕິ ມາ ຈ ມໍ
ອງຸງ ຄູງວາເທນ ປາເປສັຕິ າ ອถโฆ ภิกฺขเว โส พุราหฺມໂ

เสฏฐจิณา สทฐิ ทวีหิ สหสฺเสหิ อพฺภทํ อกาสิ มยฺหํ พติพทฺโท
 สกฺกฺขสํคํ อติพทฺธํ ปวณฺเณสํสํคํ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว โส พฺราหฺมณ
 สกฺกฺขสํคํ อติพฺนฺธิตฺวา นนฺทิวิสํสํ พติพทฺธํ ยฺยชิตฺวา เอตทโวจ
 อณฺณ ภทฺร วหสฺสํ ภทฺรเวทํ ๑ อถโฆ ภิกฺขเว นนฺทิวิสํสํ
 พติพทฺโท สกฺกฺขสํคํ อติพทฺธํ ปวณฺเณสิ ๑

[๑๘๔] มนาปเมว ภาเสยฺย นามนาปํ กุทาจํ
 มนาปํ ภาสฺमानสฺสํ คุรุภาวํ อุตฺตพฺพหิ
 ชนฺณจ นํ อตฺตพฺพเกสิ เตน จตฺตมโน อหฺมุติ ๑

[๑๘๕] ตทามิ เม ภิกฺขเว อมนาปา ขุสฺสนา วมฺภนา กิมฺขุคิ
 ปเนตฺรหิ มนาปา ภวิสฺสํคํ ขุสฺสนา วมฺภนา เนตํ ภิกฺขเว อปฺป-
 สฺสนานํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุตฺตหิเสยฺยยาถ โอมสฺวาเท ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๑๘๖] โอมสฺวาโท นาม ทสฺหิ อากาเวหิ โอมสํคํ ชาตฺติยาปํ
 นามะณฺสี โคตฺตเคนฺสี กมฺมะเณสี สิปฺเปเนสี อาพาเชนฺสี ติจฺจเคนฺสี
 กิเตสฺเสนฺสี อาปตฺตฺติยาปํ อฏฺโถสฺเสนฺสี ๑

[๑๘๗] ชาติ นาม เทว ชาติโย หีนา จ ชาติ อุกฺกฏฺฐา
 จ ชาติ ๑ หีนา นาม ชาติ จณฺทาทชาติ เวณชาติ เนสํทชาติ
 รกการชาติ ปุฏฺกุสฺสาชาติ เอสา หีนา นาม ชาติ ๑ อุกฺกฏฺฐา นาม
 ชาติ ขตฺตฺติยาชาติ พฺราหฺมณชาติ เอสา อุกฺกฏฺฐา นาม ชาติ ๑

[๑๘๘] นามํ นาม เทว นามานิ หีนญฺจ นามํ อุกฺกฏฺฐญฺจ

๓๔๓] ปาจิตติยกถา มุสาวาทวคคตัสส ทุตติยติฏฐาปทํ ปทภาชนํ ๓๖๕

นาม ๑ หั้น นาม นาม อวณณกั ชวณณกั ฌนัญจกั สวีญจกั
 กุทวณณกั เคสุ์ เคสุ์ วา ปน ชนเปเทสุ์ โอนณณาคั อวณณณาคั
 หีพิคิ ปวิญคิ อจิตักคิ เอคั หั้น นาม นาม ๑ อุกุกญจั นาม
 นาม พุกชปฏิสยัคคั ชมมปฏิสยัคคั สังฆปฏิสยัคคั เคสุ์ เคสุ์ วา
 ปน ชนเปเทสุ์ โอนณณณาคั อวณณณณาคั อหีพิคิ อปวิญคิ จิตักคั
 เอคั อุกุกญจั นาม นาม ๑

[๓๘๘] โคตติ นาม เทว โคตตานิ หีนญส โคตติ อุกกฏญญส
โคตติ ฯ หีน นาม ภารทวาสโคตติ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทสุ
โธณเฑาะติ อวณเฑาะติ หีฬติ ปวิฏติ อจิตักกติ เอตํ หีน นาม
โคตติ ฯ อุกกฏญํ นาม โคตติ โคตมโคตติ โมกคตถานโคตติ
กจฺจายนโคตติ วาเสฏฺฐโคตติ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทสุ
อโนณเฑาะติ อนวณเฑาะติ อหีฬติ อปวิฏติ จิตักกติ เอตํ อุกกฏญํ
นาม โคตติ ฯ

[๓๕๐] กมฺมํ นาม เทว กมฺมานิ หีนญจ กมฺมํ อุกกฏจฺญจ
 กมฺมํ ฯ หีนํ นาม กมฺมํ โภจฺจกกมฺมํ ปุပ္ผลจฺจกกมฺมํ เสดฺ
 เสดฺ วา ปน ชนเปเทสฺส โอนญฺญาตํ อวญฺญาตํ หีฬิตํ ปริภุตํ
 จิตฺตํกํ เอตํ หีนํ นาม กมฺมํ ฯ อุกกฏจํ นาม กมฺมํ กสิ
 วณิชชา โครภจฺจา เสดฺ เสดฺ วา ปน ชนเปเทสฺส อโณญฺญาตํ
 อนวญฺญาตํ อหีฬิตํ อปริภุตํ จิตฺตํกํ เอตํ อุกกฏจํ นาม กมฺมํ ฯ

[១៩៣] សិបបី អាយុ ពេល សិបបួន កំណើត សិបបី ចុងក្រោយ

สัปป์ ๑ หีนํ นาม สัปป์ นพการสัปป์ กุมภการสัปป์ เปตการสัปป์
 จมุกการสัปป์ นหามิตสัปป์ เตสํ เตสํ วา ปน ชนปเทสํ โอนุณาคํ
 อวณุณาคํ หีฬิตํ ปริภุคํ อจิตักคํ เอตํ หีนํ นาม สัปป์ ๑
 อุกกฏจํ นาม สัปป์ มุทุชา คณนา เตชา เตสํ เตสํ วา ปน
 ชนปเทสํ โอนุณาคํ อวณุณาคํ อหีฬิตํ อปริภุคํ จิตักคํ เอตํ
 อุกกฏจํ นาม สัปป์ ๑

[๑๘๒] สัพเพหิ อาพาธา หีนํ นาม อมิจ มชฺเมโห อาพาโธ
 อุกกฏจํ ๑

[๑๘๓] ถึงค์ นาม เทว ถึงฺคานิ หีนญจ ถึงค์ อุกกฏจญจ
 ถึงค์ ๑ หีนํ นาม ถึงค์ อติทมิ อติรสํ อติณหํ อจุโจทาคํ
 เอตํ หีนํ นาม ถึงค์ ๑ อุกกฏจํ นาม ถึงค์ นาคิทมิ นาคิรสํ
 นาคิณหํ นาคุโจทาคํ เอตํ อุกกฏจํ นาม ถึงค์ ๑

[๑๘๔] สัพเพหิ กิเลสา หีนํ ๑

[๑๘๕] สัพพานิ อาปคฺติโย หีนํ อมิจ โสคาปคฺติ สฺมาปคฺติ
 อุกกฏจํ ๑

[๑๘๖] อุกโกโส นาม เทว อุกโกสา หีนํ จ อุกโกโส
 อุกกฏจํ จ อุกโกโส ๑ หีนํ นาม อุกโกโส โอญฺโฬสิ
 เมญฺโฬสิ โคณสิ คหฺรโภสิ ศิรฺจุณนคฺโตสิ เนรยโกลสิ
 นคฺติ คฺยุหํ สฺคฺติ ทฺคฺคฺติเยว คฺยุหํ ปาฏิกฺขธาติ ยกาเรน วา
 ภกาเรน วา กาฏโกฏจิกาย วา เอโส หีนํ นาม อุกโกโส ๑

๒๐๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาหวาทวคฺคสฺส ทฺตฺตฺยสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๓๔๗

อฺกฺกฏฺโง นาม อฺกฺโกโธ ปณฺทิตฺโต พฺยตฺโต เมชาวฺสํ
พฺหุสฺส
นตฺติ คฺยํ ทฺคฺคตฺติ สฺคฺคตฺติเยว คฺยํ
ปฏิกงฺขาติ เอโส อฺกฺกฏฺโง นาม อฺกฺโกโธ ฯ

[๓๔๗] อฺปสฺสมฺปนฺโน อฺปสฺสมฺปนฺนํ อฺสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มํกฺกตฺตกาโม หิเนน หิณํ วเทติ จณฺหาถํ เวณํ เนสาทํ
รทการํ ปฺกฺกสฺสํ จณฺหาถสฺสํ เวณสฺสํ เนสาทสฺสํ รทการสฺสํ
ปฺกฺกสฺสํสฺสํ ภาณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ

[๓๔๘] อฺปสฺสมฺปนฺโน อฺปสฺสมฺปนฺนํ อฺสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม มํกฺก-
กตฺตกาโม หิเนน อฺกฺกฏฺโง วเทติ อตฺตํ พฺราหฺมณํ จณฺหาถสฺสํ
เวณสฺสํ เนสาทสฺสํ รทการสฺสํ ปฺกฺกสฺสํสฺสํ ภาณติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ

[๓๔๙] อฺปสฺสมฺปนฺโน อฺปสฺสมฺปนฺนํ อฺสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มํกฺกตฺตกาโม อฺกฺกฏฺเฐน หิณํ วเทติ จณฺหาถํ เวณํ เนสาทํ
รทการํ ปฺกฺกสฺสํ อตฺตํ พฺราหฺมณสฺสํ ภาณติ อापตฺติ วาจาย
วาจาย ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ

[๒๐๐] อฺปสฺสมฺปนฺโน อฺปสฺสมฺปนฺนํ อฺสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มํกฺกตฺตกาโม อฺกฺกฏฺเฐน อฺกฺกฏฺโง วเทติ อตฺตํ พฺราหฺมณํ
อตฺตํ พฺราหฺมณสฺสํ ภาณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ

๓ ย. ม. มํกํ กตฺตกาโม ฯ

[๒๐๓] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺโน ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกตฺตุกาโม หึเนน หึนํ วเทติ อวกณฺณกํ ชวกณฺณกํ ฌนิฏฺฐกํ สวิฏฺฐกํ กุตวทฺธมกํ อวกณฺณโกสึ ชวกณฺณโกสึ ฌนิฏฺฐโกสึ สวิฏฺฐโกสึ กุตวทฺธมโกสึติ ภณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๔] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺโน ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกตฺตุกาโม หึเนน อุกฺกฏฺฐจํ วเทติ พุทฺธรทฺธิตํ ฌมฺมรทฺธิตํ สํฆรทฺธิตํ อวกณฺณโกสึ ชวกณฺณโกสึ ฌนิฏฺฐโกสึ สวิฏฺฐโกสึ กุตวทฺธมโกสึติ ภณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๕] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺโน ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกตฺตุกาโม อุกฺกฏฺฐเจเนน หึนํ วเทติ อวกณฺณกํ ชวกณฺณกํ ฌนิฏฺฐกํ สวิฏฺฐกํ กุตวทฺธมกํ พุทฺธรทฺธิโตสึ ฌมฺมรทฺธิโตสึ สํฆรทฺธิโตสึติ ภณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๖] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺโน ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกตฺตุกาโม อุกฺกฏฺฐเจเนน อุกฺกฏฺฐจํ วเทติ พุทฺธรทฺธิตํ ฌมฺมรทฺธิตํ สํฆรทฺธิตํ พุทฺธรทฺธิโตสึ ฌมฺมรทฺธิโตสึ สํฆรทฺธิโตสึติ ภณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๗] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺโน ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกตฺตุกาโม หึเนน หึนํ วเทติ โกสึยํ ภารทฺธวํ โกสึโยสึ ภารทฺธวาสึติ ภณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

๒๑๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุเสวาทวฺภุคฺคํ ทุติยสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๑๖๘

[๒๐๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุกฺคตุกาโม หีเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ โคตมํ โมคฺคตฺตานํ
กจฺจายนํ วาเสฏฺจํ โกสิโยสึ ภาวทุวาชัสสํติ ภาณติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๐๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุกฺคตุกาโม อุกฺกฏฺเจเน หีนํ วเทติ โกสิยํ ภาวทุวาชํ โคตโมสึ
โมคฺคตฺตานอสึ กจฺจายโนสึ วาเสฏฺจัสสํติ ภาณติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๐๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุกฺคตุกาโม อุกฺกฏฺเจเน อุกฺกฏฺจํ วเทติ โคตมํ โมคฺคตฺตานํ
กจฺจายนํ วาเสฏฺจํ โคตโมสึ โมคฺคตฺตานอสึ กจฺจายโนสึ
วาเสฏฺจัสสํติ ภาณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๐๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุกฺค
ตุกาโม หีเนน หีนํ วเทติ โกฏฺจกํ ปุပ္ผนฺตฺตกํ โกฏฺจโกสึ
ปุပ္ผนฺตฺตโกสํติ ภาณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๑๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุกฺคตุกาโม หีเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ กสํกํ วาณิขํ โครกฺขํ
โกฏฺจโกสึ ปุပ္ผนฺตฺตโกสํติ ภาณติ อापตฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๑๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม

มงฺกุกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเฐน หีนํ วเทติ โกฏฺฐกํ ปุပ္ผลฺลทกํ
กสฺสโกถิ วาณิโสถิ โครกฺโขสฺสติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจาย
วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๒] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเฐน อุกฺกฏฺจํ วเทติ กสฺสํ วาณิหํ โครกฺโข
กสฺสโกถิ วาณิโสถิ โครกฺโขสฺสติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๓] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม หีนฺนํ หีนํ วเทติ นพการํ กุมฺภการํ เปสฺสการํ
จุมฺภการํ นหาปิตํ นพทํวโรถิ กุมฺภทํวโรถิ เปสฺสทํวโรถิ จุมฺ-
ภทํวโรถิ นหาปิตสฺสติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๔] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม หีนฺนํ อุกฺกฏฺจํ วเทติ มุทฺธิกํ คณฺถกํ เตชกํ
นพทํวโรถิ กุมฺภทํวโรถิ เปสฺสทํวโรถิ จุมฺภทํวโรถิ นหา-
ปิตสฺสติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๕] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเฐน หีนํ วเทติ นพการํ กุมฺภการํ เปสฺสการํ
จุมฺภการํ นหาปิตํ มุทฺธิโกถิ คณฺถโกถิ เตชโกถิสฺสติ ภณฺติ
อปฺตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๖] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม

๒๒๑] ปาจิตฺตียถ มุสาหวทวคฺคตฺส ทฺตฺยสฺสทฺทปทํ ปทภาชนํ ๑๗๑

มฺกุกคฺคทาโม อุกฺกฏฺเชน อุกฺกฏฺจํ วเทติ มฺทฺทิกํ คณกํ เถวกํ
มฺทฺทิกโกสํ คณโกสํ เถวโกสํติ ภาณติ อปคฺติ วาจา วาจา
ปาจิตฺตียตฺส ๑

[๒๒๒] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ ชฺเฐตฺตทาโม วมฺเภตฺตทาโม
มฺกุกคฺคทาโม หีนฺนํ หีนํ วเทติ กฺกฺกจิกํ คณฺทิกํ กิลาสิกํ
โสสิกํ อปมวริกํ กฺกฺกจิกโกสํ คณฺทิกโกสํ กิลาสิโกสํ โสสิโกสํ
อปมวริกอสํติ ภาณติ อปคฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียตฺส ๑

[๒๒๓] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ ชฺเฐตฺตทาโม วมฺเภตฺตทาโม
มฺกุกคฺคทาโม หีนฺนํ อุกฺกฏฺจํ วเทติ มฺทฺเมหิกํ กฺกฺกจิกโกสํ
คณฺทิกโกสํ กิลาสิโกสํ โสสิโกสํ อปมวริกอสํติ ภาณติ อปคฺติ
วาจา วาจา ปาจิตฺตียตฺส ๑

[๒๒๔] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ ชฺเฐตฺตทาโม วมฺเภตฺตทาโม
มฺกุกคฺคทาโม อุกฺกฏฺเชน หีนํ วเทติ กฺกฺกจิกํ คณฺทิกํ กิลาสิกํ
โสสิกํ อปมวริกํ มฺทฺเมหิกอสํติ ภาณติ อปคฺติ วาจา วาจา
ปาจิตฺตียตฺส ๑

[๒๒๕] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ ชฺเฐตฺตทาโม วมฺเภตฺตทาโม
มฺกุกคฺคทาโม อุกฺกฏฺเชน อุกฺกฏฺจํ วเทติ มฺทฺเมหิกํ มฺทฺ
เมหิกอสํติ ภาณติ อปคฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียตฺส ๑

[๒๒๖] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ ชฺเฐตฺตทาโม วมฺเภตฺตทาโม
มฺกุกคฺคทาโม หีนฺนํ หีนํ วเทติ อติทํฬํ อติรตฺสํ อติคณฺเห

อจุโจทาคัม อติทัมโสสี อติรสโสสี อติกโณหสี อจุโจทาคา-
โธสสี ภาณติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มฺงฺกุกคฺตุกาโม หึเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ นาคิทัม นาคิรสฺสํ นาคิ-
กณฺหํ นาคุโจทาคัม นาคิทัมโสสี นาคิรสโสสี นาคิกโณหสี อจุโจ-
ทาคโธสสี ภาณติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มฺงฺกุกคฺตุกาโม อุกฺกฏฺเจเนน หึนํ วเทติ อติทัม อติรสฺสํ อติกณฺหํ
อจุโจทาคัม นาคิทัมโสสี นาคิรสโสสี นาคิกโณหสี นาคุโจ-
ทาคโธสสี ภาณติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๔] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มฺงฺกุกคฺตุกาโม อุกฺกฏฺเจเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ นาคิทัม นาคิรสฺสํ
นาคิกณฺหํ นาคุโจทาคัม นาคิทัมโสสี นาคิรสโสสี นาคิกโณหสี
นาคุโจทาคโธสสี ภาณติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มฺงฺกุกคฺตุกาโม หึเนน หึนํ วเทติ รากฺปฺริยฺยฺจิตฺมํ โทสฺสปฺริยฺยฺจิตฺ-
มฺโหปฺริยฺยฺจิตฺมํ รากฺปฺริยฺยฺจิตฺโสสิ โทสฺสปฺริยฺยฺจิตฺโสสิ โมหปฺริ-
ยฺยฺจิตฺโสสิ ภาณติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ชุ้เสตุกาโมติ วมฺเภตุกาโม
มฺงฺกุกคฺตุกาโม หึเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ วิตฺรํวาคํ วิตฺโทสํ วิตฺโมหํ

๒๓๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาวาทวคฺคสฺส ทฺตฺยสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๑๗๓
ราคปริยฺญจฺโถสฺส โทสฺสปริยฺญจฺโถสฺส โมหปริยฺญจฺโถสฺสํ ภาณติ
อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๗] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกุกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเฐน หิณฺโณ วเทติ ราคปริยฺญจฺโถสฺสํ โทสฺสปริยฺญจฺโถสฺสํ
โมหปริยฺญจฺโถสฺสํ วັตฺตราโคสฺสํ วັตฺโตสฺสํ วັตฺโตโมหสฺสํ ภาณติ
อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๘] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกุกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเฐน อุกฺกฏฺจํ วเทติ วັตฺตรํ วັตฺโตสฺสํ
วັตฺโตโมหํ วັตฺตราโคสฺสํ วັตฺโตสฺสํ วັตฺโตโมหสฺสํ ภาณติ อาปตฺติ
วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๙] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกุกตฺตกาโม หิณฺเณน หิณฺโณ วเทติ ปาราชิกํ อชฺฌมาปฺนฺนํ สงฺฆาตฺตํ
อชฺฌมาปฺนฺนํ กุตฺตจฺจํ อชฺฌมาปฺนฺนํ ปาจิตฺตฺยํ อชฺฌมาปฺนฺนํ ปาฏฺเทสฺสํ
อชฺฌมาปฺนฺนํ ทฺตฺกฏฺจํ อชฺฌมาปฺนฺนํ ทฺตฺกฏฺสํ อชฺฌมาปฺนฺนํ ปาราชิกํ
อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ สงฺฆาตฺตํ อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ กุตฺตจฺจํ อชฺฌมา-
ปฺนฺโนสฺสํ ปาจิตฺตฺยํ อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ ปาฏฺเทสฺสํ อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ
ทฺตฺกฏฺจํ อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ ทฺตฺกฏฺสํ อชฺฌมาปฺนฺโนสฺสํ ภาณติ อาปตฺติ
วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๐] อุปสํมฺปนฺโน อุปสํมฺปนฺนํ ชุสฺเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกุกตฺตกาโม หิณฺเณน อุกฺกฏฺจํ วเทติ สฺสตาปฺนฺนํ ปาราชิกํ

อชฺฌาปนโนสฺสี ๑ เป ๑ ทพฺพาสีคํ อชฺฌาปนโนสฺสํติ ภาณเต อापคฺติ
วากาย วากาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๓๓] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ ชุสฺเสตฺถกาโม วมฺเภตฺถกาโม
มฺงฺกุกตฺถกาโม อุกฺกฏฺเจเน หีนํ วเทติ ปาวาชิกํ อชฺฌาปนํ ๑ เป ๑
ทพฺพาสีคํ อชฺฌาปนํ โสตาปนโนสฺสํติ ภาณเต อापคฺติ วากาย
วากาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๓๔] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ ชุสฺเสตฺถกาโม วมฺเภตฺถกาโม
มฺงฺกุกตฺถกาโม อุกฺกฏฺเจเน อุกฺกฏฺจํ วเทติ โสตาปนํ โสตา-
ปนโนสฺสํติ ภาณเต อापคฺติ วากาย วากาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๓๕] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ ชุสฺเสตฺถกาโม วมฺเภตฺถกาโม
มฺงฺกุกตฺถกาโม หีนเน หีนํ วเทติ โอฏฺฐํ เมณฺฑลํ โคณํ คทฺธวํ
ติรฺจุฉานคคํ เหวยิกํ โอฏฺฐโสสี เมณฺฑโสสี โคโณสสี คทฺธวโสสี
ติรฺจุฉานคโคสสี เหวยิกโสสี นคฺติ ตฺยหํ สํคฺติ ทฺถคฺติเยว ตฺยหํ
ปาวฺกิงฺขาติ ภาณเต อापคฺติ วากาย วากาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๓๖] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ ชุสฺเสตฺถกาโม วมฺเภตฺถกาโม
มฺงฺกุกตฺถกาโม หีนเน อุกฺกฏฺจํ วเทติ ปณฺฑิตํ พฺยตฺตํ เมธาวํ
พหุสฺสํตํ ฆมฺมกิกํ โอฏฺฐโสสี เมณฺฑโสสี โคโณสสี คทฺธวโสสี
ติรฺจุฉานคโคสสี เหวยิกโสสี นคฺติ ตฺยหํ สํคฺติ ทฺถคฺติเยว ตฺยหํ
ปาวฺกิงฺขาติ ภาณเต อापคฺติ วากาย วากาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๓๗] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ ชุสฺเสตฺถกาโม วมฺเภตฺถกาโม

๒๓๘] ปาจิตฺตียกฺกนฺเต มุສํวาทวคฺคສຸສ ທຸຕິຍສິຖຊາປທໍ ປທກາຊນີຍໍ ໓໑໕
ມງຸກຕຸຕຸກາໂມ ອຸກຸກຼເຈ໌ນ ພີ່ນ ວເທຕິ ໂອຼູຊໍ ເມຣຸທໍ ໂຄຣ໌
ຄທຸຣກໍ ຕິຣຈຸດານຄຕໍ ເນຣຍິກໍ ປຣຸຕິໂຕສີ ພຸຍຕຸໂຕສີ ເມຣາວໍສີ
ພຸສຸສຸໂຕສີ ໝຸມຄຕິໂກສີ ນຕຸຕິ ຕຸຍຸທໍ ທຸຄຸຄຕິ ສຸຄຕິເຍວ ຕຸຍຸທໍ
ປາຼຍິກຸຊາຕິ ກຣຕຕິ ອາປຕຸຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑

[໒໓໙] ອຸປສັມປນຸໂນ ອຸປສັມປນຸ໌ ຂຸເສຕຸກາໂມ ວມເກຕຸກາໂມ
ມງຸກຕຸຕຸກາໂມ ອຸກຸກຼເຈ໌ນ ອຸກຸກຼຸຸ ວເທຕິ ປຣຸຕິຕໍ ພຸຍຕຸຕໍ
ເມຣາວໍ ພຸສຸສຸຕໍ ໝຸມຄຕິຕໍ ປຣຸຕິໂຕສີ ພຸຍຕຸໂຕສີ ເມຣາວໍສີ
ພຸສຸສຸໂຕສີ ໝຸມຄຕິໂກສີ ນຕຸຕິ ຕຸຍຸທໍ ທຸຄຸຄຕິ ສຸຄຕິເຍວ ຕຸຍຸທໍ
ປາຼຍິກຸຊາຕິ ກຣຕຕິ ອາປຕຸຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑

[໒໔໐] ອຸປສັມປນຸໂນ ອຸປສັມປນຸ໌ ຂຸເສຕຸກາໂມ ວມເກຕຸກາໂມ
ມງຸກຕຸຕຸກາໂມ ເອວໍ ວເທຕິ ສັນຕິ ອິເຣກຈຸເຈ ຈຣຸທາຣາ ເວນາ
ເນສາທາ ຣດກາຣາ ປຸກຸສາຕິ ກຣຕຕິ ອາປຕຸຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ
ທຸກຸກຼສຸສ ໑

[໒໔໑] ອຸປສັມປນຸໂນ ອຸປສັມປນຸ໌ ຂຸເສຕຸກາໂມ ວມເກຕຸກາໂມ
ມງຸກຕຸຕຸກາໂມ ເອວໍ ວເທຕິ ສັນຕິ ອິເຣກຈຸເຈ ຫຸຕຕິຍາ ພຸຣາຸມຣາຕິ
ກຣຕຕິ ອາປຕຸຕິ ວາຈາຍ ວາຈາຍ ທຸກຸກຼສຸສ ໑

[໒໔໒] ອຸປສັມປນຸໂນ ອຸປສັມປນຸ໌ ຂຸເສຕຸກາໂມ ວມເກຕຸກາໂມ
ມງຸກຕຸຕຸກາໂມ ເອວໍ ວເທຕິ ສັນຕິ ອິເຣກຈຸເຈ ອວກຣຸຣຸນາ
ຮວກຣຸຣຸນາ ຣຸນິຸຊກາ ສົວຸຊກາ ກຸຣວທຸຣຸມກາຕິ ກຣຕຕິ ອາປຕຸຕິ
ວາຈາຍ ວາຈາຍ ທຸກຸກຼສຸສ ໑ ເປ ໑ ສັນຕິ ອິເຣກຈຸເຈ ພຸຸຣຸກຸຣຸຊາ

ฌมฺมรฏฺฐิตา สงฺฆรฏฺฐิตาติ ภณฺติ อาปคฺติ วาจา ย วาจา
 ทุกฺกฏฺฐํ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ โกธียา ภาวทฺวาทาติ ภณฺติ
 ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ โคตมา โมคฺคตฺตนา กจฺจายนา วาเสฏฺฐจฺาติ
 ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ โกฏฺฐิกา ปุพฺผณฺทกฺกาติ ภณฺติ
 ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ กสฺสกา วาณิเสา โครกฺขาทิ ภณฺติ ๑ เป ๑
 สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ นพาการว กุมฺภการว เปสฺสการว จมฺมการว
 นหาบีตาติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ มุทฺธิกา คณฺกา เสธกาติ
 ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ กุฏฺฐิกา คณฺฑิกา กิถาสฺสิกา
 ใสสฺสิกา อปมวาริกาติ ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ มชฺฐเมหิกาติ
 ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ อคิถํสา อคิรสฺสํสา อคิกณฺหา
 อจฺจุทาทาติ ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ นาคิถํสา นาคิรสฺสํสา
 นาคิกณฺหา นาคฺจุทาทาติ ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ ราค-
 ปริยฺยจฺิตา โทสฺปริยฺยจฺิตา โมหปริยฺยจฺิตาติ ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ
 อธิเรกฺขเจ วัตรวาคา วัตรโทสา วัตรโมหาติ ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ
 อธิเรกฺขเจ ปาวาชิกํ อชฺฐณฺาปนฺนา ๑ เป ๑ ทุพฺภาสํ อชฺฐณฺาปนฺนาติ
 ภณฺติ ๑ เป ๑ สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ ใสตฺาปนฺนาติ ภณฺติ ๑ เป ๑
 สฺนฺติ อธิเรกฺขเจ โอฏฺฐา เมณฺหา โคณา คทฺฐภา ติรจฺจณคฺตา
 เนรียกา นคฺติ เคสํ สฺสคฺติ ทุคฺคคฺติเยว เคสํ ปาฏิกงฺขาทิ ภณฺติ
 อาปคฺติ วาจา ย วาจา ทุกฺกฏฺฐํ ๑

[๒๔๐] อุปสฺมฺปนฺโน อุปสฺมฺปนฺนํ ชฺุสฺสคฺคาโม วมฺเภตฺคาโม

๒๔๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาวาทวคฺคสฺส ทฺติยสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๓๗๗

มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ สฺนฺติ อีเรกฯฯ ปรณฺฑิตา พฺยตฺตา
เมธาวีโน พหุสฺสฺสา ชมฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ ทฺคฺคตฺติ สฺกฺคตฺติเยว
เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณติ อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺกฺกฏสฺส ๑

[๒๔๓] อุปสฺมปฺนโน อุปสฺมปฺนนํ ชฺเฐตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ เย นฺน จณฺฑาธา เวณา เนสาทา
รทการา ปุทฺกสฺสาติ ภาณติ อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺกฺกฏสฺส ๑ เป ๑
อุปสฺมปฺนโน อุปสฺมปฺนนํ ชฺเฐตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม มงฺกุกตฺตกาโม
เอวํ วเทติ เย นฺน ปรณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสฺสา
شمฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ ทฺคฺคตฺติ สฺกฺคตฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ
ภาณติ อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺกฺกฏสฺส ๑

[๒๔๔] อุปสฺมปฺนโน อุปสฺมปฺนนํ ชฺเฐตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺฑาธา เวณา เนสาทา
รทการา ปุทฺกสฺสาติ ภาณติ ๑ เป ๑ น มยฺ ปรณฺฑิตา พฺยตฺตา
เมธาวีโน พหุสฺสฺสา ชมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺคฺคตฺติ สฺกฺคตฺติเยว
อมฺหากํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณติ อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺกฺกฏสฺส ๑

[๒๔๕] อุปสฺมปฺนโน อนุปสฺมปฺนนํ ชฺเฐตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุกตฺตกาโม หีนฺเนน หีนํ วเทติ ๑ เป ๑ หีนฺเนน อุกฺกฏจํ วเทติ ๑ เป ๑
อุกฺกฏเจเนน หีนํ วเทติ ๑ เป ๑ อุกฺกฏเจเนน อุกฺกฏจํ วเทติ ปรณฺฑิตํ
พฺยตฺตํ เมธาวี พหุสฺสฺสํ ชมฺมกถิกํ ปรณฺฑิตสฺส พฺยตฺตสฺส เมธาวีสฺส
พหุสฺสฺสสฺส ชมฺมกถิกสฺส นตฺถิ ตฺยหํ ทฺคฺคตฺติ สฺกฺคตฺติเยว ตฺยหํ

ปาวกัฏฐาติ ภณติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฐํ ๑

[๒๔๔] อุปตฺมฺปนฺโน อนุปตฺมฺปนฺนํ ชุํเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ สฺนฺติ อีเชกฺขเจ จณฺทาทา เวณา เนสํทา รกการา ปุกฺกฐํติ ภณติ ๑เป ๑ สฺนฺติ อีเชกฺขเจ ปณฺทิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสฺตา ชมฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ ทฺคฺคฺติ สฺคฺคฺติเยว เตสํ ปาวกัฏฐาติ ภณติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฐํ ๑

[๒๔๕] อุปตฺมฺปนฺโน อนุปตฺมฺปนฺนํ ชุํเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ เป ญฺน จณฺทาทา เวณา เนสํทา รกการา ปุกฺกฐํติ ภณติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฐํ ๑เป ๑ เป ๑ เป ๑ ปณฺทิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสฺตา ชมฺมกถิกาติ ภณติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฐํ ๑ อุปตฺมฺปนฺโน อนุปตฺมฺปนฺนํ ชุํเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม มงฺกุกตฺตกาโม เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺทาทา เวณา เนสํทา รกการา ปุกฺกฐํติ ภณติ ๑เป ๑ น มยฺ ปณฺทิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสฺตา ชมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺคฺคฺติ สฺคฺคฺติเยว อมฺหากํ ปาวกัฏฐาติ ภณติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฐํ ๑

[๒๔๖] อุปตฺมฺปนฺโน อุปตฺมฺปนฺนํ น ชุํเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม น มงฺกุกตฺตกาโม ทวณฺมฺยา หีเนน หีนํ วเทติ จณฺทาดํ เวณํ เนสํทํ รกการํ ปุกฺกฐํ จณฺทาโตสิ เวโณสิ เนสํโทสิ รก-

๒๔๗] ปาจิตติยกถา มุสาวาทวคฺคตฺถํ ทฺธิยสฺสึทฺธาปทํ ปทภาชนํ ๓๗๘

กาโรสี ปุฏฺกุโสสีติ ภณฺติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺพภาสี-
ตฺถํ ๑ อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ น ชฺเฐตุกาโม น วมฺเภตุกาโม
น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา ที่เนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ ชฺตฺติยํ
พฺราหฺมณํ จณฺหาโตสี เวณฺสี เนสาโทสี รตฺกาโรสี
ปุฏฺกุโสสีติ ภณฺติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺพภาสีตฺถํ ๑
อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ น ชฺเฐตุกาโม น วมฺเภตุกาโม น
มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา อุกฺกฏฺเจเน ที่นํ วเทติ จณฺหาตํ
เวณฺํ เนสาทํ รตฺกาโร ปุฏฺกุโส ชฺตฺติโยสี พฺราหฺมณเณสีติ ภณฺติ
อปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺพภาสีตฺถํ ๑ อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ
น ชฺเฐตุกาโม น วมฺเภตุกาโม น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา
อุกฺกฏฺเจเน อุกฺกฏฺจํ วเทติ ชฺตฺติยํ พฺราหฺมณํ ชฺตฺติโยสี
พฺราหฺมณเณสีติ ภณฺติ อปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺพภาสีตฺถํ
๑ เป ๑ อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ น ชฺเฐตุกาโม น วมฺเภตุกาโม
น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา ที่เนน ที่นํ วเทติ ๑ เป ๑ ที่เนน
อุกฺกฏฺจํ วเทติ ๑ เป ๑ อุกฺกฏฺเจเน ที่นํ วเทติ ๑ เป ๑ อุกฺกฏฺเจเน
อุกฺกฏฺจํ วเทติ ปณฺทิตํ พฺยตฺตํ เมชาวํ พฺหุสฺสฺสฺสํ ฌมฺมกถิก
ปณฺทิตโตสี พฺยตฺตโตสี เมชาวํสี พฺหุสฺสฺสฺสโตสี ฌมฺมกถิกโตสี
นตฺถิ ตฺยทํ ทฺคฺคตฺติ สฺสคฺคตฺติเยว ตฺยทํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ อปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพภาสีตฺถํ ๑

[๒๔๗] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนํ น ชฺเฐตุกาโม น วมฺเภตุกาโม

น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา เอวํ วเทติ สฺนฺติ อีเรกฺขเจ
 จณฺหาตา เวณา เนสํทา รตถารว ปุณฺณสาติ ภณฺติ ฯ เป ฯ
 สฺนฺติ อีเรกฺขเจ ปณฺธิตา พุยฺยตา เมชาวโน พหุสฺสฺสา ชมฺมกถิกา
 นคฺติ เตสํ ทุคฺคติ สฺสคฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ อปคฺติ
 วาจาย วาจาย ทุพฺภาสิตฺตํ ฯ

[๒๔๘] อุปสฺมปฺนโน อุปสฺมปฺนนํ น ชฺหฺเสตฺกาโม น วมฺเภตฺกาโม
 น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา เอวํ วเทติ เป นฺน จณฺหาตา
 เวณา เนสํทา รตถารว ปุณฺณสาติ ภณฺติ ฯ เป ฯ เป นฺน
 ปณฺธิตา พุยฺยตา เมชาวโน พหุสฺสฺสา ชมฺมกถิกาติ ภณฺติ
 อปคฺติ วาจาย วาจาย ทุพฺภาสิตฺตํ ฯ

[๒๔๙] อุปสฺมปฺนโน อุปสฺมปฺนนํ น ชฺหฺเสตฺกาโม น วมฺเภตฺกาโม
 น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺหาตา
 เวณา เนสํทา รตถารว ปุณฺณสาติ ภณฺติ ฯ เป ฯ น มยฺ ปณฺธิตา
 พุยฺยตา เมชาวโน พหุสฺสฺสา ชมฺมกถิกา นคฺติ อมฺหากํ ทุคฺคติ
 สฺสคฺติเยว อมฺหากํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ อปคฺติ วาจาย วาจาย
 ทุพฺภาสิตฺตํ ฯ

[๒๕๐] อุปสฺมปฺนโน อนุปสฺมปฺนนํ น ชฺหฺเสตฺกาโม น วมฺเภตฺกาโม
 น มงฺกุตฺตกาโม ทวณฺมยตา หึเนน หึนํ วเทติ ฯ เป ฯ หึเนน
 อุกฺกฏฺจํ วเทติ ฯ เป ฯ อุกฺกฏฺเชน หึนํ วเทติ ฯ เป ฯ อุกฺกฏฺเชน
 อุกฺกฏฺจํ วเทติ ปณฺธิตํ พุยฺยตํ เมชาวํ พหุสฺสฺสํ ชมฺมกถิกํ

๒๕๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาหวาทวคฺคตฺถํ ทฺธิยตฺถิฏฐาปทํ ปทภาชนํ ๑๘๑
ปณฺฑิตโตสิ พฺยตฺโตสิ เมธาวีสิ พหุสฺสโตสิ ชมฺมกถิกโตสิ
นตฺถิ ตฺยหํ ทฺคฺคตฺติ สํคฺคตฺติเยว ตฺยหํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณตฺติ อปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตตฺถํ ฯ

[๒๕๔] อุปลตฺมปฺนโน อนฺปลตฺมปฺนโน น ชฺหิตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยุตา เอวํ วเทติ สํนฺติ อธิเรกขฺเจ
จณฺหาตา เวณา เนสํหา รกการา ปุฏฺกสํสํติ ภาณตฺติ ฯ เป ฯ
สํนฺติ อธิเรกขฺเจ ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสตา ชมฺมกถิกา
นตฺถิ เตสํ ทฺคฺคตฺติ สํคฺคตฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณตฺติ อปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตตฺถํ ฯ

[๒๕๕] อุปลตฺมปฺนโน อนฺปลตฺมปฺนโน น ชฺหิตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยุตา เอวํ วเทติ เป นฺน จณฺหาตา
เวณา เนสํหา รกการา ปุฏฺกสํสํติ ภาณตฺติ ฯ เป ฯ เป นฺน
ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสตา ชมฺมกถิกาติ ภาณตฺติ อปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตตฺถํ ฯ

[๒๕๖] อุปลตฺมปฺนโน อนฺปลตฺมปฺนโน น ชฺหิตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยุตา เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺหาตา
เวณา เนสํหา รกการา ปุฏฺกสํสํติ ภาณตฺติ ฯ เป ฯ น มยฺ ปณฺฑิตา
พฺยตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสตา ชมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺคฺคตฺติ
สํคฺคตฺติเยว อมฺหากํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณตฺติ อปตฺติ วาจาย วาจาย
ทฺพฺภาสิตตฺถํ ฯ

[๒๕๔] ขนอปคฺติ อตุณฺณเรขุขารสฺส ชมฺมณฺณเรขุขารสฺส ออนุ-
 สาสณฺณเรขุขารสฺส อมฺมตฺตกสฺส ชิตฺตจิตฺตสฺส เวทณฺณสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

ทุติยสัฏฺฐาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๒๕๕] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กัสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเขน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณํ ภาณฺชนชาตานิ กถชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ อุป-
สํหริณฺติ อิมสฺสํ สํคฺคา อมฺสฺสํ อกฺขายณฺติ อิมสฺสํ เกทาย อมฺสฺสํ
สํคฺคา อิมสฺสํ อกฺขายณฺติ อมฺสฺสํ เกทาย เตน อนุปฺปนฺนานิ เจว
ภาณฺชนานิ อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนานิ จ ภาณฺชนานิ ภิกฺขุโยภาวาย
เวปฺตุถาย สํวตฺตณฺติ ๑ เข เต ภิกฺขุ อุปฺปจฺจุตา ๑ เป ๑ เต
อฺชฺฌายณฺติ ชฺชณฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณํ ภาณฺชนชาตานิ กถชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ อุป-
สํหริสฺสณฺติ อิมสฺสํ สํคฺคา อมฺสฺสํ อกฺขายิสฺสณฺติ อิมสฺสํ เกทาย
อมฺสฺสํ สํคฺคา อิมสฺสํ อกฺขายิสฺสณฺติ อมฺสฺสํ เกทาย เตน อนุปฺปนฺนานิ
เจว ภาณฺชนานิ อุปฺปชฺชนฺติ อุปฺปนฺนานิ จ ภาณฺชนานิ ภิกฺขุโยภาวาย
เวปฺตุถาย สํวตฺตณฺตํ ๑ อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมคฺคํ
อาโรเจสฺสํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คฺคเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ ภาณฺชนชาตานิ
กถชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ อุปสํหริถ อิมสฺสํ สํคฺคา
อมฺสฺสํ อกฺขายถ อิมสฺสํ เกทาย อมฺสฺสํ สํคฺคา อิมสฺสํ อกฺขายถ
อมฺสฺสํ เกทาย เตน อนุปฺปนฺนานิ เจว ภาณฺชนานิ อุปฺปชฺชนฺติ
อุปฺปนฺนานิ จ ภาณฺชนานิ ภิกฺขุโยภาวาย เวปฺตุถาย สํวตฺตณฺตํ ๑

ตํจํ ภคชาติ ๑ จิตฺตํ พุทฺโธ ภคชา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
 โมฆปริสา ภิกฺขุณฺโณ ภณฺทชนชาติานํ ภตฺตชาติานํ วิวาทาปนฺนาณํ
 เปสฺสณฺณํ อุตฺตํหริสฺสณฺณํ อิมสฺสํ สุตฺตวา อมฺสฺสํ อฏฺฐายิสฺสณฺณํ อิมสฺสํ
 เกทาย อมฺสฺสํ สุตฺตวา อิมสฺสํ อฏฺฐายิสฺสณฺณํ อมฺสฺสํ เกทาย
 เทน อนุปฺปนฺนาณิ เจว ภณฺทชนาณิ อฺปนฺนชฺชนนฺติ อฺปนฺนนาณิ จ
 ภณฺทชนาณิ ภิกฺขุโยภาวาย เวปฺตุตฺตาย สํวตฺตนาณิ เนตํ โมฆปริสา
 อฺปนฺนสฺสณฺนาณํ วา ปสาทาย ๑เป ๑ เอตฺตจํ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยยาถ ภิกฺขุเปสฺสณฺณณฺเ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๒๕๖] เปสฺสณฺณํ นาม ทฺวํหากาเรหิ เปสฺสณฺณํ โหติ นียกมฺยสฺส
 วา เกทาชฺปิปายสฺส วา ๑ ทสฺสํ หิ อากาเรหิ เปสฺสณฺณํ อุตฺตํหริ
 ชาติโตมฺมํ นามโตมฺมํ โคตฺตโตมฺมํ กมฺมโตมฺมํ สิปฺปโตมฺมํ อาพาชโตมฺมํ
 ถึงฺกโตมฺมํ กิเลสฺโตมฺมํ อาปตฺติโตมฺมํ อฏฺโถสฺโตมฺมํ ๑ ชาติ นาม
 เทว ชาติโย หีนา จ ชาติ อฏฺฏกฺขุชา จ ชาติ ๑ หีนา นาม
 ชาติ จณฺทชาตฺตชาติ เวณชาติ เนสาทชาติ รกการชาติ ปฏฺกฏฺสชาติ
 เอสา หีนา นาม ชาติ ๑ อฏฺฏกฺขุชา นาม ชาติ จตฺตียนฺติ
 พฺรหฺมณฺณชาติ เอสา อฏฺฏกฺขุชา นาม ชาติ ๑เป ๑ อฏฺโถสฺ
 นาม เทว อฏฺโถสฺ หีโน จ อฏฺโถสฺ อฏฺฏกฺขุชฺ ๑ อฏฺโถสฺ ๑
 หีโน นาม อฏฺโถสฺ โอฏฺโฐสฺสิ เมณฺโฐสฺสิ โคโลณฺสฺสิ คทฺธโรสฺสิ
 ตฺวิจฺจณฺณคโตสฺสิ เนรียโกสฺสิ นตฺถิ ตฺยํ สํสฺสํ ๑ สํสฺสํ ๑ สํสฺสํ ๑
 ปาฏิกงฺกชาติ ยกาเรน วา ภกาเรน วา กาฏโกฏฺจิกาย วา

๒๖๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาจาทวคฺคสฺส ตตฺถสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๑๘๕
เฮโส ธีโน นาม อฏฺโฏโส ๑ อฏฺฏฐโส นาม อฏฺโฏโส
ปณฺฑิตฺโตสิ พฺยตฺโตสิ เมธาวํสี พหุสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
นตฺถิ ตฺยหํ ทฺยคฺคิ ตฺยคฺคิเยว ตฺยหํ ปาฏิกงฺขาติ เฮโส อฏฺฏฐโส
นาม อฏฺโฏโส ๑

[๒๕๗] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนสฺสํ สํคฺวา อุปสํปนฺนสฺสํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ จณฺหาโต เวโร เนสาโท
รตฺถกาโร ปุณฺณโสติ ภาณตฺติ อปทฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๕๘] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนสฺสํ สํคฺวา อุปสํปนฺนสฺสํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ ชตฺติโย พฺรหฺมาโมเนติ
ภาณตฺติ อปทฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๕๙] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนสฺสํ สํคฺวา อุปสํปนฺนสฺสํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ อวกณฺณโก ชวกณฺณโก
ธนฺธิจฺโก สวธิจฺโก กุตฺตวคฺคโกติ ภาณตฺติ อปทฺติ วาจาย
วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๖๐] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนสฺสํ สํคฺวา อุปสํปนฺนสฺสํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ พุทฺธรทฺธิโต ชมฺมรทฺธิโต
สงฺฆรทฺธิโตติ ภาณตฺติ อปทฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๖๑] อุปสํปนฺโน อุปสํปนฺนสฺสํ สํคฺวา อุปสํปนฺนสฺสํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ โกสฺสิโย ภาวทฺวาไซติ
ภาณตฺติ อปทฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๖๒] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โคตโม โมคฺคตฺตาโน
 กุจฺจายโน วาเสฏฺโฐจฺฉิตี ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย
 ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

[๒๖๓] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โกฏฺฐโก ปุพฺผฉกฺขโกตี
 ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

[๒๖๔] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ กสฺสโก วาณิไซ โครกฺโขตี
 ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

[๒๖๕] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ นพฺภาโร กุมฺภภาโร
 เปสฺสกาโร จมฺภภาโร นหาบีโตตี ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย
 วาจาย ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

[๒๖๖] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ มุฑฺธุโก คณโก เตชโกตี
 ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

[๒๖๗] อุปสัมปนโน อุปสัมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสัมปนฺนสฺส
 เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ กุฏฺฐโก คณฺธุโก กิถาสโก
 โสสโก อปฺปมาโรโกตี ภาณตฺติตี อปฺปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตุตฺติยสฺส ๑

๒๗๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุตาจาทวคฺคสุตฺตํ ตติยสิกฺขาปทํ ปทภาชนียํ ๓๘๗

[๒๖๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ มชฺฌเมหิโกติ ภาณตฺติ
อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสุตฺตํ ฯ

[๒๖๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ อติทํโฆ อติรสฺโส อติโกโณห
นาคฺคโฆทติ ภาณตฺติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสุตฺตํ ฯ

[๒๗๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ นาคิทํโฆ นาคิรสฺโส
นาคิกโกโณห นาคฺคโฆทติ ภาณตฺติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสุตฺตํ ฯ

[๒๗๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ วาคปฺริยฺญจฺจิโต โทส-
ปฺริยฺญจฺจิโต โมหปฺริยฺญจฺจิโตติ ภาณตฺติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสุตฺตํ ฯ

[๒๗๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ จิตฺตราโค จิตฺโตโส จิตฺโมโหติ
ภาณตฺติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสุตฺตํ ฯ

[๒๗๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสุตฺตํ
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺถนฺนาโม ตํ ปารวชิกํ อชฺฐณาปนฺโน
สงฺฆาเทสํ อชฺฐณาปนฺโน ญฺจจฺจํ อชฺฐณาปนฺโน ปาจิตฺตียํ อชฺฐณา-

ปนโน ปาฏิเทสนีโย อชฺฌาปนโน ทุกฺกฏํ อชฺฌาปนโน ทุพฺภาสิตํ
อชฺฌาปนโนติ ภาณตํติ อปคฺคิ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๕] อุปสํมปนโน อุปสํมปนฺนสฺส สฺสํวา อุปสํมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ โสตาปนโนติ ภาณตํติ
อปคฺคิ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๕] อุปสํมปนโน อุปสํมปนฺนสฺส สฺสํวา อุปสํมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ โอฏฺฐาโส เมณฺโห โคโณ
คหฺวโร ทิรจฺจนาคโค เนรียโก นคฺคิ ตสฺส สฺสํติ ทุคฺคตฺติเยว
ตสฺส ปาฏิทฺตยาติ ภาณตํติ อปคฺคิ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๖] อุปสํมปนโน อุปสํมปนฺนสฺส สฺสํวา อุปสํมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม ตํ ปณฺทิตฺโต พฺยตฺโต เมชาวั
พหุสฺสโต ชมฺมกตฺติโก นคฺคิ ตสฺส ทุคฺคตฺติ สฺสํติเยว ตสฺส
ปาฏิทฺตยาติ ภาณตํติ อปคฺคิ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๗] อุปสํมปนโน อุปสํมปนฺนสฺส สฺสํวา อุปสํมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม สฺนฺติ อิคฺเชจฺเจ จณฺทาทา
เวณา เนสาทา รกการา ปุคฺคสฺสํติ ภาณติ น โส อญฺญํ ภาณติ
คณฺเฑว ภาณตํติ อปคฺคิ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๗๘] อุปสํมปนโน อุปสํมปนฺนสฺส สฺสํวา อุปสํมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหริติ อิตฺตุนฺนาโม สฺนฺติ อิคฺเชจฺเจ ชคฺคิตฺยา
พฺราหฺมณาติ ภาณติ น โส อญฺญํ ภาณติ คณฺเฑว ภาณตํติ

๒๘๓] ปาจิตฺตียถนุเท มุสํวาทวคฺคสฺส ตตฺถสํกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๓๘๘

อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ๑ เป ๑

[๒๘๔] อุปสํมปฺนโน อุปสํมปฺนฺสฺส สฺสควา อุปสํมปฺนฺสฺส เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺตุนฺนาโม สฺนติ อิคฺเขจฺเจ ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมชาวโน พหุสฺสฺสา รมฺมกฺกิกา นตฺถิ เตสํ ทฺวคฺคิ สฺสคฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ น โส อญฺญํ ภณฺติ คณฺเฑว ภณฺตฺติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ๑

[๒๘๕] อุปสํมปฺนโน อุปสํมปฺนฺสฺส สฺสควา อุปสํมปฺนฺสฺส เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺตุนฺนาโม เย นฺน จณฺฑาตา เวณา เนสํทา รกฺการา ปุคฺคสฺสาติ ภณฺติ น โส อญฺญํ ภณฺติ คณฺเฑว ภณฺตฺติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อุปสํมปฺนโน อุปสํมปฺนฺสฺส สฺสควา อุปสํมปฺนฺสฺส เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺตุนฺนาโม เย นฺน ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมชาวโน พหุสฺสฺสา รมฺมกฺกิกา นตฺถิ เตสํ ทฺวคฺคิ สฺสคฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ น โส อญฺญํ ภณฺติ คณฺเฑว ภณฺตฺติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ๑

[๒๘๖] อุปสํมปฺนโน อุปสํมปฺนฺสฺส สฺสควา อุปสํมปฺนฺสฺส เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺตุนฺนาโม น มยฺ จณฺฑาตา เวณา เนสํทา รกฺการา ปุคฺคสฺสาติ ภณฺติ น โส อญฺญํ ภณฺติ คณฺเฑว ภณฺตฺติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏสฺส ๑ เป ๑ อุปสํมปฺนโน อุปสํมปฺนฺสฺส สฺสควา อุปสํมปฺนฺสฺส เปสฺสญฺญํ

อุปสรรค อิตฺตุนฺนาโม น มยฺ ปณฺชิตา พยฺยตา เมชาวิน
พหุสฺสตา ชมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทุคฺคตฺติ สฺสคฺติเยว อมฺหากํ
ปาวิกงฺขวติ ภณฺติ น โส อญฺญํ ภณฺติ ตยฺยเมว ภณฺตีติ
อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺวักขสฺส ๑

[๒๘๒] อุปสัมปन्नโน อุปสัมปन्नสฺส สํตฺวา อุปสัมปन्नสฺส
 เปตฺตญํ อุปสํหริติ อาปคฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ
 อุปสัมปन्नโน อุปสัมปन्नสฺส สํตฺวา อนุปสัมปन्नสฺส เปตฺตญํ
 อุปสํหริติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุปสัมปन्नโน อนุปสัมปन्नสฺส
 สํตฺวา อุปสัมปन्नสฺส เปตฺตญํ อุปสํหริติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 อุปสัมปन्नโน อนุปสัมปन्नสฺส สํตฺวา อนุปสัมปन्नสฺส เปตฺตญํ
 อุปสํหริติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๘๓] ขนาปคฺติ นบียกมยฺสํ นเกทวชิปฺปายสํ อุมมุต-
กสํ อากมมิกสํสาติ ฯ

คตฺยล็กฺขาทํ นินฺนํ ๗

จตุตถสิกขาบท

[๒๔๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิณํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิ่นฺทิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน นพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ อฺปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจนฺติ ๑ อฺปาสกา ภิกฺขุสฺส อคารวา
อปฺปติสฺสํ อสฺสภาควฺตฺติกา วิหรนฺติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ฐึณฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ อฺปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจสฺสํนฺติ อฺปาสกา ภิกฺขุสฺส
อคารวา อปฺปติสฺสํ อสฺสภาควฺตฺติกา วิหรนฺตฺติ ๑ อถโห เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว อฺปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจ อฺปาสกา ภิกฺขุสฺส อคารวา
อปฺปติสฺสํ อสฺสภาควฺตฺติกา วิหรนฺตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปริณฺดา อฺปาสเก ปทโส
ฌมฺมํ วาเจสฺสํ อฺปาสกา ภิกฺขุสฺส อคารวา อปฺปติสฺสํ อสฺสภาค-
วฺตฺติกา วิหรนฺติ เนตํ โมฆปริณฺดา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
๑ เป ๑ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาบทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย
ปน ภิกฺขุ อนุปสํนฺนํ ปทโส ฌมฺมํ วาเจยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๒๔๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมํ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อนุปสํนฺนโน นาม ภิกฺขุญฺจ
ภิกฺขุณีญฺจ จเปตฺวา อวเสโส อนุปสํนฺนโน นาม ๑

[๒๘๖] ปทโส นาม^๑ ปท^๑ อนุปท^๑ อนุวฏฐ^๑ อนุพยุณชน^๑ ។ ปท^๑ นาม เอกโต ปฏฐเปตฺวา เอกโต โธธำเปนฺติ ។ อนุปท^๑ นาม ปาเนฏก^๑ ปฏฐเปตฺวา เอกโต โธธำเปนฺติ ។ อนุวฏฐ^๑ นาม ฐป^๑ อนุจฺจนฺติ อนุจฺจมาโน ฐติ โธปาเตติ ។ อนุพยุณชน^๑ นาม ฐป^๑ อนุจฺจนฺติ อนุจฺจมาโน เวทนา อนุจฺจาติ สทฺท^๑ นิจฺฉาเวติ ។ ยณฺจ ปท^๑ ยณฺจ อนุปท^๑ ยณฺจ อนุวฏฐ^๑ ยณฺจ อนุพยุณชน^๑ สทฺท^๑เมตฺ ปทโส ฐมโม^๒ นาม ។ ฐมโม นาม พุทฺธภาสโธ สāvaka-
ภาสโธ ธิสฺสิภาสโธ เทวตาภาสโธ อตฺตณฺสณฺหิโต ฐมฺมุ-
สณฺหิโต ។ วาเจยฺยาติ ปเทณ วาเจติ ปเท ปเท อวปตฺติ
ปจฺจิตฺตียสฺส ។ อฏฺฐวาย วาเจติ อฏฺฐวฏฺฐวาย อวปตฺติ
ปจฺจิตฺตียสฺส ។

[๒๘๗] อนุปสฺมปฺนเน อนุปสฺมปฺนนฺตณฺณ^๑ ปทโส ฐมฺม^๑ วาเจติ
อวปตฺติ ปจฺจิตฺตียสฺส ។ อนุปสฺมปฺนเน เวตฺติโก ปทโส ฐมฺม^๑
วาเจติ อวปตฺติ ปจฺจิตฺตียสฺส ។ อนุปสฺมปฺนเน อฺปสฺมปฺนนฺตณฺณ^๑
ปทโส ฐมฺม^๑ วาเจติ อวปตฺติ ปจฺจิตฺตียสฺส ។ อฺปสฺมปฺนเน
อนุปสฺมปฺนนฺตณฺณ^๑ อวปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ។ อฺปสฺมปฺนเน เวตฺติโก
อวปตฺติ ทุกฺกฏฺฐสฺส ។ อฺปสฺมปฺนเน อฺปสฺมปฺนนฺตณฺณ^๑ อนุวปตฺติ ។

[๒๘๘] อนุวปตฺติ เอกโต อุกฺกธำเปนฺโต เอกโต สทฺธณาย^๑

๑ ยุโรมฺมียโปตฺตเณ อิทํ ปาฬทฺทวํ น ทิสฺสตี ។ ๒ อติเรกปาเชน
ภวิตพฺพํ ។

๒๘๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสํวาทวคฺคํ จตุตฺถสํกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๑๔๓
กโรนฺโต เขภฺยุเยน ปคฺคํ คณฺถํ ภาณนฺตํ โอปาเตติ โอสํวาทนฺตํ
โอปาเตติ อุมฺมตฺตคํ ชาติกมฺมิกํ สํสํวาทิ ฯ
จตุตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณฺณมสํกฺขาปทํ

[๒๘๘] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา ยาววํ วิหริติ อคฺคาพะ
เจติเย ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ อุปาธกา อารามํ อากฺขณฺติ
ธมฺมสํสฺวานาย ฯ ธมฺเม ภาสิตฺเต เถรา ภิกฺขุ ยถาวิหารํ คจฺจนฺติ ฯ
นวกา ภิกฺขุ ตตฺถเณว อุปฺปจฺจํสาธายํ อุปาธเกหิ สทฺธิ มฺหฺจฺจสํสํ
อสมฺปนฺนา นคฺคา วิกฺขมฺมานา ภากฺขณฺมานา เสยฺยํ กปฺเปนฺติ ฯ
อุปาธกา อฺฐณฺยานฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
มฺหฺจฺจสํสํ อสมฺปนฺนา นคฺคา วิกฺขมฺมานา ภากฺขณฺมานา เสยฺยํ
กปฺเปสฺสํ
อสมฺปนฺนา วิปาเจนฺตานํ ฯ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปจฺจํ ฯ เป ฯ เต
อฺฐณฺยานฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อสมฺปนฺน
สทฺ เสยฺยํ กปฺเปสฺสํ
อสมฺปนฺนา เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมคฺคํ
อาโรเจสฺสํ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อสมฺปนฺน
สทฺ เสยฺยํ กปฺเปนฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมชปฺริสา อสมฺปนฺน
สทฺ เสยฺยํ กปฺเปสฺสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํ
เนตฺติ ภิกฺขเว อปฺปสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํ
วา ปสาทาย ฯ เป ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาถ โย ปน
ภิกฺขุ อสมฺปนฺน สทฺ เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สํกฺขาปทํ ปณฺณมคฺคํ โหติ ฯ

๒๘๓] ปาจิตติยกถเน มุสาวาทวคฺคสฺส ปณฺจมตฺติกาปทํ ปณฺณตฺติ ๓๘

[๒๘๐] อถ โข ภควา อพวิยํ ยถาภีรุตํ วิหริตฺวา เยน
โกธมฺพํ เทน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน
เยน โกธมฺพํ ตทวสฺสริ ๑ ตตฺร สฺกํ ภควา โกธมฺพิยํ วิหริตฺติ
พทฺธิการาเม ๑ ภิกฺขุ อายสฺมนตํ ราชุตํ เอตทโวจํ ภควตา
อาวุโส ราชุต สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ น อนุปสฺมปฺนฺเนน สห
เสยฺยยา กปฺเปตฺทพฺพาติ เสยฺยํ อาวุโส ราชุต ชานาหํติ ๑ อถ โข
อายสฺมา ราชุโต เสยฺยํ อตถมาโน วจฺจุกฺขิยา เสยฺยํ กปฺเปสฺสิ ๑
อถ โข ภควา รัตนฺติยา ปจฺจุสฺสํมยํ ปจฺจุจฺจุจาย เยน วจฺจุกฺขิ
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อุกฺกาสิ ๑ อายสฺมาปि ราชุโต อุกฺกาสิ ๑
โก เอตฺถาติ ๑ อหํ ภควา ราชุโตติ ๑ กิสฺสํ ตวํ ราชุต อิม
นิปฺนโนสฺสํติ ๑ อถ โข อายสฺมา ราชุโต ภควโต เอตมตฺตํ อาโร-
เจสฺสิ ๑ อถ โข ภควา เอตสฺมिํ นีทาเน เอตสฺมिํ ปกฺกระเน ชมฺมํ กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อนุปสฺมปฺนฺเนน ทฺวิ-
รัตนฺตติรัตนฺตํ สห เสยฺยํ กปฺเปตฺตุ ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยยาถ โย ปน ภิกฺขุ อนุปสฺมปฺนฺเนน อุตฺตริ-
ทฺวิรัตนฺตติรัตนฺตํ สห เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๒๘๑] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อํ อิมสฺมिํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อนุปสฺมปฺนฺโน นาม
ภิกฺขุ จเปตฺวา อวเสโส อนุปสฺมปฺนฺโน นาม ๑ อุตฺตริทฺวิรัตน-

๑ ย. ม. นิสฺสินโนสฺสํติ ๑

ติรตุคฺคณฺติ อติเรกทฺวิรตุคฺคิรตุคฺคํ ๑ สหาคี เอกโต ๑ เสยฺยา
 นาม สํพฺพจฺจนฺนา สํพฺพปรีจฺจนฺนา เขภฺยุเขนจฺจนฺนา เขภฺยุเขน
 ปรีจฺจนฺนา ๑ เสยฺยํ กปฺเปยฺยาติ จตุคฺคเก ทิวเส อตุณฺจฺคเต สฺริเย
 อนุปสฺมปฺนฺเน นิปฺนฺเน ภิกฺขุ นิปฺชฺชติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 ภิกฺขุ นิปฺนฺเน อนุปสฺมปฺนฺโน นิปฺชฺชติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 อุกฺโก วา นิปฺชฺชนฺติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อฏฺฐํหิตฺวา ปฺนปฺปํ
 นิปฺชฺชนฺติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๕๒] อนุปสฺมปฺนฺเน อนุปสฺมปฺนฺนสฺสณฺณํ อุตฺตริทฺวิรตุคฺคิรตุคฺคํ
 สห เสยฺยํ กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อนุปสฺมปฺนฺเน
 เวมตฺติโก อุตฺตริทฺวิรตุคฺคิรตุคฺคํ สห เสยฺยํ กปฺเปติ อापคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ อนุปสฺมปฺนฺเน อุปสฺมปฺนฺนสฺสณฺณํ อุตฺตริทฺวิรตุคฺคิ-
 รตุคฺคํ สห เสยฺยํ กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุปฯจฺจนฺเน
 อุปฯจฺจนฺปรีจฺจนฺเน อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อุปสฺมปฺนฺเน อนุปสฺมปฺนฺน-
 สฺสณฺณํ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อุปสฺมปฺนฺเน เวมตฺติโก อापคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อุปสฺมปฺนฺเน อุปสฺมปฺนฺนสฺสณฺณํ อนापคฺติ ๑

[๒๕๓] อนापคฺติ เทว คิสฺโส รตุติโย วสฺติ อุนฺนทฺเทวคิสฺโส
 รตุติโย วสฺติ เทว รตุติโย วสฺติวาทคฺติยาย รตุติยา ปุรารุณา
 นิภฺรุมิตฺวา ปฺน วสฺติ สํพฺพจฺจนฺเน สํพฺพอปรีจฺจนฺเน สํพฺพปรีจ-
 จนฺเน สํพฺพอจฺจนฺเน เขภฺยุเขน อจฺจนฺเน เขภฺยุเขน อปรีจฺจนฺเน
 อนุปสฺมปฺนฺเน นิปฺนฺเน ภิกฺขุ นิสฺสํทติ ภิกฺขุ นิปฺนฺเน อนุป-

๒๔๓] ปรจิตุติยกณฺเฑ มุສํวาทกฺขန္ตํ ปรญฺจนตฺถิฏฺฐาปทํ ฌนាปคฺคิ ๑๔๗
ສມຸປນໂນ ນິສັທຕິ ອຸໂກ ວາ ນິສັທນຸຕິ ອຸມຸມຕຸດກສຸສ ອາທິ-
ກມຸມິກສຸສຳຕິ າ

ປຣຸຈນສັກຸໜາປທໍ ນິງຸຈິຕໍ າ

ฉกฺขจัสสิกาปทํ

[๒๘๔] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีนุชฺชิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สมนฺเณ อายสฺมา
อนุรฺพุทฺโธ โกสฺเสสฺส ชนฺปะเทสฺส สํวตฺถิ คจฺจนฺโต สํยํ อญฺญตรํ
คามํ อุปฺปจฺจติ ๑ เตน โห ปน สมนฺเณ ตสฺมึ คามे อญฺญตรวิสฺสา
อิตฺติยา อวสฺสธาคารํ ปญฺญตฺตํ โหติ ๑ อถ โห อายสฺมา อนุรฺพุทฺโธ
เณ สํ อิตฺถิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ อิตฺถิ เขตฺตโวจ
สเจ เต ภคินี อครุ วสฺสยฺยามิ เขกรตฺถิ อวสฺสธาคาเรติ ๑
วสฺสยฺยาถ ภาณเตติ ๑ อญฺญเณปี อทฺธิกา เณ สํ อิตฺถิ เตนฺ-
อุปสงฺกมึสฺส อุปสงฺกมิตฺวา ตํ อิตฺถิ เขตฺตโวจํ สเจ เต อญฺเย
อครุ วสฺสยฺยาม เขกรตฺถิ อวสฺสธาคาเรติ ๑ เอโส โห อญฺโย
สมนฺโณ ปจฺจํ อุปฺปคโต สเจ โส อญฺชานาติ วสฺสยฺยาถาติ ๑
อถ โห เต อทฺธิกา เณนายสฺมา อนุรฺพุทฺโธ เตนฺอุปสงฺกมึสฺส อุป-
สงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺหํ อนุรฺพุทฺธํ เขตฺตโวจํ สเจ เต ภาณเต อครุ
วสฺสยฺยาม เขกรตฺถิ อวสฺสธาคาเรติ ๑ วสฺสยฺยาถ อวฺวสฺสติ ๑
อถ โห สํ อิตฺถิ อายสฺมณฺหเต อนุรฺพุทฺธเต สห ทสฺสเนน ปฏฺิพฺพุทฺธจิตฺตา
อโหสิ ๑ อถ โห สํ อิตฺถิ เณนายสฺมา อนุรฺพุทฺโธ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมณฺหํ อนุรฺพุทฺธํ เขตฺตโวจํ อญฺโย ภาณเต
อิมํหิ มนุสฺสเสหิ อากิณฺโณ น ฉาสฺส วิหริสฺสติ สํสาหํ ภาณเต

๒๘๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุฬาวาทวคฺคตฺถํ ฌฏฺฐสํกฺขาปทํ นิทานํ ๑๘๘

อฺยฺยตฺถํ มณฺจกํ อพฺภนฺตรํ ปณฺณาเปยฺยนฺติ ๑ อธิวาทสฺส โห
อฺยฺยตฺถมา อนฺนรทฺโห ตฺถนํ ภาวณ ๑ อถ โห ตํ อิตฺถํ อฺยฺยตฺถมโต
อนฺนรทฺทตฺถํ ตํ มณฺจกํ อพฺภนฺตรํ ปณฺณาเปตฺวา ตถฺงกตปฏฺยิตฺวา
คณฺธคณฺธิํ เยนายตฺถมา อนฺนรทฺโห เตนฺปตฺถกมฺมิ อฺปตฺถกมิตฺวา
อฺยฺยตฺถมตฺถํ อนฺนรทฺทํ เขตฺทวโจ อฺยฺโย ภาเน อภิรฺวโป ทตฺถนํ โย
ปาสาทิกโก อหณฺจมฺหิ อภิรฺวปา ทตฺถนํ ยา ปาสาทิกา ตํ ฐาหํ
ภาเน อฺยฺยตฺถํ ปชฺชาปตฺถํ ภาเวยฺยนฺติ ๑ เอวํ วุตฺเต อฺยฺยตฺถมา
อนฺนรทฺโห ตฺถนํ อโหสิ ๑ ทตฺถมฺมํ โห ๑ เป ๑ ตตฺถมฺมํ โห
ตํ อิตฺถํ อฺยฺยตฺถมตฺถํ อนฺนรทฺทํ เขตฺทวโจ อฺยฺโย ภาเน อภิรฺวโป
ทตฺถนํ โย ปาสาทิกโก อหณฺจมฺหิ อภิรฺวปา ทตฺถนํ ยา ปาสาทิกา
ตํ ฐา ภาเน อฺยฺโย มณฺจเว สํปฏฺยิตฺถํ^๑ สทฺทพฺพจํ ตํ ปเตยฺยนฺติ ๑
ตตฺถมฺมํ โห อฺยฺยตฺถมา อนฺนรทฺโห ตฺถนํ อโหสิ ๑ อถ โห ตํ
อิตฺถํ ตํ ฐกํ นิกฺขมิตฺวา อฺยฺยตฺถมโต อนฺนรทฺทตฺถํ ปฺรโต จงฺกมตฺถิ
คฺยฺยจฺจิมฺมิ นิสฺสทฺทิมฺมิ เสยฺยิมฺมิ กปฺเปติ ๑ อถ โห อฺยฺยตฺถมา อนฺนรทฺโห
อินฺทฺรียานิ โยจฺจิมฺมิ ตฺวา ตํ อิตฺถํ เหนว อโธเกสิ นมฺมิ อตฺถมํ ๑
อถ โห ตํ อิตฺถํ อจฺจณฺธิมฺมิ วต โภ อพฺภกํ วต โภ พหุ
เม มนฺนุสฺสา สเตนํ สทฺทเสณํ ปทฺถนฺติ อยฺม ปน ตมฺโณ
มยา ตํ ยาจฺยมาโน น อิจฺจติ มณฺจเว สํปฏฺยิตฺถํ^๒ สทฺทพฺพจํ
ตํ ปเตยฺยนฺติ ตํ ฐกํ นินฺวาเสตฺวา อฺยฺยตฺถมโต อนฺนรทฺทตฺถํ ปาเทตฺ

๑ ย. ม. ปฏฺยิตฺถํ ๑ ๒ ย. ม. ปฏฺยิตฺถํ ๑

สิริสา นิปตติวา อายสฺมนนํ อนุรทฺธํ เอตทโวจ อจฺจโย มํ
 ภาเน อจฺจมา ยถาพาลํ ยถามุพฺพํ ยถาอภุสฺสํ ยาทํ เหวรูป-
 มกาสํ ตสฺสํ เม ภาเน อโย อจฺจยํ อจฺจยโต ปฏิคฺคณฺหาตุ
 อายตํ สํวรายาติ ๑ อิงฺฆํ ตํ ภคินี อจฺจโย อจฺจมา ยถาพาลํ
 ยถามุพฺพํ ยถาอภุสฺสํ ยา ตวํ เหวมกาสํ ยโต จ ไช ตวํ
 ภคินี อจฺจยํ อจฺจยโต ทิสฺวา ยถาสมมํ ปฏิกโรติ ตนฺเต มยํ
 ปฏิคฺคณฺหาณํ อุกฺกมฺหิ เสดา ภคินี อริยสฺส วินเย โย อจฺจยํ
 อจฺจยโต ทิสฺวา ยถาสมมํ ปฏิกโรติ อายตํ^๑ สํวํ อปชฺชตฺติ ๑
 อถไช สา อิตถิํ ตสฺสํ รัตนํ อจฺจเยน อายสฺมนนํ อนุรทฺธํ
 ปณฺเตน ขาถนํเยน โภชนํเยน สหคฺคา สมนฺตปฺเปตฺวา สมนฺตวาเรตฺวา
 อายสฺมนนํ อนุรทฺธํ ภาตฺตวํ โอนํตปตฺตปาณํ^๒ เอกมนนํ นิสฺสีติ ๑
 เอกมนนํ นิสฺสินํ ไช ตํ อิตถิํ อายสฺมา อนุรทฺธํ ฌมฺมียา กถา
 สมนฺตสฺเสตฺติ สมาทเปตฺติ สมนฺตเตเชตฺติ สมนฺตปทฺเสตฺติ ๑ อถไช สา
 อิตถิํ อายสฺมา อนุรทฺธํ ฌมฺมียา กถา สมนฺตสฺสิดา สมาทปิตา
 สมนฺตเตชิตา สมนฺตปทิตา อายสฺมนนํ อนุรทฺธํ เอตทโวจ อภิกฺกนฺตํ
 ภาเน อภิกฺกนฺตํ ภาเน เสงฺยถาปิ ภาเน นิฏฺฐชฺชิตํ वा
 อุกฺกชฺชเยยฺย ปฏิจฺจนฺนํ वा วิวเรยฺย มุพฺพสฺสํ वा มคฺคํ
 อากฺกชฺชเยยฺย อนฺทกาเร वा เตตฺตปชฺชชฺชิตํ ฐาเรยฺย จกฺขฺมฺนโต

๑ ย. ม. อายตํ จ ๑ ๒ อิตโต ปวฺ ย. ม. ไปตฺตเกสฺส อภิวาทตฺตวาติ
 ปาไซ ทิสฺสตี ๑

๒๘๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาหวาทวคฺคสฺส ญฺจสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๐๑

รูปานิ ทกฺขณตฺติ เหวเมวํ อยฺเยน อนุรฺรทฺเรน อเนกปริยาเยน ชมฺโม
ปกาสิโต เสด้าหิ ภาณฺเต ตํ ภควนฺตํ สฺรณํ คจฺฉามิ ชมฺมณฺจ
ภิกฺขุสงฺฆณฺจ อุปาสิกํ มํ อยฺโย ชาเรตุ อชฺชตฺตฺกฺเค ปาณฺเปตํ
สฺรณํ คตฺตฺติ ๑ อถโฆ อายสฺมา อนุรฺรทฺโฆ สํวตฺถิ คณฺหวา
ภิกฺขุณฺ อตฺตมคฺคํ อารโจะสิ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑
เต อชฺชณายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
อนุรฺรทฺโฆ มาตุคามเณ สห เสยฺยํ กปฺเปสฺสํตฺติ ๑ อถโฆ เต
ภิกฺขุ ภควโต อตฺตมคฺคํ อารโจะสุ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตวํ อนุรฺรทฺธ
มาตุคามเณ สห เสยฺยํ กปฺเปสฺสํตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺวหิ
พฺพุโฆ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ อนุรฺรทฺธ มาตุคามเณ สห
เสยฺยํ กปฺเปสฺสํตฺติ เนตํ อนุรฺรทฺธ อปฺปสฺนฺหานํ วา ปสาทาย
๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺติเสยฺยาถ โย
ปน ภิกฺขุ มาตุคามเณ สห เสยฺยํ กปฺเปยฺเยน ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๒๘๕] โย ปานาติ โย ยาติโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อยํ อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มาตุคามโ นาม มนุสฺสํตฺถิ
น ยกฺขํ น เปตํ น ติรจฺฉานคตา อนุตฺมโส ตทฺทฺชาตานิ ทาริกา
ปเคว มหฺนตฺตวํ ๑ สหาคิ เอกโต ๑ เสยฺยา นาม สํพฺพุจฺฉณฺหา
สํพฺพุปริจฺฉณฺหา เขภฺยุเยนจฺฉณฺหา เขภฺยุเยน ปริจฺฉณฺหา ๑ เสยฺยํ
กปฺเปยฺยาติ อตฺตงฺกเต สฺริเย มาตุคามเณ นิปฺนฺเนน ภิกฺขุ นิปฺชฺชติ

๑ สํพฺพุตฺถ เหวเมวาคิ ปาโง ปณฺณายติ ๑ ๒ ย. ม. มหฺตวํ ๑

อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ภิกฺขุ นิปนฺเน มาตุคฺคาเม นิปฺชฺชติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุกฺโก วา นิปฺชฺชนฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 อฏฺฐหิตฺวา ปุณฺณปุณฺณํ นิปฺชฺชนฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๙๖] มาตุคฺคาเม มาตุคฺคามสฺสณฺณํ สห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ มาตุคฺคาเม เวมฺติโก สห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ มาตุคฺคาเม อมาตุคฺคามสฺสณฺณํ สห เสยฺยํ กปฺเปติ
 อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุปฺทฺทฺมจฺจนฺเน อุปฺทฺทฺมปฺริจฺจนฺเน อาปคฺติ
 ทุกกฺกสฺส ๑ ยถฺชียา วา เปตฺติยา วา ปณฺฑิตฺเกน วา ติวฺจฺจน-
 คตฺติคฺคิยา วา สห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อมาตุ-
 คฺคาเม มาตุคฺคามสฺสณฺณํ อาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อมาตุคฺคาเม เวมฺติโก
 อาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อมาตุคฺคาเม อมาตุคฺคามสฺสณฺณํ อนาปคฺติ ๑

[๒๙๗] อนาปคฺติ สํพฺพจฺจนฺเน สํพฺพอปฺริจฺจนฺเน สํพฺพปฺริจ-
 จนฺเน สํพฺพอจฺจนฺเน เขภฺยุเขน อจฺจนฺเน เขภฺยุเขน อปฺริจฺจนฺเน
 มาตุคฺคาเม นิปนฺเน ภิกฺขุ นิสฺสํกตฺติ ภิกฺขุ นิปนฺเน มาตุคฺคาโม
 นิสฺสํกตฺติ อุกฺโก วา นิสฺสํกนฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมุํกสฺสํสํกตฺติ ๑

นฏฺฐสํกฺกขาปํ นฏฺฐจํ ๑

ศตฺตมสํกฺขาปทํ

[๒๘๘] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺตํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ อายสฺมา
อฺทายิ สํวตฺตํ กุตฺตปโก โหติ พหุทฺธานิ กุตฺตานิ อฺปสงฺกมฺติ ฯ
อถ โห อายสฺมา อฺทายิ ปุพฺพพณฺหสฺมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺจวราทาย
เยน อณฺเณตฺรํ กุตฺตํ เตนฺปสงฺกมิ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ
ขรณํ นิเวสนทฺวาเร นิสินฺหา โหติ ฯ ขรสฺสฺสหา อวสฺสทฺวาเร
นิสินฺหา โหติ ฯ อถ โห อายสฺมา อฺทายิ เยน ขรณํ เตนฺ-
ปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ขรณิยา อฺปกณฺณเก ฌมฺมํ เทเสตี ฯ
อถ โห ขรสฺสฺสหาเยน เอตทโหสี กิณฺหุ โห โส สมนฺเณ สสฺสฺสา
ชาโร อฺทาทุ โธภาสํตฺติ ฯ อถ โห อายสฺมา อฺทายิ ขรณิยา
อฺปกณฺณเก ฌมฺมํ เทเสตฺวา เยน ขรสฺสฺสหา เตนฺปสงฺกมิ
อฺปสงฺกมิตฺวา ขรสฺสฺสหาเยน อฺปกณฺณเก ฌมฺมํ เทเสตี ฯ อถ โห
ขรณิยา เอตทโหสี กิณฺหุ โห โส สมนฺเณ ขรสฺสฺสหาเยน ชาโร
อฺทาทุ โธภาสํตฺติ ฯ อถ โห อายสฺมา อฺทายิ ขรสฺสฺสหาเยน อฺป-
กณฺณเก ฌมฺมํ เทเสตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถ โห ขรณํ ขรสฺสฺสหาเยน
เอตทโหสี เท เช กิ เต โส สมนฺเณ อโวจาติ ฯ ฌมฺมํ เม
อຍ္ယေ เทเสตี อຍ္ယาย ปน กิ อโวจาติ ฯ มยฺหိ ฌมฺมํ เทเสตฺติ ฯ

๑ ย. เอโส ฯ

ตา อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อยฺโย อุกาสิ
 มาตุคามสฺส อุปกณฺณเก ชมฺมํ เทเสสฺสตี นนฺ นาม วิสฺสํฐเจน
 วิวฺเณน ชมฺโม เทเสคพฺโพติ ฯ อสฺสโสสฺสํ โส ภิกฺขุ ตาถ อิตฺถํ
 อชฺชฌายนฺตํ ชฺชยฺนฺตํ วิปาเจนฺตํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจฺฉา ฯ เป ฯ
 เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกาสิ
 มาตุคามสฺส ชมฺมํ เทเสสฺสตีติ ฯ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต
 เขตฺตมคฺคํ อวโรเจสฺส ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตวํ อุกาสิ มาตุคามสฺส
 ชมฺมํ เทเสสฺสตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺคหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม ตวํ โมชปฺปริสฺส มาตุคามสฺส ชมฺมํ เทเสสฺสตี เนตํ โมชปฺปริสฺส
 อปฺปสฺสนฺนา น ภา ปสฺสาทาย ฯ เป ฯ เชวณฺญ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมฺเษยาด โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส ชมฺมํ
 เทเสยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ เชวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺสํ สิกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๒๘๘] เตน โส ปน สมฺเยน อฺปาสิกา ภิกฺขุ ปสฺสตีตฺวา
 เขตฺตวโจจฺจํ อิงฺฆ อยฺยา ชมฺมํ เทเสถาติ ฯ น ภคินี กปฺปติ
 มาตุคามสฺส ชมฺมํ เทเสตฺถนฺติ ฯ อิงฺฆ อยฺยา ฌปฺปณฺญวาทาหิ ชมฺมํ
 เทเสถ สกฺกา เขตฺตเกณฺหิ ชมฺโม อณฺณตฺถนฺติ ฯ น ภคินี กปฺปติ
 มาตุคามสฺส ชมฺมํ เทเสตฺถนฺติ กุกฺกุสฺสจายนฺตา น เทเสสฺสํ ฯ อฺปาสิกา
 อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อยฺยา อเมหฺหิ
 ยาจียมานา ชมฺมํ น เทเสสฺสตีติ ฯ อสฺสโสสฺสํ โส ภิกฺขุ ตาถ

๓๐๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาวาทวคฺคสฺส สत्ตมสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๐๕

อุปาสิกานํ อฺชฺชฌายนฺตํ ฐึยนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๑ อถโฆ เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสถ ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมิ
นิตาเน เอตสฺมิ ปกรเณ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ
อนฺชานามิ ภิกฺขเว มาตุคามสฺส ฌปฺปญฺจวจาหิ ชมฺมํ เทเสถ
เชวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
มาตุคามสฺส อุตฺตริฌปฺปญฺจวจาหิ ชมฺมํ เทเสยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑
เชวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ สํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ โหติ ๑

[๓๐๐] เตน โฆ ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภควตา
อนฺชณฺฑาติ มาตุคามสฺส ฌปฺปญฺจวจาหิ ชมฺมํ เทเสถนฺติ ๑ เต
อวิณฺญํ ปุริสํวคฺคหํ อฺปนฺนํสํกฺขาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตริฌปฺปญฺจ-
วจาหิ ชมฺมํ เทเสถนฺติ ๑ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปจฺจนา ๑ เป ๑ เต
อฺชฺชฌายนฺติ ฐึยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อวิณฺญํ ปุริสํวคฺคหํ อฺปนฺนํสํกฺขาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตริฌปฺปญฺจ-
วจาหิ ชมฺมํ เทเสถสฺสํนฺติ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารโหเสถ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวเมห ภิกฺขเว อวิณฺญํ ปุริสํวคฺคหํ อฺปนฺ-
นํสํกฺขาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตริฌปฺปญฺจวจาหิ ชมฺมํ เทเสถนฺติ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวเมห
โมชฺชปฺริสา อวิณฺญํ ปุริสํวคฺคหํ อฺปนฺนํสํกฺขาเปตฺวา มาตุคามสฺส
อุตฺตริฌปฺปญฺจวจาหิ ชมฺมํ เทเสถสฺสํ เนตํ โมชฺชปฺริสา อปฺป-
สํนํนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เชวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ

อุทฺทิสัยยาถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส อุทฺทริธปฺปณฺจวจาหิ
 รมํ เทเสยฺย อณฺเฑศฺร วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๓๐๓] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อัย
 อิมสฺมึ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มาตุคาม นาม มนุสฺสํ
 น ยกฺขํ น เปตํ น ติรจฺฉานคคา วิณฺณํ ปฏฺิพฺพา สฺภาสิตทฺพฺภาสิตํ
 ทฺวํจฺจุตฺตาทฺวํจฺจุตฺตํ อาชานิตุํ ๑ อุทฺทริธปฺปณฺจวจาหิ อติเรก-
 หนปฺปณฺจวจาหิ ๑ รมโม นาม พุทฺธภาสิตโต สํวณภาสิตโต อธิ-
 ภาสิตโต เทวตาภาสิตโต อตุถุปฺสณฺหิตโต รมมฺปฺสณฺหิตโต ๑ เทเสยฺยาติ
 ปเทน เทเสติ ปเท ปเท อาปคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ อกฺขราย
 เทเสติ อกฺขรอกฺขราย อาปคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ อณฺเฑศฺร วิณฺณนา
 ปุริสฺวิคฺคเหนาติ ๑เปตฺวา วิณฺณํ ปุริสฺวิคฺคหํ ๑ วิณฺณํ นาม
 ปุริสฺวิคฺคโห ปฏฺิพฺโถ โหติ สฺภาสิตทฺพฺภาสิตํ ทฺวํจฺจุตฺตาทฺวํจฺจุตฺตํ
 อาชานิตุํ ๑

[๓๐๔] มาตุคามเ มาตุคามสฺสณฺเ อุทฺทริธปฺปณฺจวจาหิ รมํ
 เทเสติ อณฺเฑศฺร วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑
 มาตุคามเ เวมตฺติโก อุทฺทริธปฺปณฺจวจาหิ รมํ เทเสติ อณฺเฑศฺร
 วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ มาตุคามเ
 อมาตุคามสฺสณฺเ อุทฺทริธปฺปณฺจวจาหิ รมํ เทเสติ อณฺเฑศฺร
 วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ ยกฺขิยา วา
 เปติยา วา ปณฺทกสฺส วา ติรจฺฉานคคฺคมนุสฺสํวิคฺคหิตฺติยา วา

๓๐๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุเสวาทวคฺคสฺส สคฺคตมสํกฺขาปทํ อเนาปคฺติ ๒๐๗

อตุตฺตริณปฺปญฺจวาทิ ชมฺมํ เทเสติ อเนกตฺว วิญฺญนา ปุริส-
วิคฺคเหเน อเนาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อมาตุคาเม มาตุคามสฺสณฺเณ
อเนาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อมาตุคาเม เวมตีโก อเนาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑
อมาตุคาเม อมาตุคามสฺสณฺเณ อเนาปคฺติ ๑

[๓๐๓] อเนาปคฺติ วิญฺญนา ปุริสวิคฺคเหเน ฌปฺปญฺจวาทิ
shm̐ เทเสติ อเนกณปฺปญฺจวาทิ shm̐ เทเสติ อญฺจหิตฺวา
ปนฺ นิสฺสํหิตฺวา shm̐ เทเสติ มาตุคาโม อญฺจหิตฺวา ปนฺ นิสฺสํหิต
ตสฺมึ เทเสติ อเนกสฺส มาตุคามสฺส เทเสติ ปณฺหํ ปุณฺณติ
ปณฺหํ ปุญฺโง กเถติ อเนกสฺสตฺถาย ภาณนํ มาตุคาโม สฺสณฺณติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

สคฺคตมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อฏฺฐัมมสัทฺติกาปทํ

[๓๐๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา เวธํถิยํ วิหริติ มหาวเน
 กุฏฺฐาคารธํถายํ ๑ เตน โส ปน สัมเยน สัมพุทฺธตา สันตฺธิญฺจา สัมภคฺตา
 ภิกฺขุ วคฺคฺมุทฺทาย นทียา คัมภเร วสุตฺถํ อปฺปจฺจํ ๑ เตน โส ปน
 สัมเยน วชฺชํ ทฺวพฺพิกฺขา โหติ ทฺวํหิตฺติกา เสตฺถุจฺจิภา สตฺถากาธุคฺตา
 น สุกฺวา อญฺเณน ปคฺคฺเคเหน ยยาเปตฺถํ ๑ อถ โส เตสํ ภิกฺขุณฺโ
 เอตฺถโหสิ เอตฺรหิ โส วชฺชํ ทฺวพฺพิกฺขา ทฺวํหิตฺติกา เสตฺถุจฺจิภา
 สตฺถากาธุคฺตา น สุกฺวา อญฺเณน ปคฺคฺเคเหน ยยาเปตฺถํ เณ นุ โส
 มยฺยํ อฺปาเยน สัมคฺคา สัมโมทฺมานา อวิจฺจทฺมานา ฆาตฺถํ วสุตฺถํ
 วเสยฺยาม น จ ปิณฺฑนเกน กิตฺติมุตฺตํมาติ ๑ เอกํจฺเจ เอวมาหํ
 หนฺท มยฺยํ อวฺสุโส คิหิณํ กมฺมมฺมตํ อธิจฺจํ เณน เณน อมฺหากํ
 ทาตฺถํ มณฺเณน สันตฺติ น เณน มยฺยํ สัมคฺคา สัมโมทฺมานา อวิจฺจทฺมานา
 ฆาตฺถํ วสุตฺถํ วเสยฺยาม น จ ปิณฺฑนเกน กิตฺติมุตฺตํมาติ ๑ เอกํจฺเจ
 เอวมาหํ อถ อวฺสุโส กิหิณํ กมฺมมฺมตํ อธิจฺจํ เณน หนฺท มยฺยํ
 อวฺสุโส คิหิณํ ทฺวเตยฺยํ หราม เณน เณน อมฺหากํ ทาตฺถํ มณฺเณน สันตฺติ
 เณน มยฺยํ สัมคฺคา สัมโมทฺมานา อวิจฺจทฺมานา ฆาตฺถํ วสุตฺถํ วเสยฺยาม
 น จ ปิณฺฑนเกน กิตฺติมุตฺตํมาติ ๑ เอกํจฺเจ เอวมาหํ อถ อวฺสุโส
 กิหิณํ กมฺมมฺมตํ อธิจฺจํ เณน กิหิณํ ทฺวเตยฺยํ หเรน หนฺท
 มยฺยํ อวฺสุโส คิหิณํ อณฺเณน มณฺเณน สันตฺติ อุตฺตํวิมฺมุตฺตํมมฺมุตฺตํ วณฺเณน

๓๐๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสฺสํวาทวคฺคํ อฏฺฐมํสํกฺขาปทํ นิทานํ ๒๐๘

ภาสีสุตฺตํ อสุโก ภิกฺขุ ปจฺมสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ
ทุติยสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ ตติยสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภี
อสุโก ภิกฺขุ จตุตฺถสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภี อสุโก ภิกฺขุ โสคาปนฺโน
อสุโก ภิกฺขุ สกทาคามิ อสุโก ภิกฺขุ อนาคามิ อสุโก ภิกฺขุ
อรรหา อสุโก ภิกฺขุ เทวสฺส อสุโก ภิกฺขุ นพภินฺนุโยติ
เอวฺนเต อมฺหากํ ทาตุ มณฺณิสฺสํ ติ เอวํ มยํ สํมคฺคา สมนฺโถ
มานา อวิวทฺมานา ผาสฺสํ วสฺสํ วสฺสํ ยาม น จ ปิณฺณเกน
กิตฺติสุตฺตํ ติ เอโสเยว โส อาวุโส เสยฺโย โย อมฺหากํ
คิหิณํ อณฺณมณฺณสุตฺตํ อฏฺฐมํสํกฺขาปทํ ฌานฺโน ภาสีโตติ ฯ
อถ โส เต ภิกฺขุ คิหิณํ อณฺณมณฺณสุตฺตํ อฏฺฐมํสํกฺขาปทํ
ฌานฺนํ ภาสีสุ อสุโก ภิกฺขุ ปจฺมสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภี ฯ เป ฯ
อสุโก ภิกฺขุ นพภินฺนุโยติ ฯ อถ โส เต มนฺธสฺสา ตาภา วต
โน สุตฺตํ วต โน เยถ โน เอวฺรปา ภิกฺขุ วสฺสํ อปคฺคา
น วต โน อิตฺโต ปุพฺเพ เอวฺรปา ภิกฺขุ วสฺสํ อปคฺคา ยถาปิเม
ภิกฺขุ สัตถวฺนโต กตฺถาณมฺมาติ ฯ เต น ตาภีสํนิ โกชนานิ
อคฺคณา ภูตฺตํ มาตํ ปิณฺณเกน เทนฺติ ปุคฺคทวารสุตฺตํ เทนฺติ ทาส-
กมฺมกรโปริสฺสํ เทนฺติ มิตฺตามจฺจํ เทนฺติ ฌาติสาโตหิตานํ
เทนฺติ ยาภีสํนิ ภิกฺขุ เทนฺติ น ตาภีสํนิ ขาถนํยานิ สายนํยานิ
ปานานิ อคฺคณา ปิณฺณเกน มาตํ ปิณฺณเกน เทนฺติ ปุคฺคทวารสุตฺตํ เทนฺติ
ทาสกมฺมกรโปริสฺสํ เทนฺติ มิตฺตามจฺจํ เทนฺติ ฌาติสาโตหิตานํ

เทนฺติ ยาทิสํนิ ภิกฺขุํ เทนฺติ ฯ อถ โส เต ภิกฺขุ อนุณฺวโต
อเหตุํ ปิณฺฑทฺริยา ปสฺสนฺมุขวณฺณา วิปฺปสฺสนฺจฺฉวิวณฺณา ฯ

[๓๐๕] อัจฉินฺโ ๒ ปเนตํ วสฺสํ วุตฺตานํ ภิกฺขุํ ภควนฺตํ
ทสฺสํนาย อุปลงฺกมิตฺํ ฯ อถ โส เต ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺตา เตมาสจฺฉเยน
เสนาสํ สํสาเมตฺวา ปตฺตจฺฉวราทาย เยน เวสํตี เตนุปลงฺกมิตฺํ
อนุปฺพุเพน เยน เวสํตี มหาวํ กฺฐาการสาธา เยน ภควา
เตนุปลงฺกมิตฺํ อุปลงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ
นิสฺสํทิตฺํ ฯ เตน โส ปน สมนฺเยน ทิสํสํ วสฺสํ วุตฺตา ภิกฺขุ ทิสํ
โหนฺติ ธฺวา ทฺพุพฺพณฺนา อุปลนฺนุปลนฺนุทกฺขาตา ชมนิสฺสนก-
คตฺตา ฯ วคฺคฺมุทาทฺริยา ปน ภิกฺขุ อนุณฺวโต โหนฺติ ปิณฺฑทฺริยา
ปสฺสนฺมุขวณฺณา วิปฺปสฺสนฺจฺฉวิวณฺณา ฯ อัจฉินฺโ ๒ ปเนตํ
พฺพุทฺธานํ ภควนฺตานํ อากฺขนฺตฺเกหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิํ ปฺริยสํโมทิตฺํ ฯ
อถ โส ภควา วคฺคฺมุทาทฺริเย ภิกฺขุ เอตทโวจ กจฺจิ ภิกฺขเว
ชมนนฺยํ กจฺจิ ยานนฺยํ กจฺจิ สมนฺคฺคา สมนฺโมทมานา อวิวทมานา
ผาสฺสํ วสฺสํ วสฺสํ น จ ปิณฺฑทฺเณน กิตฺติมฺคฺคาติ ฯ ชมนนฺยํ ภควา
ยานนฺยํ ภควา สมนฺคฺคา จ มยฺ ภนฺเต สมนฺโมทมานา อวิวทมานา
ผาสฺสํ วสฺสํ วสฺสํ น จ ปิณฺฑทฺเณน กิตฺติมฺมหาติ ฯ ชานนฺดาบี
ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ ชานนฺดาบี น ปุจฺฉนฺติ กถํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ
กถํ วิทิตฺวา น ปุจฺฉนฺติ อตฺถสฺสณฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ โน
อนตฺถสฺสณฺหิตํ อนตฺถสฺสณฺหิตเเต เสคฺชมาโต ตถาคตานํ ฯ ทวฺหา-

๓๐๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาหวาทวคฺคสฺส อฏฺฐมสฺสึทฺธาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๑๑

กาเรหิ พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ ปฏิปฺจุณฺติ ชมมํ วา เทเสสฺสํตาม
สํวากานํ วา สึทฺธาปทํ ปณฺณาเปสฺสํสมาติ ฯ อถ โส ภควา วคฺค-
มุทาคฺร์วียะ ภิกฺขุ เอตทโวจ ยถากถํ ปน ตฺเมห ภิกฺขเว สมนฺคุคา
สํมุโหมทมานา อวิวทมานา ผาสฺกํ วสฺสํ วสฺสิตฺถ น จ ปีนฺนทเกณ
กิตฺติมคฺคาติ ฯ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสฺสุ ฯ
กจฺจิ ปน โว ภิกฺขเว ภูตฺตํ ฯ ภูตํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห ภิกฺขเว อุตฺตรสฺสํ ทารณา คิหิํ อณฺเณ-
มณฺเณสฺสํ อุตฺตรมฺหุสฺสํชมมสฺสํ วณฺณํ ภาสฺสึสฺสํ เหนํ ภิกฺขเว
อปรปฺสนฺนํ วา ปสํทาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สึทฺธาปทํ อุตฺติเสยฺยยาถ โย ปน ภิกฺขุ อหฺนปสฺมปฺนฺนสฺสํ อุตฺตรม-
หุสฺสํชมมํ อารุเจยฺย ภูตสฺสํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๐๖] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมํ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อหฺนปสฺมปฺนฺโน นาม ภิกฺขุญฺจ
ภิกฺขุณีญฺจ สเปตฺวา อวเสสํ อหฺนปสฺมปฺนฺโน นาม ฯ

[๓๐๗] อุตฺตรมฺหุสฺสํชมฺโม นาม ฌานํ วิโมกฺโข สมาริ
สํมาปคฺติ ฌาณทสฺสํ มคฺคภาวณา ผตฺสจฺฉนฺติริยา กิเลสฺสปฺปหานํ
วินฺวรณตา จิตฺตสฺสํ สฺสณฺณาคาเร อภิริติ ฯ

[๓๐๘] ฌานนฺติ ปจฺจํ ฌานํ ทฺธิยํ ฌานํ คตฺธิยํ ฌานํ จตฺตํ
ฌานํ ฯ วิโมกฺโขติ สฺสณฺณโต วิโมกฺโข อนิมิตฺโต วิโมกฺโข
อปรปฺนิหิตโต วิโมกฺโข ฯ สมาริ สฺสณฺณโต สมาริ อนิมิตฺโต สมาริ

อปปณิหิตโต สมาริ ๑ สมาสปัตตติ สุลลิตตา สมาสปัตติ อนิมิตฺตา
 สมาสปัตติ อปปณิหิตา สมาสปัตติ ๑ ฌาณนฺติ ทิสฺโส วิชฺชา ๑
 มคฺคภาวณานิ จตุตฺตาริ สติปฏฺฐาณา จตุตฺตาริ สมนมฺปฺปชานา
 จตุตฺตาริ อิทฺธิปาทา ปณฺณินทฺริยานิ ปณฺณ พถานิ สํตฺต โพชฺฌนฺคา
 อริโย อฏฺฐังคิกโก มคฺโค ๑ ผลสํจฺฉิการิยาติ โสตาปตฺติผลสํสฺส
 สํจฺฉิการิยา สํกทาคามีผลสํสฺส สํจฺฉิการิยา อนาคามีผลสํสฺส สํจฺฉิการิยา
 อรหตฺตผลสํสฺส สํจฺฉิการิยา ๑ กิเลสํปฺปหานนฺติ รากสํสฺส ปหานํ
 โทสํสฺส ปหานํ โมหสํสฺส ปหานํ ๑ วินีวฺรณตา จิตฺตสํสฺสาติ รากา
 จิตฺตสํสฺส วินีวฺรณตา โทสา จิตฺตสํสฺส วินีวฺรณตา โมหา จิตฺตสํสฺส
 วินีวฺรณตา ๑ สุลฺลิตฺตาคาเร อภิวํตฺติ ปชฺเมเน ฌาเนเน สุลฺลิตฺตาคาเร
 อภิวํติ ทฺติเยเน ฌาเนเน สุลฺลิตฺตาคาเร อภิวํติ ตติเยเน ฌาเนเน
 สุลฺลิตฺตาคาเร อภิวํติ จตุตฺตเยเน ฌาเนเน สุลฺลิตฺตาคาเร อภิวํติ ๑

[๓๐๘] อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส ปชฺมํ ฌานํ สมาสชฺชินฺติ
 ภณฺนตสํสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสํสฺส ๑ อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส
 ปชฺมํ ฌานํ สมาสชฺชามํติ ภณฺนตสํสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสํสฺส ๑
 อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส ปชฺมํ ฌานํ สมาสพนฺโนติ ภณฺน-
 ตสํสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสํสฺส ๑ อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส
 ปชฺมสํสฺส ฌานสํสฺส ตาภิมุหํติ ภณฺนตสํสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสํสฺส ๑
 อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส ปชฺมสํสฺส ฌานสํสฺส วสฺสิมุหํติ ภณฺน-
 ตสํสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสํสฺส ๑ อาริเจยฺยาติ อนุปสํมฺปนฺนสํสฺส

๓๑๔] ปาจิตติกยถเน มุสาวาทวคฺคสุตฺตํ อฏฺฐมสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๒๑๓

ปชฺหมํ ฌานํ สจฺจนิกคํ มยาติ ภณฺณตฺตํ อปคฺคติ ปาจิตติกยสุตฺตํ ฯ

[๓๑๐] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺมปนฺนํ ทุตฺติยํ ฌานํ ตตฺติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน จตุตฺถสุตฺตํ ฌานสุตฺตํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ จตุตฺถํ ฌานํ สจฺจนิกคํ มยาติ ภณฺณตฺตํ อปคฺคติ ปาจิตติกยสุตฺตํ ฯ

[๓๑๑] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺมปนฺนํ สຸญฺญคํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สຸญฺญคํ สฺมาจํ อนิมิตฺตํ สฺมาจํ อปฺปณฺหิตํ สฺมาจํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อปฺปณฺหิตสุตฺตํ สฺมาจิสฺสํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ อปฺปณฺหิตโต สฺมาจิสฺสจฺจนิกโต มยาติ ภณฺณตฺตํ อปคฺคติ ปาจิตติกยสุตฺตํ ฯ

[๓๑๒] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺมปนฺนํ สຸญฺญคํ สฺมาปคฺคํ อนิมิตฺตํ สฺมาปคฺคํ อปฺปณฺหิตํ สฺมาปคฺคํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อปฺปณฺหิตาย สฺมาปคฺคิยา ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ อปฺปณฺหิตา สฺมาปคฺคิ สจฺจนิกตา มยาติ ภณฺณตฺตํ อปคฺคติ ปาจิตติกยสุตฺตํ ฯ

[๓๑๓] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺมปนฺนํ ติสฺโส วิชฺชา สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ติสฺสนํ วิชฺชานํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ติสฺโส วิชฺชา สจฺจนิกตา มยาติ ภณฺณตฺตํ อปคฺคติ ปาจิตติกยสุตฺตํ ฯ

[๓๑๔] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺมปนฺนํ จตุตาโร สติปฏฺฐาเน จตุตาโร สมฺมปฺปชฺชานํ จตุตาโร อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน จตุทฺถํ อิทฺธิปาทานํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ จตุตาโร

อิทธิปาทา สัจฉิกตา มยาติ ภณนตตัสส อापตติ ปาจิตติยตัสส ฯ

[๓๑๕] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตัสส ปณฺจินทฺรียานิ ปณฺจ
พทานิ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปณฺจณฺโณ พทานํ
ถาภิมุหิ วตฺติมุหิ ปณฺจ พทานิ สัจฉิกตานิ มยาติ ภณนตตัสส
อापตติ ปาจิตติยตัสส ฯ

[๓๑๖] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตัสส สตฺต โพชฺฌนฺเก
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน สตฺตณฺโณ โพชฺฌนฺคานํ ถาภิมุหิ
วตฺติมุหิ สตฺต โพชฺฌนฺคา สัจฉิกตา มยาติ ภณนตตัสส อापตติ
ปาจิตติยตัสส ฯ

[๓๑๗] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตัสส อริยํ อฏฺฐังคิกํ มคฺคํ
สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อริยตฺตํ อฏฺฐังคิกตฺตํ มคฺคตฺตํ
ถาภิมุหิ วตฺติมุหิ อริโย อฏฺฐังคิกโก มคฺคโก สัจฉิกโก มยาติ
ภณนตตัสส อापตติ ปาจิตติยตัสส ฯ

[๓๑๘] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตัสส โสตาปตฺติผลํ สกทาคามิ-
ผลํ อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน
อรหตฺตผลตฺตํ ถาภิมุหิ วตฺติมุหิ อรหตฺตผลํ สัจฉิกกํ มยาติ
ภณนตตัสส อापตติ ปาจิตติยตัสส ฯ

[๓๑๙] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตัสส ราโค เม จตุโต โทโส
เม จตุโต โมโห เม จตุโต วนฺโต มุตฺโต ปหิโน ปฏฺนิสฺสตฺถุโส

๓ ย. ม. อรหตฺตํ ฯ เหวํ สัพพตฺถ ฌาตพฺพํ ฯ

๓๒๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุถํวาทวคฺคสฺส อฏฺฐมสํกฺขาปทํ วิภังโก ๒๓๕

อุกฺเขยฺยิตฺโต สํมุกฺเขยฺยิตฺตํ ภาณนฺตสฺส อปคฺคํ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๐] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมปนฺนสฺส ราคํ เม จิตฺตํ วิตฺถวณฺณํ
โทสา เม จิตฺตํ วิตฺถวณฺณํ โมหํ เม จิตฺตํ วิตฺถวณฺณนฺติ ภาณนฺตสฺส
อปคฺคํ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๓] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมปนฺนสฺส สฺสญฺญกาคาเร ปจฺจํ ฌานํ
ทฺธิยํ ฌานํ คตฺธิยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ
สํมาปนฺโน สฺสญฺญกาคาเร จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ธาภิมุหิ วสฺสิมุหิ
สฺสญฺญกาคาเร จตุตฺถํ ฌานํ สจฺจุตฺถิกํ มยฺยาติ ภาณนฺตสฺส อปคฺคํ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๒] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมปนฺนสฺส ปจฺจมญฺจ ฌานํ ทฺธิยญฺจ
ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ สํมาปนฺโน ปจฺจมสฺส จ ฌานสฺส
ทฺธิยสฺส จ ฌานสฺส ธาภิมุหิ วสฺสิมุหิ ปจฺจมญฺจ ฌานํ ทฺธิยญฺจ
ฌานํ สจฺจุตฺถิกํ มยฺยาติ ภาณนฺตสฺส อปคฺคํ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมปนฺนสฺส ปจฺจมญฺจ ฌานํ คตฺธิยญฺจ ฌานํ
ฯ เป ฯ ปจฺจมญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชามิ
สํมาปนฺโน ปจฺจมสฺส จ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส จ ฌานสฺส ธาภิมุหิ
วสฺสิมุหิ ปจฺจมญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สจฺจุตฺถิกํ มยฺยาติ
ภาณนฺตสฺส อปคฺคํ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๓] อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมปนฺนสฺส ปจฺจมญฺจ ฌานํ
สฺสญฺญกคฺคญฺจ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตคฺคญฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิตคฺคญฺจ วิโมกฺขํ

สุญญตญฯ สสมาธิ อนิมิตตญฯ สสมาธิ อปฺปณฺหิตญฯ สสมาธิ
 สสมาปชฺฐิ สสมาปชฺฐามิ สสมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส
 อปฺปณฺหิตสฺส จ สมาสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ปจฺมญฯ ฉานํ
 อปฺปณฺหิตํ จ สมาสิ สจฺฉิกโต มยาติ ภณฺณตสฺส อापตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๔] อารุญฺเยยาติ อนุปตฺมฺปนฺนสฺส ปจฺมญฯ ฉานํ
 สุญญตญฯ สสมาปคฺคิ อนิมิตตญฯ สสมาปคฺคิ อปฺปณฺหิตญฯ
 สสมาปคฺคิ สสมาปชฺฐิ สสมาปชฺฐามิ สสมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
 ฉานสฺส อปฺปณฺหิตาย จ สสมาปคฺคิยา ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ปจฺมญฯ
 ฉานํ อปฺปณฺหิตา จ สสมาปคฺคิ สจฺฉิกตา มยาติ ภณฺณตสฺส
 อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๕] อารุญฺเยยาติ อนุปตฺมฺปนฺนสฺส ปจฺมญฯ ฉานํ ทิสฺโส
 จ วิชฺชา สสมาปชฺฐิ สสมาปชฺฐามิ สสมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส
 ทิสฺสํนฺนญฯ วิชฺชานํ ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ปจฺมญฯ ฉานํ ทิสฺโส
 จ วิชฺชา สจฺฉิกตา มยาติ ภณฺณตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๖] อารุญฺเยยาติ อนุปตฺมฺปนฺนสฺส ปจฺมญฯ ฉานํ
 จตฺตาโร จ สติปฏฺฐาเน จตฺตาโร จ สมฺมปฺปชานเ จตฺตาโร จ
 อิทธิปาเท สสมาปชฺฐิ สสมาปชฺฐามิ สสมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส
 จตฺนํนฺนญฯ อิทธิปาทานํ ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ปจฺมญฯ ฉานํ จตฺตาโร
 จ อิทธิปาทา สจฺฉิกตา มยาติ ภณฺณตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

๓๓๐] ปาจิตฺติยกณฺเฑ มุສฺสาวาทมคฺคສຸຕ໌ ອງຸສມສິກຊາປທ໌ ວິກຸງໂຄ ๒๓๗

[๓๒๗] ອາໂຣເຈຍຸຍາຕິ ອນຸປສັມປນຸນສຸຕ໌ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ປເນຈ
ຈ ອິນທຸຣິຍານິ ປເນຈ ຈ ພຖານິ ສັມາປຊຸ໌ ສັມາປຊຸຊາມິ ສັມາປນຸໂນ
ປຸສັມສຸຕ໌ ຈ ເຜາຸ້ ປເນຈນຸເນຈ ພຖານິ ຕາກິມຸທິ ວສິມຸທິ
ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ປເນຈ ຈ ພຖານິ ສັຈຸຖິກຕາມິ ມຍາຕິ ກາຖນຸຕສຸຕ໌
ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸຕ໌ າ

[๓๒๘] ອາໂຣເຈຍຸຍາຕິ ອນຸປສັມປນຸນສຸຕ໌ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ສັຕຸຕ
ຈ ໂພຊເຜງເຄ ສັມາປຊຸ໌ ສັມາປຊຸຊາມິ ສັມາປນຸໂນ ປຸສັມສຸຕ໌ ຈ
ເຜາຸ້ ສັຕຸຕນຸເນຈ ໂພຊເຜງເຄ ຕາກິມຸທິ ວສິມຸທິ ປຸສັມເນຈ
ເຜາຸ້ ສັຕຸຕ ຈ ໂພຊເຜງເຄ ສັຈຸຖິກຕາ ມຍາຕິ ກາຖນຸຕສຸຕ໌ ອາປຕຸຕິ
ປາຈິຕຸຕິຍສຸຕ໌ າ

[๓๒๙] ອາໂຣເຈຍຸຍາຕິ ອນຸປສັມປນຸນສຸຕ໌ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້
ອຣິຍເນຈ ອງຸຈັງກິກັ ມຄຸກັ ສັມາປຊຸ໌ ສັມາປຊຸຊາມິ ສັມາປນຸໂນ
ປຸສັມສຸຕ໌ ຈ ເຜາຸ້ ອຣິຍສຸຕ໌ ຈ ອງຸຈັງກິກສຸຕ໌ ມຄຸກສຸຕ໌ ຕາກິມຸທິ
ວສິມຸທິ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ອຣິໂຍ ຈ ອງຸຈັງກິໂຄ ມຄຸໂຄ ສັຈຸຖິກໂຄ
ມຍາຕິ ກາຖນຸຕສຸຕ໌ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸຕ໌ າ

[๓๓๐] ອາໂຣເຈຍຸຍາຕິ ອນຸປສັມປນຸນສຸຕ໌ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ໄສຕາ-
ປຕຸຕິຜຕເນຈ ສັກທາຄາມິຜຕເນຈ ອນາຄາມິຜຕເນຈ ອຣທຸຕຸຕຜຕເນຈ
ສັມາປຊຸ໌ ສັມາປຊຸຊາມິ ສັມາປນຸໂນ ປຸສັມສຸຕ໌ ຈ ເຜາຸ້ ອຣທຸຕຸ-
ຜຕສຸຕ໌ ຈ ຕາກິມຸທິ ວສິມຸທິ ປຸສັມເນຈ ເຜາຸ້ ອຣທຸຕຸຕຜຕເນຈ
ສັຈຸຖິກຕັ ມຍາຕິ ກາຖນຸຕສຸຕ໌ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸຕ໌ າ

[๓๓๑] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตฺถํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สฺมา-
 ปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ราโค จ เม จตุโต โทโส จ เม
 จตุโต โมโห จ เม จตุโต วนฺโต มุทุโต ปทฺธิโน ปฏฺนิสฺสฺตฺถุโ
 อุกฺกฺเขยฺยโต สํมุกฺกฺเขยฺยโตติ ภณฺนตฺถํ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๓๓๒] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตฺถํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สฺมา-
 ปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ราคา จ เม จิตฺตํ วิตฺตวณฺณํ
 โทสา จ เม จิตฺตํ วิตฺตวณฺณํ โมหา จ เม จิตฺตํ วิตฺตวณฺณนฺติ
 ภณฺนตฺถํ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๓๓๓] อารโหเจยยาติ อนุปตัมปนฺนตฺถํ ทฺติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ
 ฌานํ ฯ เป ฯ ทฺติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชํ
 สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทฺติยสฺส จ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส จ
 ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ จตุตฺถญฺจ ฌานํ
 สจฺจณิกตํ มยาติ ภณฺนตฺถํ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อารโหเจยยาติ
 อนุปตัมปนฺนตฺถํ ทฺติยญฺจ ฌานํ ฯ เป ฯ โมหา จ เม จิตฺตํ
 วิตฺตวณฺณนฺติ ภณฺนตฺถํ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อารโหเจยยาติ
 อนุปตัมปนฺนตฺถํ ทฺติยญฺจ ฌานํ ปจฺมญฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชํ
 สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทฺติยสฺส จ ฌานสฺส ปจฺมสฺส จ
 ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ทฺติยญฺจ ฌานํ ปจฺมญฺจ ฌานํ
 สจฺจณิกตํ มยาติ ภณฺนตฺถํ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ เป ฯ อารโ-
 เจยยาติ อนุปตัมปนฺนตฺถํ โมหา จ เม จิตฺตํ วิตฺตวณฺณํ ปจฺมญฺจ

ปฐชินฺติ วตฺตกาโม ทฺติยํ ฌานํ สฺมาปฐชินฺติ ภณฺณตฺถํ ปฏฺธิ-
 วิชาณฺตฺถํ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ นปฺปฏฺธิวิชาณฺตฺถํ อปคฺติ
 ทุกกฺขสฺสํ ฯ อารโหเยยฺยาติ อหุสฺสํปฺนฺนสฺสํ ปจฺมํ ฌานํ สฺมา-
 ปฐชินฺติ วตฺตกาโม . ตฺติยํ ฌานํ จตฺตมํ ฌานํ สฺสณฺณคํ
 วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สฺสณฺณคํ สฺมาจํ
 อนิมิตฺตํ สฺมาจํ อปฺปณฺหิตํ สฺมาจํ สฺสณฺณคํ สฺมาปคฺติ อนิมิตฺตํ
 สฺมาปคฺติ อปฺปณฺหิตํ สฺมาปคฺติ ติสฺโส วิชฺชา จตฺตารโ สติ-
 ปญฺจฺจาเน จตฺตารโ สมฺมปฺปชาเน จตฺตารโ อิทฺธิปาเท ปณฺจินฺทริยานิ
 ปณฺจ พฺถานิ สกฺขต โพรหฺมงฺเค อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ โสตา-
 ปคฺติผลํ สกฺทาคามิผลํ อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ สฺมาปฐจํ ราโค
 เม จตฺโต โทโส เม จตฺโต โมโห เม จตฺโต วนฺตฺโต
 มุตฺตฺโต ปทฺโท ปฏฺธิสฺสํฐาโ อุกฺเขยฺยิตฺโต สฺมุกฺเขยฺยิตฺโต รากา เม
 จิตฺตํ วัณฺโณวณฺโณ โทสา เม จิตฺตํ วัณฺโณวณฺโณ โมหา เม จิตฺตํ
 วัณฺโณวณฺณนฺติ ภณฺณตฺถํ ปฏฺธิวิชาณฺตฺถํ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ
 นปฺปฏฺธิวิชาณฺตฺถํ อปคฺติ ทุกกฺขสฺสํ ฯ

[๓๓๖] อารโหเยยฺยาติ อหุสฺสํปฺนฺนสฺสํ ทฺติยํ ฌานํ สฺมา-
 ปฐชินฺติ วตฺตกาโม ฯ เป ฯ โมหา เม จิตฺตํ วัณฺโณวณฺณนฺติ
 ภณฺณตฺถํ ปฏฺธิวิชาณฺตฺถํ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ นปฺปฏฺธิ-
 วิชาณฺตฺถํ อปคฺติ ทุกกฺขสฺสํ ฯ อารโหเยยฺยาติ อหุสฺสํปฺนฺนสฺสํ
 ทฺติยํ ฌานํ สฺมาปฐชินฺติ วตฺตกาโม ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปฐชินฺติ

ภิกขุ ปจัมมัสส ฉานนัสส ตาภี วสั เตน ภิกขุณา ปจัมม ฉานน
 สจฺจนิกคณฺติ ภณฺณตสฺส อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อารโหเจยฺยาติ
 อนุปสฺสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเว วสั โส ภิกขุ ทุติยํ ฉานนํ
 ตติยํ ฉานนํ จตุตถํ ฉานนํ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส
 ภิกขุ จตุตถสฺส ฉานนัสส ตาภี วสั เตน ภิกขุณา จตุตถํ
 ฉานนํ สจฺจนิกคณฺติ ภณฺณตสฺส อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อารโหเจยฺยาติ
 อนุปสฺสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเว วสั โส ภิกขุ สฺสญฺเจตํ
 วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สฺสญฺเจตํ สฺมาธิ
 อนิมิตฺตํ สฺมาธิ อปฺปณฺหิตํ สฺมาธิ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน
 โส ภิกขุ อปฺปณฺหิตสฺส สฺมาธิสฺส ตาภี วสั เตน ภิกขุณา
 อปฺปณฺหิตํ สฺมาธิ สจฺจนิกคณฺติ ภณฺณตสฺส อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 อารโหเจยฺยาติ อนุปสฺสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเว วสั โส ภิกขุ
 สฺสญฺเจตํ สฺมาปคฺคํ อนิมิตฺตํ สฺมาปคฺคํ อปฺปณฺหิตํ สฺมาปคฺคํ
 ทิสฺโส วิชฺชา จตุตฺตาริ สติปญฺจํเน จตุตฺตาริ สมนุสฺสํปฺปชฺชาเน
 จตุตฺตาริ อิทฺธิปาทะ ปณฺณจินทฺริยานิ ปณฺณจ พฺถานิ สคฺคํ โพชฺฌณฺเจ
 อริยํ อฏฺฐังคิกํ มคฺคํ โสคาปคฺคิณํ สกฺกทาคามิณํ อนาคามิณํ
 อรหตฺตคณฺถํ สฺมาปชฺชติ ฯ เป ฯ ตสฺส ภิกขุโน วาโค จตุโต โทโส
 จตุโต โมโห จตุโต วนฺโต มุคฺโต ปหีนํ ปญฺนิสฺสํฏฺโฐ อุกฺกฺเขยฺโต
 สฺมมุกฺกฺเขยฺโต ตสฺส ภิกขุโน วาจา จิตฺตํ วินีวฺรณํ โทสา จิตฺตํ
 วินีวฺรณํ โมหา จิตฺตํ วินีวฺรณคณฺติ ภณฺณตสฺส อปฺปติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

๓๕๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ มุสาหวาทวคฺคตฺถํ อฏฺฐมสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๒๒๓

อาโรเจยฺยาติ อหุปสฺมปฺนฺนตฺถํ โย เต วิหารเว วสฺสํ โส ภิกฺขุ
สฺสญฺเฒาคาเร ปจฺมํ ฌานํ ทฺติยํ ฌานํ ตฺติยํ ฌานํ จตฺตถํ ฌานํ
สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชติ สํมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถตฺถํ
ฌานตฺถํ ตาภํ วสฺสํ เตน ภิกฺขุณา สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถํ ฌานํ
สจฺจนิกตฺตณฺติ ภาณนตฺถํ อาปตฺติ ทฺถกฏฺตํ ๑ อาโรเจยฺยาติ อหุ-
ปสฺมปฺนฺนตฺถํ โย เต วิหารวํ ปริภุญฺชํ โย เต จีวรํ ปริภุญฺชํ
โย เต ปิณฑปาตํ ปริภุญฺชํ โย เต เสนาสนํ ปริภุญฺชํ โย
เต คิถานปจฺจุยฺเฆตฺตชฺชปริภุจฺจวํ ปริภุญฺชํ โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร
จตฺตถํ ฌานํ สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชติ สํมาปนฺโน โส ภิกฺขุ
สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถตฺถํ ฌานตฺถํ ตาภํ วสฺสํ เตน ภิกฺขุณา สฺสญฺเฒา-
คาเร จตฺตถํ ฌานํ สจฺจนิกตฺตณฺติ ภาณนตฺถํ อาปตฺติ ทฺถกฏฺตํ ๑

[๓๓๘] อาโรเจยฺยาติ อหุปสฺมปฺนฺนตฺถํ เยน เต วิหารเว
ปริภุจฺจโต เยน เต จีวรํ ปริภุจฺจติ เยน เต ปิณฑปาโต
ปริภุจฺจโต เยน เต เสนาสนํ ปริภุจฺจติ เยน เต คิถานปจฺจุย-
เฆตฺตชฺชปริภุจฺจวโร ปริภุจฺจโต โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถํ ฌานํ
สํมาปชฺชํ สํมาปชฺชติ สํมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถตฺถํ
ฌานตฺถํ ตาภํ วสฺสํ เตน ภิกฺขุณา สฺสญฺเฒาคาเร จตฺตถํ ฌานํ
สจฺจนิกตฺตณฺติ ภาณนตฺถํ อาปตฺติ ทฺถกฏฺตํ ๑

[๓๕๐] อาโรเจยฺยาติ อหุปสฺมปฺนฺนตฺถํ ยํ ทฺวํ อากมฺม
วิหารวํ อทาสํ จีวรํ ปิณฑปาตํ เสนาสนํ คิถานปจฺจุยฺเฆตฺตชฺช-

បរិកុចារំ ចតាសិ តៃ វិកុចុ សុណុណាវេ គុតុតុំ ណាណំ ស្មាបតុធិ
 ។ បេ ។ គេណ វិកុចុណា សុណុណាវេ គុតុតុំ ណាណំ សុធិកតុណុតិ
 វាណុតសុត្តំ ឧបតុតិ តុកុកុធិសុត្តំ ។

[៣៤៣] ឧណាបតុតិ ឧបស្មបណុត្តំ វុតំ ឧវិរុតេសិ ឧវិ-
 កុមុកុតុសុត្តាតិ ។

ឧធិស្មតិកុចាបតំ វិញ្ញុតិកំ ។

นวมสติกาปท

[๓๔๒] เตน สัมเยน พุกุโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีณํทิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา
อุปนนฺโท สกฺยปฺคุโต ฉพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ สกฺขี ฅณฺทนทโต
โหติ ๑ โส ฅณฺเจตฺตนิกํ สกฺกวิธํจฺจึ อปคฺคิ อปชฺชิตฺวา สํฆํ
คตฺถสา อปคฺคิยา ปริวาลํ ยาจิ ๑ คตฺถสํ สํฆเ คตฺถสา อปคฺคิยา
ปริวาลํ อทาสิ ๑ เตน โห ปน สัมเยน สาวคฺคิยํ ฅณฺณตฺรคฺคิ
ปฺคคฺคิ สํฆมคฺคิ โหติ ๑ โส ปริวคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ฅณฺณ-
ปฺริยคฺคิ นิสฺสํ ๑ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เต อุปาสเก ฅตทโวจุ
ฅโส ฅวุโส อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปฺคุโต ฅมฺหากํ สัมภาวิตฺ
กฺคปโก ยะเนว หคฺคิ ฅทฺธาเทยํ ฅณฺชติ เตเนว หคฺคิ
อุปคฺคิมา อคฺคิ โมเจสิ โส ฅณฺเจตฺตนิกํ สกฺกวิธํจฺจึ อปคฺคิ
อปชฺชิตฺวา สํฆํ คตฺถสา อปคฺคิยา ปริวาลํ ยาจิ คตฺถสํ
คตฺถสา อปคฺคิยา ปริวาลํ อทาสิ โส ปริวคฺคิ ฅณฺณปฺริยคฺคิ
นิสฺสนนฺติ ๑ ยะ เต ภิกฺขุ อปคฺคิ ๑ เป ๑ เต อุชฺฅายนฺติ
ชฺฅนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ
ทฺคฺคิ อปคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ๑ ฅณฺณ เต
ภิกฺขุ ภควโต ฅตมคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ๑ เป ๑ สกฺกํ กิร ฅณฺณ
ภิกฺขเว ภิกฺขุคฺคิ ทฺคฺคิ อปคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ฅณฺณคฺคิ ๑

๓ ย. ม. สกฺกวิธํจฺจึอปคฺคิ ๑

สจจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตุมฺเห
 โมฆปริสา ภิกฺขุสฺสํ ทฺวํสฺสํ อปฺตํ อนุปสฺมปฺนฺสฺสํ อวโรเจสฺสํ
 เนตํ โมฆปริสา อปฺสฺสํ นานํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เถวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺสํ
 ทฺวํสฺสํ อปฺตํ อนุปสฺมปฺนฺสฺสํ อวโรเจยฺย อญฺเฐว ภิกฺขุ
 สมฺมตฺติยา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๓] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อธิเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสํ ตาติ อญฺเฐสฺสํ ภิกฺขุสฺสํ ฯ
 ทฺวํสฺสํ นาม อปฺตํ จตฺตาริ จ ปารวชิกาणि เทวสฺส จ สงฺฆา
 ทิสฺสา ฯ อนุปสฺมปฺนฺโน นาม ภิกฺขุญฺจ ภิกฺขุณีญฺจ จเปตฺวา
 อวเตสํ อนุปสฺมปฺนฺโน นาม ฯ อวโรเจยฺยติ อวโรเจติ อิตฺติยา
 วา ปริสฺสํ วา คทฺวํสฺสํ วา ปพฺพชิตฺสํ วา ฯ อญฺเฐว
 ภิกฺขุสมฺมตฺติยาติ จเปตฺวา ภิกฺขุสมฺมตฺติ ฯ

[๓๔๔] อตฺติ ภิกฺขุสมฺมตฺติ อปฺตติปริยฺนตา น กุตปริยฺนตา
 อตฺติ ภิกฺขุสมฺมตฺติ กุตปริยฺนตา น อปฺตติปริยฺนตา อตฺติ ภิกฺขุ
 สมฺมตฺติ อปฺตติปริยฺนตา จ กุตปริยฺนตา จ อตฺติ ภิกฺขุสมฺมตฺติ
 เวน อปฺตติปริยฺนตา น กุตปริยฺนตา ฯ อปฺตติปริยฺนตา นาม
 อปฺตติโย ปริคฺคหิตาโย โหณฺติ เอตฺตกาหิ อปฺตติหิ อวโรเจ
 คพุทฺติ ฯ กุตปริยฺนตา นาม กุตานิ ปริคฺคหิตานิ โหณฺติ เอตฺตเกสุ
 กุเตสุ อวโรเจคพุทฺติ ฯ อปฺตติปริยฺนตา จ กุตปริยฺนตา จ นาม

๓๔๖] ปาจิตติยกณฺเฑ มุสํวาทวคฺคสุตฺตํ นวมสฺสกุขาปทํ ปทภาชนียํ ๒๒๗

อาปคฺติโย จ ปริคฺคหิตาโย โหหนฺติ กุถาณิ จ ปริคฺคหิตาณิ โหหนฺติ
เอตฺตกาหิ อาปคฺตํหิ เอตฺตเกสฺส กุเถสฺส อาโรเจตพฺโพติ ฯ เนว
อาปคฺติปริยฺนเต น กุตปริยฺนเต นาม อาปคฺติโย จ อปริคฺคหิตาโย
โหหนฺติ กุถาณิ จ อปริคฺคหิตาณิ โหหนฺติ เอตฺตกาหิ อาปคฺตํหิ
เอตฺตเกสฺส กุเถสฺส อาโรเจตพฺโพติ ฯ

[๓๔๕] อาปคฺติปริยฺนเต ยถา อาปคฺติโย ปริคฺคหิตาโย โหหนฺติ
ตา อาปคฺติโย จเปตฺวา อญฺเฆาหิ อาปคฺตํหิ อาโรเจติ อาปคฺติ
ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ กุตปริยฺนเต ยถา กุถาณิ ปริคฺคหิตาณิ โหหนฺติ
ตานิ กุถาณิ จเปตฺวา อญฺเฆสฺส กุเถสฺส อาโรเจติ อาปคฺติ
ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ อาปคฺติปริยฺนเต จ กุตปริยฺนเต จ ยถา อาปคฺติโย
ปริคฺคหิตาโย โหหนฺติ ตา อาปคฺติโย จเปตฺวา ยถา กุถาณิ
ปริคฺคหิตาณิ โหหนฺติ ตานิ กุถาณิ จเปตฺวา อญฺเฆาหิ อาปคฺตํหิ
อญฺเฆสฺส กุเถสฺส อาโรเจติ อาปคฺติ ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ เนว อาปคฺติ-
ปริยฺนเต น กุตปริยฺนเต อนาปคฺติ ฯ

[๓๔๖] ทฺวํสุตฺตาย อาปคฺติยา ทฺวํสุตฺตปาปคฺติสฺสณฺณํ อนุปตฺตมฺปน-
นตฺตํ อาโรเจติ อญฺเฆตฺว ภิက္ขุสฺสมฺมตฺติยา อาปคฺติ ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ
ทฺวํสุตฺตาย อาปคฺติยา เจมตฺติโก อนุปตฺตมฺปนฺนตฺตํ อาโรเจติ อญฺเฆตฺว
ภิက္ขุสฺสมฺมตฺติยา อาปคฺติ ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ ทฺวํสุตฺตาย อาปคฺติยา
อทฺวํสุตฺตปาปคฺติสฺสณฺณํ อนุปตฺตมฺปนฺนตฺตํ อาโรเจติ อญฺเฆตฺว ภิက္ขุ-
สฺสมฺมตฺติยา อาปคฺติ ปาจิตฺติยสุตฺตํ ฯ

[๓๔๗] อทฺฐฐุตฺถํ อปคฺคิ อโรเจติ อปคฺคิ ทฺถกฺกนฺตํ ๑
 อนุสํปนฺนํทฺธํ ทฺฐฐุตฺถํ วา อทฺฐฐุตฺถํ วา อชฺฌาจารํ อโรเจติ
 อปคฺคิ ทฺถกฺกนฺตํ ๑ อทฺฐฐุตฺถาย อปคฺคิยา ทฺฐฐุตฺถอปคฺคิสํญํ
 อปคฺคิ ทฺถกฺกนฺตํ ๑ อทฺฐฐุตฺถาย อปคฺคิยา เวตฺติโก อปคฺคิ
 ทฺถกฺกนฺตํ ๑ อทฺฐฐุตฺถาย อปคฺคิยา อทฺฐฐุตฺถอปคฺคิสํญํ อปคฺคิ
 ทฺถกฺกนฺตํ ๑

[๓๔๘] อนอปคฺคิ วตฺถุ อโรเจติ โน อปคฺคิ อปคฺคิ
 อโรเจติ โน วตฺถุ ภิกฺขุสํมุตฺติยา อุมมตฺตกนฺตํ อาทิกมฺมิ-
 กนฺตํ ๑

นวมตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทศมสัฏฐาปทํ

[๓๔๙] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา อากวียํ วิหริติ อคฺคาพะเว
 เจติเย ฯ เตน โห ปน สัมเขน อากวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
 ปจฺจํ ชณฺณํ ชณฺนาเปณฺณํ ฯ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชฺชํ นติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺขยปฺปตฺติยา ปจฺจํ ชณฺณํ ชณฺณํ ชณฺณํ
 เขณฺณํ สมนฺนา สกฺขยปฺปตฺติยา ชฺชํ วิเหจฺเจนฺตํ ฯ อสฺสํ โห
 ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตา ชฺชํ นตา วิปาเจนฺตา ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปํ จา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชํ นติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม อากวิกา ภิกฺขุ ปจฺจํ ชณฺณํ ชณฺณํ ชณฺณํ
 อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมํ อากวโร ๑ เป ๑ สจฺจํ
 กิรฺ ตุมฺเห ภิกฺขเว ปจฺจํ ชณฺณํ ชณฺนาเปณฺณํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ฯ
 วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมชปฺริสา ปจฺจํ
 ชณฺณํ ชณฺนาเปณฺณํ ชฺชํ สณฺณํ หิ โมชปฺริสา มนุสฺสํ
 ปจฺจํ เนตํ โมชปฺริสา อปฺปํ สณฺณํ จา ปธํ ทาย ปธํ สณฺณํ
 จา ภิกฺขเว ๑ เป ๑ เขตฺตมํ ปน ภิกฺขเว อิมํ สัฏฐาปทํ
 อุกฺกมฺมิยาถ โย ปน ภิกฺขุ ปจฺจํ ชณฺณํ จา ชณฺนาเปณฺณํ จา
 ปาจิณฺณํ ๑

[๓๕๐] โย ปนํติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
 อยํ อิมํ อคฺคาเปติ ภิกฺขุติ ๑ ปจฺจํ นาม เทว

ปจฺวิโย ชาตา จ ปจฺวี อชาตา จ ปจฺวี ฯ ชาตา นาม ปจฺวี
 สฺกฺตมฺปฺปํ สฺกฺตมคฺคิกา อปฺปปาสํสาณา อปฺปปสฺกฺขรา อปฺปกสฺสตา
 อปฺปมรุมฺพา อปฺปพาสิกา เยภฺยุเยน ปฺปํ เยภฺยุเยน มคฺคิกา
 อททฺธมฺมํ อจฺจุติ ชาตา ปจฺวี ฯ โยมี ปฺปํปฺปญฺโซ วา มคฺคิกา-
 ปฺปญฺโซ วา อติเรกจากุมาลํ โอวฏฺโฐ อยมมี อจฺจุติ ชาตา
 ปจฺวี ฯ อชาตา นาม ปจฺวี สฺกฺตปสาณา สฺกฺตสฺกฺขรา สฺกฺต-
 กสฺสตา สฺกฺตมรุมฺพา สฺกฺตพาสิกา อปฺปปฺปํ อปฺปมคฺคิกา เยภฺยุเยน
 ปาสํสาณา เยภฺยุเยน สกฺขรา เยภฺยุเยน กสฺสตา เยภฺยุเยน มรุมฺพา
 เยภฺยุเยน พาสิกา ททฺธมฺมํ อจฺจุติ อชาตา ปจฺวี ฯ โยมี ปฺปํ-
 ปฺปญฺโซ วา มคฺคิกากปฺปญฺโซ วา อุนกจากุมาลํ โอวฏฺโฐ อยมมี
 อจฺจุติ อชาตา ปจฺวี ฯ

[๓๕๓] ขณฺเญยฺยาติ สยํ ขณฺติ อปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ
 ขณฺาเปยฺยาติ อณฺณํ ขณฺาเปติ อปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ สกฺ
 อานคฺคโต พหุณฺมี ขณฺติ อปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ

[๓๕๔] ปจฺวิยา ปจฺวีสฺสณฺณํ ขณฺติ วา ขณฺาเปติ วา ภิณฺทติ
 วา เกทาเปติ วา ทหติ วา ทหาเปติ วา อปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ
 ปจฺวิยา เวมติโก ขณฺติ วา ขณฺาเปติ วา ภิณฺทติ วา เกทาเปติ
 วา ทหติ วา ทหาเปติ วา อปคฺคิ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปจฺวิยา
 อปจฺวีสฺสณฺณํ ขณฺติ วา ขณฺาเปติ วา ภิณฺทติ วา เกทาเปติ วา

๓ ย. ม. โยมจากุมาลํ ฯ

๓๕๓] ปาจิตติยกณฺเท มุสาวาทวคฺคสฺส ทสฺมสํกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๒๓๓
ทหฺติ วา ทหาเปติ วา อนาปตฺติ ฯ อปจฺวียา ปจฺวีสํญฺญํ
อาปตฺติ ทฺถกฺกสฺส ฯ อปจฺวียา เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺถกฺกสฺส ฯ
อปจฺวียา อปจฺวีสํญฺญํ อนาปตฺติ ฯ

[๓๕๓] อนาปตฺติ อิมํ ชาน อิมํ เทหิ อิมํ อاهر
อิมินา อตุโถ อิมํ กปฺปียํ กโรหิติ ภณฺติ อสฺสณฺจิจฺจุ อสฺสติยา
อชานนุคฺคสฺส อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

คสฺสํทฺถาทนํ ฯ

มุสาโอมสเปสฺสญฺญํ ปทเสยฺยาย เว ทฺเว
อณฺเฏศฺร วิณฺณนา ภูตา ทฺฐสฺสํสาปตฺติ ชณฺนาติ ฯ
ทสฺมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ
มุสาวาทวคฺคโค ปจฺโม ฯ

๓. ย. ม. ปจฺโม วคฺโค ฯ

๓๕๕] ปาจิตติยกณฺเฑ ภูตคามวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๓๓

เอภินุทฺธิยํ สมนฺนา สกฺยปฺปตฺติยา ชฺวํ วิเหเจนนฺตฺติ ๑ อสฺสสํสํ โส
ภิกฺขุ เคถํ มนุสฺสํ อชฺฌณฺยานนฺตานํ ชฺชยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺปิ จ ๑ เป ๑ เต อชฺฌณฺยานนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อภวิกา ภิกฺขุ รุกฺขํ ฉินฺทิสฺสณฺทิมิ เณทาเปสฺสณฺทิมิ ๑
อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺมคฺคํ อวโรเจสฺส ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร
ตฺตมฺเห ภิกฺขเว รุกฺขํ ฉินฺทณฺทิมิ เณทาเปสฺสณฺทิมิ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิคฺคหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตมฺเห โมชฺสปริสา รุกฺขํ
ฉินฺทิสฺสณฺทิมิ เณทาเปสฺสณฺทิมิ ชฺวสฺสณฺณินํ หิ โมชฺสปริสา มนุสฺสา
rukhsamhi เณตํ โมชฺสปริสา อปฺปสฺสณฺณานํ วา ปสฺสทาย ปสฺสณฺณานํ
วา ภิชฺยโยภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ
อฺตุทฺธิเสยฺยยาถ ภูตคามปาทพฺพตฺตาย ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๓๕๕] ภูตคาโม นาม ปณฺจ พฺชชาตานิ มฺลพฺชํ ชนฺธพฺชํ
ผพฺชํ อคฺคพฺชํ พฺชพฺชเมว ปณฺจมนํ ๑ มฺลพฺชํ นาม พฺทิตฺตํ^๒
สิงฺกเวรํ วจํ วจคฺคํ อติวิสํ กฏฺฏโรหิตํ อสฺสํ ภาทฺตมฺคฺคํ ยานิ
วา ปณฺณณานิมี อคฺคิ มฺลเต ชายนฺติ มฺลเต สณฺชายนฺติ เณตํ
มฺลพฺชํ นาม ๑ ชนฺธพฺชํ นาม อสฺสสฺสฺสํ นิโครฺโธ ปิตฺตฺโต
อฺตุทฺตพฺโร กจฺจโก กปฺปจฺจโน ยานิ วา ปณฺณณานิมี อคฺคิ ชนฺธ
ชายนฺติ ชนฺธเต สณฺชายนฺติ เณตํ ชนฺธพฺชํ นาม ๑ ผพฺชํ นาม
อฺจุจฺจุ เวพฺ พโฬ ยานิ วา ปณฺณณานิมี อคฺคิ ปพฺเพ ชายนฺติ

๑ ย. ม. พฺชพฺชณฺเจว ๑ ๒ ย. ม. พฺทิตฺตํ ๑

ปพฺเพ สณฺชายนฺติ เอตํ ผุฬฺหํ นาม ฯ อคฺคฬฺหํ นาม อชฺชุกํ
 ฌณฺชชกํ ทิริเวรํ ยานิ วา ปณฺณณานิ อคฺติ อคฺเค ชายนฺติ
 อคฺเค สณฺชายนฺติ เอตํ อคฺคฬฺหํ นาม ฯ ฬฺหฬฺหํ นาม ปุพฺพณฺณํ
 อปรณฺณํ ยานิ วา ปณฺณณานิ อคฺติ ฬฺหเช ชายนฺติ ฬฺหเช
 สณฺชายนฺติ เอตํ ฬฺหฬฺหํ นาม ปณฺณํ ฯ

[๓๕๖] ฬฺหเช ฬฺหสณฺณํ ฉินฺทติ วา เภทาเปติ วา ภินฺทติ วา
 เภทาเปติ วา ปจติ วา ปจาเปติ วา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
 ฬฺหเช เวมตฺติโก ฉินฺทติ วา เภทาเปติ วา ภินฺทติ วา เภทาเปติ
 วา ปจติ วา ปจาเปติ วา อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฬฺหเช อฬฺห-
 สณฺณํ ฉินฺทติ วา เภทาเปติ วา ภินฺทติ วา เภทาเปติ วา
 ปจติ วา ปจาเปติ วา อนาปคฺติ ฯ อฬฺหเช ฬฺหสณฺณํ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อฬฺหเช เวมตฺติโก อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อฬฺหเช
 อฬฺหสณฺณํ อนาปคฺติ ฯ

[๓๕๗] อนาปคฺติ อิมํ ชาน อิมํ เทหิ อิมํ อาหเร อิมินา
 อคฺโต อิมํ กปฺปมฺยํ กโรหฺติ ภณฺติ อสณฺณิจฺจุ อสฺติยา
 อชานนฺตสฺส อุมฺมคฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

ปจฺมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุกตยสีกุขาปท

[๓๕๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา โกสุมุพฺปิยํ วิหริติ โฆสิตารามे ฯ
 เตน โห ปน สัมเยน อายสุมมา นนฺโน สยํ อนาจารํ อารจิตฺวา
 สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน อหฺยุญฺเณณณํ ปฏิจฺรติ โก
 อาปนฺโน ก็ อาปนฺโน กิสมิํ อาปนฺโน กถํ อาปนฺโน กํ
 ภณถ ก็ ภณถาติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺปิยา ฯ เป ฯ เต
 อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสุมมา นนฺโน
 สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน อหฺยุญฺเณณณํ ปฏิจฺริสฺสติ
 โก อาปนฺโน ก็ อาปนฺโน กิสมิํ อาปนฺโน กถํ อาปนฺโน กํ
 ภณถ ก็ ภณถาติ ฯ อถ โห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ
 อาโรเจสฺสุ ฯ อถ โห ภควา อายสุมนฺตํ นนฺนํ ปฏิปฺมุจฺฉิ สจฺจุ
 กิรํ ตวํ นนฺนํ สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน อหฺยุญฺเณณณํ
 ปฏิจฺรติ โก อาปนฺโน ฯ เป ฯ ก็ ภณถาติ ฯ สจฺจุ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมชปฺริสฺส สงฺฆมชฺเฌ
 อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน อหฺยุญฺเณณณํ ปฏิจฺริสฺสติ โก อาปนฺโน
 ฯ เป ฯ ก็ ภณถาติ เหนติ โมชปฺริสฺส อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย
 ฯ เป ฯ วิครหิตฺวา ชมฺมํ กถํ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ เตนหิ
 ภิกฺขเว สงฺโฆ นนฺนํสฺส ภิกฺขุโน อหฺยุญฺจาทกํ โรเปตุ ฯ เอวญฺจ

๓ อติเรกปาเชน ภวิตพุทฺธํ ฯ

[illegible]

[๓๕๔] อถโธ ภควา อายสฺมุนฺหํ ฌนฺนํ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา
 ทฬฺหกรตาย ฯ เป ฯ เหวณฺญ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺตฺธิเสยฺยาถ
 อณฺวตฺตเก ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สีกฺขาปทํ
 ปณฺยตคํ โหติ ฯ

[illegible]

วิหเสถสัสติ ๑ อถโฆ เต ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อวโรเจสุ ๑ เป ๑
 อถโฆ ภควา อายสฺมนตํ ฉนฺนํ ปฏิปฺมุติ สจฺจํ กิร ตวํ ฉนฺนํ สงฺฆ-
 มชฺเช อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน ตฺวณฺ्हีภฺวโต สงฺฆํ วิหเสถสฺติ ๑
 สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ
 โมฆปริณฺสํ สงฺฆมชฺเช อาปตฺติยา อหฺยุญฺชียมาโน ตฺวณฺ्हีภฺวโต สงฺฆํ
 วิหเสถสฺสตี เนตํ โมฆปริณฺสํ อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑
 วิครหิตฺวา ชมฺมํ กถํ ภควา ภิกขุ อามนฺเตสฺส เตเนหิ ภิกฺขเว
 สงฺโฆ ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน วิหเสถกํ โรเปตุ ๑ เอวเมว ปน ภิกฺขเว
 โรเปตพฺพํ พุยฺยเตเน ภิกฺขุณา ปฏิพฺเพเน สงฺโฆ ฉาเปตพฺพโ
 สฺสณาคู เม ภนฺเต สงฺโฆ อหฺมํ ฉนฺโน ภิกฺขุ สงฺฆมชฺเช อาปตฺติยา
 อหฺยุญฺชียมาโน ตฺวณฺ्हีภฺวโต สงฺฆํ วิหเสถติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถํ
 สงฺโฆ ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน วิหเสถกํ โรเปยฺย ๑ เอสํ เวตฺติ ๑
 สฺสณาคู เม ภนฺเต สงฺโฆ อหฺมํ ฉนฺโน ภิกฺขุ สงฺฆมชฺเช อาปตฺติยา
 อหฺยุญฺชียมาโน ตฺวณฺ्हีภฺวโต สงฺฆํ วิหเสถติ ๑ สงฺโฆ ฉนฺนสฺส
 ภิกฺขุโน วิหเสถกํ โรเปติ ๑ ยสฺสํายสฺมโต ชมฺติ ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน
 วิหเสถกถํ โรปนา โส ตฺวณฺ्हสฺส ยสฺสํ นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ๑
 โรปิตํ สงฺเขน ฉนฺนสฺส ภิกฺขุโน วิหเสถกํ ๑ ชมฺติ สงฺฆสฺส
 ตสฺมา ตฺวณฺ्हี ๑ เอวเมตํ ชารยํมฺติ ๑

[๓๖๓] ชดโฆ ภคฺวา อายสฺมนตํ ฌณฺโณ อเนกปริยาเยน วิคฺรหิตฺวา

๓ อติเรกปาเซ่น ภวิตพุพ ๗

ทพฺพรตาย ฯ เป ฯ เสงฺฆํ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ
อณฺณวาทเก วิหเสเก ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๖๒] อณฺณวาทโก นาม สงฺฆมชฺเช วตฺถุสฺมึ วา อปคฺติยา
วา อนุยุตฺตมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อคฺคฺชาเขตุกาโม
อณฺณนณฺณํ ปฏิจฺจติ โก อปนฺโน ก็ อปนฺโน ก็ สฺมึ
อปนฺโน กถํ อปนฺโน กํ ภณฺณ ก็ ภณฺณาคิ เเฮโส
อณฺณวาทโก นาม ฯ

[๓๖๓] วิหเสโก นาม สงฺฆมชฺเช วตฺถุสฺมึ วา อปคฺติยา
วา อนุยุตฺตมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อคฺคฺชาเขตุกาโม
ตฺถุสฺมึ วิหเสติ เเฮโส วิหเสโก นาม ฯ

[๓๖๔] อโรปิตะ อณฺณวาทเก สงฺฆมชฺเช วตฺถุสฺมึ วา อปคฺติยา
วา อนุยุตฺตมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อคฺคฺชาเขตุกาโม
อณฺณนณฺณํ ปฏิจฺจติ โก อปนฺโน ก็ อปนฺโน ก็ สฺมึ
อปนฺโน กถํ อปนฺโน กํ ภณฺณ ก็ ภณฺณาคิ อปคฺติ
ทกฺกขุสฺส ฯ อโรปิตะ วิหเสเก สงฺฆมชฺเช วตฺถุสฺมึ วา อปคฺติยา
วา อนุยุตฺตมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อคฺคฺชาเขตุกาโม
ตฺถุสฺมึ วิหเสติ อปคฺติ ทกฺกขุสฺส ฯ

[๓๖๕] โรปิตะ อณฺณวาทเก สงฺฆมชฺเช วตฺถุสฺมึ วา อปคฺติยา
วา อนุยุตฺตมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อคฺคฺชาเขตุกาโม
อณฺณนณฺณํ ปฏิจฺจติ โก อปนฺโน ฯ เป ฯ ก็ ภณฺณาคิ อปคฺติ

ตติยสิกขาปทํ

[๓๖๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเเท วิหริติ เจพฺพเน
กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โส ปน สัมเยน อายสฺมา ทพฺโพ มถฺตปฺปฺโต
สงฺฆสฺส เสนาสนญฺจ ปญฺญาเปติ ภคฺคานิ ๑ อุกฺกิสฺสตี ๑ เตน
โส ปน สัมเยน เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ นวกา เจว โหหนฺติ
อปปปญฺญา ๑ ยานิ สงฺฆสฺส ตามกานิ เสนาสนานิ ตานิ
เตสํ ปาปฺพนฺติ ตามกานิ ๑ ภคฺคานิ ๑ เเต อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ
มถฺตปฺปฺตํ ภิกฺขุ อชฺชฎาเปนฺติ ฌนฺทาย ทพฺโพ มถฺตปฺปฺโต
เสนาสนํ ปญฺญาเปติ ฌนฺทาย ๑ ภคฺคานิ อุกฺกิสฺสตี ๑ เย เเต
ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เเต อชฺชฎายนฺติ ฐิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มถฺตปฺปฺตํ
ภิกฺขุ อชฺชฎาเปสฺสณฺตีติ ๑ อถ โส เเต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺมคฺคํ
อาโรเจสฺส ๑ อถ โส ภควา ๑ เป ๑ เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ
ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ทพฺพํ มถฺตปฺปฺตํ ภิกฺขุ
อชฺชฎาเปถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตฺตฺเมห โมชฺสปริสา ทพฺพํ มถฺตปฺปฺตํ ภิกฺขุ อชฺชฎาเปสฺส
ณฺตํ โมชฺสปริสา อปปฺสณฺณานิ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺสยยาถ อชฺชฎาปนเถ ปาจิตฺติยนฺติ ๑
เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺญคฺคํ โหติ ๑

อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม เวมตีโก อฺชฺชฌาปนเก
 ฌยฺนเก อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ
 อฺชฺชฌาปนเก ฌยฺนเก อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๓๗๒] อฺนุปสฺสมฺปนฺนํ อฺชฺชฌาเปติ วา ฌยฺติ วา อาปคฺติ
 ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อฺปสฺสมฺปนฺนํ สํมุเพน อสฺสมํคํ เสนาสนฺนปณฺณยาปํ วา
 ภคฺคฺคฺกสฺสํ วา ยาคฺคฺกสฺสํ วา ผลภคฺคฺกสฺสํ วา ฐฐภคฺคฺกสฺสํ วา
 อปฺปมคฺคฺกสฺสํ วา อวณฺณํ กคฺคฺกกาโม อยสํ กคฺคฺกกาโม
 มงฺกคฺคฺกกาโม อฺปสฺสมฺปนฺนํ วา อฺนุปสฺสมฺปนฺนํ วา อฺชฺชฌาเปติ วา
 ฌยฺติ วา อาปคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อฺนุปสฺสมฺปนฺนํ สํมุเพน อสฺสมํคํ
 วา อสฺสมํคํ วา เสนาสนฺนปณฺณยาปํ วา ภคฺคฺคฺกสฺสํ วา ยาคฺคฺก
 สฺสํ วา ผลภคฺคฺกสฺสํ วา ฐฐภคฺคฺกสฺสํ วา อปฺปมคฺคฺกสฺสํ วา
 อวณฺณํ กคฺคฺกกาโม อยสํ กคฺคฺกกาโม มงฺกคฺคฺกกาโม อฺปสฺสมฺปนฺนํ
 วา อฺนุปสฺสมฺปนฺนํ วา อฺชฺชฌาเปติ วา ฌยฺติ วา อาปคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑
 อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ อาปคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม
 เวมตีโก อาปคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ
 อาปคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑

[๓๗๓] อนาปคฺติ ปกฺติยา ฌนฺทา โทสา โมหา ภยา กโรนฺทํ
 อฺชฺชฌาเปติ วา ฌยฺติ วา อุมฺมคฺคฺกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

คตฺติยสฺสํ ฌาปํ นิฏฺฐิตํ ๑

จตุตถสติปัฏฐาน

[๓๗๔] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สวาคุณิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กัสสํ อารามํ ๑ เตน โส ปน สัมเขน ภิกฺขุ เหมนฺติเก
กาถे อชฺโฌกาสํ เสนาสนํ ปณฺณเปตฺวา กายํ โอตาเปตฺวา
กาถे อารโหิตํ คํ ปกฺกมฺมตา เหนว อุตฺตรสฺสํ น อุตฺตรวเปสฺสํ
อนาปุจฺฉา ปกฺกมิตฺสํ ๑ เสนาสนํ โอวฏฺฐํ โหติ ๑ เข เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌมายนฺติ ชยฺหานฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ภิกฺขุ อชฺโฌกาสํ เสนาสนํ ปณฺณเปตฺวา คํ ปกฺกมฺมตา
เหนว อุตฺตรสฺสํ น อุตฺตรวเปสฺสํ อนาปุจฺฉา ปกฺกมิตฺสํ
เสนาสนํ โอวฏฺฐนฺติ ๑ อถ โส เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมคฺคํ
อารโหสฺสํ ๑ อถ โส ภควา ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ อชฺโฌกาสํ เสนาสนํ ปณฺณเปตฺวา คํ ปกฺกมฺมตา เหนว
อุตฺตรนฺติ น อุตฺตรวเปนฺติ อนาปุจฺฉา ปกฺกมฺมตา เสนาสนํ
โอวฏฺฐนฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม เต ภิกฺขเว โมฆปริณิสา อชฺโฌกาสํ เสนาสนํ ปณฺณเปตฺวา
คํ ปกฺกมฺมตา เหนว อุตฺตรสฺสํ น อุตฺตรวเปสฺสํ อนาปุจฺฉา
ปกฺกมิตฺสํ ๑ เสนาสนํ โอวฏฺฐํ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสํ นานํ วา
ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สติปัฏฐานํ อุตฺตมํ
โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆิกํ มนุสฺสํ วา ปิยํ วา ภิสฺสํ วา โทกํ วา

อชฺโฆกาเส สฺนถริตฺวา วา สฺนถราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เหน
 อุตฺถเรยฺย น อุตฺถราเปยฺย อนาปฺจุํ วา คจฺเจยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ
 เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๓๗๕] เตน ไซ ปน สฺมเยน ภิกฺขุ อชฺโฆกาเส วสิตฺวา
 กาสฺสเสว เสนาสนํ อติหรนฺติ ฯ อุตฺถสา ไซ ภควา เต ภิกฺขุ
 กาสฺสเสว เสนาสนํ อติหรนฺเต ฯ ทิสฺสุวาน เอตฺสํ นิทาเน
 เอตฺสํ ปกรณํ ฐมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
 ภิกฺขเว อฏฺฐ มาเส อวสฺสํ กสฺสเกเต มนฺทเป วา รุกฺขมฺูเต วา
 ยตฺถ ทากา วา กุตฺตา วา น อฺุหนฺติ ตตฺถเว เสนาสนํ
 นิภฺธิยิตฺุนฺติ ฯ

[๓๗๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมํ ยตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส ทินนํ
 โหติ ปริจฺจตฺตํ ฯ มนฺจโร นาม จตฺตาริ มนฺจโร มสฺสารโก
 พุทฺธิกาพทฺธํ กุติรปาทโก อาหจฺจปาทโก ฯ ปิจฺจํ นาม จตฺตาริ
 ปิจฺจํ มสฺสารกํ พุทฺธิกาพทฺธํ กุติรปาทกํ อาหจฺจปาทกํ ฯ ภิสฺสิ
 นาม ปณฺจ ภิสฺสโย อุนฺณภิสฺสิ วากภิสฺสิ โจถภิสฺสิ คินภิสฺสิ ปณฺณภิสฺสิ ฯ
 โกจฺจํ นาม วากมยํ วา อุตฺตรมยํ วา มุณฺฑมยํ วา ปพฺพชฺมยํ
 วา อนฺโต สํเวเชตฺวา พทฺธํ โหติ ฯ สฺนถริตฺวาติ สยํ สฺนถริตฺวา ฯ
 สฺนถราเปตฺวาติ อณฺณํ สฺนถราเปตฺวา ฯ อนฺนปัสสํ ปนฺนํ สฺนถราเปติ

๓๗๗] ปรากฏิตยิกณฺเฑ ภูตคามวคฺคສຸສ ຈຕຸຕຸດສິດຸຂາປທໍ ປທກາຊນຶຍໍ ໒໔໕

ຕສຸສ ປຕິໂຟໂໂ ໑ ອຸປສັມປນຸ ສະນຸວຣາເປຕິ ສະນຸວຣາກສຸສ ປຕິໂຟໂໂ ໑
ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ເນວ ອຸທຸຣເຣຍຯຕິ ນ ສຍໍ ອຸທຸຣເຣຍຍ ໑ ນ ອຸທຸຣວຣາ-
ເປຍຯຕິ ນ ອວຍ໌ ອຸທຸຣວຣາເປຍຍ ໑ ອນາປຸຈຸນຶ ວາ ກຈຸເຣຍຯຕິ
ກິກຸຊຶ ວາ ສາມເຣວໍ' ວາ ອາຣາມິຕິ ວາ ອນາປຸຈຸນາ ມຊຸເມີມສຸສ
ປຸຣິສສຸສ ເທທຸທຸປາຕໍ ອຕິກຸມນຸຕສຸສ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑

[໓໗໗] ສັງຂິເກ ສັງຂິເກສັງຂິເກ ອຊ໌ໂມເກເສ ສະນຸວຣິຕຸວາ ວາ ສະນຸວຣາ-
ເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ເນວ ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣວຣາເປຍຍ
ອນາປຸຈຸນຶ ວາ ກຈຸເຣຍຍ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑ ສັງຂິເກ ເວມຕິໂກ
ອຊ໌ໂມເກເສ ສະນຸວຣິຕຸວາ ວາ ສະນຸວຣາເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ເນວ
ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣວຣາເປຍຍ ອນາປຸຈຸນຶ ວາ ກຈຸເຣຍຍ ອາປຕຸຕິ
ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑ ສັງຂິເກ ປຸກຸຄຕິເກສັງຂິເກ ອຊ໌ໂມເກເສ ສະນຸວຣິຕຸວາ ວາ
ສະນຸວຣາເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ເນວ ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣວຣາເປຍຍ
ອນາປຸຈຸນຶ ວາ ກຈຸເຣຍຍ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑ ຈິມິຕິກິ ວາ
ອຸຕຸຕຣຕຸຕຣວນຶ ວາ ກຸມຸມຕຸຕຣວນຶ ວາ ຕຸງຸງິກິ ວາ ຈມຸມຂຸນຸທໍ ວາ
ປາທປຸເຣນຶ ວາ ຜຕກປຶຈຶ ວາ ອຊ໌ໂມເກເສ ສະນຸວຣິຕຸວາ ວາ ສະນຸວຣາ-
ເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ເນວ ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣວຣາເປຍຍ ອນາປຸຈຸນຶ
ວາ ກຈຸເຣຍຍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑ ປຸກຸຄຕິເກ ສັງຂິເກສັງຂິເກ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑ ປຸກຸຄຕິເກ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑
ປຸກຸຄຕິເກ ປຸກຸຄຕິເກສັງຂິເກ ອວຍ໌ສຸສ ປຸກຸຄຕິເກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑
ອຕຸຕໂນ ປຸກຸຄຕິເກ ອນາປຕຸຕິ ໑

[๓๗๘] อนาปคฺติ อุกฺขรํ ติวฺวา คจฺจนฺติ อุกฺขรํ เปรฺตวฺวา คจฺจนฺติ
 อปฺปจฺจนฺติ คจฺจนฺติ โยคฺคา เปรฺนฺโต คจฺจนฺติ เณจฺจิ ปตฺติพฺพุทฺธํ โหติ
 อปฺปทาสฺสุ อุมฺมํ ตฺตคฺกสฺสํ อาทิ กมฺมํ ํกสฺสํ สํสํ ติ ๑

ຈຕຸຕຸລສິກຊາປທໍ ນິກຸຈິຕໍ ເຊ

ปณฺจมสํกฺขาปทํ

[๓๗๘] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวาเน
อนาถปิตฺตํ กิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเขน สตฺตฺรสํวคฺคิยา
ภิกฺขุ สหยาเก โหนฺติ ๑ เตน วสันฺตํ อเกโต ๑ วสันฺติ
ปฏกมฺมํ อเกโต ๑ ปฏกมฺมํ ๑ เตน อณฺเฏตฺรสมิํ สงฺฆิเก
วิหาเร เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา ตํ ปฏกมฺมํ เหน อุตฺตรํ น อุตฺตราเปสํ
อนาปุจฺฉา ปฏกมฺมํ ๑ เสนาสนํ อฺปจิกาหิ ขายิตํ โหติ ๑ เย
เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เตน อฺชฺชณฺยานุติ ขัณฺณติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม สตฺตฺรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ สงฺฆิเก วิหาเร เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา
ตํ ปฏกมฺมํ เหน อุตฺตรํ น อุตฺตราเปสํ อนาปุจฺฉา
ปฏกมฺมํ เสนาสนํ อฺปจิกาหิ ขายิตํ ๑ อถ โหติ เตน ภิกฺขุ
ภควโต เขตฺมตฺถํ อารโหเส ๑ อถ โหติ ภควา ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉิ
สจฺจํ กิร ภิกฺขเว สตฺตฺรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ สงฺฆิเก วิหาเร เสยฺยํ
สํนฺตริตฺวา ตํ ปฏกมฺมํ เหน อุตฺตรํ น อุตฺตราเปสํ อนาปุจฺฉา
ปฏกมฺมํ เสนาสนํ อฺปจิกาหิ ขายิตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เตน ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
สงฺฆิเก วิหาเร เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา ตํ ปฏกมฺมํ เหน อุตฺตรํ น
อุตฺตราเปสํ อนาปุจฺฉา ปฏกมฺมํ เสนาสนํ อฺปจิกาหิ
ขายิตํ เตนํ ภิกฺขเว อปฺปสํนํ นว ปสาทาย ๑ เป ๑ เตน

ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมิเยว โย ปน ภิกขุ สงฺฆิเก
 วิหาเร เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา วา สํนฺตฺราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เณ
 อุกฺกเรยฺย น อุกฺกฺราเปยฺย อนาปุจฺณํ วา คจฺเญยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๘๐] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมํสุมิ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สงฺฆิโก นาม วิหาโร สงฺฆสฺส
 ทินฺโน โหติ ปวิจฺจุตฺโต ฯ เสยฺยํ นาม ภิสฺส จิมฺติกา อุตฺตรตฺตรณํ
 ภูมฺมตฺตรณํ ตฺวฏฺฐิกา จมฺมชณฺโฑ นิสฺสํ ปจฺจุตฺตรณํ ตินฺสํนถาโร
 ปณฺณสํนถาโร ฯ สํนฺตริตฺวาติ สยํ สํนฺตริตฺวา ฯ สํนฺตฺราเปตฺวาติ
 อณฺเณ สํนฺตฺราเปตฺวา ฯ ตํ ปกฺกมฺนฺโต เณ อุกฺกเรยฺยาติ น สยํ
 อุกฺกเรยฺย ฯ น อุกฺกฺราเปยฺยาติ น อณฺเณ อุกฺกฺราเปยฺย ฯ
 อนาปุจฺณํ วา คจฺเญยฺยาติ ภิกฺขุ วา สามเณโร วา อารามิกํ
 วา อนาปุจฺณา ปวิจฺจุตฺตสฺส อารามสฺส ปวิจฺเฆปํ อติภฺกมฺนฺตสฺส
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อปวิจฺจุตฺตสฺส อารามสฺส อฺปจาวํ
 อติภฺกมฺนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๘๑] สงฺฆิเก สงฺฆิกสณฺเณ เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา วา สํนฺตฺรา-
 เปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เณ อุกฺกเรยฺย น อุกฺกฺราเปยฺย
 อนาปุจฺณํ วา คจฺเญยฺย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิเก เจมฺติโก
 เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา วา สํนฺตฺราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เณ
 อุกฺกเรยฺย น อุกฺกฺราเปยฺย อนาปุจฺณํ วา คจฺเญยฺย อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิเก ปุคฺคตฺถิกสณฺเณ เสยฺยํ สํนฺตริตฺวา วา

๓๘๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ ภูตคามวคฺคสฺส ปณฺจມສັກຊາປທ໌ ອນາປຕຸຕິ ໒໔໑

ສນຸຣາເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ແນວ ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣາເປຍຍ
ອນາປຸຈຸນ໌ ວາ ຄຈຸເຊຍຍ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ໌ ។ ວິຫາຣສຸສ໌
ອຸປຈາເຣ ວາ ອຸປຸຊຳນສຳຕາຍ໌ ວາ ມຣຸທເປ ວາ ກຸຸຊມູເຕ ວາ
ເສຍຍ໌ ສນຸຣິຕຸວາ ວາ ສນຸຣາເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ແນວ
ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣາເປຍຍ ອນາປຸຈຸນ໌ ວາ ຄຈຸເຊຍຍ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸຊສຸສ໌ ។ ມຣຸຈ໌ ວາ ປີຈ໌ ວາ ວິຫາເຣ ວາ ວິຫາຣສຸສ໌ ອຸປຈາເຣ
ວາ ອຸປຸຊຳນສຳຕາຍ໌ ວາ ມຣຸທເປ ວາ ກຸຸຊມູເຕ ວາ ສນຸຣິຕຸວາ ວາ
ສນຸຣາເປຕຸວາ ວາ ຕໍ່ ປຸກຸມນຸໂຕ ແນວ ອຸທຸຣເຣຍຍ ນ ອຸທຸຣາເປຍຍ
ອນາປຸຈຸນ໌ ວາ ຄຈຸເຊຍຍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸຊສຸສ໌ ។ ປຸກຸຄຕິເຄ ສົງຊິກ-
ສົມພ໌ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸຊສຸສ໌ ។ ປຸກຸຄຕິເຄ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸຊສຸສ໌ ។ ປຸກຸຄຕິເຄ ປຸກຸຄຕິສົມພ໌ ອວມພສຸສ໌ ປຸກຸຄຕິເຄ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸຊສຸສ໌ ។ ອຕຕ໌ໂນ ປຸກຸຄຕິເຄ ອນາປຕຸຕິ ។

[໓໘໒] ອນາປຕຸຕິ ອຸທຸຣິຕຸວາ ຄຈຸຣຕິ ອຸທຸຣາເປຕຸວາ ຄຈຸຣຕິ
ອາປຸຈຸນ໌ ຄຈຸຣຕິ ເຄນຈິ ປຕິພຸທຸ໌ ໂຫຕິ ສຳເປກໂຮ ຄນຕຸວາ
ຕຕຸດ ຈິໂຕ ອາປຸຈຸຣຕິ ເຄນຈິ ປຕິພຸທຸໂຮ ໂຫຕິ ອາປທາສຸ
ອຸມມຕຸຕກສຸສ໌ ອາທິກມຸມິກສຸສຳຕິ ។

ປນຸຈມສັກຊາປທ໌ ນິຣຸຈິຕ໌ ។

ฉกฺฉกฺฉกฺฉกฺ

[๓๗๓] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํคฺคิยํ อารามे ๑ เตน โห ปน สมนเณ ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ วรเสยฺยาโย ปติพฺพุตฺตํคฺคิยํ เถเว ภิกฺขุ วุญฺจํคฺคิยํ ๑ อถโห
ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุํ เอตทโหสิ เกน นุ โห มยํ อูปาเยน อิว
วตฺถํ วเสยฺยามาติ ๑ อถโห ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เถเว ภิกฺขุ
อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปติ ยตฺถ สมนพฺพาโห ภวิสฺสตี ใต้
ปฏกมิตฺตํคฺคิยํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌาเยนติ
ชฺยํคฺคิยํ วิปาเยนติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เถเว ภิกฺขุ
อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปตฺตํคฺคิยํ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต
เขตฺตมคฺคิยํ อวโรเจสิ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตมฺเห ภิกฺขเว เถเว
ภิกฺขุ อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปตฺตํคฺคิยํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิภริ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตมฺเห โมชฺชปฺริสา เถเว ภิกฺขุ
อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปตฺตํคฺคิยํ ๑ โมชฺชปฺริสา อปฺปตฺตํคฺคิยํ ๑
ปสาทาย ๑ เป ๑ เถวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ฉกฺฉกฺฉกฺฉกฺ อชฺฌาเยน
โย ปน ภิกฺขุ สจฺจํคฺคิยํ วิหารา ชานํ ปุพฺพคฺคิยํ ภิกฺขุ อนุปชฺช
เสยฺยํ กปฺเปยฺย ยตฺถ สมนพฺพาโห ภวิสฺสตี ใต้ ปฏกมิตฺตํคฺคิยํ
เขตฺตเวท ปจฺจํคฺคิยํ กวิตฺตวา อนนฺตํ ปาจิคฺคิยํคฺคิยํ ๑

[๓๗๔] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ

๓๘๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ ภุตคามวคฺคสฺส ฌฏฺฐสึทฺถาปทํ ปทภาชนียํ ๒๕๑

อิมํสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑. สํฆิกโก นาม วิหาโร สํฆสฺส
ทินฺโน โหติ ปริจฺจุตฺโต ๑. ชานาติ นาม. วุทฺโธมฺมิ ชานาติ
คิตาโนติ ชานาติ. สํฆเณ ทินฺโนติ ชานาติ ๑. อนุปชฺชชชาติ
อนุปวิสีตฺวา ๑. เสยฺยํ กปฺเปยฺยาติ มณฺเฑสฺส วา ปิํสฺส วา
ปวิสีตฺสวํ วา นิภฺชมนฺตฺสวํ วา อฺปะจาเร เสยฺยํ สํหฺนรฺติ วา
สํหฺนราเปติ วา. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส อภินิสฺสํหิ วา อภินิปชฺชติ
วา. อปฺคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑. เขตฺเทว ปจฺจุยฺมํ ภริตฺวา อนณฺณนฺนํ
น. อณฺโณ โภจํ ปจฺจุโย โหติ อนุปชฺช. เสยฺยํ กปฺเปตฺตุ ๑.

[๓๘๕] สํฆิกเก สํฆิกสฺสณฺเฑ อนุปชฺช. เสยฺยํ กปฺเปติ. อปฺคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑. สํฆิกเก เณตฺติโก อนุปชฺช. เสยฺยํ กปฺเปติ
อปฺคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑. สํฆิกเก ปุคฺคตฺถิสฺสณฺเฑ อนุปชฺช. เสยฺยํ
กปฺเปติ. อปฺคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑. มณฺเฑสฺส วา ปิํสฺส วา
ปวิสีตฺสวํ วา นิภฺชมนฺตฺสวํ วา อฺปะจาร์ จเปตฺวา เสยฺยํ สํหฺนรฺติ
วา. สํหฺนราเปติ วา. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑. อภินิสฺสํหิ วา. อภิ-
นิปชฺชติ วา. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑. วิหารสฺส อฺปะจาเร วา. อฺปะจฺจาน-
ธํมฺมํ วา. มณฺเฑน วา. รุกฺขมฺมฺเเต วา. อชฺโฌกาเส วา. เสยฺยํ
สํหฺนรฺติ วา. สํหฺนราเปติ วา. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑. อภินิสฺสํหิ
วา. อภินิปชฺชติ วา. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑. ปุคฺคตฺถิเก สํฆิก-
สฺสณฺเฑ. อปฺคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑. ปุคฺคตฺถิเก เณตฺติโก. อปฺคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑. ปุคฺคตฺถิเก ปุคฺคตฺถิสฺสณฺเฑ. อณฺเฑสฺส ปุคฺคตฺถิเก. อปฺคฺติ

ทุกกฏสฺส ฯ อตุตฺตโน ปุคฺคตฺติเก อนาปตฺติ ฯ

[๓๘๖] อนาปตฺติ คิตฺตโน ปวิสฺติ ตฺเถเน วา อุนฺเณหน วา
ปฺพิโต ปวิสฺติ อาปทาสฺสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ฯ
ฉนฺนํจฺฉิฏฺฐาปทํ นิฏฺฐิจํ ฯ

ศตฺตมสํกฺขาปทํ

[๓๘๗] เตน สมนฺเน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
 อนุทปฺปิยํ ฐิตํ อารามํ ๑ เตน โข ปน สมนฺเน สตฺตตรสํวคฺคิยา
 ภิกฺขุ อณฺเฏว ปจฺจนตฺมิํ มหาวิหารํ ปฏิสงฺขโรนฺติ อิท มยํ
 วตฺถํ วตฺถสํมาติ ๑ อทฺทตฺถํ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สตฺตตรสํวคฺคิเย
 ภิกฺขุ วิหารํ ปฏิสงฺขโรนฺเต ทิสฺวาน เอมมาหํสุ อิเม อากุโส
 สตฺตตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ วิหารํ ปฏิสงฺขโรนฺติ หนฺนํ เน อญฺเฐ
 เปตฺตสํมาติ ๑ เอกํ เอมมาหํสุ อคฺคเมถากุโส ยาว ปฏิ
 สงฺขโรนฺติ ปฏิสงฺขเร อญฺเฐ เปตฺตสํมาติ ๑ อถ โข นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ สตฺตตรสํวคฺคิเย ภิกฺขุ เอตทวโจ อญฺเฐถากุโส อมฺหากํ
 วิหารํ ปาปฺปณาคํติ ๑ นนฺ อากุโส ปฏิกฺขเจว อจฺจิกฺขิตพฺพิ มยญฺจ
 อณฺเฏ ปฏิสงฺขเรยฺยมาติ ๑ นนฺ อากุโส สงฺฆิกโก วิหารโรติ ๑
 อมาากุโส สงฺฆิกโก วิหารโรติ ๑ อญฺเฐถากุโส อมฺหากํ วิหารํ
 ปาปฺปณาคํติ ๑ มหตฺถโก อากุโส วิหารโร ตุมฺเหหิ วตฺถ มยํ
 วตฺถสํมาติ ๑ อญฺเฐถากุโส อมฺหากํ วิหารํ ปาปฺปณาคํติ กุปฺปิตา
 อนตฺตมนา คํวํ คเหตฺวา นิกฺกขฺมฺนฺติ ๑ เต นิกฺกขฺมฺยมานา
 โรทฺถนฺติ ๑ ภิกฺขุ เอมมาหํสุ ทิสฺสํ ตุมฺเห อากุโส โรทฺถาติ ๑
 อิเม อากุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปฺปิตา อนตฺตมนา อเมท สงฺฆิกกา
 วิหารา นิกฺกขฺมฺนฺตฺติ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต

อุชฌายนติ ชัยนติ วิปาเจนติ กถํ หิ นาม นพพคฺคิยา ภิกฺขุ
 กุบีตา อนตฺตมนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกขุตฺตสฺสํสํตฺติ ฯ
 อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เขตฺตมคฺคํ อารโหเสํ ๑ อถโฆ ภควา
 นพพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว กุบีตา
 อนตฺตมนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกขุตฺตมถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺहे โมฆปริณิสา กุบีตา อนตฺต-
 มนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกขุตฺตสฺสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํสํ
 เนตํ โมฆปริณิสา อปฺป-
 สํนํนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีลฺลาปทํ
 อุตฺถิเสยฺยถาโย โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ กุบีโต อนตฺตมโน สงฺฆิกา
 วิหารา นิกฺกขุตฺตมยฺย วา นิกฺกขุตฺตมาเปยฺย วา ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๓๘๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺติ อณฺณํ ภิกฺขุ ๑
 กุบีโต อนตฺตมโนติ อนภิตฺตํ อหตฺตจิตฺโต จิตฺตาโต ๑

[๓๘๙] สงฺฆิกโก นาม วิหารโร สงฺฆสฺสํ ทินฺโน โหติ ปริจ-
 จตฺโต ๑ นิกฺกขุตฺตมยฺยติ คพฺเพ คเหตุวา ปมฺมุ นิกฺกขุตฺตม-
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ปมฺมุเว คเหตุวา พหิ นิกฺกขุตฺตม-
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ เอเกน ปโยเคน พหุเกนํ ทฺวาเร อติฏฺฐาเมติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ นิกฺกขุตฺตมาเปยฺยติ อณฺณํ อาณนาเปสํ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ สกํ อาณตฺโต พหุเกนํ ทฺวาเร อติฏฺฐาเมติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

วา นิกกขุมาเปติ วา ภณฺชนการํ วา กถการํ วา วิวาท-
 การํ วา ภสฺสการํ วา สงฺฆे อชฺชกรณการํ วา นิกกขุมติ
 วา นิกกขุมาเปติ วา ตสฺส ปริกฺขารํ นิกกขุมติ วา นิกกขุมา-
 เปติ วา อมฺเหวาสํ วา สทฺธิวิहारํ วา น สมนฺวตฺตุนํ
 นิกกขุมติ วา นิกกขุมาเปติ วา ตสฺส ปริกฺขารํ นิกกขุมติ
 วา นิกกขุมาเปติ วา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

สคฺคตมสฺสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อัญจิมสติสุชาปท.

[๓๘๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิณํ วิหริติ เชตฺวเน
อนาถมีณํทิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน เทว ภิက္ข
สงฺฆิเก วิหารเ อปฺริเวหาสํกุญฺญา เอโก เหฏฺฐา วิหริติ เอโก
อฺปริ ๑ อฺปริโม ภิက္ข อหจฺจปาทกํ มณฺจํ สหสฺสา อภินิสฺสํติ ๑
มณฺจปาโท ปตฺติวา เหฏฺฐิมสฺส ภิက္ขโน มคฺคเก อวตฺถาสิ ๑
โส ภิက္ข วิสฺสัสมกาสํ ๑ ภิက္ข อฺปชาวิตฺวา ตํ ภิက္ขํ เอตทโวจํ
กิสฺสํ ทฺวํ อวฺโส วิสฺสัสมกาสํติ ๑ อถโห โส ภิက္ข ภิက္ขนํ
เอตมคฺคํ อโรเจสฺสิ ๑ เย เต ภิက္ข อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต
อฺชฺฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิက္ข สงฺฆิเก
วิหารเ อปฺริเวหาสํกุญฺญา อหจฺจปาทกํ มณฺจํ สหสฺสา อภินิสฺสํติ
คฺติ ๑ อถโห เต ภิက္ข ภคฺวโต เอตมคฺคํ อโรเจสฺสุ ๑ อถโห
ภคฺวา ตํ ภิက္ขํ ปญฺปิเจติ สจฺจํ กิร ทฺวํ ภิက္ข สงฺฆิเก วิหารเ
อปฺริเวหาสํกุญฺญา อหจฺจปาทกํ มณฺจํ สหสฺสา อภินิสฺสํติ ๑ สจฺจํ
ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ทฺวํ โมชปฺริส
สงฺฆิเก วิหารเ อปฺริเวหาสํกุญฺญา อหจฺจปาทกํ มณฺจํ สหสฺสา
อภินิสฺสํติสฺสํ เนตํ โมชปฺริส อปฺปสฺสนนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑
เอวณฺจ ปน ภิက္ขเว อิมํ สติสุชาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ โย ปน
ภิက္ข สงฺฆิเก วิหารเ อปฺริเวหาสํกุญฺญา อหจฺจปาทกํ มณฺจํ วา

ปี่จี่ วา อภินิสฺสเทยฺย วา อภินิพฺชฺเชยฺย วา ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๘๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ
 อยฺม อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สงฺฆิกโก นาม วิหาโร
 สงฺฆสฺส ทินฺโน โหติ ปริจฺจตฺโต ฯ

[๓๘๔] เวหาสภุญฺญํ นาม มชฺฌิมสฺส ปุริสสฺส สัสสฆฺญา ฯ
 อาหฺจุปาทโก นาม มณฺโโจ องฺเค วิชฺฌิตฺวา จิโต โหติ ฯ
 อาหฺจุปาทกํ นาม ปี่จี่ องฺเค วิชฺฌิตฺวา จิตํ โหติ ฯ อภินิสฺส-
 เทยฺยาคิ ตสฺมึ อภินิสฺสํทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อภินิพฺชฺชฺยาคิ
 ตสฺมึ อภินิพฺชฺชฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๘๕] สงฺฆิกโก สงฺฆิกสํญญํ อฺปฺริเวหาสภุญฺญา อาหฺจุปาทกํ
 มณฺจํ วา ปี่จี่ วา อภินิสฺสํทติ วา อภินิพฺชฺชฺติ วา อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิกโก เวมตฺติโก อฺปฺริเวหาสภุญฺญา อาหฺจุปาทกํ
 มณฺจํ วา ปี่จี่ วา อภินิสฺสํทติ วา อภินิพฺชฺชฺติ วา อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิกโก ปุคฺคตฺติสํญญํ อฺปฺริเวหาสภุญฺญา อาหฺจุ-
 ปาทกํ มณฺจํ วา ปี่จี่ วา อภินิสฺสํทติ วา อภินิพฺชฺชฺติ วา อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปุคฺคตฺติโก สงฺฆิกสํญญํ อาปตฺติ ทฺถกฺขสฺส ฯ
 ปุคฺคตฺติโก เวมตฺติโก อาปตฺติ ทฺถกฺขสฺส ฯ ปุคฺคตฺติโก ปุคฺคตฺติสํญญํ
 อณฺเณสฺส ปุคฺคตฺติโก อาปตฺติ ทฺถกฺขสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคตฺติโก
 อนาปตฺติ ฯ

[๓๘๖] อนาปตฺติ อเวหาสภุญฺญา สัสสฆฺญาย เหนฺจุฯ อปฺริ-

๓๘๖] ปาจิตฺตียกณฺเฑ ภุตคามวคฺคสฺส อญฺจมสํกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๒๕๘
โภคํ โหติ ปทฺรสนฺนจิตํ โหติ ปฏฺาณิ ทินฺนา โหติ คสฺมิมิ
จีโต คณฺหาติ วา ตคฺเคติ วา อุมฺมคฺคตสฺส อาทิกมฺมิ-
กสฺสํสาติ ฯ

อญฺจมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐจิตํ ฯ

นวมสติกาปท

[๓๘๗] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา โสสมุพิณฺ วิหริติ โสสิตา-
 ราเม ฯ เตน โธ ปน สมนเณ อายสฺมโต ฉนฺนสฺส อฺปฺยจฺจาโก
 มหามคฺโค อายสฺมโต ฉนฺนสฺส วิหารํ การวเปติ ฯ อถโธ
 อายสฺมา ฉนฺโน กตปริโยสํติ วิหารํ ปุณฺณปุณฺณํ ฉาทาเปตี^๑ ปุณฺณปุณฺณํ
 ติมฺปาเปตี^๒ อติภาริโก^๓ วิหาโร ปริปตติ ฯ อถโธ อายสฺมา ฉนฺโน
 ตินฺนญฺจ กฺขุจฺญญฺจ สํกทฺทมนฺโธ อณฺณตฺรสฺส พฺรหฺมณฺณสฺส ยวเขตฺตํ
 ทฺวสฺสตี^๔ ฯ อถโธ โส พฺรหฺมณฺโณ อชฺชฌายติ ชฺชัยติ วิปาเจติ
 กถํ หิ นาม ภทฺทนฺดา อมฺหากํ ยวเขตฺตํ ทฺวสฺสสฺสํตํติ^๕ ฯ อสฺสโสสฺสํ
 โธ ภิกฺขุ ตสฺส พฺรหฺมณฺณสฺส อชฺชฌายนฺตสฺส ชฺชัยนฺตสฺส วิปา-
 เจนฺตสฺส ฯ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ
 ชฺชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน กตปริโยสํติ
 วิหารํ ปุณฺณปุณฺณํ ฉาทาเปสฺสํติ ปุณฺณปุณฺณํ ติมฺปาเปสฺสํติ อติภาริโก
 วิหาโร ปริปตฺตีติ ฯ อถโธ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อาริเจสฺสุ
 ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร คฺคํ ฉนฺน กตปริโยสํติ วิหารํ ปุณฺณปุณฺณํ
 ฉาทาเปตี ปุณฺณปุณฺณํ ติมฺปาเปตี อติภาริโก วิหาโร ปริปตฺตีติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม คฺคํ
 โมฆปุริสํ กตปริโยสํติ วิหารํ ปุณฺณปุณฺณํ ฉาทาเปสฺสํติ ปุณฺณปุณฺณํ

๑ ย. ม. ฉาทาเปติ ฯ ๒ ติมฺปาเปติ ฯ ๓ อติภาริโก ฯ

๓๘๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ ภูตคามวคฺคสฺส นวมสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๖๓
 ติมุปาเปสฺสสํ อติภาริโก วิหารโร ปริปติ เหน้ โมฆปฺริส
 อปฺปสฺสนนํ วา ปสฺสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สํกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ มหตฺถกํ ปน ภิกฺขุณา วิหารํ การย-
 มาเนน ยาว ทวารโกธํ อคฺคพฺพชฺฌนาย อาโตถสฺสนิปริกมฺมาย
 ทฺวิคฺคตฺติจฺจนสฺส ปริยายํ อปฺหริเต จิเตน อธิฏฺฐาตพฺพํ ตโต
 เจ อคฺคตฺริ อปฺหริเตปิ จิโต อธิฏฺฐํเหยย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๓๘๘] มหตฺถโก นาม วิหารโร สสฺสํมิโก วุจฺจติ ๑ วิหารโร
 นาม อุตฺถิตฺโต วา โหติ อวตฺถิตฺโต วา อุตฺถิตฺตาวตฺถิตฺโต วา ๑
 การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต วา ๑ ยาว ทวารโกธํ
 มีฏฺฐิสฺสงฆาฏฺฐสฺส สํมณฺดา ทตฺถปาสํ ๑ อคฺคพฺพชฺฌนายาติ ทฺวา-
 รวฺชฺฌนาย ๑ อาโตถสฺสนิปริกมฺมายาติ วาตปานปริกมฺมาย เส-
 วณฺณํ กาวณฺณํ เกรวณฺณํ มาตํกมฺมํ ตตํกมฺมํ มกร-
 ทนฺตํ ปณฺจปฏฺฐิกํ ๑ ทฺวิคฺคตฺติจฺจนสฺส ปริยายํ อปฺหริเต จิเตน
 อธิฏฺฐาตพฺพนฺติ หริคํ นาม ปุพฺพณฺณํ อปรณฺณํ ๑ สเจ หริเต
 จิโต อธิฏฺฐาติ อาปคฺติ ทฺกกฏฺฐสฺส ๑ มคฺเคน ฉาเทนตฺสสฺส เทว
 มคฺเค อธิฏฺฐํหิตฺวา ตติยํ มคฺคํ อาณาเปตฺวา ปฏฺกมิตพฺพํ ๑
 ปริยาเยน ฉาเทนตฺสสฺส เทว ปริยาเย อธิฏฺฐํหิตฺวา ตติยํ ปริยายํ
 อาณาเปตฺวา ปฏฺกมิตพฺพํ ๑

[๓๘๘] ตโต เจ อคฺคตฺริ อปฺหริเตปิ จิโต อธิฏฺฐํเหยยาคิ

๓ ย. ม. อคฺคตฺริ ๑

อัญญา ฌาณคตัสส อัญญาจกัญญา อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
 สติยา ฌาณคตัสส สติยา สติยา อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สุกฺขา
 ฌาณคตัสส มินฺนํเต มินฺนํเต อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ตินฺน
 ฌาณคตัสส กรเพ กรเพ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปณฺณเณ
 ฌาณคตัสส ปณฺณเณ ปณฺณเณ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๐๐] อติเรกทวิคฺติปริยาเย อติเรกสณฺณํ อธิฐฺฐาติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกทวิคฺติปริยาเย เวมตีโก อธิฐฺฐาติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกทวิคฺติปริยาเย อุนกสณฺณํ อธิฐฺฐาติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนกทวิคฺติปริยาเย อติเรกสณฺณํ อปคฺติ ทุกฺ
 กขสฺส ฯ อุนกทวิคฺติปริยาเย เวมตีโก อปคฺติ ทุกฺกขสฺส ฯ
 อุนกทวิคฺติปริยาเย อุนกสณฺณํ อนาปคฺติ ฯ

[๔๐๑] อนาปคฺติ ทวิคฺติปริยาเย อุนกทวิคฺติปริยาเย เตเน
 คุหาเย ตินฺนญฺญาย อณฺณสฺสคฺคฺกาย อคฺคโน ฐเนน วาสาการํ
 ฐเปคฺวา สัพพคฺคฺก อนาปคฺติ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ฯ

นวมสํกฺขาปทํ นิฐฺฐิตํ ฯ

ทศมสติกุขาปท

[๔๐๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา อภวิญญู วิหริติ อคฺคาพะเว
 เจติเย ฯ เตน โห ปน สัมเยน อภวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
 ชานํ สंपฺปาณกํ อุกกํ ตินฺมมฺปี มคฺคิกมฺมฺปี สินฺนุจฺญตฺตี สินฺนุจา-
 เปนฺตฺตี ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปมฺมจฺจา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺยนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อภวิกา ภิกฺขุ ชานํ สंपฺปาณกํ อุกกํ
 ตินฺมมฺมฺปี มคฺคิกมฺมฺปี สินฺนุจฺจสฺสณฺตฺตี สินฺนุจาเปสฺสณฺตฺตีปฺปติ ฯ อถ โห เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อวโรเจสฺสุ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว
 ชานํ สंपฺปาณกํ อุกกํ ตินฺมมฺมฺปี มคฺคิกมฺมฺปี สินฺนุจฺญตฺตี สินฺนุจาเปณฺตฺตี ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิหริหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺहे
 โมชฺสปริสา ชานํ สंपฺปาณกํ อุกกํ ตินฺมมฺมฺปี มคฺคิกมฺมฺปี สินฺนุจฺจสฺสณฺตฺตี
 สินฺนุจาเปสฺสณฺตฺตี เนตํ โมชฺสปริสา อปฺปสณฺนํ วา ปสฺสทาย ปสฺสณฺนํ
 วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุกฺกทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สंपฺปาณกํ อุกกํ ตินํ วา
 มคฺคิกํ วา สินฺนุเจยฺย วา สินฺนุจาเปยฺย วา ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๔๐๓] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชานํ นาม สํมํ วา ชานาติ
 อณฺเณ วา ตสฺส อวโรเจนฺติ ฯ

[๔๐๔] สินฺนุเจยฺยาติ สยํ สินฺนุจฺติ อายตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

សិល្បាប្រយោគ ចល័ត ចានាបេតិ ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។ ស្តុត
 ចានតុត ឃុតុតិ សិល្បាប្រយោគ ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។ ស្តុតប្រាណ
 ស្តុតប្រាណកស្តុតិ គិលំ វា មតុតិកំ វា សិល្បាប្រយោគ វា សិល្បាប្រយោគ
 វា ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។ ស្តុតប្រាណ វេទិតិកំ គិលំ វា
 មតុតិកំ វា សិល្បាប្រយោគ វា សិល្បាប្រយោគ វា ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។
 ស្តុតប្រាណ ចាបតុតិ គិលំ វា មតុតិកំ វា សិល្បាប្រយោគ វា
 សិល្បាប្រយោគ វា ចាបតុតិ ។ ចាបតុតិ ស្តុតប្រាណកស្តុតិ
 ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។ ចាបតុតិ វេទិតិកំ ចាបតុតិ ឋាទិតុតិយស្តុត ។
 ចាបតុតិ ចាបតុតិ គិលំ វា មតុតិកំ ។

[๔๐๕] อณาปคฺติ ชลธฺวจิจุช ชลตฺติยา ชชานนุคฺคฺสฺส อุมฺมคฺต-
กคฺคฺส อาทิกมฺมิกคฺคฺสํคฺติ ฯ

ทศมตฺถกฺขาปทํ นิฏฐจิตํ ฯ

ภูตคามวคฺโค ทฺติโย ฯ

คตฺตํ อุตฺถาณํ

ภุคฺคํ อญฺญา อญฺญา ปกฺกมฺนฺเตน เต ทฺว

บุพเพ นิภกขณนาหจุจ ทวารํ สุปฺปาณเกนํ จาติ ฯ

๓ ย. ม. ทวารศัพท์ปาดนเกน ฯ

โอวาทวคฺคสุตฺต ปจฺมสติฏฺฐาปทํ

[๔๐๖] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เชตฺวเน
 ฌนาถมิตฺตํ ติสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน เถรา ภิกฺขุ
 ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ตา ตาภิโน โหนติ จัรวรมิตฺตํ ปาตเสนาสนคิถาน-
 ปจฺจุยภะสฺสชฺชปฏิกฺขารานํ ๑ อถ โห นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺโณ เอตทโหสิ
 เอตทหิ โห อาวุโส เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ตา ตาภิโน โหนติ
 จัรวรมิตฺตํ ปาตเสนาสนคิถานปจฺจุยภะสฺสชฺชปฏิกฺขารานํ หนฺนท้าวโส
 มยฺหิ ภิกฺขุณีโย โอวทามาติ ๑ อถ โห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
 อุปสงฺกมิตฺวา เอตทโวจํ เอถ อเมหิ ภิกฺขิโนโย อุปสงฺกมถ
 มยฺหิ โอวทิสฺสํ มาติ ๑ อถ โห ตา ภิกฺขุณีโย เยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ เตนอุปสงฺกมิตฺถํ อุปสงฺกมิตฺวา นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อภิวาเทตฺวา
 เอกมนฺตํ นิสฺสํ ๑ อถ โห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ ปรีตฺตํ เยว
 ฌมฺมํ ถถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วิตฺตินาเมตฺวา อญฺโฆเชตฺถํ
 คจฺฉนถ ภิกฺขิโนยติ ๑ อถ โห ตา ภิกฺขุณีโย เยน ภควา เตน-
 ปสงฺกมิตฺถํ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อญฺจุสฺสํ ๑
 เอกมนฺตํ จีตา โห ตา ภิกฺขุณีโย ภควา เอตทโวจํ กจฺจิ
 ภิกฺขุณีโย โอวาโท อิทฺโธ อโหสฺสํ ๑ กุโต ภนฺเต โอวาโท อิทฺโธ
 ภวิสฺสํติ อญฺยา นพฺพคฺคิยา ปรีตฺตํ เยว ฌมฺมํ ถถํ กตฺวา ทิวสํ
 ตีรจฺฉานกถาย วิตฺตินาเมตฺวา อญฺโฆเชตฺถนฺติ ๑ อถ โห ภควา ตา
 ภิกฺขุณีโย ฌมฺมียา กถาย สํนุทฺธํเสตฺถิ สํมาทเปตฺถิ สมนฺตฺเตเชตฺถิ

สัมปหังเสถิ ๑ อถโฆ ตา ภิกขุณีโย ภควตา ชมฺมียา กถาย
 สันทุสฺสิตา สสมาปิตา สมุตฺเตชิตา สัมปหังสิตา อุฏฺฐายาสนา
 ภควนฺตุ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปทกมัสฺสุ ๑ อถโฆ ภควา
 เอตสฺมึ นีทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกขุสงฺฆํ สันนิปาตาเปตฺวา
 ฉพฺพกฺคิเย ภิกขุ ปฏฺฐิจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺโณ
 ปริตฺตํเยว ชมฺมึ กถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วัตินาเมตฺวา
 อุยฺโยเสถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม ตฺเมห โมชปฺริสา ภิกฺขุณฺโณ ปริตฺตํเยว ชมฺมึ กถํ กตฺวา
 ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วัตินาเมตฺวา อุยฺโยเสตฺถสฺส เนตํ โมชปฺริสา
 อปฺปสฺสนานํ วา ปสาทาย ปสฺสนานํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑
 วิครหิตฺวา ชมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสฺสิ อนฺชานามิ ภิกฺขเว
 ภิกขุโนวาทกํ สัมมณฺหิตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สัมมณฺหิตพฺโป ปจฺมํ
 ภิกขุ ยาจิตพฺโป ๑ ยาจิตฺวา พุยฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺธิพฺเพเน สจฺจโฆ
 ณาเปตพฺโป สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สจฺจโฆ ยถิ สจฺจสฺส ปตฺตกตฺถํ
 สจฺจโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ภิกขุโนวาทกํ สัมมณฺเอย ๑ เอสา
 ญตฺติ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สจฺจโฆ สจฺจโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ
 ภิกขุโนวาทกํ สัมมณฺหิต ๑ ยสฺสํยสฺมโต ชมฺมิติ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกขุโน ภิกขุโนวาทกสฺส สัมมตติ โส ตฺถนฺตสฺส ยสฺสํ นกฺขมตติ
 โส ภาเสยฺย ๑ ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ๑ เป ๑ ตติยมฺปิ
 เอตมตฺถํ วทามิ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สจฺจโฆ สจฺจโฆ อิตฺถนฺนามํ

๔๐๗] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๖๗

ภิกฺขุ ภิกฺขุโนวาทกํ สํมฺมณฺณติ ฯ ยสฺสํยสฺมโต ชมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน ภิกฺขุโนวาทกสฺส สํมฺมติ · โส คุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ
โส ภาเสยฺย ฯ สํมฺมโต สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุโน-
วาทโก ฯ ชมฺติ สงฺขสฺส คสฺมา คุณฺเห ฯ เอยฺเมคํ ชารยํมฺติ ฯ
อถโฆ ภควา นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิควา ทฺพภรฺตาย
ฯ เป ฯ เอยฺมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยาถ โย
ปน ภิกฺขุ อสํมฺมโต ภิกฺขุณีโย โยวาทเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ
เอยฺมจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สํกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ โหติ ฯ

[๔๐๗] เตน โฆ ปน สมนฺเณ เถรา ภิกฺขุ สมนฺตา ภิกฺขุณีโย
โยวทฺทตา ตเถว ตาภิโน โหนฺติ จีวรบีณฺฑปาทเสนาสนคิถาน-
ปจฺจยเกสฺสชฺชปรีกฺขารานํ ฯ อถโฆ นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ เขตฺทโหสิ
เขตฺรหิ โฆ อาวุโส เถรา ภิกฺขุ สมนฺตา ภิกฺขุณีโย โยวทฺทตา
ตเถว ตาภิโน โหนฺติ จีวรบีณฺฑปาทเสนาสนคิถานปจฺจยเกสฺสชฺช-
ปรีกฺขารานํ หนฺทาธุโส มยฺยํ นิสฺสํมํ คนฺตฺวา อณฺณมณฺณํ
ภิกฺขุโนวาทกํ สมนฺมณฺณิตฺวา ภิกฺขุณีโย โยวาทมาติ ฯ อถโฆ
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสํมํ คนฺตฺวา อณฺณมณฺณํ ภิกฺขุโนวาทกํ
สมนฺมณฺณิตฺวา ภิกฺขุณีโย อฺปสงฺกมิตฺวา เขตฺทโวจํ มยฺยํ ภิกฺขิโน
สมนฺตา อเมห อฺปสงฺกมถ มยฺยํ โยวทิสฺสํมาติ ฯ อถโฆ ตา
ภิกฺขุณีโย येन นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เตนฺอฺปสงฺกมิตฺสุ อฺปสงฺกมิตฺวา
นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อภิวาทเตวฺวา เขกมณฺคํ นิสฺสํมํ ฯ อถโฆ นพฺพคฺคิยา

ภิกขุ ภิกขุหนึ่ง ปริตฺตํเยว ชมฺมํ กถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจุฉานกถาย
 วัตฺตินาเมตฺวา อฺยุโยเชตฺสํ คจฺจน ภคินีโยติ ฯ อถโฆ ตา ภิกขุณีโย
 เยน ภควา เตนุปลงฺกมฺมํสุ อฺุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
 เอกมนฺตํ อฏฺฐงฺกํ ฯ เอกมนฺตํ จิตฺตา โฆ ตา ภิกขุณีโย ภควา
 เอตทโวจ กจฺจิ ภิกขุณีโย โยวาโท อิทฺโฆ อโหสฺสตี ฯ กุโต ภนฺเต
 โยวาโท อิทฺโฆ ภวิสฺสตี อญฺญา ฉพฺพคฺคิยา ปริตฺตํเยว ชมฺมํ กถํ
 กตฺวา ทิวสํ ตีรจุฉานกถาย วัตฺตินาเมตฺวา อฺยุโยเชตฺสํติ ฯ อถโฆ
 ภควา ตา ภิกขุณีโย ชมฺมียา กถาย สฺนฺหตฺสฺสตี สฺมาทเปตฺติ
 สฺมฺมุเตเชตฺติ สฺมฺปหํสฺสตี ฯ อถโฆ ตา ภิกขุณีโย ภควตา ชมฺมียา
 กถาย สฺนฺหตฺสฺสิตา สฺมาทปิตา สฺมฺมุเตชิตา สฺมฺปหํสฺสิตา อฏฺฐจฺยาสนา
 ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกมฺมํสุ ฯ อถโฆ ภควา
 เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกฺกเรเน ภิกฺขุสงฺฆํ สฺนฺหิปาตาเปตฺวา
 ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺปจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺมุเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุหนึ่ง
 ปริตฺตํเยว ชมฺมํ กถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจุฉานกถาย วัตฺตินาเมตฺวา
 อฺยุโยเชถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโฆ ภควา กถํ หิ
 นาม ตฺมุเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุหนึ่ง ปริตฺตํเยว ชมฺมํ กถํ กตฺวา
 ทิวสํ ตีรจุฉานกถาย วัตฺตินาเมตฺวา อฺยุโยเชตฺสํตถ เนตํ โมฆปฺริสา
 อปฺปสฺนฺหานํ วา ปสฺนฺทานํ วา ภิยฺโยภาวาย ฯ เป ฯ
 วิครหิตฺวา ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตตฺติ อญฺชานามิ ภิกฺขเว
 อฏฺฐงฺกเคหิ สมนฺนาคตํ ภิกฺขุ ภิกฺขุโนวาทกํ สมนฺนนิคฺคํ สํตฺวา

โหติ ปาติโมกขสงวรังวุโต วิหริติ อชาจรโคจรสมปยุโน อนุ-
มตเตตฺถ วชเชตฺถ ภยทสฺสํวํ สฺมาทาย สิกฺขติ สิกฺขาปเทตฺถ พหุสฺสํโค
โหติ สุตฺตโร สุตฺตสนฺนิจโย เย เต ชมฺมา อาทิกถฺยาณนา มชฺเช-
กถฺยาณนา ปริโยธานกถฺยาณนา สํคตํ สํพยุฉนํ เกวตปริปฺปณฺณํ
ปริสฺสํทํ พุทฺธมจฺริยํ อภิวทฺตติ ตถารูปาสฺสํ ชมฺมา พหุสฺสํตา
โหนติ ฐตา วจสํ ปริจิตา มนสํนุเปกฺขิตา ทิฏฺฐิยา สุปฺปฺริ-
วิตฺธา อุกฺขานิ โช ปนสฺสํ ปาติโมกฺขานิ วิตฺถาเรน สํวาคตานิ
โหนติ สํวิกฺกตานิ สุปฺปวตฺตํ สํวินิจฺฉิตานิ สุตฺตํ อนุพยุฉนสํ
กถฺยาณวาโจ โหติ กถฺยาณวาทฺทกฺโรเน เยภฺยุเชน ภิกฺขุณฺณํ ปิโย
โหติ มนาโป ปฏฺยโง โหติ ภิกฺขุณฺนโย โอวทิตฺถํ น โช ปเนตํ
ภควนฺตํ อุตฺทิสฺสํ ปพฺพชิตาย กาสายวตฺตถวสํนาย ครุชฺชมํ อชฺฌา-
ปนฺนปฺพุโ โหติ วัสตฺวสฺสํ วา โหติ อติเรกวัสตฺวสฺสํ วา
อนุชานามิ ภิกฺขเว อิมํ อญฺเฐนฺตํ สมนฺนาคํ ภิกฺขุ ภิกฺขุโน-
วาทกํ สมนฺนนิคฺคหิตํ ฯ

[๔๐๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑เป ๑ ภิกขุติ ๑เป ๑ อัย
 อิมัสมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกขุติ ๑ อสฺมมโต นาม ฌตฺติจตุตฺแทน
 กมฺเมน อสฺมมโต ๑ ภิกขุณฺโณ นาม อุกโกตฺสงฺเข อูปสฺมมฺพนา ๑

[๔๐๘] โยวเทຍยาติ อญฺหิ ครุขฺเมหิ โยวทติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ ๑ อญฺເເမၤ ခမ္မမေၤ ဝိဝတၢ် အပါဒၢ် တုဂ္ဂၤသ္တံၣ် ၊
 ဝေဂါတိ ဝုပဏ္ဍပုဏ္ဍံ ဝိဝတၢ် အပါဒၢ် တုဂ္ဂၤသ္တံၣ် ၊

[๔๓๐] เตน สัมมเตน ภิกขุณา ปริเวณํ สัมมชฺชิตฺวา ปาณียํ
 ปริโกชนียํ อปฺปจฺจาเปตฺวา อาสนํ ปณฺณาเปตฺวา ทฺธิยํ คเหตฺวา
 นิสฺสํทิตฺตพฺพํ ๑ ภิกขุณฺ्हิ คตฺถ คนฺหาตฺวา ตํ ภิกขุํ อภิวาเทตฺวา
 เอกมฺนตํ นิสฺสํทิตฺตพฺพํ ๑ เตน สัมมเตน ๑ ภิกขุณา ปุจฺฉิตฺตพฺพา
 สัมคฺคตฺถ ภคินีโยติ ๑ สเจ สัมคฺคตฺถายยาติ ภณฺณติ วตฺตฺตฺถ
 ภคินีโย อฏฺฐํ คุรฺชฺชมาติ ๑ สเจ วตฺตฺตฺถ อญฺยาติ ภณฺณติ
 เอโส ภคินีโย โอวาทิตฺติ นียฺยาเทตฺตพฺโพ ๑ สเจ น วตฺตฺตฺถ
 อญฺยาติ ภณฺณติ โอสาเรตฺตพฺพา วสฺสํสํคฺคปสฺสํปณฺนาย ภิกขุณฺิยา
 ตทหุสสํปณฺนสฺสํ ภิกขุโน อภิวาทณํ ปจฺจุจฺจุจฺจํ อณฺชติกมฺมํ
 สํมํจิกมฺมํ กาทพฺพํ อยํ ชฺชโม สํกฺกตฺวา คุรฺกตฺวา มาเนตฺวา
 ปุเชตฺวา ยาวชฺฉิ ๑ อนตฺติกมฺมํ ๑ น ภิกขุณฺิยา อภิกขุเก ชาวาเส
 วสฺสํ วสฺสิตฺตพฺพํ อยมฺปิ ชฺชโม สํกฺกตฺวา คุรฺกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา
 ยาวชฺฉิ ๑ อนตฺติกมฺมํ ๑ อนฺนวตฺตมฺมาสํ ภิกขุณฺิยา ภิกขุสงฺฆโต
 เทว ชฺชมา ปจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจฺจุจ
 อยมฺปิ ชฺชโม สํกฺกตฺวา คุรฺกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา ยาวชฺฉิ
 อนตฺติกมฺมํ ๑ วสฺสํ วตฺตฺถาย ภิกขุณฺิยา อุกฺกโตสงฺฆเ ตฺถิ ชฺชาเนหิ
 ปวาเรตฺตพฺพํ ทิฏฺฐเชน วา สฺสฺเตน วา ปริสงฺกาย วา อยมฺปิ ชฺชโม
 สํกฺกตฺวา คุรฺกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา ยาวชฺฉิ ๑ อนตฺติกมฺมํ ๑
 คุรฺชฺชมํ อชฺชตฺวาปณฺนาย ภิกขุณฺิยา อุกฺกโตสงฺฆเ ปกฺขมฺมานตฺตํ จริตฺตพฺพํ

๑ ย. ม. ไปตฺถเก อยํ ปาโไซ น โหติ ๑

๔๑๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคสุตฺตํ ปจฺจมสํกฺขาปทํ คุรุชฺฌมา ๒๗๑

อยมฺบิ ฌมฺโม สํกุกฺคฺวา คุรุคฺคฺวา มาเนคฺวา ปุเชคฺวา ยาวชฺฉิ ฌน-
ติกฺกมฺนํโย ๑ เทว วสุตฺถานิ ฌตฺถ ฌมฺเมตฺถ สิกฺขิตฺตสิกฺขาย สิกฺขมานาย
อฺภุโกตฺตํเช อฺปตฺตมฺปทา ปริเยสิตฺตพฺพา อยมฺบิ ฌมฺโม สํกุกฺคฺวา คุรุ-
คฺคฺวา มาเนคฺวา ปุเชคฺวา ยาวชฺฉิ ฌนติกฺกมฺนํโย น ภิกฺขุณฺเฑ เกณจิ
ปริยาเยน ภิกฺขุ อฺภุโกตฺตํพฺโพ ปริภาสิตฺตพฺโพ อยมฺบิ ฌมฺโม
สํกุกฺคฺวา คุรุคฺคฺวา มาเนคฺวา ปุเชคฺวา ยาวชฺฉิ ฌนติกฺกมฺนํโย อชฺช-
ตคฺเค โยวโย ภิกฺขุณฺเฑ ภิกฺขุณฺเฑ วจนปฺโป อโนวโย ภิกฺขุณฺเฑ ภิกฺขุณฺเฑ
วจนปฺโป อยมฺบิ ฌมฺโม สํกุกฺคฺวา คุรุคฺคฺวา มาเนคฺวา ปุเชคฺวา
ยาวชฺฉิ ฌนติกฺกมฺนํโยติ ๑ ตฺเจ สํคฺคฺมฺหายยาติ ภณฺเฑติ อณฺเฑ
ฌมฺมํ ภณฺเฑติ อปคฺคฺติ ทฺถกฺกฺกฺกฺกฺก ๑ ตฺเจ วคฺคฺมฺหายยาติ ภณฺเฑติ
อณฺเฑ คุรุชฺฌมา ภณฺเฑติ อปคฺคฺติ ทฺถกฺกฺกฺกฺก ๑ โยวาทํ อณฺเฑยาเทคฺวา
อณฺเฑ ฌมฺมํ ภณฺเฑติ อปคฺคฺติ ทฺถกฺกฺกฺก ๑

[๔๑๓] อชฺฌมฺมกฺกฺเม อชฺฌมฺมกฺกฺมฺสฺสณฺเฑ วคฺคํ ภิกฺขุณฺเฑวํ วคฺค-
สฺสณฺเฑ โยวาทิ อปคฺคฺติ ปาจิตฺตียสุตฺตํ ๑ อชฺฌมฺมกฺกฺเม อชฺฌม-
กฺกฺมฺสฺสณฺเฑ วคฺคํ ภิกฺขุณฺเฑวํ เวตฺติโก โยวาทิ อปคฺคฺติ ปาจิตฺติ-
ยสุตฺตํ ๑ อชฺฌมฺมกฺกฺเม อชฺฌมฺมกฺกฺมฺสฺสณฺเฑ วคฺคํ ภิกฺขุณฺเฑวํ สํคฺค-
สฺสณฺเฑ โยวาทิ อปคฺคฺติ ปาจิตฺตียสุตฺตํ ๑

[๔๑๔] อชฺฌมฺมกฺกฺเม เวตฺติโก วคฺคํ ภิกฺขุณฺเฑวํ วคฺคฺสฺสณฺเฑ
โยวาทิ ๑ เป ๑ เวตฺติโก โยวาทิ ๑ เป ๑ สํคฺคฺสฺสณฺเฑ โยวาทิ
อปคฺคฺติ ปาจิตฺตียสุตฺตํ ๑

[๔๑๓] อชมมกมุเม ชมมกมุมสณฺณํ วคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ วกฺค-
สณฺณํ โฉวทติ ฯ เป ฯ เวมตฺติโก โฉวทติ ฯ เป ฯ สมคฺคสณฺณํ
โฉวทติ อปคฺคติ ปาจิตฺตียตฺถ ฯ

[๔๑๔] อชมมกมุเม อชมมกมุมสณฺณํ สมคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ
วกฺคสณฺณํ โฉวทติ ฯ เป ฯ เวมตฺติโก โฉวทติ ฯ เป ฯ สมคฺคสณฺณํ
โฉวทติ อปคฺคติ ปาจิตฺตียตฺถ ฯ

[๔๑๕] อชมมกมุเม เวมตฺติโก สมคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ วกฺคสณฺณํ
โฉวทติ ฯ เป ฯ เวมตฺติโก โฉวทติ ฯ เป ฯ สมคฺคสณฺณํ โฉวทติ
อปคฺคติ ปาจิตฺตียตฺถ ฯ

[๔๑๖] อชมมกมุเม ชมมกมุมสณฺณํ สมคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ วกฺค-
สณฺณํ โฉวทติ ฯ เป ฯ เวมตฺติโก โฉวทติ ฯ เป ฯ สมคฺคสณฺณํ
โฉวทติ อปคฺคติ ปาจิตฺตียตฺถ ฯ

[๔๑๗] ชมมกมุเม อชมมกมุมสณฺณํ วคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ วกฺค-
สณฺณํ โฉวทติ อปคฺคติ ทุกฺกฏตฺถ ฯ ชมมกมุเม อชมมกมุมสณฺณํ
วกฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ เวมตฺติโก โฉวทติ อปคฺคติ ทุกฺกฏตฺถ ฯ ชมม-
กมุเม อชมมกมุมสณฺณํ วคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ สมคฺคสณฺณํ โฉวทติ
อปคฺคติ ทุกฺกฏตฺถ ฯ

[๔๑๘] ชมมกมุเม เวมตฺติโก วคฺคํ ภิกฺขุนี้ตฺถํ วกฺคสณฺณํ
โฉวทติ ฯ เป ฯ เวมตฺติโก โฉวทติ ฯ เป ฯ สมคฺคสณฺณํ โฉวทติ
อปคฺคติ ทุกฺกฏตฺถ ฯ

ทุติยสิกขาบท

[๔๒๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ฯ เตน โส ปน สัมเยน เถวา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ ปริยาเยน ฯ เตน โส ปน สัมเยน อายสฺมโต
จุพฺพนฺตสฺส ปริยาโย โหติ ภิกฺขุณีโย โอวทิตุํ ฯ ภิกฺขุณีโย
เอวมาหิสฺส นทานิ อชฺช โอวาโท อิทฺโธ ภวิสฺสตี คณฺเณวทานิ
อฺุทานํ อโย จุพฺพนฺตโก ปุณฺณปุณฺณ ภาณิสฺสตีติ ฯ อถ โส คา
ภิกฺขุณีโย เยนายสฺมา จุพฺพนฺตโก เตนฺปตฺถกมฺิสฺส อฺุปตฺถกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ จุพฺพนฺตกํ อภิวาทิตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสํทิสฺส ฯ เอกมนฺตํ
นิสฺสินฺหา โส คา ภิกฺขุณีโย อายสฺมา จุพฺพนฺตโก เอตทโวจ
สํมกฺคตฺถ ภิกฺขิโนติ ฯ สํมกฺคมาหุยาติ ฯ วตฺตนฺติ ภิกฺขิโน อฏฺฐ
ครุณฺมาติ ฯ วตฺตนฺติ อโยยาติ ฯ เอโส ภิกฺขิโน โอวาโทติ นิยุยา-
เทตฺวา อิมํ อฺุทานํ ปุณฺณปุณฺณ อภาสิ

อธิเจตโส อปฺปมชฺชโต

มฺุณิโน โมนฺปเตสฺส สิกฺขโต

โสกา น ภวณฺติ ตาทิโน

อฺุปตฺถนตฺถสฺส สทา สตฺมโตติ ฯ

[๔๒๕] ภิกฺขุณีโย เอวมาหิสฺส นนฺ อโวจฺมุหา นทานิ อชฺช
โอวาโท อิทฺโธ ภวิสฺสตี คณฺเณวทานิ อฺุทานํ อโย จุพฺพนฺตโก

๔๒๕] ปาจิตติยกณฺเฑ โยวาทวคฺคสุตฺตํ ทุคฺคยสังฺกฺขาปทํ นิทานํ ๒๗๕

[illegible]

ธมฺมโตมี เจ ภิกฺขุ อตฺตงฺกเต สฺริเย ภิกฺขุณีโย โอวทฺธเย
ปาจิคฺคิยนฺติ ฯ

[๔๒๖] ธมฺมโต นาม ฅตฺติจคฺคเณ กมฺเมเน ธมฺมโต ฯ
อตฺตงฺกเต สฺริเยติ โอวทฺธเย สฺริเย ฯ ภิกฺขุณีโย นาม อุกฺกโตสงฺฆเ
อุปธมฺปนฺนา ฯ โอวทฺธยาติ อฏฺฐํหิ वा ฅรฺกมฺเมหิ อณฺเณ
วา ฅมฺเมเน โอวทฺติ อาปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ

[๔๒๗] อตฺตงฺกเต อตฺตงฺกคตฺสณฺณํ โอวทฺติ อาปคฺคิ ปาจิคฺคิ-
ยสฺส ฯ อตฺตงฺกเต เวมฺติโก โอวทฺติ อาปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ
อตฺตงฺกเต อนตฺตงฺกคตฺสณฺณํ โอวทฺติ อาปคฺคิ ปาจิคฺคิยสฺส ฯ
เอกโต อุปธมฺปนฺนํ โอวทฺติ อาปคฺคิ ทุกกฏฺสสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต
อตฺตงฺกคตฺสณฺณํ อาปคฺคิ ทุกกฏฺสสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต เวมฺติโก
อาปคฺคิ ทุกกฏฺสสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต อนตฺตงฺกคตฺสณฺณํ อนาปคฺคิ ฯ

[๔๒๘] อนาปคฺคิ อุกฺกเทสํ เทนฺโต ปริปฺจุณฺ เทนฺโต โอสาเวหิ
อญฺยาติ ฅุจฺจมาโน โอสาเวติ ปณฺหํ ปฺจุณฺติ ปณฺหํ ปฺจุโง
กเถติ อณฺเณสฺสคฺคยา ภาณนฺคํ ภิกฺขุณีโย สฺตฺตฺตฺตฺติ สิกฺขมาณาย
ธมฺมณฺเวรียา อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสคฺคิ ฯ

ทุคฺคิยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐํคํ ฯ

๑ เขภฺยฺเยเน เอกโต อุปธมฺปนฺนายาติ ปาโง ทิสฺสคฺคิ ฯ

ตติยสิกขาบท^๑

[๔๒๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สกฺเกสุ วิหริติ กมฺมัตถุสฺสํ
 นิโครธารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ-
 ญฺสํ อุปสงฺกมิทฺวา ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุญฺโง โอวทนต์ิ ๑ ภิกฺขุญฺโง
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุญฺโง เขตฺทโวจํ เถถ อญฺเย โอวาทํ คมฺมัสํมาติ ๑
 ยมฺมํ^๒ มยฺ อญฺเย คจฺญะยาม โอวาทสฺส กาวณา อญฺยา
 ฉพฺพคฺคิยา อีเรว อเมห โอวทนต์ิ ๑ ภิกฺขุญฺโง อชฺชฌายนฺติ
 ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุญฺสํ
 อุปสงฺกมิทฺวา ภิกฺขุญฺโง โอวทนต์ิ ๑ อถ โห ตา ภิกฺขุญฺโง
 ภิกฺขุญฺ อตฺมคฺคํ อารโหเสสุ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑
 เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ภิกฺขุญฺสํ อุปสงฺกมิทฺวา ภิกฺขุญฺโง โอวทนต์ิ ๑ เป ๑
 สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุญฺสํ อุปสงฺกมิทฺวา ภิกฺขุญฺโง
 โอวทณฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม ตฺเมห โมฆปุริสา ภิกฺขุญฺสํ อุปสงฺกมิทฺวา ภิกฺขุญฺโง
 โอวทิสฺสถ เนทํ โมฆปุริสา อปฺปสํนํ นว ปสาทาย ๑ เป ๑
 เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกขาบทํ อุกฺกัเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
 ภิกฺขุญฺสํ อุปสงฺกมิทฺวา ภิกฺขุญฺโง โอวเทยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

๑ ย. ม. ยํ หิ ๑

เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๓๐] เตน โข ปน สมนฺเณ มหาปชาปติ โคตมํ คิถานา
 โหติ ฯ เถวา ภิกฺขุ เยน มหาปชาปติ โคตมํ เตนฺอุปสงฺกมํ
 อุปสงฺกมิตฺวา มหาปชาปติํ โคตมํ เอตทโวจํ กจฺจิ เต โคตมิ
 ชมนฺนํ กจฺจิ ยাপนฺนํนฺติ ฯ น เม อยฺยา ชมนฺนํ น ยাপนฺนํ
 อิงฺชยฺยา ชมนฺํ เทเสถติ ฯ น ตาว ภคินี กปฺปติ ภิกฺขุณฺอุปสงฺกมํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺิยา ชมนฺํ เทเสถนฺติ กุกฺกุจฺจายนฺตา น เทเสถํ ฯ
 อถ โข ภควา ปุพฺพณฺ्हสมํ นินฺวาเสถฺวา ปตฺตจฺจวรมาทาย เยน
 มหาปชาปติ โคตมํ เตนฺอุปสงฺกมํ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต
 อาสเน นิสฺสํ ๑ นิสฺสํ โข ภควา มหาปชาปติํ โคตมํ เอตทโวจ
 กจฺจิ เต โคตมิ ชมนฺนํ กจฺจิ ยাপนฺนํนฺติ ฯ ปุพฺเพ เม ภนฺเต
 เถวา ภิกฺขุ อาคณฺฑวา ชมนฺํ เทเสถนฺติ เตน เม ผาสุ โหติ
 อิทานิ ปน ภควตา ปฏิทฺธิตฺตนฺติ กุกฺกุจฺจายนฺตา น เทเสถนฺติ
 เตน เม น ผาสุ โหตฺติ ฯ อถ โข ภควา มหาปชาปติํ โคตมํ
 ชมนฺิยา กถาย สํหตฺเสถฺวา สํมาทเปถฺวา สํมุเตเสถฺวา สมนฺํ
 เสถฺวา อญฺจายาสนา ปกฺกามิ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมํ นินฺทาเน
 เอตสฺมํ ปกฺรณฺเ ชมนฺํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อญฺ-
 ชานามิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺอุปสงฺกมํ อุปสงฺกมิตฺวา คิถานํ ภิกฺขุณฺํ โหวทิตุํ
 เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ
 ภิกฺขุณฺอุปสงฺกมํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺิโย โหวเทยฺย อณฺณตฺร สมนฺา

๔๓๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคสฺส ตตฺถยสฺสึทฺธาปทํ วิภงฺโก ๒๗๗
ปาจิตฺตียํ ตตฺถายํ สมนโย คิถานา โหติ ภิกฺขุณฺโณ อयํ ตตฺถ
สมนโยติ ฯ

[๔๓๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมิ อตฺถเก อธิปเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุณฺสปสฺสโย นาม ยตฺถ
ภิกฺขุณฺนิโย เอกรรตฺตมฺปิ วสฺสติ ฯ อุปสงฺกมิตฺวาติ ตตฺถ คนฺตุวา ฯ
ภิกฺขุณฺนิโย นาม อุกฺโกตฺสงฺฆเ อปฺปสมฺปนฺนา ฯ โอวทฺธยฺยาติ อฏฺฐํ
ครุทฺธเมหิ โอวทฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺเณตฺร สมนยา
สเปตฺวา สมนํ ฯ คิถานา นาม ภิกฺขุณฺโณ น สกฺโกติ โอวาทาย
วา สํวสาय วา คนฺตุ ฯ

[๔๓๔] อุปสมฺปนฺนํ อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณํ ภิกฺขุณฺสปสฺสยํ อุป-
สงฺกมิตฺวา อณฺเณตฺร สมนยา โอวทฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุป-
สมฺปนฺนํ เวมตฺติโก ภิกฺขุณฺสปสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา อณฺเณตฺร สมนยา
โอวทฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนํ อณฺเณตฺร สมนยา
ภิกฺขุณฺสปสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา อณฺเณตฺร สมนยา โอวทฺติ อาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺเณตฺร สมนยา โอวทฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
เอกโต อุปสมฺปนฺนํ โอวทฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺเณ-
ตฺร สมนยา อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺเณ-
ตฺร สมนยา เวมตฺติโก อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺเณตฺร สมนยา อณฺเณ-
ตฺร สมนยา เวมตฺติโก อาปคฺติ ฯ

[๔๓๕] อณฺเณตฺร สมนยา อุกฺกเทสํ เทนฺโต ปริปฺปจฺจํ เทนฺโต

โอสถาเรหิ อยฺยาติ อรุจมาโน โอสถาเรติ ปณฺหํ ปุจฺฉติ ปณฺหํ
 ปุจฺฉโง กเถติ อณฺเฏสฺสคฺคทาย ภาณนฺทํ ภิกฺขุณีโย สฺสณฺนติ สิกฺข-
 มานาย สามณเณรียา อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมุณฺนสฺสาคิ ฯ
 คตฺติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสิกขาบท

[๔๓๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปณฺธิกิสฺส อารามे ฯ เตน โส ปณ สัมเยน เถรา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตา ตาภิโน โหนฺติ จัรวปณฺธุปาทเสนาสนคิถาน-
ปจฺจุยภณฺตชฺชปรภิกฺขารานํ ฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เหวํ วทนฺติ น
พหุตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตุํ อามิสฺสเหตุ เถรา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตํติ ฯ ये เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
เอวํ วกฺขนฺติ น พหุตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตุํ
อามิสฺสเหตุ เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตํติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว เอวํ วทนฺถ น พหุตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
โอวทิตุํ อามิสฺสเหตุ เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตํติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตูเมห โมชปฺริสา
เอวํ วกฺขนฺถ น พหุตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตุํ อามิสฺสเหตุ
เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตํติ เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ
วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปณ ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
อฺนุทฺติเสยฺยาถ โย ปณ ภิกฺขุ เอวํ วทေยฺย อามิสฺสเหตุ ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทหนฺตํติ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

๓ ย. ม. จกนุติ ฯ

[๔๓๕] โย ปนาติ โย ยาติโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑
 อัย อิมัสมี อตุเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ ขามิสเหตุติ จัวรร-
 เหตุ ปิณฑปาตเหตุ เสนาสนเหตุ คิถานปัจจุยเภสัชชปริกขารเหตุ
 สกการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนทนเหตุ ปุชนเหตุ ๑

[๔๓๖] เอวံ วเทยยาติ อุปัสมุปนัณเฑ สัฆเณ สัมมตัม ภิกขุโน-
 วาทกัม อวณณัม กตตุกาโม อยสั กตตุกาโม มงฺกุกตตุกาโม เอวံ
 วเทติ จัวรรเหตุ ปิณฑปาตเหตุ เสนาสนเหตุ คิถานปัจจุยเภสัชช-
 ปริกขารเหตุ สกการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนทนเหตุ ปุชน-
 เหตุ โอวทตฺติ ภาณติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๔๓๗] ชมฺมกมฺเม ชมฺมกมฺมสณฺณเฑ เอวံ วเทติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ๑ ชมฺมกมฺเม เวมตฺติโก เอวံ วเทติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ๑ ชมฺมกมฺเม อshmกมฺมสณฺณเฑ เอวံ วเทติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๔๓๘] อุปัสมุปนัณเฑ สัฆเณ อสम्मตัม ภิกขุโนวาทกัม อวณณัม
 กตตุกาโม อยสั กตตุกาโม มงฺกุกตตุกาโม เอวံ วเทติ จัวรร-
 เหตุ ปิณฑปาตเหตุ เสนาสนเหตุ คิถานปัจจุยเภสัชชปริกขารเหตุ
 สกการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนทนเหตุ ปุชนเหตุ โอวทตฺติ
 ภาณติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๔๓๙] อนุปัสมุปนัณเฑ สัฆเณ สัมมตัม วา อสम्मตัม วา ภิกขุโน-
 วาทกัม อวณณัม กตตุกาโม อยสั กตตุกาโม มงฺกุกตตุกาโม เอวံ

๔๔๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคสฺส จตุตฺถสึทฺถาปทํ อนาปตฺติ ๒๗๓
วเทติ จั้วรเหตุ ปิณฺฑุทฺถาปทเหตุ เสนาสนเหตุ คิตานปจฺจุยภေสฺสชฺช-
ปริกฺขารเหตุ ตฺถการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนฺทนเหตุ ปุชฺชนเหตุ
โอวทคฺคํ ภาณติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๔๔๐] อชฺหมกฺกมฺเม ชฺหมกฺกมฺมสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
อชฺหมกฺกมฺเม เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺหมกฺกมฺเม อชฺหม-
กฺกมฺมสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๔๔๑] อนาปตฺติ ปกฺคิยา จั้วรเหตุ ปิณฺฑุทฺถาปทเหตุ เสนาสนเหตุ
คิตานปจฺจุยภေสฺสชฺชปริกฺขารเหตุ ตฺถการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ
วนฺทนเหตุ ปุชฺชนเหตุ โยวาทนํ ภาณติ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิ-
กฺคสฺสาคิ ๑

จตุตฺถสึทฺถาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ปณฺจมสติกฺขาปทํ

[๔๔๒] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิ่นฺนํทิกถสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สมนฺเณ อณฺณคโร
ภิกฺขุ สํวตฺถิยํ อณฺณคโรสฺสํ วิสฺสํชย ปิ่นฺนํทาย จรติ ๑ อณฺณคฺรามี
ภิกฺขุํ คสฺสํ วิสฺสํชย ปิ่นฺนํทาย จรติ ๑ อถโห โส ภิกฺขุํ คํ
ภิกฺขุํ เอตทโวจํ คจฺจน ภิกฺขิณิ อมฺกสฺมิมิ โยกาเส ภิกฺขุา
ทฺยตฺตํ ๑ สํมี เอวมาท คจฺจน อຍ္ຍ อมฺกสฺมิมิ โยกาเส
ภิกฺขุา ทฺยตฺตํ ๑ เเต อภินฺนทสฺสํเนน สนฺทํชฺชํ อเหสฺสุ ๑ เตน
โห ปน สมนฺเณ สจฺจนสฺสํ จีวรํ ภาชฺยติ ๑ อถโห สํ ภิกฺขุํ
โอยวํทํ คนฺตฺวา เยน โส ภิกฺขุํ เตนฺนํสจฺจนํ อฺปนํสจฺจนํคฺวา
คํ ภิกฺขุํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อชฺชํสาสิ ๑ เอกมนฺตํ จิตํ โห
คํ ภิกฺขุํ โส ภิกฺขุํ เอตทโวจํ อຍ္ຍ เม ภิกฺขิณิ จีวรํปฏิวิโส
สํทํยสฺสํตฺตํ ๑ อาม อຍ္ຍ ทฺพฺพตจီวรํมํหํติ ๑ อถโห โส ภิกฺขุํ
คสฺสํ ภิกฺขุํนํยา จีวรํ อทาสํ ๑ โสมี โห ภิกฺขุํ ทฺพฺพตจီวรํ
โหติ ๑ ภิกฺขุํ คํ ภิกฺขุํ เอตทโวจํ ฌโรหิทานิ เเต อากฺโข
จီวรํนํติ ๑ อถโห โส ภิกฺขุํ ภิกฺขุํ เอตมคฺคํ อารโจะสิ ๑ เย
เเต ภิกฺขุํ อပ္ပํจฺจํ ๑ เป ๑ เเต อชฺชํณายนํติ ชยฺยนํติ วิปาเจนํติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุํ ภิกฺขุํนํยา จีวรํ ทสฺสํตฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร
คจฺจํ ภิกฺขุํ ภิกฺขุํนํยา จีวรํ อทาสํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ ฃาติกา

๔๔๔] ปาจิตฺตียกฺกແຫ ໂອວາທວສຸດສຸດ ປຸນຈມສິກຊາປທໍ ປຸນເນຕຸຕິ ໒໔໕

ເຕ ກິກຊຸ ອນຸເວາຕິກາຕິ າ ອນຸເວາຕິກາ ກວາຕິ າ ອນຸເວາຕິກາ
ໂມໝປຸຣິສ ອນຸເວາຕິກາຍ ນ ສານາຕິ ປວີຣຸປໍ ວາ ອປປວີຣຸປໍ ວາ
ສນຸຕໍ ວາ ອສນຸຕໍ ວາ ກດໍ ທິ ນາມ ຕຸວໍ ໂມໝປຸຣິສ ອນຸເວາຕິກາຍ
ກິກຊຸນິຍາ ຈິວຣໍ ທສຸສຸສິ ເນຕໍ ໂມໝປຸຣິສ ອປປສນຸນານໍ ວາ ປສາທາຍ
ຯ ເປ ຯ ເວວຸຈ ປນ ກິກຊເວ ອິມໍ ສິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຍາດ ໂຍ
ປນ ກິກຊຸ ອນຸເວາຕິກາຍ ກິກຊຸນິຍາ ຈິວຣໍ ທເທຍຍ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ຯ
ເວວຸຈິທໍ ກວວາ ກິກຊຸນໍ ສິກຊາປທໍ ປຸນເນຕຸຕໍ ໂຫິຕິ ຯ

[໔໔໓] ເຕນ ໂຂ ປນ ສມເຍນ ກິກຊຸ ກຸກຸຈຸຈາຍນຸຕາ ກິກຊຸນໍ
ປາຣິວຊຸງກໍ ຈິວຣໍ ນ ເທນຸຕິ ຯ ກິກຊຸນິໂຍ ອຸຊເນຍນຸຕິ ຂຶ້ນນຸຕິ
ວິປາເຈນຸຕິ ກດໍ ທິ ນາມ ອຍຍາ ອມຸຫາກໍ ປາຣິວຊຸງກໍ ຈິວຣໍ ນ
ທສຸສນຸຕິຕິ ຯ ອສໂສສຸ ໂຂ ກິກຊຸ ຕາສໍ ກິກຊຸນໍ ອຸຊເນຍນຸຕິນໍ ຂຶ້ນນຸຕິນໍ
ວິປາເຈນຸຕິນໍ ຯ ອດໂຂ ເຕ ກິກຊຸ ກວາໂຕ ເອຕມຕຸດໍ ອາໂຣເຈສຸ ຯ
ອດໂຂ ກວາ ເອຕສຸມໍ ນິທາເນ ເອຕສຸມໍ ປກຣເນ ໝຸມໍ ກດໍ ກຕຸວາ
ກິກຊຸ ອາມນຸເຕສິ ອນຸສານາມິ ກິກຊເວ ປຸນຈນຸນໍ ປາຣິວຊຸງກໍ ທາຕຸ
ກິກຊຸສຸສ ກິກຊຸນິຍາ ສິກຊມານາຍ ສາມເນຣສຸສ ສາມເນຣຍາ ອນຸສານາມິ
ກິກຊເວ ອິເມສໍ ປຸນຈນຸນໍ ປາຣິວຊຸງກໍ ທາຕຸ ເວວຸຈ ປນ ກິກຊເວ ອິມໍ
ສິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຍາດ ໂຍ ປນ ກິກຊຸ ອນຸເວາຕິກາຍ ກິກຊຸນິຍາ
ຈິວຣໍ ທເທຍຍ ອນຸເວຕຸ ປາຣິວຊຸງກາ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ຯ

[໔໔໔] ໂຍ ປນາຕິ ໂຍ ຍາຕິໂສ ຯ ເປ ຯ ກິກຊຸຕິ ຯ ເປ ຯ ອຍໍ
ອິມສຸມໍ ອຕຸເຕ ອຊິປເປໂຕ ກິກຊຸຕິ ຯ ອນຸເວາຕິກາ ນາມ ມາຕິໂຕ

๑๖ นิติโต ๑๗ ขาว สัตตมา มีตามหุคชา อสมมุพพชา ๑ ภิกขุ
 นาม อุกโตสังเข อุปสมมุพพชา ๑ จัวรร นาม ฌณัน จัวรรน
 ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

[៤៤៥] ឈណ្ឌិកាយ ឈណ្ឌិកស្សន្នំ ជ័វរំ តេតិ ឈណ្ឌុគរ
 ឋាវិរធម្មកា ឆាឋត្ថិ ឋាធិត្ថិយស្តំ ។ ឈណ្ឌិកាយ វេរតិកា
 ជ័វរំ តេតិ ឈណ្ឌុគរ ឋាវិរធម្មកា ឆាឋត្ថិ ឋាធិត្ថិយស្តំ ។
 ឈណ្ឌិកាយ ឈណ្ឌិកស្សន្នំ ជ័វរំ តេតិ ឈណ្ឌុគរ ឋាវិរធម្មកា
 ឆាឋត្ថិ ឋាធិត្ថិយស្តំ ។ ខេកតោ ខុប្បស្សន្តំ ជ័វរំ តេតិ
 ឈណ្ឌុគរ ឋាវិរធម្មកា ឆាឋត្ថិ តុក្ករធម្មស្តំ ។ ឈណ្ឌិកាយ ឈណ្ឌិក-
 ស្សន្នំ ឆាឋត្ថិ តុក្ករធម្មស្តំ ។ ឈណ្ឌិកាយ វេរតិកា ឆាឋត្ថិ
 តុក្ករធម្មស្តំ ។ ឈណ្ឌិកាយ ឈណ្ឌិកស្សន្នំ ឆាឋត្ថិ ។

[๔๔๖] อนาคติ ฌาติกาย ปรวิฏฐกั ปริตุเตน วา
 วิมุตัง วิมุเตน วา ปริตุตัง ภิกขุณ्हี วิสุตัสสั คณหาติ ตาวภาถิกัง
 คณหาติ จัจวี จเปตฺวา อญฺเฏ ปรวิฏฐาว เทติ สิกฺขมานาย
 สํามณเริยา อุมมตฺตกสฺส อาทิกมมิกสฺสํสํติ ฯ

ປະໂຫມສັກຂາປທໍ ນິກົຈິຕໍ ໑

๓ บ. วิภพฺพนุปกปจฺฉินํ ฯ

ฉกฺขจสํกฺขาปทံ

[๔๔๗] เตน สมนฺเน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เชตฺวเน
อนาถปิตฺตํ ๑ อารามํ ๑ เตน โห ปน สมนฺเน อายสฺมา อุกฺกามิ
ปฏฺฐาจิ โหติ จัรวรณํ กาคํ ๑ อนฺตฺรา ภาณํ เยนายสฺมา
อุทฺทมิ เตนปสงฺกมิ อุปสงฺกมิ ตฺวา อายสฺมา อุกฺกามิ เอตฺถวโจ
สํวตฺถิ เม ภนฺเต อโย จัรวํ สัพเพตฺติ ๑ อถ โห อายสฺมา อุกฺกามิ
ตสฺสํ ภาณํ อโย จัรวํ สัพเพตฺวา สฺวตฺถิ สฺวตฺถิ สฺวตฺถิ สฺวตฺถิ
มชฺเช ปฏฺฐาจิ ตํ วุจฺจาเปตฺวา สฺวตฺถิ ภาณํ ๑ อถ โห
สํ ภาณํ เยนายสฺมา อุกฺกามิ เตนปสงฺกมิ อุปสงฺกมิ ตฺวา
อายสฺมา อุกฺกามิ เอตฺถวโจ กถํ คํ ภนฺเต จัรวนฺติ ๑ หนฺต ภาณํ
อโย จัรวํ ยถาสฺมา สฺวตฺถิ ภาณํ ๑ ยถา ภาณํ สฺวตฺถิ โหวํ
อจฺจุตฺติ ตทา อโย จัรวํ ปารุสํ ภาณํ สฺวตฺถิ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐
๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐
๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐
๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐
๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐
๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

เอวรूपํ น โสเภยฺยํ ก็ ปน อยฺยสฺสํ อุกทฺยิสฺสํสาติ ฯ อถโฆ
 ตา ภิกฺขุณฺโณ ภิกฺขุณฺโณ เตตมคฺคํ อารโหเจสฺสํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺปิ จา
 ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุกทฺยิ ภิกฺขุณฺเีย จํวํ สัพฺเพสฺสํคฺคิ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ควํ อุกทฺยิ
 ภิกฺขุณฺเีย จํวํ สัพฺเพสฺสํคฺคิ ฯ สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ ฌาติกา เต อุกทฺยิ
 อณฺเณตฺติกาติ ฯ อณฺเณตฺติกา ภคฺวาติ ฯ อณฺเณตฺติโก โมฆปฺริส
 อณฺเณตฺติกาเย น ชานาติ ปฏฺฐิรूपํ วา อปฺปฏฺฐิรूपํ วา ปาสํทิกํ วา
 อปาสํทิกํ วา กถํ หิ นาม ควํ โมฆปฺริส อณฺเณตฺติกาเย ภิกฺขุณฺเีย
 จํวํ สัพฺเพสฺสํคฺคิ เหนฺตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺสํนํ วา ปสํทาย ฯ เป ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัณฺเียเยนํ โย ปน ภิกฺขุ
 อณฺเณตฺติกาเย ภิกฺขุณฺเีย จํวํ สัพฺเพเยนํ วา สัพฺเพเยนํ วา
 ปาจิตฺติเยนํ ฯ

[๔๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อญ
 อิมสฺมิ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อณฺเณตฺติกา นาม มาติโต
 วา ปิตฺติโต วา ยาว สคฺคตมา ปิตฺตามหุคฺคา อสฺมํพทฺธา ฯ ภิกฺขุณฺ
 นาม อุกฺกโตสงฺฆเ อปฺปสฺมํปนา ฯ จํวํ นาม ฌนฺนํ จํวรํ
 อณฺเณตฺตรํ จํวํ วิภปฺปนุคํ ปจฺฉิมํ ฯ สัพฺเพเยนํ สยํ สัพฺเพติ
 อาราปเถ อาราปเถ อาปคฺติ ปาจิตฺติเยสฺส ฯ สัพฺเพเยนํ
 อณฺเณ อานาเปติ อาปคฺติ ปาจิตฺติเยสฺส ฯ สกฺกํ อานคฺคโต
 พหุคฺปิ สัพฺเพติ อาปคฺติ ปาจิตฺติเยสฺส ฯ

๔๕๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคํ ๒๘๘

[๔๔๘] อณฺเฑนาคิกาย อณฺเฑนาคิกสณฺเฑ จีวรํ สัพฺเพติ . วา
สัพฺพาเปติ วา อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อณฺเฑนาคิกาย เวมตีโก
จีวรํ สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
อณฺเฑนาคิกาย อณฺเฑนาคิกสณฺเฑ จีวรํ สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา
อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ เอกโต อปคฺตมฺปนฺนํ จีวรํ สัพฺเพติ
วา สัพฺพาเปติ วา อปคฺติ ทุกฺกขสฺส ๑ นาคิกาย อณฺเฑนาคิ-
กสณฺเฑ อปคฺติ ทุกฺกขสฺส ๑ นาคิกาย เวมตีโก อปคฺติ
ทุกฺกขสฺส ๑ นาคิกาย นาคิกสณฺเฑ อณฺเฑนาคิ ๑

[๔๕๐] อณฺเฑนาคิ นาคิกาย จีวรํ ๔เปคฺวา อณฺเฑ ปริกฺขารํ
สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา สิกฺขมานาย สํมณเฑวีย อุมฺมคฺค-
กสฺส อทิกมฺมิกสฺสํ ๑

อณฺเฑนาคิ นาคิกาย จีวรํ ๔เปคฺวา อณฺเฑ ปริกฺขารํ

สตฺตมสีกฺขาปทํ

[๔๕๑] เทน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ เทน โห ปน สัมเยน นพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ्हิ สํกฺขิ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชนฺติ ๑ มนุสฺสํ
อุชฺฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ ยถေว มยํ สํปฺปชาปตฺติกา อาหิณฺฑาม
เอวเมวิเม สัมณนา สกฺยปฺตฺติยา ภิกฺขุณฺ्हิ สํกฺขิ อาหิณฺฑนฺตฺติ ๑
อสุสฺสํ โห ภิกฺขุ เกลํ มนุสฺสํ อุชฺฌายนฺตานํ ชฺชยนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ
ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺ्हิ
สํกฺขิ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชิสฺสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร
ตุเมเห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺ्हิ สํกฺขิ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชถาติ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุเมเห
โมชฺสปริสา ภิกฺขุณฺ्हิ สํกฺขิ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชิสฺสํ
เนตฺติ โมชฺสปริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺสยยาถ โย ปน ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺ्हิ สํกฺขิ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺเชยฺย อนตฺตมโส
คามนฺตรมฺปิ ปาจิตฺติยนฺติ ๑ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ्हิ สิกฺขาปทํ
ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๕๒] เทน โห ปน สัมเยน สัมพฺพุตา ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณฺ्हิ

๔๕๓] ปราคิตฺติยกณฺเฑ โยวาทวคฺคສຸສ ສຕຸຕມສິຖຸຟາປທໍ ປນຸເບຕຸຕິ ໒໒໑

ຈ ສາເກຕາ ສາວຕຸຕິ ອທຸຖານມຄຸປປຣິປນຸນາ ໂໂນຕິ ។ ອດໄຂ ຕາ
ກິຖຸຖຸນິໂຍ ເຕ ກິຖຸຖຸ ປສຸສິຕຸວາ ເອຕທໂວຈຸ ມຍ໌ມິ ອຍ໌ເຍຕິ ສຸທຸຂີ
ຄມິສຸສາມາຕິ ។ ນ ກິຕິນີ ກປປຕິ ກິຖຸຖຸນິຍາ ສຸທຸຂີ ສັວິຖາຍ ເອກທຸຖານ-
ມຄຸຕໍ ປຣິປຣຸຣິຕຸ ຕຸເມທ ວາ ປຈ໌ມໍ ຄຈຸຊຕ ມຍ໌ ວາ ຄມິສຸສາມາຕິ ។
ອຍ໌ຍາ ກນເຕ ອຄຸປຣິສາ ອຍ໌ຍາ ວ ປຈ໌ມໍ ຄຈຸຊຕຸຕິ ។ ອດໄຂ
ຕາສໍ ກິຖຸຖຸນີນໍ ປຈຸຊາ ຄຈຸຊຕນີນໍ ອນຸຕຣາມຄຸເຕ ໂຈຣາ ອຈຸຊຕນີທີ່ສຸ
ເຈວ ທູເສສຸເຍຈ ។ ອດໄຂ ຕາ ກິຖຸຖຸນິໂຍ ສາວຕຸຕິ ຄນຸຕຸວາ ກິຖຸຖຸນີນໍ
ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ។ ກິຖຸຖຸນິໂຍ ກິຖຸຖຸນີ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ។
ກິຖຸຖຸ ກຄວໂຕ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ។ ອດໄຂ ກຄວາ ເອຕສຸມີ
ນິທານ ເອຕສຸມີ ປກຣເນ ໝຸມີ ກຕໍ ກຕຸວາ ກິຖຸຖຸ ອາມນຸເຕຕິ
ອນຸຖານາມິ ກິຖຸຖຸເວ ສຕຸຕຄມນີເຍ ມຄຸເຕ ສາສຸກສຸມເຕ ສປຣິປຣິກເຍ
ກິຖຸຖຸນິຍາ ສຸທຸຂີ ສັວິຖາຍ ເອກທຸຖານມຄຸຕໍ ປຣິປຣຸຣິຕຸ ເວຣເຍຈ ປນ
ກິຖຸຖຸເວ ອິມໍ ສິຖຸຖາປທໍ ອຸທຸຕິເສຍຸຍາດ ໂຍ ປນ ກິຖຸຖຸ ກິຖຸຖຸນິຍາ
ສຸທຸຂີ ສັວິຖາຍ ເອກທຸຖານມຄຸຕໍ ປຣິປຣຸເຍຍ ອນຸຕມໂສ ຄາມນຸຕຣມມີ
ອນຸເບຕຸ ສ່ມຍາ ປາຈິຕຸຕິຍ໌ ។ ຕຕຸຕາຍ໌ ສ່ມໂຍ ສຕຸຕຄມນີໂຍ
ໂໂຕຕິ ມຄຸໂຕ ສາສຸກສຸມເຕໂຕ ສປຣິປຣິກໂຍ ອຍ໌ ຕຕຸຕ ສ່ມໂຍຕິ ។

[໔໕໓] ໂຍ ປນາຕິ ໂຍ ບາຕິໂສ ។ ເປ ។ ກິຖຸຖຸຕິ ។ ເປ ។ ອຍ໌
ອິມສຸມີ ອຕຸເຕ ອຣິປເປໂຕ ກິຖຸຖຸຕິ ។ ກິຖຸຖຸນີ ນາມ ອຸກໂຕສຸເເ
ອຸປສຸມປນຸນາ ។ ສຸທຸຣິນຕິ ເອກໂຕ ។ ສັວິຖາຍາຕິ ຄຈຸຊາມ ກິຕິນີ
ຄຈຸຊາມ ອຍ໌ຍ ຄຈຸຊາມ ອຍ໌ຍ ຄຈຸຊາມ ກິຕິນີ ອຣຸຊ ວາ

หิโย วา ปเว วา คจฺจนามาคี สํวิทหิตี อปคฺคิตี ทุกฺกฏสฺส ๑
 อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิตี ทุกฺกฏสฺส ปาเต คามे คามนฺตเว อปคฺคิตี
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ อคฺคามเก อรณฺณเณ อทฺทมโยชเน อทฺทมโยชเน
 อปคฺคิตี ปาจิตฺตียสฺส ๑ อณฺณตฺตว สํมยาคี ๔เปตฺตวา สํมยํ ๑
 สํตฺถกมฺนีโย นาม มคฺโค น สํกฺกา โหติ วินา สํตฺถเกน คนฺตุํ ๑
 สํสํกํ นาม ตสฺมึ มคฺเค โจรานิ นินฺนุโสกาโส ทิสฺสตี ภูคฺโค-
 กาโส ทิสฺสตี ๔โคกาโส ทิสฺสตี นินฺนุโนกาโส ทิสฺสตี นินฺนุโนกาโส
 ทิสฺสตี ๑ สํปฺปฏิกฺขํ นาม ตสฺมึ มคฺเค โจเรหิ มนุสฺสา หตา
 ทิสฺสํนฺติ วิตุตฺตา ทิสฺสํนฺติ อาโกฏิตา ทิสฺสํนฺติ ๑ สํปฺปฏิกฺขํ
 คนฺตฺวา อปฺปฏิกฺขํ ปสฺสํติตฺวา อฺยุโยเชตพฺพา คจฺจน กคินิโยติ ๑

[๔๕๔] สํวิทหิตเ สํวิทหิตสฺสณฺณํ เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชติ
 อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิตี อณฺณตฺตว สํมยา อปคฺคิตี ปาจิตฺตียสฺส ๑
 สํวิทหิตเ เวมตฺติโก เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชติ อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิตี
 อณฺณตฺตว สํมยา อปคฺคิตี ปาจิตฺตียสฺส ๑ สํวิทหิตเ อสํวิทหิต-
 สฺสณฺณํ เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชติ อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิตี อณฺณตฺตว
 สํมยา อปคฺคิตี ปาจิตฺตียสฺส ๑ ภิขุ สํวิทหิตี ภิขุณฺโณ น
 สํวิทหิตี อปคฺคิตี ทุกฺกฏสฺส ๑ อสํวิทหิตเ สํวิทหิตสฺสณฺณํ
 อปคฺคิตี ทุกฺกฏสฺส ๑ อสํวิทหิตเ เวมตฺติโก อปคฺคิตี ทุกฺกฏสฺส ๑
 อสํวิทหิตเ อสํวิทหิตสฺสณฺณํ อนาปคฺคิตี ๑

[๔๕๕] อนาปคฺคิตี สํมเย อสํวิทหิตฺตฺวา คจฺจนนฺติ ภิขุณฺโณ

๔๕๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โอวาทวคฺคํ สํวตฺตํ อนาปตฺติ ๒๙๓
สํวตฺตํ ภาทํ น สํวตฺตํ วิสํวตฺตํ คจฺจนฺติ อาปทาสฺ
อุมมตฺตํ อตฺตํ อตฺตํ อตฺตํ ๑
สํวตฺตํ อนาปตฺติ นินฺนํ ๑

อฏฺฐสมตฺถิกขาปทํ

[๔๕๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวัตถฺติยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ ๑ อารามเ ๑ เตน โห ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺนีหิ สทฺธิํ สํวิชาเย เอกนาถํ อภิรฺหณฺติ ๑ มนุสฺสํ อชฺชฌายณฺติ
ชฺชียนฺติ วิปาเจณฺติ ยถา มยํ สปัปฺชาปตฺติกา เอกนาถายี กัฬาม
เอวเมวเม สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา ภิกฺขุณฺนีหิ สทฺธิํ สํวิชาเย เอกนาถายี
กัฬมตฺตํ ๑ อสฺสํโส สทฺธิํ ๒ ภิกฺขุ เตน มนุสฺสํ อชฺชฌายณฺตํ
ชฺชียนฺตํ วิปาเจณฺตํ ๑ ย เตน ภิกฺขุ อปฺปมฺจฺจา ๑ เป ๑ เตน
อชฺชฌายณฺติ ชฺชียนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺนีหิ สทฺธิํ สํวิชาเย เอกนาถํ อภิรฺหณฺตํ ๑ อถ โห เตน
ภิกฺขุ ภควโธ เอตมตฺตํ อารโจะตฺส ๑ อถ โห ภควา นพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ ปฏฺฐปฺจฺจา สจฺจํ กิร ตฺตฺตฺตํ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺนีหิ สทฺธิํ สํวิชาเย
เอกนาถํ อภิรฺหณฺตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตฺตฺตฺตํ โมชปฺริสา ภิกฺขุณฺนีหิ สทฺธิํ สํวิชาเย เอกนาถํ
อภิรฺหณฺตํ เตน โมชปฺริสา อปฺปมฺจฺจานํ วา ปสาทาย ๑ เป ๑
เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาด โย ปน ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺนียา สทฺธิํ สํวิชาเย เอกนาถํ อภิรฺหณฺตํ อุตฺตํเสยฺยํ วา

๑-๒ ย. ม. นาวาย ๑ ๓ ย. ม. เอกํ นาวํ ๑ เอวํ เสเสตฺถํ ๑
๔ อุตฺตํเสยฺยํ ปาไซ ๑

๔๕๖] ปาจิตติยกณฺเฑ โฉวาทวคฺคสฺส อฏฺฐมสํกฺขาปทံ ปณฺณตฺติ ๒๕
อโศคามินี วา ปาจิตฺติยนฺติ ។ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุ
สํกฺขาปทံ ปณฺณตฺตํ โหติ ។

[๔๕๗] เตน โข ปน สมนฺเณ สมนุพฺพทา ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย จ
สํເກຕາ ສ່າວຕຸ້ຕີ ອທຸຖານມຄຸກປຣຶປນຸນາ ໂໂນຕີ ។ ອນຸຕຣາມຄຸເຄ
ນທິ ອຸຕຸຕຣິຕພຸພາ ໂໂຫິຕີ ។ ອດໂຂ ຕາ ກິກຸຊຸນີໂຍ ຕເ ກິກຸຊ
ເອຕທໂວຈຸ ມຍ໌ພິ ອຍເຍທິ ສທຸຊິ ອຸຕຸຕຣິສຸສ່າມາຕີ ។ ນ ກຄິນີ ກປຸປຕີ
ກິກຸຊຸນີຍາ ສທຸຊິ ສັວິຊາຍ ເອກນາວໍ ອກິຣຸທິຕຸ ຕຸເມເ ວາ ປຈຸມໍ
ອຸຕຸຕຣວ ມຍ໌ ວາ ອຸຕຸຕຣິສຸສ່າມາຕີ ។ ອຍຍາ ກນຸເຕ ອຄຸກປຣິສຸ
ອຍຍາ ວ ປຈຸມໍ ອຸຕຸຕຣນຸຕຸຕີ ។ ອດໂຂ ຕາສໍ ກິກຸຊຸນີນໍ ປຈຸດາ
ອຸຕຸຕຣນຸຕຸຕິນໍ ໂຈຣາ ອຈຸຣິນທິສຸ ເຈວ ທູເສສຸເບຈ ។ ອດໂຂ ຕາ
ກິກຸຊຸນີໂຍ ສ່າວຕຸ້ຕີ ຄນຕຸວາ ກິກຸຊຸນີນໍ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ។
ກິກຸຊຸນີໂຍ ກິກຸຊຸນີ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ។ ກິກຸຊ ກວໂຕ ເອຕມຕຸຕໍ
ອາໂຣເຈສຸ ។ ອດໂຂ ກວວາ ເອຕສຸມິ ນິທານ ເອຕສຸມິ ປກຣເນ ໝໍມິ
ກດໍ ກຕຸວາ ກິກຸຊ ອາມນຸເຕສິ ອນຸຊານາມີ ກິກຸຊເວ ຕິຣິຍນຸຕຣນາຍ
ກິກຸຊຸນີຍາ ສທຸຊິ ສັວິຊາຍ ເອກນາວໍ ອກິຣຸທິຕຸ ເວໂນຈ ປນ ກິກຸຊເວ
ອິມໍ ສິກຸຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ໂຍ ປນ ກິກຸຊ ກິກຸຊຸນີຍາ ສທຸຊິ
ສັວິຊາຍ ເອກນາວໍ ອກິຣຸເຍຍ ອຸທຸຊາມິນີ ວາ ອໂອຄາມິນີ ວາ
ອນຸເບຕຸ ຕິຣິຍນຸຕຣນາຍ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕີ ។

[๔๕๘] ໂຍ ປນາຕີ ໂຍ ຍາທິໂສ ។ ເປ ។ ກິກຸຊຸຕີ ។ ເປ ។ ອຍ໌
ອິມສຸມິ ອຕຸເຕ ອທິປເປໂຕ ກິກຸຊຸຕີ ។ ກິກຸຊຸນີ ນາມ ອຸກໂຕສຸງເຜ

อุปสมฺปนฺนา ๑ สทฺธินฺติ เอกโค ๑ สํวิธายาติ อภิรฺรหาม ภคินี
 อภิรฺรหาม อยฺย อภิรฺรหาม อยฺย อภิรฺรหาม ภคินี อชฺช วา
 หิยฺโย วา ปเร วา อภิรฺรหามาติ สํวิทฺหติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 ภิกฺขุณฺเีย อภิรฺรเพห ภิกฺขุ อภิรฺรหติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 ภิกฺขุสฺสํ อภิรฺรเพห ภิกฺขุณฺ อภิรฺรหติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 อุกาโค วา อภิรฺรหนฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุตฺตคามินฺนฺติ
 อุตฺตวณิกาย ๑ อโธคามินฺนฺติ โธวณิกาย ๑ อณฺเฑตฺร ติริยนฺตรณาย
 ยาติ ๑ เปตฺวา ติริยนฺตรณํ ๑ กุกฺกฏสฺมปาทะ คามะ ความนฺตร
 ความนฺตร อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อคามเก อรณฺเณ อทฺมโยชเน
 อทฺมโยชเน อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๕๘] สํวิทฺหิตะ สํวิทฺหิตสฺสณฺณํ เอกนํวํ อภิรฺรหติ อุตฺตคามินฺ
 วา อโธคามินฺ วา อณฺเฑตฺร ติริยนฺตรณาย อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
 สํวิทฺหิตะ เวมตฺติโก เอกนํวํ อภิรฺรหติ อุตฺตคามินฺ วา อโธคามินฺ
 วา อณฺเฑตฺร ติริยนฺตรณาย อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ สํวิทฺหิตะ
 อสํวิทฺหิตสฺสณฺณํ เอกนํวํ อภิรฺรหติ อุตฺตคามินฺ วา อโธคามินฺ วา
 อณฺเฑตฺร ติริยนฺตรณาย อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ภิกฺขุ สํวิทฺหติ
 ภิกฺขุณฺ น สํวิทฺหติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อสํวิทฺหิตะ สํวิทฺหิต-
 สฺสณฺณํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อสํวิทฺหิตะ เวมตฺติโก อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อสํวิทฺหิตะ อสํวิทฺหิตสฺสณฺณํ อนาปคฺติ ๑

[๔๖๐] อนาปคฺติ ติริยนฺตรณาย อสํวิทฺหิตฺวา อภิรฺรหนฺติ

๔๖๐] ปาจิตฺตียกฺกนุเท โยวาทวคฺคตฺถ อฏฺฐมสํกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๒๔๗
 ภิกฺขุนี้ ตํวิทหติ ภิกฺขุ น ตํวิทหติ วิตฺถเกเตน อภิรฺหุนฺติ อาปทาตุ
 อมฺมตฺตกตฺถ อาทิกมฺมิกตฺถตํ ๑
 อฏฺฐมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

นวมตีกุชาปัท

[๔๖๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเเห วิหริติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โช ปน สัมเยน กุฏฺถนนฺทา ภิกฺขุณฺ
 ญญตรสฺส กุฏฺสส กุฏฺบีภา โหติ นิจุภคฺติกา ๑ เตน จ
 คหปติฯ เถวา ภิกฺขุ นิมนฺติตา โหนฺติ ๑ อถโช กุฏฺถนนฺทา
 ภิกฺขุณฺ ปุพฺพณฺหสฺมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจฺฉิรมาทาย เยน ตํ กุฏฺ
 เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ตํ คหปติํ เอตทโวจ กิมิทํ คหปติ
 ปหฺนุติ ขาทณฺีย โภชนณฺีย ปฏฺิยตฺตนฺติ ๑ เถวา มยา อฺยเย นิมนฺติตาติ ๑
 เก ปน เต คหปติ เถวาติ ๑ อฺยโย สํวิบุตฺโต อฺยโย มหา
 โมคฺคกฺคตาโน อฺยโย มหาภุจฺจาโน อฺยโย มหาโกฏฺฐจฺจิโต อฺยโย
 มหาภุมฺมโน อฺยโย มหาจฺจนฺโท อฺยโย อนฺนรฺกฺโข อฺยโย เรวโต
 อฺยโย อฺปาติ อฺยโย อานนฺโท อฺยโย ราชุโตติ ๑ ก็ ปน ตวํ
 คหปติ มหานาคา คิฏฺฐมาเน เจตเถ นิมนฺเตสฺสตี ๑ เก ปน เต
 อฺยเย มหานาคาติ ๑ อฺยโย เทวทฺโต อฺยโย โกกาทิโก อฺยโย
 กตโมรคติสฺสโก อฺยโย ขณฺฑเทวียา ปฺตฺโต อฺยโย สมนฺท
 ทฺโตติ ๑ อฺยญฺจรหิ กุฏฺถนนฺทาย ภิกฺขุณฺิยา อนฺตรว กกา
 วิปฺปกตา ๑ อถ เถวํ ภิกฺขุ ปวิสฺสํ ๑ สจฺจํ มหานาคา โช
 ตยา คหปติ นิมนฺติตาติ ๑ อิทาเนว โช ตวํ อฺยเย เจตเถ อกาสิ

๓ ย. ม. อถ เต เถวา ๑

๔๖๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โหวาทคฺคสฺส นวมสฺกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๒๘๘

อิตานิ มหานาเคติ เคหโต ๑ นิฏฺกทฺฐมิ นิจฺจภคฺคณฺจ อฺปจฺฉินฺทิตฺ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺมจฺฉา ๑ เป ๑ เต อฺชฺชณฺยานุติ ชฺชยฺอนุติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม เทวทคฺคโต ชานํ ภิกฺขุณฺํปรีปฺปาจิตํ มฺมฺณฺทปาทํ ญฺณชฺชิสฺสํตฺติ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คฺคํ เทวทคฺคต ชานํ ภิกฺขุณฺํปรีปฺปาจิตํ มฺมฺณฺทปาทํ
ญฺณชฺชิสฺสํ ๑ สจฺจํ ภคฺควาติ ๑ วิคฺครหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ
นาม คฺคํ โมชฺชปฺปฺริสฺส ชานํ ภิกฺขุณฺํปรีปฺปาจิตํ มฺมฺณฺทปาทํ ญฺณชฺชิสฺสํ
เนตํ โมชฺชปฺปฺริสฺส อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทหาย ๑ เป ๑ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สฺกฺขาปทํ อฺทฺทฺทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
ภิกฺขุณฺํปรีปฺปาจิตํ มฺมฺณฺทปาทํ ญฺณชฺชยฺเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑ เอวณฺจิทํ
ภคฺควตา ภิกฺขุณฺํ สฺกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๖๒] เตน โห ปน สํมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ราชคฺคา
ปพฺพชฺชิตฺ ฌาติกฺกํ อคฺคมาสี ๑ มนุสฺสํสา จิรํสํสามี ภทฺททฺนโต
อาคฺคโตติ สจฺจจฺจํ ภคฺคํ อกฺกํ ๑ คสฺสํ กุสฺสํ กุสฺสปีกา ภิกฺขุณฺํ
เต มนุสฺสํเส เอตทโวจ เทถ อาวุโส อยฺยสฺสํ ภคฺคณฺติ ๑
อถโห โส ภิกฺขุ ภคฺควตา ปฏฺธิกฺขิตฺ ชานํ ภิกฺขุณฺํปรีปฺปาจิตํ
มฺมฺณฺทปาทํ ญฺณชฺชิตฺตฺติ กุทฺทจฺจายนฺโต นปฺปฏฺธิกฺคเหสี นาสฺกฺขิ
มฺมฺณฺทหาย จริคฺคํ ฉินฺนภคฺคโต อโหสี ๑ อถโห โส ภิกฺขุ อารามํ
คณฺทฺวา ภิกฺขุณฺํ เอตมคฺคํ อาโรเจสี ๑ ภิกฺขุ ภคฺวโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺ ๑ อถโห ภคฺวา เอตสฺมิมิ อิทาเน เอตสฺมิมิ ปกรณฺเ

๑ ชฺวรโต ๑ ๒ ปจฺฉินฺทิตฺ ๑

ธมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺส อุนฺชานามิ ภิกฺขเว ปุพฺเพ
 คิหิธมฺมารมฺภะ ชานํ ภิกฺขุณฺโณปฺปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิตุํ เอวฺมจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
 ภิกฺขุณฺโณปฺปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชเยยฺย ธนฺตฺตฺวํ ปุพฺเพ คิหิธมฺมารมฺภ
 ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๔๖๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อัย
 อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชานาติ นาม สํมํ วา
 ชานาติ ธนฺตฺวา วา คตฺตํ อารโจะนฺติ สํ วา อารโจะติ ฯ
 ภิกฺขุณฺโณ นาม อุกฺโกตฺตงฺเข อุปสํมปฺปนา ฯ ปฺปาเจติ นาม ปุพฺเพ
 อทาตุกามานํ อกตฺตูกามานํ อโย ภาณโก อโย พหุสฺสโต
 อโย สุตฺตฺตฺนติโก อโย วินยฺสโร อโย ธมฺมกถิกโก เทถ
 อโยยสฺส กโรถ อโยยสฺสาคิ เตสา ปฺปาเจติ นาม ฯ ปิณฺฑปาโต
 นาม ปณฺจณฺโณ โภชนานํ ธนฺตฺวํ โภชนํ ฯ ธนฺตฺวํ ปุพฺเพ
 คิหิธมฺมารมฺภาคิ ฯ เปตฺวา คิหิธมฺมารมฺภํ ฯ คิหิธมฺมารมฺภो นาม
 ฌาตกา วา โหนฺติ ปวารีตา วา ปกตฺติปฺปิตฺตฺวา วา ฯ ธนฺตฺวํ
 ปุพฺเพ คิหิธมฺมารมฺภภา ภูณฺชิตฺตํ สํมํติ ปฏิกฺขณฺหาติ อापคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อชฺโณหาเร อชฺโณหาเร อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๔๖๔] ปฺปาจิตฺเต ปฺปาจิตฺตธฺมมํ ภูณฺชติ ธนฺตฺวํ ปุพฺเพ
 คิหิธมฺมารมฺภภา อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ปฺปาจิตฺเต เจมฺติโก
 ภูณฺชติ ธนฺตฺวํ ปุพฺเพ คิหิธมฺมารมฺภภา อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

ทศมสติกุชาปทํ

[๔๖๖] เตน สมเยน พุกุโธ ภควา สาวัตถิยํ วิหริติ เขตตวเน
 อนาถบิณฑิกสูตรํ อารามे ๑ เตน โห ปน สมเยน อายสุมโต
 อุกายิสฺสํ ปุราณหุติกา ภิกขุณฺสํ ปพพชิตา โหติ ๑ สา ภิกขุณฺ
 อายสุมโต อุกายิสฺสํ สันติเก อภิกขณฺ อากจฺฉติ ๑ อายสุมามิ
 อุกายิ ตสฺสา ภิกขุณฺยา สันติเก อภิกขณฺ คจฺฉติ ๑ เตน โห
 ปน สมเยน อายสุมมา อุกายิ ตสฺสา ภิกขุณฺยา สทฺธิํ เอโก
 เอกาย รโห นิสฺสรํ กปฺเปตฺติ ๑ ये เต ภิกขุ อปฺปมฺปิณา ๑ เป ๑
 เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสุมมา อุกายิ
 ภิกขุณฺยา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรํ กปฺเปตฺตํ ๑ เป ๑
 สจฺจํ กิรํ ตวํ อุกายิ ภิกขุณฺยา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรํ
 กปฺเปตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ ครหิ พุกุโธ ภควา กถํ หิ นาม
 ตวํ โมฆปฺริสํ ภิกขุณฺยา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรํ กปฺเปตฺตํ
 เนตํ โมฆปฺริสํ อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิกฺขโย-
 ภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺสเยน
 โย ปน ภิกฺขุ ภิกขุณฺยา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรํ กปฺเปยฺย
 ปาจิณฺคิยนฺติ ๑

[๔๖๗] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมิ อคฺคเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺ นาม อุกาโตสงฺฆे

๑ ย. ม. ไปตฺถเกสฺส น ทิสฺสติ ๑

๔๖๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โยวาทวคฺคํ สหฺมสฺสึทฺธาปทํ อนาปตฺติ ๓๐๓

อุปสมฺปนฺนา ๑ สทฺธิณฺติ เอกโต ๑ เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว
โหติ ภิกฺขุณฺ ๑ ๑ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห สฺสทฺสฺส รโห ๑
จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อกฺขัณฺนิ วา นิชนิยมาเน
ภมฺภํ วา อุกฺกมฺปิยมาเน สฺสํ วา อุกฺกมฺปิยมาเน ปสฺสํ ๑ สฺสทฺสฺส
รโห นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺกตา สฺสํ ๑ นิสฺสรํ กปฺเปยฺยาติ
ภิกฺขุณิยา นิสฺสนาย ภิกฺขุ อุปนิสฺสนโน วา โหติ อุปนิสฺสนโน วา
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ภิกฺขุ นิสฺสนเน ภิกฺขุณฺ อุปนิสฺสนา วา โหติ
อุปนิสฺสนา วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุโก วา นิสฺสนา
โหนติ อุโก วา นิสฺสนา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๖๙] รโห รโหสฺสณฺณํ เอโก เอกาย นิสฺสรํ กปฺเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ รโห เวมตีโก เอโก เอกาย นิสฺสรํ กปฺเปติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ รโห อรโหสฺสณฺณํ เอโก เอกาย นิสฺสรํ
กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อรโห รโหสฺสณฺณํ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ อรโห เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อรโห
อรโหสฺสณฺณํ อนาปตฺติ ๑

[๔๖๙] อนาปตฺติ โย โกจิ วิมฺบญฺ ปุริสํ ทฺติโย โหติ ตฺติยจฺติ
น นิสฺสํทติ อรโหเปกฺโข อญฺเฆวาทิต นิสฺสํทติ อุมฺมคฺคกฺส
อาทิกมฺมิกสฺสํทติ ๑

สหฺมสฺสึทฺธาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

โยวาทวคฺโค ตติโย ๑

ตสุตฺตทฺธานํ

อัสสมตฺตถฺกคฺคา อุปฺตฺตย- อามิสฺทาเนน สิปฺพติ
 อทฺธานํ นาวํ ภูณฺเชยฺย เอโก เอกาย เต ทสฺสาคิ ฯ

โกชนวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๔๗๐] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
 อนาถมีณฺทิกสฺส อารามे ฯ เตน โส ปน สัมเยน สํวตฺถิยา
 อวิทูเร อญฺญตรสฺส ปุคฺคสฺส อวสฺถมีณฺโห ปณฺณตฺโต โหติ ฯ
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ปุพฺพณฺหสมํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจํวรมาทาย
 สํวตฺถิ มีณฺทาย ปวิสีตฺวา มีณฺทํ อตฺถมานา อวสฺถํ อคฺมํสุ ฯ
 มนุสฺสํ จีรํสามี ภาทฺทนฺตา ยาคตาติ สกฺกจฺจํ ปวิสีสฺสุ ฯ
 อถ โส ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ทฺธิยํ ทิวสํ ตฺธิยํ ทิวสํ ปุพฺพณฺหสมํ
 นีวาเสตฺวา ปตฺตจํวรมาทาย สํวตฺถิ มีณฺทาย ปวิสีตฺวา มีณฺทํ
 อตฺถมานา อวสฺถํ คนฺตฺวา ภูณฺขีสุ ฯ อถ โส ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ
 เอตฺทโหสี กิํ มํ ภวิสฺสํ อารามํ คตา ภิกฺขุโยมี อีเชว
 อากนฺตพฺพํ ภวิสฺสํคฺติ ฯ คตฺเตว อนฺวตฺติตฺวา อนฺวตฺติตฺวา อวสฺถมีณฺทํ
 ภูณฺขนฺติ ฯ คิตฺติยา อปสฺสกนฺติ ฯ มนุสฺสํ อฺชฌณฺยานฺติ ชฺชนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺยปฺตฺติยา อนฺวตฺติตฺวา อนฺ-
 วตฺติตฺวา อวสฺถมีณฺทํ ภูณฺขีสฺสํนฺติ นยฺเมสฺสณฺเณว อวสฺถมีณฺโห
 ปณฺณตฺโต สพฺเพสฺสณฺเณว อวสฺถมีณฺโห ปณฺณตฺโตติ ฯ อสฺโสสฺสุ
 โส ภิกฺขุ เสสํ มนุสฺสํ อฺชฌณฺยานฺตํ ชฺชนฺตํ วิปาเจนฺตํ ฯ
 เป เต ภิกฺขุ อปปีจฺจนา ฯ เป ฯ เต อฺชฌณฺยานฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อนฺวตฺติตฺวา อนฺวตฺติตฺวา อวสฺถมีณฺทํ

๔๗๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนวคฺคํสํ ปจฺมสํกฺขาปทํ วิภังโก ๓๐๗

อามนฺเตสํ อนุชานามิ ภิกฺขเว คิตาเนน ภิกฺขุณา อนุวสํติวฺวา อนุ-
วสํติวฺวา อวสํถปฺปณฺทํ ญฺญชํติ ๑ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ
อุทฺทิสํเยยฺยถ อคิตาเนน ภิกฺขุณา เอโก อวสํถปฺปณฺโห ญฺญชํติพฺโพ
คโต เจ อุตฺตวี ญฺญชเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๔๗๕] อคิตาโน นาม สกฺโกติ ตมฺหา อวสํถา ปกฺกมิตฺตุ ๑
คิตาโน นาม น สกฺโกติ ตมฺหา อวสํถา ปกฺกมิตฺตุ ๑ อวสํ-
ปฺปณฺโห นาม ปณฺจณฺโห โภชนานํ อณฺเฏตฺร โภชนํ สํถาย วา
มณฺเฑเป วา ญฺญชฺมุเต วา อชฺโฌกาเส วา อโนทิสํสํ ยาวทคฺโค
ปณฺเฑคฺโค โหติ ๑ อคิตาเนน ภิกฺขุณา สกฺกํ ญฺญชํติพฺโพ คโต
เจ อุตฺตวี ญฺญชํสํสํมิตฺติ ปฏิกฺคณฺหาติ อปคฺติ ทุกกฺกสํสํ ๑
อชฺโฌหาเร อชฺโฌหาเร อปคฺติ ปาจิตฺตียสํสํ ๑

[๔๗๖] อคิตาเน อคิตานสํญฺญํ ตทฺตฺตวี อวสํถปฺปณฺทํ ญฺญชํติ
อปคฺติ ปาจิตฺตียสํสํ ๑ อคิตาเน เวมตฺติโก ตทฺตฺตวี อวสํถปฺปณฺทํ
ญฺญชํติ อปคฺติ ปาจิตฺตียสํสํ ๑ อคิตาเน คิตานสํญฺญํ ตทฺตฺตวี
อวสํถปฺปณฺทํ ญฺญชํติ อปคฺติ ปาจิตฺตียสํสํ ๑ คิตาเน อคิตาน-
สํญฺญํ อปคฺติ ทุกกฺกสํสํ ๑ คิตาเน เวมตฺติโก อปคฺติ
ทุกกฺกสํสํ ๑ คิตาเน คิตานสํญฺญํ อนาปคฺติ ๑

[๔๗๗] อนาปคฺติ คิตานสํสํ อคิตาโน สกฺกํ ญฺญชํติ คจฺจนฺโต
วา อากจฺจนฺโต วา ญฺญชํติ สํมิกา นิมฺมุเตวฺวา โภเชนฺติ

๓ ย. ม. ตทฺตฺตวี ๑

โอติสฺส ปณฺณตฺโต โหติ น ยาวตฺตโต ปณฺณตฺโต โหติ
 ปณฺจ โภชนานิ ชเปตฺวา สัพฺพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

ปจฺมสัฏฺฐาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุติยศีกฺขาปทံ

[๔๗๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สัมเยน เทวทศโต ปรีหิณฺณาภ-
 สกฺกาโร^๑ สปริโส กุเลสุ วิณฺณวาเปตฺวา วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชติ ๑
 มนุสฺสา อชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สัมณ-
 สกฺยปุตฺติยา กุเลสุ วิณฺณวาเปตฺวา วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสํนฺติ
 กถํ สัมปณฺณํ น มนํปํ กถํ สํทํ น รุจฺจตีติ ๑ อสฺสํโส
 โห ภิกฺขุ เณ สมนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม เทวทศโต สปริโส กุเลสุ วิณฺณวาเปตฺวา วิณฺณ-
 วาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตวํ เทวทศต สปริโส
 กุเลสุ วิณฺณวาเปตฺวา วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส สปริโส
 กุเลสุ วิณฺณวาเปตฺวา วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสํสึ เณตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑
 เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเทยฺยาถ คณโกชเ
 ปาจิตฺติยนฺติ ๑ เอวเมวํภิ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
 โหติ ๑

๑ ย. ม. ปรีหิณฺณาสกฺกาโร ๑

[๔๗๖] เทน โข ปน สัมเณ มนุสฺสํ คิตาเน ภิกฺขุ ภตฺเตน
 นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกกุจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิภินฺตํ
 ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสํ ฯ อถ โข
 ภควา เอตสฺมิ นีทาเน เอตสฺมิ ปกรเณ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
 อามนฺเตสึ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว คิตาเนน ภิกฺขุณา คณโกชนํ
 ภุญฺชิตฺุ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺติเสยฺยถา
 คณโกชนเณ อณฺเฑตฺร สมฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมฺโย คิตาเน-
 สมฺโย . อयํ ตตฺถ สมฺโยติ ฯ เอวเมว สีกฺขาปทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๗๗] เทน โข ปน สัมเณ มนุสฺสํ จีวรทานสมฺเย สจฺจิ-
 ภาตํ ปฏฺยาเทตฺวา ภิกฺขุ นิมนฺเตนฺติ โภเชตฺวา จีวเรน อจฺญา-
 เทสฺสํมาติ ฯ ภิกฺขุ กุกกุจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิภินฺตํ
 ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ จีวรํ ปริตฺตํ อุปฺปชฺชติ ฯ ภควโต
 เอตมตฺถํ อารโหเสํ ฯ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว จีวรทานสมฺเย คณโกชนํ
 ภุญฺชิตฺุ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺติเสยฺยถา
 คณโกชนเณ อณฺเฑตฺร สมฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมฺโย คิตาเน-
 สมฺโย จีวรทานสมฺโย . อयํ ตตฺถ สมฺโยติ ฯ เอวเมว สีกฺขาปทํ
 ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๗๘] เทน โข ปน สัมเณ มนุสฺสํ จีวรการเก ภิกฺขุ
 ภตฺเตน นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกกุจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิภินฺตํ

๔๘๐] ปาจิตฺติยกณฺเฑ โภชนวคฺคสฺส ทฺธิยสิทฺธาปทํ อหุปฺปณฺณตฺติ ๓๓๓

ภควตา คณโฆชนนฺติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเส ๑ อหุชานามิ
ภิกฺขเว จีวรการสํเย คณโฆสนํ ภูณฺชิคฺคํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ คณโฆสเน อณฺเฑตฺร สํยา
ปาจิตฺติยํ ๑ ตตฺถายํ สํโย คิถานสํโย จีวรทานสํโย จีวร-
การสํโย อยํ ตตฺถ สํโยติ ๑ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุ-
นํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๗๘] เตน โข ปน สํเยน ภิกฺขุ มนุสฺสเสหิ สทฺธิ อหุชานํ
คจฺจนฺติ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตทโวจํ มุหุตฺตํ
อาวุโส อากเมถ ปิณฺทาย จริสฺสํมาติ ๑ เต เอวมาหิสฺส
อิเชว ภนฺเต ภูณฺชถาติ ๑ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา น ปฏิคฺคณฺหนฺติ
ปฏิทฺธิตฺตํ ภควตา คณโฆชนนฺติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเส ๑
อหุชานามิ ภิกฺขเว อหุชานคฺมนสํเย คณโฆสนํ ภูณฺชิคฺคํ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ คณโฆสเน อณฺเฑตฺร
สํยา ปาจิตฺติยํ ๑ ตตฺถายํ สํโย คิถานสํโย จีวรทานสํโย
จีวรการสํโย อหุชานคฺมนสํโย อยํ ตตฺถ สํโยติ ๑ เอวญฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุ-
นํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๘๐] เตน โข ปน สํเยน ภิกฺขุ มนุสฺสเสหิ สทฺธิ นาวาย
คจฺจนฺติ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺสเส เอตทโวจํ มุหุตฺตํ
อาวุโส คีรํ นาวํ^๓ อุปเนถ ปิณฺทาย จริสฺสํมาติ ๑ เต เอว-

๓ ย. ม. ไปตุกเกสฺ อยํ ปาโง น โหติ ๑

มาหังสุ อีเรว ภนฺเต ภุณฺขณฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา น
 ปฏิคุคฺคหนฺติ ปฏิภฺชิตฺตํ ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ ภควโต
 เอตมคฺคํ อารโหเสํสุ ฯ อานุชานามิ ภิกฺขเว นาวาภฺรหฺนสมฺมเย คณ-
 โกชนํ ภุณฺขิตฺตํ เอวเมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัฏฺเฐยฺยาถ
 คณโกชเน อญฺเฐว สมฺมา ปาจิตฺติยํ ฯ คคฺคณํ สมฺมโย คิถาน-
 สมฺมโย จีวรทานสมฺมโย จีวรการสมฺมโย อทฺธานคฺคณสมฺมโย นาวา-
 ภฺรหฺนสมฺมโย อยมํ คคฺคณ สมฺมโยติ ฯ เอวเมจิทํ ภควตา ภิกฺขุ-
 นํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๓] เตน โข ปน สมฺเยน ทิสํสุ วสฺสํ วุคฺคา ภิกฺขุ
 ราชคฺคํ อากฺขณฺติ ภควนฺติ ทสฺสํนาย ฯ มนุสฺสํ นานาเวรชฺชเก
 ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา ภคฺเตน นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา
 นาริชาเสนฺติ ปฏิภฺชิตฺตํ ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ ภควโต
 เอตมคฺคํ อารโหเสํสุ ฯ อานุชานามิ ภิกฺขเว มหาสมฺมเย คณโกชนํ
 ภุณฺขิตฺตํ เอวเมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัฏฺเฐยฺยาถ
 คณโกชเน อญฺเฐว สมฺมา ปาจิตฺติยํ ฯ คคฺคณํ สมฺมโย คิถาน-
 สมฺมโย จีวรทานสมฺมโย จีวรการสมฺมโย อทฺธานคฺคณสมฺมโย นาวา-
 ภฺรหฺนสมฺมโย มหาสมฺมโย อยมํ คคฺคณ สมฺมโยติ ฯ เอวเมจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุ-
 นํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๔] เตน โข ปน สมฺเยน วนฺโท มาคฺชสฺส เสนียสฺส
 พิมฺพิสํวสฺส ฅาตีสํวสฺส อาริยสฺส ปพฺพชฺชิตฺ โหติ ฯ อถ โข

๔๘๒] ปาจิตติยกถา โภชนนวกุคคัสส ทุตติยสิกขาบท อุนุปปณฺณตฺติ ๓๓๓

โส อาชวโก เยน ราชานํ มาคชํ เสนิโย พิมฺพิสาโร เตนุ-
ปสงฺกมิ อุนุปปณฺณตฺวา ราชานํ มาคชํ เสนิโย พิมฺพิสาโร เอตทโวจ
อิจฺจนามหํ มหาราช สํพุทฺธาสนฺนํ ภาตํ กาคฺชนฺติ ฯ สเจ ตวํ
ภนฺเต พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปจฺมํ โภเชยฺยาสี เหวํ กเรยฺยามํติ ฯ
อลโห โส อาชวโก ภิกฺขุณํ สฺนฺติเก ทฺวํ ปาเหสี อธิวาเสตฺตุ เม
ภิกฺขุ สฺวาตนาย ภาตฺตฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจาณฺตา นาธิวาเสตฺติ
ปฏิกฺขิตฺตํ ภควตา คณฺโฆสนฺนํ ฯ อลโห โส อาชวโก เยน
ภควา เตนุปปสงฺกมิ อุนุปปณฺณตฺวา ภควตา สทฺธิํ สมนฺโห
สมนฺโหณํ กถํ สํราณํ วัตฺถาเรตฺวา เขมฺมํ อฏฺฐาสิ ฯ เอก-
มฺหํ จีโต โห โส อาชวโก ภควนฺตํ เอตทโวจ ภวํ โลกโม
ปพฺพุตฺติ อหํ ปพฺพุตฺติ อรหฺติ ปพฺพุตฺติ ปพฺพุตฺตัสส
บีณฺทํ ปฏิกฺกเหตฺตุ อธิวาเสตฺตุ เม ภวํ โคตโม สฺวาตนาย ภาตํ
สทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณนาติ ฯ อธิวาเสตฺติ ภควา ตฺวณฺเฑกาเวน ฯ อลโห
โส อาชวโก ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา ปฏฺถามิ ฯ อลโห
ภควา เอตสฺมิ นีทาเน เอตสฺมิ ปกรเณ ชมฺมํ กถํ กตฺวา
ภิกฺขุ อามนฺเตสี อุนุชานามิ ภิกฺขเว สมนฺนภาตฺตสฺมเย คณฺโฆสนํ
ภณฺนํ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาบทํ อุกฺกัเสยฺยาด
คณฺโฆสนเณ อณฺณตฺร สมนฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมนฺโย คิถา-
สมนฺโย จีวรทานสมนฺโย จีวรการสมนฺโย อทฺธานคมนสมนฺโย นาวา-
ภิรฺทสมนฺโย มหาสมนฺโย สมนฺนภาตฺตสมนฺโย อयํ ตตฺถ สมนฺโยติ ฯ

[๔๘๓] คณโกชนํ นาม ยตุถ จตุตาโร ภิกขุ ปณฺจณํ
 โกชนานํ อณฺเฏตเรน โกชนเน นินฺนิตฺตา ญฺญชฺชติ เอตํ คณโกชนํ
 นาม ๑ อณฺเฏตฺร สํยาติ จเปตฺวา สํมํ ๑ คีตฺถนสํมโย นาม
 อณฺคฺมโส ปาทาบี ฌาติตา โหนฺติ ๑ คีตฺถนสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑
 จัฏฺฐนสํมโย นาม อนคฺคฺเต กจีเน วสุสํมโย ปจฺฉิม มาโส
 อคฺคฺเต กจีเน ปณฺจ มาสา ๑ จัฏฺฐนสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ จัฏ-
 ฐนสํมโย นาม จัฏฺฐ กยิรมาเน ๑ จัฏฺฐนสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑
 อคฺคฺฐนคณนสํมโย นาม อคฺคฺฐนโยชนํ คมิตฺถสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑
 คจฺฉนฺเตน ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ อคฺเตน ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ นาวาภิกฺขุ-
 สํมโย นาม นาวํ อภิกฺขุหิตฺถสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ อารุเพฺห-
 ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ โอโรเพฺห ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ มหาสํมโย นาม ยตุถ
 เทว ตโย ภิกขุ ปิณฺทาย จริตฺวา ยทาเปเนติ จตุตฺเต อคฺเต
 น ยทาเปเนติ ๑ มหาสํมโยติ ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ สมนภคฺคตสํมโย นาม
 โย โกจิ ปริพฺพาชกสํมาปฺนโน ภคฺคํ กโรติ ๑ สมนภคฺคตสํมโยติ
 ญฺญชฺชิตฺพุํ ๑ อณฺเฏตฺร สํยา ญฺญชฺชิตฺถสํมโยติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺโณหาเร อชฺโณหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๘๔] คณโกชนเน คณโกชนนสณฺณํ อณฺเฏตฺร สํยา ญฺญชฺชติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ คณโกชนเน เวเมติโก อณฺเฏตฺร สํยา
 ญฺญชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ คณโกชนเน นคณโกชนนสณฺณํ
 อณฺเฏตฺร สํยา ญฺญชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ นคณโกชนเน

ตติยสิกขาบท

[๔๘๖] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา เวสาลีโย วิหริติ มหาเว
 ภูฏาการสาธาย ๑ เตน โส ปน สมนเณ เวสาลีโย ปณฺเฑนํ
 ภคฺคานํ ภคฺคปฏิปาฏิ อธิฏฺฐิตา โหติ ๑ อถโส อญฺญตรสฺส
 ทถิทฺทสฺส กมฺมการสฺส เขตฺตโหสิ น โส อิทํ โอวกํ ภวิสฺสติ
 ยถาปิเม มนุสฺสา สกฺกจฺจํ ภคฺคํ กโรนฺติ ยนฺนุนาหิปี ภคฺคํ
 กรียยนฺติ ๑ อถโส โส ทถิทฺโท กมฺมกาโร เยน กิรปติโก
 เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ตํ กิรปติกํ เขตฺตโวจ อิจฺฉามหํ
 อยฺยปฺปตฺต พุทฺธปฺปมฺขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ภคฺคํ กาคฺคํ เทหิ เม
 เวตนนฺติ ๑ โสปี โส กิรปติโก สทฺโธ โหติ ปสงฺกโน ๑ อถโส
 โส กิรปติโก สสฺส ทถิทฺทสฺส กมฺมการสฺส อติเรกํ^๑ เวตฺนํ อทาสี ๑
 อถโส โส ทถิทฺโท กมฺมกาโร เยน ภควา เตนฺปสงฺกมิ
 อฺปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสีติ ๑ เอกมนฺตํ
 นิสฺสินฺโน โส โส ทถิทฺโท กมฺมกาโร ภควนฺตํ เขตฺตโวจ อธิวาเสตฺ
 เม ภนฺเต ภควา สุวาคฺคณาย ภคฺคํ สทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณนาติ ๑ มหา
 โส อาวุโส ภิกฺขุสงฺโฆ ชานาหิตี ๑ โหตุ ภนฺเต มหา ภิกฺขุสงฺโฆ
 พหุ เม พทฺธา ปฏิยตฺตา พทฺธมิตฺถเกณฺ^๒ เปยฺยา ปริปุเรตฺถนฺตํ^๓ ๑
 อธิวาเสตี ภควา ตฺถนฺทภาเวน ๑ อถโส โส ทถิทฺโท กมฺมกาโร

๑ ย. ม. อพฺภาติเรกํ ๑ ๒ ย. ม. พทฺธมิตฺถเนน ๑

๔๘๖] ปาจิตติยกถา โภชนวคฺคสฺส ศตยสิกฺขาปทํ นิตานํ ๓๑๗

ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา อญฺเฐยาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
ปทกฺขิณํ ภควา ปกฺกามิ ฯ อสฺสสํ ไซ ภิกฺขุ ทถิตฺเทเน กิร
กมฺมการเณ สฺวาคนาย พุทฺธปฺปมฺไซ ภิกฺขุสงฺโฆ นิมนฺติโต พทฺร-
มิสฺสเกเน เปยฺยา ปริปรุสฺสณฺตํติ ฯ เต กาสฺสเสว ปิณฺฑทาย
จริตฺวา ภูณฺชิสฺส ฯ อสฺสสํ ไซ มนุสฺสา ทถิตฺเทเน กิร กมฺม-
การเณ พุทฺธปฺปมฺไซ ภิกฺขุสงฺโฆ นิมนฺติโตติ ฯ เต ทถิตฺทสฺส
กมฺมการสฺส ปหุตฺติ ขาทณฺมํ โภชนนํ อภิหฺรํสฺส ฯ อถไซ สํ
ทถิตฺุโท กมฺมการโร ศสฺสา รตฺติยา อจฺจุเยเน ปณฺตํ ขาทณฺมํ
โภชนนํ ปฏฺยาทาเปตฺวา ภควโต กาสํ อารโจาเปสสิ กาสโต ภาเน
นิฏฺฐิตํ ภคฺคณฺติ ฯ อถไซ ภควา ปุพฺพพณฺ्हสมํ นิวาเสตฺวา
ปคฺคจฺจวมาทาย เยน ศสฺส ทถิตฺทสฺส กมฺมการสฺส นิเวสนํ
เตนปฺสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ปณฺณคฺเค อาสเน นิสฺสํติ สํทฺธิ
ภิกฺขุสงฺเขเน ฯ อถไซ สํ ทถิตฺุโท กมฺมการโร ภคฺคกฺเค ภิกฺขุ
ปริวีสติ ฯ ภิกฺขุ เหวมาหํสฺส โลกํ อากุโส เทหิ โลกํ อากุโส
เทหํติ ฯ มา ไซ คฺคเมเห ภาเน อยํ ทถิตฺุโท กมฺมการโรติ
โลกํ โลกํ ปฏฺิคุณฺหิตฺถ ปหุตฺติ เม ขาทณฺมํ โภชนนํ ปฏฺยคฺตํ
ปฏฺิคุณฺหาเด ภาเน ยาวทคฺคณฺติ ฯ น ไซ มยํ อากุโส เอตฺถการณา
โลกํ โลกํ ปฏฺิคุณฺหาม อปฺปจ มยํ กาสฺสเสว ปิณฺฑทาย จริตฺวา
ภูณฺชิมฺหา เตน มยํ โลกํ โลกํ ปฏฺิคุณฺหามาติ ฯ อถไซ
สํ ทถิตฺุโท กมฺมการโร อฺชฺชฌายติ ฐยติ วิปาเจติ กถํ หิ

นาม ภทฺทชฺรดา มยา นิมนฺตฺตา อณฺเวยชฺร ญญชฺชิสฺสํนฺตฺติ น
 จาหิ ปฏฺวิโธ ยาวทคฺคํ ทาตฺตนฺติ ฯ อสฺสํโสสฺสํ โช ภิกฺขุ คสฺสํ
 ทตฺติทสฺสํ กมฺมการสฺสํ อชฺชฌายนฺตสฺสํ ชฺชยนฺตสฺสํ วิปาเจนตสฺสํ ฯ
 เป เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อณฺเวยชฺร นิมนฺตฺตา อณฺเวยชฺร ญญชฺชิสฺสํนฺตฺติ
 ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อณฺเวยชฺร นิมนฺตฺตา อณฺเวยชฺร
 ญญชฺชิสฺสํนฺตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
 หิ นาม เต ภิกฺขเว โมชปฺริสา อณฺเวยชฺร นิมนฺตฺตา อณฺเวยชฺร
 ญญชฺชิสฺสํนฺตฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ
 วา ญิยฺโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวฺเมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุตฺถิเสยฺยถา ปรมฺพรโฆสเน ปาจิตฺติยนฺติ ฯ เอวฺเมจิทํ ภควา
 ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตคํ โหติ ฯ

[๔๘๗] เตน ไช ปน สัมเขน ฌณตโร ภิกขุ คีตาโน
โหติ ฯ ฌณตโร ภิกขุ มีนุทปาตํ อาทาย เขน ไส ภิกขุ
เตนุปลังกมิ อุปปลังกมิทฺวา ตํ ภิกขุ เอตทโวจ ภุชสาหิ
อาวุโสติ ฯ อถํ อาวุโส อคฺคิ เม ภตฺตปจฺจาสาติ ฯ คตฺถ
ภิกขุโน มีนุทปาโต อุตฺตฺเร อหริยคฺค ๑ ไส ภิกขุ น จิตฺตรูปํ
ภุชสิ ฯ ภควโต เอตมคฺคํ อโรเจสฺสุ ๑ อถไช ภควา เอตสฺมิ
นินทาเน เอตสฺมิ ปกฺรณ ฆมฺมิ กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ
อนฺุชานามิ ภิกฺขเว คีตาเนน ภิกฺขุนา ปรมุปรโภชนํ ภุชสิคฺคํ เอวณฺุจ

๔๘๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนนวกุสฺสํ ตตฺถ สิกฺขาปทํ อนุปฺปณฺณตฺติ ๓๓๘

ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ ปรมฺปรโรชเน อณฺณตฺร
สมฺมา ปาจิตฺตียํ ฯ ตตฺถายํ สมฺมโย คิถานสมฺมโย อयํ ตตฺถ
สมฺมโยติ ฯ เอยฺยจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๘] เตน โข ปน สมฺเยน มนุสฺสํ จัรวฺรทณสมฺเย สจฺจว-
รทตฺตํ ปฏฺยิยาเทตฺวา ภิกฺขุ นิมฺมเตนฺติ โภเชตฺวา จัวเรน อจฺญา-
เทสฺสํมาติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาชิวาเสนฺติ ปฏฺยิขิตฺตํ
ภควตา ปรมฺปรโรชนนฺติ ฯ จัวรํ ปริตฺตํ อุปฺปชฺชติ ฯ ภควโต
เอตมตฺตํ อารโหเสสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว จัรวฺรทณสมฺเย ปรมฺปร-
โรชนํ ญญชิตฺุ เอยฺยจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิ-
เสยฺยาถ ปรมฺปรโรชเน อณฺณตฺร สมฺมา ปาจิตฺตียํ ฯ ตตฺถายํ
สมฺมโย คิถานสมฺมโย จัรวฺรทณสมฺมโย อयํ ตตฺถ สมฺมโยติ ฯ
เอยฺยจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๙] เตน โข ปน สมฺเยน มนุสฺสํ จัวรการเก ภิกฺขุ
ภตฺเตน นิมฺมเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาชิวาเสนฺติ ปฏฺยิขิตฺตํ
ภควตา ปรมฺปรโรชนนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ อารโหเสสฺสุ ฯ อนุ-
ชานามิ ภิกฺขเว จัวรการสมฺเย ปรมฺปรโรชนํ ญญชิตฺุ เอยฺยจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ ปรมฺปรโรชเน อณฺณตฺร
สมฺมา ปาจิตฺตียํ ฯ ตตฺถายํ สมฺมโย คิถานสมฺมโย จัวรทณสมฺมโย
จัวรการสมฺมโย อยํ ตตฺถ สมฺมโยติ ฯ เอยฺยจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ
สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๐] อถโฆ ภควา ปุพฺพณฺหํมยํ นิวาเสตุวา ปตฺตจฺฉิร-
 มาทาย อายสฺมึตา อานนฺเทน ปจฺจาสฺมณฺเณ เยน อณฺเฑตฺรํ กุถํ
 .เตนุปลงฺกมึ อุปลงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสึทึ ๑ อถโฆ
 เต มนุสฺสํสา ภควโต ๑ อายสฺมโต ๑ อานนฺทสฺส โภชนํ อทฺธํ ๑
 อายสฺมา อานนฺโท กุกฺกุจฺจาณฺโณ น ปฏิคฺคณฺหาติ ๑ คณฺหาหิ
 อานนฺหาติ ๑ อถ ภควา อตฺถิ เม ภตฺตปจฺจาสฺมาติ ๑ เตนทานนฺท
 จิกฺขุเปตฺวา คณฺหาหํติ ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ
 ปกรเณ ทุมฺมํ กถํ ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสึ อานุขานามิ ภิกฺขเว
 ภตฺตปจฺจาสฺมา จิกฺขุเปตฺวา ปรมฺปรโภชนํ ภูณฺชิตุํ เขวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว จิกฺขุเปตพฺพํ มยฺหิ ภตฺตปจฺจาสฺมา อิตฺถนฺนามสฺส ทุมฺมํติ ๑

[๔๘๑] ปรมฺปรโภชนํ นาม ปณฺจณฺนํ โภชนานํ อณฺเฑตฺเรน
 โภชนเณ นิมนฺตฺโต ตํ ชเปตฺวา อณฺเฑ ปณฺจณฺนํ โภชนานํ อณฺเฑตฺรํ
 โภชนํ ภูณฺชติ เอตํ ปรมฺปรโภชนํ นาม ๑ อณฺเฑตฺรํ สฺมยฺาติ
 ชเปตฺวา สฺมยํ ๑ คิถานสฺมโย นาม น สกฺโกติ เขกาสเน
 นิสฺสินฺโน ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตุํ ๑ คิถานสฺมโยติ ภูณฺชิตพฺพํ ๑ จีวรทา-
 นสฺมโย นาม อนตฺตเต กจีเน วสฺสํสาณสฺส ปจฺฉิมํ มาโส อตฺถเต
 กจีเน ปณฺจ มาสา ๑ จีวรทานสฺมโยติ ภูณฺชิตพฺพํ ๑ จีวรการ-
 สฺมโย นาม จีวเร กยิรมาเน ๑ จีวรการสฺมโยติ ภูณฺชิตพฺพํ ๑
 อณฺเฑตฺรํ สฺมยฺา ภูณฺชิสฺสํสามํติ ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อยํ ปาโสี น โหติ ๑

๔๘๓] ปาจิตฺตียกณฺเห โภชนวคฺคํ คตฺตยํ สิกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๓๒๓

อชฺโฌหาเร อชฺโฌหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๘๒] ปรมฺปรโภชนเ ปรมฺปรโภชนสํญญํ อณฺณตฺตฺร สํมยา
ภุญฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปรมฺปรโภชนเ เวมตฺติโก
อณฺณตฺตฺร สํมยา ภุญฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปรมฺปร-
โภชนเ นปรมฺปรโภชนสํญญํ อณฺณตฺตฺร สํมยา ภุญฺชติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ นปรมฺปรโภชนเ ปรมฺปรโภชนสํญญํ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ นปรมฺปรโภชนเ เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
นปรมฺปรโภชนเ นปรมฺปรโภชนสํญญํ อนาปตฺติ ฯ

[๔๘๓] อนาปตฺติ สํมเย วิกปฺเปตฺวา ภุญฺชติ เทว คโย
นิมนฺตเเน เอกโต ภุญฺชติ นิมนฺตนปฺปิปาฏิยา ภุญฺชติ สกฺเกน
คาเมเน นิมนฺตโต คสฺสํ คาเม ยตฺถ กตฺถจิ ภุญฺชติ สกฺเกน
ปฺปูเคน นิมนฺตโต คสฺสํ ปฺปูเค ยตฺถ กตฺถจิ ภุญฺชติ นิมนฺตียมาโน
ภิกฺขุ คเหสฺสํมํติ ภณฺติ นิจุภตฺเต สํถากภตฺเต ปกฺขิเก
อุโปสฺสเถ ปาฏิปตฺติเก ปณฺจ โภชนานิ จเปตฺวา สํพุทฺธ
อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

คตฺตยํ สิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถศีกฺขาปทํ

[๔๔๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาทปฺปณฺทิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน กาณมาตา
อุปาสิกา สทฺธา โหติ ปสฺสนา ๑ กาณา ความเก อญฺญตรสฺส
ปุริสสฺส ทินฺนา โหติ ๑ อถโห กาณา มาตุฆรํ อคฺมาสี เกณจิเทว
ภรณฺเเยน ๑ อถโห กาณาย สํมิโก กาณาย สฺนฺติเก ทฺตํ
ปาเหสี อากฺขุณฺณํ กาณา อิจฺฉามิ กาณาย อากฺคณฺติ ๑
อถโห กาณมาตา อุปาสิกา กิสมํ วิย วิตฺตหตฺถํ คนฺตุนฺติ
ปฺปวํ ปจิ ๑ ปกฺกเก ปฺปเว อญฺญตโร ปฺปนฺนจาวริโก ภิกฺขุ กาณมาตาย
อุปาสิกาย นิเวสนํ ปาวีสี ๑ อถโห กาณมาตา อุปาสิกา คสฺส
ภิกฺขุโน ปฺปวํ ทาเปสี ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อญฺญสฺส อากฺกิขิ ๑
คสฺสํ ปฺปวํ ทาเปสี ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อญฺญสฺส อากฺกิขิ ๑
คสฺสํ ปฺปวํ ทาเปสี ๑ ยถาปฏฺยคฺคํ ปฺปวํ ปรีกฺขยํ อคฺมาสี ๑
ทฺตฺยมฺปิโห กาณาย สํมิโก กาณาย สฺนฺติเก ทฺตํ ปาเหสี
อากฺขุณฺณํ กาณา อิจฺฉามิ กาณาย อากฺคณฺติ ๑ ทฺตฺยมฺปิโห
กาณมาตา อุปาสิกา กิสมํ วิย วิตฺตหตฺถํ คนฺตุนฺติ ปฺปวํ ปจิ ๑
ปกฺกเก ปฺปเว อญฺญตโร ปฺปนฺนจาวริโก ภิกฺขุ กาณมาตาย อุปาสิกาย
นิเวสนํ ปาวีสี ๑ อถโห กาณมาตา อุปาสิกา คสฺส ภิกฺขุโน
ปฺปวํ ทาเปสี ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อญฺญสฺส อากฺกิขิ ๑ คสฺสํ

๔๘๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนนวกุคฺคสฺส จตุตฺถสិฏฺฐาปทံ นິทานํ ๓๒๓

ปฺปวํ ทาเปสึ ฯ โส นิกฺขมิตฺวา อณฺเฏสฺส อากิณฺโณ ฯ ตสฺสํ
ปฺปวํ ทาเปสึ ฯ ยถาปฺปียคฺคํ ปฺปวํ ปริกฺขຍํ อคฺมาสี ฯ ตตฺถมฺปิ
กาณาย สํมิโก กาณาย สฺนฺติเก ทฺถํ ปาເေສိ ฌากฺขุ
กาณာ อิจฺฉามิ กาณาย ฌาคคํ สฺเจ กาณာ นาคฺมิສฺສຕိ
ອຫံ ອນຸພັ ປຊາປຕິ ອາເສສຸສຳມິຕິ ັ ຕຕຍມຸໂໄ ກາເນມາຕາ ອຸປາສິກາ
ກິສຸມິ ວິຍ ວິຕຸທທຸດຸ ຄນຸທຸນຕິ ປຸວິ ປຈິ ັ ປກຸເ ປຸເ ອນຸເຕໂ
ມີເນຸຈາວິໂກ ກິກຸຸ ກາເນມາຕາຍ ອຸປາສິກາຍ ນິເວສນຸ ປາວິສິ ັ
ອດໂ ກາເນມາຕາ ອຸປາສິກາ ຕສຸສ ກິກຸຸໂນ ປຸວິ ຫາເປສິ ັ ໂສ
ນິກຸຂມິຕຸວາ ອນຸເຕສຸສ ອາຈິກຸຂິ ັ ຕສຸສຳມິ ປຸວິ ຫາເປສິ ັ ໂສ
ນິກຸຂມິຕຸວາ ອນຸເຕສຸສ ອາຈິກຸຂິ ັ ຕສຸສຳມິ ປຸວິ ຫາເປສິ ັ ຍຕາ-
ປັຍຍຕຸຕຸ ປຸວິ ປັກຸຂຍັ ອກມາສິ ັ ອດໂ ກາເນຍ ສຳມິໂກ ອນຸພັ
ປຊາປຕິ ອາເສສິ ັ ອສຸໂສສິ ໂ ກາເນ ຕເນ ກິວ ປຸວິເສນ
ອນຸເ ປຊາປຕິ ອານີຕາຕິ ັ ສາ ໂຣທຸຕິ ອງຸຈຳສິ ັ ອດໂ
ກວາ ປຸພຸພຸນຸສຸມຍັ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕຈິວຣມາຫາຍ ເຍນ ກາເນ-
ມາຕາຍ ອຸປາສິກາຍ ນິເວສນຸ ຕເນປສຸກມິ ອຸປສຸກມິຕຸວາ ປນຸເຕ
ອາສເ ນິສິຕິ ັ ອດໂ ກາເນມາຕາ ອຸປາສິກາ ເຍນ ກວາ
ຕເນປສຸກມິ ອຸປສຸກມິຕຸວາ ກວນຸຕິ ອກິວາເຕຕຸວາ ເອກມນຸຕິ ນິສິຕິ ັ
ເອກມນຸຕິ ນິສິນຸ ໂ ກາເນມາຕຸວິ ອຸປາສິກິ ກວາ ເຕຕໂວຈ
ກິສຸສຳຍັ ກາເນ ໂຣທຕິຕິ ັ ອດໂ ກາເນມາຕາ ອຸປາສິກາ ກວໂຕ
ເຕຕມຕຸຕິ ອາໂຣເຈສິ ັ ອດໂ ກວາ ກາເນມາຕຸວິ ອຸປາສິກິ ຣມຸມິຍາ

ภคยา สันทสเสตฺวา สมาทเปตฺวา สมนุคฺเชตฺวา สมนุทฺเสตฺวา
อฺนุจายาสนา ปฏกามิ ฯ

[๔๘๕] เตน โข ปน สมนฺเน อณฺเฏตโร สตุโก ราชคหา
ปฏฺยาโลกํ คนฺดุกาโม โหติ ฯ อณฺเฏตโร ปิณฑจาริกโก ภิกฺขุ
คํ สตุคํ ปิณฑาย ปาวิสิ ฯ อณฺเฏตโร อฺปาสโก ตสฺส ภิกฺขุโน
สตุคํ ทาเปสิ ฯ โส ภิกฺขุํมิตฺวา อณฺเฏสฺส อากฺขิ ฯ ตสฺสํปิ
สตุคํ ทาเปสิ ฯ โส ภิกฺขุํมิตฺวา อณฺเฏสฺส อากฺขิ ฯ ตสฺสํปิ
สตุคํ ทาเปสิ ฯ ยถาปฏฺยตุคํ ปาเถยํ ปริทฺขยํ อคฺมาสิ ฯ
อถ โข โส อฺปาสโก เต มนุสฺสเส เขตฺทโวจ อชฺชฺโณห อຍ္ယา
อาคเมถ ยถาปฏฺยตุคํ ปาเถยํ อຍ္ယานํ ทิหนํ ปาเถยํ ปฏฺยา-
เทตฺสํมิตฺติ ฯ นായยํ สกฺกา อาคเมตฺ ปรยาโต สตุโกติ อคฺมํสุ ฯ
อถ โข ตสฺส อฺปาสกสฺส ปาเถยํ ปฏฺยาเทตฺวา ปจฺฉา คจฺฉนฺตสฺส
โจรา อจฺฉินฺทิสฺสุ ฯ มนุสฺสํ อชฺชฺฌายนฺติ ชฺชฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม สมนฺนา สกฺยปฺตฺติยา น มคฺคํ ชานิตฺวา ปฏฺยคฺคเทตฺสํนฺติ
อຍ္ ยํ อิเมสํ ทตฺวา ปจฺฉา คจฺฉนฺโต โจเรหิ อจฺฉินฺโนติ ฯ
อตฺถโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฺฌายนฺตานํ ชฺชฺนฺตานํ วิปา-
เจนฺตานํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมฺตํ อโรเจสฺสุ ฯ
อถ โข ภควา เอตส്മํ นิทาเน เอตส്മํ ปกฺรเณ ชมฺมํ กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณ-

๑ ย. ม. นાયโย ฯ

๔๘๖] ปาจิตติยกถา โทชนวคฺคสฺส จตุตฺถสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๓๕

เปสฺสํมี ทสฺส อตฺถวสฺส ปฏิจฺจ สงฺฆสฺสชฺชตฺยา สงฺฆฉาสฺสตฺยา ฯ เป ฯ
วีนยานคฺคหยา ฯ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุกฺกิ-
เสยฺยาถ ภิกฺขุ ปเนว กุถ อูปคตํ ปุเวหิ วา มนุเถหิ วา
อภิหฺวจุํ ปวาเรยฺย ฯ อากงฺขมาเนน ภิกฺขนา ทฺวิคฺติปคฺตปุรา
ปฏิกฺคเหตุพฺพา ฯ ตโต เจ อุตฺตริ^๑ ปฏิกฺคณฺเหยยฺย ปาจิตฺติยํ ฯ
ทฺวิคฺติปคฺตปุเร ปฏิกฺคเหตุวา ตโต นํหริตฺวา ภิกฺขุหิ สํกฺขํ สํวิภสิ-
ตพฺพํ อิมํ คตฺถ สํมจฺจติ ฯ

[๔๘๖] ภิกฺขุ ปเนว กุถ อูปคตฺตํ กุถ นาม จตฺตาริ กุถานิ
ชฺคตฺติยกุถํ พุราหุณฺณกุถํ เวสฺสํกุถํ สํกฺกกุถํ ฯ อูปคตฺตํ คตฺถ
อูปคตํ ฯ ปวํ นาม ยงฺกิณฺณิ ปหิณฺณตฺถาย ปฏฺยคฺตํ ฯ มนุถํ
นาม ยงฺกิณฺณิ ปาถะยฺยตฺถาย ปฏฺยคฺตํ ฯ อภิหฺวจุํ ปวาเรยฺยาติ
ยวตฺกํ อิจฺฉสิ ตาวตฺกํ คณฺหาหํติ ฯ อากงฺขมาเนนาติ อิจฺฉ-
มาเนน ฯ ทฺวิคฺติปคฺตปุรา ปฏิกฺคเหตุพฺพาติ เทวตโยปคฺตปุรา
ปฏิกฺคเหตุพฺพา ฯ ตโต เจ อุตฺตริ^๑ ปฏิกฺคณฺเหยยฺยาติ ตทฺตฺตริ^๒
ปฏิกฺคณฺหาติ อापคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ ทฺวิคฺติปคฺตปุเร ปฏิก-
คเหตุวา ตโต นิทฺธมนฺเตน ภิกฺขุ ปสฺสํติวา อากิณฺณิขพฺพํ อมฺตฺร
มยา ทฺวิคฺติปคฺตปุรา ปฏิกฺคหิตา มา โห คตฺถ ปฏิกฺคณฺหํติ ฯ
สเจ ปสฺสํติวา นากิณฺณิ อापคฺติ ทฺกฏฺฐสฺส ฯ สเจ อากิณฺณิ
ปฏิกฺคณฺหาติ อापคฺติ ทฺกฏฺฐสฺส ฯ

๑ บ. ม. อุตฺตริ ฯ ๒ บ. ม. ตทฺตฺตริ ฯ

[๔๘๗] ตโต-นัหริตฺวา ภิกฺขุหิ สทฺธิ สํวิภชิตพฺพนฺติ ปฏิภกฺกมนํ
 นัหริตฺวา สํวิภชิตพฺพํ ฯ อยํ ตตฺถ สํมัจฺฉติ อยํ ตตฺถ อหฺนุสมฺมตฺตา ฯ
 อติเรกทฺวิตฺติปคฺตปุเร อติเรกสํญมํ ปฏิคฺคณฺหาติ อาปคฺติ ปาจิตฺติ-
 ยสฺสํ ฯ อติเรกทฺวิตฺติปคฺตปุเร เวมตีโก ปฏิคฺคณฺหาติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺติยสฺสํ ฯ อติเรกทฺวิตฺติปคฺตปุเร อุนกสํญมํ ปฏิคฺคณฺหาติ
 อาปคฺติ ปาจิตฺติยสฺสํ ฯ อุนกทฺวิตฺติปคฺตปุเร อติเรกสํญมํ อาปคฺติ
 ทุกกฺขสฺสํ ฯ อุนกทฺวิตฺติปคฺตปุเร เวมตีโก อาปคฺติ ทุกกฺขสฺสํ ฯ
 อุนกทฺวิตฺติปคฺตปุเร อุนกสํญมํ อนาปคฺติ ฯ

[๔๘๘] อนาปคฺติ ทฺวิตฺติปคฺตปุเร ปฏิคฺคณฺหาติ อุนกทฺวิตฺติ-
 ปคฺตปุเร ปฏิคฺคณฺหาติ น ปหิณฺนคฺตฺถาย น ปาเถยฺยคฺตฺถาย ปฏิ-
 ยศฺคํ เทนฺติ ปหิณฺนคฺตฺถาย วา ปาเถยฺยคฺตฺถาย วา ปฏियศฺคตฺถสํกํ
 เทนฺติ คมฺเห ปฏิปฺปลสฺสํทฺเช เทนฺติ ฌาตฺกานํ ปวารีตานํ
 อณฺณสฺสํคฺตฺถาย อคฺคโน รุเนน อุมฺมคฺตฺถสฺสํ ชาทิกมฺมิกสฺสํสํธาติ ฯ
 จตฺตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ປຼູມສັກຂາປຸ້

[໔໔໔] ເດນ ສ່ມເຍນ ພຸທຸໂຂ ກວາ ສ່າວດຸດິຍໍ ວິຫຣຕິ ເຫດເນ
ອນາດມີຸດິກສຸສ ອາຣາເມ ຯ ເດນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ອນຸດຕໂ
ພຸຣາຸມໂນ ກິກຸຊ ນິມນເຕຕຸວາ ໂກເຊສີ ຯ ກິກຸຊ ກຸດຸດາວໍ ປວາຣິຕາ
ພາຕິກຸຣາຕິ ຄນຸຕຸວາ ເອກຈຸເຈ ກຸນຊີສຸ ເອກຈຸເຈ ມີຸນຸທປາຕໍ
ອາຫາຍ ອຄມໍສຸ ຯ ອຄໂຂ ໂສ ພຸຣາຸມໂນ ປຣິວິສຸສເກ ເອຕທໂວຈ
ກິກຸຊ ມຍາ ອຍຸຍາ ສ່ນຕປຸມີຕາ ເອດ ຕຸເມຸຮີ ສ່ນຕປຸເປສຸສຳມິຕິ ຯ
ເຕ ເວມາຮີສຸ ກິ ຕຸວໍ ອຍຸຍ ອເມຸ ສ່ນຕປຸເປສຸສີ ເຍມີ ຕຍາ
ນິມນຸຕິຕາ ເຕມີ ອມຸຮາກໍ ພຣາຕິ ອາຄນຸຕຸວາ ເອກຈຸເຈ ກຸນຊີສຸ
ເອກຈຸເຈ ມີຸນຸທປາຕໍ ອາຫາຍ ອຄມໍສຸຕິ ຯ ອຄໂຂ ໂສ ພຸຣາຸມໂນ
ອຸຊຸນາຍຕິ ຂີຍຕິ ວິປາເຈຕິ ກຄໍ ທິ ນາມ ກຸທຸທຸດາ ອມຸຮາກໍ
ພຣ ກຸນຊີຕຸວາ ອນຸເຕຣ ກຸນຊີສຸສ່ນຕິ ນ ຈາຕໍ ປຣິພໂຕ ຍາວທຸດໍ
ທາຕຸນຕິ ຯ ອສຸໂສສຸ ໂຂ ກິກຸຊ ຕສຸສ ພຸຣາຸມເນສຸສ ອຸຊຸນາຍນຸຕສຸສ
ຂີຍນຸຕສຸສ ວິປາເຈນຸຕສຸສ ຯ ເຍ ເຕ ກິກຸຊ ອປຸມີຈຸດາ ຯ ເປ ຯ ເຕ
ອຸຊຸນາຍນຸຕິ ຂີຍນຸຕິ ວິປາເຈນຸຕິ ກຄໍ ທິ ນາມ ກິກຸຊ ກຸດຸດາວໍ
ປວາຣິຕາ ອນຸເຕຣ ກຸນຊີສຸສ່ນຕິຕິ ຯ ເປ ຯ ສຈຸຈໍ ກິຣ ກິກຸຊເວ
ກິກຸຊ ກຸດຸດາວໍ ປວາຣິຕາ ອນຸເຕຣ ກຸນຊີສຸຕິຕິ ຯ ສຈຸຈໍ ກວາຕິ ຯ
ວິຄຣາຕິ ພຸທຸໂຂ ກວາ ກຄໍ ທິ ນາມ ເຕ ກິກຸຊເວ ໂມພຣິວິສາ
ກຸດຸດາວໍ ປວາຣິຕາ ອນຸເຕຣ ກຸນຊີສຸສ່ນຕິ ເນຕໍ ກິກຸຊເວ ອປຸ-

ปัสสนานัน ภา ปสาทาย ปัสสนานัน ภา ภิกขุโยภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ
 ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภุตฺตาวั
 ปวารีโต ขาถนํ ภา โภชนํ ภา ขาเทยฺย ภา ภุณฺเชยฺย ภา
 ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ
 โหติ ฯ

[๕๐๐] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ คิถานานํ ภิกฺขุณํ ปณฺเฑ
 ปิณฺณปาเต นํหฺรณฺติ ฯ คิถานา น จิตฺตฺฐปํ ภุณฺชนฺติ ฯ ตานิ
 ภิกฺขุ ฌทฺแทนฺติ ฯ อสฺสัสสํ โข ภควา อจฺจุสฺสทฺทํ มหาสฺสทฺทํ
 กาโกรวสฺสทฺทํ สุตฺวาน อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสฺสิ ภินฺนุ โข
 สสํ อานนฺท อจฺจุสฺสทฺโท มหาสฺสทฺโท กาโกรวสฺสทฺโทติ ฯ อถ โข
 อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เขตมคฺคํ อาโรเจสฺสิ ฯ ภุณฺเชยฺยํ
 ปนानนฺท ภิกฺขุ คิถานาติวิคฺคณฺติ ฯ น ภุณฺเชยฺยํ ภควาติ ฯ
 อถ โข ภควา เขตสฺมํ นีทาเน เขตสฺมํ ปกรณฺเณ ชมฺมํ กถํ
 กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนฺชานามิ ภิกฺขเว คิถานสฺสํ จ
 อคิถานสฺสํ จ อติวิคฺคํ ภุณฺชิตุํ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อติวิคฺคํ
 กาคพฺพํ อถเมตํ สพฺพนฺติ ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภุตฺตาวั ปวารีโต อนติวิคฺคํ
 ขาถนํ ภา โภชนํ ภา ขาเทยฺย ภา ภุณฺเชยฺย ภา ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๐๑] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ
 อยํ อิมสฺมํ อคฺคเ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภุตฺตาวั นาม ปณฺจณฺนํ

๕๐๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนนวกุคฺคํ ปณฺณมสํกุชฺชาปทํ ปทภาชนํ ๓๒๘

โภชนานํ อณฺณตฺรํ โภชนํ อนฺตมโส กุสฺสฺสเคนปี ภูตํ โหติ ฯ
ปวารีโต นาม อสนํ ปณฺณายติ โภชนํ ปณฺณายติ หตฺถปาเส
จีโต อภิหริติ ปฏิกุเชโป ปณฺณายติ ฯ อนตฺติริคฺคํ นาม
อกปฺปมัยกํ โหติ อปฺปฏิกฺคหิตกํ โหติ อญฺจุจาริตกํ โหติ
อหตฺถปาเส กํ โหติ อภุตฺตาวินา กํ โหติ ภูตฺตาวินา
ปวารีเตน อาสนา อญฺจุเตน กํ โหติ อตฺเตมํ สํพฺพนฺติ อตุคฺคํ
โหติ น คิถานาติริคฺคํ โหติ เอตํ อนตฺติริคฺคํ นาม ฯ อตฺติริคฺคํ
นาม กปฺปมัยกํ โหติ ปฏิคฺคหิตกํ โหติ อญฺจุจาริตกํ โหติ
หตฺถปาเส กํ โหติ ภูตฺตาวินา กํ โหติ ภูตฺตาวินา ปวารีเตน
อาสนา อญฺจุเตน กํ โหติ อตฺเตมํ สํพฺพนฺติ อตุคฺคํ โหติ
คิถานาติริคฺคํ โหติ เอตํ อตฺติริคฺคํ นาม ฯ ชาทํ นาม ปณฺณ
โภชนานิ ยามกาทิกํ สํคฺคาหกาทิกํ ยาวชฺชวักกํ จเปตฺวา อวเสถ
ชาทํ นาม ฯ โภชนํ นาม ปณฺณ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส
สํคฺค มจฺจุโด มํสํ ฯ ชาทิสฺสํสามิ ภูตฺติสฺสํสามิติ ปฏิคฺคณฺหาติ อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺธํ ฯ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียุตฺตํ ฯ

[๕๐๒] อนตฺติริคฺเค อนตฺติริคฺคตฺถนํ ชาทํ วา โภชนํ วา
ชาทติ วา ภูตฺตติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียุตฺตํ ฯ อนตฺติริคฺเค
เวมตฺติโก ชาทํ วา โภชนํ วา ชาทติ วา ภูตฺตติ วา
อาปตฺติ ปาจิตฺตียุตฺตํ ฯ อนตฺติริคฺเค อตฺติริคฺคตฺถนํ ชาทํ วา
โภชนํ วา ชาทติ วา ภูตฺตติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียุตฺตํ ฯ

ยามกาถิโก สัตตะทาหกาถิโก ยาวชัฎิโก ออาหารคฺคทาย ปฏิคฺคณหาติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺโณหาเร อชฺโณหาเร อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
 อติริคฺเต อนติริคฺตคฺคณเณ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อติริคฺเต เวมตีโก
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อติริคฺเต อติริคฺตคฺคณเณ อนาปคฺติ ๑

[๕๐๓] อนาปคฺติ อติริคฺตํ การาวเปตฺวา ภูณฺชติ อติริคฺตํ
 การาวเปตฺวา ภูณฺชิสฺสํมิตฺติ ปฏิคฺคณหาติ อณฺเณสฺสคฺคทาย หรณฺโต
 คจฺจนฺติ คิตานสฺส สฺสํกํ ภูณฺชติ ยามกาถิโก สัตตะทาหกาถิโก
 ยาวชัฎิโก สติ ปจฺจเย ปริภูณฺชติ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิ-
 กสฺสํสํสํ ๑

ปณฺจมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ฉกฺขจัสสิกาปทํ

[๕๐๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีณฺหิภิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน เทว ภิกฺขุ
โกธเลสุ ชนปเทสุ สํวตฺถิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺนา โหนฺติ ๑ เอโก
ภิกฺขุ อนาจารํ อจฺจริติ ๑ ทฺติโย ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ มา
อาวุโส เอวํปํ อกาสิ เนตํ กปฺปตฺตํ ๑ โส ตสฺมี อฺปนฺนํ ๑
อถโห เต ภิกฺขุ สํวตฺถิ อคฺมํสุ ๑ เตน โห ปน สัมเยน
สํวตฺถิยํ อณฺเฏตฺรสุ สฺส ปุคฺคสุ สํวตฺถิยํ โหติ ๑ ทฺติโย ภิกฺขุ
ภุตฺตาวั ปวารีโต โหติ ๑ อฺปนฺนํโห ภิกฺขุ ฌาติภฺตํ คนฺตว
มีณฺหปาทํ อาทาย เยน โส ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ ภุณฺหาหิ อาวุโสติ ๑ อถ อาวุโส ปรี
ปุณฺณโณมฺหํติ ๑ สฺนํทโร อาวุโส มีณฺหปาทํ ภุณฺหาหํติ ๑
อถโห โส ภิกฺขุ เตน ภิกฺขุณา นิปฺปิยมาโน ตํ มีณฺหปาทํ
ภุณฺชิ ๑ อฺปนฺนํโห ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ ตฺवं หิ นาม
อาวุโส มํ วตฺตพฺพํ มณฺเณสิ ยํ ตฺवं ภุตฺตาวั ปวารีโต อนฺติวิตฺตํ
โกชนํ ภุณฺชํสํติ ๑ นนุ อาวุโส อจฺจริตฺตพฺพนํติ ๑ นนุ อาวุโส
ปุจฺฉิตฺตพฺพนํติ ๑ อถโห โส ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อฺชฺชณฺยานํติ ชฺชํนํติ วิปาเจนํติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ภุตฺตาวั ปวารีตํ อนฺติวิตฺตํโกชนํ

อภิหฺนุจฺ ปรวาเรสฺสํคํติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิรฺ ตฺวํ ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภุคฺคตาวิ
 ปวารีตํ อนตฺติวิคฺเคเน โภชนเนน อภิหฺนุจฺ ปรวาเรสฺสํคํติ ๑ สจฺจํ ภคฺควาติ ๑
 วิคฺคหิ พุทฺโธ ภคฺควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺปฺริสฺ ภิกฺขุ ภุคฺคตาวิ
 ปวารีตํ อนตฺติวิคฺเคเน โภชนเนน อภิหฺนุจฺ ปรวาเรสฺสํคํติ เหน้ตํ โมฆปฺปฺริสฺ
 อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑
 เอยฺยจฺ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยยาถ โย ปน
 ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภุคฺคตาวิ ปวารีตํ อนตฺติวิคฺเคเน ชาทฺถ์เยน วา โภชน์เยน
 วา อภิหฺนุจฺ ปรวาเรยฺย หนฺนท ภิกฺขุ ชาทฺถ์ วา ภุคฺคชฺช วาติ
 ชานํ อาสํททาเปกฺโข ภุคฺคตฺถมํ ปาจิคฺคิยนฺนํ ๑

[๕๐๕] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมํสํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุติ อณฺณํ ภิกฺขุ ๑
 ภุคฺคตาวิ นาม ปณฺณนํ โภชนนํ อณฺณตฺวํ โภชนํ อนฺนตฺมโส
 กุสฺสฺสเคนนํ ภุคฺคํ โหติ ๑ ปวารีโต นาม อาสํนํ ปณฺณายติ
 โภชนํ ปณฺณายติ หตฺถปาเส จิโต อภิหฺรติ ปฏิกฺเขโป
 ปณฺณายติ ๑ อนตฺติวิคฺคํ นาม อกปฺปิยํกํ โหติ อปฺปฏิกฺคหิตกํ
 โหติ อนฺนุจฺจาวิตกํ โหติ อหตฺถปาเส กถํ โหติ อภุคฺคตาวินา
 กถํ โหติ ภุคฺคตาวินา ปวารีเตเน อาสํนา อณฺณจฺเณน กถํ โหติ
 อตฺเตเมตํ สํพฺพนํติ อวฺคฺคํ โหติ น คิถานาติวิคฺคํ โหติ เอตํ
 อนตฺติวิคฺคํ นาม ๑ ชาทฺถ์นํ นาม ปณฺณํ โภชนนํ ยามกาทิกํ
 สํคฺคทาหกาทิกํ ยาวชฺชํจํ จเปตฺวา อวเสสํ ชาทฺถ์นํ นาม ๑ โภชน์นํ

๕๐๗] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนวคฺคสฺส ฉฏฺฐสํกฺขาปทํ ธนาปคฺติ ๓๓๓

นาม ปณฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สคฺค มจฺโจ มํถํ ๑
อภิหฺมุจฺจุ ปวาเรยฺยาติ ยาวตํ อิจฺฉนฺติ ตาวตํ คณฺหาหํติ ๑
ชานาติ นาม สํมํ วา ชานาติ ธนฺนํ วา คสฺส อารโจะติ
โส วา อารโจะติ ๑ อาสาทนาเปกฺโขติ อิมินา อิมํ โจเทสฺสามิ
สํเรสฺสามิ ปฏฺิโจเทสฺสามิ ปฏฺิสํเรสฺสามิ มงฺกํ กริสฺสามํติ ๑
อภิหฺรติ ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ คสฺส วจฺเณน ชาทิสฺสามิ ภูณฺขิสฺสามิ
มํติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อชฺโณหาเร อชฺโณหาเร
ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ โภชนปรีโยธานเ ธาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๐๘] ปวาริตเ ปวาริตสณฺณํ ธนฺติริตฺเตน ชาทฺนํเณน วา
โภชนํเณน วา อภิหฺมุจฺจุ ปวาเรติ ธาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
ปวาริตเ เวตฺติโก ธนฺติริตฺเตน ชาทฺนํเณน วา โภชนํเณน วา
อภิหฺมุจฺจุ ปวาเรติ ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ ปวาริตเ ธนฺติริตฺเตน
สณฺณํ ธนฺติริตฺเตน ชาทฺนํเณน วา โภชนํเณน วา อภิหฺมุจฺจุ ปวาเรติ
ธนาปคฺติ ๑ ยามกาสํกํ สคฺคทาหกาสํกํ ยาวชํวํกํ ออาหารคฺคณ
อภิหฺรติ ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ คสฺส วจฺเณน ชาทิสฺสามิ
ภูณฺขิสฺสามิ ปฏฺิคฺคณฺหาติ ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ อชฺโณหาเร
อชฺโณหาเร ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ ธนฺติริตฺเตน ปวาริตสณฺณํ
ธนาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑ ธนฺติริตฺเตน เวตฺติโก ธาปคฺติ ทุกกฺกสฺส ๑
ธนฺติริตฺเตน ธนฺติริตฺเตน ธนาปคฺติ ๑

[๕๐๙] ธนาปคฺติ ธนฺติริตฺเตน กาวเรตฺวา เทติ ธนฺติริตฺเตน การว-

เปตฺวา ภูณฺชาหิํติ เทติ อณฺณสฺสํตฺถาย หรณฺโต คจฺฉนาหิํติ เทติ
 คิถานสฺสํ เสํสํกํ เทติ ยามกาทิํกํ สํตฺตาหกาทิํกํ ยาวรฺชํวิํกํ สติ
 ปจฺจเย ปริภูณฺชาติ เทติ อุมฺมตฺตกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ๑
 ฉนฺนํจสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิํติ ๑

สตฺตมสัฏฺฐาปทํ

[๕๐๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
กถนฺตกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สัมเยน ราชคเห คิรคฺคสมฺชฺโช
โหติ ๑ สตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ คิรคฺคสมฺชฺชํ ทสฺสํนาย อคฺมํสุ ๑
มนุสฺสํสา สตฺตรสํวคฺคิเย ภิกฺขุ ปสฺสํสํตฺวา นหฺาเปตฺวา วิถิมฺเปตฺวา
โกเชตฺวา ขาถนํยํ อทฺถํ ๑ สตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ ขาถนํยํ อาทาย
อารามํ คนฺตฺวา ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ เขตฺทวโจ ฅนฺทถาตุสํ
ขาถนํยํ ขาถถาติ ๑ กุโต ตฺมุเหหิ อาตุสํ ขาถนํยํ ตทฺชนฺติ ๑
สตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ เขตฺมตฺถํ อาโรเจตุํ ๑
ถิ ปน ตฺมุเห อาตุสํ วิกาเถ โภชนํ ญญชฺถาติ ๑ เอวมาตุสํติ ๑
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม
สตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ วิกาเถ โภชนํ ญญชฺชิสฺสํนฺตํติ ๑ อถโห
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ เขตฺมตฺถํ อาโรเจตุํ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปํจฺจนา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ
นาม สตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ วิกาเถ โภชนํ ญญชฺชิสฺสํนฺตํติ ๑ เป ๑
สจฺจํ กิร ตฺมุเห ภิกฺขเว วิกาเถ โภชนํ ญญชฺถาติ ๑ สจฺจํ
ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตฺมุเห โมชฺชปฺริสา
วิกาเถ โภชนํ ญญชฺชิสฺสํถ เนตํ โมชฺชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา
ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สัฏฺฐาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ วิกาเถ

ชาทนีย วา โภชนนีย วา ชาเทยฺย วา ญฺญเขยฺย วา ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๐๘] โย ปนาคิ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
 อยํ อิมสฺมึ อตุเถ อธิเปโต ภิกฺขุติ ๑ วิกาโต นาม มชฺฌนฺติเก
 วัตติวตุเต ยาว อรฺหณฺคฺคมนา ๑ ชาทนีย นาม ปญฺจ โภชนานิ
 ยามกาทิกํ สत्ตฺวาทิกํ ยาวชฺฉิกํ ชเปตฺวา อวเสสํ ชาทนีย
 นาม ๑ โภชนนีย นาม ปญฺจ โภชนานิ โอตโน กุมฺมาโส สत्ตฺ
 มจฺจุโน มสํ ๑ ชาทิสฺสํมิ ญฺญชฺฉิสฺสํมิติ ปฏฺกคฺคฺหาติ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๐๙] วิกาเต วิกาตสฺสณฺณิ ชาทนีย วา โภชนนีย วา ชาทติ
 วา ญฺญชฺติ วา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ วิกาเต เวตฺติโก
 ชาทนีย วา โภชนนีย วา ชาทติ วา ญฺญชฺติ วา อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ วิกาเต กาทสฺสณฺณิ ชาทนีย วา โภชนนีย วา
 ชาทติ วา ญฺญชฺติ วา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ยามกาทิกํ
 สत्ตฺวาทิกํ ยาวชฺฉิกํ ออาหารตุถาย ปฏฺกคฺคฺหาติ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ กาท
 วิกาตสฺสณฺณิ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ กาท เวตฺติโก อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ กาท กาทสฺสณฺณิ อนาปคฺติ ๑

[๕๑๐] อนาปคฺติ ยามกาทิกํ สत्ตฺวาทิกํ ยาวชฺฉิกํ สติ
 ปจฺจเย ปริญฺญชฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ๑

สत्ตฺตมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อฏฐมสติกขาปท^๑

[๕๑๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สาวกุตฺติย^๑ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺติกัสส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมาโต
อนนทสฺส อุปชฌาโย อายสฺมา เวทฺฐัสสโต^๑ อรณฺเณ วิหริติ ๑
โส ปิตฺเตน จริตฺวา พหุ ปิตฺเตน ปาตํ ถปิตฺวา สุกฺขํ กูร อาราม^๑
หริตฺวา สุกฺขาเปตฺวา นิกฺขิปปติ ยทา อาหาเรน อตุโธ โหติ
ตทา อุกฺเกน เตเมตฺวา ญฺชติ จิเรน คามํ ปิตฺเตน ปวิสฺติ ๑
ภิกฺขุ อายสฺมาเนตํ เวทฺฐัสสโต^๑ เอตทโวจํ กิสฺส ตฺวํ อากุโส
จิเรน คามํ ปิตฺเตน ปวิสฺสตี ๑ อถ โห อายสฺมา เวทฺฐัสสโต^๑
ภิกฺขุเน เอตมตฺถํ อารโหเสตี ๑ กิ ปน ตฺวํ อากุโส สมนฺนิการกํ
โกชนํ ญฺชติ ๑ เอวมากุโสตี ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจนา ๑ เป ๑ เต
อชฺชฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา เวทฺฐัสสโต^๑
สมนฺนิการกํ โกชนํ ญฺชติ สสฺสตี ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ เวทฺฐัสสโต^๑
สมนฺนิการกํ โกชนํ ญฺชติ ๑ สจฺจํ ภควาตี ๑ วิกรหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ เวทฺฐัสสโต^๑ สมนฺนิการกํ โกชนํ
ญฺชติ สสฺสตี เนตํ เวทฺฐัสสโต^๑ อปฺปสฺสนนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสนนํ
วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สติกขาปท^๑
อฺภุทฺธิเสยฺยถา โย ปน ภิกฺขุ สมนฺนิการกํ ชาทนียํ วา โกชนํ

๑ ย. ม. เพทฺฐัสสโต ๑

วา ขาเทยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๑๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมึ อตุเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สํนฺนิการกํ นาม อชฺช
ปฏิกฺคหิตํ อปรชฺช ขาทิกํ โหติ ฯ ขาถนํ นาม ปณฺจ โภชนานิ
ยามกาถิกํ สํตฺตาหกาถิกํ ยาวจฺฉวิกํ จเปตฺวา อวเสสํ ขาถนํ
นาม ฯ โภชนํ นาม ปณฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สํตฺต
มจฺโจ มํสํ ฯ ขาทิสฺสามิ ภูณฺชิสฺสามํติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๑๔] สํนฺนิการเก สํนฺนิการกสฺสณฺเ ขาถนํ วา โภชนํ วา
ขาทิ วา ภูณฺชติ วา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สํนฺนิการเก
เวมฺติโก ขาถนํ วา โภชนํ วา ขาทิ วา ภูณฺชติ วา อาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ สํนฺนิการเก อสํนฺนิการกสฺสณฺเ ขาถนํ วา
โภชนํ วา ขาทิ วา ภูณฺชติ วา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
ยามกาถิกํ สํตฺตาหกาถิกํ ยาวจฺฉวิกํ อหารคฺถาย ปฏิกฺคณฺหาติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อสํนฺนิการเก สํนฺนิการกสฺสณฺเ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อสํนฺนิ
การเก เวมฺติโก อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อสํนฺนิการเก อสํนฺนิ
การกสฺสณฺเ อนาปคฺติ ฯ

[๕๑๕] อนาปคฺติ ยาวกาถิกํ ยาวกาถे นิตฺติคฺวา ภูณฺชติ
ยามกาถิกํ ยามे นิตฺติคฺวา ภูณฺชติ สํตฺตาหกาถิกํ สํตฺตาห

๕๑๕] ปาจิตุตฺยกณฺเฑ โภชนวทฺถกុສฺสํ อหฺมតฺถกុສฺสํ ๓๓๘

นิตฺติหิตฺวา ภูทกฺขติ ยาวตฺถกํ สติ ปจฺจเย ปริภูทกฺขติ อหฺมតฺถกុສฺสํ
อาทิกมฺมิกុສฺสํ ๑

อหฺมតฺถกុສฺสํ นิตฺติ ๑

นวมสิกขาปทํ

[๕๑๖] เตน สัมเยน พุกุโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตตวเน
อนาถมีณชิกกถุสํ อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ญฺชณฺติ ๑
มณฺธสํ อชฺชฌายณฺติ ชฺชณฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม สัมมนา
สํกฺขยปฺปตฺติยา ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา
ญฺชณฺตีสณฺติ กถุสํ สัมปณฺนํ น มนํปํ กถุสํ สํทํ น รุจฺจตฺติ ๑
อธฺโสธฺสํ โห ภิกฺขุ เตถํ มณฺธสํ อชฺชฌายณฺตานิ ชฺชณฺตานิ
วิปาเจณฺตานิ ๑ ये ते ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายณฺติ
ชฺชณฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ปณฺตโกชนานิ
อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ญฺชณฺตีสณฺตติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา
ญฺชณฺตติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุกุโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตุเมห โมชปฺปริสา ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญา-
เปตฺวา ญฺชณฺตีสถ เตถํ โมชปฺปริสา อปฺปสณฺนํ วา ปสาทาย
ปสณฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกขาปทํ อุกฺกัเสยฺยถา ยานิ โห ปน ตานิ ปณฺตโกชนานิ
เสยฺยถํ สंपิ นวณฺตํ เตถํ มชฺ ฌาณิตํ มจฺโน มถํ ชฺวํ ทถิ ๑
โย ปน ภิกฺขุ เอวรูปานิ ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญา-

๕๓๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนนวกุคฺคํ นวมสํกฺขาปํ อนุปฺปณฺณตฺติ ๓๕๓

เปตฺวา ภูณฺเชยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ
สํกฺขาปํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๕๓๘] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ คีตนา โหนฺติ ๑
คิตนํปฺจุณฺหา ภิกฺขุ คีตเน ภิกฺขุ เอตทวโจ กฺจจฺจวโส ชมนฺนํ
กจฺจิ ยานนฺนํ ๑ ปุพฺเพ มยฺ อวฺโส ปณฺตโภชนานิ อคฺคโน
อคฺคทาย วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชาม เตน โน ฆาสุ โหติ อิทานิ
ปน ภควตา ปฏฺธิชิตฺตุนฺติ กุกฺกจฺจายนฺตา น วิณฺญาเปม เตน
โน น ฆาสุ โหตฺติ ๑ ภควโต เอตมตฺตํ อวโรเจสุ ๑ อถ โข
ภควา เอตสฺมํ นิทานเณ เอตสฺมํ ปกรเณ ชมนฺนํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสฺสิ อนฺชานามิ ภิกฺขเว คีตเนน ภิกฺขุนา ปณฺตโภชนานิ
อคฺคโน อคฺคทาย วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺชิตฺตุ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สํกฺขาปํ อุตฺติเสยฺยถ ยานิ โข ปน ตานิ ปณฺตโภชนานิ
เสยฺยถํ สํปฺปี นวณฺตํ เคถํ มชฺ ฆาณิตํ มจฺโง มํสํ ชีวํ ทชิ ๑
โย ปน ภิกฺขุ เหวรฺพานิ ปณฺตโภชนานิ อคิตาโน อคฺคโน อคฺคทาย
วิณฺญาเปตฺวา ภูณฺเชยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๕๓๘] ยานิ โข ปน ตานิ ปณฺตโภชนานฺติ สํปฺปี นาม
โคสํปฺปี วา อชฺิกาสํปฺปี วา มหิสสํปฺปี วา ยถํ มํสํ กปฺปติ
เคถํ สํปฺปี ๑ นวณฺตํ นาม เคถํเยว นวณฺตํ ๑ เคถํ นาม คิตฺเตถํ
สาสํปเคถํ มชฺคเคถํ เหวรฺณชเคถํ วสาเคถํ ๑ มชฺ นาม มชฺชิกา-

๑ ย. ม. มาหิสํ วา สํปฺปี ๑

มชฺ ๑ ฌาณิกัมม นาม อชฺชฌมฺหา นิพฺพุตํ ๑ มจฺโง นาม อชฺชกจฺโรวี
 อชฺชจติ ๑ มํสํ นาม เยสํ มํสํ กปฺปติ เตสํ มํสํ ๑ ชีวํ นาม
 โคชีวํ วา อชฺชิกาชีวํ วา มหิสชีวํ วา เยสํ มํสํ กปฺปติ เตสํ
 ชีวํ ๑ ทชฺ นาม เตสํเยว ทชฺ ๑

[๕๓๘] โย ปนาคิ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุชฺติ ๑ เป ๑ อญ
 อิมสุมิ อตฺเต อชฺชิเปโต ภิกฺขุชฺติ ๑ เอวรฺูปานิ ปณฺตโกชนานิติ
 ตถารูปานิ ปณฺตโกชนานิ ๑ อคิตาโน นาม ยสฺส วิหา ปณฺตโก-
 ชนานิ ฌาสฺ โหติ ๑ คิตาโน นาม ยสฺส วิหา ปณฺตโกชนานิ
 น ฌาสฺ โหติ ๑ อคิตาโน อตฺตโน อตฺถาย วิมฺบวาเปติ ปโยเค
 ทุกฺกฏํ ๑ ปฏิตาเกน ภูณฺชิสฺสํมํติ ปฏิกุณฺหาติ อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๓๙] อคิตาโน อคิตานสฺสณฺณิ ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย
 วิมฺบวาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อคิตาโน เวมตฺติโก
 ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิมฺบวาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ อคิตาโน คิตานสฺสณฺณิ ปณฺตโกชนานิ อตฺตโน
 อตฺถาย วิมฺบวาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ คิตาโน
 อคิตานสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ คิตาโน เวมตฺติโก อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ คิตาโน คิตานสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ๑

๑ สฬพฺพุต อธิโสเยว ปาโง ทิสฺสติ ภิกฺขุณฺหวินฺทคฺคสฺส ปาฏิตฺถนฺนีย-
 กณฺเฑ ปน สฬพฺพุตานิ โอตโกติ ทิสฺสติ ๑ วิจาเรตฺวา คเหตพฺพํ ๑

๕๒๑] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนวคฺคํ นวมสํกฺขาปทํ อนาปคฺติ ๓๔๓

[๕๒๑] อนาปคฺติ คิถานํสํสํ คิถาโน หุคฺวา วิญญาเปคฺวา
อคิถาโน ภาณฺชติ คิถานํสํสํ เสํสํ ภาณฺชติ ฌาตกาณํ ปวาริตาณํ
อณฺเณสํสํคฺคาเย อคฺคโน ชเนน อุมํคฺคกํสํสํ อาทิกมฺมิกํสํสํธาติ ฯ
นวมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทศมสัฏฺฐาปทํ

[๕๒๒] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา เวสาลีํ วิหริติ มหาวเน
 ญฺญาการํสาตํ ๑ เตน โส ปน สมนฺเณ อณฺเฑตโร ภิกฺขุ สพุพ-
 ปิํสํกุติโก สํสาเน วิหริติ ๑ โส มนุสฺสํเสหิ ทึมมานํ น อิจฺจนฺติ
 ปฏิกุคฺเคหํ ๑ สํสาเนมี รุกฺขมูเลมี อุมฺมารีมี อยฺยโวลํภิตกานิ
 สํมํ คเหตฺวา ญฺญชฺติ ๑ มนุสฺสา อชฺฌณฺณนฺติ ชฺยณฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม อยํ ภิกฺขุ อมฺหากํ อยฺยโวลํภิตกานิ สํมํ คเหตฺวา
 ญฺญชฺชิสฺสํ เถโรยํ ภิกฺขุ วรโร มนุสฺสํมํสํ มณฺเเบ ขาทคฺติ ๑
 อสฺสํโส สํ โส ภิกฺขุ เสงฺมํ มนุสฺสํนํ อชฺฌณฺณนฺตํ ชฺยณฺตํ
 วิปาเจนฺตํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ๑ เป ๑ เต อชฺฌณฺณนฺติ
 ชฺยณฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทุวาร์ อหารํ
 อหาริสฺสํคฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คฺवं ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทุวาร์
 อหารํ อหารํคฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา
 กถํ หิ นาม คฺवं โมฆปฺริส อทินฺนํ มุขทุวาร์ อหารํ อหาริสฺสํ
 เนทํ โมฆปฺริส อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺโย-
 ภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สัฏฺฐาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ
 โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทุวาร์ อหารํ อหารเรยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑
 เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สัฏฺฐาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ๑

[๕๒๓] เตน โส ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ อุตฺถกทฺทนฺตโปเน กุกฺกฺจ-

๕๒๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ โภชนนวกุคฺคํ ทัฬหํลิกฺขปาปํ วิกฺกโค ๓๔๕

ยฺหฺนฺติ ។ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเสํ ។ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว อุกก-
ทฺหนฺตโปณํ สํมํ คເຫຼວາ ກຸນຊີຕຸ້ ເວລຸນຈ ປນ ກິກຊເວ ອີມໍ
ລິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ໂຍ ປນ ກິກຊ ອທິນຸນໍ ມຸທຸທຸວາຣໍ ອາຫາຣໍ
ອາຫເຣຍຍ ອນຸເວສຸຣ ອຸທກທນຸຕໂປຣນາ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ។

[๕๒๕] โย ปฺนาตฺติ โย ยາทิสฺส ។ เป ។ ภิกฺขຸຕິ ។ เป ។
ອຍໍ ອີມໍສຸມີ ອຕຸເຄ ອຊິປເປໂຕ ກິກຊຸຕິ ។ ອທິນຸນໍ ນາມ ອປປຸກິ-
ຄທິຕກໍ ດຸຈຸຈຕິ ។ ທິນຸນໍ ນາມ ກາເຍນ ວາ ກາຍປຣົງພຸທຸເຈນ ວາ
ນິສຸສັກຄິເຍນ ວາ ເທນເຕ ຫຼຸດປາເສ ຈິໂຕ ກາເຍນ ວາ ກາຍປຣົງພຸທຸເຈນ
ວາ ປຣົງຄຸຄນຸຫາຕິ ເອຕໍ ທິນຸນໍ ນາມ ។ ອາຫາໂ ນາມ ອຸກ-
ກທນຸຕໂປຣນໍ ຈເປຕຸວາ ຍງຸກິຍຸຈິ ອຊໂມເຣຣຸຕຸຍໍ ເອໂສ ອາຫາໂ ນາມ ។
ອນຸເວສຸຣ ອຸທກທນຸຕໂປຣນາຕິ ຈເປຕຸວາ ອຸກກທນຸຕໂປຣນໍ ។ ຫາທິສຸສາມິ
ກຸນຊີສຸສາມິຕິ ຄນຸຫາຕິ ອາປຕຕິ ທຸກຸກຸງສຸສໍ ។ ອຊໂມເຣຣ
ອຊໂມເຣຣ ອາປຕຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສໍ ។

[๕๒๕] ອປປຸກິຄທິຕເຄ ອປປຸກິຄທິຕກຸສຸໝຸຕຸ ອທິນຸນໍ ມຸທຸທຸວາຣໍ
ອາຫາຣໍ ອາຫຣຕິ ອນຸເວສຸຣ ອຸທກທນຸຕໂປຣນາ ອາປຕຕິ ປາຈິຕຸຕິ-
ຍສຸສໍ ។ ອປປຸກິຄທິຕເຄ ເວມຕິໂກ ອທິນຸນໍ ມຸທຸທຸວາຣໍ ອາຫາຣໍ
ອາຫຣຕິ ອນຸເວສຸຣ ອຸທກທນຸຕໂປຣນາ ອາປຕຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສໍ ។
ອປປຸກິຄທິຕເຄ ປຣົງຄຸຄທິຕກຸສຸໝຸຕຸ ອທິນຸນໍ ມຸທຸທຸວາຣໍ ອາຫາຣໍ ອາຫຣຕິ
ອນຸເວສຸຣ ອຸທກທນຸຕໂປຣນາ ອາປຕຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສໍ ។ ປຣົງຄຸຄທິຕເຄ
ອປປຸກິຄທິຕກຸສຸໝຸຕຸ ອາປຕຕິ ທຸກຸກຸງສຸສໍ ។ ປຣົງຄຸຄທິຕເຄ ເວມຕິໂກ

อานาปคฺติ ทุกฺกฏธฺมฺมํ ๑ ปฏิกุฬหิตเก ปฏิกุฬหิตกถณฺณํ อานาปคฺติ ๑

[๕๒๖] อานาปคฺติ อุกททนฺตโปเน จตุตฺตาริ มหาวิกิตานิ สติ
ปจฺจเย อสฺติ กပ္ปียการเก สามํ คเหตุวา ปริภุญฺชติ อุมฺมตฺต-
กถฺมํ อาทิกมฺมิกถฺมํ ๑

ทถมถฺกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

โกชนวคฺโค จตุตฺตโก ๑

คถฺมํททานํ

บีณฺโฑ คณํ ปวํ ปวํ เทว จ วุตฺตา ปวารณา
วิกาสโต สนนฺธิการ^๓ ปณฺตี ทวารกํ ทสฺสตี ๑

๑ ย. ภูตฺตาปวารณา ๑ ๒ ย. ม. วิกาสโต ๑ ๓ ย. สนนฺธิ ธีร

๔ ย. ม. ทนฺตโปเนน เต ทสฺสตี ๑

อเจลกวกุคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๕๒๗] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา เวธํติยํ วิหริติ มหาวเน
กุฏาคารสาธายํ ๑ เตน โธ ปน สมฺเยน สงฺฆสฺส ชาทญฺญํ อุปฺปนฺนํ
โหติ ๑ อถ โธ อายสฺมา อานนฺโต ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺส ๑
เตนหามนุท วิฆาสาทานํ ปุริ เทหิติ ๑ เอวํ ภนฺเตติ โธ อายสฺมา
อานนฺโต ภควโต ปฏิสสฺสณิตฺวา วิฆาสาเท ปฏิปาฏิยา นิสฺสาเปตฺวา
เอเกกํ ปุริ เทนฺโต อณฺเฏตริสฺสา ปรีพฺพาศิกาย เอกํ มณฺเฏมาโน
เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาศิกายो ตํ ปรีพฺพาศิกํ
เอตทโวจฺจุ ชาโร เต เอโส สมนฺติ ๑ น เมโส สมนฺ
ชาโร เอกํ มณฺเฏมาโน เทว ปุเว อทาสฺสติ ๑ ทฺติยมํ โธ
อายสฺมา อานนฺโต เอเกกํ ปุริ เทนฺโต ตสฺสาเยว ปรีพฺพาศิกาย
เอกํ มณฺเฏมาโน เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาศิกาย
ตํ ปรีพฺพาศิกํ เอตทโวจฺจุ ชาโร เต เอโส สมนฺติ ๑ น เมโส
สมนฺ ชาโร เอกํ มณฺเฏมาโน เทว ปุเว อทาสฺสติ ๑ ทฺติยมํ
โธ อายสฺมา อานนฺโต เอเกกํ ปุริ เทนฺโต ตสฺสาเยว ปรีพฺพาศิกาย
เอกํ มณฺเฏมาโน เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาศิกาย
ตํ ปรีพฺพาศิกํ เอตทโวจฺจุ ชาโร เต เอโส สมนฺติ ๑ น เมโส
สมนฺ ชาโร เอกํ มณฺเฏมาโน เทว ปุเว อทาสฺสติ ๑ ชาโร น
ชาโรติ อุปลฺลวํ ๑ อณฺเฏตโรปิ อาชีวกอ ปรีเวสนํ อคมาสี ๑
อณฺเฏตโร ภิกฺขุ ปหุเตน สปริณฺหา โธทํ มทฺทิตฺวา ตสฺส

อาชีวกสฺส มหนฺตํ มีณฺทํ อทาสี ๑ อถโฆ โส อาชีวกโก ตํ
 มีณฺทํ อาทาย อคมาสี ๑ อณฺเฏตโร อาชีวกโก ตํ อาชีวกํ
 เอตทโวจ กุโธ ตยา อาวุโส มีณฺโท ตทฺโหติ ๑ ตสฺสํวสุโส
 สมนฺตสฺส โคตมสฺส มุณฺฑกคหปติกสฺส ปริเวสฺนาย ตทฺโหติ ๑
 อสฺสํสํ ๒ อปาสกา เคสํ อาชีวกานํ อิมํ กถาสฺสตาปํ ๑
 อถโฆ เต อปาสกา เยเน ภควา เตหฺนฺสํกมิตฺตํ อปฺสํกมิตฺวา
 ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสํสํ ๑ เอกมฺนฺตํ นิสฺสํนา ๒
 เต อปาสกา ภควนฺตํ เอตทโวจํ อิมเ ภนฺเต ติดฺธิยา อวณฺณ-
 กามา พุทฺธสฺส อวณฺณกามา รมฺมสฺส อวณฺณกามา สํขสฺส
 สํวํ ภาเน อยฺยา ติดฺธิยานํ สํหคฺคา น ททฺเยยฺยุนฺติ ๑ อถโฆ
 ภควา เต อปาสเก รมฺมียา กถาย สํหคฺสฺเสสฺสี สํมาทเปสฺสี
 สํมุเตเชสฺสี สํบฺพหํเสสฺสี ๑ อถโฆ เต อปาสกา ภควตา รมฺมียา
 กถาย สํหคฺสฺสีตา สํมาทปิตา สํมุเตชิตา สํบฺพหิตา อฏฺฐายาสฺนา
 ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกมิตฺตํ ๑ อถโฆ ภควา
 เอตสฺมึ นีทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสฺสํขมฺ สํนิปาตาเปตฺวา
 ภิกฺขุณฺ อทฺทญฺจณิกํ อทฺทญฺจณิกํ รมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสี
 เตนฺหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปณฺญาเปสฺสํสํมี ทสฺ อคฺควเส
 ปฏฺิจจ สํขมฺสํสํสํคาย สํขมฺสํสํคาย ๑ เป ๑ สทฺธรมฺมมฺหฺจิจฺฉิยา วินยา-
 นุคฺคหาย เอวเมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺเสยฺยถา
 โย ปน ภิกฺขุ อเจตถสฺส วา ปรีพฺพาสถสฺส วา ปรีพฺพาสิกาย

๕๓๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อເຈດກວກຸສຸສຸ ປຈັມສັກຊາປທໍ ວິກງໂຕ ໓໔໔

ວາ ສັກດຸດາ ຂາທນ້ຳ ວາ ໂກຮນ້ຳ ວາ ທເຫຍຍ ປາຈັຕຸດິຍນຸຕິ ຯ

[໕໓໑] ໂຍ ປນາຕິ ໂຍ ຍາຕິໄສ ຯ ເປ ຯ ກິກຊຸຕິ ຯ ເປ ຯ ອຍໍ ອິມສຸມໍ ອຕຸເຕ ອຣິປເປໂຕ ກິກຊຸຕິ ຯ ອເຈດໂກ ນາມ ໂຍ ໂກຈິ ປຣິພຸພາຊກສຸມາປນຸໂນ ນກຸໂຕ ຯ ປຣິພຸພາຊໂກ ນາມ ກິກຊຸນຸຈ ສາມເຄເຣນຸຈ ຈເປຕຸວາ ໂຍ ໂກຈິ ປຣິພຸພາຊກສຸມາປນຸໂນ ຯ ປຣິພຸພາຊິກາ ນາມ ກິກຊຸນິນຸຈ ສັກຊຸມານຸຈ ສາມເຄເຣນິນຸຈ ຈເປຕຸວາ ຍາ ກາຈິ ປຣິພຸພາຊກສຸມາປນຸນາ ຯ ຂາທນ້ຳ ນາມ ປນຸຈ ໂກຮນານິ ອຸທກທນຸຕ- ໂປຕໍ ຈເປຕຸວາ ອວເສສໍ ຂາທນ້ຳ ນາມ ຯ ໂກຮນ້ຳ ນາມ ປນຸຈ ໂກຮນານິ ໂອທໂນ ກຸມມາໄສ ສັຕຸ ມຈຸໂນ ມໍສໍ ຯ ທເຫຍຍາຕິ ກາເຍນ ວາ ກາຍປຣິພຸພຸເຣນ ວາ ນິສຸສັກຊິເຍນ ວາ ເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈັຕຸດິຍສຸສຸ ຯ

[໕໓໒] ຕິຕຸຕິເຍ ຕິຕຸຕິຍສຸນຸຕິ ສັກດຸດາ ຂາທນ້ຳ ວາ ໂກຮນ້ຳ ວາ ເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈັຕຸດິຍສຸສຸ ຯ ຕິຕຸຕິເຍ ເວມຕິໂກ ສັກດຸດາ ຂາທນ້ຳ ວາ ໂກຮນ້ຳ ວາ ເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈັຕຸດິຍສຸສຸ ຯ ຕິຕຸຕິເຍ ອຕິຕຸຕິຍສຸນຸຕິ ສັກດຸດາ ຂາທນ້ຳ ວາ ໂກຮນ້ຳ ວາ ເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈັຕຸດິຍສຸສຸ ຯ ອຸທກທນຸຕໂປຕໍ ເຕຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຊສຸສຸ ຯ ອຕິຕຸຕິເຍ ຕິຕຸຕິຍສຸນຸຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຊສຸສຸ ຯ ອຕິຕຸຕິເຍ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຊສຸສຸ ຯ ອຕິຕຸຕິເຍ ອຕິຕຸຕິຍສຸນຸຕິ ອນາປຕຸຕິ ຯ

[໕໓໓] ອນາປຕຸຕິ ທາເປຕິ ນ ເຕຕິ ອຸປນິກຊິປິຕຸວາ ເຕຕິ ພາທິຣເປຕິ ເຕຕິ ອຸມຸມຕຸດກສຸສຸ ອາທິກມຸມິກສຸສຸສາຕິ ຯ

ປຈັມສັກຊາປທໍ ນິກຊິຕິ ຯ

ทุตียลิกฺขาปทํ

[๕๓๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กิณฺณํ อารามํ ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา
อุปนฺนโท สกฺยปฺปคฺโค ภาตฺตโน สทฺธิวิหริทํ ภิกฺขุ เอตทโวจ
เอหาตุโส คามํ ปิณฺฑาย ปวิสีสฺสํมาติ ตสฺส อทาเปตฺวา
อุยฺโยเชตฺติ คจฺจุหาตุโส น เม ตยา สทฺธิ กถา วา นิสฺสฺสา
วา ผาสฺสุ โหติ เอกกสฺส เม กถา วา นิสฺสฺสา วา ผาสฺสุ
โหตฺติ ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ อุปกฺกฏฺเช กาสฺส นาสกฺขิ ปิณฺฑาย
จริตุํ ปฏิกฺกมฺเมว ภคฺควิสฺสํคํ น สัมภาเวตฺติ นินฺนภาตฺตโค
อโหสิ ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ อารามํ คนฺตฺวา ภิกฺขุณฺโณ เอตมคฺคํ
อาโรเจตฺติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อุปบิํจฺจา ๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺปคฺโค
ภิกฺขุ เอหาตุโส คามํ ปิณฺฑาย ปวิสีสฺสํมาติ ตสฺส อทา-
เปตฺวา อุยฺโยเชตฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนฺนท ภิกฺขุ
เอหาตุโส คามํ ปิณฺฑาย ปวิสีสฺสํมาติ ตสฺส อทาเปตฺวา
อุยฺโยเชตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตฺวํ โมฆปฺริสฺส ภิกฺขุ เอหาตุโส คามํ ปิณฺฑาย ปวิสีสฺสํมาติ
ตสฺส อทาเปตฺวา อุยฺโยเชตฺตํ เนตํ โมฆปฺริสฺส อุปปสฺสนานํ
วา ปสฺสาทาย ปสฺสนานํ วา ภิกฺขุโยภาจาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน

๕๓๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อเจตกวกฺขสฺสํ ทฺธิยสฺสีกฺขาปทํ วิภงฺโก ๓๕๓

ภิกฺขเว อิมํ สฺสีกฺขาปทํ อุตฺถิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ เอวํ
วทฺเธยฺยํ เอหาธุโส คามํ วา นิคมํ วา ปิณฺหาเย ปวีสฺสํสามาติ
ตสฺสํ ทาเปตฺวา วา อทาเปตฺวา วา อญฺโຍเชยฺยํ คจฺฉาธุโส
น เม ตยา สทฺธิํ กถา วา นิสฺสฺสา วา ฆาฏํ โหติ เอกกสฺสํ
เม กถา วา นิสฺสฺสา วา ฆาฏํ โหตฺติ เอตทฺวํ ปจฺจยํ ภริตฺวา
อนณฺณํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๓๒] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อญ
อิมสฺมํ อคฺคเ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุนฺติ อนณฺณํ ภิกฺขุ ๑
เอหาธุโส คามํ วา นิคมํ วาติ คาโมปปี นิคโมปปี นคฺรวี คาโม
เจว นิคโม ๑ ๑ ตสฺสํ ทาเปตฺวาติ ยาคฺุ วา ภคฺคํ วา ๒ ขาทนฺนํ วา
โกษนฺนํ วา ทาเปตฺวา ๑ อทาเปตฺวาติ น กิณฺจิ ทาเปตฺวา ๑
อญฺโຍเชยฺยาติ มาตฺคาเมน สทฺธิํ หสฺสํกาโม กัณฺธิกาโม รโหณิสฺสํทฺธิ
กาโม อนาจารํ อาจาริตฺคาโม เอวํ วทฺติ คจฺฉาธุโส น
เม ตยา สทฺธิํ กถา วา นิสฺสฺสา วา ฆาฏํ โหติ เอกกสฺสํ
เม กถา วา นิสฺสฺสา วา ฆาฏํ โหตฺติ อญฺโຍเชติ อาปคฺติ
ทฺถกฺขสฺสํ ๑ ทสฺสํปจฺจวํ วา สวณฺุปจฺจวํ วา วิชฺชนตสฺสํ อาปคฺติ
ทฺถกฺขสฺสํ ๑ วิชฺหิตฺวา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ๑ เอตทฺวํ ปจฺจยํ
ภริตฺวา อนณฺณนฺติ น อนนฺโวย โกจิ ปจฺจโย โหติ อญฺโຍเชตฺุ ๑

[๕๓๓] อุปสํมฺปนฺเน อุปสํมฺปนฺนสฺสณฺณํ อญฺโຍเชติ อาปคฺติ

๓-๒ อิทํ ปาจิตฺตยํ ย. ม. โปคฺคเกสฺส น ทิสฺสํติ ๑

ปาจิตติยสูตร ๑ อุปสัมปนฺเน เวมคิโก อฺยุโยเชติ อปคฺติ ปาจิตติ-
 ยสูตร ๑ อุปสัมปนฺเน อนุปสัมปนฺนสฺสณฺณิ อฺยุโยเชติ อปคฺติ
 ปาจิตติยสูตร ๑ กถิสาณํ อโรเปติ อปคฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑
 อนุปสัมปนฺนํ อฺยุโยเชติ อปคฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑ กถิสาณํ อโรเปติ
 อปคฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑ อนุปสัมปนฺเน อุปสัมปนฺนสฺสณฺณิ อปคฺติ
 ทุกฺกฏสูตร ๑ อนุปสัมปนฺเน เวมคิโก อปคฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑
 อนุปสัมปนฺเน อนุปสัมปนฺนสฺสณฺณิ อปคฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑

[๕๓๔] อนापคฺติ อุกฺโก เอกโต น ยาเปสฺสํมาติ อฺยุโยเชติ
 มหคฺคํ ภาณํ ปสฺสํติว โถภมฺมํ อุปฺปาเทสฺสํคฺติ อฺยุโยเชติ
 มาตุคามํ ปสฺสํติว อนภีรคฺติ อุปฺปาเทสฺสํคฺติ อฺยุโยเชติ คิถานํ
 วา โอหํยํคฺติ วา วิหารปาตํคฺติ วา ยากุํ วา ภคฺติ วา
 ขาหํยํ วา โภขํยํ วา นํหราชิ อฺยุโยเชติ น อนาจารํ
 อาวริตฺตกาโม สติ วรรณํเย อฺยุโยเชติ อุมมตฺตคฺติ อาทิ-
 กมฺมิกํคฺติ ๑

ทฺติยสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตติยสิกขาปท

[๕๓๕] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สāvasthiyā viharati seṭṭhena
อนาถปิตฺตํ อารามเ ๑ เตน โธ ปน สัมเณ อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺกยปฺปคฺโต สหายนฺตสฺส ฆรํ คนฺตฺวา ตสฺส ปชาปคฺติยา
สํกฺกั สยฺนัฆเว นิสฺสํ กปฺเปสึ ๑ อถ โธ โส ปุริโส เยนายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺกยปฺปคฺโต เตนฺปสงฺกมฺมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ
อุปนฺนุทํ สกฺกยปฺปคฺตํ อภิเวทิตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสํ ๑ เอกมนฺตํ
นิสฺสินฺโน โธ โส ปุริโส ปชาปคฺติ เอตทโวจ เทหฺยยฺสฺส ภิกฺขุณฺติ ๑
อถ โธ สํ อิตฺถํ อายสฺมโต อุปนฺนุทสฺส สกฺกยปฺปคฺตสฺส ภิกฺขุ
อทาสึ ๑ อถ โธ โส ปุริโส อายสฺมนฺตํ อุปนฺนุทํ สกฺกยปฺปคฺตํ
เอตทโวจ จจฺจล ฆนฺเต ยโต อายฺยสฺส ภิกฺขา ทินฺนาติ ๑
อถ โธ สํ อิตฺถํ สลฺลทฺทเวทฺวา ปริยฺยจฺจิโต อโย ปุริโสติ อายสฺมนฺตํ
อุปนฺนุทํ สกฺกยปฺปคฺตํ เอตทโวจ นิสฺสํ ฆนฺเต มา อคฺมิตฺถาติ ๑
ตฺติยมฺมํ โธ โส ปุริโส ๑ เป ๑ ตฺติยมฺมํ โธ โส ปุริโส
อายสฺมนฺตํ อุปนฺนุทํ สกฺกยปฺปคฺตํ เอตทโวจ จจฺจล ฆนฺเต ยโต
อายฺยสฺส ภิกฺขา ทินฺนาติ ๑ ตฺติยมฺมํ โธ สํ อิตฺถํ อายสฺมนฺตํ
อุปนฺนุทํ สกฺกยปฺปคฺตํ เอตทโวจ นิสฺสํ ฆนฺเต มา อคฺมิตฺถาติ ๑
อถ โธ โส ปุริโส นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุ อชฺชฌาเปสึ อโย ฆนฺเต
อโย อุปนฺนุโท มยฺหํ ปชาปคฺติยา สํกฺกั สยฺนัฆเว นิสฺสินฺโน โส

มยา อุโยชียมาโน น อิจฺฉติ คนฺตุํ พหุกิจฺจา มยํ พหุ-
 กรณียาติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ
 ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺคฺโต
 สโกชเน กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร
 ตวํ อุปนฺนท สโกชเน กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ ฯ สจฺจํ
 ภคฺวาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา ถถํ หิ นาม ตวํ โมชปฺริส
 สโกชเน กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ เหนํ โมชปฺริส
 อปฺปสฺสนนํ วา ปสฺสทาย ปสฺสนนํ วา ภิโยภาวาย ฯ เป ฯ
 เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยาถ โย ปน
 ภิกฺขุ สโกชเน กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๓๖] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ
 อยํ อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สโกชนํ นาม กุถ
 อิตฺถิ เจว โหติ ปฺริโส จ ฯ อุกฺโก อนิกฺขนฺตา โหณฺติ อุกฺโก
 อวิคฺรเวติ ฯ อนุปชฺชชาติ อนุปวีสิตฺวา ฯ นิสฺสํ กปฺเปยฺยาติ
 มหตฺถเก ชเว ปิฏฺฐิจฺฉํฆาตสฺส หตฺถปาสํ วิชฺหิตฺวา นิสฺสํคฺติ
 อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ชฺชทฺถเก ชเว ปิฏฺฐิจิวัณฺณํ อติกฺกมิตฺวา
 นิสฺสํคฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๓๗] สยฺนัชเว สยฺนัชเวสฺสณฺณํ สโกชเน กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ
 กปฺเปติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สยฺนัชเว เวมตฺติโก สโกชเน
 กุเต อนุปชฺช นิสฺสํ กปฺเปติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สยฺนัชเว

จตุตถสติสุชาปท

[๕๓๘] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สาวกฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถบิณฑิกกัณฺฐํ อารามे ๑ เตน โฆ ปน สัมเณ อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺกยปฺปคฺโค สหાયกัณฺฐํ ฆรํ คนฺคฺวา คณฺฐํ ปชฺชาปคฺคิยา
สทฺธิํ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นิสฺสํ กปฺเปสฺสี ๑ อถโฆ โส
ปฺริโส อฺชฺชฌายคฺคิ ชฺชิตฺติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อโยโย อุปนฺนุโท
มยฺหํ ปชฺชาปคฺคิยา สทฺธิํ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นิสฺสํ กปฺเปสฺสี-
คฺคิ ๑ อสฺโสสฺสํ โฆ ภิกฺขุ คณฺฐํ ปฺริสฺสํ อฺชฺชฌายนคณฺฐํ ชฺชนคณฺฐํ
วิปาเจนคณฺฐํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมา ๑ เป ๑ เต อฺชฺชฌายนคฺคิ
ชฺชนคฺคิ วิปาเจนคฺคิ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺกยปฺปคฺโค
มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นิสฺสํ กปฺเปสฺสีคฺคิ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คฺคํ อุปนฺนุท มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน
อาสเน นิสฺสํ กปฺเปสฺสีคฺคิ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺคหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม คฺคํ โมฆปฺริส มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ รโห
ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นิสฺสํ กปฺเปสฺสีคฺคิ เนคํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ
วา ปสฺสํทาย ปสฺนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สติสุชาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นิสฺสํ กปฺเปยฺย
ปจฺจคฺคิยนคฺคิ ๑

๕๔๑] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อเจตทวคฺคตฺถ จตฺตตถสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๓๕๗

[๕๔๐] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อัย อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มาตุคาม นาม มนุสฺสํ
น ยกฺขํ น เปตี น ตีรจฺฉานคตา อนตฺมโส ตทหุสาตาบี
ทาริกา ปเคว มหนฺตตฺร^๑ ๑ สทฺธินฺติ เอกโต ๑ รโห นาม
จกฺขุสฺส รโห โสตฺส รโห ๑ จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา
โหติ อกฺขนิ วา นิชนียมาเน ภมฺภํ วา อุกฺขมฺบียมาเน สํสํ วา
อุกฺขมฺบียมาเน ปสฺสํ ๑ โสตฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ
ปกตฺติกา โสคํ ๑ ปฏิจฺฉนฺนํ นาม อาสนํ กฺขเทณ วา กวาญฺเณ วา
กิตฺตฺเชน วา สํณิปาการเณ วา รุกฺขเณ วา กมฺภเณ วา โกฏฺฐจฺหิยา
วา เยน เกณจิ ปฏิจฺฉนฺนํ โหติ ๑ นิสฺสรํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคาม
นิสฺสินฺเน ภิกฺขุ อุปนิสฺสินโน วา โหติ อุปนิปฺนโน วา อापคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ ภิกฺขุ นิสฺสินฺเน มาตุคาม อุปนิสฺสินโน วา โหติ
อุปนิปฺนโน วา อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุโก วา นิสฺสินฺนา
โหนติ อุโก วา นิปฺนนา อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๔๑] มาตุคาม มาตุคามสฺสณฺณํ รโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน
นิสฺสรํ กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ มาตุคาม เวมติโก
รโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน นิสฺสรํ กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
มาตุคาม อมาตุคามสฺสณฺณํ รโห ปฏิจฺฉนฺเน อาสเน นิสฺสรํ กปฺเปติ
อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ยกฺขิยา วา เปติยา วา ปณฺฑเณ

๑ ย. ม. มหตฺตตฺร ๑

วา ตีรจุณานคตมฺหุสฺสวักคหิตฺติยา วา สํหุชฺชํ รโห ปฏิจฺจุณฺเ
 อาสเน นิสฺสํหํ กปฺเปติ อापตฺติ ทฺถกฺขสฺสํ ๑ อมาตุคาม
 มาตุคามสฺสณฺเณ อापตฺติ ทฺถกฺขสฺสํ ๑ อมาตุคาม เวมตีโก
 อापตฺติ ทฺถกฺขสฺสํ ๑ อมาตุคาม อมาตุคามสฺสณฺเณ อนापตฺติ ๑

[๕๔๒] อนापตฺติ โย โกจิ วิญญู ปุริสํ ทฺติโย โหติ ติจฺจุจฺติ
 น นิสฺสํหํ อรโหเปกฺโข อญฺเณวาทิโต นิสฺสํหํ อุมฺมตฺตกฺขสฺสํ
 อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

จตุตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ปณฺณมสํกฺขาปทํ

[๕๔๓] เตน สมนฺเน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สมนฺเน อายสฺมา
อุปนฺนุโห สกฺยปฺปฺโต สหાયสฺส ฆรํ คนฺตุวา สสฺส ปชาปติยา
สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺสํ กปฺเปสฺสิ ๑ อถ โห โส ปุริโส
อุชฺฌายติ ชฺยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อโย อุปนฺนุโห มยฺหํ
ปชาปติยา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ ๑
อถ โสสุ โห ภิกฺขุ สสฺส ปุริสสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส ชฺยนฺตสฺส วิปา-
เจนฺตสฺส ๑ เป เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ
ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโห สกฺยปฺปฺโต
มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตวํ อุปนฺนุมาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย
รโห นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภคฺวา
กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺปฺริส มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก เอกาย
รโห นิสฺสํ กปฺเปสฺสํคฺติ เตนํ โมฆปฺปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย
ปสฺนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สํกฺขาปทํ อุตฺถิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน สทฺธิ เอโก
เอกาย รโห นิสฺสํ กปฺเปยฺย ปาจิคฺคิยนฺติ ๑

[๕๔๔] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑

อัย อิมสฺมึ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ มาตุคฺคาโม นาม มนุสฺสํติคฺคํ
 น ยกฺขํ น เปตํ น ติรจฺฉานคฺคตา วิญญู ปฏฺวิพฺพา สฺภาสํติ-
 ทฺพุภาสํติคฺคํ ทฺพุจฺจุตฺตาทฺพุจฺจุตฺตํ อာชานํคฺคํ ฯ สํทฺธิขิณฺติ เอกโต ฯ เอโก
 เอกายาติ ภิกฺขุ เจว โหติ มาตุคฺคาโม จ ฯ รโห นาม จกฺขุสฺส
 รโห โสตฺสสฺส รโห ฯ จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ
 อกฺขํนิ วา นิขนิยมาเน ภมฺภํ วา อุกฺขิขิยมาเน สํสํ วา อุกฺขิขิยมาเน
 ปสฺสํติคฺคํ ฯ โสตฺสสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา โสคํ ฯ
 นิสฺสรุํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคฺคาเม นิสฺสินฺเน ภิกฺขุ อฺปนฺนิสินฺโน วา
 โหติ อฺปนฺนิปฺนโน วา อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ภิกฺขุ นิสฺสินฺเน
 มาตุคฺคาโม อฺปนฺนิสินฺโน วา โหติ อฺปนฺนิปฺนโน วา อापคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อฺโก วา นิสฺสินฺนา โหณฺติ อฺโก วา นิปฺนฺนา
 อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๔๕] มาตุคฺคาเม มาตุคฺคามสฺสณฺณํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรุํ
 กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ มาตุคฺคาเม เวมตฺติโก เอโก
 เอกาย รโห นิสฺสรุํ กปฺเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ มาตุคฺคาเม
 อมาตุคฺคามสฺสณฺณํ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรุํ กปฺเปติ อापคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ ยกฺขิยา วา เปติยา วา ปณฺฑิเตน วา ติรจฺฉานคฺค-
 มนุสฺสํติคฺคํติคฺคิยา วา สํทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺสรุํ กปฺเปติ
 อापคฺติ ทฺพุภฺสฺส ฯ อมาตุคฺคาเม มาตุคฺคามสฺสณฺณํ อापคฺติ
 ทฺพุภฺสฺส ฯ อมาตุคฺคาเม เวมตฺติโก อापคฺติ ทฺพุภฺสฺส ฯ อมาตุ-

๕๔๖] ปาจิตุตฺติยกณฺเฑ อเจตทวคฺคตฺตํ ปณฺจมสํกฺขาปทํ อเนาปตฺติ ๓๖๓

คาเม อมาตฺตคามสฺสณฺเฐ อเนาปตฺติ ฯ

[๕๔๖] อเนาปตฺติ โย โกจิ วิณฺญ ปุริโส ทฺตฺติโย โหติ ติฏฺฐติ
น นิสฺสํกฺกิ อรโหเปกฺโข อณฺเฎววิหิตฺโต นิสฺสํกฺกิ อุมฺมตฺตคตฺตํ
อาทิกมฺมิกตฺตํ ฯ

ปณฺจมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉกฺขสํกฺขาปทํ

[๕๔๗] เทน สมนฺเณ พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหฺรติ เวพฺพเน
กตฺตทกฺกนิวาเป ๑ เทน โห ปน สมนฺเณ อายสฺสํโค อุปนฺนทสฺสํ
สํกฺขปฺปคฺคสฺสํ อุปฺนฺจจากฺกตํ อายสฺสํนํ อุปนฺนทํ สํกฺขปฺปคฺคํ ภคฺเตน
นิมนฺเตสฺสิ อญฺเฌมฺปี ภิกฺขุ ภคฺเตน นิมนฺเตสฺสิ ๑ เทน โห ปน
สมนฺเณ อายสฺสํมา อุปนฺนทโธ สํกฺขปฺปคฺโค ปุเรภคฺคํ กุตฺตานิ ปยิ-
รฺปาสฺติ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ เต มนุสฺสํเส เอตทวโจจํ เทถาธุโส
ภคฺคตฺตนิ ๑ อคฺคเมถ ภนฺเต ยาว อโยโย อุปนฺนทโธ อคฺคจฺจตฺตํ ๑
คฺคตฺตมฺมํ โห เต ภิกฺขุ เต มนุสฺสํเส เอตทวโจจํ เทถาธุโส ภคฺคตฺตนิ ๑
อคฺคเมถ ภนฺเต ยาว อโยโย อุปนฺนทโธ อคฺคจฺจตฺตํ ๑ คฺคตฺตมฺมํ
โห เต ภิกฺขุ เต มนุสฺสํเส เอตทวโจจํ เทถาธุโส ภคฺคํ ปุเร
กาโต อคฺคกฺกมตฺตํ ๑ ยมฺมํ มยํ ภนฺเต ภคฺคํ กฺริมฺหา อโยโย
อุปนฺนทสฺสํ การณา อคฺคเมถ ภนฺเต ยาว อโยโย อุปนฺนทโธ
อคฺคจฺจตฺตํ ๑ อถโห อายสฺสํมา อุปนฺนทโธ สํกฺขปฺปคฺโค ปุเรภคฺคํ
กุตฺตานิ ปยิรฺปาสฺติคฺวา ทิवा อคฺคจฺจตฺตํ ๑ ภิกฺขุ น จิตฺตฺตํ ภูมฺมํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺมํ ๑ เป ๑ เต อชฺชณฺณนํ ๑ ๑นํ ๑ วิปาเจนํ
กถํ หิ นาม อายสฺสํมา อุปนฺนทโธ สํกฺขปฺปคฺโค นิมนฺติโค สํกฺคโค
สํมาโน ปุเรภคฺคํ กุเตสฺสุ จาริตฺตํ อปฺปชฺชิสฺสํตฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ
กิร คฺวํ อุปนฺนท นิมนฺติโค สํกฺคโค สํมาโน ปุเรภคฺคํ กุเตสฺสุ

๕๔๘] ปรำจิตุคฺคิยภณฺเฑ อเจตถวทฺทสฺสํ ฌฏฺฐํสํกฺขาปทํ อนุปฺปณฺณคฺคิ ๓๖๓

จาริตุคัม อปพรุชสัตติ ๑ สจจุ ภาควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺธิ ภาควา
 กถํ หิ นาม คุวํ โมฆปริสํ นิมนฺติโต สกฺกโต สฺมาโน ปุเรภคํ
 กุเตสฺส จาริตุคัม อปพรุชสัตฺตํ เนตํ โมฆปริสํ อปฺปสันฺนํ วา
 ปสาทาย ปสันฺนํ วา ภิชฺโชภาวาย ๑เป ๑ เหาณฺณจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมิเยยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต สกฺกโต
 สฺมาโน ปุเรภคํ กุเตสฺส จาริตุคัม อปพรุชเชยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ๑
 เหาณฺณจิทํ ภาควา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๕๔๘] เตน ไช ปน สัมเขน อายสุมโต อุปนนุทตัสส สกฺข-
ปฺปุตตสฺส อุปนฺนุจากกุตฺตํ สงฺฆสฺสคฺคทาย ชาทณฺเฑ ปาเหสิ อายยสฺส
อุปนนุทตัสส ทสฺสเสตฺวา สงฺฆสฺส ทาทพฺพนฺติ ฯ เตน ไช ปน
สัมเขน อายสุมมา อุปนนุโท สกฺขปฺปุตโต คามํ มินฺนุทาย ปวิญฺโ濟
โหติ ฯ อถไช เต มนุสฺสสา อารามํ คนฺตฺวา ภิกฺขุ ปุณฺณิสุ
กทํ ฆนฺเต อโย อโย อุปนนุโหติ ฯ เสดาธุโส อายสุมมา อุปนนุโท
สกฺขปฺปุตโต คามํ มินฺนุทาย ปวิญฺโจิติ ฯ อิทํ ฆนฺเต ชาทณฺเฑ
อายยสฺส อุปนนุทตัสส ทสฺสเสตฺวา สงฺฆสฺส ทาทพฺพนฺติ ฯ ภควโต
เอตมตฺตํ อารโหเสสุ ฯ เตนหิ ภิกฺขเว ปฏิคฺคเหตฺวา นิทฺธิปต ยาว
อุปนนุโท อากฺขณคฺคิติ ฯ อถไช อายสุมมา อุปนนุโท สกฺขปฺปุตโต
ภควตา ปฏิทฺธิตํ ปุเรภตฺตํ กุเตสฺสุ จาริตํ อาปชฺชิตฺตุนฺติ ปจฺจนา-
๑ อิตโต ปวํ อถไช ภควา เอตสฺมิ นีทานเณ ฆมฺมิ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสฺสิติ ปาถิ สํพฺพโปตฺตเกสฺสุ ทิสฺสตี ฯ สํ วิจาเรตฺตพฺพา ฯ

ภคฺคํ กุณฺณํ ปยิริปาสิตฺวา ทิชา ปฏิกุณฺมิ ฯ ขาทนํ ชุสฺสํวิริยิตฺตํ ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม อายสฺมา อุนนฺโท สกฺขปฺปฺโต ปจฺฉาภคฺคํ กุเตสฺสุ
 จาริตฺตํ อาปชฺชิสฺสํสํตฺติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตวํ อุนนฺท ปจฺฉา-
 ภคฺคํ กุเตสฺสุ จาริตฺตํ อาปชฺชิสฺสํตฺติ ฯ สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ วิคฺรหิ
 พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺปฺริสฺ ปจฺฉาภคฺคํ กุเตสฺสุ
 จาริตฺตํ อาปชฺชิสฺสํสํตฺติ เนตํ โมฆปฺปฺริสฺ อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
 ปสํนฺนํ วา ภิชฺโชภาวาย ฯ เป ฯ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมฺนํตฺโต สกฺตฺโต
 สฺมาโน ปุเรภคฺคํ วา ปจฺฉาภคฺคํ วา กุเตสฺสุ จาริตฺตํ อาปชฺชเยยฺย
 ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เอวเมว จิทํ ภคฺวา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
 โหติ ฯ

[๕๔๘] เตน โข ปน สมนฺนํ ภิกฺขุ จีวรทณฺสเม กุกฺกุจฺจา-
 ยนฺตา กุณฺณํ น ปยิริปาสฺนํตฺติ ฯ จีวรํ ปริตฺตํ อปฺปชฺชตฺติ ฯ
 ภคฺวาโต เอตมฺตฺตํ อาริเจสฺสุ ฯ อนฺชานามิ ภิกฺขเว จีวรทณฺสเม
 กุณฺณํ ปยิริปาสิตฺตุ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ
 โย ปน ภิกฺขุ นิมฺนํตฺโต สกฺตฺโต สฺมาโน ปุเรภคฺคํ วา ปจฺฉา-
 ภคฺคํ วา กุเตสฺสุ จาริตฺตํ อาปชฺชเยยฺย อณฺณตฺตว สมนฺยา ปาจิตฺตียํ ฯ
 ตตฺถายํ สมนฺโย จีวรทณฺสโม อयํ ตตฺถ สมนฺยติ ฯ เอวเมว จิทํ
 ภคฺวา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

๕๕๒] ปาจิตติยกถา อเจตกคฺคสุตฺต ญฺจสิฏฺฐาปทํ อนุปฺปนฺนตฺติ ๓๖๕

[๕๕๐] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ กโรนฺติ
อตุโถ จ โหติ สฺฐิยาปํ สุตฺเตนปํ สุตฺตเถนปํ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจา-
ยนฺตา กุฏานํ น ปยิริปาสนฺติ ฯ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ
อนฺชานามิ ภิกฺขเว จีวรการสฺมเณ กุฏานํ ปยิริปาสิคฺุ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สีฏฺฐาปทํ อุกฺกิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมฺนติโต
สภคฺโต สฺมาโน ปุเรภคฺคํ วา ปจฺฉาภคฺคํ วา กุเตสฺสุ จาริตฺคํ
อาปชฺเชยฺย อนฺนตฺตฺร สมนฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมนฺโย
จีวรทานสฺมโย จีวรการสฺมโย อयํ ตตฺถ สมนฺยติ ฯ เอวญฺจิ
ภควตา ภิกฺขุณํ สีฏฺฐาปทํ ปณฺณตฺคํ โหติ ฯ

[๕๕๑] เตน โข ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ คิถานา โหนฺติ อตุโถ
จ โหติ เกสฺสชฺเชหิ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา กุฏานํ น ปยิริปาสนฺติ ฯ
ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ อนฺชานามิ ภิกฺขเว สฺนคํ ภิกฺขุ
ชานาปุจฺฉา กุฏานํ ปยิริปาสิคฺุ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีฏฺฐาปทํ
อุกฺกิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมฺนติโต สภคฺโต สฺมาโน สฺนคํ
ภิกฺขุ อนาปุจฺฉา ปุเรภคฺคํ วา ปจฺฉาภคฺคํ วา กุเตสฺสุ จาริตฺคํ
อาปชฺเชยฺย อนฺนตฺตฺร สมนฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมนฺโย
จีวรทานสฺมโย จีวรการสฺมโย อยํ ตตฺถ สมนฺยติ ฯ

[๕๕๒] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อयํ
อิมสฺมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ นิมฺนติโต นาม ปณฺจณฺ
โกชนานํ อนฺนตฺตฺรเณ โกชนเณ นิมฺนติโต ฯ สภคฺโต นาม เยน

นิมนฺติโต เตน สภโต ๑ สันตํ นาม ภิกฺขุํ สภกา โหติ
 อาปฺจุณา ปวิสิตุํ ๑ อสฺนํ นาม ภิกฺขุํ น สภกา โหติ อาปฺจุณา
 ปวิสิตุํ ๑ ปฺเรกตํ นาม เยน นิมนฺติโต ตํ อภุตาวํ ๑
 ปจฺจนาภตํ นาม เยน นิมนฺติโต อนุตฺมโส กุสฺสเคนบี ภุตํ
 โหติ ๑ กุถํ นาม จตฺตาริ กุถานิ จตฺตियกุถํ พฺราหฺมณกุถํ
 เวสฺสํกุถํ สฺสทฺทกุถํ ๑ กุเตสฺส จาริตุํ อาปชฺชชยาติ อณฺเวยสฺส
 ฆรฺพจาวํ โยกฺกมนฺตสฺส อาปตฺติ ทฺวักกุสฺส ๑ ปจฺมํ ปาหํ อุมฺมารํ
 อติภฺภาเมติ อาปตฺติ ทฺวักกุสฺส ๑ ทฺติยํ ปาหํ อติภฺภาเมติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส ๑ อณฺเวยตฺร สํมยาติ จเปตฺวา สํมยํ ๑ จัวรรทาน-
 สํมโย นาม อนตฺตเตท กจีเน วสฺสํสํสํ ปจฺฉินฺโน มาโส อตฺตเต
 กจีเน ปณฺจ มาสา ๑ จัวรรการสํมโย นาม จัวเร กยิรมาเน ๑

[๕๕๓] นิมนฺติเต นิมนฺติตสฺสณฺณํ สันตํ ภิกฺขุํ อนาปฺจุณา ปฺเร-
 กตํ วา ปจฺจนาภตํ วา กุเตสฺส จาริตุํ อาปชฺชชติ อณฺเวยตฺร
 สํมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ นิมนฺติเต เวมตฺติโก สันตํ ภิกฺขุํ
 อนาปฺจุณา ปฺเรกตํ วา ปจฺจนาภตํ วา กุเตสฺส จาริตุํ อาปชฺชชติ
 อณฺเวยตฺร สํมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ นิมนฺติเต อนิมนฺติตสฺสณฺณํ
 สันตํ ภิกฺขุํ อนาปฺจุณา ปฺเรกตํ วา ปจฺจนาภตํ วา กุเตสฺส จาริตุํ
 อาปชฺชชติ อณฺเวยตฺร สํมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ อนิมนฺติเต
 นิมนฺติตสฺสณฺณํ อาปตฺติ ทฺวักกุสฺส ๑ อนิมนฺติเต เวมตฺติโก
 อาปตฺติ ทฺวักกุสฺส ๑ อนิมนฺติเต อนิมนฺติตสฺสณฺณํ อาปตฺติ ๑

๕๕๔] ปราคติยกถเต อเจตทวคฺคສຸສ ຄຊຸສິຖຸຟຸປທໍ ອນາປຕຸຕິ ໓໒໗

[໔໔໔] ອນາປຕຸຕິ ສ່ມເຍ ສ່ນຕໍ່ ກິກຸຊຸ້ ອາປຸຈຸນາ ປວິສຕິ
ອສ່ນຕໍ່ ກິກຸຊຸ້ ອນາປຸຈຸນາ ປວິສຕິ ອນຸຣສຸສ ພເນນ ມຄຸໂ ໂຫຕິ
ພຣຸປຈາເນນ ມຄຸໂ ໂຫຕິ ອນຸຕຣາຣາມໍ ຄຈຸຣຕິ ກິກຸຊຸນຸປສຸສຍໍ
ຄຈຸຣຕິ ດິຕຸຕິຍເສຍຸຍໍ ຄຈຸຣຕິ ປຣຸກຸກມນໍ ຄຈຸຣຕິ ກຕຸຕິຍພຣໍ
ຄຈຸຣຕິ ອາປທາສຸ ອຸມຸມຕຸຕກສຸສ ອາທິກມຸມິກສຸສາຕິ າ

ຄຊຸສິຖຸຟຸປທໍ ນິຍຸຈິຕໍ າ

ศตฺตมสํกฺขาปทํ

[๕๕๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สกฺกเกสุ วิหริติ กบีลตฺตถุสฺมํ
นิโครธารามे ๑ เตน โส ปน สัมเยน มหานามสฺส สกฺกสฺส
ภะสฺสํ อุตฺตสนฺนํ โหติ ๑ อตฺโธ มหاناโม สกฺโก เยน ภควา
เตนุปลสงฺกมิ อฺปสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เขมมณฺตํ นิสฺสีติ ๑
เขมมณฺตํ นิสฺสินโน โส มหานาโม สกฺโก ภควนฺตํ เขตทโวจ
อิจฺจามทํ ภนฺเต สงฺฆํ จาคฺคฺมาสฺมํ ภะสฺสฺเชน ปวาเรตฺตุนฺติ ๑ สํช
สํช มหานาม เตนहि ตฺวํ มหานาม สงฺฆํ จาคฺคฺมาสฺมํ ภะสฺสฺเชน
ปวาเรหิติ ๑ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาริชาเสณฺติ ๑ ภควโต เอตมคฺคํ
อาโรเจสฺสุ ๑ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว จาคฺคฺมาสฺมํปจฺจุยฺยปวารณํ สํทิตฺตุนฺติ ๑
เตน โส ปน สัมเยน ภิกฺขุ มหานามํ สกฺกํ ปริตฺตํเยว ภะสฺสํ
วิญฺญาเปณฺติ ๑ ตเถว มหานามสฺส สกฺกสฺส ภะสฺสํ อุตฺตสนฺนํ
โหติ ๑ ทฺติยมฺบี โส มหานาโม สกฺโก เยน ภควา เตนุ-
ปลสงฺกมิ อฺปสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เขมมณฺตํ นิสฺสีติ ๑
เขมมณฺตํ นิสฺสินโน โส มหานาโม สกฺโก ภควนฺตํ เขตทโวจ
อิจฺจามทํ ภนฺเต สงฺฆํ อปรํบี จาคฺคฺมาสฺมํ ภะสฺสฺเชน ปวาเรตฺตุนฺติ ๑
สํช สํช มหานาม เตนहि ตฺวํ มหานาม สงฺฆํ อปรํบี จาคฺคฺมาสฺมํ
ภะสฺสฺเชน ปวาเรหิติ ๑ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาริชาเสณฺติ ๑ ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว ปฺน ปวารณํบี สํทิตฺตุนฺติ ๑

สัมปปี วิณฺณนาเปมาติ ฯ อถโธ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เยน มหานาโม
 สกฺโก เทนฺอุปสงฺกมัสสุ อุปสงฺกมิตฺวา มหานามํ สกฺกํ เอตทโวจุํ
 โทณฺเณ อาวุโส สัมปปีนา อตฺถโถติ ฯ อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต อากเมถ
 มนุสฺสํ วรํ คตา สัมปปี อาหริคฺคํ กาเถ หริสฺสํถาติ ฯ พุตฺติมฺหี
 โธ ฯ เป ฯ คตฺติมฺหี โธ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ มหานามํ สกฺกํ
 เอตทโวจุํ โทณฺเณ อาวุโส สัมปปีนา อตฺถโถติ ฯ อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต
 อากเมถ มนุสฺสํ วรํ คตา สัมปปี อาหริคฺคํ กาเถ หริสฺสํถาติ ฯ
 กิ ปน คยา อาวุโส อทาคฺคามาเน ปวารีเทน ยํ ควํ ปวเรตฺวา
 น เทสํติ ฯ อถโธ มหานาโม สกฺโก อชฺชฺชฺณายติ ชัยติ วิปาเจติ
 กถํ หิ นาม ภาทฺทนฺตา อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต อากเมถาติ อจฺจุมานา
 นาคเมสฺสํสํคํติ ฯ อสฺสํสํสํ โธ ภิกฺขุ มหานามสฺสํ สกฺกสฺสํ
 อชฺชฺชฺณายนตฺสํ ชัยนตฺสํ วิปาเจนตฺสํ ฯ ये เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺญา
 ฯ เป ฯ เต อชฺชฺชฺณายนติ ชัยนติ วิปาเจนติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ มหานาเมเน สกฺกเกเน อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต อากเมถาติ อจฺจุ
 มานา นาคเมสฺสํสํคํติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว มหานาเมเน
 สกฺกเกเน อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต อากเมถาติ อจฺจุมานา นาคเมถาติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ อิกฺขหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห
 โมชปฺปรีธา มหานาเมเน สกฺกเกเน อชฺชฺชฺโณห ภาฺนเต อากเมถาติ
 อจฺจุมานา นาคเมสฺสํสํคํ เนตํ โมชปฺปรีธา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
 ปสํนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ

๕๕๘] ปาจิตติยกถา อเจตทวคฺคตฺสํ สํตมสํกฺขาปทํ วิมฺวโค ๓๗๓

สํกฺขาปทํ อุกฺกัธฺเสยฺยาถ อคฺคิตาเนน ภิกฺขุณา จาตุมาสํปจฺจย-
ปวารณา สํกัตฺตพฺพา อณฺณตฺร ปุณฺณปวารณาย อณฺณตฺร นิจฺจ-
ปวารณาย ตโต เจ อุกฺคตฺร^๑ สํกัธฺเยยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๕๕๘] อคฺคิตาเนน ภิกฺขุณา จาตุมาสํปจฺจยปวารณา สํกัตฺตพฺพาติ
คิตานํปจฺจยปวารณา สํกัตฺตพฺพา ปุณฺณปวารณาย สํกัตฺตพฺพา ยทา
คิตาโน ภวิสฺสํมิตฺติ ตทา วิมฺวปฺเปสฺสํมิตฺติ นิจฺจปวารณาย สํกั-
ตฺตพฺพา ยทา คิตาโน ภวิสฺสํมิตฺติ ตทา วิมฺวปฺเปสฺสํมิตฺติ ฯ

[๕๕๘] ตโต เจ อุกฺคตฺร^๑ สํกัธฺเยยฺยาติ อคฺคิ ปวารณา เกสฺสชฺช-
ปรียนฺตา น รตฺติปรียนฺตา อคฺคิ ปวารณา รตฺติปรียนฺตา น
เกสฺสชฺชปรียนฺตา อคฺคิ ปวารณา เกสฺสชฺชปรียนฺตา จ รตฺติปรียนฺตา
จ อคฺคิ ปวารณา เนว เกสฺสชฺชปรียนฺตา น รตฺติปรียนฺตา ฯ
เกสฺสชฺชปรียนฺตา นาม เกสฺสชฺชานิ ปริกฺคหิตานิ โหนฺติ เอตฺตเกหิ
เกสฺสชฺเชหิ ปวาเรมฺมิตฺติ ฯ รตฺติปรียนฺตา นาม รตฺติโย ปริกฺคหิตาโย
โหนฺติ เอตฺตกาสุ รตฺตํสํ ปวาเรมฺมิตฺติ ฯ เกสฺสชฺชปรียนฺตา จ รตฺติ-
ปรียนฺตา จ นาม เกสฺสชฺชานิ จ ปริกฺคหิตานิ โหนฺติ รตฺติโย จ
ปริกฺคหิตาโย โหนฺติ เอตฺตเกหิ เกสฺสชฺเชหิ เอตฺตกาสุ รตฺตํสํ
ปวาเรมฺมิตฺติ ฯ เนว เกสฺสชฺชปรียนฺตา น รตฺติปรียนฺตา นาม
เกสฺสชฺชานิ จ อปริกฺคหิตานิ โหนฺติ รตฺติโย จ อปริกฺคหิตาโย
โหนฺติ เอตฺตเกหิ เกสฺสชฺเชหิ เอตฺตกาสุ รตฺตํสํ ปวาเรมฺมิตฺติ ฯ

๑ ย. ม. อุกฺคตฺร ฯ

[๕๕๘] เกสขุชปริยนเต เยหิ เกสขุเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ
 เกสขุชานิ จเปตฺวา อณฺณานิ เกสขุชานิ วิญญาเปติ อापคฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส ๑ รคฺติปริยนเต ยาสฺ รคฺตํ ปวาริโต โหติ
 ตา รคฺติโย จเปตฺวา อณฺณาสฺ รคฺตํ วิญญาเปติ อापคฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส ๑ เกสขุชปริยนเต ๑ รคฺติปริยนเต ๑ เยหิ
 เกสขุเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ เกสขุชานิ จเปตฺวา ยาสฺ
 รคฺตํ ปวาริโต โหติ ตา รคฺติโย จเปตฺวา อณฺณานิ เกสขุชานิ
 อณฺณาสฺ รคฺตํ วิญญาเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ เหน
 เกสขุชปริยนเต น รคฺติปริยนเต อนापคฺติ ๑

[๕๖๐] นเกสขุเชน กรณฺเเย เกสขุชํ วิญญาเปติ อापคฺติ
 ปาจิตฺตियสฺส ๑ อณฺเณน เกสขุเชน กรณฺเเย^๒ อณฺณํ เกสขุชํ วิญญา-
 เปติ อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ ตทฺตุคฺติ^๓ ตทฺตุคฺติสํณฺณํ เกสขุชํ
 วิญญาเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ ตทฺตุคฺติ เวมตฺติโก เกสขุชํ
 วิญญาเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ ตทฺตุคฺติ นตทฺตุคฺติสํณฺณํ
 เกสขุชํ วิญญาเปติ อापคฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ นตทฺตุคฺติ ตทฺตุคฺติ-
 สํณฺณํ อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ นตทฺตุคฺติ เวมตฺติโก อापคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ นตทฺตุคฺติ นตทฺตุคฺติสํณฺณํ อนापคฺติ ๑

[๕๖๑] อนापคฺติ เยหิ เกสขุเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ
 เกสขุชานิ วิญญาเปติ ยาสฺ รคฺตํ ปวาริโต โหติ ตาสฺ รคฺตํ

๑ ย. ม. นเกสขุชกรณฺเเยน ๑ ๒ ย. ม. กรณฺเเยน ๑ ๓ ตทฺตุคฺติ ๑

๕๖๑] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อเจตทคฺคตฺถํ สํคตมสํกฺขาปทํ อนาปตฺติ ๓๗๓

วิญญาเปติ อิมํหิ ทยา เกสฺสฺเสหิ ปวาริตฺมฺหา อมฺหากณฺจ
อิมินา จ อิมินา จ เกสฺสฺเสน อตฺถโกติ อัจฉิขิตฺวา วิญญาเปติ
ยาสุ ทยา รตฺถํ ปวาริตฺมฺหา คาโย จ รตฺติโย วตฺติวตฺตา
อมฺหากณฺจ เกสฺสฺเสน อตฺถโกติ อัจฉิขิตฺวา วิญญาเปติ ฌาตกาณํ
ปวาริตาณํ ขณฺเฑสฺสํคฺคาเย อคฺคโน ฐเนน อุมฺมคฺคตฺถํ
อาทิกมฺมิกตฺถํ ๑

สํคตมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อัญจิมลัทธิชาปท

[๕๖๒] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สวคตฺยิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเณ ราชา ปเสนทิ
โกสโล เสนาย อพฺพกุญฺญาโต โหติ ๑ ฉพฺพคุคฺคิยา ภิกฺขุ อญฺญตุคฺคิ
เสนํ ทสฺสํนาย อคมฺสํ ๑ อทฺทสา โห ราชา ปเสนทิ โกสโล
ฉพฺพคุคฺคิเย ภิกฺขุ ทูโรโต ๑ อากฺขณฺเต ทิสฺวาน ปกฺโกสาเปตฺวา
เอตทโวจํ ทิสฺสํ ตุมฺเห ภนฺเต อากคฺคตฺถาติ ๑ มหาราชานํ มยํ
ทญฺญูสุกามาติ ๑ ก็ ภนฺเต มํ ทญฺญูเชน ยุตฺตาภินฺนํทํ นนุ ภควา
ปสฺสํสคฺคิพฺโพติ ๑ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม สมนฺวา สกฺกยปฺปคฺคิยา อญฺญตุคฺคิ เสนํ ทสฺสํนาย อากฺขณฺติสฺสํ
อมฺหากมฺปิ อตฺถาภา อมฺหากมฺปิ ทุตฺตทฺธํ เย มยํ อชฺชวสฺสํ
เหตุ ปุคฺคตทวารสฺสํ การณา เสนาย อากฺขณฺตมาติ ๑ อสฺสํสํ
โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ ชฺชยฺนตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนติ วิปา-
เจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคุคฺคิยา ภิกฺขุ อญฺญตุคฺคิ เสนํ ทสฺสํนาย
คฺคณฺติสฺสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว อญฺญตุคฺคิ เสนํ
ทสฺสํนาย คฺคณฺตาทิ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺปฺริสา อญฺญตุคฺคิ เสนํ ทสฺสํนาย คฺคณฺติสฺสํ
เนตํ โมฆปฺปฺริสา อปฺปสฺสํนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺสํนํ วา ภิกฺขเว-

๕๖๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อເຈດကဝကုສ၌ ဝဏ္ဏံ၌မိတ္တဗျာပကံ ပဏ္ဍပတုတိ ၃၇၆

ภาวาย ๑ เป ๑ เหวญจ ปน ภิกฺขเว อิมံ สิกฺขาปทံ อุตฺတหิเสຍယာถ
โย ปน ภิกฺขุ อပ္ပยุຕုຕံ ၵေၼ် တၢ်ၵံၼ်ယ ငုၤငးယ ပါຈိຕ္တိယနုတိ ၁
ເဝ္ဏ္ဏုၼ် ဂကဝတ ဂိက္ခုၼ် မိတ္တဗျာပကံ ပဏ္ဍပတုတံ ဟိတိ ၁

[๕๖๓] เตน โห ปน สมนฺเณ อด္ဗလตฺรສ၌ ဂိက္ခုၼ် မာတုတ
ၵေၼ်ယ ငိတၢၼ် ဟိတိ ၁ ၵံၼ် တၢ်ၵံၼ် ဂိက္ခုၼ် ၵံၼ်တိဂေ တုတံ ပာເတိ
အံၼ် ဟိ ၵေၼ်ယ ငိတၢၼ် အာကုၼ်တု ဂကုၼ်တု အိၼ်ဃာမိ ဂကုၼ်တု
အာကုၼ်တု ၁ အဂ္ဂိ တၢ်ၵံၼ် ဂိက္ခုၼ် အေတၢၼ်တိ ဂကဝတ ဂိက္ခုၼ်
မိတ္တဗျာပကံ ပဏ္ဍပတုတံ န အပ္ပယုတံ ၵေၼ် တၢ်ၵံၼ်ယ ငုၤငးယ
ပေၼ်ယ မေ မာတုတ ၵေၼ်ယ ငိတၢၼ် ဂံၼ် နု ၵံၼ် မယ ပဏ္ဍပတု-
တုပုၼ်တိ ၁ ဂကဝတ အေတၢၼ်တံ အာၼ်တေၼ် ၁ အဂ္ဂိ ဂကဝ
အေတၢၼ်တံ နိတၢၼ် အေတၢၼ်တံ ပကုၼ်တံ နမံၼ် ဂံၼ် ဂကဝ ဂိက္ခု
အာမုၼ်တေၼ်
အာမုၼ်တေၼ် ဂိက္ခုၼ် တကုၼ်ပပုၼ်ယ ၵေၼ် ငုၤငးယ ပေၼ်ယ
ဂိက္ခုၼ် အိမံ မိတ္တဗျာပကံ အုတုတိၵေၼ်ယာထ ယို ပန ဂိက္ခု
အပ္ပယုတံ
ၵေၼ် တၢ်ၵံၼ်ယ ငုၤငးယ အဝ္ဗလတု တကုၼ်ပပုၼ်ယ ပါຈိຕ္တိယနုတိ ၁

[๕๖๔] ယို ပနာတိ ယို ယာတိၵေၼ် ၁ ပေ ၁ ဂိက္ခုတိ ၁ ပေ ၁
အံၼ် အိမံၼ် အတုၼ် အိမံၼ်ပေတိ ဂိက္ခုတိ ၁ အပ္ပယုတု နာမ ၵေၼ်
ကမတိ နိက္ခမိတုၼ် နိက္ခမိတုၼ် ဟိတိ ပယာတု ဟိ ၁ ၵေၼ်
နာမ အတုၼ် အတုၼ် ရတ ပတုတိ ၁ အတုၼ်ပုၼ်တိ အတုၼ် ၁ အိမံၼ်
အတုၼ် ၁ အတုၼ်ပုၼ်တိ ရတ ၁ အတုၼ်ပုၼ်တိ ပုၼ်တိ အတုၼ် ပတုတိ ၁
တၢ်ၵံၼ်ယ ငုၤငးယ အပတုတိ တုၼ်တုၼ် ၁ အတုၼ် အိမံၼ် ပတုတိ

ចាបគុតិ ឋានគុតិយស្ត ។ តត្ថនុប្បាទ វិទិតុវា ប្រុប្បុរៈ ឋានគុតិ
 ចាបគុតិ ឋានគុតិយស្ត ។ ចណ្ឌគុត គតារូបឋានគុតិ ឥន្ទេតុវា
 គតារូបឋានគុតិ ។

[៥៦៥] ឧប្បយុត្តេ ឧប្បយុត្តត្ថធិ តត្ថនុប្បាទ គុតិ ចណ្ឌគុត
 គតារូបឋានគុតិ ចាបគុតិ ឋានគុតិយស្ត ។ ឧប្បយុត្តេ វេទិតិកា
 តត្ថនុប្បាទ គុតិ ចណ្ឌគុត គតារូបឋានគុតិ ចាបគុតិ ឋានគុតិ-
 យស្ត ។ ឧប្បយុត្តេ ឧប្បយុត្តត្ថធិ តត្ថនុប្បាទ គុតិ ចណ្ឌគុត គតា-
 រូបឋានគុតិ ចាបគុតិ ឋានគុតិយស្ត ។ ខេកេរ្ត តត្ថនុប្បាទ គុតិ
 ចាបគុតិ តុក្កុស្ត ។ មត្ត ឥតិ ឋានគុតិ ចាបគុតិ តុក្កុស្ត ។
 តត្ថនុប្បាទ វិទិតុវា ប្រុប្បុរៈ ឋានគុតិ ចាបគុតិ តុក្កុស្ត ។
 ឧប្បយុត្តេ ឧប្បយុត្តត្ថធិ ចាបគុតិ តុក្កុស្ត ។ ឧប្បយុត្តេ
 វេទិតិកា ចាបគុតិ តុក្កុស្ត ។ ឧប្បយុត្តេ ឧប្បយុត្តត្ថធិ
 ចាបគុតិ ។

[៥៦៦] ចាបគុតិ ចារាមេ ឥតិ ឋានគុតិ ភិក្ខុស្ត ឥតិកា
 វា និស្សន្ទាន វា និស្សន្ទាន វា ចាគុតិ ប្រិបត្ត គុតិ
 ឋានគុតិ គតារូបឋានគុតិ ចាបគុតិ ចុរុមគុតិ ចាភិក្ខុ-
 ភិក្ខុភិក្ខុ ។

ឧប្បយុត្តេ ឧប្បយុត្តត្ថធិ ។

นวมสิกขาปทํ

[๕๖๗] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีณํกิกสฺส ชารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเยน ฉพฺพศุภฺภิยา
ภิกฺขุ สํติ กรณํเย เสนํ คนฺตฺวา อติเรกตฺรตฺตํ เสนาย วสฺสหนฺติ ๑
มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชฺยหนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สัมฉน
สํกฺขปฺตฺติยา เสนาย วสฺสสฺสหนฺติ อมฺหากมฺมํ อตฺถาภา อมฺหากมฺมํ
ทฺตฺตทฺทํ เย มยํ อาชฺวสฺส เหตุ ปฺตฺตทวารสฺส ทวารณา เสนาย
ปฏฺวิธํมาติ ๑ อสฺสสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตานํ
ชฺยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺญา ๑ เป ๑ เต
อชฺชฌายนฺติ ชฺยหนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพศุภฺภิยา ภิกฺขุ
อติเรกตฺรตฺตํ เสนาย วสฺสสฺสหนฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห
ภิกฺขเว อติเรกตฺรตฺตํ เสนาย วสฺสทาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมฆปฺริสฺสา อติเรกตฺรตฺตํ
เสนาย วสฺสสฺสถ เนตํ โมฆปฺริสฺสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย
ปสํนฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุกฺกัธฺสยฺยาถ สฺติยา ๑ ตสฺส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย
เสนํ คมนาย ทฺวิรตฺตตฺรตฺตํ เตน ภิกฺขุณา เสนาย วสฺสทพฺพํ ๑
คโต เจ อุกฺกตฺวี วสฺสยฺย ปาจิตุตฺติยนฺติ ๑

[๕๖๘] สฺติยา ๑ ตสฺส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย เสนํ คมนา-

ยาติ สียา ปจฺจุโย สียา กรณียํ ฯ ทฺวิริตฺตติรฺตฺตํ เตน ภิกฺขุณา
 เสนาย วสฺตพฺพนฺติ เทว ติสฺโส รตฺติโย วสฺตพฺพํ ฯ ตโต เจ
 อุตฺตรํ วสฺสยาติ จตฺตเถ ทิวสํ อตฺถงฺกเต สฺริเย เสนาย วสฺติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๖๙] อติเรกตฺริรฺตฺเต อติเรกสฺสณฺณํ เสนาย วสฺติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกตฺริรฺตฺเต เวมตฺติโก เสนาย วสฺติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกตฺริรฺตฺเต อุนกสฺสณฺณํ เสนาย วสฺติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนกตฺริรฺตฺเต อติเรกสฺสณฺณํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 อุนกตฺริรฺตฺเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อุนกตฺริรฺตฺเต อุนก-
 สฺสณฺณํ อนาปตฺติ ฯ

[๕๗๐] อนาปตฺติ เทว ติสฺโส รตฺติโย วสฺติ อุนกเทวตฺติสฺโส
 รตฺติโย วสฺติ เทว รตฺติโย วสฺติควา ตติยาย รตฺติยา ปุรารุณา
 นิฏฺฆมิตฺวา ปุณ วสฺติ คิตาโน วสฺติ คิตานสฺส กรณฺเยน
 วสฺติ เสนา ปฏฺเฐนาย รุกฺขา โหติ เกณจิ ปตฺติพฺพุโห โหติ
 อาปทาสฺสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

นวมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทศมศึกษาปทํ

[๕๗๓] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิ วิหริติ เขตฺวเณ
อนาถมีณฺทิกตฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเณ ฉพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ ทฺวิรตฺตคิรตฺตํ เสนาย วสฺมาหา อฺยุโยจิกํ พตฺถกํ เสนา-
พฺพหํ อนํกทตฺถนํ คจฺจนติ ๑ อณฺตโรปิ ฉพฺพกฺคิโย ภิกฺขุ
อฺยุโยจิกํ คนฺตฺวา กณฺเทน ปฏฺวิทฺโธ โหติ ๑ มนุสฺสํ คํ ภิกฺขุ
อฺปฺปณฺนทตฺถํ กจฺจิ ภาเนตฺถ สฺยทฺธํ อโหสิ กติ เต ธกฺขานิ
ธกฺขานํติ ๑ โส ภิกฺขุ เตหิ มนุสฺสเสหิ อฺปฺปณฺนคิยาโน มนฺท
อโหสิ ๑ มนุสฺสํ อฺชฺฌายนฺติ ชฺยนฺติ วปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
สम्मมา สกฺขปฺตคิยา อฺยุโยจิกํ ทตฺถนํหา อากฺขนิตฺถนํติ อมฺหา-
กมฺปิ อถาภา อมฺหากมฺปิ ทตฺถทฺธํ เย มยฺ อชฺชวตฺถํ เหตุ
ปฺตคฺตทวตฺถํ กาวณา อฺยุโยจิกํ อากฺขณามติ ๑ อตฺถโสสุ โห
ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํนํ อฺชฺฌายนฺตานํ ชฺยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อฺชฺฌายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ อฺยุโยจิกํ ทตฺถนํหา คจฺจนิตฺถนํติ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว อฺยุโยจิกํ ทตฺถนํหา คจฺจนติ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆ-
ปฺริสา อฺยุโยจิกํ ทตฺถนํหา คจฺจนิตฺถนํ เนตฺถ โมฆปฺริสา อปฺปสฺสนนํ
วา ปสฺสทาย ปสฺสนนํ วา ภิโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวเมว ปน

ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ ทฺวิรตฺตติรตฺตณฺเจ ภิกขุ
 เสนาย วสฺมาโน อฺยุโยจิกํ วา พตฺถกํ วา เสนาพฺยุหํ วา อนิก-
 ทสฺสํ วา คจฺฉนฺนํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๗๒] ทฺวิรตฺตติรตฺตณฺเจ ภิกขุ เสนาย วสฺมาโนติ เทว
 ติสฺโส รตฺติโย วสฺมาโน ฯ อฺยุโยจิกํ นาม ยตฺถ สมนฺหาโร
 ทิสฺสติ ฯ พตฺถกํ นาม เอตฺตกา หตฺถิ เอตฺตกา อสฺสา เอตฺตกา
 รตา เอตฺตกา ปคฺติ ฯ เสนาพฺยุหํ นาม อิตฺโต หตฺถิ โหนฺตุ
 อิตฺโต อสฺสา โหนฺตุ อิตฺโต รตา โหนฺตุ อิตฺโต ปคฺติกา โหนฺตุ ฯ
 อนิกํ นาม หตฺถานํ อสฺसानํ รตานํ ปคฺตฺตานํ ฯ ตโย
 หตฺถิ ปจฺฉิมํ หตฺถานํ ฯ ตโย อสฺสา ปจฺฉิมํ อสฺसानํ ฯ
 ตโย รตา ปจฺฉิมํ รตานํ ฯ จตฺตาวโร ปุริสา สรรหตฺตา ปจฺฉิมํ
 ปคฺตฺตานํ ฯ

[๕๗๓] ทสฺสํนํ คจฺฉนฺติ อปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ฯ ยตฺถ จิตฺโต
 ปสฺสติ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ ทสฺสํนํปจฺจํ วิชฺหิตฺวา ปฺนปฺนํ
 ปสฺสติ อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺสํ ฯ เอกเมกํ ทสฺสํนํ คจฺฉนฺติ
 อปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ฯ ยตฺถ จิตฺโต ปสฺสติ อปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ฯ
 ทสฺสํนํปจฺจํ วิชฺหิตฺวา ปฺนปฺนํ ปสฺสติ อปคฺติ ทฺกฺกฏสฺสํ ฯ

[๕๗๔] อนापคฺติ อารามํ จิตฺโต ปสฺสติ ภิกขุสฺสํ จิตฺตกาธํ
 วา นิสินฺโนกาธํ วา นิปนฺโนกาธํ วา อากนฺตฺวา สมนฺหาโร
 ทิสฺสติ ปฏฺฐกํ คจฺฉนฺโต ปสฺสติ สติ ภรณฺเณ คนฺตฺวา

๕๗๔] ปาจิตฺตียกณฺเฑ อเจตทวคฺคํทสฺส ทสฺมสฺสึทฺทํ อนุทฺตํ ๓๗๓

ปสฺสตี อปทาสฺ อุมฺมคฺคทสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

ทสฺมสฺสึทฺทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อเจตทวคฺโค ปณฺจโม ๑

คตฺตํทฺทํ

ปฺปวํ กโถปนนทสฺส คยฺมฺพจํกเมว ๑

มหานาโม ปเสนทิ เสนา วิทฺโธ อิมํ ทสฺสํ ๑

สุราปานวคฺคสฺส ปจิมสํกฺขาปทํ

[๕๗๕] เตน สัมเบณ พุทฺโธ ภควา เจติเยสุ จาริกิ จรมาโน
 เยน ภทฺทวตฺติกา เตน ปายาสี ๑ อทฺทสํสุ โห โคปาทกา
 ปสฺสฺวาตกา กสฺสกา ปถาวีโน ภควนฺตํ ทูรโค ๑ อากฺขณฺตํ
 ทิสฺสวาน ภควนฺตํ เอตทโวจํ มา โห ภนฺเต ภควา อมฺพตฺติคํ
 อคฺมาสี อมฺพตฺติคฺเก ภนฺเต ชฺชิตฺถสฺส อสฺสํเม นาคो ปญฺเญสฺสตี
 อิทฺธิมา อาสํวิโส โสมฺภวิสฺส โส ภควนฺตํ มา วิເເຈສັຕຕິ ๑
 ເອວີ ວຸຸຕເຕ ກຸວາ ຕຸນຸ້ ອໂຫສີ ๑ ທຸຕິຍມຸມີ ໂອ ๑ ເປ ๑
 ຕຕິຍມຸມີ ໂອ ໂອປາດກາ ປສຸປາດກາ ກສກາ ປຣາວິໂນ ກຸວນຕໍ
 ເອຕທໂວຈຸ ມາ ໂອ ກຸເຕ ກຸວາ ອມພຕິຕຸດໍ ອຄມາສີ ອມພຕິຕຸເດ
 ກຸເຕ ສຸວິດສຸດສໍ ອສຸດສເມ ນາໂຄ ປຸວິວສຕິ ອຶທຸມາ ອາສິວິໄສ ໂສວິໄສ
 ໂສ ກຸວນຕໍ ມາ ວີເເຈສັຕຕິ ๑ ຕຕິຍມຸມີ ໂອ ກຸວາ ຕຸນຸ້ ອໂຫສີ ๑
 ອຄໂໂ ກຸວາ ອນຸປຸພຸເພນ ຈາຣິກິ ຈຣມາໂນ ເຍນ ກຸທຸວຕິກາ
 ຕທວສຣີ ๑ ຕຕຸຣ ສຸທິ ກຸວາ ກຸທຸວຕິກາຍໍ ວີຮຕຕິ ๑ ອຄໂໂ
 ອາຍສຸມາ ສາຄໂຕ ເຍນ ອມພຕິຕຸດໍ ສຸວິດສຸດສໍ ອສຸດສໂມ ເຕນຸ
 ປສັງກມີ ອຸປສັງກມີຕຸວາ ອສຸຍາກາຣິ ປວິສິຕຸວາ ຕິເນສັນຸດາຣິກິ ປຸເນ
 ເປຕຸວາ ນິສັຕິ ປຸດຸດຸງກິ ອາກຸຣິຕຸວາ ອຸຸ ກາຍໍ ປຸນິເຍຍ ປຣິມຸຸ ສັຕຕິ
 ອຸປຸຸຸເປຕຸວາ ๑ ອທຸທຸສາ ໂອ ໂສ ນາໂຄ ອາຍສຸມນຕໍ ສາຄຕໍ

๓ ย. ม. อมฺพตฺตคฺคกฺกสฺส ฯ

๕๗๘] ปราคติยกณฺเฑ สຸຣາປານວຸດທະສຸຣາປາມສິກຊາປທໍ ວິກຸໂຈ ໓໔໕
໑ ເປ ໑ ເວຣຸຈ ປນ ກິກຸຣເວ ອິມໍ ສິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ
ສຸຣາເມຣຍປາເນ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ໑

[໕໗໙] ສຸຣາ ນາມ ນິຣຸຊສຸຣາ ປຸວສຸຣາ ໂອທນສຸຣາ ກິຕຸເນປກຸຈິຕຸຕາ
ສໍມຸກາຣສໍຍຸຕຸຕາ ໑ ເມຣໂຍ ນາມ ປຸປຸຜາສໂວ ຜຕາສໂວ ມຊຸວາສໂວ
ຄຸຜາສໂວ ສໍມຸກາຣສໍຍຸຕຸໂຕ ໑ ນິເວຍຸຍາຕິ" ອນຸຕມໂສ ຄຸສັດເຄນນິ
ນິວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑

[໕໗໙] ມຊຸເຮ ມຊຸຮສຸດຸນຸນິ ນິວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑
ມຊຸເຮ ເວມຕິໂກ ນິວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑ ມຊຸເຮ ອມຊຸຮ-
ສຸດຸນຸນິ ນິວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ໑ ອມຊຸເຮ ມຊຸຮສຸດຸນຸນິ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑ ອມຊຸເຮ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ໑
ອມຊຸເຮ ອມຊຸຮສຸດຸນຸນິ ອນາປຕຸຕິ ໑

[໕໗໙] ອນາປຕຸຕິ ອມຊຸຮຸຣຸຈ ໂຫຕິ ມຊຸຮວຸດຸນຸນິ ມຊຸຮກຸນຸຈໍ ມຊຸຮ-
ຣຸສໍ ຕໍ ນິວຕິ ສູປສໍປາເຄ ມໍສໍສໍປາເຄ ເຕສໍສໍປາເຄ ອາມຄກຸຜາຕິເຕ
ອມຊຸຮ ອຣິງຊໍ ນິວຕິ ອຸມຸມຕຸຕຸກສຸສ ອາທິກມຸກິກສຸສຳຕິ ໑
ປຸຸຸມສິກຊາປທໍ ນິຣຸຊິຕໍ ໑

໑ ອຍໍ ປາໂສ ວິຈາເຣຕຸຟຸໂພ ມາຕິກາຍໍ ອນາຄຕຸຕຸຕາ ໑

หุติยสิกขาบท

[๕๗๘] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เชตวเน
อนาถมีณฺฑิกถุสฺส อารามเ ๑ เตน โส ปน ส้มเยน นพฺพุคฺคิยา
ภิกขุ สํคฺคตสวคฺคิยํ ภิกขุํ องฺคฺคฺคิปปโตทเกน หาสฺสํ ๑ โส ภิกขุ
อุคฺคตสฺสโน อนสฺสํสํโก กาสมกาสี ๑ เย เต ภิกขุ อปฺปํจฺฉา
๑ เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพุคฺคิยา
ภิกขุ ภิกขุํ องฺคฺคฺคิปปโตทเกน หาสฺสํสฺสํคฺคิ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมเห
ภิกขเว ภิกขุํ องฺคฺคฺคิปปโตทเกน หาสฺเสวํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริติ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมเห โมชฺสปริสา ภิกขุํ องฺคฺคฺคิปปโตทเกน
หาสฺสํสํสํคฺคิ เนตํ โมชฺสปริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ
วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เขวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขชวปํ
อุทฺทิสฺสยยาถ องฺคฺคฺคิปปโตทเก ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๕๘๐] องคุลิปโตทโก นาม องคุลียาบี ตุทนต์ ๖ อุป-
สมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ หตฺถาธิปฺปาโย กาเยน กายํ อามสฺติ
อาปตติ ปาจิตตียสฺส ๖

[๕๙๓] อุปสัมปบันเน อุปสัมปบันนสญญํ องคุติปโตทเถน หาเสติ
 อาปตติ ปาจิตตियุตฺตํ ฯ อุปสัมปบันเน เวมตฺติโก องคุติปโตทเถน
 หาเสติ อาปตติ ปาจิตตियุตฺตํ ฯ อุปสัมปบันเน อนุปสัมปบันนสญญํ

๓ ย. ม. ภาสาคิปปาโย ฯ

๕๔๕] ปาจิตฺตียกฺกເ ສຸຣາປານວຸດທະສຸດ ທຸຕິຍສິຖຂາປທໍ ອນາປຕຸຕິ ໓໔໗

ອງຄຸຕິປໂຕທເກນ ຫາເສຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸດ ໑

[໕໔໒] ກາເຍນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑
ກາຍປຣຶພທຸເຈນ ກາຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ກາຍປຣຶ-
ພທຸເຈນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ
ກາຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ
ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ ນິຣຸດສັກຸຕິຍໍ ອາມສຕິ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑

[໕໔໓] ອນຸປສັມປນຸນໍ ກາເຍນ ກາຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑
ກາເຍນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ກາຍປຣຶພທຸເຈນ
ກາຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ກາຍປຣຶພທຸເຈນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ
ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ ກາຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ ກາຍປຣຶພທຸຂໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑
ນິຣຸດສັກຸຕິເຍນ ນິຣຸດສັກຸຕິຍໍ ອາມສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑

[໕໔໔] ອນຸປສັມປນຸເ ອນຸປສັມປນຸນສ໌ເນຸຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑
ອນຸປສັມປນຸເ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑ ອນຸປສັມປນຸເ ອນຸປ-
ສັມປນຸນສ໌ເນຸຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຽສຸດ ໑

[໕໔໕] ອນາປຕຸຕິ ນ ສຸສຳຂີປາໂຍ ສຕິ ກຣຕິເຍ ອາມສຕິ
ອຸມຸມຕຸຕຸກສຸດ ອາທິກມຸມິກສຸສຳຕິ ໑

ທຸຕິຍສິຖຂາປທໍ ນິຣຸຈິຕໍ ໑

ตติยสิกขาปท

[๕๘๐] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเณ สคฺคตฺรศฺวคฺคิยา
ภิกฺขุ อจิริวตฺติยา นทฺธิยา อุกฺเก กัณฺหติ ๑ เตน โห ปน สัมเณ
ราชา ปเสนทิ โกสฺโส มลฺลิกาย เทวียา สทฺธิ อุมฺปิปาสาทวฺรคโต
โหติ ๑ อทฺทสา โห ราชา ปเสนทิ โกสฺโส สคฺคตฺรศฺวคฺคิเย
ภิกฺขุ อจิริวตฺติยา นทฺธิยา อุกฺเก กัณฺหเต ทิสฺสุวาน มลฺลิกํ เทว
เขตฺทโวจ เอเต हे มลฺลิกे อรหฺนโต อุกฺเก กัณฺหตฺติ ๑
นิสฺสํสํ โห มหาราช ภควตา สิกฺขาปทํ อปฺปณฺณคฺคํ เต वा
ภิกฺขุ อปฺปกตณฺณโนติ ๑ อถโห รณฺโณ ปเสนทิสฺส โกสฺสสฺส
เขตฺทโหสิ เกน นุ โห อหํ อฺปาเยน ภควโต จ น อโรเจยฺย
ภควา จ ชานะยฺย อิมे ภิกฺขุ อุกฺเก กัณฺหตฺติ ๑ อถโห ราชา
ปเสนทิ โกสฺโส สคฺคตฺรศฺวคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺโกสาเปตฺวา เตสํ มหนฺตํ
คฺุพฺปิณฺฑํ อทาสิ อิมํ ฆนฺเต คฺุพฺปิณฺฑํ ภควโต เทถาติ ๑
สคฺคตฺรศฺวคฺคิยา ภิกฺขุ ตํ คฺุพฺปิณฺฑํ อาทาย เยน ภควา เตนุ-
ปสงฺกมฺิสฺส อฺปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ เขตฺทโวจ อิมํ ฆนฺเต
คฺุพฺปิณฺฑํ ราชา ภควโต เทตฺติ ๑ กหิ ปน คฺุเมห ภิกฺขเว ราชา
อทฺทสาติ ๑ อจิริวตฺติยา นทฺธิยา ภควา อุกฺเก กัณฺหเตติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถิ หิ นาม คฺุเมห โมชปฺริสา อุกฺเก กัณฺหิสฺส

๕๙๑] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สฺวํปณฺณวคฺคํ สฺวํ สํกฺขํ วิภังโก ๓๘๘

เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสํหานํ วา ปสํทาย ปสํหานํ วา ภิชฺชโย-
ภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ
อุทเท หตฺถมฺเม ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๕๘๗] อุทเท หตฺถมฺโม นาม อฺปฺริโคปฺเปเก อุทเท หตฺถา-
ชิปฺปาโย นิมุชฺชติ วา อุมฺมุชฺชติ วา ปตฺตวติ วา อปฺปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๘๘] อุทเท หตฺถมฺเม หตฺถมฺมสฺสณฺณํ อปฺปคฺติ ปาจิตฺติ-
ยสฺส ๑ อุทเท หตฺถมฺเม เวมฺติโก อปฺปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
อุทเท หตฺถมฺเม อหตฺถมฺมสฺสณฺณํ อปฺปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๕๘๙] เหฏฺฐาโคปฺเปเก อุทเท กัฬติ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
นาถาย กัฬติ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ หตฺถเณ วา ปาเทเน วา
กฏฺเฐน วา กสฺสาย วา อุทเท หนฺติ^๒ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
ภาชนคํ อุทกํ วา กณฺธิกํ วา ชีวํ วา ตกฺกํ วา วนํ วา
ปสฺสํ วา จิกฺขตฺถํ วา กัฬติ อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๕๙๐] อุทเท อหตฺถมฺเม หตฺถมฺมสฺสณฺณํ อปฺปคฺติ ทุกฺ-
กฏสฺส ๑ อุทเท อหตฺถมฺเม เวมฺติโก อปฺปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
อุทเท อหตฺถมฺเม อหตฺถมฺมสฺสณฺณํ อปฺปคฺติ ๑

[๕๙๑] อปฺปคฺติ น หตฺถาชิปฺปาโย สติ กรณฺเเย อุทกํ
โอตฺตริจฺวา นิมุชฺชติ วา อุมฺมุชฺชติ วา ปตฺตวติ วา ปาวิ คจฺจนฺโต

๑ ย. ม. หตฺถมฺเม ๑ ๒ ย. ม. อุทกํ ปทฺตวติ ๑

นิมุขุชติ วา อุมมุขุชติ วา ปถวติ วา อापทาสุ อุมมุคฺคกสฺส
 อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถศีกฺขาปทํ

[๕๘๒] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา โสสมุหิยํ วิหริติ โสสิตา-
ราเม ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา ฉนฺโน อนาจารํ อจารติ ๑
ภิกฺขุ เหวมาหํสุ มา อาอุโส ฉนฺน เหวรูปํ อกาสิ เนตํ
กปฺปตฺติ ๑ โส อนาทรียํ ปฏิจุจ กโรติเยว ๑ ये ते ภิกฺขุ
อပ္ปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌายนฺติ ชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ हि
นาม อายสฺมา ฉนฺโน อนาทรียํ กริสฺสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กริ
ตุวํ ฉนฺน อนาทรียํ กริสฺสํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ हि นาม ตวํ โมฆปุริสํ อนาทรียํ กริสฺสํสึ เนตํ
โมฆปุริสํ อပ္ปสฺสนฺนํ वा ปสาทาย ปสฺสนฺนํ वा ภियโยภาวาย
๑ เป ๑ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ อนาทรียे
ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๕๘๓] อนาทรียํ นาม เทว อนาทรียานิ ปุคฺคตานาทรียญฺจ
ชมฺมานาทรียญฺจ ๑ ปุคฺคตานาทรียํ นาม อูปสํปนฺนเนน ปณฺณตฺเตน
ดฺจุจฺจมาโน อयํ อุกฺกิตฺโต वा วมฺภิตฺโต वा ครหิตฺโต वा อิมสฺส
วจนํ อกตํ ภวิสฺสํตฺติ ๑ อนาทรียํ กโรติ อาปคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
ชมฺมานาทรียํ นาม อูปสํปนฺนเนน ปณฺณตฺเตน ดฺจุจฺจมาโน กถายํ
นสฺสํเสยฺย वा วินสฺสํเสยฺย वा อนฺตรชาเยยฺย วาติ ตํ वा น
สิกฺกิตฺตุกาโม อนาทรียํ กโรติ อาปคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๕๘๔] อุปลัมปนุเน อุปลัมปนุณฺณสณฺณิ อนาทริยํ กโรติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปลัมปนุเน เวมตีโก อนาทริยํ กโรติ อปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปลัมปนุเน อนุปลัมปนุณฺณสณฺณิ อนาทริยํ กโรติ
 อปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๘๕] อุปลัมปนุเนน อปฺปนฺนคฺเตน จุจฺจมาโน อิทํ น
 สฺถเกชย น ชฺฐคฺตตาย น ปาสาทิกตาย น อปจยาย น วิริยา-
 รมฺภาย สํวคฺคตฺติ อนาทริยํ กโรติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 อนุปลัมปนุเนน ปณฺณคฺเตน วา อปฺปนฺนคฺเตน วา จุจฺจมาโน
 อิทํ น สฺถเกชย น ชฺฐคฺตตาย น ปาสาทิกตาย น อปจยาย น
 วิริยารมฺภาย สํวคฺคตฺติ อนาทริยํ กโรติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๕๘๖] อนุปลัมปนุเน อุปลัมปนุณฺณสณฺณิ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 อนุปลัมปนุเน เวมตีโก อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปลัมปนุเน
 อนุปลัมปนุณฺณสณฺณิ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๕๘๗] อนापคฺติ เหวํ อมฺหากํ อจฺริยานํ อุกฺคโห ปรีปฺจุณาติ
 ภณฺติ อุมฺมคฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

จตุตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณจมสติกขาปทํ

[๕๘๘] เทน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถบิณฑิกิถํ อารามे ฯ เทน โห ปณ สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สํคฺคตฺรตฺถคฺคิเย ภิกฺขุ ภิํสาเปนฺติ ฯ เค ภิํสํมียมานา โรทฺหติ ฯ
ภิกฺขุ เขวมาหํสุ กิํสํสุ ตุมฺเห อากุโส โรทฺถาติ ฯ อิเม อากุโส
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อเมห ภิํสาเปนฺตํติ ฯ ये เค ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา
ฯเป ฯ เค อุตฺตมายนฺติ ชยฺยณฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภิํสาเปสฺสณฺตํติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว
ภิกฺขุ ภิํสาเปถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ จิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตุมฺเห โมชฺสปริสา ภิกฺขุ ภิํสาเปสฺสณฺถ เนตํ โมชฺสปริสา
อปฺปสฺสณฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสณฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ฯเป ฯ
เขวณฺจ ปณ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย ปณ
ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภิํสาเปยฺย ปาจิตฺตียณฺติ ฯ

[๕๘๙] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ
ขยํ อิมํสํมํ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุณฺติ อนนฺตํ ภิกฺขุํ ฯ
ภิํสาเปยฺยยาติ อฺปสฺสมฺปนฺโน อฺปสฺสมฺปนฺนํ ภิํสาเปตฺถกาโม รุปํ วา
สํทํทํ วา คนฺธํ วา รสํ วา โฉนฺตํพฺพํ วา อฺปสฺสํหริติ ภาเยยฺย
วา โส น วา ภาเยยฺย อปฺปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ โจรณฺตารํ
วา วาพณฺตารํ วา ปิํสาจณฺตารํ วา อากิภฺขุติ ภาเยยฺย วา

โส น วา ภายะย อปตฺติ ปาจิตฺตียุตฺต ๑

[๖๐๐] อุตฺตมุตฺตเน อุตฺตมุตฺตนตฺตณฺณิ ภิสาเปติ อปตฺติ
ปาจิตฺตียุตฺต ๑ อุตฺตมุตฺตเน เวมตฺติโก ภิสาเปติ อปตฺติ ปาจิตฺติ-
ยุตฺต ๑ อุตฺตมุตฺตเน อุตฺตมุตฺตนตฺตณฺณิ ภิสาเปติ อปตฺติ
ปาจิตฺตียุตฺต ๑

[๖๐๑] อุตฺตมุตฺตโน อุตฺตมุตฺตนํ ภิสาเปตฺตกาโม รูปี วา
สทฺทํ วา คนฺธํ วา รสํ วา โสณฺฑํ วา อุตฺตมฺหริติ ภายะย
วา โส น วา ภายะย อปตฺติ ทุกฺกฏุตฺต ๑ โจรกนฺตารํ
วา วาพกนฺตารํ วา ปิสาจกนฺตารํ วา อากิขฺติ ภายะย วา
โส น วา ภายะย อปตฺติ ทุกฺกฏุตฺต ๑

[๖๐๒] อุตฺตมุตฺตเน อุตฺตมุตฺตนตฺตณฺณิ อปตฺติ ทุกฺกฏุตฺต ๑
อุตฺตมุตฺตเน เวมตฺติโก อปตฺติ ทุกฺกฏุตฺต ๑ อุตฺตมุตฺตเน
อุตฺตมุตฺตนตฺตณฺณิ อปตฺติ ทุกฺกฏุตฺต ๑

[๖๐๓] อนาปตฺติ น ภิสาเปตฺตกาโม รูปี วา สทฺทํ วา
คนฺธํ วา รสํ วา โสณฺฑํ วา อุตฺตมฺหริติ โจรกนฺตารํ วา
วาพกนฺตารํ วา ปิสาจกนฺตารํ วา อากิขฺติ อุมฺมตฺตกตฺต
อาทิกมฺมิกตฺตํ ๑

ปณฺณมตฺติกาปทํ นิยุจฺติ ๑

ฉกฺขสํกฺขาปทํ

[๖๐๔] เทน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา ภกฺเสสุ วิหริติ สํสุมารคิเว
 เกสํกถาเว นิคทาเย ๑ เทน โห ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ เหมนฺติเก
 มาเส อญฺเณตฺร มหนฺตํ สุตฺตํกฺขจํ ไชติ สํมาทหิตฺวา วิสสิพฺเพสุ ๑
 ตสฺมึ ๑ สุตฺตํเร กณฺหสํปโป อคฺคินา สนฺตตฺโต นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุ
 ปริพาเตสึ ๑ ภิกฺขุ ตถิ ตถิ ปชาวีสํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจา
 ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ
 ไชติ สํมาทหิตฺวา วิสสิพฺเพสฺสํสํตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
 ภิกฺขุ ไชติ สํมาทหิตฺวา วิสสิพฺเพสฺสํตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ
 พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปริณสา ไชติ
 สํมาทหิตฺวา วิสสิพฺเพสฺสํสํนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสํนฺนํ วา
 ปสํทาเย ปสํนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวเย ๑ เป ๑ เอวเมว ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ วิสํวเน
 เปกฺกฺวํ ไชติ สํมาทเหยฺย วา สํมาทหาเปยฺย วา ปาจิคฺคิยนฺติ ๑
 เอวเมวํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๖๐๕] เทน โห ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ คิตาภา โหณฺติ ๑
 คิตาปฺปจฺจกา ภิกฺขุ คิตาเน ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาตุโส ชมนฺนํ
 กจฺจึ ยานนฺนํ ๑ ปุพฺเพ มยฺ อากุโส ไชติ สํมาทหิตฺวา วิสสิพฺเพ

๓ ย. ม. วิสสิพฺพนาเปกฺกฺวํ ๑

เตน โน ฆาสุ โหติ อิทานิ ปน ภควตา ปฏิภินฺตุนฺติ
 กุกกุจฺจายนฺตา น วิสึพฺเพม เตน โน น ฆาสุ โหตฺติ ฯ
 ภควโต เอตมตฺถํ อารุเญสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว คิตาเนน ภิกฺขุณา
 ไซฺถิ สฺมาทหิตฺวา วา สฺมาทหาเปตฺวา วา วิสึพฺเพตฺถุ เอวญฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อคิตาโน
 วิสัณฺหาเปกฺโข ไซฺถิ สฺมาทเหยยฺย วา สฺมาทหาเปยฺย วา ปาจิตฺติ-
 ยนฺติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๖๐๖] เตน โห ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ ปทํเปปฺปี ไซฺติเกมฺปี ชนฺดา-
 ฆเวมฺปี กุกกุจฺจายนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเญสุ ฯ อนุชานามิ
 ภิกฺขเว ตถารูปปจฺจยา ไซฺถิ สฺมาทหิตฺถุ สฺมาทหาเปตฺถุ เอวญฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อคิตาโน
 วิสัณฺหาเปกฺโข ไซฺถิ สฺมาทเหยยฺย วา สฺมาทหาเปยฺย วา อณฺณตฺต-
 ตถารูปปจฺจยา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๖๐๗] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อญฺ
 อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อคิตาโน นาม ยสฺส วินา
 อคฺคินา ฆาสุ โหติ ฯ คิตาโน นาม ยสฺส วินา อคฺคินา น
 ฆาสุ โหติ ฯ วิสัณฺหาเปกฺโขติ ตปฺปิตฺถกาโม ฯ ไซฺติ นาม อคฺคิ-
 วุจฺจติ ฯ สฺมาทเหยยฺยติ สยํ สฺมาทหติ อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

๓ ย. ม. เตน โห ปน สมนฺเณ ภิกฺขุ น ปทํเปสฺสุ ไซฺติเกมฺปี
 ชนฺดาฆเวมฺปี กุกกุจฺจายนฺตา ฯ

สตตมสีกุชาปท

[๖๓๐] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา ราชคเเท วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สมนเณ ภิกฺขุ ตโปเท นุหายนฺติ ๑
อถโห ราชชา มาคโห เสนิโย พิมฺพิสาโร สัสสํ นุหายิสฺสามัตติ
ตโปทํ คนฺตุวา ยาว อยฺยา นุหายนฺตฺติ เอกมฺนตํ ปฏฺธิมาเนสิ ๑
ภิกฺขุ ยาว สมนุชการา นุหายิสฺสุ ๑ อถโห ราชชา มาคโห เสนิโย
พิมฺพิสาโร วิกาเถ สัสสํ นุหายิตฺวา นครทฺวารเธ ถกฺกิตฺเต พหินฺคเร
วตฺติตฺวา กาลสฺสเสว อสฺมณฺนิเนน วิเลปนเนน เยน ภควา เตนุ-
ปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตํ นิสฺสีติ ๑
เอกมฺนตํ นิสฺสินฺ โห ราชานํ มาคํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์ ภควา
เอตทโวจ กิสฺสํ คุวํ มหาราช กาลสฺสเสว อากโต อสฺมณฺนิเนน
วิเลปนนาติ ๑ อถโห ราชชา มาคโห เสนิโย พิมฺพิสาโร ภควโต
เอตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ อถโห ภควา ราชานํ มาคํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์
ชมฺมุขิยา กถาย สฺนุทสฺสเสสิ สฺมาทเปสิ สฺมุตฺเตเชสิ สฺมฺบหฺสเสสิ ๑
อถโห ราชชา มาคโห เสนิโย พิมฺพิสาโร ภควตา ชมฺมุขิยา กถาย
สฺนุทสฺสโต สฺมาทมฺบิโต สฺมุตฺเตชฺชโต สฺมฺบหฺสโต อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ๑ อถโห ภควา
เอตสฺมึ นิทาเน เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆมฺ สฺนฺนิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุ ปฏฺธิปุณฺณิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ ราชานมฺปิ ปสฺสิตฺวา น

๖๑๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สุวราปานวคฺคสฺส ตตฺถมสฺสิกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ ๓๘๘

มตฺตํ ชานิตฺวา นุหายนฺตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม เตะ ภิกฺขเว โมชปฺริสา ราชานํ ปสฺสิตฺวา
น มตฺตํ ชานิตฺวา นุหยิสฺสณฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสนนํ วา
ปสฺสาทาย ปสฺสนนํ วา ภิกฺขโวยาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ โอเรณทฺถมมาสํ
นุหาเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ
ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๖๑๓] เตน โห ปน สมฺเยน ภิกฺขุ อุนฺหสมฺเย ปรีพาสมฺเย
กุกฺกจฺจายนฺตา น นุหายนฺติ เตทกฺเคน คตฺเตน สยฺนฺติ ๑ จีวรํปํ
เสนาสนํปํ ทุสฺสตี ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเส ๑ อนฺชานามิ
ภิกฺขเว อุนฺหสมฺเย ปรีพาสมฺเย โอเรณทฺถมมาสํ นุหยิตฺุ เหวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ โอเร-
ณทฺถมมาสํ นุหาเยยฺย อณฺณตฺร สมฺยา ปาจิตฺตียํ ๑ คตฺถายํ
สมฺโย ทิยทุคฺคมาโส เตโส คิมฺหานนฺติ วสฺสํณสฺส ปจฺโม
มาโส อิจฺเจเต อทฺถมเตยฺยมาสา อุนฺหสมฺโย ปรีพาสมฺโย
อยํ คตฺถ สมฺโยติ ๑ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ
ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๖๑๔] เตน โห ปน สมฺเยน ภิกฺขุ คิถานา โหนฺติ ๑
คิถานปฺปจฺจกา ภิกฺขุ คิถาเน ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาดุโส ชมนนํ

๓ โอเรณทฺถมมาสนฺตึปํ ปาโง ๑

กจฺจิ ขาปนีนฺติ ฯ ปุพฺเพ มยฺ อารุโส โอรณทฺธมฺมาสํ นุหํยาม
 เทน โน ผาสฺ Һิตฺติ อิทานิ ปน ภควตา ปฏิกฺขิตฺตฺนฺติ
 กุกฺกุจฺจายนฺตา น นุหํยาม เทน โน น ผาสฺ Һิตฺติ ฯ
 ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺสุ ฯ อานุชานามิ ภิกฺขเว คิตาเนน ภิกฺขุณา
 โอรณทฺธมฺมาสํ นุหํยิตฺตุํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุกฺกฺกิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอรณทฺธมฺมาสํ นุหํเยยฺย อปฺปณฺตฺร
 สํยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สํโย ทิยทฺโฆ มาโส เสโส
 คิมฺหํหานนฺติ วุตฺตํสํสํ ปจฺจิม มาโส อิจฺเจเต อทฺธมฺเคยฺยมาสา
 อุนฺนหํสํโย ปริพาหสํโย คิตานสํโย อยํ ตตฺถ สํโยติ ฯ
 เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ Һิตฺติ ฯ

[๖๓๓] เทน โข ปน สํเยน ภิกฺขุ นวกมฺมํ กตฺวา กุกฺกุจฺจาย-
 นฺตา น นุหํยนฺติ เสทกฺเคน คตฺเตน สยฺนฺติ ฯ จีวรํปี เสนาสนํมี
 ทุตฺตํติ ฯ ภควโต เอตมคฺคํ อารุเจสฺสุ ฯ อานุชานามิ ภิกฺขเว
 กมฺมสํเย โอรณทฺธมฺมาสํ นุหํยิตฺตุํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สีกฺขาปทํ อุกฺกฺกิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอรณทฺธมฺมาสํ นุหํเยยฺย
 อปฺปณฺตฺร สํยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สํโย ทิยทฺโฆ มาโส
 เสโส คิมฺหํหานนฺติ วุตฺตํสํสํ ปจฺจิม มาโส อิจฺเจเต อทฺธมฺ-
 เคยฺยมาสา อุนฺนหํสํโย ปริพาหสํโย คิตานสํโย กมฺมสํโย
 อยํ ตตฺถ สํโยติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ Һิตฺติ ฯ

๖๑๕] ปาจิตติยกณฺเฑ สุรฺวปณฺวคฺคํ สํคตมสฺสํ ฏฐํ ปณฺณตฺติ ๔๐๓

[๖๑๕] เตน โข ปณ สมนฺเนน ภิกฺขุ อทฺธานมคฺคํ คนฺตุวา
กุกฺกุกฺกจายนฺตา น นฺทายนฺติ เตทคฺเคน คคฺเคน สยฺนฺติ ฯ จีวรํ
เสนาสนํ ทุสฺสํ ภาวโต เอตมคฺคํ อารโหเส ๑ อนุชานามิ
ภิกฺขเว อทฺธานคณฺณสํเย โอรณทฺธมฺมาสํ นฺทายิตฺตุ เอวญฺจ ปณ
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ โย ปณ ภิกฺขุ โอรณทฺธม-
มาสํ นฺทาเยยฺย อณฺณตฺร สมนฺยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมนฺโย
ทียทฺโฆ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ วสฺสํ สํสํ ปจฺจิม มาโส
อิจฺเจเต อทฺธมฺเตยฺยมาสา อณฺณสํโย ปริพาหสํโย คิตฺถนสํโย
กมฺมสํโย อทฺธานคณฺณสํโย อยํ ตตฺถ สมนฺโยติ ฯ เอวญฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺติ โหติ ฯ

[๖๑๕] เตน โข ปณ สมนฺเนน สมนฺพหุตา ภิกฺขุ อชฺโฌกาเส
จีวรกมฺมํ กโรนฺตา สฺวเชน วาเตน โอภิตฺถนา โหณฺติ เทโว จ
โลกํ โลกํ ทุสฺสํ ๑ ภิกฺขุ กุกฺกุกฺกจายนฺตา น นฺทายนฺติ กิตฺติเนน
คคฺเคน สยฺนฺติ ฯ จีวรํ เสนาสนํ ทุสฺสํ ภาวโต เอตมคฺคํ
อารโหเส ๑ อนุชานามิ ภิกฺขเว วาตวฺจุจฺจิสฺมเย โอรณทฺธมฺมาสํ
นฺทายิตฺตุ เอวญฺจ ปณ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ
โย ปณ ภิกฺขุ โอรณทฺธมฺมาสํ นฺทาเยยฺย อณฺณตฺร สมนฺยา
ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมนฺโย ทียทฺโฆ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ
วสฺสํ สํสํ ปจฺจิม มาโส อิจฺเจเต อทฺธมฺเตยฺยมาสา อณฺณ-
สํโย ปริพาหสํโย คิตฺถนสํโย กมฺมสํโย อทฺธานคณฺณสํโย

วาทอุฏฐิสังมโย อโย คตถ สัมมโยติ ฯ

[๖๓๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อโย
อิมัสมี อตถ อธิปเปโต ภิกขุติ ฯ โอเรนทุมมาตฺถนุติ อุนกาทุม-
มาตฺถ ฯ นุหาเยยยาติ จุณฺเณน วา มตฺติกาเย วา นุหายติ ฯ
ปโยเค ทุกฺกฏฺ ฯ นุหานปฺริโยสาเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อณฺเณตฺร สัมมาติ สเปตฺวา สมโย ฯ อุนฺหสฺมโย นาม ทิยทฺโธ-
มาโส เสโส คิมุหานํ ฯ ปรีพาหสฺมโย นาม วสฺสธานสฺส ปจฺจโม-
มาโส ฯ อิจฺเจเต อทฺธมเตยฺยมาสา อุนฺหสฺมโย ปรีพาหสฺมโยติ
นุหายิตพฺพํ ฯ คิตานสฺมโย นาม ยสฺส วิมา นุหาเนน น ฆาสุ-
โหติ ฯ คิตานสฺมโยติ นุหายิตพฺพํ ฯ กมฺมสฺมโย นาม อนฺตมโส
ปรีเวณฺณปฺปํ สมนฺนุจฺจิ โหติ ฯ กมฺมสฺมโยติ นุหายิตพฺพํ ฯ อทฺธาน-
คณสฺมโย นาม อทฺธมโยชนํ คมิสฺสํมัตติ นุหายิตพฺพํ คจฺจณฺเณ-
นุหายิตพฺพํ คเตน นุหายิตพฺพํ ฯ วาทอุฏฐิสังมโย นาม ภิกขุ-
สฺวเรน วาเตน โอภินฺณา โหนฺติ เทว วา คฺคณิ วา อุกก-
มุตฺตานิ กาเย ปตฺตานิ โหนฺติ ฯ วาทอุฏฐิสังมโยติ นุหายิตพฺพํ ฯ

[๖๓๗] อุนกาทุมมาเส อุนกสฺสณฺณํ อณฺเณตฺร สัมมา นุหายติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนกาทุมมาเส เวมตฺติโก อณฺเณตฺร สัมมา
นุหายติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนกาทุมมาเส อติเรกสฺสณฺณํ
อณฺเณตฺร สัมมา นุหายติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเร-
กาทุมมาเส อุนกสฺสณฺณํ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ อติเรกาทุมมาเส

๒๓๘] ปาจิตติยกถาเส สุราปานวคฺคสฺส สคฺคตมสฺสิกฺขาปทํ อนาปคฺติ ๔๐๓
เวมตีโก อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อติเรกขุทฺตมาเส อติเรกสณฺณิ
อนาปคฺติ ๑

[๒๓๘] อนาปคฺติ สมเย อทฺตมาสํ นุหยาติ อติเรกขุทฺตมาสํ
นุหยาติ ปาวํ คจฺจนฺโต นุหยาติ สัพพปจฺจนฺติเมสฺส ชนฺปะเทสฺ
อาปทาสุ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑

สคฺคตมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

อัญมณีศึกษาปท

[๖๑๘] เตน ส้มเยน พุทฺโธ ภควา ส้าวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํกิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน ส้มเยน ส้มพุทฺธา
ภิกฺขุ ๑ ปริพฺพาสกา ๑ ส้าเกตา ส้าวตฺถิ อทฺธานมคฺคปฏินฺหา
โหนติ ๑ อนุตฺตรามคฺเค โจรา นิภฺชมิตฺวา เต อจฺฉินฺหิตฺส ๑
ส้าวตฺถิยา ราชภฺยา นิภฺชมิตฺวา เต โจเร สภณฺเต คเหตฺวา
ภิกฺขุณฺ สันติเก พุทฺ ปาเหตฺส อากฺขณฺตํ ภทฺทนฺตา สกํ สกํ
จํวํ สภฺชานิตฺวา คณฺหนฺตฺติ ๑ ภิกฺขุ จํวํ น สภฺชานนฺติ ๑
มนุสฺสํ อุชฺฌายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
อตุตฺตโน อตุตฺตโน จํวํ น สภฺชานิสฺสสํกฺกิตฺติ ๑ อสฺสํโส สํ โห
ภิกฺขุ เสดํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ ชฺยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
อถโห เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเสสฺ ๑ อถโห ภควา
เอตสฺมํ นิทาเน เอตสฺมํ ปกฺรณฺ ภิกฺขุสงฺฆํ สันนิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุณฺ คทฺทญฺจวิภํ คทฺทญฺจมิภํ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสํสามิ ทสฺ อตุตฺตวเส
ปฏิจฺจํ สงฺฆสฺสญฺจํตาย สงฺฆฆาตฺสํตาย ๑ เป ๑ สทฺธมฺมญฺจิจฺฉิตฺยา จินยา
นคฺคหยา ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสํยาถ นวํ
ปน ภิกฺขุณา จํวราทาเนน คิณฺเณ ทฺพพฺพณฺณกรณานํ อณฺเฏตฺร
ทฺพพฺพณฺณกรณํ อาทาตพฺพิ นํตํ วา กทฺทมํ วา กาพสํมํ วา ๑
อนาธา เจ ภิกฺขุ คิณฺเณ ทฺพพฺพณฺณกรณานํ อณฺเฏตฺร ทฺพพฺพณฺณ-

๖๒๒] ปาจิตฺตียกฺขเท สຸຣາປາເວກຸສຸສ ອງຸຊມສິກຸຊາປທໍ ວິກຸໂຈ ໔໐໕

ກຣຸນໍ ນວໍ ຈິວຣໍ ປຣິກຸຣເຊຍຸ ປາຈິຕຸຕິຍນຸຕິ ។

[໖໒໐] ນວໍ ນາມ ອກຕກປຸື ວຸຈຸຈຕິ ។ ຈິວຣໍ ນາມ ດນຸນໍ
ຈິວຣານໍ ອພຸພຕຣໍ ຈິວຣໍ ។ ຕິຣຸດຸນໍ ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນານໍ ອພຸພຕຣໍ
ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນໍ ອາທາຕພຸພນຸຕິ ອນຸຕມໂສ້ ກຸສັກເຄນນີ້ ອາທາຕພຸພໍ ។
ນິຕໍ ນາມ ທຸວ ນິຕານີ ກິດສິນິຕໍ ປຣາສິນິຕໍ ។ ກທຸທໂມ ນາມ ໂອທໂກ
ວຸຈຸຈຕິ ។ ກາພສຳມໍ ນາມ ຍງຸກິຣຸຈິ ກາພກິ^໑ ។ ອນາທາ ເຈ ກິກຸຊຸ
ຕິຣຸດຸນໍ ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນານໍ ອພຸພຕຣໍ ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນນຸຕິ ອນຸຕມໂສ້
ກຸສັກເຄນນີ້ ອນາທິຍິຕຸວາ ຕິຣຸດຸນໍ ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນານໍ ອພຸພຕຣໍ
ທຸພຸພຸຣຸດເກຣຣນໍ ນວໍ ຈິວຣໍ ປຣິກຸຣເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ។

[໖໒໑] ອນາທິນຸເ ອນາທິນຸສຸດຸນຸນຸຕິ ປຣິກຸຣເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິ-
ຍສຸສ ។ ອນາທິນຸເ ເວມຕິໂກ ປຣິກຸຣເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ។
ອນາທິນຸເ ອາທິນຸສຸດຸນຸນຸຕິ ປຣິກຸຣເຊຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ ។
ອາທິນຸເ ອນາທິນຸສຸດຸນຸນຸຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។ ອາທິນຸເ ເວມຕິໂກ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸສຸສ ។ ອາທິນຸເ ອາທິນຸສຸດຸນຸນຸຕິ ອນາປຕຸຕິ ។

[໖໒໒] ອນາປຕຸຕິ ອາທິຍິຕຸວາ ປຣິກຸຣເຊຕິ ກປໂປ ນງຸໂຈ ໂຫຕິ
ກປໂປກໂຕກາໂສ້ ສິຣຸໂນ ໂຫຕິ ກປໂປກເຕນ ອກປໂປກຕໍ ສິສິພຸພິຕໍ ໂຫຕິ
ອກຸກເພ ອນຸວາເຕ ປຣິກຸຣເຊ ອຸມຸມຕຸຕກຸສຸສ ອາທິກມຸມິກຸສຸສາຕິ ។
ອງຸຊມສິກຸຊາປທໍ ນິງຸຈິຕໍ ។

໑ ຍຸ- ມ. ກາພສຳມກິ ។

นวมสิกขาปทํ

[๖๒๓] เตน สัมเณน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกิณฺณํ อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเณน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺปฺตฺโต ภาคฺโค สกฺขิวิหริณฺณํ ภิกฺขุโน สํมํ
จํวํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริภุญฺชติ ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺโณ เอตมฺตฺถํ อวิโรเจสี อยํ อวฺโส อายสฺมา อุปนฺนุโท
สกฺยปฺปฺตฺโต มยฺหํ สํมํ จํวํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริ-
ภุญฺชตฺติ ๑ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปจฺจุตา ๑ เป ๑ เต อชฺฌณายนฺติ
ชฺยํนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺปฺตฺโต
ภิกฺขุสฺสํ สํมํ จํวํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริภุญฺชิสฺสํตฺติ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนฺนุท ภิกฺขุสฺสํ สํมํ จํวํ วิกฺขฺเปตฺวา
อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริภุญฺชิสฺสํตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมชปฺริสํ ภิกฺขุสฺสํ สํมํ จํวํ
วิกฺขฺเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริภุญฺชิสฺสํตฺติ เนตํ โมชปฺริสํ อปฺ-
ปตฺถนฺนํ วา ปตฺถาทาย ปตฺถนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ๑ เป ๑
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ โย ปน
ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺสํ วา ภิกฺขุณฺเีย วา สิกฺขมานาย วา สํมณเณสฺส
วา สํมณเณรียา วา สํมํ จํวํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺปจฺจุทฺถารกํ ปริ-
ภุญฺชเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

๒๕] ปาจิตฺตียกณฺเห สุวปานวคฺคตฺถํ นวมตฺถกฺขาปทํ วิภงฺโก ๔๐๗

[๒๕] โย ปนาติ โย ยาติโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อัย
อิมํมํ อคฺเค อธิปเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุตฺถํตฺถํ อณฺณตฺถํ ภิกฺขุตฺถํ ๑
ภิกฺขุนี้ นาม อุกฺโกตฺถํเม อูปตฺมปฺปนา ๑ สิกฺขมานา นาม เทว
วตฺถํตฺถํ อตฺถํ อมเมตฺถํ สิกฺขิตฺตํตฺถํ ๑ สามณฺโณ นาม ทตฺตํตฺถํ
ปทิกโก ๑ สามณฺโณ นาม ทตฺตํตฺถํปทิกโก ๑ สามนฺติ สยํ วิภ-
เปตฺวา ๑ จีวรํ นาม อณฺณํ จีวรํ อณฺณตฺถํ จีวรํ วิภปฺปนํ
ปจฺจิมํ ๑ วิภปฺปนํ นาม เทว วิภปฺปนา สมนฺนํวิภปฺปนา จ
ปรมมนฺนํวิภปฺปนา จ ๑ สมนฺนํวิภปฺปนา นาม อิมํ จีวรํ ตฺยํ
วิภปฺเปมิ อิตฺถนํนามตฺถํ วาติ ๑ ปรมมนฺนํวิภปฺปนา นาม อิมํ
จีวรํ วิภปฺปนํตฺถํ ตฺยํ ทมฺมํติ ๑ เตน วตฺถํตฺถํ โท เตน
มิตฺโต วา สนฺนํตฺถํ วาติ ๑ อิตฺถนํนาม ๑ อิตฺถนํนาม จาติ ๑
เตน วตฺถํตฺถํ อทํ เตนํ ทมฺมํ เตนํ สนฺนํตฺถํ ปรีกฺษติ วา
วตฺถํตฺถํ วา ยถาปจฺจํ วา กโรหิตํ ๑ อปจฺจํตฺถํตฺถํ นาม
ตตฺถํ วา อทฺถนํ ตตฺถํ วา อวตฺถํตฺถํตฺถํ ปรีกฺษติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียตฺถํ ๑

[๒๕] อปจฺจํตฺถํตฺถํ อปจฺจํตฺถํตฺถํตฺถํ ปรีกฺษติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ อปจฺจํตฺถํตฺถํ เตนํตฺถํ ปรีกฺษติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ อปจฺจํตฺถํตฺถํ อปจฺจํตฺถํตฺถํ ปรีกฺษติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียตฺถํ ๑ อตฺถํตฺถํ วา วตฺถํตฺถํตฺถํ วา อาปตฺติ
ตฺถํตฺถํ ๑ อปจฺจํตฺถํตฺถํ อปจฺจํตฺถํตฺถํตฺถํ อาปตฺติ ตฺถ-

កង្កត់ ។ បុគ្គលកេ វេលកិក ឧបត្ថិតិ ពុកកង្កត់ ។ បុគ្គល-
កេ បុគ្គលកេកង្កត់ ឧបត្ថិតិ ។

[២២៦] ឧបត្ថិតិ តៃ វា តេតិ កង្កត់ វា វិស្វតាតេតិ
បរិក្កតិ ឧបត្ថិតិកង្កត់ ឧបត្ថិតិកង្កត់តៃ ។

អោធិវិកុក វិកុក ។

ทศมสัฏฐาปท^๑

[๖๒๗] เทน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถมีณํทิกสุตฺตํ อารามे ฯ เทน โห ปน สัมเยน สํตฺตรสํวคฺคิยา
ภิกฺขุ อสฺสํนิหิตปรีกฺขารวํ โหณติ ฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สํตฺตรส-
วคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ปคฺคํปํ จีวรํปํ อปนิเชณติ ฯ สํตฺตรสํวคฺคิยา
ภิกฺขุ ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ เอตทวโจ เทถาสุโส อมฺหากํ ปคฺคํปํ
จีวรํปติ ฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ หสฺนติ ฯ เต โรทณติ ฯ ภิกฺขุ
เอวมาทํสุ กิสุตฺตํ ตุมฺเห อวฺโส โรทณติ ฯ อิมํ อวฺโส
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อมฺหากํ ปคฺคํปํ จีวรํปํ อปนิเชณตฺติ ฯ ये เต
ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ฯ เป ฯ เต อฺชฺชณายนติ ชฺชยนติ วิปาเจณติ กถํ
หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ปคฺคํปํ จีวรํปํ อปนิเชตฺตํ
๑ เป ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ ปคฺคํปํ จีวรํปํ อป-
นิเชณติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตุมฺเห โมชปฺปริสา ภิกฺขุณํ ปคฺคํปํ จีวรํปํ อปนิเชตฺตํ เนตํ
โมชปฺปริสา อปฺปสํณฺนํ วา ปสํทาย ปสํณฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย
๑ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สัฏฐาปทํ อุกฺกิตเสยฺยาถ โย
ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุตฺตํ ปคฺคํ วา จีวรํ วา นิสฺสํทํ วา สฺสจฺจํ วา
กายพฺพณํ วา อปนิเชยฺย วา อปนิชาเปยฺย วา อนตฺมโส หสฺสสา-
เปกฺโขปปี^๑ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

๑ ย. ม. หาสาเปกฺโขปปี ฯ

[๒๒๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑ อัย
 อิมสฺมึ อตฺเต อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ ภิกขุสฺสํสาติ อณฺณสฺสํ ภิกขุสฺสํ ๑
 ปตฺโต นาม เทว ปตฺตา อโยปตฺโต มตฺติกาปตฺโต ๑ จีวรํ
 นาม ฉนฺนํ จีวรํ อณฺณตฺรํ จีวรํ วิกปฺปนุปกํ ปจฺฉิมํ ๑
 นิสฺสํทํ นาม สทฺธํ วุจฺจติ ๑ สฺฐิจิรํ นาม สทฺธจิกํ वा อสฺฐิจิกํ
 वा ๑ กายพฺพชนํ นาม เทว กายพฺพชนานิ ปฏฺฐิกํ สฺถูกรนฺตํ ๑
 อปฺนิเชยฺยาติ สยํ อปฺนิเชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อปฺนิชา-
 เปยฺยาติ อณฺณํ อาณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ สกฺกํ อาณเคโต
 พหุทฺธิ อปฺนิเชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อนฺตมโส หสฺสํสา-
 เปกฺโขปฺปติ กัฬาริปฺปาโย ๑

[๒๒๙] อุปลมฺปนฺเน อุปลมฺปนฺนสฺสณฺณํ ปตฺตํ वा จีวรํ वा
 นิสฺสํทํ वा สฺฐิจิรํ वा กายพฺพชนํ वा อปฺนิเชติ वा อปฺนิชาเปติ वा
 อนฺตมโส หสฺสํสาเปกฺโขปฺปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุปลมฺปนฺเน
 เวมตฺติโก ปตฺตํ वा จีวรํ वा นิสฺสํทํ वा สฺฐิจิรํ वा กายพฺพชนํ
 वा อปฺนิเชติ वा อปฺนิชาเปติ वा อนฺตมโส หสฺสํสาเปกฺโขปฺปติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุปลมฺปนฺเน อนฺตมฺปนฺนสฺสณฺณํ ปตฺตํ
 वा จีวรํ वा นิสฺสํทํ वा สฺฐิจิรํ वा กายพฺพชนํ वा อปฺนิเชติ
 वा อปฺนิชาเปติ वा อนฺตมโส หสฺสํสาเปกฺโขปฺปติ อาปตฺติ ปาจิตฺติ-
 ยสฺส ๑ อณฺณํ ปริกฺขารํ อปฺนิเชติ वा อปฺนิชาเปติ वा อนฺตมโส
 หสฺสํสาเปกฺโขปฺปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อุปลมฺปนฺนสฺส ปตฺตํ वा

๒๓๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สຸຣາປານວຸດຸສຸສ ທສມສັກຊາປທໍ ອນາປຕຸຕິ ໔໓໑.

ຈົວຣໍ ວາ ອຸຸຸຸ ວາ ປຣິກຸຊາຣໍ ອປນິເຣຕິ ວາ ອປນິຊາເປຕິ ວາ
ອນຸຕມໂສ ສຸສຳເປກຸໂຮມີ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸງສຸສ ໑ ອນຸປສັມປນຸເ
ອຸປສັມປນຸສຸຸຸ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸງສຸສ ໑ ອນຸປສັມປນຸເ ເວມຕິໂກ
ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸງສຸສ ໑ ອນຸປສັມປນຸເ ອນຸປສັມປນຸສຸຸຸ ອາປຕຸຕິ
ທຸກກຸງສຸສ ໑

[໒໓໐] ອນາປຕຸຕິ ນ ສຸສຳຊີປາໂຍ ກຸນຸນິກຸຊຕຸຕິ ປຣິຊຳເມຕິ
ຊມຸມີ ກຕິ ກຕຸວາ ທສຸສຳມິຕິ ປຣິຊຳເມຕິ ອຸມຸມຕຸຕກສຸສ ອາທິ-
ກມຸມິກສຸສຳຕິ ໑

ທສມສັກຊາປທໍ ນິຣຸຊິຕິ ໑

ສຸຣາປານວຸດຸໂກ ດຸໂຊ ໑

ຕສຸສຸກຸທານໍ

ສຸຣາ ອງຸຄຸຕິ ຫາໂສ ^໒ ອນາທຣິຍຸຸ ກິສຸນາ

ໂຊຕິ ນຸຸນາທຸພຸພຸຸ ສຳມໍ ອປນິເຣນ ຈາຕິ ໑

໑ ຍຸ. ມ. ຫາສຳຊີປາໂຍ ໑ ໒ ໂດຍດຸຈ ໑

สถาปนาถวาคคตสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๖๓๑] เตน สมนฺเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํคตสฺส อารามे ๑ เตน โส ปน สมนฺเณ อายสฺมา
อูทายิ อิตฺถํสาโร โหติ ๑ กากา จตฺถํ อมฺนาปา โหนฺติ ๑ โส
กาเก วิชฺฌิตฺตวา ตํสํ ฉินฺทิตฺตวา สฺส เต ปฏฺฐิปาฏฺฐิยา ชฺเชยฺสํ ๑ ภิกฺขุ
เขวมาหํสํ เกณิเม อากุโธ กากา ชฺชิวิตา โวโรเปตฺวาติ ๑ มยา
อากุโธ อมฺนาปา เม กากาติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺมจฺฉา
๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
อูทายิ สณฺณจฺจุจ ปาณํ ชฺชิวิตา โวโรเปตฺตํสํติ ๑ เป ๑ สจฺจุํ กิร
คํ อูทายิ สณฺณจฺจุจ ปาณํ ชฺชิวิตา โวโรเปตฺตํ ๑ สจฺจุํ ภควาติ ๑
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม คํ โมฆปฺปริสํ สณฺณจฺจุจ
ปาณํ ชฺชิวิตา โวโรเปตฺตํสํ เนตํ โมฆปฺปริสํ อปฺปมฺมจฺฉนํ วา
ปสํทาย ปสํนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เขวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ สณฺณจฺจุจ
ปาณํ ชฺชิวิตา โวโรเปยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๖๓๒] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อํ อิมํสํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ สณฺณจฺจุจาทิ ชานนฺโต
สณฺณชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติตฺตวา วิตฺติกโม ๑ ปาโณ นาม ติรจฺฉาน-
คตปาโณ วุจฺจติ ๑ ชฺชิวิตา โวโรเปยฺยชาติ ชฺชิตินฺทริยํ อปฺปจฺฉินฺทติ

๒๓๔] ปาจิตฺตียกณฺเห สປฺປານกວកຸສຸສຸ ປຸຈັມສັກຊາປທໍ ອຸໜາປຕຸຕິ ໔໓

ອຸປໂຣເຈຕິ ສ່ນຸຕຕໍ ວິໂກເປຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສຸ ។

[໒໓໓] ປາເນ ປາເນສຸໝໍ ສິວິຕາ ໂວໂຣເປຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສຸ ។ ປາເນ ເວມຕິໂກ ສິວິຕາ ໂວໂຣເປຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກູສຸສຸ ។ ປາເນ ອປປາເນສຸໝໍ ສິວິຕາ ໂວໂຣເປຕິ ອຸໜາປຕຸຕິ ។ ອປປາເນ ປາເນສຸໝໍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກູສຸສຸ ។ ອປປາເນ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກູສຸສຸ ។ ອປປາເນ ອປປາເນສຸໝໍ ອຸໜາປຕຸຕິ ។

[໒໓໔] ອຸໜາປຕຸຕິ ອສຸໝຈິຈຸຈຸ ອສຸຕິຍາ ອຊານນຸສຸສຸ ນ-
ມຣຸນາຮີປປາຍສຸສຸ ອຸມຸມຕຸຕຸກຸສຸສຸ ອາທິກມຸມິກຸສຸສຸຕິ ។
ປຸຈັມສັກຊາປທໍ ນິຣຸຈິຕິ ។

ทุติยสิกขาปท

[๖๓๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สāvคญิํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตุคฺคิณํ อารามे ๑ เตน โธ ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ สํปฺปาณกํ อุกกํ ปริญฺญชฺหติ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อပ္ปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สํปฺปาณกํ อุกกํ ปริญฺญชฺหิตฺตํ
๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว ชานํ สํปฺปาณกํ อุกกํ ปริ-
ญฺญชฺหาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตุมฺहे โมชฺสปริสา ชานํ สํปฺปาณกํ อุกกํ ปริญฺญชฺหิตฺตํ
เนตํ โมชฺสปริสา อပ္ปสฺสนฺนํ วา ปสฺสทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิชฺชโย-
ภาวาย ๑ เป ๑ เอวฺมจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สํปฺปาณกํ อุกกํ ปริญฺญชฺชเยยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๖๓๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อญํ อิมสฺมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานาติ นาม สํมํ
วา ชานาติ อญฺเณ วา ตสฺส อวิโรเจนฺติ ๑ สํปฺปาณกนฺติ
ชานนฺโต ปริโณเคน มริตฺตํชฺหิตฺติ ชานนฺโต ปริญฺญชฺหติ อาปคฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๖๓๗] สํปฺปาณเก สํปฺปาณกสฺสณฺณํ ปริญฺญชฺหติ อาปคฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ๑ สํปฺปาณเก เวมตีโก ปริญฺญชฺหติ อาปคฺติ ทุก-

๖๓๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สປฺปาณกວຄຸສຸຸທຸຕິຍສິກຸໜາປຕຸຕິ ໔໓໕
ກຸງສຸຸທຸ ។ ສປປາຣເກ ອປປາຣເກສຸຸໝີ ປຣິກຸຣຸໜາປຕຸຕິ ។
ອປປາຣເກ ສປປາຣເກສຸຸໝີ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸງສຸຸທຸ ។ ອປປາຣເກ
ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກກຸງສຸຸທຸ ។ ອປປາຣເກ ອປປາຣເກສຸຸໝີ
ອນາປຕຸຕິ ។

[໖໓໘] ອນາປຕຸຕິ ສປປາຣເກກຸຕິ ອຮາໜໂຕ ອປປາຣເກກຸຕິ
ຮາໜໂຕ ປຣິໂກເຄໜ ນ ມຣິສຸສຸໝີຕິ ຮາໜໂຕ ປຣິກຸຣຸໜາປຕຸຕິ ອຸມຸມຕຸຕຸ-
ກສຸຸທຸ ອາທິກມຸມິກສຸສຸຕິ ។

ທຸຕິຍສິກຸໜາປຕຸຕິ ນິມຸຈິຕິ ។

ตติยสิกขาปทํ

[๖๓๘] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาริกรณํ ปุณณมฺมาย อุกฺโกฏเฐนฺติ อกฺคํ
กมฺมํ ทุกฺกฏํ กมฺมํ ปุณ กาทพฺพํ กมฺมํ อนีหตํ ทุณฺนีหตํ ปุณ
นีหนิตพฺพนฺติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจุตา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ
ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ
นีหตาริกรณํ ปุณณมฺมาย อุกฺโกฏเฐสฺสํคฺคิ ๑ เป ๑ สจฺจุํ กิร ตุมฺहे
ภิกฺขเว ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาริกรณํ ปุณณมฺมาย อุกฺโกฏเฐนาติ ๑
สจฺจุํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺहे
โมชปฺริสา ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาริกรณํ ปุณณมฺมาย อุกฺโกฏเฐสฺสํ
เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสฺสํนํ ๑า ปสฺสํทาย ปสฺสํนํ ๑า
ภิกฺขโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺพุทฺธิเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาริกรณํ
ปุณณมฺมาย อุกฺโกฏเฐยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๖๔๐] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อโย อิมสฺมํ อตฺเต อชิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานาติ นาม สํมํ
๑า ชานาติ อญฺเญ ๑า ตสฺส อารโจะนฺติ โส ๑า อารโจะติ ๑
ยถาธมฺมํ นาม ธมฺเมเน วินเยเน สตฺถุ สํสเนเน กตํ เอตํ
ยถาธมฺมํ นาม ๑

จตุตถศึกษาปท

[๖๔๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สāvคญิํ วิหริติ เขตฺวเน
อนากมฺปิณฺฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน อายสฺมา
อุปนฺนโต สกฺยปฺปคฺโต สณฺเฑณิกํ สุกฺกวิสฺฐจํ อปคฺคิ อปชฺชิตฺวา
ภาตฺตโน สกฺขวิหริสฺส ภิกฺขุโน อารโหเสติ อหํ อากุโส สณฺเฑณิกํ
สुकฺกวิสฺฐจํ อปคฺคิ อปนฺโน มา กสฺสจิ อารโหเสตฺติ ๑ เตน
โห ปน สัมเยน อณฺเฑนโร ภิกฺขุ สณฺเฑณิกํ สุกฺกวิสฺฐจํ อปคฺคิ
อปชฺชิตฺวา สงฺฆํ คสฺสา อปคฺคิตฺยา ปริวาลํ ยาจิ ๑ คสฺส
สงฺโฆ คสฺสา อปคฺคิตฺยา ปริวาลํ อทาสิ ๑ โส ปริวสนฺโต
คํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอกทโวจ อหํ อากุโส สณฺเฑณิกํ สุกฺก-
วิสฺฐจํ อปคฺคิ อปชฺชิตฺวา สงฺฆํ คสฺสา อปคฺคิตฺยา ปริวาลํ
ยาจิ คสฺส เม สงฺโฆ คสฺสา อปคฺคิตฺยา ปริวาลํ อทาสิ
โสหํ ปริวาลามิ เวทฺยามหํ อากุโส เวทฺยตฺตํ มํ อายสฺมา
ชาเรตฺติ ๑ กิ นุ โห อากุโส โย อณฺโณมฺปิ อิมํ อปคฺคิ
อปชฺชติ โสมฺปิ เอวํ กโรตฺตํ ๑ เอวมากุโสติ ๑ อยํ อากุโส
อายสฺมา อุปนฺนโต สกฺยปฺปคฺโต สณฺเฑณิกํ สุกฺกวิสฺฐจํ อปคฺคิ
อปชฺชิตฺวา โส เม อารโหเสติ อหํ อากุโส สณฺเฑณิกํ
สुकฺกวิสฺฐจํ อปคฺคิ อปนฺโน มา กสฺสจิ อารโหเสตฺติ ๑ กิ

๓ อปชฺชติ ๑

ปณจมสติกาปท^๑

[๖๔๘] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหริติ เวพฺพเห
 กถนฺทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สัมเขน ราชคฺเห สํคฺคตฺรสํวคฺคิยา
 ทารกา สํหายกา โหนฺติ ๑ อฺปาทิ ทารโก เตสํ ปมฺพุชฺโฌ โหติ ๑
 อถโห อฺปาทิสํส มาตานิคฺคณํ^๒ เอตทโหสิ เกน นุ โห อฺปาเยน
 อฺปาทิ อมฺหากํ อจฺจุเยน สํชฺฌจ ชฺชเวยฺย น จ กิถเมยฺยาคิ ๑
 อถโห อฺปาทิสํส มาตานิคฺคณํ เอตทโหสิ สํเจ โห อฺปาทิ เตชํ
 สิกฺขเขยฺย เอวํ โห อฺปาทิ อมฺหากํ อจฺจุเยน สํชฺฌจ ชฺชเวยฺย
 น จ กิถเมยฺยาคิ ๑ อถโห อฺปาทิสํส มาตานิคฺคณํ เอตทโหสิ
 สํเจ โห อฺปาทิ เตชํ สิกฺขิสํสํติ อญฺญคฺคิโย^๓ ทฺถุชา ภวิสํสํนฺติ
 สํเจ โห อฺปาทิ คณนํ สิกฺขเขยฺย เอวํ โห อฺปาทิ อมฺหากํ
 อจฺจุเยน สํชฺฌจ ชฺชเวยฺย น จ กิถเมยฺยาคิ ๑ อถโห อฺปาทิสํส
 มาตานิคฺคณํ เอตทโหสิ สํเจ โห อฺปาทิ คณนํ สิกฺขิสํสํติ อฺรสํสํ
 ทฺถุโห ภวิสํสํติ สํเจ โห อฺปาทิ ฐปํ^๔ สิกฺขเขยฺย เอวํ โห
 อฺปาทิ อมฺหากํ อจฺจุเยน สํชฺฌจ ชฺชเวยฺย น จ กิถเมยฺยาคิ ๑
 อถโห อฺปาทิสํส มาตานิคฺคณํ เอตทโหสิ สํเจ โห อฺปาทิ ฐปํ
 สิกฺขิสํสํติ อกฺขนิสํสํ ทฺถุชานิ ภวิสํสํนฺติ อิมเ โห สมนฺนา
 สํกฺขยปฺปตฺติยา สํสํสํตา สํสํสํมาจฺจรา สํโกชนานิ ภฺภูชิตฺวา นิวาเตสํ

๑ ย. ม. ปาโมกฺโข ๑ ๒ ย. ม. มาตานิคฺคณํ ๑ ๓ อญฺญคฺคิยํ ๑

สยเนสุ สยนุติ สเจ โข อูปาติ สมนเนสุ สกยปฺปติเยสุ ปพฺพเชยฺย
 เหวํ โข อูปาติ อมฺหากํ อจฺจเยน สฺวณฺจ ชีเวยฺย น จ
 กิตฺตเมยฺยาติ ฯ

[๖๔๘] อสฺสํโสสิ โข อูปาติ ทารโก มาตานิคฺคํ อิมํ กถา-
 สุตฺตานิ ฯ อถ โข อูปาติ ทารโก เยน เต ทารกา เตหฺนุสํกมิ
 อฺปฺสํกมิตฺวา เต ทารเก เตตทโวจฺ อถ มยฺยํ อยฺยา สมนเนสุ
 สกยปฺปติเยสุ ปพฺพชิตฺตํมาติ ฯ สเจ โข ควํ อยฺย ปพฺพชิตฺตํ
 เหวํ มยฺยํ ปพฺพชิตฺตํมาติ ฯ อถ โข เต ทารกา เอกเมกสฺส
 มาตานิคฺคโร อฺปฺสํกมิตฺวา เตตทโวจฺ อนฺชานาถ อมฺหากํ อคา-
 รสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชยาติ ฯ อถ โข เตสํ ทารกานํ มาตานิคฺคโร
 สทฺธเพปฺโป เต ทารกา สมานจฺจนฺทา กถฺยาณานิปปายาติ อนฺชานํโส ฯ
 เต ภิกฺขุ อฺปฺสํกมิตฺวา ปพฺพชฺชํ ยาจฺสิ ฯ เต ภิกฺขุ ปพฺพชาเชสุ
 อฺปฺสํปาเทสุ ฯ เต รคฺติยา ปจฺจุสฺสํมยํ ปจฺจุจฺจาย โรทนฺติ
 ยาคฺุ เทถ ภคฺคํ เทถ ชาทณฺณํ เทถาติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหํ
 อากเมถาตุโส ยาว รคฺติ วิภายติ สเจ ยาคฺุ ภวิสฺสํติ ปิวิสฺสํ
 สเจ ภคฺคํ ภวิสฺสํติ ภุณฺขิสฺสํติ สเจ ชาทณฺณํ ภวิสฺสํติ ชาทิสฺสํ
 โน เจ ภวิสฺสํติ ยาคฺุ วา ภคฺคํ วา ชาทณฺณํ วา ปิณฺทาย
 จริตฺวา ภุณฺขิสฺสํติ ฯ เหวํ โข เต ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อจฺจมานา
 โรทนฺติเยว ยาคฺุ เทถ ภคฺคํ เทถ ชาทณฺณํ เทถาติ เตเนาสํ
 อฺหทนฺติปิ อุมฺมิทนฺติปิ ฯ

๖๕๐] ปาจิตฺตียกณฺเฑสฺส ปาณกวมคฺคสฺส ปณฺจมสฺส กฺขมาปทํ ปณฺณตฺตํ ๕๒๓

[๖๕๐] อสฺสโสสี โห ภควา รตฺตยา ปจฺจุสฺสมยํ ปจฺจุจฺจาย
ทวารกสฺสทํ สุตฺวาน อายสฺมนตํ อานนฺทํ อามนฺเตสฺส กิ นุ โห
โส อานนฺท ทวารกสฺสทฺทิติ ฯ อถ โห อายสฺมา อานนฺโท ภควโต
เอตมตฺถํ อารุเจสฺส ฯ อถ โห ภควา เอตสฺมि นิทาเน เอตสฺมि
ปกรณํ ภิกฺขุสฺสํ ฐนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิ
ภิกฺขเว ภิกฺขุ ฐานํ อุนวสฺสทิวสฺสํ ปุคฺคตํ อฺปสฺมปาเทนตฺติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว
โมฆปุริสา ฐานํ อุนวสฺสทิวสฺสํ ปุคฺคตํ อฺปสฺมปาเทสฺส นฺติ อุน-
วสฺสทิวสฺสํ ภิกฺขเว ปุคฺคโต อภฺชโม โหติ สฺตสฺส อฺนฺหสฺส
ชฺชิจฺฉาย นีปาธาย ทสฺสมกฺสฺสาตคปสฺสํ สฺสํ ฐนํ ทฺรุตฺตานํ
ทฺรุตฺตานํ วจนฺปถานํ อฺปฺปนฺนํ สํวริกานํ เวทนํ ทฺรุตฺตานํ
ติพฺพานํ ชฺรณํ กญฺจนํ อสํสาณํ อมฺนาปํ ปาณฺหณํ อน-
ชฺชิวาสกฺชาติโก โหติ วสฺสทิวสฺสํ จ โห ภิกฺขเว ปุคฺคโต อภฺช-
โม โหติ สฺตสฺส อฺนฺหสฺส ชฺชิจฺฉาย นีปาธาย ทสฺสมกฺสฺสาตคป-
สฺสํ สฺสํ ฐนํ ทฺรุตฺตานํ ทฺรุตฺตานํ วจนฺปถานํ อฺปฺปนฺนํ สํว-
ริกานํ เวทนํ ทฺรุตฺตานํ ติพฺพานํ ชฺรณํ กญฺจนํ อสํสาณํ
อมฺนาปํ ปาณฺหณํ อชฺชิวาสกฺชาติโก โหติ เหน้ ภิกฺขเว
อฺปฺปนฺนํ วา ปสํสาทาย ปสํสาณํ วา ภฺยโยภาวาย ฯ เป ฯ
เอวฺเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกิเสยฺยาถ โย ปน
ภิกฺขุ ฐานํ อุนวสฺสทิวสฺสํ ปุคฺคตํ อฺปสฺมปาเทยฺย โส จ ปุคฺคโต

อนุปัสสมปนฺโน เต จ ภิกฺขุ คารยฺหา อิทํ ตถัมมํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๒๕๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ
 อยํ อิมํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชานาติ นาม สํมํ
 วา ชานาติ อญฺเฆ วา ตสฺส อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติ ฯ
 อุนวีสฺสทิวสฺโส นาม อปฺปคฺตวีสฺสทิวสฺโส ฯ อุปัสสมปาเทสฺสํมํติ คณํ
 วา อจฺริยํ วา ปคฺคํ วา จํวํ วา ปริเยสฺสติ สํมํ วา สํมมฺนฺนฺติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฌคฺคิยา ทุกฺกฏํ ฯ ทวฺหิ กมฺมวาจาหิ ทุกฺกฏา ฯ
 กมฺมวาจาปริโยธานํ อุปชฺฌายสฺส อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส คณสฺส
 จ อจฺริยสฺส จ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๕๔] อุนวีสฺสทิวสฺสํ อุนวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ อุปัสสมปาเทติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนวีสฺสทิวสฺสํ เวมฺติโก อุปัสสมปาเทติ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อุนวีสฺสทิวสฺสํ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ อุปัสสมปาเทติ
 อนาปคฺติ ฯ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสํ อุนวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ อาปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสํ เวมฺติโก อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
 ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสํ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ อนาปคฺติ ฯ

[๒๕๕] อนาปคฺติ อุนวีสฺสทิวสฺสํ ปุคฺคตํ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ
 อุปัสสมปาเทติ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสํ ปริปฺปณฺณวีสฺสทิวสฺสสฺสณฺณํ อุป-
 สสมปาเทติ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

ปณฺจมตฺถกฺขาปทํ นิฐิจิตํ ฯ

เถยยัสตฺถเกณ สํวชิ สํวชิราย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชเยยฺย อนฺตมโส
คามนฺตรมฺบี ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๖๕๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมํมํ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชานาติ นาม สํมํ วา
ชานาติ อญฺเญ วา คสฺสํ อาโรเจติ โส วา อาโรเจติ ฯ
เถยยัสตฺถโก นาม โจรา กตถมฺมา วา โหนฺติ อตถกถมฺมา วา
ราชานํ วา เถยยํ คจฺจนฺติ สฺงกํ วา ปริหรนฺติ ฯ สํวชิณฺติ
เอกโต ฯ สํวชิรายาติ คจฺจนฺมาวุโส คจฺจนม ฆนฺเต คจฺจนม
ฆนฺเต คจฺจนมาวุโส อชฺช วา หิโยโย วา ปเร วา คจฺจนมาติ
สํวทฺทติ อาปคฺติ ทฺถกฏฐสฺส ฯ อนฺตมโส คามนฺตรมฺบีติ ทฺถกฏ-
ฐมฺปาทะ คามะ คามนฺตเร คามนฺตเร อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อคามเก อวญฺเญ อชฺชมโยชเน อชฺชมโยชเน อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๕๖] เถยยัสตฺถเก เถยยัสตฺถสฺสณฺณํ สํวชิราย เอกทฺธานมคฺคํ
ปฏิปชฺชติ อนฺตมโส คามนฺตรมฺบี อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
เถยยัสตฺถเก เวมฺติโก สํวชิราย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนฺตมโส
คามนฺตรมฺบี อาปคฺติ ทฺถกฏฐสฺส ฯ เถยยัสตฺถเก อเถยยัสตฺถ-
สฺสณฺณํ สํวชิราย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนฺตมโส คามนฺตรมฺบี
อนาปคฺติ ฯ ภิกฺขุ สํวทฺทติ มนุสฺสํ น สํวทฺทนฺติ อาปคฺติ
ทฺถกฏฐสฺส ฯ อเถยยัสตฺถเก เถยยัสตฺถสฺสณฺณํ อาปคฺติ ทฺถกฏฐสฺส ฯ
อเถยยัสตฺถเก เวมฺติโก อาปคฺติ ทฺถกฏฐสฺส ฯ อเถยยัสตฺถเก

๖๕๗] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สํปฺปານกฺวคฺคํ ๕ ฌฏฺฐสํกฺขาปํ ๕ ๖๕๗

อถฺยຍ္ဓန္တုဂ္ဂဏ္ဍီ ဝနာပတိ ၁

[๖๕๗] ฌนาปติ อสํวิทิตฺวา คจฺฉติ มนุสฺสํ สํวิทหนฺติ
ภิกฺขุ น สํวิทหติ วิสํဂฺเกเตน คจฺฉติ อปทาสุ อุมฺมคฺคกฺคํ
อาทิกมฺมิกํ สํสาติ ၁

ฌฏฺฐสํกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ၁

ศตฺตมสํกฺขาปทํ

[๖๕๘] เทน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สํวตฺตํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตุทฺตํ อารามํ ๑ เทน โส ปน สัมเขน อณฺเฏวโร ภิกฺขุ
โกธเสสฺสํ ชนปเทสฺสํ สํวตฺตํ คจฺจนฺโต อณฺเฏวเรน ความทฺวาเรน
อติภฺกมฺติ ๑ อณฺเฏวรา อิตฺถํ สํมิเกน สห ภณฺทิตฺวา ความโค
นิภฺขมิตฺวา คํ ภิกฺขุํ ปสฺสํสํวตฺตํ เอตทฺโวจ ภาหํ ภนฺเต อโย
คมิสฺสํสํตฺติ ๑ สํวตฺตํ โส อหํ ภคินี คมิสฺสํสํมฺติ ๑ อหํ อโยเขน
สทฺธิํ คมิสฺสํสํมฺติ ๑ เขยฺยาสิ ภคินีติ ๑ อถ โส ตสฺสํสํ อิตฺถิยา
สํมิโก ความโค นิภฺขมิตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ อปฺยยา เหวรฺมํ
อิตฺถํ ปสฺสํเขยฺยาถาติ ๑ เขสฺสํย ปพฺพชฺเฌน สห คจฺจนฺตฺติ ๑ อถ โส
โส ปุริโส อนุพฺพนฺทิตฺวา คํ ภิกฺขุํ คเหตฺวา อาโกญฺเฏวตา มุญฺจิ ๑
อถ โส โส ภิกฺขุ อณฺเฏวตรสฺมํ รุกฺขมฺมูเล ปฐฺมเปฺนฺโต นิสฺสํติ ๑
อถ โส สํ อิตฺถํ คํ ปุริสํ เอตทฺโวจ นายฺย โส ภิกฺขุ มํ
นิปฺปาเทสิ อปฺปํ อหเมว เตน ภิกฺขุณา สทฺธิํ คจฺจนฺตํ อการโก
โส ภิกฺขุ คจฺจนฺ นํ ชมาเปหํติ ๑ อถ โส โส ปุริโส คํ ภิกฺขุํ
ชมาเปสิ ๑ อถ โส โส ภิกฺขุ สํวตฺตํ คณฺฑวตา ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ
ชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ มาตุคฺคาเมน สทฺธิํ สํวิชาย
เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชิสฺสํสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ควํ ภิกฺขุ

๖๖๐] ปาจิตติยกณฺเฑ สปัปฺปานกฺวคฺคํ สํคตฺตมสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๔๕๘

มาตุคามเน สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชสํติ ๑ สจฺจํ
ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นามํ คฺวํ โมชปฺริสํ
มาตุคามเน สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชสํสํติ เนคํ
โมชปฺริสํ อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาถ โย
ปน ภิกฺขุ มาตุคามเน สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชเยย
อนตฺมโส คามนฺตรมฺบิ ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๖๕๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มาตุคามเน นาม มนุสฺสํคฺคํ
น ยกฺขํ น เปตํ น ติรจฺฉานคฺคา วิมฺบญฺญ ปฏิพฺพา สํภาสิต-
ทฺพฺภาสิตํ ทฺพฺจฺจุตฺตาทฺพฺจฺจุตฺตํ อชานคฺคํ ๑ สทฺธิยนฺติ เอกโค ๑
สํวิธายาติ คจฺฉาม ภคฺคิํ คจฺฉาม ชยฺเย คจฺฉาม ชยฺเย
คจฺฉาม ภคฺคิํ ชชฺช วา หิชฺชโย วา ปเร วา คจฺฉามาติ สํวิทฺติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏสํส ๑ อนตฺมโส คามนฺตรมฺบิํ ทุกฺกฏสํสํปาเต
คามเน คามนฺตเร คามนฺตเร อาปคฺติ ปาจิตฺติยสํส ๑ อคามเก
อวณฺเณ อทฺทฺมโยชเน อทฺทฺมโยชเน อาปคฺติ ปาจิตฺติยสํส ๑

[๖๖๐] มาตุคามเน มาตุคามสณฺณํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ
ปฏิปชฺชติ อนตฺมโส คามนฺตรมฺบิํ อาปคฺติ ปาจิตฺติยสํส ๑
มาตุคามเน เวมตีโก สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนตฺมโส
คามนฺตรมฺบิํ อาปคฺติ ปาจิตฺติยสํส ๑ มาตุคามเน อมาตุคาม-

ឥឡូវ ឥវិទាម ខេត្តនាមគុក ប្រិបទ្ធវតិ ចនុត្ថម្ភៃ កាមនុត្ថម្ភៃ
 ចាបត្ថិ បាទិតិយស្ត ។ វិក្កុ ឥវិទាម មាតុកាម ឥវិទាម
 ចាបត្ថិ ពុក្ខន្ត ។ យក្ខិយា ចា បេតិយា ចា បេតិយា ចា
 គិរុនាមគុក ឥវិទាម ឥវិទាម ខេត្តនាមគុក ប្រិបទ្ធវតិ ចនុត្ថម្ភៃ
 កាមនុត្ថម្ភៃ ចាបត្ថិ ពុក្ខន្ត ។ មាតុកាម មាតុកាម
 មាតុកាម ចាបត្ថិ ពុក្ខន្ត ។ មាតុកាម មាតុកាម មាតុកាម
 ចាបត្ថិ ពុក្ខន្ត ។ មាតុកាម មាតុកាម មាតុកាម ចាបត្ថិ ។

[២២៣] ចាបត្ថិ ឥវិទាម កុក្ខន្ត មាតុកាម ឥវិទាម
 វិក្កុ ឥវិទាម វិទាម កុក្ខន្ត ចាបត្ថិ ចនុត្ថម្ភៃ
 ចាបត្ថិ មាតុកាម ។

ឥតុក្ខន្ត ឥតុក្ខន្ត ឥតុក្ខន្ត ។

อัญชลีสักขาปท

[๖๖๒] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกิณฺณํ อารามํ ๑ เตน โห ปน สัมเขน อวิหฺรณฺณํ
นาม ภิกฺขุโน คณฺหพาทิปุพฺพสฺส เอวํ ปาปกํ ทิฏฺฐิเจตฺถํ อูปฺปนฺนํ
โหติ ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เขเม
อนุตฺตรายิกา ชมฺมา อุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายา-
ยาติ ๑ อสฺสโสสุ โห สัมพยุทา ภิกฺขุ อวิหฺรณฺณํ กิร นาม
ภิกฺขุโน คณฺหพาทิปุพฺพสฺส เอวํ ปาปกํ ทิฏฺฐิเจตฺถํ อูปฺปนฺนํ
ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เขเม อนุตฺตรายิกา
شمฺมา อุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายาติ ๑
อถ โห เต ภิกฺขุ เขม อวิหฺรณฺณํ ภิกฺขุ คณฺหพาทิปุพฺโ พ เต-
ปตฺถกมฺมํ อูปตฺถกมิตฺวา อวิหฺรณฺณํ ภิกฺขุ คณฺหพาทิปุพฺโ เอกทโวจํ
สจฺจํ กิร เต อาวุโส อวิหฺรณฺณํ เอวํ ปาปกํ ทิฏฺฐิเจตฺถํ อูปฺปนฺนํ
ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เขเม อนุตฺตรายิกา
شمฺมา อุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายาติ ๑
เอวํ พุยา โห อหิ อาวุโส ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ
ยถา เขเม อนุตฺตรายิกา ชมฺมา อุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต
นาทํ อนุตฺตรายาติ ๑ มา อาวุโส อวิหฺรณฺณํ เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ
อพฺภากิณฺณํ น หิ สจฺจํ ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา เอวํ

วเทยฺย อเนกปริยาเยน อากุโล อวิฐุจ อนุตฺตรายิกา ทุมฺมา อุตฺตมา
 ภควตา อตฺตญฺ ปรน เต ปฏฺฐิเสวโต อนุตฺตรายาย อปฺปสฺสํสาทา
 กามา อุตฺตมา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุปายาสา อาทันโหว เอตฺถ
 ภียโย อญฺจิกงฺกฏฺฐปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุ-
 ปายาสา อาทันโหว เอตฺถ ภียโย มัสฺสเปสฺสปฺมา กามา อุตฺตมา
 ภควตา ๑ เป ๑ ตินฺนุฏฺฐปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑
 อญฺจการากุสฺสปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑ สฺสปีนฺนุฏฺฐปฺมา กามา
 อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑ ยาจิตฺกฏฺฐปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑
 รุกฺขณฺณปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑ อสฺสึสฺสปฺมา กามา
 อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑ สฺสคฺคิสฺสึสฺสปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา ๑ เป ๑
 สฺสปฺปสฺสึสฺสปฺมา กามา อุตฺตมา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุปายาสา
 อาทันโหว เอตฺถ ภียโยติ ๑ เอวํ ๒ อวิฐุจ ภิက္ขุ คณฺหพาธิ-
 ปุพฺโพ เตหิ ภิက္ขุหิ อุกฺกมาโน คเถว คํ ปาปกํ ทิฏฺฐิจิตฺตํ ถามสา
 ปรามาสา อภินิวิสฺส โฉหริติ เอวํ พุยา ๒ อหํ อากุโล
 ภควตา ทุมฺมํ เทสํ อชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ทุมฺมา
 อุตฺตมา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑ ยโต ๑
 ๒ เต ภิက္ขุ นาสกฺขิสฺส อวิฐุจ ภิက္ขุ คณฺหพาธิปุพฺพํ เขตฺตํมา
 ปาปกา ทิฏฺฐิจิตฺตา วิเวเจตุํ อถ ๒ เต ภิက္ขุ เยเน ภควา
 เตนฺนุสํกมฺมิสฺส อฺปนฺนํกมิตฺวา ภควโต เขตฺตมฺมํ อวิโรเจตุํ ๑

๓ ย. ม. อนุตฺตรายิกา อุตฺตมา ๑

อดโธ ภควา เอตส്മิ นิทานเ เอตส്മิ ปกรณเ ภิกขุสงฆ์
 สันนิปาตาเปตวา อริหัง ภิกขุ คนธพาริพพุต ปฏิบุจนิ สัจ
 กิร เต อริหัง เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฐิโกตํ อุปฺปนํ ตถาหิ ภควตา
 รมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา รมมา วุตฺตา
 ภควตา เต ปฏิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายาติ ฯ เอวํ พยา โธ
 อหิ ภนฺเต ภควตา รมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา
 รมมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายาติ ฯ
 กตฺถํ นุ โธ นาม ทวํ โมฆปริณฺตํ มया เอวํ รมํ เทสิตํ
 อาชานาสิ นนุ มया โมฆปริณฺตํ อนนฺทปริยาเยน อนุตฺตรายิกา รมมา
 วุตฺตา อตฺถจ ปน เต ปฏิเสวโต อนุตฺตรายา ย อุปฺปตฺถาตา
 กามา วุตฺตา มया พหุทฺถา พหุปายาสา อาทันโธ เอตฺถ
 ภิชโย อฏฺฐิโกฏฐุปมา กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ มตฺสเปตฺฐุปมา
 กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ ตินฺนุฏฐุปมา กามา วุตฺตา มया
 ฯ เป ฯ อังคารการตฺฐุปมา กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ สุปินฺนุฏฐุปมา
 กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ ยาจิตฺฐุปมา กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ
 รุกฺขฉตฺฐุปมา กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ อตฺธิสฺสนุฏฐุปมา กามา วุตฺตา
 มया ฯ เป ฯ สตฺตติสฺสนุฏฐุปมา กามา วุตฺตา มया ฯ เป ฯ สปัปฺตติสฺสนุฏฐุปมา
 กามา วุตฺตา มया พหุทฺถา พหุปายาสา อาทันโธ เอตฺถ
 ภิชโย อด จ ปน ทวํ โมฆปริณฺตํ อตฺตนา ทฺถคฺคิเตน ทิฏฐิโกเตน

七七

อเมห เจว อพภาจิกุขสี อตุตานญจ ขนสี พหุญจ อปฺปญฺญ
 ปสวสี คณฺหิ เต โมฆปฺปัสส ภวิสฺสตี ทังฆรตฺตํ อหิตาย ทุกฺขาย
 เนตํ โมฆปฺปัสส อปฺปสํหานํ วา ปสํทาย ปสํหานํ วา ภิชฺชโย-
 ภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเตยฺยาถ
 โย ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย ตถาหิ ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ
 ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ฐมฺมา อุตฺตมา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต
 นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส จณฺเญ มา
 ขายสฺมา เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ อพภาจิกุขิ น หิ สํสา
 ภควโต อพภุทฺธานํ น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย อเนกปริยาเยน
 อากุโส อนุตฺตรายิกา ฐมฺมา อุตฺตมา ภควตา อตฺตญฺจ ปน เต
 ปฏฺฐิเสวโต อนุตฺตรายายาติ ๑ เอวญฺจ^๒ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ อวฺจมาโน
 ตเถว ปคฺคณฺเฑหฺมยฺ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺนภาสิตพฺโพ
 ตสฺส ปฏฺฐินิสฺสํคฺคาย ๑ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺนภาสียมาโน ตํ ปฏฺฐิ-
 นิสฺสํชฺชเรยฺย อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏฺฐินิสฺสํชฺชเรยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๖๖๓] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ เอวํ วเทยฺยาติ ตถาหิ
 ภควตา ฐมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ฐมฺมา
 อุตฺตมา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑

[๖๖๔] โส ภิกฺขุติ โย โส เอวํวาทิ ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหิ

๑ ย. ม. อนุตฺตรายิกา อุตฺตมา ๑ ๒ ย. ม. เอวญฺจ ปน ๑

๖๖๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สํປาณกວកສຸສ ອງຊັມສິກຊາປັກ ໔໓໕

ອວເນຫິ ກິກຊູຫິ າ ເຍ ປຸສຸສນຕິ ເຍ ສຸດນຕິ ເດຫິ ວຕຸຕຸພຸໂພ
ມາ ອາຍສຸມາ ເວວິ ອວຈ ມາ ກວນຕຸ ອພຸກາຈິກຊິ ນ ຫິ ສາຊຸ
ກວໂຕ ອພຸກຸຊານໍ ນ ຫິ ກວາ ເວວິ ວເຫຍຍ ອເນກປຣິຍາເຍນ
ອາວຸໂສ ອນຸຕຣາຍິກາ ສມຸມາ ວຸຕຸຕາ ກວຕາ ອຕເນຈ ປນ ເຕ
ປຣິເສວໂຕ ອນຸຕຣາຍາຍາຕິ າ ທຸຕິຍມຸບີ ວຕຸຕຸພຸໂພ ຕຕິຍມຸບີ
ວຕຸຕຸພຸໂພ າ ສເຈ ປຣິນິສຸສຊຸຫຕິ ອິຈເຈຕຸ ກຸສຕຸ ໂນ ເຈ
ປຣິນິສຸສຊຸຫຕິ ອາປຕຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ າ ສຸຕຸວາ ນ ວກນຕິ ອາປຕຕິ
ທຸກຸກຸງສຸສ າ ໂສ ກິກຊູ ສຸ່ງສມຸສຸມຸບີ ອາກຊຸໝິຕຸວາ ວຕຸຕຸພຸໂພ ມາ
ອາຍສຸມາ ເວວິ ອວຈ ມາ ກວນຕຸ ອພຸກາຈິກຊິ ນ ຫິ ສາຊຸ
ກວໂຕ ອພຸກຸຊານໍ ນ ຫິ ກວາ ເວວິ ວເຫຍຍ ອເນກປຣິຍາເຍນ
ອາວຸໂສ ອນຸຕຣາຍິກາ ສມຸມາ ວຸຕຸຕາ ກວຕາ ອຕເນຈ ປນ ເຕ
ປຣິເສວໂຕ ອນຸຕຣາຍາຍາຕິ າ ທຸຕິຍມຸບີ ວຕຸຕຸພຸໂພ ຕຕິຍມຸບີ
ວຕຸຕຸພຸໂພ າ ສເຈ ປຣິນິສຸສຊຸຫຕິ ອິຈເຈຕຸ ກຸສຕຸ ໂນ ເຈ
ປຣິນິສຸສຊຸຫຕິ ອາປຕຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ າ

[໖໖໕] ໂສ ກິກຊູ ກິກຊູຫິ ສມນຸກາສິຕຸພຸໂພ າ ເວວເນຈ ປນ
ກິກຊເວ ສມນຸກາສິຕຸພຸໂພ າ ພຸຍຕຸເຕນ ກິກຊຸນາ ປຣິພເຕນ ສຸ່ງໂໝ
ເພາເປຕຸພຸໂພ ສຸດນາຕຸ ເມ ກນເຕ ສຸ່ງໂໝ ອິຕຸຕຸນຸນາມສຸສ ກິກຊຸໂນ
ເວວູມີ ປາປກໍ ທິງຊິຕຸ ອຸປປນຸນໍ ຕຕາຫໍ ກວຕາ ສມຸມໍ ເຕສິຕໍ
ອາສານາມິ ຍຄາ ເຍເມ ອນຸຕຣາຍິກາ ສມຸມາ ວຸຕຸຕາ ກວຕາ ເຕ
ປຣິເສວໂຕ ນາຕໍ ອນຸຕຣາຍາຍາຕິ າ ໂສ ຕໍ ທິງຊີ ນປຣິນິສຸສຊຸຫຕິ າ

ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถํ สํโฆ อิตฺถนฺนํ ภิกฺขุ สมนฺนํ ภาเสยฺย
 ตสฺสํ ทิวฺจียา ปฏินิสฺสํคฺคาเย ๑ เสงฺสา ฌตฺติ ๑ สฺสณาคฺค เม
 ภาเน สงฺโฆ อิตฺถนฺนํสฺส ภิกฺขุโน เหวรฺบิ ปาปํ ทิวฺจิกํ
 อุปฺปนํ ตถาหิ ภควตา ฆมํ เทสิํ อาชานามิ ยถา เยเม
 อนฺตรายิกา ฆมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏิสฺสวโต นาทํ อนฺตรา-
 ยายาติ ๑ โสํ คํ ทิวฺจิํ นปฺปฏินิสฺสํชฺชติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนํ
 ภิกฺขุ สมนฺนํสฺส ตสฺสํ ทิวฺจียา ปฏินิสฺสํคฺคาเย ๑ ยสฺสํยสฺมโต
 ฆมฺติ อิตฺถนฺนํสฺส ภิกฺขุโน สมนฺนํสฺส ตสฺสํ ทิวฺจียา ปฏิ-
 นิสฺสํคฺคาเย โสํ คุณฺหสฺส ยสฺสํ นกฺฆมฺติ โสํ ภาเสยฺย ๑
 คุตฺติยํ เอตมคฺคํ วทามิ ๑ เป ๑ ตติยํ เอตมคฺคํ วทามิ ๑
 สฺสณาคฺค เม ภาเน สงฺโฆ อิตฺถนฺนํสฺส ภิกฺขุโน เหวรฺบิ ปาปํ
 ทิวฺจิกํ อุปฺปนํ ตถาหิ ภควตา ฆมํ เทสิํ อาชานามิ
 ยถา เยเม อนฺตรายิกา ฆมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏิสฺสวโต
 นาทํ อนฺตรายายาติ ๑ โสํ คํ ทิวฺจิํ นปฺปฏินิสฺสํชฺชติ ๑ สงฺโฆ
 อิตฺถนฺนํ ภิกฺขุ สมนฺนํสฺส ตสฺสํ ทิวฺจียา ปฏินิสฺสํคฺคาเย ๑
 ยสฺสํยสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนํสฺส ภิกฺขุโน สมนฺนํสฺส ตสฺสํ
 ทิวฺจียา ปฏินิสฺสํคฺคาเย โสํ คุณฺหสฺส ยสฺสํ นกฺฆมฺติ โสํ
 ภาเสยฺย ๑ สมนฺนํสฺส สงฺเขน อิตฺถนฺนํโม ภิกฺขุ ตสฺสํ ทิวฺจียา
 ปฏินิสฺสํคฺคาเย ๑ ฆมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหิ ๑ เหวเมตํ
 ธารยามิ ๑

นวมสิกขาบท

[๒๖๖] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภคฺวา ตํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวาเน
อนาถปิตุจิกตฺสํ อารามํ ๑ เตน โห ปน สัมเณ นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา อริยฺเจเน ภิกฺขุณา อกฺขานุชฺชมนฺเน ตํ
ทิจฺจุจํ อปฺปญฺหิณิสฺสญฺเจเน สทฺธิํ สัมมฏฺเฐนฺตํปํ สํวสฺสณฺตํปํ สหํปํ
เสยฺยํ กปฺเปเนติ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ๑ เป ๑ เต อุตฺตมายนฺติ
ชฺยเนติ วิปาเจเนติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา
อริยฺเจเน ภิกฺขุณา อกฺขานุชฺชมนฺเน ตํ ทิจฺจุจํ อปฺปญฺหิณิสฺสญฺเจเน สทฺธิํ
สัมมฏฺเฐนฺตํปํ สํวสฺสณฺตํปํ สหํปํ เสยฺยํ กปฺเปสฺสณฺตํปํ ๑ เป ๑
สจฺจํ กิร ตุมฺहेท ภิกฺขเว ชานํ ตถาวาทินา อริยฺเจเน ภิกฺขุณา
อกฺขานุชฺชมนฺเน ตํ ทิจฺจุจํ อปฺปญฺหิณิสฺสญฺเจเน สทฺธิํ สัมมฏฺเฐนฺตํปํ
สํวสฺสณฺตํปํ สหํปํ เสยฺยํ กปฺเปถาติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ตุมฺहेท โมชฺชปฺริสา ชานํ ตถาวาทินา
อริยฺเจเน ภิกฺขุณา อกฺขานุชฺชมนฺเน ตํ ทิจฺจุจํ อปฺปญฺหิณิสฺสญฺเจเน สทฺธิํ
สัมมฏฺเฐนฺตํปํ สํวสฺสณฺตํปํ สหํปํ เสยฺยํ กปฺเปสฺสณฺตํ เนตํ
โมชฺชปฺริสา อปฺปสฺสณฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสณฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย
๑ เป ๑ เอตฺถจฺ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย
ปน ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา ภิกฺขุณา อกฺขานุชฺชมนฺเน ตํ ทิจฺจุจํ
อปฺปญฺหิณิสฺสญฺเจเน สทฺธิํ สัมมฏฺเฐนฺตํ วา สํวเสยฺย วา สห วา

๒๗๐] ปาจิตติยกณฺเฑ สปปาณกวกคฺคตฺถ นวมสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๕๓๘

เสวยย์ ฤๅเปๅย ปรๅจิตๅติๅนๅติ ฯ

[๒๗๐] โย ปนาคิ โย ยาทิส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑ ขย
อิมัสมี อตุเถ อชิปเปโต ภิกขุติ ๑ ชานาติ นาม สัมมံ วา
ชานาติ อญฺเณ วา ตตฺถ อารโหเจติ โส วา อารโหเจติ ๑
คถาวาทินาติ คถาหิ ภควตา มหมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา
เยเม ธนุศรียกา มหมมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏิเสวโต นาค
ธนุศรายายาติ เอวํวาทีนา ๑. อุทฺธานุสมโม นาม อุฏฺฐิตโต อน-
สํริโต ๑ คํ ทิวฺจํ อปปฏินิสฺສัญເຈນ္ ສັກຂີນຕິ ເອຕໍ ຫົງຈື່
ອປປຸກິນິສັດທູເຈັນ ສັກຂີ ॥ ສມຸກຸບເຍຍ ວາຕິ ສມຸໂກໂຄ ນາມ ກຸວ
ສມຸໂກລາ ອາມິສສມຸໂກໂຄ ຈ ມມສມຸໂກໂຄ ຈ ॥ ອາມິສສມຸໂກໂຄ
ນາມ ອາມິສໍ ເຫຕິ ວາ ປຸກິຄະນຸຫາຕິ ວາ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥
ມມສມຸໂກໂຄ ນາມ ອຸທຸທິສັຕິ ວາ ອຸທຸທິສຳເປຕິ ວາ ॥ ປເທ
ອຸທຸທິສັຕິ ວາ ອຸທຸທິສຳເປຕິ ວາ ປເທ ປເທ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥
ອກຸຊຣາຍ ອຸທຸທິສັຕິ ວາ ອຸທຸທິສຳເປຕິ ວາ ອກຸຊຣກຸຊຣາຍ ອາປຕຸຕິ
ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥ ສິວເສຍຍ ວາຕິ ອຸກຸຊິຕຸຕເກນ ສັກຂີ ອຸໂປສັດໍ ວາ
ປວາຣນໍ ວາ ສັງກມມໍ ວາ ກໄວຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥ ສ
ວາ ເສຍຍໍ ກປປະຍາຕິ ເອກຈຸນເນ ອຸກຸຊິຕຸຕເກ ນິປນເນ ກິກຸ
ນິປຊຸຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥ ກິກຸ ນິປນເນ ອຸກຸຊິຕຸຕໂກ
ນິປຊຸຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥ ອຸໂກ ວາ ນິປຊຸນຕິ ອາປຕຸຕິ
ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥ ອຸງຈິຕິວາ ປຸນປຸນໍ ນິປຊຸຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສັສ ॥

ทศมสติกาปท

[๖๗๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สāvadhīyā viharati chetvane
อนาถบิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน กณฺหกสฺส
นาม สมนฺตเทสฺส เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปปนฺนํ โหติ
ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา
ชมฺมา ดูตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑
อธฺโสสุ โห สมนฺตพฺพุตา ภิกฺขุ กณฺหกสฺส นาม กิร สมนฺตเทสฺส
เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ
อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ชมฺมา ดูตฺตา ภควตา เต
ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑ อถโห เต ภิกฺขุ เยเน กณฺหโก
สมนฺตเทโส เตพนฺตํกมฺมํ อุปลํกมิตฺวา กณฺหกํ สมนฺตเทสํ
เอตทโวจํ สจฺจํ กิร เต อาดูโส กณฺหก เอวรูปํ ปาปกํ
ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ
ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ชมฺมา ดูตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต
นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑ เอวํ พฺยา โห อหิ ภาเน ภควตา ชมฺมํ
เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ชมฺมา ดูตฺตา ภควตา
เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนุตฺตรายายาติ ๑ มา อาดูโส กณฺหก เอวํ
อวจ มา ภควนฺตํ อพฺภาจิกฺขิ น หิ สāvธู ภควโต อพฺภกฺขานํ
น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย อนเนกปริยาเยเน อาดูโส กณฺหก

อนุตฺตรายิกา ชมฺมา วุตฺตทา ภคฺวตา อตฺตญฺเ ปน เต ปฏฺฐิเสวโต
 อนุตฺตรายาย อนุปฺปสฺสํสาทา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา พหุทฺทชา
 พหุปายาสา อาทันโฉ เอตฺถ ภิกฺขุโย อฏฺฐังกํกฺกุปฺมา กามา
 วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ มิสฺสเปสฺสํปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา
 ฯ เป ฯ ตินฺนํกฺกุปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ อังการกาสฺสํปฺมา
 กามา วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ สํปฺนํกฺกุปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา
 ฯ เป ฯ ยาจิตฺกฺกุปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ รุกฺขฉลฺกฺกุปฺมา
 กามา วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ อสฺสํสฺสํปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา
 ฯ เป ฯ สํคฺคตฺสฺสํปฺมา กามา วุตฺตทา ภคฺวตา ฯ เป ฯ สํปฺปสฺสํปฺมา
 กามา วุตฺตทา ภคฺวตา พหุทฺทชา พหุปายาสา อาทันโฉ เอตฺถ
 ภิกฺขุโยติ ฯ เอวํปิ โห กณฺหาโก สมนฺนํทฺเทสํ เตหิ ภิกฺขุหิ
 วุจฺจมาโน ตเถว ตํ ปาปํ ทิฏฺฐิเจตฺถํ กามสํ ปรามาสา อภินิวิสฺส
 โฉหริติ เอวํ พุยา โห อหํ ภนฺเต ภคฺวตา ชมฺมํ เทสํ
 อาชานามิ ยถา เยเม อนุตฺตรายิกา ชมฺมา วุตฺตทา ภคฺวตา เต
 ปฏฺฐิเสวโต นาลํ อนุตฺตรายายาติ ฯ ยโต โห เต ภิกฺขุ นาสํกฺขิ
 กณฺหาทํ สมนฺนํทฺเทสํ เอตฺสํมา ปาปกา ทิฏฺฐิเจตฺถา วิเวเจตฺถํ อถโห
 เต ภิกฺขุ เยน ภคฺวา เตหุสํกมฺมํสํ อปฺสํกมิตฺวา ภคฺวโต
 เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสํ ฯ อถโห ภคฺวา เอตฺสํมํ นิทาเน เอตฺสํมํ
 ปกฺรเณ ภิกฺขุสํสํ สมนิปาตาเปตฺวา กณฺหาทํ สมนฺนํทฺเทสํ ปฏฺฐิปุจฺจิ
 สจฺจํ ทิร เต กณฺหาท เอวํปิ ปาปํ ทิฏฺฐิเจตฺถํ อปฺปนนํ ตถาหํ

๖๗๓] ปาจิตติกยถา สปปาณกวกุคคัสส ทสฺมตฺติกาปทํ นิทานํ ๔๔๓

ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา ชมฺมา
วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนฺตรายายาติ ฯ เอวํ พฺยา
โฆ อหํ ภนฺเต ภควตา ชมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม
อนฺตรายิกา ชมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนฺตรา-
ยายาติ ฯ กสฺสํ นุ โฆ นามํ ทฺวํ โมชปฺริสํ มया เอวํ ชมฺมํ
เทสิตํ อาชานาสि นนุ มया โมชปฺริสํ อเนกปริยาเยน อนฺตรายิกา
shmā vuttā otthajjā pānā te pāṭṭhisēvato anṭrayayā opap-
sātha kamma vuttā mया pphuttā pphupāsā atthānva
ettha gīyayā oṇṇajjaggaṇṇupā kamma vuttā mया ฯ पे ฯ
มัสฺสเปตฺตูปมา กามา วุตฺตา มया ฯ पे ฯ ตินฺนุฏฺฏูปมา กามา
วุตฺตา มया ฯ पे ฯ อังการกาตูปมา กามา วุตฺตา มया ฯ पे ฯ
สฺสึปนฺนูปมา กามา วุตฺตา มया ฯ पे ฯ ยาจิตกูปมา กามา วุตฺตา
มया ฯ पे ฯ รุกฺขผลูปมา กามา วุตฺตา มया ฯ पे ฯ อสฺสึตฺตูปมา
กามา วุตฺตา มया ฯ पे ฯ สฺตฺติตฺตูปมา กามา วุตฺตา มया
 ฯ पे ฯ สปปสฺสึตฺตูปมา กามา วุตฺตา มया pphuttā pphupāsā
atthānva ettha gīyayā otthajjā pānā ทฺวํ โมชปฺริสํ otthāna
tukkathitena tīṇṇajjitena ameha jeva opphajjaggaṇṇā otthānva
phupphajjā opphupphā pāsāsi ทํ hi te โมชปฺริสํ ภวิสฺสํ ทสฺมตฺติ-
กํ อหิตาย ทฺวํ ยถา เนทํ โมชปฺริสํ opapānānā va pāsātha
pānānā va gīyayāva otthajjā โมชปฺริสํ opapānā-

นณฺเฏว อปฺปธํทาย ปสฺสํนํนณฺเฏว เอกจฺจํ อณฺเฏตฺตํทายาติ ฯ
 วิคฺคหิตฺวา ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺส เตนฺหิ ภิกฺขเว
 สงฺโฆ กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ นาสฺสํ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 นาสฺสํทพฺโพ อชฺชตฺตํเค เต อวฺกุโส กณฺฑก น เจว โส
 ภควา สํคฺคา อปฺปทิสฺสํทพฺโพ ยมฺมํจณฺเฏว สมนฺตฺตํทสฺสา ตณฺหติ
 ภิกฺขุหิ สํหํ ทฺวิตฺตํคฺคิตฺตํ สหเสยฺยํ สํมํ เต นคฺคิ จร
 มํเร วิณฺสํสํติ ฯ อถ โส สงฺโฆ กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ
 นาสฺสํ ฯ

[๖๗๔] เตน โส ปน สมนฺเตน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ตณฺหาสํคํ
 กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ อุปฺปาทเปณฺติมี อุปฺปจฺจํเปณฺติมี สมนฺตฺตํทสฺสํ
 สหํมํ เสยฺยํ กปฺเปณฺติ ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อุปฺปจฺจํทํ ฯ เป ฯ เต
 อชฺชณฺยานฺติ ชยฺยานฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 ชานํ ตณฺหาสํคํ กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ อุปฺปาทเปณฺตํทสฺสํ อุปฺปจฺจํ-
 เปณฺตํทสฺสํ สมนฺตฺตํทสฺสํทสฺสํทสฺสํ สหํมํ เสยฺยํ กปฺเปณฺตํทสฺสํ ฯ เป ฯ
 สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว ชานํ ตณฺหาสํคํ กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ
 อุปฺปาทเปณฺตํ อุปฺปจฺจํเปณฺตํ สมนฺตฺตํทสฺสํ สหํมํ เสยฺยํ กปฺเป-
 ณฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺคหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
 ตุมฺहे โมชฺสปุริสา ชานํ ตณฺหาสํคํ กณฺฑกํ สมนฺตฺตํทสฺสํ อุป-
 ปาทเปณฺตํทสฺสํ อุปฺปจฺจํเปณฺตํทสฺสํ สมนฺตฺตํทสฺสํทสฺสํ สหํมํ เสยฺยํ

๑ มํเรติ ปร อมามกาคิ ตพฺพณฺณนา ฯ

๖๗๕] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สปัปฺปณกฺวคฺคํ สํมตฺติกาปทํ วิภงฺโก ๔๔๕

กปฺเปตฺตํ เหน้ โฆสปริสา อปฺปสฺสนานํ วา ปสาทาย ปสฺสนานํ
วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํมตฺติกาปทํ อุตฺติ-
เสยฺยถา สมนฺตฺตฺเตโสมี เจ เอวํ วทฺเขยฺย ตถาหิ ภควตา
สมฺมํ เทสํ อชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา สมฺมา วุตฺตา
ภควตา เค ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนฺตรายายาติ ๑ โส สมนฺตฺตฺเตโส
ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วณฺโณ มา อาวุโส สมนฺตฺตฺเตโส เอวํ อว-
มา ภควนํ อพฺภากิณฺโณ น หิ สํสํ ภควโต อพฺภกฺขานํ น
หิ ภควา เอวํ วทฺเขยฺย อนฺเนกปริยาเยน อาวุโส สมนฺตฺตฺเตโส
อนฺตรายิกา สมฺมา วุตฺตา ภควตา อตฺตญฺจ ปน เค ปฏฺฐิเสวโต
อนฺตรายายาติ ๑ เหวณฺจ โส สมนฺตฺตฺเตโส ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
ตถาว ปคฺคณฺเฑหฺมยฺย โส สมนฺตฺตฺเตโส ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วณฺโณ
อชฺชตฺตคฺเค เค อาวุโส สมนฺตฺตฺเตโส น เจว โส ภควา สํตฺตา
อปทิสฺสพฺโพ ยมฺมึจฺฉนฺเน สมนฺตฺตฺเตสา ตถาหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ
ทฺวิรตฺตติรตฺตํ สหเสยฺยํ สํปี เค นตฺถิ จร ปิเร วินตฺตํ ๑
โย ปน ภิกฺขุ ฆานํ ตถาหิ สมนฺตฺตฺเตโส อปฺปสาเปยฺย วา
อปฺปจฺจาเปยฺย วา สมนฺตฺตฺเตยฺย วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปยฺย
ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๖๗๕] สมนฺตฺตฺเตโส นาม สํมณโร วุจฺจติ ๑ เอวํ วทฺเขยฺยาติ
ตถาหิ ภควตา สมฺมํ เทสํ อชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา
สมฺมา วุตฺตา ภควตา เค ปฏฺฐิเสวโต นาทํ อนฺตรายายาติ ๑

[๖๗๖] โส สมนุทเทโสติ โย โส เหววาทิ สมนุทเทโส ฯ
 ภิกขุหิติ อญฺเณหิ ภิกขุหิ ฯ เย ปัสสันติ ये สุนฺนํติ เตหิ
 วคฺคตฺตํโพ มา อากุโส สมนุทเทโส เหวอ อวจ มา ภควนฺตํ
 อพฺภาจิกฺขิ น หิ สํวํ ภควโต อพฺภากฺขานํ น หิ ภควา
 เหวอ วเทยฺย อเนกปริยาเยน อากุโส สมนุทเทโส อนฺตรายิกา
 ขมฺมา วุคฺคา ภควตา อตฺตญฺจ ปน เต ปฏฺิเสวโต อนฺตรว-
 ยายาติ ฯ ทุติยมฺมี วคฺคตฺตํโพ ตติยมฺมี วคฺคตฺตํโพ ฯ สเจ
 ปฏฺิณิสฺสํชฺชติ อิจฺเจตํ กุสฺสํ โน เจ ปฏฺิณิสฺสํชฺชติ โส
 สมนุทเทโส ภิกขุหิ เหวมสฺสํ วจฺนํโย อชฺชตฺตํเค เต อากุโส
 สมนุทเทโส น เจว โส ภควา สคฺคา อปทิสฺสํตฺตํโพ ยมฺบิจฺญเณ
 สมนุทเทโส ตณฺนํติ ภิกขุหิ สทฺธิ ทฺวริคฺคตฺตํคํ สหเสยฺยํ สํมํ
 เต นตฺถิ จร มํเร วินิสฺสาติ ฯ

[๖๗๗] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ
 อํ อิมสฺมํ อคฺเค อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ ชานาติ นาม สํมํ
 วา ชานาติ อญฺเณ วา คสฺสํ อวโรเจนํติ โส วา อวโรเจติ ฯ
 ตณฺนาสํคฺคํติ เหวนาสํคํ ฯ สมนุทเทโส นาม สํมณโร วุจฺจติ ฯ
 อุปฺปายเยยฺย วาติ คสฺสํ ปคฺคํ วา จํวํ วา อุตฺตํ วา
 ปริปฺพจํ วา ทสฺสํมํติ อุปฺปายเปติ อापคฺคิ ปาจิตฺติยสฺสํ ฯ
 อุปฺปายเยยฺย วาติ คสฺสํ จุณฺณํ วา มตฺตํ วา ทนฺตํวํ วา
 มุทฺทกํ วา สํทียติ อापคฺคิ ปาจิตฺติยสฺสํ ฯ สมนุทเทยฺย

๖๗๗] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สํปฺปាณกວຄຸສຸສ ທສມສິຖຸຂາປັກປທຸກຸນິຍ໌ ໔໔໗

ວາຕິ ສັມໂກໂຄ ນາມ ເທວ ສັມໂກຄາ ອາມິສັສມໂກໂຄ ຈ ຫມຸມ-
ສັມໂກໂຄ ຈ າ ອາມິສັສມໂກໂຄ ນາມ ອາມິສັ ເທຕິ ວາ ປຣົງຄຸຄຸນຸກາຕິ
ວາ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ຫມຸມສັມໂກໂຄ ນາມ ອຸທຸທິສັຕິ ວາ
ອຸທຸທິສຳເປຕິ ວາ າ ປເທນ ອຸທຸທິສັຕິ ວາ ອຸທຸທິສຳເປຕິ ວາ ປເທ
ປເທ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ອຄຸຂຽາຍ ອຸທຸທິສັຕິ ວາ ອຸທຸທິສຳເປຕິ
ວາ ອຄຸຂຽກຸຂຽາຍ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ສັ ຫ ວາ ເສຍຍໍ
ກປຸເປຍຸຍາຕິ ເອກຈຸຄນເນ ນາສິຕເກ ສັມຊນຸທຸເທສ໌ ນິປນເນ ກິກຸຊ
ນິປຊຸຸນຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ກິກຸຊ ນິປນເນ ນາສິຕໂກ
ສັມຊນຸທຸເທສ໌ ນິປຊຸຸນຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ອຸໂກ ວາ
ນິປຊຸຸນຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ ອຸງຸຈິທຸວາ ປຸນປປຸນິ ນິປຊຸຸນຕິ
ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ

[໖໗໗] ນາສິຕເກ ນາສິຕຄສຸຣຸນິ ອຸປຕາເປຕິ ວາ ອຸປຸງຊຳເປຕິ
ວາ ສັມຣຸຣຸຊຕິ ວາ ສັ ຫ ວາ ເສຍຍໍ ກປຸເປຕິ ອາປຕຸຕິ ປາຈິຕຸຕິຍສຸສ າ
ນາສິຕເກ ເວມຕິໂກ ອຸປຕາເປຕິ ວາ ອຸປຸງຊຳເປຕິ ວາ ສັມຣຸຣຸຊຕິ
ວາ ສັ ຫ ວາ ເສຍຍໍ ກປຸເປຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ າ ນາສິຕເກ
ອນາສິຕຄສຸຣຸນິ ອຸປຕາເປຕິ ວາ ອຸປຸງຊຳເປຕິ ວາ ສັມຣຸຣຸຊຕິ ວາ
ສັ ຫ ວາ ເສຍຍໍ ກປຸເປຕິ ອນາປຕຸຕິ າ ອນາສິຕເກ ນາສິຕຄສຸຣຸນິ
ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ າ ອນາສິຕເກ ເວມຕິໂກ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ າ
ອນາສິຕເກ ອນາສິຕຄສຸຣຸນິ ອນາປຕຸຕິ າ

[๖๗๘] อนาปคฺติ อนาสิตโกติ ชานาติ ทํ ทิฏฐิ ปฏิ-
นิตฺตญฺโจติ ชานาติ อุมฺมตฺตกตฺต อาทิกมฺมิกตฺตํ ๑

ทตฺตมตฺตชฺชาปทํ นิฏฐิตํ ๑

สํปฺปาณกวกฺโข สคฺคโม ๑

ตตฺตํ

สํมฺมจฺจุจวรสํปฺปาณํ อุกฺโกทฺตญฺจุจฺจุตฺตนาทํ

อุมฺมตฺตํ สคฺคณฺจ สํวิธานอวิฏฺฐกํ

อุกฺกชิตฺตกณฺจกณฺจเวทํ ทตฺตํ สคฺคชฺชาปทา อิมํ ๑

สหรัณมิกวคคตต ปจมตักขาปท

[๒๘๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โสสมพิยํ วิหริติ
 ไชยสิตารามะ ๑ เตน โห ปน สมเยน อายสฺมา ฉนฺโน อนาจารํ
 อารติ ๑ ภิกฺขุ เหวมาหํสุ มา อาวุโส ฉนฺน เหววูปํ อทาสี
 เนตํ กปฺปคํติ ๑ โส เอวํ วเทติ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมิ
 ตักขาปเท สิกฺขิตสฺมามิ ยาว นนฺนํ ภิกฺขุ พยตฺตํ วินยชฺรํ ปริ-
 ปฺจุณามํติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ๑ เป ๑ เต อุตฺตมายนฺติ
 ชฺยเนติ วิปาเจเนติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขุหิ สห-
 รัณมิกํ อฺจุจมาโน เอวํ วทฺชติ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมิ
 ตักขาปเท สิกฺขิตสฺมามิ ยาว นนฺนํ ภิกฺขุ พยตฺตํ วินยชฺรํ ปริ-
 ปฺจุณามํติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตวํ ฉนฺน ภิกฺขุหิ สหรัณมิกํ อฺจุจมาโน
 เอวํ วเทสิ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมิ ตักขาปเท สิกฺขิตสฺมามิ
 ยาว นนฺนํ ภิกฺขุ พยตฺตํ วินยชฺรํ ปริปฺจุณามํติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมชปฺริสฺส ภิกฺขุ สห-
 รัณมิกํ อฺจุจมาโน เอวํ วทฺชติ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมิ
 ตักขาปเท สิกฺขิตสฺมามิ ยาว นนฺนํ ภิกฺขุ พยตฺตํ วินยชฺรํ ปริ-
 ปฺจุณามํติ เนตํ โมชปฺริสฺส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺนฺนํ
 วา ภิกฺขุโยภาวาย - ๑ เป ๑ เหววญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ตักขาปทํ
 อุตฺตํติเสยฺยยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหรัณมิกํ อฺจุจมาโน เอวํ

วเทยย น ตาวาหิ อากุโส เขตฺถัมมิ สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสํสามิ
 ยาว นนฺถํ ภิกฺขุํ พฺยตฺถํ วินยธฺรํ ปริปฺพุตฺตมํติ ปาจิตฺติยํ ฯ
 สิกฺขมาเนน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา อณฺเฏคคฺคํ ปริปฺพุตฺตคฺคํ ปริปณฺหิ-
 ตคฺคํ ฯ อยํ คตฺถ สํมจฺจิติ ฯ

[๖๘๑] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
 อิมสฺมि อตฺถเก อธิปเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุหิติ อณฺเฎหิ ภิกฺขุหิ ฯ
 สหฺรมมิกํ นาม ยํ ภควตา ปณฺณตฺถํ สิกฺขาปทํ เขตฺ สห-
 รฺมมิกํ นาม ฯ เตน วุจฺจมาโน เอวํ วเทติ น ตาวาหิ อากุโส
 เขตฺถัมมิ สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสํสามิ ยาว นนฺถํ ภิกฺขุํ พฺยตฺถํ วินยธฺรํ
 ปณฺหิตํ เมธาวิ พหุสฺสํชฺชํ ชฺมมกถิกํ ปริปฺพุตฺตมํติ ภณฺติ อापตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๖๘๒] อุปสํปนฺเนน อุปสํปนฺนสฺสณฺณํ เอวํ วเทติ อापตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปสํปนฺเนน เวมฺติโก เอวํ วเทติ อापตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปสํปนฺเนน อนุปสํปนฺนสฺสณฺณํ เอวํ วเทติ
 อापตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อปฺปณฺณตฺถเตน วุจฺจมาโน อิทํ น
 สํถเตชฺช น ชฺชตฺถาย น ปาสาทิกตฺถาย น อปฺปชฺชาย น วิริยา-
 รมฺภาย สํวตฺถตฺติ เอวํ วเทติ น ตาวาหิ อากุโส เขตฺถัมมิ
 สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสํสามิ ยาว นนฺถํ ภิกฺขุํ พฺยตฺถํ วินยธฺรํ
 ปณฺหิตํ เมธาวิ พหุสฺสํชฺชํ ชฺมมกถิกํ ปริปฺพุตฺตมํติ ภณฺติ อापตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปสํปนฺเนน ปณฺณตฺถเตน วา อปฺปณฺณตฺถเตน วา

๖๘๔] ปาจิตติกยถา สหรมมิกวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ อนาปคฺติ ๔๕๓

อุจฺจุมาโน อิทํ น สลฺลเสชฺยา น รุคฺคตฺตา ย น ปาสาทิกตฺตา ย น
อปจยฺยา ย น วิริยารมฺภาย สํวตฺตคฺคิตฺติ เขวํ วเทติ น ตาวาหํ
อาอุโส เอตสฺมํ สํกฺขาปเท สํกฺขิสฺสํสามิ ยาว นนฺณํ ภิกฺขุ พฺยคฺคํ
วินยฺหริ ปณฺหิตํ เมธาวี พหุสฺสํ ชมฺมกถิํ ปริปุจฺฉามํติ ภณฺติ
อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนุปสฺมปฺนเน อุปสฺมปฺนนสฺสณฺณํ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ อนุปสฺมปฺนเน เวมฺติโก อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
อนุปสฺมปฺนเน อนุปสฺมปฺนนสฺสณฺณํ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

[๖๘๓] สํกฺขมาเนนาติ สํกฺขิตฺตกาเมน ๑ อณฺเวยาทพฺพนฺติ ชานี-
ตพฺพํ ๑ ปริปุจฺฉิตพฺพนฺติ อิทํ ภนฺเต กถํ อิมสฺส โก อคฺคโถติ ๑
ปริปณฺหิตพฺพนฺติ จินฺเตตพฺพํ คฺคยิตพฺพํ ๑ อยํ คคฺค สํมํจฺจิตฺติ
อโย คคฺค อนฺนชฺมมตา ๑

[๖๘๔] อนาปคฺติ ชานิสฺสํสามิ สํกฺขิสฺสํสามํติ ภณฺติ ชมฺมก-
ถสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสามิ ๑

ปจฺมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทุตติยสิกขาปทํ

[๖๘๕] เตน . สัมเณ พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิณํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาลบีณํทิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเณ ภคฺวา ภิกฺขุณฺ
อเนกปริยาเยน วินยกํ กเถติ วินยสฺส วณฺณํ ภาสฺติ วินย-
ปริญฺตฺติยา วณฺณํ ภาสฺติ ขาทิสฺส ขาทิสฺส อายสฺมโต อุปาติสฺส
วณฺณํ ภาสฺติ ๑ ภิกฺขุ ภคฺวา โห อเนกปริยาเยน วินยกํ
กเถติ วินยสฺส วณฺณํ ภาสฺติ วินยปริญฺตฺติยา วณฺณํ ภาสฺติ
ขาทิสฺส ขาทิสฺส อายสฺมโต อุปาติสฺส วณฺณํ ภาสฺติ หนฺท
มยํ อาวุโส อายสฺมโต อุปาติสฺส สันติเก วินยํ ปริยาปฺนฺนามาติ ๑
เต ๑ พฺหุ ภิกฺขุ เถวา ๑ นฺวา ๑ มชฺฌิมา ๑ อายสฺมโต
อุปาติสฺส สันติเก วินยํ ปริยาปฺนฺนฺติ ๑ อถโห นพฺพคฺคิยานํ
ภิกฺขุณฺ เขตฺทโหสี เขตฺรหิ โห อาวุโส พฺหุ ภิกฺขุ เถวา ๑
นฺวา ๑ มชฺฌิมา ๑ อายสฺมโต อุปาติสฺส สันติเก วินยํ ปริยา-
ปฺนฺนฺติ สเจ อิเม วินเย ปกคณฺณโน ภวิสฺสํนฺติ อเมห
ยถิจฺฉกํ ขากฺขมฺมิสฺสํนฺติ ปริกฺขมฺมิสฺสํนฺติ หนฺท มยํ อาวุโส
วินยํ วิวณฺณเณมาติ ๑ อถโห นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิคฺวา
เขวํ วเทนฺติ ก็ ปนิเมหิ ชฺชทฺธานุชฺชทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหิ อุตฺทิจฺจุเจหิ
ยาวเทว กุกฺกุจฺจา ย วิหเสาย วิเตชาย สํวตฺตนํตีติ ๑ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ

๖๘๗] ปาจิตฺตียกฺกนฺเต สหรมฺมิกวคฺคสฺส ทฺติยสํกฺขาปทํ วิภงฺโก ๔๕๓

หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ฉินฺยํ วิวณฺณเณสฺสํสํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ
กิรฺ คฺมุเห ภิกฺขเว ฉินฺยํ วิวณฺณเณถาติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ
พฺพุโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม คฺมุเห โมฆปฺริสา ฉินฺยํ วิวณฺณเณสฺสํ
เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิยโย-
ภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทิสฺสํยาย
โย ปน ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อฺทฺทิสฺสํมาเน เหวํ วเทยฺย กิํ ปนิเมหิ
ชฺชทฺธานุชฺชทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหิ อฺทฺทิจฺจุเจหิ ยาวเทว กุกฺกจฺจาย
วิหฺสํย วิเตชย สํวตฺตุนฺตํ สิกฺขาปทวิวณฺณนเก ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๖๘๘] โย ปนาคิ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อํ
อิมสฺมํ อคฺคเ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ปาติโมกฺเข อฺทฺทิสฺสํมาเนติ
อฺทฺทิสฺสํเนเต วา อฺทฺทิสํเปเนเต วา สจฺจํมา ยํ วา กโรนฺเต ๑ เหวํ
วเทยฺยาคิ กิํ ปนิเมหิ ชฺชทฺธานุชฺชทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหิ อฺทฺทิจฺจุเจหิ
ยาวเทว กุกฺกจฺจาย วิหฺสํย วิเตชย สํวตฺตุนฺติ เย อิมํ ปรียา-
ปฺปนฺนํ เตสํ กุกฺกจฺจํ โหติ วิหฺสํ โหติ วิเตชา โหติ เย
อิมํ น ปรียาปฺปนฺนํ เตสํ กุกฺกจฺจํ น โหติ วิหฺสํ น โหติ
วิเตชา น โหติ อนฺทฺทิจฺจุจํ อิทํ วํ อนฺทฺทคฺคิทํ อิทํ วํ
อปรียาปฺตํ อิทํ วํ อชาวิทํ อิทํ วํ ฉินโย วา อนฺตรชยคฺ
อิมเ วา ภิกฺขุ อปกตณฺณโน โหนฺตุติ อุปสํมฺปนฺนสฺส ฉินฺยํ
วिवณฺณเณติ อาปคฺติ ปาจิตฺตยสฺส ๑

[๖๘๙] อุปสํมฺปนฺเน อุปสํมฺปนฺนสฺสณฺณํ ฉินฺยํ วิวณฺณเณติ อาปคฺติ

ปาจิตติยสูตร ๑ อุนุสมฺปนฺเน เวมตีโก วินยํ วิวณฺเณติ อปฺตฺติ
 ปาจิตติยสูตร ๑ อุนุสมฺปนฺเน อุนุสมฺปนฺนสฺสณฺณํ วินยํ วิวณฺเณติ
 อปฺตฺติ ปาจิตติยสูตร ๑ อณฺณํ ชมฺมํ วิวณฺเณติ อปฺตฺติ
 ทุกฺกฏสูตร ๑ อุนุสมฺปนฺนสฺส วินยํ วา อณฺณํ วา ชมฺมํ
 วิวณฺเณติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑ อุนุสมฺปนฺเน อุนุสมฺปนฺนสฺสณฺณํ
 อปฺตฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑ อุนุสมฺปนฺเน เวมตีโก อปฺตฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑
 อุนุสมฺปนฺเน อุนุสมฺปนฺนสฺสณฺณํ อปฺตฺติ ทุกฺกฏสูตร ๑

[๒๘๘] อนาปฺตฺติ น วิวณฺเณตุกาโม อิงฺฆ ตาว สฺสฺสฺส
 วา คากาโย วา อภิสมฺมํ วา ปรียาปฺนสฺสํ ปจฺฉา วินยํ
 ปรียาปฺนสฺสํ ภาณติ อุนุสมฺปนฺนสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

ทุติยสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตติยสิกขาปท

[๒๘๘] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สวาทถิยํ วิหริติ เขตตวเน
อนาถปิตฺตํ อกุสฺสํ อารามํ ๑ เตน โธ ปณ สัมเณ นพฺพศฺคิยา
ภิกฺขุ อนาจารํ อารทฺธวา อณฺเณณเกน อาปณฺนาติ ชานนฺตฺติ
ปาติโมกฺเข อุกฺกิสฺสํมาเน เอวํ วทนฺติ อิทาเนว โธ มยฺ ชานาม
อยมฺมํ กิร รมฺโม สุตฺตาคโค สุตฺตปฺริยาปนฺโน อนนฺตฺตมฺมาสํ
อุกฺกิสฺสํ อากฺกฺจฺจํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจา ๑ เป ๑ เต
อชฺชฌายนฺติ ชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพศฺคิยา ภิกฺขุ
ปาติโมกฺเข อุกฺกิสฺสํมาเน เอวํ วทนฺติ อิทาเนว โธ มยฺ ชานาม
อยมฺมํ กิร รมฺโม สุตฺตาคโค สุตฺตปฺริยาปนฺโน อนนฺตฺตมฺมาสํ
อุกฺกิสฺสํ อากฺกฺจฺจํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตมฺเม ภิกฺขเว ปาติโมกฺเข
อุกฺกิสฺสํมาเน เอวํ วทนฺติ อิทาเนว โธ มยฺ ชานาม อยมฺมํ
กิร รมฺโม สุตฺตาคโค สุตฺตปฺริยาปนฺโน อนนฺตฺตมฺมาสํ อุกฺกิสฺสํ
อากฺกฺจฺจํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริติ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺตมฺเม โมชปฺริสา ปาติโมกฺเข อุกฺกิสฺสํมาเน เอวํ วทนฺติ
อิทาเนว โธ มยฺ ชานาม อยมฺมํ กิร รมฺโม สุตฺตาคโค
สุตฺตปฺริยาปนฺโน อนนฺตฺตมฺมาสํ อุกฺกิสฺสํ อากฺกฺจฺจํ เนตํ โมช-
ปฺริสา อปฺปสํนํ นํ วา ปสํนํ นํ วา ปสํนํ นํ วา ปสํนํ นํ วา ๑ เป ๑
เอวเมว ปณ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺสํมาเน โย ปณ ภิกฺขุ

อนนฺวทฺธมฺมาถํ ปาติโมกฺเข อุตฺตฺธิสฺสฺมาเน เอวํ วทฺเขยฺย อิทาเนว
 ไช อหํ ชานามิ อยมฺปิ กิร ชมฺโม สุตฺตาคโค สุตฺตปฺริยาปนฺโน
 อนนฺวทฺธมฺมาถํ อุตฺตฺเทถํ อากฺขณฺตํ ๑ คณฺเฏ ภิกฺขุ อณฺเฏ ภิกฺขุ
 ชาเนยฺยํ นิสฺสินฺนปฺพุพฺพํ อิมินา ภิกฺขุณา ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ ปาติโมกฺเข
 อุตฺตฺธิสฺสฺมาเน โก ปน วาโท ภียโยติ น จ ตสฺส ภิกฺขุโน
 อณฺเฏวณฺเฏน มฺคฺติ อคฺติ ขณฺจ คคฺค อาปคฺติ อาปนฺโน
 คณฺจ ยถาชมฺโม กาวตฺพุโฬ อุตฺตรวิณฺจสฺสํ โมโห อาโรเปตฺพุโฬ
 ตสฺส เต อาวุโส อตฺตภา ตสฺส เต ทฺถตฺถํ ยํ ตํ ปาติโมกฺเข
 อุตฺตฺธิสฺสฺมาเน น สํวฏฺกํ อฏฺฐกํ มนฺสิกวโรสฺสํ ๑ อิทํ ตสฺมํ
 โมหนเก ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๖๘๐] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
 อิมสฺมํ อคฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ อนนฺวทฺธมฺมาถนฺติ อนฺุโปสฺสํ ๑
 ปาติโมกฺเข อุตฺตฺธิสฺสฺมาเนติ อุตฺตฺธิสฺสฺนฺเต ๑ เอวํ วทฺเขยฺยาคิ อนาจารํ
 อาวริตฺวา อณฺเฏวณฺเฏน อาปนฺโนติ ชานนฺตฺติ ปาติโมกฺเข
 อุตฺตฺธิสฺสฺมาเน เอวํ วทฺเทติ อิทาเนว ไช อหํ ชานามิ อยมฺปิ
 กิร ชมฺโม สุตฺตาคโค สุตฺตปฺริยาปนฺโน อนนฺวทฺธมฺมาถํ อุตฺตฺเทถํ
 อากฺขณฺตํ อาปคฺติ ทฺถกฺขสฺสํ ๑

[๖๘๑] คณฺเฏติ โมหเหตุกามํ ภิกฺขุ อณฺเฏ ภิกฺขุ ชาเนยฺยํ
 นิสฺสินฺนปฺพุพฺพํ อิมินา ภิกฺขุณา ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ ปาติโมกฺเข อุตฺตฺธิสฺสฺมาเน

๑ ย. ม. อุตฺตร วิณฺจสฺสํ ๑

๖๘๓] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สหสมฺมิกวคฺคสฺส คตฺติยสิกฺขาปทํ ปทภาชนํ ๔๕๗

โก ปน วาโท ภิชฺชโยติ น จ ตสฺส ภิกฺขุโน อญฺญาณเกณ
มุตฺติ อตฺถิ ยณฺจ คคฺค อาปตฺติ อาปนฺโน ตณฺจ ยถาสมฺโม
การเวตพฺโพ อุตฺตวณฺจสฺส โมโห อารोเปตพฺโพ ฯ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อารอเปตพฺโพ ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเสน สงฺโฆ
ณาเปตพฺโพ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อหํ อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุตฺถิสฺสมานे น สํวฏฺํ อฏฺฐจิกคฺคา มนสิกโรติ ฯ
ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตคฺคสฺส สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหํ
อารอเปยฺย ฯ เอสํ ฅตฺติ ฯ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ อหํ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุตฺถิสฺสมานे น สํวฏฺํ อฏฺฐจิกคฺคา
มนสิกโรติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหํ อารอเปติ ฯ
ยสฺสํยสฺมโต วมตฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหสฺส อารอปนา
โส คฺคณฺหสฺส ยสฺสํ นกฺขมตฺติ โส ภาเสยฺย ฯ อารอบีโค
สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมโห ฯ วมตฺติ สงฺฆสฺส คคฺคมา
คฺคณฺหํ ฯ เอวเมตํ ชารยามีติ ฯ

[๖๘๔] อนาโรบีเต โมเห โมเหติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อารอบีเต โมเห โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๘๕] วมมกฺกเม วมมกฺกมฺสณฺณํ โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺติ-
ยสฺส ฯ วมมกฺกเม เวมตฺติโก โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
วมมกฺกเม อวมมกฺกมฺสณฺณํ โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อวมมกฺกเม วมมกฺกมฺสณฺณํ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อวมมกฺกเม

เวมตีโก อปคฺติ ทุกฺกฐสฺส ฯ อมฺมกมฺเม อมฺมกมฺมสฺสณฺณํ
 อปคฺติ ทุกฺกฐสฺส ฯ

[๖๘๕] อนาปคฺติ น วิตุถาเรน สฺมํ โหติ อุนกทฺวิคฺติทฺชคฺคํ
 วิตุถาเรน สฺมํ โหติ นโมเหตุกามสฺส อุมฺมตฺตกสฺส อาทิ-
 กมฺมิกสฺสํสํสํ ๑

คตฺยสังฺกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

จตุตถสัทธาปท

[๖๘๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิ่นฺทิกัสส อารามे ๑ เตน โธ ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กุปฺปีตา อนคฺคตมฺหา สคฺคตฺรสฺสคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺโณ ปหารํ เทนฺติ ๑
เต โรทนฺติ ๑ ภิกฺขุ เอวมาหํสํ กิถฺสํ ตุมฺเห อาวุโส โรทถาติ ๑
อิมเ อาวุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปฺปีตา อนคฺคตมฺหา อมฺหากํ ปหารํ
เทนฺตํติ ๑ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปมิจฺฉา ๑เป ๑ เต อชฺฌณายนฺติ ชยฺยนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปฺปีตา อนคฺคตมฺหา
ภิกฺขุณฺโณ ปหารํ ทสฺสํนฺตํติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว กุปฺปีตา
อนคฺคตมฺหา ภิกฺขุณฺโณ ปหารํ เทถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมชฺสปริสา กุปฺปีตา อนคฺคตมฺหา
ภิกฺขุณฺโณ ปหารํ ทสฺสํถ เนตํ โมชฺสปริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํถาย
ปสํนฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สัทธาปทํ อุตฺถติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺสํ กุปฺปีโต อนคฺคตมฺโน
ปหารํ ทเทยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๖๘๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ
อิมสฺมํ อตฺเต อชิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุสฺสํธาติ อณฺเณสฺสํ ภิกฺขุสฺสํ ๑
กุปฺปีโต อนคฺคตมฺโนติ อนภฺริทฺโธ อาหตฺติโค ชิตฺธาโต ๑ ปหารํ
ทเทยฺยาติ กาเยน วา กายปฏฺิพฺพทฺเชน วา นิสฺสํคฺคิเยน วา อนคฺคตมฺโส

อุปฺปตฺตเตนปี ปหาริ เทติ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๘๗] อุปฺปตฺตฺมฺปนฺเน อุปฺปตฺตฺมฺปนฺนสฺสณฺณิ กุปฺปีโต อนตฺตมโน
ปหาริ เทติ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปฺปตฺตฺมฺปนฺเน เวมตฺติโก
กุปฺปีโต อนตฺตมโน ปหาริ เทติ อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุป-
ตฺตฺมฺปนฺเน อนุปฺตฺตฺมฺปนฺนสฺสณฺณิ กุปฺปีโต อนตฺตมโน ปหาริ เทติ
อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อนุปฺตฺตฺมฺปนฺนสฺส กุปฺปีโต อนตฺตมโน
ปหาริ เทติ อปฺตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปฺตฺตฺมฺปนฺเน อุปฺตฺตฺมฺปนฺน-
สฺสณฺณิ อปฺตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปฺตฺตฺมฺปนฺเน เวมตฺติโก อปฺตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อนุปฺตฺตฺมฺปนฺเน อนุปฺตฺตฺมฺปนฺนสฺสณฺณิ อปฺตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๖๘๘] อนาปฺตฺติ เกณจิ วิเหจฺยมาโน โมกฺขาธิปฺปาโย ปหาริ
เทติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

จตุตฺถสฺสกุขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณฺจมสํกฺขาปทํ

[๖๘๘] เตน สํมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถบิณฑิกตฺถํ อารามे ฯ เตน โห ปน สํมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กุปฺปีตา อนตฺตมฺมา สตฺตฺรสํวคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ตถสํตฺติกํ อุกฺคิ-
รณฺติ ฯ เต ปหารสํมุจฺจिता โรทนฺติ ฯ ภิกฺขุ เหวมาหํสุ กิถฺสํ
ตุเมห อากุโส โรทถาติ ฯ อึเม อากุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปฺปีตา
อนตฺตมฺมา อมฺหากํ ตถสํตฺติกํ อุกฺคิรณฺตฺติ ฯ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจฺฉา
ฯเป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชยฺชนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กุปฺปีตา อนตฺตมฺมา ภิกฺขุณํ ตถสํตฺติกํ อุกฺคิรณฺตฺติ ฯเป ฯ
สจฺจํ กิร ตุเมห ภิกฺขเว กุปฺปีตา อนตฺตมฺมา ภิกฺขุณํ ตถสํตฺติกํ
อุคฺคิรณฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิหริติ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตุเมห โมชฺชปฺริสา กุปฺปีตา อนตฺตมฺมา ภิกฺขุณํ ตถสํตฺติกํ
อุคฺคิรณฺตฺติ เนตํ โมชฺชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํนํ วา
วา ภิชฺชโยภาวาย ฯเป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ
อฺพฺพทิสฺสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺสํ กุปฺปีโต อนตฺตมฺโม ตถสํตฺติกํ
อุคฺคิเรยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๗๐๐] โย ปณาติ โย ยาทิโส ฯเป ฯ ภิกฺขุติ ฯเป ฯ อยํ
อิมํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสํสํติ อณฺเณสฺสํ ภิกฺขุสฺสํ ฯ
กุปฺปีโต อนตฺตมฺโมนฺติ อนภฺรพฺุโธ อาหตฺติจฺจโต จิตฺธาโต ฯ ตถสํตฺติกํ

อุคฺคิเรยฺยาติ กายํ วา กายปฏฺิพทฺธํ วา อนตฺตมโน อฺปฺปตฺตคฺคํ
 อฺจุจฺจาเรติ อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๗๐๓] อฺปฺสํมฺปนฺเน อฺปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺเณ กุปฺปีโต อนตฺตมโน ตถ-
 สฺสคฺคํ อุคฺคิรฺติ อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อฺปฺสํมฺปนฺเน เวมตีโก
 กุปฺปีโต อนตฺตมโน ตถสฺสคฺคํ อุคฺคิรฺติ อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
 อฺปฺสํมฺปนฺเน อนฺปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺเณ กุปฺปีโต อนตฺตมโน ตถสฺสคฺคํ
 อุคฺคิรฺติ อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อนฺปฺสํมฺปนฺนสฺส กุปฺปีโต อนตฺต-
 มโน ตถสฺสคฺคํ อุคฺคิรฺติ อปฺตฺติ ทฺถกฺกสฺส ๑ อนฺปฺสํมฺปนฺเน
 อฺปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺเณ อปฺตฺติ ทฺถกฺกสฺส ๑ อนฺปฺสํมฺปนฺเน เวมตีโก
 อปฺตฺติ ทฺถกฺกสฺส ๑ อนฺปฺสํมฺปนฺเน อนฺปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺเณ อปฺตฺติ
 ทฺถกฺกสฺส ๑

[๗๐๔] อนาปฺตฺติ เกณจิ วิเหจฺยมาโน โมกฺขาธิปฺปาโย ตถสฺสคฺคํ
 อุคฺคิรฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

ปณฺจมสฺสิกาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ฉกฺขจสิทฺทปาปํ

[๗๐๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺตํ วิหฺรติ เชตฺวเน
อนาถมิตฺตํทิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุ อมฺฤตเกณ สงฺฆาติเตสฺเสน อนุทฺธมฺมํ ๑ เป เต ภิกฺขุ
อปฺปมิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌมายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปฺวาเจนฺติ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ อมฺฤตเกณ สงฺฆาติเตสฺเสน อนุทฺธ-
มฺมํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे ภิกฺขเว ภิกฺขุ อมฺฤตเกณ
สงฺฆาติเตสฺเสน อนุทฺธมฺมํ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิหฺรติ พุทฺโธ
ภคฺวา กถํ หิ นาม ตุมฺहे โมฆปริณิสา ภิกฺขุ อมฺฤตเกณ สงฺฆา-
ติเตสฺเสน อนุทฺธมฺมํ ๑ เนตํ โมฆปริณิสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํนฺนํ
วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เขวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิทฺทปาปํ อุตฺตํเสยฺยํ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ อมฺฤตเกณ สงฺฆา-
ติเตสฺเสน อนุทฺธมฺมํ ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๗๐๔] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมि อตฺตเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺติ อณฺณํ ภิกฺขุ ๑
อมฺฤตํ นาม อทฺธิจฺจํ อสฺสํ อปฺริสงฺกิตํ ๑ สงฺฆาติเตสฺเสนาติ เตวสํนํ
อณฺณตฺตเวณ อนุทฺธมฺมํ ๑ โจเทติ วา โจทาเปติ วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๗๐๕] อุปสํปนฺเน อุปสํปนฺนสํณฺณํ อมฺฤตเกณ สงฺฆาติเตสฺเสน

สตฺตมสฺสิกฺขาปทํ

[๗๐๗] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เชตฺวเน
อนาถปฺปณฺฑิตกัณฺโถ อารามे ฯ เตน โส ปน สัมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตฺตฺรสํวคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทหนฺติ
ภควตา อากุโส สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ น ชฺชนวีสํวตฺถิสํ ปุคฺคโต
อุปสมฺมปาเทตฺวไฟฺติ ตฺเมเห จ ชฺชนวีสํวตฺถิสํ อุปสมฺมปณฺนา กจฺจิ
โน ตฺเมเห อนุปสมฺมปณฺนาติ ฯ เต โรทหนฺติ ฯ ภิกฺขุ เหวมาหํสุ
กิสฺส ตฺเมเห อากุโส โรทถาติ ฯ อิมเ อากุโส ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อมฺหากํ สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทหนฺตฺติ ฯ ยเ เต ภิกฺขุ ชปฺปจีจฺจา
๑เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชนนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทหิสฺสํนฺตฺติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร
ตฺเมเห ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปททถาติ ๑ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมเห โมฆปฺริสา
ภิกฺขุณํ สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทหิสฺสํนฺตํ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ
วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑เป ๑ เหวมฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมฺมยํ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
สํญจีจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุปทเหยยฺย อิตฺตํ มหุคฺคตมฺปิ อฆาตํ ภวิสฺสํนฺตํ
เอตเทว ปจฺจยํ กวิตฺวา อนนฺนํ ปาจิณฺคิยนฺติ ฯ

[๗๐๘] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ

อิมสุมิ อตฺเต อธิปเปโต ภิกฺขุติ ๖ ภิกฺขุสฺสํสาติ อณฺเณสฺส ภิกฺขุสฺสํ ๖
 สณฺณิจฺจาติ ชานนฺโต สณฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติวฺวา วัตติกฺกโม ๖
 กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺเหยฺยาติ อุนฺนํวตฺติวฺสํโส มณฺเณ ทฺวํ อุปฺปมฺปนฺโน
 วิกาเต มณฺเณ ตยา ภุคฺคํ มชฺชํ มณฺเณ ตยา ปิตํ มาตุคามน
 สํทฺธิ รโห มณฺเณ ตยา นิสินฺนํติ กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติ อาปคฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๖ เอตทฺว ปจฺจยํ ภริวฺวา อนณฺณนฺติ น อณฺโณ
 โกจิ ปจฺจโย โหติ กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติ ๖

[๗๐๘] อุปฺปมฺปนฺเน อุปฺปมฺปนฺนสฺสณฺณํ สณฺณิจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติ
 อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๖ อุปฺปมฺปนฺเน เวมฺติโก สณฺณิจฺจ กุกฺกุกฺจํ
 อุพฺพทฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๖ อุปฺปมฺปนฺเน อนุปฺปมฺปนฺนสฺสณฺณํ
 สณฺณิจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๖ อนุปฺปมฺปนฺนสฺส
 สณฺณิจฺจ กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติ อาปคฺติ กุกฺกุกฺจํ ๖ อนุปฺปมฺปนฺเน อุ-
 ปฺปมฺปนฺนสฺสณฺณํ อาปคฺติ กุกฺกุกฺจํ ๖ อนุปฺปมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปคฺติ
 กุกฺกุกฺจํ ๖ อนุปฺปมฺปนฺเน อนุปฺปมฺปนฺนสฺสณฺณํ อาปคฺติ กุกฺกุกฺจํ ๖

[๗๑๐] อนาปคฺติ น กุกฺกุกฺจํ อุพฺพทฺติกาโม อุนฺนํวตฺติวฺสํโส มณฺเณ
 ทฺวํ อุปฺปมฺปนฺโน วิกาเต มณฺเณ ตยา ภุคฺคํ มชฺชํ มณฺเณ ตยา ปิตํ
 มาตุคามน สํทฺธิ รโห มณฺเณ ตยา นิสินฺนํ อิงฺข ชานาหิ มา เต
 ปจฺจนา กุกฺกุกฺจํ อโหสฺสํติ ภณฺติ อุมฺมตฺตกฺกสฺส อาทิกมฺมิกฺกสฺสํติ ๖

สํตฺตมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๖

อัญจนสิกขาปท

[๗๑๑] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สāvคฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กิเลสํ อารามํ ๑ เตน โส ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ เปสฺสเถหิ ภิกฺขุหิ สํหํ ฆณฺฑนํ ๑ เปสฺสตา ภิกฺขุ เอวํ
วทนฺติ อตฺตชฺชินํ อิมํ อารุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ น สกฺกา
อิมํหิ สห ฆณฺฑนํ ๑ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เอวํ วทนฺติ กิเลสํ
ตุเมห อารุโส อเมห อตฺตชฺชินวาทนํ ปาเปถาติ ๑ กํ ปน ตูเมห
อารุโส อสฺสํสฺสกาติ ๑ มยํ อายสฺมนํตํ อปฺสํสฺสํ คิฏฺฐํมหาติ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌายนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนชฺชาตํ กถชฺชาตํ
วิจาทาปนํ อปฺสํสฺสํ คิฏฺฐจฺจิสฺสํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตูเมห
ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนชฺชาตํ กถชฺชาตํ วิจาทาปนํ อปฺสํสฺสํ
คิฏฺฐจฺจาทิ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตูเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนชฺชาตํ กถชฺชาตํ วิจาทา-
ปนํ อปฺสํสฺสํ คิฏฺฐจฺจิสฺสํ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺสนํ วา
ปสฺสาทาย ปสฺสนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนชฺชาตํ
กถชฺชาตํ วิจาทาปนํ อปฺสํสฺสํ คิฏฺฐเจยฺย ยํ อิมํ ฆณฺฑนํ
คํ โสสํสํคํ เอตฺตว ปจฺจยํ กิริตฺวา อนนฺตํ ปาจิณฺณนํ ๑

[๗๓๒] โย ปนาติ โย ยาติโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑
 อัย อิมัสมี อตฺเต อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ ภิกขุณฺหติ อณฺเณสํ
 ภิกขุณฺ ๑ ภณฺทชนาตานํ กถหาตานํ วิวาทาปนฺนानฺหติ อจิกรณ-
 ชาติานํ ๑ อุปฺสํสํ คิฏฺฐะยาติ อิมัสํ สํคฺวา โจเทสํสามิ
 สํเรสํสามิ ปฏฺิโจเทสํสามิ ปฏฺิสํเรสํสามิ มงฺกํ กริสํสามิ คจฺฉติ
 อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสํ ๑ ยตฺถ จีโต สฺสณฺาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
 ปจฺฉโต คจฺฉนฺโต ตฺวิโต คจฺฉติ สฺสํสามิ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสํ ๑
 ยตฺถ จีโต สฺสณฺาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ ปฺรโต คจฺฉนฺโต
 โอหํยติ สฺสํสามิ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสํ ๑ ยตฺถ จีโต สฺสณฺาติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ ภิกฺขุสฺส จีโตกาถํ วา นิสินฺโนกาถํ วา
 นิปนฺโนกาถํ วา อาคณฺศฺวา มนฺเตนํ อุกฺกาสิทพฺพํ วิชานาเปตพฺพํ ๑
 โน เจ อุกฺกาเสยฺย วา วิชานาเปยฺย วา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
 เอตฺเทว ปจฺจํ กริตฺวา อนณฺเณหติ น อณฺโณ โกจิ ปจฺจโย
 โหติ อุปฺสํสํ คิฏฺฐิจํ ๑

[๗๓๓] อุปฺสํมฺปนฺเน อุปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺิ อุปฺสํสํ คิฏฺฐิจิ
 อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อุปฺสํมฺปนฺเน เวมฺติโก อุปฺสํสํ คิฏฺฐิจิ
 อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อุปฺสํมฺปนฺเน อนุปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺิ อุปฺสํสํ
 คิฏฺฐิจิ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อนุปฺสํมฺปนฺนสฺส อุปฺสํสํ คิฏฺฐิจิ
 อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสํ ๑ อนุปฺสํมฺปนฺเน อุปฺสํมฺปนฺนสฺสณฺิ อาปตฺติ
 ทุกฺกฏฺสํ ๑ อนุปฺสํมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสํ ๑

๗๑๔.] ปาจิตติยกณฺเฑ สหสมมิกวคฺคสฺส อฏฺฐจัมมตักฺขาปทํ อนนารตฺติ ๕๖๘

๑. ๒. ๓. ๔. ๕. ๖. ๗. ๘. ๙. ๑๐. ๑๑. ๑๒. ๑๓. ๑๔. ๑๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

[๗๑๔] อนาคติ อิมํ สุตฺวา โอรมัสฺสามิ ภิรมัสฺสามิ
 อนุภวิสฺสามิ อตฺตานํ ปริโมเจตฺสามิ กจฺจนติ อุมฺมคฺคตฺส
 ชาติกมฺมิกตฺสํสาติ ฯ

ចរ្យសមត្ថកុចាបតំ វិជ្ជាជីវិតំ ។

นวมสติกาปท

[๗๓๕] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา ศาสดุติย วิหริติ เขตวเน
อนาถปิตุทิสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สัมเขน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อนาจารํ อจาริตฺวา เอกเมกสฺส กมฺเม กยิรมาเน ปฏิโก-
สฺนติ ๑ เตน โห ปน สัมเขน สงฺโฆ สันนิปติโต โหติ เกณจิเทว
ภรณเณน ๑ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ จัวรกมฺมํ กโรนตา เอกสฺส ฉนฺทํ
อทฺธํ ๑ อถ โห สงฺโฆ อมฺิ อาวุโส นพฺพคฺคิโย ภิกฺขุ เอกโก
อาคโต หนฺทสฺส มยฺ กมฺมํ กโรมาติ ตสฺส กมฺมํ อกาสิ ๑
อถ โห โส ภิกฺขุ เยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิ ๑
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอกทโวจํ ก็ อาวุโส สงฺโฆ อกาสิติ ๑
สงฺโฆ เม อาวุโส กมฺมํ อกาสิติ ๑ น มยฺ อาวุโส เอกทคฺคยา
ฉนฺทํ อทฺธมา คฺคยฺหํ กมฺมํ กริสฺสํคํติ สงฺเจ มยฺ ชาเนยฺยาม
คฺคยฺหํ กมฺมํ กริสฺสํคํติ น มยฺ ฉนฺทํ ทเทยฺยามาติ ๑ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิ จดา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทคฺวา
ปจฺจดา ชฺชยนฺทมฺมํ อาปชฺชิสฺสํคํติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คฺคเมห
ภิกฺขเว ชมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทคฺวา ปจฺจดา ชฺชยนฺทมฺมํ
อาปชฺชธวาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม คฺคเมห โมชฺสปริสา ชมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทคฺวา ปจฺจดา

๗๑๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สหฺมมิกวคฺคํ ๑๑๑ ๕๗๓

ชฺยฺนชฺมํ อปชฺชิสฺสํ เคํ โฆสปริสา อปฺปสฺสนนํ วา ปสาทาย
ปสฺสนนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เหาณฺจ ปน ภิกฺขเว ชฺมํ
สํกฺขาปทํ อุตฺตริเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชฺมมิกานํ กมฺมานํ ฌนฺทํ
ทตฺวา ปจฺจํ ชฺยฺนชฺมํ อปชฺชเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๗๑๖] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อํ
ชฺมํมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชฺมมิกํ นาม กมฺมํ อปฺโตกน-
กมฺมํ ฌตฺตีกมฺมํ ฌตฺตีกุติยกมฺมํ ฌตฺติจคฺคตฺถกมฺมํ ชฺมเมว จินฺเขน
สํคฺคํ สํสํเนน กตํ เอตํ ชฺมมิกํ นาม กมฺมํ ๑ ฌนฺทํ ทตฺวา
ชฺยติ อปาตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๗๑๗] ชฺมมกมฺเม ชฺมมกมฺมสํญญํ ฌนฺทํ ทตฺวา ชฺยติ
อปาตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ชฺมมกมฺเม เวมตฺติโก ฌนฺทํ ทตฺวา ชฺยติ
อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ชฺมมกมฺเม อชฺมมกมฺมสํญญํ ฌนฺทํ ทตฺวา
ชฺยติ อนาปตฺติ ๑ อชฺมมกมฺเม ชฺมมกมฺมสํญญํ อปาตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺมมกมฺเม เวมตฺติโก อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑
อชฺมมกมฺเม อชฺมมกมฺมสํญญํ อนาปตฺติ ๑

[๗๑๘] อนาปตฺติ อชฺมเมว วา วคฺเคน วา น กมฺมารหสฺสํ
วา กมฺมํ กตฺตํ ชานนฺโต ชฺยติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิ-
กสฺสํวติ ๑

นวมสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทศมสติกุชาปท

[๗๓๕] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคุญฺญํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กัสสํ อารามํ ๑ เตน โธ ปน สัมเยน สงฺโฆ สันนิ-
ปติโต โหติ เกณจิเทว กรณฺเเยน ๑ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ จัวรกมฺมํ
กโรนฺตา เอกสฺสํ ฉนฺทํ อทฺธํ ๑ อถ โธ สงฺโฆ ยสฺสํ ตถาย
สันนิปติโต ตํ กมฺมํ กริสฺสํ มาติ ฌตฺติํ ชเปสิ ๑ อถ โธ โส
ภิกฺขุ เอวเมวเม เอกเมกสฺสํ กมฺมํ กโรนฺติ กสฺสํ ตุมฺเห
กมฺมํ กริสฺสํ ตาติ ฉนฺทํ อทฺธวา อญฺจํ ยาสฺนา ปกุกามิ ๑ เย
เต ภิกฺขุ อปฺปํ จฺจุ ๑ เป ๑ เต อญฺจณายนฺติ ฐยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุ สงฺฆเ วิณฺญณฺยทถาย วตฺตมณาย ฉนฺทํ
อทฺธวา อญฺจํ ยาสฺนา ปกุกมฺมิสฺสํ ตติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตวํ ภิกฺขุ
สงฺฆเ วิณฺญณฺยทถาย วตฺตมณาย ฉนฺทํ อทฺธวา อญฺจํ ยาสฺนา
ปกุกมฺมสฺสํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตวํ โมฆปฺริสฺสํ สงฺฆเ วิณฺญณฺยทถาย วตฺตมณาย ฉนฺทํ
อทฺธวา อญฺจํ ยาสฺนา ปกุกมฺมิสฺสํ เนตํ โมฆปฺริสฺสํ อปฺปสฺสํ นานํ
วา ปสฺสาทาย ปสฺสํ นานํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวเมว ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํ ธิสฺสํ ยถา โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆเ
วิณฺญณฺยทถาย วตฺตมณาย ฉนฺทํ อทฺธวา อญฺจํ ยาสฺนา ปกุกเมยฺย
ปาจิตฺตียนฺติ ๑

๗๒๒] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สหฺมมิกวคฺคสฺส ทสฺมสํกฺขาปทํ วิภังโก ๕๗๓

[๗๒๐] โย ปนํติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑
อัยํ อิมสฺมํ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ สงฺฆเฆ วิทฺธิจฺจนกถา
นาม วคฺคฺ วา อาโรจิตํ โหติ อวิทฺธิจฺจนํ เณตฺติ วา จีปา
โหติ กมฺมวจา วา วิปฺปกตา โหติ ๑ ฉนฺทํ อทฺตวา อฏฺฐจา
ยาสฺนา ปกฺกเมยฺยาติ กถํ อิทํ กมฺมํ กุปฺปํ อสฺสํ วคฺคํ
อสฺสํ น กเรยฺยาติ คจฺจนติ อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑ ปรีติ
ทคฺคปาสํ วิชฺชนสฺสํ อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑ วิชฺหิตเณ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๗๒๑] ชมฺมกมฺเม ชมฺมกมฺมสฺสณฺณํ ฉนฺทํ อทฺตวา อฏฺฐจา
ยาสฺนา ปกฺกมฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ชมฺมกมฺเม เวมฺติโก
ฉนฺทํ อทฺตวา อฏฺฐจา ยาสฺนา ปกฺกมฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฏสฺส ๑
shmammame ammammassanham chandam attava ashtajassana
pakkamti appatti pajattiyassam ๑ shmammame vemtikam
chandam attava ashtajassana pakkamti appatti dukkassam ๑
shmammame ammammassanham appatti dukkassam ๑
shmammame vemtikam appatti dukkassam ๑ ammammame
ammammassanham appatti ๑

[๗๒๒] อนาปตฺติ สงฺฆสฺส ภณฺฑนํ วา กถโห วา วิคฺคโห
วา วิวาโท วา ภวิสฺสํคํคํ คจฺจนติ สงฺฆภោโท วา สงฺฆราชา
วา ภวิสฺสํคํคํ คจฺจนติ อชฺมเมเน วา วคฺเคน วา น กมฺมารหสฺส
วา กมฺมํ ภวิสฺสํคํคํ คจฺจนติ คิถาโน คจฺจนติ คิถานสฺสํ ภณฺ
เณน คจฺจนติ อจฺจุจาวเน วา ปสฺสํวาเน วา ปิฬิตํ คจฺจนติ น

৬৩৬

วินัยปิฎก มหาวิภังโก

[७३]

កម្ពុំ កែប្រែតុកាណែ ប្រុង ប្រទានកម្មស្តីពី គុណតិ ចំណុះគុណត្រូវ
 ចាត់កម្មស្តីពី ។

ทศมตฺถกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

เอกาทศมศึกษาปท

[๗๒๓] เตน ส้มเยน พุทโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวหุเน
กถนทกนิวาเป ๑ เตน โธ ปน ส้มเยน อายสฺมา ทพโพ มถตฺตปฺโต
สงฺฆสฺส เสนาสนญฺจ ปณฺญาเปติ ภคฺคานิ จ อุตฺติสฺสตี ๑ โส
จายสฺมา ทพฺพตจฺจวโร โหติ ๑ เตน โธ ปน ส้มเยน สงฺฆสฺส
เอกํ จีวรํ อุปฺปนฺนํ โหติ ๑ อถโธ สงฺโฆ คํ จีวรํ อายสฺมโค
ทพฺพตสฺส มถตฺตปฺตสฺส อทาสี ๑ นพฺพศฺคิยา ภิกฺขุ อชฺฌณยานฺติ
ชฺยณฺติ วิปาเจนฺติ ยถาสันนฺตํ ภิกฺขุ สงฺฆิกํ ตาภํ ปรีณาเมนฺตฺติ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌณยานฺติ ชฺยณฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม นพฺพศฺคิยา ภิกฺขุ ส้มคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา
ปจฺฉา ชฺยณมฺมํ อปชฺชิสฺสณฺตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว
สम्मคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา ปจฺฉา ชฺยณมฺมํ อปชฺชธตฺติ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห
โมฆปฺริสา ส้มคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา ปจฺฉา ชฺยณมฺมํ
อปชฺชิสฺสณฺตํ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺสนนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสนนํ
วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺพุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ส้มคฺเคน สงฺเขน จีวรํ ทตฺวา
ปจฺฉา ชฺยณมฺมํ อปชฺชเสยฺย ยถาสันนฺตํ ภิกฺขุ สงฺฆิกํ ตาภํ
ปรีณาเมนฺตฺติ ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๗๒๔] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกขุติ ๑ เป ๑
 อยัม อิมสุมิ อตุเก อธิปเปโต ภิกขุติ ๑ สมคโค นาม สงฺโฆ
 สฺมานนฺวาสโก สฺมานสฺมายํ จีโต ๑ จีวรํ นาม ญนํ จีวรานํ
 อณฺเวยตฺรํ จีวรํ วิกปฺปนุคํ ปจฺฉิมํ ๑ ทตฺวาติ สยํ ทตฺวา ๑
 ยถาสฺนฤคํ นาม ยถามิตฺตคา ยถาสฺนทฺธิจฺจตา ยถาสฺนภคฺตคา
 ยถาสฺมานุชฺฌายกคา ยถาสฺมานาจริยกคา ๑ สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส
 ทินนํ โหติ ปริจฺจคฺคํ ๑ ธาโก นาม จีวรบีณชฺฌาปตเสนาสน-
 คิถานปจฺจยเกสฺสชฺชปริกฺขารวา อนฺตมโส จฺจนฺตบีณโฑมิ ทนฺตกฏฺฐบี
 ทลฺลิสฺสคฺคบี ๑ ปจฺฉา ชียนธมฺมํ อปชฺชเยยฺยาติ อฺปสฺมปฺนฺนสฺส
 สงฺเขน สฺมมคฺคสฺส เสนาสนปณฺณปกสฺส วา ภคฺคทฺทเทสฺกสฺส วา
 ยาคฺฐาชกสฺส วา ผลภาชกสฺส วา ชฺชชภาชกสฺส วา อปฺปมคฺคก-
 วิสฺสชกสฺส วา จีวรํ ทินฺเน ชียติ อปคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑

[๗๒๕] ธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสณฺณํ จีวรํ ทินฺเน ชียติ อปคฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ๑ ธมฺมกมฺเม เวมฺติโก จีวรํ ทินฺเน ชียติ อปคฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ๑ ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสณฺณํ จีวรํ ทินฺเน ชียติ
 อปคฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อณฺเวยํ ปริกฺขารํ ทินฺเน ชียติ อปคฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑ อฺปสฺมปฺนฺนสฺส สงฺเขน สฺมมคฺคสฺส เสนาสนปณฺณป-
 กสฺส วา ภคฺคทฺทเทสฺกสฺส วา ยาคฺฐาชกสฺส วา ผลภาชกสฺส วา
 ชฺชชภาชกสฺส วา อปฺปมคฺคกวิสฺสชกสฺส วา จีวรํ วา อณฺเวยํ วา
 ปริกฺขารํ ทินฺเน ชียติ อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อฺนฺปสฺมปฺนฺนสฺส

๗๕๖] ปาจิตฺตียกณฺเห สหสมฺมิกวคฺคสฺส เอยาทสฺมสฺสีกุขาปทံ ๕๗๗

สงฺเขน สฺมมตฺสฺส วา อสฺมมตฺสฺส วา เสนาสฺนปฺปณฺยาปกฺสฺส วา
ภคฺคฺคฺทฺสฺส วา ยาคฺคฺทฺสฺส วา ผลคฺคฺทฺสฺส วา ขชฺชคฺคฺทฺสฺส
วา อปฺปมคฺคฺทฺสฺส วา จํวํ วา อณฺเณ วา ปริกฺขารํ
ทินฺเน ขัยติ อปคฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อสมฺมกมฺเม สมฺมกมฺมสฺสณฺเณ
อปคฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อสมฺมกมฺเม เวมตฺติโก อปคฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ
อสมฺมกมฺเม อสมฺมกมฺมสฺสณฺเณ อปคฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๗๕๖] อนาปคฺติ ปกฺติยา ฉนฺทา โทสา โมหา ภยา กโรนคํ
กฺวคฺโค ตสฺส ทินฺเนน ตทฺธวํ วิหิปปาเตสฺสตี น สฺมมา อฺป-
เนสฺสคฺติ ขัยติ อสมฺมคฺคฺทฺสฺส อาทกมฺมิกสฺสคฺติ ฯ

เอยาทสฺมสฺสีกุขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทิวาทสมสัฏฐาปท

[๗๒๗] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา ส้าวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิ่นฺทิกถสฺส อารามे ๑ เตน โธ ปน สมนเณ ส้าวตฺถิยํ
อณฺเณตฺรสฺส ปุคฺคสฺส สงฺฆสฺส สจฺจวรกตฺตํ ปฏฺยคฺคํ โหติ โภเชตฺวา
จิวฺเรน อจฺฉาเทสฺสามาติ ๑ อถ โธ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เณ โส
ปุโค เตนฺปสงฺกมฺมํสํ อฺปสงฺกมิตฺวา คํ ปุคฺคํ เขตฺทโวจํ เทถาสุโส
อิมานิ จิวฺรานิ อิมํสํ ภิกฺขุชนฺติ ๑ น มยฺ ภนฺเต ทสฺสํม อมฺหากํ
สงฺฆสฺส อมฺหุสฺสํ สจฺจวรกตฺตํ ปณฺเณตฺตาติ ๑ พหุ อากุโส สงฺฆสฺส
ทายกา พหุ สงฺฆสฺส ภาตฺตา อิมํ คฺคเมหํ นิสฺสํย คฺคเมห
สํปฺสฺสํนฺตา อธิ วิหฺรณฺติ คฺคเมหํ เจ อิมํสํ น ทสฺสํถ อถ
โกจฺรหิ อิมํสํ ทสฺสํติ เทถาสุโส อิมานิ จิวฺรานิ อิมํสํ ภิกฺขุชนฺติ ๑
อถ โธ โส ปุโค นพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ นิปฺเปฬิยมาโน ยถาปฏฺยคฺคํ
จิวฺวํ นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทตฺวา สงฺฆํ ภาตฺเตน ปรีวีสิ ๑ เย เต
ภิกฺขุ ชานนฺติ สงฺฆสฺส สจฺจวรกตฺตํ ปฏฺยคฺคํ น จ ชานนฺติ
นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทินฺนนฺติ เต เอวมาหํสํ โอโณเชถ อากุโส
สงฺฆสฺส จิวฺรณฺติ ๑ นตฺถิ ภนฺเต ยถาปฏฺยคฺคํ จิวฺวํ อยฺยา
นพฺพคฺคิยา อยฺยานํ นพฺพคฺคิยานํ ปรีณาเมนฺตํติ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อปฺเปจฺจา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ จัณฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ จาภํ ปรีณคํ ปุคฺคถสฺส

๗๒๘] ปาจิตฺตียกณฺเฑ สหรมมิกวคฺคตฺถ ทฺวาทสฺมสฺสิกฺขาปทํ ๔๗๘

ปริณามะตฺตํตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิรฺ คฺมุเห ภิกฺขเว ชานํ สงฺฆิกํ
ถาภํ ปริณคฺตํ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะตฺติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ
พฺพุโห ภคฺวา ถถฺ หิ นาม คฺมุเห โมฆปฺริสา ชานํ สงฺฆิกํ ถาภํ
ปริณคฺตํ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะตฺตํ เนตฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสํนฺนํ
วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิยฺโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวฺมุจฺ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ
ถาภํ ปริณคฺตํ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๗๒๙] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยฺ
อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานาคิ นาม ตํวํ วา
ชานาคิ อญฺเฆ วา คตฺถ อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติ ๑
สงฺฆิกํ นาม สงฺฆตฺถํ ทินฺนํ โหติ ปฺริจฺจตฺตํ ๑ ถาโก นาม จีวร-
ปฺนิณฺทปาตเสนาสนํคิถานปฺจุจฺยภะตฺตชฺชปฺริจฺจาวา อนฺตมโส จฺณ-
ปฺนิณฺโทปปี ทนฺตกฏฺฐปปี ทตฺถิสฺสฺสฺสฺสํ ๑ ปริณคฺตํ นาม ทตฺถํ
ทตฺถํตามาติ วาจา ภินฺนา โหติ ๑ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะติ อปาปฺติ
ปาจิตฺตียตฺถ ๑

[๗๓๐] ปริณเต ปริณคตฺตณฺณํ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะติ อปาปฺติ
ปาจิตฺตียตฺถ ๑ ปริณเต เวมฺติโก ปุคฺคตตฺถ ปริณามะติ อปาปฺติ
ทกฺกฏฺฐตฺถ ๑ ปริณเต อปริณคตฺตณฺณํ ปุคฺคตตฺถ ปริณามะติ
อนาปฺติ ๑ สงฺฆตฺถ ปริณคฺตํ อญฺเฆตฺถ สงฺฆตฺถ วา เจตฺตียตฺถ
วา ปริณามะติ อปาปฺติ ทกฺกฏฺฐตฺถ ๑ เจตฺตียตฺถ ปริณคฺตํ อญฺเฆตฺถ

เจตียสฺส วา สังฆสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ปริณาเมติ อापคฺติ
 ทุกกฺกฺกสฺส ๑ ปุคฺคสฺส ปริณคฺติ อณฺเวยสฺส ปุคฺคสฺส วา สังฆสฺส
 วา เจตียสฺส วา ปริณาเมติ , อापคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อปฺริณเต
 ปฺริณคฺตณฺณํ อापคฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อปฺริณเต เวมคฺติโก อापคฺติ
 ทุกกฺกฺกสฺส ๑ อปฺริณเต อปฺริณคฺตณฺณํ อเนาปคฺติ ๑

[๗๓๐] อเนาปคฺติ กคฺค เทมาติ ปุจฺฉิยาโน ยคฺค คฺมุหํ
 เทยฺยชฺมุโม ปรีโกคฺ วา ตเถยฺย ปฏิสงฺขารํ วา ตเถยฺย
 จิรฺฐจิตฺติโก วา อสฺส ยคฺค วา ปน คฺมุหํ จิตฺตํ ปสฺสทฺติ
 ตคฺค เทถาคิ ภณฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อากิณฺมมิกสฺสํสํสํ ๑

ทุวาทสฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

สํหมฺมิกวคฺโค อฏฺฐโม ๑

คตฺตํทุทฺถานํ

สํหมฺมวិวนฺณณฺจ โมหาปนปฺปหารกํ
 คตฺตคฺติ อมฺฤตณฺจ สํบฺบิจฺจ จ อฺปสฺสํสํ
 ปฏฺฐิพาหนจฺจนฺทณฺจ ทพฺพณฺจ ปรีณามนฺนติ ๑

รตนวคฺคตฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๗๓๓] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สํวคฺคิยํ วิหริติ เชตฺวเน
อนาถบิณฑิกตฺส อารามे ฯ เตน โส ปน สมฺเยน ราชา ปเสนทิ
โกศลโต อุตฺตยานปาลํ อาถาเปสึ คจฺฉ ภาณ อุตฺตยานํ โสเชหิ
อุตฺตยานํ คมิตฺตํสามาติ ฯ เอวํ เทวาทิ โส โส อุตฺตยานปาลโต รณฺโณ
ปเสนทิสฺส โกศลตฺส ปฏิสฺสณฺเณว อุตฺตยานํ โสเชนฺโต อทฺทส
ภควนฺตํ อณฺเณตฺรสมิ รุกฺขมฺเณ นิสฺสินํ ทิสฺสุวาน เยน ราชา
ปเสนทิ โกศลโต เตนฺปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา รานํ ปเสนทึ
โกศลํ เอตทโวจ สุตฺถํ เทว อุตฺตยานํ อมฺเิจ ภควา ตตฺถ
นิสฺสินฺโณติ ฯ โหตุ ภาณ มยํ ภควนฺตํ ปยิริปาสิตฺตํสามาติ ฯ อถโส
ราชา ปเสนทิ โกศลโต อุตฺตยานํ คนฺตฺวา เยน ภควา เตนฺ
ปสงฺกมิมิ ฯ เตน โส ปน สมฺเยน อณฺเณตฺโร อุตฺตาสโก ภควนฺตํ
ปยิริปาสนฺโต นิสฺสินฺโณ โหติ ฯ อทฺทสา โส ราชา ปเสนทิ
โกศลโต ตํ อุตฺตาสกํ ภควนฺตํ ปยิริปาสนฺตํ นิสฺสินํ ทิสฺสุวาน ภาโต
อฏฺฐาสิ ฯ อถโส รณฺโณ ปเสนทิสฺส โกศลตฺส เอตทโหสิ
นารทายํ ปุริโส ปาโป โหตุํ ยถา ภควนฺตํ ปยิริปาสิตฺติ ฯ
เยน ภควา เตนฺปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมฺนฺตํ นิสฺสีติ ฯ อถโส โส อุตฺตาสโก ภควโต คารเวณ รานํ
ปเสนทึ โกศลํ เณว อภิวาเทสิ น ปจฺจุจฺจุจฺจุ ฯ อถโส ราชา

ปเสนทิ โกศลโต อนตฺตมโน อโหสิ กถํ หิ นาม อยํ ปุริโส
 มยิ อากเต เนว อภิวาทสฺสตี น ปจฺจุจฺเจสฺสตีติ ฯ อถโฆ
 ภควา ราชานํ ปเสนทํ โกศลํ อนตฺตมณํ วิทิตฺวา ราชานํ ปเสนทํ
 โกศลํ เขตฺตวจฺจ. เอโส โฆ มหาราช อุปาสโก พหุสฺสุโต
 อากตาคโม กามะสุ วิตฺตราโคติ ฯ อถโฆ รมฺโฆ ปเสนทิสฺส
 โกศลสฺส เขตฺตโหสิ นารทคยํ อุปาสโก โอรโก โหตุํ ภควา
 อิมสฺส วณฺณํ ภณตฺตีติ ฯ ตํ อุปาสกํ เขตฺตวจฺจ วเทยฺยาสิ
 อุปาสก เยน อตุโลติ ฯ สฺฐุสุ เทวาทิ ฯ อถโฆ ภควา
 ราชานํ ปเสนทํ โกศลํ ชมฺมียา กถาย สันทสฺสตี สฺมาทเปสิ
 สฺมุตฺเตเชสิ สฺมปหฺสตี ฯ อถโฆ ราช ปเสนทิ โกศลโต ภควา
 ชมฺมียา กถาย สันทสฺสโต สฺมาทมิโต สฺมุตฺเตชิตฺวา สฺมปหฺสโต
 อญฺจุยฺยาสฺนา ภควนฺตํ อภิวาทิตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ

[๗๓๒] เตน โฆ ปน สฺมเยน ราช ปเสนทิ โกศลโต อุปริ-
 ปาสาทวฺรคโต โหติ ฯ อทฺทสา โฆ ราช ปเสนทิ โกศลโต ตํ
 อุปาสกํ วกิยาย ฉตฺตปาณํ คจฺจนฺตํ ทิสฺสวาน ปกฺโกถาเปตฺวา
 เขตฺตวจฺจ คุวํ กิร อุปาสก พหุสฺสุโต อากตาคโม สํช
 อุปาสก อมฺหากํ อิตฺถาคารํ ชมฺมํ วาเจหิตี ฯ ยมํ เทว ชานามิ
 อญฺญานํ วาหสา อญฺญา ว เทวสฺส อิตฺถาคารํ ชมฺมํ วาเจสฺ-
 สนฺตตีติ ฯ อถโฆ ราช ปเสนทิ โกศลโต สจฺจํ โฆ อุปาสโก
 อาหาคี เยน ภควา เตนฺนปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

๗๓๒] ปาจิตติกกณฺเฑ รตนวคฺคสุตฺตํ ปจฺจมถิกฺขาปทํ นิตานํ ๔๘๓

อภิวาเทตุวา เอกมฺหํ นิสฺสํ ๑ เอกมฺหํ นิสฺสํ โข ราช
ปเสนทิ โกสโล ภควนฺตํ เขตทโวจ สาธุ ภนฺเต ภควา เขก
ภิกฺขุ อานาเปตุ โย อมฺหากํ อิตฺถาคาโร ชมฺมํ วาเจสฺสํคฺคิ ๑
อถโฆ ภควา ราชานํ ปเสนทิ โกสโล ชมฺมียา กถาย สฺนฺทสฺสํเสถ
สฺมาทเปสสิ สฺมฺคฺเตเชสสิ สฺมฺปทฺสํเสถ ๑ อถโฆ ราช ปเสนทิ
โกสโล ภควตา ชมฺมียา กถาย สฺนฺทสฺสํโส สฺมาทปฺปิต สฺมฺคฺเตชฺชิต
สฺมฺปทฺสํโส อญฺจุยาสฺนา ภควนฺตํ อภิวาเทตุวา ปทกฺขิณํ กตุวา
ปฏกฺกามิ ๑ อถโฆ ภควา อายสฺมฺนํ อานนฺทํ อามฺหุเคสสิ เตน
หानนฺท รมฺโฆ อิตฺถาคาโร ชมฺมํ วาเจทฺธิ ๑ เหว ภนฺเตติ โฆ
อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสณฺนิคฺคา ทาเจเน ทาถํ ปวิสฺสิตฺวา
รมฺโฆ อิตฺถาคาโร ชมฺมํ วาเจสิ ๑ อถโฆ อายสฺมา อานนฺโท
ปพฺพฬสฺสํมยํ นินฺวาเสตุวา ปตฺตจฺจวฺรมาทาย เยเน รมฺโฆ ปเสน
ทิสฺสํ โกสตสฺสํ นินฺเวสนํ เตนฺปสงฺกมิ ๑ เตน โฆ ปน สฺมเยเน
ราช ปเสนทิ โกสโล มถฺติกาย เทวีย สทฺธิ สยเนคฺคิต โหติ ๑
อทฺทสา โฆ มถฺติกา เทวํ อายสฺมฺนํ อานนฺทํ ทฺวโร ๑ อากฺขณฺตํ
ทิสฺวาน สหสา วุญฺจาสิ ๑ ปิตกมฺมฺจํ ทฺสสํ ปภสฺสํคฺค ๑ อถโฆ
อายสฺมา อานนฺโท คโต ๑ ปฏินิวดฺคิตฺวา อารามํ คนฺตุวา ภิกฺขุณฺ
เขตมคฺคํ อาโรเจสิ ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต
อชฺชฌายนฺติ ชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อานนฺโท
ปพฺพเ อปฺปฏิสฺสํวิทิต รมฺโฆ อนฺเตปรํ ปวิสฺสํคฺคิ ๑ เป ๑

สังจุ กิร คุว อานนท ปุพเพ อปฺปฐิสฺสวิตฺติโค รณฺโณ อนฺเตปุรํ
 ปวิสฺสตี ๑ สังจุ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
 คุว อานนท ปุพเพ อปฺปฐิสฺสวิตฺติโค รณฺโณ อนฺเตปุรํ ปวิสฺสตี
 เนตฺติ อานนท อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
 ๑ เป ๑ วิคฺรหิตฺวา ชมฺมํ กถํ กถวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ ๑

[๗๓๓] ทสฺยเม^๑ ภิกฺขเว อาทันฺโหว ราชนฺเตปุรํปฺปเวสฺสเน ๑
 กตฺตเม ทส ๑ อิทฺถ ภิกฺขเว ราชา มเหสฺสียา สทฺธิ์ สยณคโถ^๒ โหติ ๑
 คตฺตถ ภิกฺขุ ปวิสฺติ ๑ มเหสฺส วา ภิกฺขุ ทิสฺวา สิตํ ปาตุกโรติ
 ภิกฺขุ วา มเหสฺส ทิสฺวา สิตํ ปาตุกโรติ ๑ คตฺตถ รณฺโณ เหว
 โหติ อทฺธา อิมสฺม กถํ วา ภวิสฺสณฺติ วาติ ๑ อยํ ภิกฺขเว
 ปจฺจโม อาทันฺโหว ราชนฺเตปุรํปฺปเวสฺสเน ๑ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว
 ราชา พหุภิกฺโข พหุภรณฺโณ อณฺณตฺวํ อิตฺถิ คณฺตฺวา นสฺสํวติ ๑
 สว เตน คพฺภํ คณฺหาติ^๓ ๑ คตฺตถ รณฺโณ เหว โหติ น ไช
 อิทฺถ อณฺโณ โภจิ ปวิสฺติ อณฺณตฺวํ ปพฺพชิตฺเตน สียา นุ ไช
 ปพฺพชิตฺตํ กมฺมณฺติ ๑ อยํ ภิกฺขเว ทุติโย อาทันฺโหว ราชนฺเต-
 ปุรํปฺปเวสฺสเน ๑ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว รณฺโณ อนฺเตปุเร อณฺณตฺวํ
 รตนํ นสฺสํวติ ๑ คตฺตถ รณฺโณ เหว โหติ น ไช อิทฺถ อณฺโณ
 โภจิ ปวิสฺติ อณฺณตฺวํ ปพฺพชิตฺเตน สียา นุ ไช ปพฺพชิตฺตํ
 กมฺมณฺติ ๑ อยํ ภิกฺขเว ตติโย อาทันฺโหว ราชนฺเตปุรํปฺปเวสฺสเน ๑

๑ ย. ม. ทสฺยเม ๑ ๒ นิสฺสินโน ๑ ๓ คณฺหิ ๑

๗๓๓] ปาจิคุตติยกถา เวทนวคฺคสฺส ปจฺจิมสํกฺขาปทํ ทสํทั้นวา ๔๘๕

ปุณ จปรํ ภิกฺขเว ฃนฺโณ อนฺเตปุเร อพฺภนฺตฺรา คุยฺหมนฺตา
พฺพิทฺธา สมนฺเกทํ คจฺจนฺติ ฯ ตตฺถ ฃนฺโณ เอวํ โหติ น ไช
อิธ ฃนฺโณ โกจิ ปวิสฺสตี อนฺนตฺตฺร ปพฺพชิตฺเตน สฺยา นุ ไช
ปพฺพชิตฺตํ กมฺมมฺมตี ฯ อยํ ภิกฺขเว จตฺตุโล อาทั้นโว ราชนฺเต-
ปุรฺรปฺปเวสฺสเน ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว ฃนฺโณ อนฺเตปุเร ปุคฺคโต
วา ปิตฺวํ ปตฺเตติ ปิตฺวา วา ปุคฺคํ ปตฺเตติ ฯ เตสํ เอวํ โหติ
น ไช อิธ ฃนฺโณ โกจิ ปวิสฺสตี อนฺนตฺตฺร ปพฺพชิตฺเตน สฺยา
นุ ไช ปพฺพชิตฺตํ กมฺมมฺมตี ฯ อยํ ภิกฺขเว ปณฺจโม อาทั้นโว
ราชนฺเตปุรฺรปฺปเวสฺสเน ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว ราชานํ นัจฺญจํณียํ
อุจฺเจ จํเนี จเปติ ฯ เยสํนํตํ อมฺนํบิํ เตสํ เอวํ โหติ
ราชานํ ไช ปพฺพชิตฺเตน สํสญฺโจะ สฺยา นุ ไช ปพฺพชิตฺตํ
กมฺมมฺมตี ฯ อยํ ภิกฺขเว ฉญฺโจะ อาทั้นโว ราชนฺเตปุรฺรปฺปเวสฺสเน ฯ
ปุณ จปรํ ภิกฺขเว ราชานํ อุจฺเจจํณียํ นัจฺเจ จํเนี จเปติ ฯ
เยสํนํตํ อมฺนํบิํ เตสํ เอวํ โหติ ราชานํ ไช ปพฺพชิตฺเตน
สํสญฺโจะ สฺยา นุ ไช ปพฺพชิตฺตํ กมฺมมฺมตี ฯ อยํ ภิกฺขเว
สคฺคโม อาทั้นโว ราชนฺเตปุรฺรปฺปเวสฺสเน ฯ ปุณ จปรํ ภิกฺขเว
ราชานํ อกาเต ส่นํ อญฺโชเชติ ฯ เยสํนํตํ อมฺนํบิํ เตสํ เอวํ
โหติ ราชานํ ไช ปพฺพชิตฺเตน สํสญฺโจะ สฺยา นุ ไช ปพฺพชิตฺตํ
กมฺมมฺมตี ฯ อยํ ภิกฺขเว อญฺจโม อาทั้นโว ราชนฺเตปุรฺรปฺปเวสฺสเน ฯ

๑. ย. ม. อุจฺเจจํณเ ๑ ๒ นัจฺญจํณเ ๑

ປຊັມສັກຂາປທໍ ນິງຈີຕໍ່ າ

ทุติยสิกขาบท

[๗๓๘] เตน สมนเณ พุทฺโธ ภควา สาวกฺคิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิ่นฺทิกสฺส อารามे ๑ เตน โห ปน สมนเณ อญฺญตโร
ภิกฺขุ อจิรวคฺคิยา นทฺธิยา นุหํยติ ๑ อญฺญตโรปิ พุราหุมนฺ
ปญฺจสฺตานํ ถวิกํ ถเล นิภฺธิปิตฺวา อจิรวคฺคิยา นทฺธิยา นุหํยิตฺวา
วิสฺสํวิตฺวา อคฺคมาสี ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ ตสฺสํยํ พุราหุมนฺตสฺส
ถวิกา มา นสฺสํติ อคฺคเหตฺติ ๑ อถ โห โส พุราหุมนฺ สํวิตฺวา
คฺริโค อชาวคฺคิยา คํ ภิกฺขุ เอตทโวจ อปี เม โภ ถวิกํ
ปสฺสํเสยฺยาสํติ ๑ หนฺน พุราหุมนฺนาติ อทาสี ๑ อถ โห ตสฺส
พุราหุมนฺตสฺส เอตทโหสี เกน นุ โห อหิ อฺปายเน อิมสฺส
ภิกฺขุโน ปุณฺณปคฺคํ น ททฺดยนฺติ ๑ น เม โภ ปญฺจสฺตานิ
สํหสฺสํ เมติ ปติพุทฺธิคฺคิยา มุญฺจิ ๑ อถ โห โส ภิกฺขุ อารามํ คนฺตฺวา
ภิกฺขุณํ เอตมคฺคํ อวโรเจสี ๑ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจตา ๑ เป ๑
เต อชฺชฌายนฺติ ชฺชยฺนติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม ภิกฺขุ รตนํ
อคฺคเหตฺสํตํติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร คจฺจํ ภิกฺขุ รตนํ อคฺคเหตฺสํตํ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม คจฺจํ
โมชฺสปุริสํ รตนํ อคฺคเหตฺสํตํ เนตํ โมชฺสปุริสํ อปฺปสํนํนํ วา
ปสํสํทาย ปสํนํนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว

๑ ย. ม. นุหํยนฺโต ๑

๗๓๘] ปาจิตติยกณฺเฏ รตนวคฺคสฺส ทฺติยสํกฺขาปทํ อนุปฺปนฺนคฺติ ๔๘๘

อิมํ สํกฺขาปทํ อุตฺถติเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ รตนํ วา รตนสํมุตํ
วา อุกฺคณฺเหยฺย วา อุกฺคณฺหาเปยฺย วา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ เอวณฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณฺํ สํกฺขาปทํ ปณฺณศฺคํ โหติ ฯ

[๗๓๘] เตน โห ปน สมนฺเณ สํวตฺถิยา อุตฺถสฺสว โหติ ฯ
มนุสฺสํ อตฺถกตปฺปียตฺตา อฺยุยํ คจฺจนฺติ ฯ วิสํชาปํ มิคารมาตา
อตฺถกตปฺปียตฺตา อฺยุยํ คมิตฺถํมิตฺติ คามโต นิกฺขมิตฺวา กฺยาหํ
กิริสฺสํมิตฺติ อฺยุยํ คนฺตฺวา ยนฺนุนาหํ ภควนฺคํ ปิยฺรปฺปาเตยฺยนฺติ
อาภรณํ โอมฺมจฺจิตฺวา อุตฺถตราสฺงเคน ภณฺฑิกํ พนฺธิตฺวา ทาสิยา
อทาสิ หนฺนฺเต อิมํ ภณฺฑิกํ คณฺหาหิตํ ฯ อถโห วิสํชา
มิคารมาตา เยน ภควา เตนฺปสฺงกฺมิ อฺปสฺงกฺมิตฺวา ภควนฺคํ
อภิวาเทตฺวา เอกมนฺคํ นิสฺสํติ ฯ เอกมนฺคํ นิสฺสนฺ โห วิสํชํ
มิคารมาตฺรํ ภควา ชมฺมิยา กถาย สฺนทสฺสเสสิ สฺมาทเปสิ สฺมุตฺเตเชสิ
สฺมปฺหเสสิ ฯ อถโห วิสํชา มิคารมาตา ภควตา ชมฺมิยา กถาย
สฺนทสฺสเสสิ สฺมาทเปสิ สฺมุตฺเตเชสิ สฺมปฺหเสสิ อฏฺฐายาสนา
ภควนฺคํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโห สํ
ทาสํ คํ ภณฺฑิกํ วิสฺสัรฺติตฺวา อคฺมาสิ ฯ ภิกฺขุ ปสฺสเสสิ ภควโต
เชตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ เตนฺหิ ภิกฺขเว อุกฺคเหตฺวา นิกฺขิปฺภาติ ฯ
อถโห ภควา เอตฺถมิมํ นิทาเน เอตฺถมิมํ ปกฺรณฺเณ ชมฺมํ กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว รตนํ วา รตนสํมุตํ
วา อชฺฌมาราเม อุกฺคเหตฺวา วา อุกฺคหาเปตฺวา วา นิกฺขิเปตฺุ ยสฺส

ภวิสฺสตี โส ทรัสฺสตีติ ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุตฺถิเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ รตนํ วา รตนสมฺมตํ วา อณฺเวยคร
 อชฺฌารามา อุกฺคณฺเอยฺย วา อุกฺคณฺหาเปยฺย วา ปาจิตฺตियนฺติ ฯ
 เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สีกฺขาปทํ ปณฺเวยคฺคํ โหติ ฯ

[๗๔๐] เตน ไซ ปน สมนฺเณ กาสฺสํ ชนฺปะเทสฺส อนนฺตปิตฺธิกสฺส
 คหปิตฺธิสฺส กมฺมมฺหคคาโม โหติ ฯ เตน จ คหปิตฺธา อนฺตเววสฺส
 อาณคฺโค โหติ สฺเจ ภทฺทนต์ตา อาคจฺจนฺติ ภคฺคํ กเรยฺยาสฺสตี ฯ
 เตน ไซ ปน สมนฺเณ สมนฺพหุตา ภิกฺขุ กาสฺสํ ชนฺปะเทสฺส จาริกํ
 จรมาณา เยน อนนฺตปิตฺธิกสฺส คหปิตฺธิสฺส กมฺมมฺหคคาโม เตนุ-
 ปสงฺกมิตฺสฺส ฯ อุตฺถสฺมา ไซ โส ปุริสํ เต ภิกฺขุ ทูรโต ว
 อาคจฺจนฺเต ทิสฺวาน เยน เต ภิกฺขุ เตนฺอุปสงฺกมิตฺวา อุปสงฺกมิตฺวา
 เต ภิกฺขุ อภิวาเทตฺวา เอตทโวจ อชฺฉิวนฺตํ ภาณเต อยฺยา
 สฺวาตนาถ คหปิตฺโณ ภคฺคตฺนฺติ ฯ อชฺฉิวนฺตํ ไซ เต ภิกฺขุ คุณฺหา-
 ภาเวน ฯ อถ ไซ โส ปุริสํ คสฺสํ วตฺติยา อจฺจุเณน ปณฺคตํ
 ชาทฺนํ โภชนํ ปฏฺยทาเปตฺวา กาสฺสํ อาโรจาเปตฺวา อํกุตฺติมฺหทิกํ
 โอมุณฺจิตฺวา เต ภิกฺขุ ภคฺเตน ปรีวีสิตฺวา อยฺยา ภาณิตฺวา
 คจฺจนฺตุ อหิํ กมฺมมฺหคํ คมิตฺสํมิตฺติ อํกุตฺติมฺหทิกํ วิสฺสงฺวิตฺวา
 อคมาสิ ฯ ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา สฺเจ มยํ คมิตฺสํม นสฺสิตฺสคานํ
 อํกุตฺติมฺหทิกาทิ ตคฺเคว อจฺจุณฺสฺส ฯ อถ ไซ โส ปุริสํ กมฺมมฺหค-
 อาคจฺจนฺโต เต ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ กิสฺส ภาณเต อยฺยา

๗๔๑] ปาจิตติยกณฺเฑ รตนวคฺคสฺส ทุคฺยสีกฺขาปทํ วิภงฺโก ๕๘๑

อฺเฑว อจฺจนคฺคํ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ คฺคสฺส ปฺริสฺสสฺส เอตมคฺคํ
อาโรเจตฺวา สํวตฺถิ คณฺตฺวา ภิกฺขุํ เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ ภิกฺขุ
ภควโค เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมึ นีทาเน
เอตสฺมึ ปกฺรณ ฆมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว รตนํ วา รตนสํมุตฺตํ วา อชฺฌมาราเม วา อชฺฌมาวสฺสเถ
วา อชฺฌมาวสฺสเถ วา อชฺฌมาวสฺสเถ วา นิกฺขิเปตฺตุ ยสฺส ภวิสฺสตี
โส หริสฺสคฺคํ ๑ เขวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ รตนํ วา รตนสํมุตฺตํ วา อชฺฌมาราเม วา อชฺฌมาวสฺสเถ
วา อชฺฌมาวสฺสเถ วา อชฺฌมาวสฺสเถ วา อชฺฌมาวสฺสเถ วา นิกฺขิเปตฺตุ
ยสฺส ภวิสฺสตีโส หริสฺสคฺคํ ๑ อยํ คตฺถ สํมจฺจติ ๑

[๗๔๑] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมึ อตฺถเก อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ รตนํ นาม มุคฺคา มณิ
เวฬุริโย สํโฆ สีลา ปวาฬ รัชคํ ชาติวรมํ โลหิตฺตโก มลารคฺคํ
เอตํ รตนํ นาม ๑ รตนสํมุตฺตํ นาม ยํ มนุสฺสํ อปฺปโก
ปวิภกํ เอตํ รตนสํมุตฺตํ นาม ๑ อชฺฌมาราเม วา
อชฺฌมาวสฺสเถ วาติ จเปตฺวา อชฺฌมาราเม อชฺฌมาวสฺสเถ ๑ อชฺฌมาราโม
นาม ปริกฺขิตฺตสฺส อารามสฺส อนฺโตอาราโม อปริกฺขิตฺตสฺส
อฺปจาโร ๑ อชฺฌมาวสฺสโก นาม ปริกฺขิตฺตสฺส อวสฺสสฺส อนฺโต-

อาวสโธ อปปริกขิตตัสส อุปจาโร ฯ อุกคณเหยาติ สยั
 คณหาติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุกคณหาเปยาติ อณฺณํ
 คณหาเปติ อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๗๔๒] รตนํ วา ปณ ภิกฺขุหา รตนสํมุตฺตํ วา อชฺฌมาราเม วา
 อชฺฌมาวสเถ วา อุกคเหตฺวา วา อุกคหาเปตฺวา วา นิกฺขิเปตฺวา
 รูปเณ วา นิमितฺเตน วา สณฺณวณฺณํ กคฺวา นิกฺขิเปตฺวา อาจิกฺขิตพฺพํ
 ยสฺส ภาณํ นนฺทํ โส อาจจุตฺตติ ฯ สเจ ตตฺถ อาจจุตฺติ
 โส วตฺตพฺโพ อาวุโส กัทิสฺสเน ภาณนฺติ ฯ สเจ รูปเณ วา
 นิमितฺเตน วา สมนฺปาเทติ ทาทพฺพํ ฯ โน เจ สมนฺปาเทติ วิจิณาหิ
 อาวุโสติ วตฺตพฺโพ ฯ ตมฺหา อาวาสา ปกฺกมณฺเณ เย ตตฺถ
 โหนฺติ ภิกฺขุ ปฏฺฐูปา เตสํ หตฺถे นิกฺขิเปตฺวา ปกฺกमितพฺพํ ฯ
 โน เจ โหนฺติ ภิกฺขุ ปฏฺฐูปา เย ตตฺถ โหนฺติ คหปติกา
 ปฏฺฐูปา เตสํ หตฺถे นิกฺขิเปตฺวา ปกฺกमितพฺพํ ฯ อยํ ตตฺถ
 ตํมํจํติ อยํ ตตฺถ อนฺนสมฺมตฺตา ฯ

[๗๔๓] อนาปคฺติ รตนํ วา รตนสํมุตฺตํ วา อชฺฌมาราเม วา
 อชฺฌมาวสเถ วา อุกคเหตฺวา วา อุกคหาเปตฺวา วา นิกฺขิเปติ ยสฺส
 ภวิสฺสติ โส หวิสฺสคํติ รตนสํมุตฺตํ วิสฺสํสํ คณหาติ ตาวกาถิกํ
 คณหาติ ปัสสฺสณฺณนิสฺสํ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

ทฺติยตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยสิกขาบท

[๗๔๔] เตน สัมเขน พุทโธ ภควา สาวคตฺถิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปฺปณฺฑิตกสฺส อารามे ฯ เตน โส ปน สัมเขน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ วิกาเต คามํ ปวิสฺสิตฺวา สํภายํ นิสฺสํกิตฺวา อเนกวิหิตํ ตฺรจฺจานกถํ
กเถนฺติ เสยฺยถํ ราชกถํ โจรกถํ มหามคฺคกถํ เสนากถํ ภยกถํ
ยฺพุทฺธกถํ อนฺนกถํ ปานกถํ วคฺคกถํ สยฺนกถํ มาตาทกถํ คนฺธกถํ
ฌาตีกถํ ยานกถํ คามกถํ นิคมกถํ นครกถํ ชนปทกถํ อิตฺถกถํ
สุรากถํ วิสฺสํชากถํ กุมฺภฏฺฐจํานกถํ ปุพฺพเปตฺกถํ นานคฺคกถํ โลกกฺขายิกํ
สํมุตฺตกฺขายิกํ อิตฺถวาทกถํ อิติ วา ฯ มนุสฺสํ อุชฺฌายนฺติ
ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺขยปฺปคฺคิยา วิกาเต คามํ
ปวิสฺสิตฺวา สํภายํ นิสฺสํกิตฺวา อเนกวิหิตํ ตฺรจฺจานกถํ กเถสฺสํ
เสยฺยถํ ราชกถํ โจรกถํ มหามคฺคกถํ เสนากถํ ภยกถํ ยฺพุทฺธ-
กถํ อนฺนกถํ ปานกถํ วคฺคกถํ สยฺนกถํ มาตาทกถํ คนฺธกถํ
ฌาตีกถํ ยานกถํ คามกถํ นิคมกถํ นครกถํ ชนปทกถํ อิตฺถ-
กถํ สุรากถํ วิสฺสํชากถํ กุมฺภฏฺฐจํานกถํ ปุพฺพเปตฺกถํ นานคฺคกถํ
โลกกฺขายิกํ สํมุตฺตกฺขายิกํ อิตฺถวาทกถํ อิติ วา เสยฺยถาปิ คีหํ
กามโกวิโนติ ฯ อสฺสํโสสุ โส ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ
ชยฺยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺมจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อุชฺฌายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ

วิกาเต คามํ ปวิสํติคฺคา สํภายํ นิสํสํติคฺคา อเนกวิหิตํ ศิรจุณานกถํ
 กเถสฺสํติ เสยฺยถํ ราชกถํ ฯ เป ฯ อิติภวาวกถํ อิติ วาติ
 ฯ เป ฯ สํจุจํ ทิรฺ ตุมฺเห ภิกฺขเว วิกาเต คามํ ปวิสํติคฺคา สํภายํ
 นิสํสํติคฺคา อเนกวิหิตํ ศิรจุณานกถํ กเถถ เสยฺยถํ ราชกถํ
 ฯ เป ฯ อิติภวาวกถํ อิติ วาติ ฯ สํจุจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมชปฺริสา วิกาเต คามํ ปวิสํติคฺคา
 สํภายํ นิสํสํติคฺคา อเนกวิหิตํ ศิรจุณานกถํ กเถสฺสํติ เสยฺยถํ ราช-
 กถํ ฯ เป ฯ อิติภวาวกถํ อิติ วา แต่ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ
 วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภियโยภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ
 ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาลโย ปน ภิกฺขุ วิกาเต
 คามํ ปวิเสยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สีกฺขาปทํ
 ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๗๔๕] เทน โห ปน สมนฺเณ สมนฺพหุตา ภิกฺขุ โกธํเตสฺสุ
 ชนปเทสฺสุ สํวตฺถิ คจฺจนฺตา สํภํ อณฺเณตฺรํ คามํ อูปคฺขันฺติสฺสุ ฯ
 มนฺตํสา เท ภิกฺขุ ปวิสํติคฺคา เขตฺทโวจํ ปวิสถ ฆนฺเตติ ฯ
 อถโห เท ภิกฺขุ ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ วิกาเต คามํ ปวิสํติคฺคา
 กุกฺกุจฺจายนฺตา น ปวิสํติสฺสุ ฯ โจรา เท ภิกฺขุ ชจฺจินฺทิตฺสฺสุ ฯ อถโห เท
 ภิกฺขุ สํวตฺถิ คจฺจนฺตา ภิกฺขุณฺโณ เขตฺมตฺตํ อาโรเจสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ภควโต
 เขตฺมตฺตํ อาโรเจสฺสุ ฯ อถโห ภควา เขตฺสุมิ นิทาเน เขตฺสุมิ
 ปกฺรเณ ชมฺมิ กถํ กถา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว

อาโรเจสี ๑ อถโฆ ภควา เขตฺถัมมิ นีทาเน เขตฺถัมมิ ปกรเณ ชมฺมัม
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสี อุนฺหํ นามิ ภิกฺขเว ตถารูเป อจฺจายิก
กณฺเณย สํหํ ภิกฺขุ อนาปฺจุณา จิกฺกาเถ ความํ ปวิสีตุํ เอยฺย
ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกัเตยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ สํหํ
ภิกฺขุ อนาปฺจุณา จิกฺกาเถ ความํ ปวิเสยฺย อณฺเณตฺร ตถารูปา
อจฺจายิกา กณฺเณยา ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๗๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ ชย
อิมํ สํหํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ สํหโต นาม ภิกฺขุ สกฺกา
โหติ อาปฺจุณา ปวิสีตุํ ๑ อสํหโต นาม ภิกฺขุ น สกฺกา โหติ
อาปฺจุณา ปวิสีตุํ ๑ จิกฺกาโต นาม มชฺฌนฺตีกะ จิตฺตคฺเต ยาว
อวฺนุคฺคมนา ๑ ความํ ปวิเสยฺยาติ ปวิภุตฺตสฺส ความสฺส ปวิเชย
อติภกฺกมนฺตสฺส อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อปวิภุตฺตสฺส ความสฺส
อุปจาวํ โยภกฺกมนฺตสฺส อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อณฺเณตฺร ตถารูปา
อจฺจายิกา กณฺเณยาติ ๔ เปตฺวา ตถารูเป อจฺจายิกํ กณฺเณยํ ๑

[๗๔๙] จิกฺกาเถ จิกฺกาตสฺสณฺณํ สํหํ ภิกฺขุ อนาปฺจุณา ความํ
ปวิสีติ อณฺเณตฺร ตถารูปา อจฺจายิกา กณฺเณยา อาปคฺติ ปาจิตฺติ-
ยสฺส ๑ จิกฺกาเถ เวมฺติโก สํหํ ภิกฺขุ อนาปฺจุณา ความํ ปวิสีติ
อณฺเณตฺร ตถารูปา อจฺจายิกา กณฺเณยา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑
จิกฺกาเถ กาดสฺสณฺณํ สํหํ ภิกฺขุ อนาปฺจุณา ความํ ปวิสีติ อณฺเณตฺร
ตถารูปา อจฺจายิกา กณฺเณยา อาปคฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ กาเถ

๗๕๐] ปาจิตติยกณฺเฑ รตนวคฺคสฺสํ คตฺติยสิกฺขาปทํ อฌาปตฺติ ๔๘๘
 วิภาตสํญญํ อฌาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสํ ๑ กาเถ เวมตฺติโก อฌาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺสํ ๑ กาเถ กาลสํญญํ อฌาปตฺติ ๑

[๗๕๐] อนาคติ ตถารูป อจฺจายิเก ภวณฺเญ สันตํ ภิกขุ
 อปฺปจฺฉา ปวีสติ อสฺสันตํ ภิกขุ อปฺปจฺฉา ปวีสติ อนคฺควราวม^๓
 คจฺฉติ ภิกขุณฺณปัสสยํ คจฺฉติ ติตฺถิยเสยฺยํ คจฺฉติ ปญฺญิกถมนํ
 คจฺฉติ คาเมน มคฺโค โหติ อปฺปทาสฺสุ อุมฺมตฺตกถสฺส อาทิ-
 กมฺมิกถสฺสํ ๑

ศตยลัทธิขาทํ นิฏฐิตํ ฯ

๓ ย. ม. อนุตราคาม ๖

จตุตถสติปัฏฐาน

[๘๕๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สกฺเกสุ วิหริติ กมฺมฉวนฺตํ
 นิโครธารามํ ๑ เตน โห ปณ สัมเยน อญฺเฏน ทนฺตกาเรน
 ภิกฺขุ ปวาริตา โหนฺติ เยสํ อญฺญานํ สฺวจิตฺตํ อตฺถิ
 สฺวจิตฺตนาติ ๑ เตน โห ปณ สัมเยน ภิกฺขุ พหุ สฺวจิตฺตเร วิญฺญา-
 เปนฺติ ๑ เยสํ ชุทฺตกา สฺวจิตฺตวา เต มหฺนเต สฺวจิตฺตเร วิญฺญาเปนฺติ ๑
 เยสํ มหฺนตา สฺวจิตฺตวา เต ชุทฺตเก สฺวจิตฺตเร วิญฺญาเปนฺติ ๑ อถ โห
 ทนฺตกาโร ภิกฺขุ น พหุ สฺวจิตฺตเร กโรนฺโต น สกฺโกติ อญฺเฏ
 วิกฺกายิกํ ภณฺทํ กาคํ อตฺตนาบี น ยาเปติ ๑ ปุคฺคทวารามํ สฺส
 กิตฺตมนฺติ ๑ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 สมนฺนา สกฺยปฺตติยา น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ สฺวจิตฺตเร วิญฺญาเปสฺส นฺติ
 อยํ อิมสํ พหุ สฺวจิตฺตเร กโรนฺโต น สกฺโกติ อญฺเฏ วิกฺกายิกํ
 ภณฺทํ กาคํ อตฺตนาบี น ยาเปติ ปุคฺคทวารามํ สฺส กิตฺตมนฺตํ ๑
 อสฺสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตํ ชฺชยนฺตํ
 วิปาเจนฺตํ ๑ เเต ภิกฺขุ อปฺปมฺมํ ๑ เป ๑ เเต อชฺชฌายนฺติ
 ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ
 สฺวจิตฺตเร วิญฺญาเปสฺส นฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ น
 มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ สฺวจิตฺตเร วิญฺญาเปถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิหริติ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เเต ภิกฺขเว โมฆปริณิสา น

ປຣຸຢມສິກຊາປທໍ

[໒໔໕] ເຕນ ສໍມເຍນ ພຸທຸໂຮ ກວາ ສາວຄຸດີຍໍ ວິຫຣຕີ ເຂດວເນ
 ອນາກບໍຣິຖິກສຸສໍ ອາຣາເມ າ ເຕນ ໂຂ ປນ ສໍມເຍນ ອາຍສຸມາ
 ອຸປນນໂທ ສໍກຸຍປຸຕ໌ໂຕ ອຸຈຸເຈ ມເນເຈ ສໍຍຕີ າ ອຄໂຂ ກວາ
 ສໍມພຸທຸເຕຫິ ກິກຊຸຫິ ສໍທຸຮີ ເສນາສໍນຈາຣິກໍ ອາຫິເນທນໂຕ ເຍນາຍສໍມໂຕ
 ອຸປນນທສຸສໍ ສໍກຸຍປຸຕຸສຸສໍ ວິຫາໂຣ ເຕນປສໍກມີ າ ອທຸທສາ ໂຂ
 ອາຍສຸມາ ອຸປນນໂທ ສໍກຸຍປຸຕ໌ໂຕ ກວນຕໍ ທູໂຕ ວ ອາຄຈຸເນຕໍ
 ຫິສຸວານ ກວນຕໍ ເອຕທໂວຈ ອາຄຈຸເຕ ເມ ກນເຕ ກວາ ສໍຍນໍ
 ປສຸສຸຕຸຕີ າ ອຄໂຂ ກວາ ຕໂຕ ວ ປຣິນິວັດຕິທຸວາ ກິກຊຸ ອາມນເຕສີ
 ອາສໍຍໂຕ ກິກຊເວ ໂມສຸບຸຣິໂສ ເວທິຕຸພຸໂຟຕີ າ ອຄໂຂ ກວາ ອາຍສໍມນຕໍ
 ອຸປນນທໍ ສໍກຸຍປຸຕຸຕໍ ອເນກປຣິຍາເຍນ ວິຄຣຫິທຸວາ ທຸພຸກຣຕາຍ າ ເປ າ
 ເວວເນຈ ປນ ກິກຊເວ ອິມໍ ສິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ນວໍ ປນ
 ກິກຊຸນາ ມເນຈໍ ວາ ປໍຈໍ ວາ ກາຣຍມາເນນ ອງຸຈໍຈຸຄຸດປາທກໍ ກາເຣຕພຸພໍ
 ສຸຄຕຸງຄຸເຕນ ອເນເຕຣ ເຫຼືອຈິມາຍ ອງຸນິຍາ ຕໍ ອຕິກຸກາມຍໂຕ
 ເຕນກໍ ປາຈິຕຸຕິຍນຕີ າ

[໒໔໖] ນວໍ ນາມ ກຣນໍ ອຸປາທາຍ ດຸຈຸຈຕີ າ ມເນໂຈ ນາມ
 ຈຕຸດາໂຣ ມເນຈາ ມສາຣໂກ ພຸນທິກາພຸທຸໂຮ ຄຸຟິຣປາທໂກ ອາຫຈຸ-
 ປາທໂກ າ ປໍຈໍ ນາມ ຈຕຸດາຣີ ປໍຈານີ ມສາຣກໍ ພຸນທິກາພຸທຸ ຄຸຟິຣປາທກໍ
 ອາຫຈຸປາທກໍ າ ກາຣຍມາເນນາຕີ ກໂຣນໂຕ ວາ ກາຣາເປນໂຕ ວາ າ

ฉกฺขสํกฺขาปทํ

[๗๕๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กตฺถํ อารามํ ๑ เตน โห ปน สัมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มณฺจํ ปิํจํ คฺคฺโคณทฺธํ การวเปณฺติ ๑ มนุสฺสํ วิหารจวริกํ
อาหิณฺทฺทฺตา ปตฺตํคฺคา อฺชฺชณฺณนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม
สํมณํ สกฺกปฺปคฺคิยา มณฺจํ ปิํจํ คฺคฺโคณทฺธํ การวเปตฺตํ สํยฺยถา
คิํทํ กามภิกฺโข ๑ อตฺถสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสํ อฺชฺชณ-
นฺตํ ชฺชนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปจฺฉา ๑ เป ๑
เต อฺชฺชณฺณนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
มณฺจํ ปิํจํ คฺคฺโคณทฺธํ การวเปตฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว มณฺจํ ปิํจํ คฺคฺโคณทฺธํ การวเปถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิคฺคหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมชปฺริสา มณฺจํ
ปิํจํ คฺคฺโคณทฺธํ การวเปตฺตํ เนตํ โมชปฺริสา อปฺปสํนํ นํ วา
ปสาทาย ปสํนํ นํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ มณฺจํ วา ปิํจํ
วา คฺคฺโคณทฺธํ การวเปยฺย อุตฺตํทํ ปาจิณฺณนฺติ ๑

[๗๖๐] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมิ อตฺถํ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ มณฺโโจ นาม จตุตาโร
มณฺจา มสฺสโร พุทฺธิกาพุทฺโธ กุฬิรปาทโก อาหจฺจปาทโก ๑

๗๖๕] ปาจิตฺตียกฺกนោ รตนวคฺคสฺสํ ญฺชสฺสํกุขาปทํ ธนาปคฺติ ๕๐๓

ปจฺจํ นาม จตุตฺตาริ ปจฺจํ นาม มถารกํ พุทฺธิกาพทฺธํ กุฬิรปาทกํ
อาหจฺจปาทกํ ๑ ตฺถํ นาม ตฺถนิ ตฺถนนิ รุกฺขตฺถํ ตฺถาตฺถํ
โปคฺกํตฺถํ ๑ การวเปยฺยาติ กโรติ วา การวเปติ วา ปโยเค
ทฺถกฺกํ ปฏฺฐิตาเนน อุกฺกทาเตตฺถวา ปาจิตฺตียํ เทเสตฺถพฺพํ ๑

[๗๖๖] อคฺคตนา วิปฺปกตํ อคฺคตนา ปริโยสาเปติ ธนาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ อคฺคตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ ธนาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ อคฺคตนา ปริโยสาเปติ ธนาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ ธนาปคฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ อณฺเวยสฺสํคฺคตนา กโรติ วา การวเปติ วา ธนาปคฺติ
ทฺถกฺกสฺส ๑ อณฺเวยน กตํ ปฏฺฐิตํคฺคตนา ปริกฺกมุขติ ธนาปคฺติ
ทฺถกฺกสฺส ๑

[๗๖๗] ธนาปคฺติ อาโยเค กายพนฺธเน อสงฺพทฺธเก ปคฺคตฺต-
ถิกาย ปริสฺสํวเน พิมฺโพนํ กโรติ อณฺเวยน กตํ ปฏฺฐิตํคฺคตนา
อุกฺกทาเตตฺถวา ปริกฺกมุขติ อุมฺมคฺคตสฺส อาทกมฺมิกตฺถสํวติ ๑

ญฺชสฺสํกุขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

สตฺตมสํกฺขาปทํ

[๗๔๓] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํ กิเลสํ อารามํ ๑ เตน โธ ปน สัมเยน ภควตา
ภิกฺขุณฺโณ นิสฺสํ กิเลสํ อนนฺตํ โหติ ๑ อพฺพชฺชํ ภิกฺขุ ภควตา
นิสฺสํ กิเลสํ อนนฺตํ อปฺปมาณิกานิ นิสฺสํ นานานิ ชาเรณฺติ มนุสฺสํ
ปฺปจฺจํ ปุรโณ ปจฺจํ โธมฺเพณ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปจฺจํ
๑ เป ๑ เต อชฺชฌานนฺติ ชฺชนฺติ วิปาเจณฺติ กถํ หิ นาม อพฺพชฺชํ
ภิกฺขุ อปฺปมาณิกา นิสฺสํ นานานิ ชาเรณฺตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺहे
ภิกฺขเว อปฺปมาณิกานิ นิสฺสํ นานานิ ชาเรณฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺहे โมชปฺริสา อปฺปมาณิกานิ
นิสฺสํ นานานิ ชาเรณฺตํ เหนํ โมชปฺริสา อปฺปมาณิกานิ วา ปสาทาย
ปสาทิกานิ วา ภิกฺขเว ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สํกฺขาปทํ อชฺชฌานนํ นิสฺสํ ปน ภิกฺขเว การยมาเนน ปมาณิกํ
กาเรตฺตํ ๑ ตตฺถ ปมาณํ ทิสฺสํ เทว วิทตฺติโย สกฺตวิทตฺติยา
ติรียํ ทิยํ ๑ ตํ อติฏฺฐามยโต เณทํ ปาจิณฺณนฺติ ๑ เหวณฺจ
ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สํกฺขาปทํ ปณฺณตํ โหติ ๑

[๗๔๔] เตน โธ ปน สัมเยน อายสฺมา อุตฺถาย มหากาโย
โหติ ๑ โธ ภควโต ปุรโณ นิสฺสํ ปณฺณตํ สมนฺตํ
สมนฺตมาโน นิสฺสํ ๑ อตฺถ ภควา อายสฺมา อุตฺถาย เอตฺถโวจ

[๗๖๗] อณาปคฺติ ปมาณิกํ กโรติ อุนกํ กโรติ อญฺเณ
 กตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ ปฏฺฐิตํ ภาวํ จินฺตํ ภาวํ ปริณฺยชฺติ วิตานํ
 ภาวํ ภูมฺมตฺตกรณํ ภาวํ สํวณฺณปาการํ ภาวํ ภิสํ ภาวํ พินฺนํ ภาวํ
 กโรติ อุมฺมตฺตกตฺตํ อาทกมฺมิกตฺตํ ๑
 สตฺตมสฺสิกฺขาปทํ นิยุจฺจํ ๑

อภฺจฺมสํกฺขาปทํ

[๗๐๘] เตน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถมีณฺฑิโกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สัมเณ ภควตา
ภิกฺขุณฺโณ กณฺฐคุปฺปิจุณาถิ อญฺญวตฺตา โหติ ฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภควตา กณฺฐคุปฺปิจุณาถิ อญฺญวตฺตาติ อปฺปมาณิกาโย กณฺฐ-
คุปฺปิจุณาติโย ชาเรณฺติ ปุรโถมี ปจฺจโตมี อากขุณฺนตา อาหิณฺฑนฺติ ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปมาณิกา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ ชัยนฺติ วิปาสเจนฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมาณิกาโย กณฺฐคุปฺปิจุณาติโย
ชาเรสฺสํสํสํติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว อปฺปมาณิกาโย กณฺฐ-
คุปฺปิจุณาติโย ชาเรณฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิหริหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺตฺเมห โมชปุริสา อปฺปมาณิกาโย กณฺฐคุปฺปิจุณาติโย ชาเรสฺสํสํ
เนตํ โมชปุริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺโย-
ภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ
กณฺฐคุปฺปิจุณาถิ ปน ภิกฺขุณา การยมาเนน ปมาณิกา การตพฺพา ฯ
ตตฺริทํ ปมาณํ ทังโส จตฺสโส วิหิตฺติโย สํกตวิหิตฺติยา ติริยํ
เทว วิหิตฺติโย ฯ ตํ อตฺตักกามยโต เจทนํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๗๖๘] กณฺหุปฺปิจฺฉนาคํ นาม ยสฺสํ อโชนาภิ อุกฺกษานมฺหณฺทํ
กณฺหุ วา มีฬกา วา อสฺสํวาโร วา ถลลฺลฺกจฺฉา วา อวพาโห
คฺคสฺสํ ปฺปิจฺฉนาคทนฺตฺถาย ฯ การยมาเนนาติ โกรนฺโต วา ทารวเนนฺโต

វា ។ បរាណិកា ការេតតុ ។ គតិវិក បរាណំ តំឆន្ត គតន្ត
 វិកតុតិយ ឥតតវិកតុតិយា គិរិយំ តេវ វិកតុតិយ ។ គំ ឧតិកុកាមេតុវា
 កវិក វា ការាបេតិ វា បរិយេ តុកុកុ បរិយាសេន ឆិកតុវា
 បាទិតុតិយំ តេតេតុតុ ។

[៧៧០] ឧតុតុវា វិបុកតំ ឧតុតុវា បរិយាសេតិ ឧបតុតិ
 បាទិតុតិយស្ត ។ ឧតុតុវា វិបុកតំ បរេតិ បរិយាសេតិ ឧបតុតិ
 បាទិតុតិយស្ត ។ បរេតិ វិបុកតំ ឧតុតុវា បរិយាសេតិ ឧបតុតិ
 បាទិតុតិយស្ត ។ បរេតិ វិបុកតំ បរេតិ បរិយាសេតិ ឧបតុតិ
 បាទិតុតិយស្ត ។ ឧបេតុតុតុតុតុ កវិក វា ការាបេតិ វា ឧបតុតិ
 តុកុកុតុតុតុ ។ ឧបេតុតុ កតំ បរិយាសេតិ បរិយាសេតិ ឧបតុតិ
 តុកុកុតុតុតុ ។

[៧៧១] ឧបតុតិ បរាណិកំ កវិក ឧបតុតិ កវិក ឧបេតុតុ
 កតំ បរាណាតិកុកុតុ បរិយាសេតិ ឆិកតុវា បរិយាសេតិ វិកតុ
 វា កុមុតុតុតុ វា តាណិបាការំ វា ភិក្ខុ វា ភិក្ខុ វា ភិក្ខុ វា
 កវិក ឧបេតុតុតុតុ ឧបតុតុតុតុតុតុ ។

ឧបេតុតុតុតុតុ ឆិកតុតុ ។

นวมศึกษาปท

[๗๗๒] เตน สัมเขน พุทฺโธ ภควา สวาคุติย วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตุทิกถุสฺส อารามเ ๑ เตน โส ปน สัมเขน ภควตา
ภิกขุณฺโณ วสฺสีกสงฺฆิกา อนนฺตณฺดา โหติ ๑ นพฺพคฺคิยา ภิกขุ
ภควตา วสฺสีกสงฺฆิกา อนนฺตณฺดาติ อปฺปมาณิกาโย วสฺสีกสงฺฆิ-
กาโย ชาเรณฺติ ปุรโถปํ ปจฺจโคปํ อากกฺขณฺตา อากฺกณฺตํ ๑
เย เต ภิกขุ อปฺปํจฺจนา ๑เป ๑ เต อชฺชณฺยานฺติ ชยฺหานฺติ วิปาเจณฺติ
กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกขุ อปฺปมาณิกาโย วสฺสีกสงฺฆิกาโย
ชาเรสฺสํคฺคิ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกขเว อปฺปมาณิกาโย
วสฺสีกสงฺฆิกาโย ชาเรถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิหริหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมชปฺริสา อปฺปมาณิกาโย วสฺสีก-
สงฺฆิกาโย ชาเรสฺสํคฺคิ เณตํ โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย
ปสํนฺนํ วา ภิโยภาวาย ๑เป ๑ เอวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ
สิทฺธาปทํ อุตฺถิสฺเสยฺยถ วสฺสีกสงฺฆิกํ ปน ภิกขุณา การยมาเน
ปมาณิกา การตพฺพา ๑ ตตฺตริทํ ปมาณํ ที่สฺสโส น วิทฺตติโย
สํคคฺคิวิทฺตติยา คิริยํ อทฺทเมยฺยา ๑ คํ อติฏฺฐามยโต เณทกํ
ปาจิตฺตียนฺติ ๑

[๗๗๓] วสุตีกสาฎิกา นาม วสุธำนัสส จาตุมาสตุถาย ๑
การยมาเนนาติ กโรนุโต วา การาเปนุโต วา ๑ ปมาณิกา

ការពេញវេទ ។ គតិវិញ បរាណំ ត្រង់តែ ឧ វិញត្ថិយោ សុគតិវិញត្ថិយា
 គិរិយំ ចក្កុយគេយ្យា ។ គំ ចតិកុកាមេតុវា កវិទិ វា ការាបេតិ វា
 បរិយោគេ ពុក្កុញ្ញំ បរិច្ចាសោ ធម្មតិកុវា បាទិកុតិយំ តេសេតុវុ ។

[៧៧៤] ចតុត្ថា វិបុលកំ ចតុត្ថា បរិយោសាបេតិ ចាបតុតិ
 បាទិកុតិយស្ត ។ ចតុត្ថា វិបុលកំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ចាបតុតិ
 បាទិកុតិយស្ត ។ បរេហិ វិបុលកំ ចតុត្ថា បរិយោសាបេតិ ចាបតុតិ
 បាទិកុតិយស្ត ។ បរេហិ វិបុលកំ បរេហិ បរិយោសាបេតិ ចាបតុតិ
 បាទិកុតិយស្ត ។ ចលុយេស្តតុត្ថា កវិទិ វា ការាបេតិ វា ចាបតុតិ
 ពុក្កុញ្ញស្ត ។ ចលុយេន កតំ បរិច្ចាសិកុវា បរិកុលុតិ ចាបតុតិ
 ពុក្កុញ្ញស្ត ។

[៧៧៥] ចាបតុតិ បរាណំ កវិទិ ច្បងកំ កវិទិ ចលុយេន
 កតំ បរាណាទិកុកុតំ បរិច្ចាសិកុវា ធម្មតិកុវា បរិកុលុតិ វិទានំ
 វា កុមុតុត្ថានំ វា តាណិបាការំ វា ភិស្តំ វា វិមុត្តិវេទំ វា
 កវិទិ កុមុតុត្ថានំ ចាបតុតិ កុមុតុត្ថានំ ។

អរិយសិក្ខាបតិ វិញត្ថិ ។

ทศมสัฏฐาปท

[๗๗๐] เตน สัมเมเน พุทฺโธ ภควา สวาทถิยํ วิหริติ เขตตวเน
อนนทปัลลวักกิสฺส อารามเ ๑ เตน โห ปน สัมเมเน อายสฺมา
นนฺโท ภควโต มาตุจฺจนปฺปโต อภิวโร โหติ ทสฺสํนํโย ปาสาทิโก
จตุรํกุโถมโก ภควตา ๑ โส สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวํ ชาเรติ ๑
อทฺทสฺสํ โห เถวา ภิกฺขุ อายสฺมนํ นนฺทํ ทฺวโร ๑ อากฺขณนํ
ทิสฺสวาน ภควา อากฺขณนํ อานํ วฏฺฐนฺติ ๑ เต อฺปคตํ
สณฺฑชานิตฺวา อฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
นนฺโท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวํ ชาเรตฺสํคตํ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ
นนฺท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวํ ชาเรตฺสํคตํ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิภริ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ นนฺท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวํ
ชาเรตฺสํคตํ เนตํ นนฺท อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา
ภิชฺชโยภาวาย ๑ เป ๑ เถวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สัฏฐาปทํ อทฺท-
เสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวํ การวเปยฺย
อติเรกํ วา เถทนํ ปาจิตฺติยํ ๑ ตตฺริทํ สุกตสฺสํ สุกตจิวร-
ปฺปมาณํ ทสฺสํ นว วิทฺตติโย สุกตวิทฺตติยา ติริยํ น วิทฺตติโย ๑
ยิทํ สุกตสฺสํ สุกตจิวรปฺปมาณนฺติ ๑

[๗๗๑] โย ปนาติ โย ยาทิสํ ๑ เป ๑ ภิกฺขุติ ๑ เป ๑ อยํ
อิมสฺมิ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ สุกตจิวรปฺปมาณํ นาม ทสฺสํ
นว วิทฺตติโย สุกตวิทฺตติยา ติริยํ น วิทฺตติโย ๑ การวเปยฺย

กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกฏํ ปฏิทาเนน นินฺทิตฺวา
ปาจิตฺติยํ เทเสตพฺพิ ฯ

[๗๗๘] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อณฺเวยสฺสํคฺคทาย กโรติ วา การาเปติ วา อापตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺเวยน กตํ ปฏิถมิคฺควา ปริญฺชติ อापตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๗๗๙] อนापตฺติ อุนกํ กโรติ อณฺเวยน กตํ ปฏิถมิคฺควา
นินฺทิตฺวา ปริญฺชติ วิตานํ วา ภูมฺมคฺคอรณํ วา สำนฺนิปาการํ
วา ภิสํ วา พิมฺโพนํ วา กโรติ อุนมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิ-
กสฺสํวาทิ ฯ

ทสฺมสตฺกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

รตนวคฺโค นวโม ฯ

ตสฺสํทุกฺกทานํ

รณฺโวย จ รตนํ สฺนํ สฺมฺม จ มณฺจฺญจฺ คฺคฺคํ
นิสฺสํทณฺจ กณฺจฺญจฺ วสฺสํกฺกา สฺกฺเคน จาติ ฯ

៧៩០] បាទិតិយកណ្តោ រតនវគ្គគុដ្ឋ តស័នតិក្ខាបកំ ចុក្កេតោវសានំ ៥៣៣

[៧៩០] ចុក្កិក្ខុវ៉ា ខៃ ឆាយស្មន្តៃ កេវណុតិ បាទិតិយា ឆមុមា ។
គតុតាយស្មន្តៃ បុណ្ណាមិ កុត្តិកុត បរិសុត្តា តុតិយម្មី បុណ្ណាមិ
កុត្តិកុត បរិសុត្តា គតិយម្មី បុណ្ណាមិ កុត្តិកុត បរិសុត្តា បរិ-
សុត្តេតាយស្មន្តៃ គតុមា គុណេ ។ ខេវមេតំ ឆាយាម្មី ។
បាទិតិយកណ្តោ និរុទ្ធិតំ ។

ปาวีเทสนียกณฺฑ

อิม โข ปณายสฺมณฺโศ จตุตฺตาริ ปาวีเทสนียา ธมฺมา อุกฺกเทสํ
อากฺขณฺติ ฯ

ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๗๘๑] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตเว
อนาถปิตฺตํ ฐาเน อารามे ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺเฏว
ภิกฺขุํ สํวตฺถิยํ ปิตฺตํ จริตฺวา ปฏิภมฺนกาเถ อณฺเฏวํ ภิกฺขุํ
ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ หนฺตฺตํ ภิกฺขุํ ปฏิคฺคณฺหาติ ฯ สฺสํ ภาณิตํ
สพฺเพ ว อคฺคเหสี ฯ สํ อปฺภุจฺเจ กาเถ นาสกฺขิ ปิตฺตํ
จริตฺวํ ฉินฺนภคฺตา อโหสี ฯ อถ โข สํ ภิกฺขุํ ทุคฺคิยํ ทัฬฺหํ
เปว ทุคฺคิยํ ทัฬฺหํ สํวตฺถิยํ ปิตฺตํ จริตฺวา ปฏิภมฺนกาเถ
ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ หนฺตฺตํ ภิกฺขุํ ปฏิคฺคณฺหาติ ฯ
สฺสํ ภาณิตํ สพฺเพ ว อคฺคเหสี ฯ สํ อปฺภุจฺเจ กาเถ นาสกฺขิ
ปิตฺตํ จริตฺวํ ฉินฺนภคฺตา อโหสี ฯ อถ โข สํ ภิกฺขุํ
จตุคฺเค ทัฬฺหํ วัณฺณํ ปเวชนฺตี คจฺฉติ ฯ สฺสํ คหฺปติ รณ
ปฏฺธิ อากฺขณฺโต ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อเปหฺยเยติ ฯ สํ
โองมณฺโฑ ตตฺถ ปรปฺติ ฯ สฺสํ คหฺปติ ตํ ภิกฺขุํ ธมฺมาเปสํ
ธมฺมาหฺมเย มยาสํ ปาติคฺคาติ ฯ นานํ คหฺปติ คยา ปาติคฺคา อปฺป
อหเมว ทฺวฬฺหาติ ฯ กิสฺส ปน ควํ อญฺเฏ ทฺวฬฺหาติ ฯ อถ โข

๗๘๒] ปาฐิตะนัยกณฺเฑ ปจฺมสํกฺขาปทํ สํกฺขาปทวิภังโก ๕๓๕

[illegible]

[๗๘๒] โย ปนาติ โย ยาติโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อัม
 อิมสฺมึ อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ อนฺณาติกา นาม มาติโต

๑๖ บิฎิโต ๑๖ ยาว สคฺตมา มีตามหุคฺคา อสฺมํพทฺธา ฯ ภิกฺขุนี้
 นาม อุกฺโกตฺตํเช อุปสํมปฺนนา ฯ อนฺตรฆริ นาม วธิยา พฺยูหํ
 สฺงฆาฏกํ ฆริ ฯ ฆาถนํ นาม ปณฺจ โภชนานิ ยามกาทิกํ
 สคฺตาทกาทิกํ ยาวชฺฉิวกํ ชฺเปคฺวา อวเสสํ ฆาถนํ นาม ฯ โภชนํ
 นาม ปณฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สคฺคฺ มจฺโจ มํสํ ฯ
 ฆาถิสฺสามิ ภุณฺขิสฺสามํติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ
 อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปคฺติ ปาฏิเทสนํสฺส ฯ อณฺเฎคิกาย
 อณฺเฎคิกสณฺเฎ อนฺตรฆริ ปวิฏฺจาย หคฺคโต ฆาถนํ ๑๖ โภชนํ
 ๑๖ สหคฺคา ปฏิกฺคเหคฺวา ฆาถติ ๑๖ ภุณฺขติ ๑๖ อาปคฺติ
 ปาฏิเทสนํสฺส ฯ อณฺเฎคิกาย เวมตีโก อนฺตรฆริ ปวิฏฺจาย
 หคฺคโต ฆาถนํ ๑๖ โภชนํ ๑๖ สหคฺคา ปฏิกฺคเหคฺวา ฆาถติ
 ๑๖ ภุณฺขติ ๑๖ อาปคฺติ ปาฏิเทสนํสฺส ฯ อณฺเฎคิกาย ฌาติก-
 สณฺเฎ อนฺตรฆริ ปวิฏฺจาย หคฺคโต ฆาถนํ ๑๖ โภชนํ ๑๖
 สหคฺคา ปฏิกฺคเหคฺวา ฆาถติ ๑๖ ภุณฺขติ ๑๖ อาปคฺติ ปาฏิ-
 เทสนํสฺส ฯ ยามกาทิกํ สคฺตาทกาทิกํ ยาวชฺฉิวกํ อาหารคฺคทาย
 ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร
 อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ เอกโต อุปสํมปฺนนาย หคฺคโต ฆาถิสฺสามิ
 ภุณฺขิสฺสามํติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ อชฺโฆหาเร
 อชฺโฆหาเร อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ ฌาติกาย อณฺเฎคิกสณฺเฎ
 อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ ฌาติกาย เวมตีโก อาปคฺติ ทฺถกฺขุสฺส ฯ

๗๗๓] ปาฏิเทสนียกณฺเฑ ปจฺมสํกฺขาปทံ อណาปคฺคิ ๕๓๗

ฌาตีกาย ฌาตีกสณฺณํ อណาปคฺคิ ฯ

[๗๗๓] อណาปคฺคิ ฌาตีกาย ทาเปติ น เทติ อุนฺนิภฺขีปิตฺวา
เทติ อนฺตรารามे ภิกฺขุณฺสปสฺสเย คิตฺติยเสຍฺຍาย ปญฺญิกุมเน
คามโต นํหริตฺวา เทติ ยามกาทิกံ สํคฺคาหกาทิกံ ยาวชฺฉิกံ สติ
ปจฺจุเย ปรีกฺขณาติ เทติ สิกฺขมานาย สํมณเวรียา อุนฺมคฺคกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

ปจฺมสํกฺขาปทံ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุติยสิกขาปท^๑

[๗๙๔] เตน สัมเยน พุทฺโธ ภคฺวา ราชคฺเห วิหริติ เวฬุเน
 กถนุทกนิวาเป ๑ เตน โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ กุเลสุ นิมนฺติตา
 ภุณฺชนฺติ ๑ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณฺโง นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ โวธาสฺนฺติโย
 จิตฺตา โหณฺติ อิทฺธํ สุมฺปิ เทถ อิทฺธํ โอตฺถํ เทถาติ ๑ นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ยาวทตฺถํ ภุณฺชนฺติ ๑ อณฺเวย ภิกฺขุ น จิตฺตฺวํ ภุณฺชนฺติ ๑
 เป เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจนา ๑ เป ๑ เต อชฺชฌายณฺติ ชฺชยณฺติ วิปาเจณฺติ
 กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโง โวธาสฺนฺติโย น นิวาเรสุ-
 สฺนฺตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺโง โวธาสฺนฺติโย
 น นิวาเรธาติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ
 หิ นาม ตฺวเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณฺโง โวธาสฺนฺติโย น นิวาเรสุสฺส
 เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิยฺโย-
 ภาวาย ๑ เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ
 ภิกฺขุ ปเนว กุเลสุ นิมนฺติตา ภุณฺชนฺติ ๑ ตตฺถ เจ ภิกฺขุณํ
 โวธาสฺมานรฺupa จิตฺตา โหติ อิทฺธํ สุมฺปิ เทถ อิทฺธํ โอตฺถํ เทถาติ ๑
 เตหิ ภิกฺขุหิ สํ ภิกฺขุณํ อปสาเทตพฺพา อปสฺสกฺก คาว ภคินี
 ยาว ภิกฺขุ ภุณฺชนฺตฺติ ๑ เอกสฺสํ เจ ภิกฺขุโน นปฺปฏิกาสฺสยฺย
 ตํ ภิกฺขุณํ อปสาเทตํ อปสฺสกฺก คาว ภคินี ยาว ภิกฺขุ ภุณฺชนฺตฺติ

๑ ย. ม. เอกสฺสํ เจวํ ๑

๗๗๖] ปาฏิเทสนียกณฺเฑ ทุติยตักฺขาปทํ ตักฺขาปทวิภังโก ๕๓๘

ปาฏิเทสฺสพฺพํ เตหิ ภิกฺขุหิ คารยทํ อากุโส ชมฺมํ อापชฺชិมา
อสงฺปายํ ปาฏิเทสนียํ ตํ ปาฏิเทสฺสมาติ ๑

[๗๗๕] ภิกฺขุ ปเนว กุเลสุ นิมฺมิตฺตา ภูณฺชนุตฺติ กุถํ นาม
จตุตฺตาริ กุถานิ ชฺชตฺติยกุถํ พุราหุมนฺนกุถํ เวสฺสํกุถํ สํกฺกกุถํ ๑
นิมฺมิตฺตา ภูณฺชนุตฺติ ปณฺจณฺโณ โภชนานํ อณฺณตฺตเรณ โภชนเนน
นิมฺมิตฺตา ภูณฺชนติ ๑ ภิกฺขุณํ นาม อุกฺกโตสงฺฆเ ชฺชปฺสํปฺนนา ๑
ไวสาสนฺตํ นาม ยถามิตฺตฺตา ยถาสํกฺกฺชิตฺตา ยถาสํภตฺตฺตา
ยถาสํมานุชฺชเวยกฺกตา ยถาสํมานาจริยกฺกตา อิชฺ สํปฺเป เทถ อิชฺ
โอทฺถํ เทถาติ อยํ ไวสาสนฺตํ นาม ๑ เตหิ ภิกฺขุหิ ตํ ภูณฺชมาเนหิ
ภิกฺขุหิ ๑ สํ ภิกฺขุณฺหิ ยถา สํ ไวสาสนฺตํ ภิกฺขุณฺหิ ๑ เตหิ ภิกฺขุหิ
สํ ภิกฺขุณฺหิ อปฺสํเทตฺตพฺพา อปฺสํกฺก ตาว ภคินี ยาว ภิกฺขุ
ภูณฺชนุตฺติ ๑ เอกสฺสํปฺเป เจ ภิกฺขุโน อนปฺสํกฺกิตฺเต ชาทิสฺสํ
ภูณฺชิสฺสํสํมิตฺติ ปฏิกฺคณฺหาติ อापคฺติ ทฺถกฺกฏสฺส ๑ อชฺชโลหาเร
อชฺชโลหาเร อापคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑

[๗๗๖] อฺปฺสํปฺนนาย อฺปฺสํปฺนนสฺสณฺณํ ไวสาสนฺตฺติยา น นีวาเรติ
อापคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อฺปฺสํปฺนนาย เวมตฺติโก ไวสาสนฺตฺติยา น
นีวาเรติ อापคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อฺปฺสํปฺนนาย อฺนฺปฺสํปฺน-
นสฺสณฺณํ ไวสาสนฺตฺติยา น นีวาเรติ อापคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ เอกโค-
อฺปฺสํปฺนนาย ไวสาสนฺตฺติยา น นีวาเรติ อापคฺติ ทฺถกฺกฏสฺส ๑
อฺนฺปฺสํปฺนนาย อฺปฺสํปฺนนสฺสณฺณํ อापคฺติ ทฺถกฺกฏสฺส ๑ อฺนฺป-

สมุปนฺนายน เวมตีโก อापคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อนุปสมฺปนฺนายน
อนุปสมฺปนฺนสณฺณิ อนापคฺติ ๑

[๗๘๗] อนापคฺติ อตฺตโน ภคฺตํ ทาเปติ น เทติ อณฺเวยสํ
ภคฺตํ เทติ น ทาเปติ ยํ น ทินฺนํ ตํ ทาเปติ ยตฺถ น
ทินฺนํ ตตฺถ ทาเปติ สฺพเพสํ สมกํ ทาเปติ สิกฺขมานา โวธาสฺติ
สํมณเณว โวธาสฺติ ปญฺจ โภชนานิ ๕เปตฺวา สฺพพตฺถ อนापคฺติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํ ๑

ทฺติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

ตติยสิกขาปท

[๗๗๗] เคน สัมเณ พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิ่นฺทิกถฺสํ อารามเ ๑ เคน โห ปน สัมเณ สํวตฺถิยํ
อณฺณตฺรํ กุถํ อุกฺโกโต ปสฺสนํ โหติ สทฺธาย วฑฺฒติ โภเคน
หายติ ๑ ยํ ตสฺมึ กุเล อปฺปชฺชติ ปุเรภคฺคํ ชาทณฺณํ วา โภชนํ ยํ วา
คํ สํพุพฺพํ ภิกฺขุณฺโณ วิสฺสํชฺชเรตฺวา อปฺเปกฺกหา อนสฺสิตา อจฺจนฺติ ๑
มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺติ ชฺชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา
สํกฺยปฺตติยา น มตฺตํ ชาณิควา ปฏิสฺสัคคเหตฺตณฺติ อิมเ อิมํ
ทคฺวา อปฺเปกฺกหา อนสฺสิตา อจฺจนฺตฺติ ๑ อตฺถสํสํ โห ภิกฺขุ
เตสํ มนุสฺสํ อชฺชฌายนฺตานํ ชฺชียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑ อถโห
เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเสสํ ๑ อถโห ภควา เอตสฺมึ
นิทาเน เอตสฺมึ ปกฺกเรน ชมฺมํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสึ
อนุชานามิ ภิกฺขเว ยํ กุถํ สทฺธาย วฑฺฒติ โภเคน หายติ
เอวรุปฺปสฺสํ กุถสฺสํ ฃตฺติทฺติเยน กมฺเมเน เสฏฺฐสํมมตฺตํ ทาคํ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว ทาทพฺพา ๑ พฺยคฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเพเน สํโฆ
ณาเปตฺตพฺโพ สฺสณาคฺค เม ภานฺเต สํโฆ อิตฺถนฺนามํ กุถํ สทฺธาย
วฑฺฒติ โภเคน หายติ ๑ ยทิ สํฆสฺสํ ปตฺตกถถํ สํโฆ
อิตฺถนฺนามสฺสํ กุถสฺสํ เสฏฺฐสํมมตฺตํ ททฺเขย ๑ เอถา ฃตฺติ ๑
สฺสณาคฺค เม ภานฺเต สํโฆ อิตฺถนฺนามํ กุถํ สทฺธาย วฑฺฒติ

โกเคน หายติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺสํ กุตฺสฺสํ เสฏฺฐสํมมตฺติ เทติ ฯ
 ขสฺสํสํมโค ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺสํ กุตฺสฺสํ เสฏฺฐสํมมตฺติยา ทานํ โส
 คุณฺหสฺสํ ขสฺสํ นกขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ ทินฺนา สงฺฆเณ อิตฺถน-
 นามสฺสํ กุตฺสฺสํ เสฏฺฐสํมมตฺติ ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺสํ คสฺมา คุณฺหํ ฯ
 เอวเมตํ ขารยามีติ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ อุตฺติ-
 เสยฺยถา ยานิ โข ปน ตานิ เสฏฺฐสํมมตฺตานิ กุตฺตานิ โย ปน ภิกฺขุ
 ตถารูเปสฺส เสฏฺฐสํมมเตสฺส กุเตสฺส ขาถนํ ยํ วา โภชนํ ยํ วา สหคฺคา
 ปฏิคฺคเหตฺวา ขาเทยฺย วา ญฺญุชฺเชยฺย วา ปฏิเทเสตฺถพฺพํ เตน ภิกฺขุณา
 คารยหํ อากุโส ฆมฺมํ อปชฺชํ อสฺสปรายํ ปาฏิเทสนํ ยํ ตํ ปฏิเทเส-
 มิตฺติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺหํ ลิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๗๘๘] เตน โข ปน สมฺเณ สงฺวคฺคิยํ อุตฺตํโว โหติ ฯ
 มนุสฺสํสา ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา โภเชนฺติ ฯ ตํปิ โข กุถํ ภิกฺขุ
 นิมนฺเตติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจายนฺตา นาสฺวาเสนฺติ ปฏิกฺขิตฺตํ ภควตา
 เสฏฺฐสํมมเตสฺส กุเตสฺส ขาถนํ ยํ วา โภชนํ ยํ วา สหคฺคา ปฏิคฺคเหตฺวา
 ขาतिकุ ญฺญุชฺชิตฺติ ฯ เต อชฺฌายนฺติ ชฺชิตฺติ วิปาเจนฺติ กิณฺนุ โข
 นาม อมฺหากํ ชฺชิตฺเตน ยํ อชฺชยา อมฺหากํ น ปฏิคฺคณฺหนตฺติ ฯ
 อสฺสโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ อชฺฌายนฺตานํ ชฺชิตฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ
 อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสํ ฯ อถโฆ ภควา
 เอตสฺมि นิทาเน เอตสฺมि ปกรเณ ฆมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 อนุชานามิ ภิกฺขเว นิมนฺตฺเตน เสฏฺฐสํมมเตสฺส กุเตสฺส ขาถนํ ยํ วา

๗๙๐] ปาฏิเทสนียกณฺเฑ คตฺยสึกฺขาปทํ อนุปฺปณฺณคฺคิ ๕๒๓

โกชนํ ยํ วา สหคฺคา ปฏิกฺคເຕວາ ขາทิกຸ ກຸນຸຊິຕຸ ເວວນຸຈ ປນ
ກິກຸຂເວ ອີມໍ ສິກຸຂາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ຍານີ ໂຂ ປນ ຕານີ ເສກຸຂ-
ສໍມຸມຕານີ ກຸຕານີ ໂຍ ປນ ກິກຸຂ ຕຄາຣູເປສຸ ເສກຸຂສໍມຸມເຕສຸ ກຸເຕສຸ
ປຸພຸເພ ອນິມນຸຕິໂຕ ຂາທນຸຍໍ ວາ ໂກຊນຸຍໍ ວາ ສໍເຫຕຸກາ ປຸກິກຸຂເຫຕຸກາ
ຂາເຫຍຍ ວາ ກຸນຸເຊຍຍ ວາ ປຸກິເທເສຕຸພຸພໍ ຕເນ ກິກຸຂຸນາ ຄາຣຸຍໍ
ອາວຸໂສ ຮມຸມໍ ອາປຊຸຊໍ ອສປຸປາຍໍ ປາກຸກິເທສນຸຍໍ ຕໍ ປຸກິເທເສມໍຕິ າ
ເວວນຸຈິທໍ ກຄວຕາ ກິກຸຂຸນໍ ສິກຸຂາປທໍ ປນຸນຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ າ

[๗๙๐] ຕເນ ໂຂ ປນ ສໍມເຍນ ອນຸນຸຕໂວ ກິກຸຂ ຕສໍສ ກຸຕສໍສ
ກຸຕຸປໂກ ໂຫຕິ າ ອຄໂຂ ໂສ ກິກຸຂ ປຸພຸພຸນຸເສມຍໍ ນິວາເສຕຸວາ
ປຕຸຕຸຈໍວຣມາທາຍ ເຍນ ຕໍ ກຸຕໍ ຕເນປສໍງຸມີ ອຸປສໍງຸມີຕຸວາ
ປນຸນຸຕຸຕ ອາສໍເນ ນິສໍຕິ າ ອຄໂຂ ໂສ ກິກຸຂ ຕິຄາໂນ ໂຫຕິ າ
ອຄໂຂ ຕ ມນຸສໍສາ ຕໍ ກິກຸຂໍ ເຂຕ໌ໂວຈຸ ກຸນຸຂດ ກນຸເຕຕິ າ
ອຄໂຂ ໂສ ກິກຸຂ ກຄວຕາ ປຸກິກຸຂິຕຸຕໍ ອນິມນຸຕິເຕນ ເສກຸຂສໍມຸມເຕສຸ
ກຸເຕສຸ ຂາທນຸຍໍ ວາ ໂກຊນຸຍໍ ວາ ສໍເຫຕຸກາ ປຸກິກຸຂເຫຕຸກາ ຂາທິຕຸ
ກຸນຸຊິຕຸນຸຕິ ກຸກຸກຸຈາຍນຸໂຕ ນ ປຸກິກຸຂເສຕິ ນາສໍກຸຂິ ມິນຸທາຍ
ຈຸຣິຕຸ ຕິນຸນກຸໂຕ ອໂຫສີ າ ອຄໂຂ ໂສ ກິກຸຂ ອາຣາມໍ ຄນຸຕຸວາ
ກິກຸຂຸນໍ ເຂຕມຕຸຕໍ ອາໂວເຈສີ າ ກິກຸຂ ກຄວໂຕ ເຂຕມຕຸຕໍ ອາໂວເຈສຸ າ
ອຄໂຂ ກຄວາ ເຂຕສຸມິ ນິທາເນ ເຂຕສຸມິ ປກຣເນ ຮມຸມໍ ກຕໍ ກຕຸວາ
ກິກຸຂ ອາມນຸເຕສິ ອນຸຂານາມີ ກິກຸຂເວ ຕິຄາເນນ ກິກຸຂຸນາ ເສກຸຂ-
ສໍມຸມເຕສຸ ກຸເຕສຸ ຂາທນຸຍໍ ວາ ໂກຊນຸຍໍ ວາ ສໍເຫຕຸກາ ປຸກິກຸຂເຫຕຸກາ

ชาติตุํ ภูณฺชิตุํ เอวณฺจ ปณ ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยาถ
 ยานิ ไช ปณ ตานิ เสกฺขสํมุตฺตานิ กุถาณิ โย ปณ ภิกฺขุ
 ตถารุเปสฺสุ เสกฺขสํมุตฺเตสฺสุ กุเตสฺสุ ปุพฺเพ อนิมนฺติโต อคิตาโน
 ชาทณฺเฑน วา โภชนณฺเฑน วา สหคฺคา ปฏิกฺคเหตฺวา จาเทยฺย วา
 ภูณฺชเยยฺย วา ปฏฺิเทเสตฺทพฺพํ เตน ภิกฺขุณา การยฺหํ อากุโส
 ฆมฺมํ อาปชฺชํ อตฺตปฺปายํ ปาณฺนิเทศณฺเฑนํ คํ ปฏฺิเทเสมฺมํติ ฯ

[๗๙๓] ยานิ ไช ปณ ตานิ เสกฺขสํมุตฺตานิ กุถาณํติ เสกฺข-
 สํมุตฺตํ นาม กุถํ ยํ กุถํ สหคฺคา ย วทฺธมฺมํติ โภเคน หายติ เอว-
 รุปสฺส กุเตสฺส ฌตฺติทฺธิเยน กมฺเมเน เสกฺขสํมุตฺติ ทินฺนา โหติ ฯ โย
 ปณฺาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ อิมสฺมํ อตฺตเด อธิป-
 เปโต ภิกฺขุติ ฯ ตถารุเปสฺสุ เสกฺขสํมุตฺเตสฺสุ กุเตสฺสํติ เอวรุเปสฺสุ เสกฺข-
 สํมุตฺเตสฺสุ กุเตสฺสุ ฯ อนิมนฺติโต นาม อชฺชตฺตนาถ วา สํวาทนาถ วา
 อนิมนฺติโต ฆรุปจาวํ โอบกมฺมเน นิมฺมเตนฺติ เอโส อนิมนฺติโต
 นาม ฯ นิมฺมเตนฺติ นาม อชฺชตฺตนาถ วา สํวาทนาถ วา นิมฺมเตนฺติ
 ฆรุปจาวํ โอบกมฺมเน นิมฺมเตนฺติ เอโส นิมฺมเตนฺติ นาม ฯ
 อคิตาโน นาม สกฺโกติ ปิณฺฑาย จริตุํ ฯ คิตาโน นาม น สกฺโกติ
 ปิณฺฑาย จริตุํ ฯ ชาทณฺเฑนํ นาม ปณฺจ โภชนานิ ยามกาทิกํ สคฺคาห-
 กาทิกํ ยาวชฺชวํ สเปตฺวา อวเสสํ ชาทณฺเฑนํ นาม ฯ โภชนณฺเฑนํ นาม
 ปณฺจ โภชนานิ โอบโน กุมฺมาโส สคฺคํ มจฺโจ มํสํ ฯ อนิมนฺติโต
 อคิตาโน ชาทิสํสามิ ภูณฺชิสํสามํติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุก-

กฏฐํ ๑ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร ธาปคฺติ ปาฏิเทสนียํ ๑

[๗๙๒] เสกฺขสํมมฺเต เสกฺขสํมมตฺตณฺณิ อนิมนฺติโต อคิตาโน
 ขาทณฺเฑ ๑ โภชนณฺเฑ ๑ สหคฺคา ปฏิกฺคเหตฺวา ขาทติ ๑
 ญชฺชติ ๑ ธาปคฺติ ปาฏิเทสนียํ ๑ เสกฺขสํมมฺเต เวมฺติโก
 อนิมนฺติโต อคิตาโน ขาทณฺเฑ ๑ โภชนณฺเฑ ๑ สหคฺคา ปฏิกฺคเหตฺวา
 ขาทติ ๑ ญชฺชติ ๑ ธาปคฺติ ปาฏิเทสนียํ ๑ เสกฺขสํมมฺเต
 อเสกฺขสํมมตฺตณฺณิ อนิมนฺติโต อคิตาโน ขาทณฺเฑ ๑ โภชนณฺเฑ
 ๑ สหคฺคา ปฏิกฺคเหตฺวา ขาทติ ๑ ญชฺชติ ๑ ธาปคฺติ
 ปาฏิเทสนียํ ๑ ยามกาทิกํ สคฺคาหกาทิกํ ยาวจฺฉวิกํ อหารตฺถาย
 ปฏิกฺคณฺหาติ ธาปคฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร
 ธาปคฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑ อเสกฺขสํมมฺเต เสกฺขสํมมตฺตณฺณิ ธาปคฺติ
 ทุกฺกฏฐํ ๑ อเสกฺขสํมมฺเต เวมฺติโก ธาปคฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑
 อเสกฺขสํมมฺเต อเสกฺขสํมมตฺตณฺณิ ธนาปคฺติ ๑

[๗๙๓] ธนาปคฺติ นิมนฺติตฺตํ คิตาณฺตํ นิมนฺติตฺตํ ๑
 คิตาณฺตํ ๑ เสธํ ๑ ญชฺชติ อณฺเฑสํ ภิกฺขุ คตฺถ ปณฺณตฺตา
 โหติ ฆรโต นีหริตฺวา เทนฺติ นิจุจกฺเต สลากกฺเต ปกฺขิเก
 อโปตฺถิเก ปาฏิปทิกเก ยามกาทิกํ สคฺคาหกาทิกํ ยาวจฺฉวิกํ สติ
 ปจฺจเย ปริญฺชชติ เทติ อุมมตฺตกฺตํ อาทิกมฺมิกฺตํ ๑
 คติยสิกฺขาปทํ นิยุจิจํ ๑

ຈຕຸຕູດສິກຊາປທໍ

[໒໑໔] ເຕນ ສ່ມເຍນ ພຸທຸໂຈ ກຄວາ ສັກເຄສຸ ວິຫຣຕີ ກມີ້ຄວຕຸດຸສຸມີ້
 ນິໂຄຣຊາຣາເມ ໑ ເຕນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ສ່າກິຍທາສັກາ ອວຣຸທຊາ
 ໂໜຕີ ໑ ສ່າກິຍານິໂຍ ອິຈຸນຸຕີ ອາຣຸໝເຄສຸ ເສ່ນາສເນສຸ ກຕຸຕໍ ກາຕຸ ໑
 ອສຸໂສສຸ ໂຂ ສ່າກິຍທາສັກາ ສ່າກິຍານິໂຍ ກິຣ ອາຣຸໝເຄສຸ ເສ່ນາສເນສຸ
 ກຕຸຕໍ ກຕຸຕຸກາມາຕີ ໑ ເຕ ມຄຸເຄ ປຣິຍຸຊິສຸ ໑ ສ່າກິຍານິໂຍ ປຣິຕໍ
 ຫາທນິຍໍ ໂກຊນິຍໍ ອາທາຍ ອາຣຸໝເຄ ເສ່ນາສນິ ອຄມໍສຸ ໑ ສ່າກິຍ-
 ທາສັກາ ນິກຸຊມິຕຸວາ ສ່າກິຍານິໂຍ ອຈຸນິທິສຸ ຈ ທູເສສຸໝຸຈ ໑ ສ່າກິຍາ
 ນິກຸຊມິຕຸວາ ເຕ ໂຈເຣ ສກຸນເທ ຄເຄຕຸວາ ອຸຊຸໝາຍນຸຕີ ຂຶ້ນນຸຕີ ວິປາເຈນຸຕີ
 ກຕໍ ທີ ນາມ ກາທຸທນຕາ ອາຣາເມ ໂຈເຣ ປຣິວສນເຕ ນາໂຣເຈສຸສນຕິຕີ ໑
 ອສຸໂສສຸ ໂຂ ກິກຸຊ ສ່າກິຍານິ ອຸຊຸໝາຍນຸຕານິ ຂຶ້ນນຸຕານິ ວິປາເຈນຸຕານິ ໑
 ອຄໂຂ ເຕ ກິກຸຊ ກຄວໂຕ ເອຕມຕຸຕໍ ອາໂຣເຈສຸ ໑ ອຄໂຂ ກຄວາ
 ເອຕສຸມີ້ ນິທາເນ ເອຕສຸມີ້ ປກຣເຄນ ຫມຸມີ້ ກຕໍ ກຄວາ ກິກຸຊ ອາມນຸເຄສິ
 ເຕນທີ ກິກຸຊເວ ກິກຸຊນິ ສິກຊາປທໍ ປຣຸໝາເປສຸສ່າມີ ທສ ອຕຸຄວເສ
 ປຣິຍຸຈ ສ່ຽຊສຸຊຸຕາຍ ໑ ເປ ໑ ສ່ຽຊມຸມຸຊິຕິຍາ ວິນຍານຸຄຸກາຍ
 ເວຣຸໝຸຈ ປນ ກິກຸຊເວ ອິມໍ ສິກຊາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາດ ຍານີ ໂຂ
 ປນ ຕານີ ອາຣຸໝເຄກນີ ເສ່ນາສນານີ ສ່າສ່ຽກຸສມຸມຕານີ ສປປຣິຍາຍານີ
 ໂຍ ປນ ກິກຸຊ ຕດາຣຸເປສຸ ເສ່ນາສເນສຸ ວິຫຣນໂຕ້ ປຸພຸເພ ອປປຣິ-

໑ ຍຸ. ມ. ໂປຕຸເຄຍໍ ປາໂຈ້ ນ ໂໂຕຕີ ໑

๗๘๕] ปาฏิເສនຶຍຄຸນເທ ຈຕຸຕຸດສິກຊາປທ໌ ອນຸປປວຸດຕຸຕິ ໕໒໗

ສັວິທິຕ໌ ຂາທນຶຍ໌ ວາ ໂກຮນຶຍ໌ ວາ ອຊຸຣາຣາເມ ສ່ຮຕຸດາ ປຣຶກຸເຄຕຸວາ
ຂາເທຍຍ ວາ ກຸຸເຍຍຍ ວາ ປຣຶເສຕຸພຸພ໌ ເຕນ ກິກຊຸນາ ຄາຣຍຸທ໌
ອາວຸໂສ ພຸມ໌ ອາປຣຸຊ໌ ອສປປາຍ໌ ປາຣຶເສນຶຍ໌ ຕ໌ ປຣຶເສເສມ໌ຕິ າ
ເວວຸຈິຕ໌ ກຄວຕາ ກິກຊຸນ໌ ສິກຊາປທ໌ ປວຸດຕຸຕ໌ ໂຫຕິ າ

[໗໘໕] ເຕນ ໂຂ ປນ ສ່ມເຍນ ອວຸດຕ໌ໂຣ ກິກຊຸ ອາຣວຸດຕ໌
ເສນາສ່ເນສຸ ຄິຕາໂນ ໂຫຕິ າ ມນຸສຸດາ ຂາທນຶຍ໌ ໂກຮນຶຍ໌ ອາທາຍ
ອາຣວຸດຕ໌ ເສນາສ່ນ໌ ອຄມ໌ສຸ າ ອຄໂຂ ເຕ ມນຸສຸດາ ຕ໌ ກິກຊຸ ເຂຕ໌ໂວຈຸ
ກຸຸຊຄ ກນເຕຕິ າ ອຄໂຂ ໂສ ກິກຊຸ ກຄວຕາ ປຣຶກຸຊິຕຸຕ໌ ອາຣວຸດຕ໌
ເສນາສ່ເນສຸ ຂາທນຶຍ໌ ວາ ໂກຮນຶຍ໌ ວາ ສ່ຮຕຸດາ ປຣຶກຸເຄຕຸວາ ຂາທິຕຸ
ກຸຸຊິຕຸຕ໌ ຄຸກຸຈຸຈາຍນ໌ໂຕ ນ ປຣຶກຸເຄສ໌ ນາສ່ກຸຊິ ນິຸທາຍ ຈຣິຕຸ
ຈິນນກຸໂຕ ອໂຫສ໌ າ ອຄໂຂ ໂສ ກິກຊຸ ກິກຊຸນ໌ ເຂຕມຄຸຕ໌ ອາໂຣເຈສ໌ າ
ກິກຊຸ ກຄວໂຕ ເຂຕມຄຸຕ໌ ອາໂຣເຈສ໌ າ ອຄໂຂ ກຄວາ ເຂຕສຸມ໌ ນິທາເນ
ເຂຕສຸມ໌ ປກຣເນ ພຸມ໌ ກຄ໌ ກຄວາ ກິກຊຸ ອາມນເຕສ໌ ອນຸຮານາມິ
ກິກຊເວ ຄິຕາເນນ ກິກຊຸນາ ອາຣວຸດຕ໌ ເສນາສ່ເນສຸ ຂາທນຶຍ໌ ວາ ໂກຮນຶຍ໌
ວາ ສ່ຮຕຸດາ ປຣຶກຸເຄຕຸວາ ຂາທິຕຸ ກຸຸຊິຕຸ ເວວຸຈ ປນ ກິກຊເວ
ອິມ໌ ສິກຊາປທ໌ ອຸທຸທິເສຍຍາດ ຍານີ ໂຂ ປນ ຕານີ ອາຣວຸດຕານີ
ເສນາສ່ນານີ ສາສ່ກສ່ມຸມຕານີ ສປປຣິກຸຍານີ ໂຍ ປນ ກິກຊຸ ຕຄາຣຸເປສຸ
ເສນາສ່ເນສຸ ວິຮນໂຕ ປຸພຸເ ອປປຣິສັວິທິຕ໌ ຂາທນຶຍ໌ ວາ ໂກຮນຶຍ໌
ວາ ອຊຸຣາຣາເມ ສ່ຮຕຸດາ ປຣຶກຸເຄຕຸວາ ອຄິຕາໂນ ຂາເທຍຍ ວາ
ກຸຸເຍຍຍ ວາ ປຣຶເສເຕພຸພ໌ ເຕນ ກິກຊຸນາ ຄາຣຍຸທ໌ ອາວຸໂສ

๗๗] ปาฏิเทสนียกณฺเฑ จตุตฺถสัทฺติกาปทํ สัทฺติกาปทวิภังโก ๕๒๘

นาม ๑ ขาทนฺเยน ปฏิสัณฺธิเต คตฺถํ ปรีวาโร อหริยติ เอตํ
ปฏิสัณฺธิกํ นาม ๑ กุเถน ปฏิสัณฺธิเต เข คตฺถํ กุเถ มนุสฺสา
ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา อหริณฺติ เอตํ ปฏิสัณฺธิกํ นาม ๑ คามेณ
ปฏิสัณฺธิเต เข คตฺถํ คามे มนุสฺสา ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา
อหริณฺติ เอตํ ปฏิสัณฺธิกํ นาม ๑ ปุคฺเชน ปฏิสัณฺธิเต เข คตฺถํ
ปุคฺเช มนุสฺสา ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา อหริณฺติ เอตํ ปฏิสัณฺธิกํ
นาม ๑ ขาทนฺนํ นาม ปณฺญา โภชนานิ ยามกาทิกํ สํคฺคาหกาทิกํ
ยาวชฺชํ จเปตฺวา อวเสสํ ขาทนฺนํ นาม ๑ โภชนนฺนํ นาม ปณฺญา
โภชนานิ โอตฺโถ กุมฺภมาโส สํคฺคํ มจฺจุโน มํสํ ๑ อชฺฌมาราโม
นาม ปริกฺขิตคตฺถํ อารามสํคฺคํ อนฺโดธวราโม อปริกฺขิตคตฺถํ อุป-
จาโร ๑ อคิตาโน นาม สกฺโกติ ปิณฺฑาทาย จริตุํ ๑ คิตาโน นาม
น สกฺโกติ ปิณฺฑาทาย จริตุํ ๑ อปฺปฏิสัณฺธิกํ อคิตาโน ขาทิสํสามิ
ภุณฺขิสํสามิติ ปฏิกุคฺคเหตฺวา อปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ อชฺฌโมหาเร
อชฺฌโมหาเร อปคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑

[๗๗] อปฺปฏิสัณฺธิเต อปฺปฏิสัณฺธิกตฺถนฺนํ ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา
อชฺฌมาราเม สหคฺคา ปฏิกุคฺคเหตฺวา อคิตาโน ขาทติ วา ภุณฺขติ วา
อปคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อปฺปฏิสัณฺธิเต เวมตีโก ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ
วา อชฺฌมาราเม สหคฺคา ปฏิกุคฺคเหตฺวา อคิตาโน ขาทติ วา ภุณฺขติ
วา อปคฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อปฺปฏิสัณฺธิเต ปฏิสัณฺธิกตฺถนฺนํ
ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา อชฺฌมาราเม สหคฺคา ปฏิกุคฺคเหตฺวา

อติลาโน ขาหติ วา ภูษติ วา อาปคฺติ ปาฏิເທဏ်းယုတ္တံ ၁
 ဃာမဏာတိံ နန္ဒာဟာတိံ ဃာသိဝိကံ အာဟာတုဏှာ ပာဏိကုဏှာတိ
 အာပကတိ ဟုကုဏှုတ္တံ ၁ ဝဇ္ဇာဏှာ ဝဇ္ဇာဏှာ အာပကတိ ဟုကုဏှုတ္တံ ၁
 ပာဏိသိဝိကေ ဝပာဏိသိဝိကဏှုတ္တံ အာပကတိ ဟုကုဏှုတ္တံ ၁ ပာဏိသိဝိကေ
 ဝေမကိဂေ အာပကတိ ဟုကုဏှုတ္တံ ၁ ပာဏိသိဝိကေ ပာဏိသိဝိကဏှုတ္တံ
 ဝအာပကတိ ၁

[๗๘] อนาปตติ ปฏิสังขิตเต คีตานลัสส ปฏิสังขิตเต วา
 คีตานลัสส วา เสธกั ญญชติ พหาวาเม ปฏิคฺคเหตฺวา อนโธ-
 อวาวาเม ญญชติ คตฺถ ชวตกั มฺหํ วา ตจํ วา ปตฺติ วา
 ปฺปฬํ วา ผลํ วา ญญชติ ยามกาทิกั สตฺตฺวาทิกั ยาวชวัก-
 สติ ปจฺจเย ปริญญชติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํวาทิ ฯ

[๗๘๘] ชุกติภูงา ไช อายสุมนโต จตุตทาโร ปาฏิเทสนียา
 ชมมา ฯ ตถายายสุมนเค ปุจฉามิ กจจิหุตฺต ปริตฺตชชา ทฺติยมบี
 ปุจฉามิ กจจิหุตฺต ปริตฺตชชา ทฺติยมบี ปุจฉามิ กจจิหุตฺต ปริตฺตชชา
 ปริตฺตชเชตถายายสุมนโต คสฺมา ตถุหิ ฯ เอวเมคํ ชารยามีติ ฯ

ປາກົດເທຣັດນັກຄຸກ ນິກົດີ າ

เสขียกณฺท์

อิมเ ช ปรนยสฺมนโต เสขียา ธมฺมา อุตฺตเร อากฺขณฺติ ฯ

ปริมนฺตลวคฺโค .

ฉพฺพิสฺสตี สारูปา

[๔๐๐] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สํวตฺถิยํ วิหริตี เขตฺวเน
อนาถนฺตฺตํ กัสฺส อารามเ ฯ เตน ช ปรน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปรโตบี ปจฺฉโตบี โอตฺตมฺเพนฺตา นิวาเสณฺติ ฯ มนุสฺสา
อฺชฺฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺยปฺปคฺคิยา
ปรโตบี ปจฺฉโตบี โอตฺตมฺเพนฺตา นิวาเสสฺสณฺติ เสยฺยถาบี คีหิ
กามภคิโนติ ฯ อสฺสํโส ช ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อฺชฺฌายนฺตานํ
ชฺชยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อฺชฺฌายนฺติ ชฺชยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ปรโตบี ปจฺฉโตบี โอตฺตมฺเพนฺตา นิวาเสสฺสณฺตฺติ ฯ อถ ช เต ภิกฺขุ
ภควโต เขตฺตมฺคฺคํ อารโหเสสฺสํ ฯ อถ ช ภควา เขตฺตมฺมํ นิทาเน
เขตฺตมฺมํ ปกรเณ ธมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุสฺสํ สมนิปาตาเปตฺวา
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร คฺคฺเคห ภิกฺขเว ปรโตบี
ปจฺฉโตบี โอตฺตมฺเพนฺตา นิวาเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม คฺคฺเคห โมชปฺปรีสา ปรโตบี ปจฺฉโตบี
โอตฺตมฺเพนฺตา นิวาเสสฺสณฺตํ เนตํ โมชปฺปรีสา อปฺปสณฺนํ วา

ปสาทาย ปสนฺนํ ภา ภิกฺขุโณภาวาย ๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺมํ ยถา ปริมณฺฑลํ นิวาเสตฺถ สํมัตติ สิกฺขา
 กรณียา ๑

ปริมณฺฑลํ นิวาเสตฺถ พุทฺธ นามิณฺฑลํ ชานนฺฑลํ ปฏิจฺฉา-
 เทนฺเตน ๑ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ ปุโรโต ภา ปจฺฉโต ภา โอตมฺเพนฺโต
 นิวาเสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสจฺจุจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
 อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺส สํมาทิ ๑

[๘๐๓] สํวตฺถุณฺนิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ปุโรโคมี ปจฺฉโตมี โอตมฺเพนฺตา ปารุณฺติ ๑ เป ๑ ปริมณฺฑลํ
 ปารุณฺตี สํมัตติ สิกฺขา กรณียา ๑

ปริมณฺฑลํ ปารุณฺตี พุทฺธ อุกฺกมฺมํ เณ สํมา กตฺวา ๑ โย
 อนาทริยํ ปฏิจฺจ ปุโรโคมี ปจฺฉโตมี โอตมฺเพนฺโต ปารุณฺติ อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสจฺจุจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
 อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺส สํมาทิ ๑

[๘๐๔] สํวตฺถุณฺนิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ กายํ วิวรติววา อนตฺตเรว คจฺฉนฺติ ๑ เป ๑ สุปฺปิจฺฉนฺโน

๓ ยตฺถ สํวตฺถุณฺนิทานํ ทิสฺสติ ตตฺถ เตน สมฺเยน พุทฺธ โห กตฺวา
 สํวตฺถุณฺนิทานํ วิหรติ เชนฺวเน อนาถปณฺณิกสฺส อวราเมติ ปาติ โหติ ๑

๘๐๕] เจริญกณฺเท ปริณฺทตฺตวคฺโค ฉพฺพํสํติ ตํารุปฺปา ๕๓๓

อนฺตรฆเร คมฺสํสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ฯ

สํปฺปิจฺจนฺเนน อนฺตรฆเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
กามํ วิวริตฺวา อนฺตรฆเร คจฺจนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสฺส อุมฺมคฺตคฺตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๘๐๓] ตําวคฺตํนิทํ ๑ เตน โห ปน สมนฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กามํ วิวริตฺวา อนฺตรฆเร นิสฺสํทํติ ฯ เป ฯ สํปฺปิจฺจนฺโน
อนฺตรฆเร นิสฺสํทํสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ฯ

สํปฺปิจฺจนฺเนน อนฺตรฆเร นิสฺสํทพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
กามํ วิวริตฺวา อนฺตรฆเร นิสฺสํทํติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
วาสํปคฺตสฺส อาปทาสฺส อุมฺมคฺตคฺตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๘๐๔] ตําวคฺตํนิทํ ๑ เตน โห ปน สมนฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ หตฺถมฺบิ ปาทมฺบิ กัฬาเปนฺตา อนฺตรฆเร คจฺจนฺติ ฯ เป ฯ
สํสํวโค อนฺตรฆเร คมฺสํสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ฯ

สํสํวเตน อนฺตรฆเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถ
วา ปาทํ วา กัฬาเปนฺโต อนฺตรฆเร คจฺจนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสฺส อุมฺมคฺตคฺตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๘๐๕] ตําวคฺตํนิทํ ๑ เตน โห ปน สมนฺเยน ฉพฺพคฺคิยา

ภิกขุ หตุณมบี ปาถมบี ถีพาเปเนตา อนุตรมเว นิสัทนติ ฯเป ฯ
 สัสสุโต อนุตรมเว นิสัถิสัมมัตติ สิกขา กรณียา ฯ

สัสสุเตน อนุตรมเว นิสัถิตัพพี ฯ โย อนาทรีย ปฏิจจุ เหตุถิ
 วา ปาถิ วา ถีพาเปเนโต อนุตรมเว นิสัถติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺณิจจุ อสคฺติยา อชานนุสฺส คิถานสฺส
 อาปทาสุ อุมมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๘๐๖] สํวคฺคัณิธานิ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ นพฺพคฺคิยา
 ภิกขุ คหิ คหิ โอโถเกเนตา อนุตรมเว คจฺจนติ ฯเป ฯ โอภฺชิตฺต-
 จกฺขุ อนุตรมเว คมฺมัสสัมมัตติ สิกขา กรณียา ฯ

โอภฺชิตฺตจกฺขุณา อนุตรมเว คนฺตพฺพํ ยุกมตฺถิ เปกฺขนฺเตน ฯ
 โย อนาทรีย ปฏิจจุ คหิ คหิ โอโถเกเนโต อนุตรมเว คจฺจติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺณิจจุ อสคฺติยา อชานนุสฺส คิถานสฺส
 อาปทาสุ อุมมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๘๐๗] สํวคฺคัณิธานิ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ นพฺพคฺคิยา
 ภิกขุ คหิ คหิ โอโถเกเนตา อนุตรมเว นิสัทนติ ฯเป ฯ โอภฺชิตฺต-
 จกฺขุ อนุตรมเว นิสัถิสัมมัตติ สิกขา กรณียา ฯ

โอภฺชิตฺตจกฺขุณา อนุตรมเว นิสัถิตัพพี ยุกมตฺถิ เปกฺขนฺเตน ฯ
 โย อนาทรีย ปฏิจจุ คหิ คหิ โอโถเกเนโต อนุตรมเว นิสัถติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อัฐชคฺชิกวคฺโค

[๘๓๐] สํวคฺถัณฺฑิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มหาหิโต หสฺนฺดา อนฺตรมเว คจฺจนฺติ ๑ เป ๑ น อัฐชคฺชิกาย
อนฺตรมเว คมิตฺถํสํมิตฺติ สิกฺขา กรณียา ๑

น อัฐชคฺชิกาย อนฺตรมเว คนฺตพฺพํ ๑ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ
มหาหิโต หสฺนฺโต อนฺตรมเว คจฺจนฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
หสฺนฺยสฺมํ วคฺถสฺมํ มิตฺถมคฺคํ กโรติ อาปทาสุ อุมฺมคฺคกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑

[๘๓๑] สํวคฺถัณฺฑิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มหาหิโต หสฺนฺดา อนฺตรมเว นิสฺสํกฺคิ ๑ เป ๑ น อัฐชคฺชิกาย
อนฺตรมเว นิสฺสํกฺคิ สิกฺขา กรณียา ๑

น อัฐชคฺชิกาย อนฺตรมเว นิสฺสํกฺคิพฺพํ ๑ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ
มหาหิโต หสฺนฺโต อนฺตรมเว นิสฺสํกฺคิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
หสฺนฺยสฺมํ วคฺถสฺมํ มิตฺถมคฺคํ กโรติ อาปทาสุ อุมฺมคฺคกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑

๓-๒ อิมเ ปาสา วิจาเรตพฺพา ๑ คิถานสฺสํ หิ หาเสณ อคฺโค
นคฺคิ อาปทาสุ จ เตน กิจฺจํ น โหติ ๑ ๓-๔ อิมเมี ปาสา
วคฺถคณฺเยน วิจาเรตพฺพา ๑

๘๑๔] เจริญกณฺเฑ อชฺชชคฺคิภวคฺโค ฉพฺพัสสตี สํวรูปฺปา ๕๓๗

[๘๑๒] สํวตฺถุณฺนิทานํ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อจฺจุจาสํทํ มหาสํทํ กโรนฺตา อนฺตรมเว คจฺจนฺติ ฯ เป ฯ
อปฺปสทฺโท อนฺตรมเว คมิสฺสํมัตติ สิกฺขา กรณฺยา ฯ

อปฺปสทฺเทเน อนฺตรมเว คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทริยํ ปฏฺิจจ
อจฺจุจาสํทํ มหาสํทํ กโรนฺโต อนฺตรมเว คจฺจนฺติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสฺสจฺจุจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๘๑๓] สํวตฺถุณฺนิทานํ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อจฺจุจาสํทํ มหาสํทํ กโรนฺตา อนฺตรมเว นิสฺสํทฺติ ฯ เป ฯ
อปฺปสทฺโท อนฺตรมเว นิสฺสํทฺสํมัตติ สิกฺขา กรณฺยา ฯ

อปฺปสทฺเทเน อนฺตรมเว นิสฺสํทคฺพฺพํ ฯ โย อนาทริยํ ปฏฺิจจ
อจฺจุจาสํทํ มหาสํทํ กโรนฺโต อนฺตรมเว นิสฺสํทติ อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสฺสจฺจุจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๘๑๔] สํวตฺถุณฺนิทานํ ฯ เตน โห ปน สมนฺเณ ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กายปฺปจาสกํ อนฺตรมเว คจฺจนฺติ กายํ โอตมฺพะนฺตา ฯ เป ฯ
น กายปฺปจาสกํ อนฺตรมเว คมิสฺสํมัตติ สิกฺขา กรณฺยา ฯ

น กายปฺปจาสกํ อนฺตรมเว คนฺตพฺพํ กายํ ปคฺคเหตฺวา

คนุตพุทฺ ๑ โย อนาคตริยํ ปฏิจุจ กายปฺปจาสกํ อนาคตมเว
คจฺจนฺติ กายํ โอตมฺเพนฺโต อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจ อสฺตียา อชานนุสฺสํ คิถานสฺสํ
อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๓๕] สํวคฺคณิธานํ ๑ เทน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กายปฺปจาสกํ อนาคตมเว นิสฺสํทนฺติ กายํ โอตมฺเพนฺตา ๑ เป ๑
น กายปฺปจาสกํ อนาคตมเว นิสฺสํทิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น กายปฺปจาสกํ อนาคตมเว นิสฺสํทิตพุทฺ กายํ ปคฺคเหตฺวา
นิสฺสํทิตพุทฺ ๑ โย อนาคตริยํ ปฏิจุจ กายปฺปจาสกํ อนาคตมเว
นิสฺสํทติ กายํ โอตมฺเพนฺโต อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจ อสฺตียา อชานนุสฺสํ คิถานสฺสํ
วาสุปคฺคสฺสํ อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๓๖] สํวคฺคณิธานํ ๑ เทน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ พหุปฺปจาสกํ อนาคตมเว คจฺจนฺติ พหุํ โอตมฺเพนฺตา ๑ เป ๑
น พหุปฺปจาสกํ อนาคตมเว คมิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น พหุปฺปจาสกํ อนาคตมเว คนุตพุทฺ พหุํ ปคฺคเหตฺวา
คนุตพุทฺ ๑ โย อนาคตริยํ ปฏิจุจ พหุปฺปจาสกํ อนาคตมเว
คจฺจนฺติ พหุํ โอตมฺเพนฺโต อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจ อสฺตียา อชานนุสฺสํ คิถานสฺสํ
อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกสฺสํ อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

๘๓๘] เดชยภณเท อชฺชชคฺคิภวคฺโค นพฺพัตติ สารูปา ๕๓๘

[๘๓๗] สํวตฺถํนิทานํ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ พหุํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทนฺติ พหุํ โอตมฺพเนตา ๑เป ๑
น พหุํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น พหุํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทพฺพํ พหุํ ปคฺคเหตฺวา
นิสฺสํทพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ พหุํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว
นิสฺสํทติ พหุํ โอตมฺพเนโต อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสณฺนิจฺจุ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
วาสุปคฺตสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ๑

[๘๓๘] สํวตฺถํนิทานํ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว กฺขณฺติ สํสํ โอตมฺพเนตา ๑เป ๑
น สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว คมิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว คณฺตพฺพํ สํสํ ปคฺคเหตฺวา
คณฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว กฺขณฺติ
สํสํ โอตมฺพเนโต อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสณฺนิจฺจุ อสฺติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ๑

[๘๓๙] สํวตฺถํนิทานํ ๑ เตน ไช ปน สมนฺเน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทนฺติ สํสํ โอตมฺพเนตา ๑เป ๑
น สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺเว นิสฺสํทพฺพํ สํสํ ปคฺคเหตฺวา

นิตฺตทิตฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจุจฺจํ สํสํปฺปจาทกํ อนฺตรมฺหเร
นิตฺตทิตฺติ สํสํ โยถมฺพเพนฺโต อาปตฺติ ตุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจุจฺจํ อสฺสคฺคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
วาสฺสปกตสฺส อาปทาสฺส อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑
อฺชฺชคฺคฺชิกวคฺโค ทฺติโย ๑

ขมฺภกทวคฺโค

[๘๒๐] ตํวคฺคณิธานํ ๑ เตนฺ ๒ ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ขมฺภกตา อนฺตรมฺหเร คจฺจนฺติ ๑ เป ๑ น ขมฺภกโต อนฺตรมฺหเร
คมิสฺสํสามํติ สิกฺขา กรณฺียา ๑

น ขมฺภกเตน อนฺตรมฺหเร คนฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจุจฺจํ
เอกโต วา อฺกโต วา ขมฺภํ กตฺวา อนฺตรมฺหเร คจฺจนฺติ อาปตฺติ
ตูกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจุจฺจํ อสฺสคฺคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
อาปทาสฺส อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๒๑] ตํวคฺคณิธานํ ๑ เตนฺ ๒ ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ขมฺภกตา อนฺตรมฺหเร นิตฺตทิตฺติ ๑ เป ๑ น ขมฺภกโต อนฺตรมฺหเร
นิตฺตทิตฺตํสามํติ สิกฺขา กรณฺียา ๑

น ขมฺภกเตน อนฺตรมฺหเร นิตฺตทิตฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจุจฺจํ เอกโต วา อฺกโต วา ขมฺภํ กตฺวา อนฺตรมฺหเร นิตฺตทิตฺติ

อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนุสฺส คิถานสฺส
วาสฺปคคฺสฺส อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํสํติ ๑

[๘๖๒] สํวคฺคณิธานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สํสํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเว คจฺจนฺติ ๑เป ๑ น โยคฺคณฺจิโค
อนฺตรมฺเว คมิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺยา ๑

น โยคฺคณฺจิเตน อนฺตรมฺเว คนฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
สํสํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเว คจฺจติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนุสฺส คิถานสฺส
อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํสํติ ๑

[๘๖๓] สํวคฺคณิธานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สํสํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเว นิสฺสํทณฺติ ๑เป ๑ น โยคฺคณฺจิโค
อนฺตรมฺเว นิสฺสํทิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺยา ๑

น โยคฺคณฺจิเตน อนฺตรมฺเว นิสฺสํทิตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
สํสํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเว นิสฺสํทติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนุสฺส คิถานสฺส
วาสฺปคคฺสฺส อาปทาสฺ อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํสํติ ๑

[๘๖๔] สํวคฺคณิธานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺกฏิกาย อนฺตรมฺเว คจฺจนฺติ ๑เป ๑ น อุกฺกฏิกาย อนฺตรมฺเว
คมิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺยา ๑

น อุกกุฏิกาย อนคฺรวเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาหริยํ ปฏิจุจ
อุกกุฏิกาย อนคฺรวเร คจฺฉนฺติ อปาปคฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑

อนาปคฺติ อธมฺมจิจฺจุ อธคฺคิยา อชานนคฺตํ คิถานคฺตํ
วาสฺสคฺตํ อปาทํ อุมฺมคฺตคฺตํ อาทิกมฺมิกคฺตํ ๑

[๘๒๕] สํวตฺถํนิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปลฺลตคฺติกาย อนคฺรวเร นิสฺสํทคฺติ ฯ เป ๑ น ปลฺลตคฺติกาย
อนคฺรวเร นิสฺสํทคฺตํมคฺติ สิกฺขา กรณียา ๑

น ปลฺลตคฺติกาย อนคฺรวเร นิสฺสํทคฺตํ ๑ โย อนาหริยํ ปฏิจุจ
หคฺตปลฺลตคฺติกาย วา ทุสฺสํปลฺลตคฺติกาย วา อนคฺรวเร นิสฺสํทคฺติ
อปาปคฺติ ทุกฺกฏฐํ ๑

อนาปคฺติ อธมฺมจิจฺจุ อธคฺคิยา อชานนคฺตํ คิถานคฺตํ
วาสฺสคฺตํ อปาทํ อุมฺมคฺตคฺตํ อาทิกมฺมิกคฺตํ ๑

สมตฺตํ โทชนปฺปฏิสํยุตฺตา

[๘๒๖] สํวตฺถํนิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อธกฺกจฺจํ มีณฺทปาทํ ปฏิกุคฺคณฺหคฺติ นคฺคเตตฺตกาโม วิย ฯ เป ๑
ธกฺกจฺจํ มีณฺทปาทํ ปฏิกุคฺคณฺหคฺตํมคฺติ สิกฺขา กรณียา ๑

ธกฺกจฺจํ มีณฺทปาทํ ปฏิกุคฺคณฺหคฺตํ ๑ โย อนาหริยํ ปฏิจุจ
อธกฺกจฺจํ มีณฺทปาทํ ปฏิกุคฺคณฺหคฺติ นคฺคเตตฺตกาโม วิย อปาปคฺติ
ทุกฺกฏฐํ ๑

๘๒๘] เถียรยภณเท ขมภกตวคโค สมนคคัส โภชนบปฏิสังยุตตะ ๕๕๓

อนาปจติ อตฺตจิจฺจ อตฺติยา อชานนุตฺตํ คิถานุตฺตํ
อาปภาสํ อุมมุตฺตกุตฺตํ อาทิกมฺมิกุตฺตํ ๑

[๘๒๗] สาวคู่กันทำนํ้า ๑ เคน ไช ปณ สัมเขน ฉพพหุคิยา
ภิกขุ ทหํ ทหํ โอโธเกนุตา มีนุชปาตํ ปฏิกุณฺณหฺนติ อากิรณเคปํ
อติถกฺกนเคปํ น ชานนฺติ ๑ เปฯ ปตฺตสงฺกมํ มีนุชปาตํ ปฏิกุณฺ
สํมํติ ลิกขา กรณํยา ๑

บุคคลณณินา มีนุชาปาทอ ปฏิกุลเหตุโพ ๑ โย ธนาทริย
 ปฏิจจ ตเห ตเห โอโธเกนโต มีนุชาปาค์ ปฏิกุลณนาติ อวปคิติ
 ทุกกยัสส์ ๑

อนาปตฺติ อสณฺณิจฺจุ อสฺติยา อชานนฺตสฺส กิถานสฺส
อาปภาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ฯ

[๔๒๖] สาวกผู้รักษาน้ำ ๑ เตน ไช ปน สมเเยน นพพคุคิยา
ภิกขุ บิณฑบาตัม ปฏิคฺคณฺหนฺตา ชุเปยเว พหุ ปฏิคฺคณฺหนฺติ ๑ เป
สมฺมสุปฺกั บิณฑบาตัม ปฏิคฺคณฺเหสฺสามํคิ สิกฺขา กรณํยา ๑

สู่โป นาม เทว สู่ปา มุคฺคสฺวโป มาสสฺวโป หตฺถหริโย ๑
 สมนฺสฺวโป ปิณฑปาโต ปฏิกฺกເທພို ၁ โย ဝနာဘိယံ ပဏ္ဍိတ
 သွပ်ဗေဝ ဟံ ပဏ္ဍိတဇ္ဇနာတိ ဓာပုဒ္ဓိ တုဂ္ဂဗ္ဗသ္မိ ၁

อนาปคฺติ อสฺสณฺจิจฺจุ อสฺสทียา อสฺสชานนุคฺคัสฺส กิสฺสณคฺคัสฺส
 วรรธเต ฌาตกาณํ ปจาวริตทาณํ อสฺสณคฺคัสฺสคฺคทาย อคฺคตโน ชเนน
 อาปทาสุ อมฺมมคฺคตคฺคัสฺส อาทิกมฺมมิกคฺคัสฺสาคิ ฯ

[๘๒๘] ส้าวคฺถัณฺทํ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ฐปฺปํคํ มีนฺทปาตํ ปฏิกฺคณฺหติ ๑ เป ๑ สฺมตฺตติกํ มีนฺทปาตํ
ปฏิกฺคเหสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ๑

สฺมตฺตติโก มีนฺทปาโต ปฏิกฺคเหตฺพุโป ๑ โย อนาทริยํ
ปฏิจฺจ ฐปฺปํคํ มีนฺทปาตํ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส อาปทาสฺ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ๑

ขมฺภกตฺวคฺโค ตติโย ๑

สํกฺกจฺจคฺโค

[๘๒๙] ส้าวคฺถัณฺทํ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อสํกฺกจํ มีนฺทปาตํ ภุณฺชติ อภุณฺชิตฺตฺกามา วิย ๑ เป ๑
สํกฺกจํ มีนฺทปาตํ ภุณฺชิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ๑

สํกฺกจํ มีนฺทปาโต ภุณฺชิตฺพุโป ๑ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ
อสํกฺกจํ มีนฺทปาตํ ภุณฺชติ อภุณฺชิตฺตฺกาโม วิย อาปคฺติ
ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส กิถานสฺส
อาปทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ๑

[๘๓๐] ส้าวคฺถัณฺทํ ๑ เตน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตหํ
ตหํ โอโถเกนฺตา มีนฺทปาตํ ภุณฺชติ อากิรฺนเตมฺปี อติกกฺนเตมฺปี น

๘๓๓] เสธียกณฺเฑ สกฺกจฺจวฺโค สมนฺตํ โภชนปฺปฏิสੰยุตฺตา ๕๔๕

ชานนฺติ ๑เป ๑ ปคฺคตสณฺณิ มึนฺชปาตํ ภูณฺชิตฺถํมํติ สิกฺขา กรณฺเฌยา ๑

ปคฺคตสณฺณินา มึนฺชปาโต ภูณฺชิตฺถํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
คหํ คหํ โอโตเกนฺโต มึนฺชปาตํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทฺวณฺณํ ๑

อนาปคฺติ อสณฺณิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตํ คิถานํ
อาปทํ อุมมตฺตํ อาทิกมฺมิกสํสาติ ๑

[๘๓๒] สํวคฺคณฺโณ ๑ เตนฺ โช ปน สมนฺเณ นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ คหํ คหํ โอมสํติวา มึนฺชปาตํ ภูณฺชนฺติ ๑เป ๑ สํปทานํ
มึนฺชปาตํ ภูณฺชิตฺถํมํติ สิกฺขา กรณฺเฌยา ๑

สํปทานํ มึนฺชปาโต ภูณฺชิตฺถํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
คหํ คหํ โอมสํติวา มึนฺชปาตํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทฺวณฺณํ ๑

อนาปคฺติ อสณฺณิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตํ คิถานํ
อณฺเณสํ เทนฺโต โอมสํติ อณฺเณสํ อาทิกมฺมิกสํสาติ ๑

[๘๓๓] สํวคฺคณฺโณ ๑ เตนฺ โช ปน สมนฺเณ นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มึนฺชปาตํ ภูณฺชนฺตา สุมฺปิเยว พหุํ ภูณฺชนฺติ ๑เป ๑ สมนฺตํ
มึนฺชปาตํ ภูณฺชิตฺถํมํติ สิกฺขา กรณฺเฌยา ๑

สุมฺปิเยว นาม เทว สุมฺปิเยว มุคฺคสุมฺปิเยว มาสุมฺปิเยว หตฺตหาริโย ๑
สมนฺตํโก มึนฺชปาโต ภูณฺชิตฺถํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ สุมฺปิเยว
พหุํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทฺวณฺณํ ๑

อนาปคฺติ อสณฺณิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตํ คิถานํ

๔๓๗] เสวียนกณเท สกุกจจวคโค สมนคตัส โกชนปฏิสยคตคา ๕๔๗

อุมมคตคตัส อากิณมมิกตัสคิ ๑

[๔๓๖] ส้าวตถันนิทาน ๑ เตน ไช ปน สมนเยน นพพศุคิยา ภิกขุ
สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน อตฺตถาย วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชนฺติ ๑ มนุสฺสา
อฺชฺชฌายนฺติ จัณฺณติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนเภา สกฺขปฺปคฺติยา
สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน อตฺตถาย วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสณฺติ กตฺถ
สมนฺปนํ น มนํปํ กตฺถ สํทํ น รุจฺจตฺติ ๑ อตฺสสฺส ไช
ภิกขุ เคสํ มนุสฺสํ อฺชฺชฌายนฺตานํ จัณฺณนํ วิปาเจนฺตานํ ๑ เย
เต ภิกขุ อปฺปํจฺจทา ๑ เป ๑ เต อฺชฺชฌายนฺติ จัณฺณติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม นพพศุคิยา ภิกขุ สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน อตฺตถาย
วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสณฺตฺติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว
สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน อตฺตถาย วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชณฺติ ๑ สจฺจํ
ภควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมฆปฺปรีสา
สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน อตฺตถาย วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสณฺตฺตํ เนตํ
โมฆปฺปรีสา อปฺปสํนํนํ วา ปสํทาย ปสํนํนํ วา ภิยฺโยภาวาย
๑ เป ๑ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อทุกฺกิเสยฺยถ น สุมป์
วา โอทนํ วา อตฺตโน อตฺตถาย วิณฺณวาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสณฺตํ สิกฺขา
กธลเีย ๑ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณคตํ โหติ ๑

[๔๓๗] เตน ไช ปน สมนเยน ภิกขุ คิณฺนา โอนฺติ ๑
คิณฺนปฺปจฺจนฺตา ภิกขุ คิณฺเน ภิกขุ เอตฺทโวจํ กจฺจวฺโส ชมนํ
กจฺจิ ยานนํนํ ๑ ปุพฺเพ มยฺ อวฺโส สุมป์ปี โอทนัมปี อตฺตโน

อตุลยา วิณฺณยาเปตฺวา ภูณฺชาม เตน โน ฆาสุ โหติ อิทานิ
 ปน ภควตา ปฏิภุชิตฺตุนฺติ กุกฺกุจฺจายนฺตา น วิณฺณยาเปม เตน
 โน น ฆาสุ โหคฺคิ ๑ ภควโต เขตมคฺคํ อารุเจสฺสุ ๑ อถ
 ภควา เขตสฺมึ นินาเน เขตสฺมึ ปกฺกเรน ชมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
 อามนฺเตสฺสิ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว คิตาเนน ภิกฺขุณา สฺมึปฺปิ โยทฺหนํ
 อตฺตโน อตุลยา วิณฺณยาเปตฺวา ภูณฺชิตฺตุํ เขวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกัเทยฺยาถ น สฺมึ วา โยทฺหนํ วา อคิตาโน
 อตฺตโน อตุลยา วิณฺณยาเปตฺวา ภูณฺชิตฺตฺสํมัตติ สีกฺขา กรณฺเຍว ๑

น สฺมึ วา โยทฺหนํ วา อคิตาเนน อตฺตโน อตุลยา วิณฺณยาเปตฺวา
 ภูณฺชิตฺตพฺพํ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจุจฺจ สฺมึ วา โยทฺหนํ วา อคิตาโน
 อตฺตโน อตุลยา วิณฺณยาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปคฺติ ทุกกฺกขฺสํ ๑

อนาปคฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิตาณฺตสฺส
 ฌาตกาณํ ปวาริตาณํ อณฺณสฺสตุลยา อตฺตโน ชเนน อาปทาสฺสุ
 อุนฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๓๘] สํวตฺถนินฺทานํ ๑ เตน โย ปน สมนฺเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 อฺชฺชฌมานสฺสณฺณํ ปเรสํ ปคฺคํ โยโตเกนฺติ ๑ เป ๑ น อฺชฺชฌมานสฺสณฺณํ
 ปเรสํ ปคฺคํ โยโตเกสฺสํมัตติ สีกฺขา กรณฺเຍว ๑

น อฺชฺชฌมานสฺสณฺณินา ปเรสํ ปคฺคโต โยโตเกตฺตพฺพโ ๑ โย อนาทรียํ
 ปฏิจุจฺจ อฺชฺชฌมานสฺสณฺณํ ปเรสํ ปคฺคํ โยโตเกติ อาปคฺติ ทุกกฺกขฺสํ ๑

อนาปคฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส ทสฺสํมัตติ

๔๕๐] เสวียนกณฺเฑ สกฺกจฺจวคฺโค สฺมคฺคิธฺส โภชนปฺปฏิสัมยุตฺตา ๕๔๙

วา ทาเปสฺสํมํติ วา โอโตเกติ นนฺทุณฺณานสฺสณฺณิยสฺส อปาทาสฺ
อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๔๓๘] สํวคฺคณฺโถทํ ฯ เตนฺ โห ปน สฺมเยน กพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ มหนฺตํ กพฺพํ กโรนฺติ ฯ เปฯ นาคิมหนฺตํ กพฺพํ กวิสฺสํมํติ
สิกฺขา กรณฺเยา ฯ

นาคิมหนฺโต กพฺโพ กาคพฺโพ ฯ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ มหนฺตํ
กพฺพํ กโรติ อปาตฺติ ทฺถกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
ชฺชชเก ผลาณเต อุตฺตรวิภงฺเก อปาทาสฺ อุมฺมคฺคกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

[๔๕๐] สํวคฺคณฺโถทํ ฯ เตนฺ โห ปน สฺมเยน กพฺพกฺคิยา
ภิกฺขุ ทํมํ อาโตปํ กโรนฺติ ญญชฺชนฺติ ฯ เปฯ ปริมณฺทํ อาโตปํ
กวิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺเยา ฯ

ปริมณฺทโต อาโตโป กาคพฺโพ ฯ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ
ทํมํ อาโตปํ กโรติ อปาตฺติ ทฺถกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
ชฺชชเก ผลาณเต อุตฺตรวิภงฺเก อปาทาสฺ อุมฺมคฺคกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสํสํติ ฯ

สกฺกจฺจวคฺโค จคฺคโต ฯ

กพพวคฺโค

[๔๔๓] ต้าวคฺถินิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อนาหเร กพเพ มุขทวารํ จิรวรติ ๑ เป ๑ น อนาหเร
กพเพ มุขทวารํ จิรวรตฺถามํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น อนาหเร กพเพ มุขทวารํ จิรวรตฺถํ ๑ โย อนาทรียํ
ปฺปิจฺจ อนาหเร กพเพ มุขทวารํ จิรวรติ อาปคฺติ ทุกกฺกตฺถํ ๑
อนาปคฺติ อตฺถจิจฺจ อตฺติยา อชานนตฺถํ คิถานตฺถํ
อาปทาสุ อุมมตฺถกตฺถํ อาทิกมฺมิกตฺถํ ๑

[๔๔๔] ต้าวคฺถินิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ญฺชมาโน สพฺพํ หตฺถํ มุเช ปกฺขิปปนติ ๑ เป ๑ น ญฺชมาโน
สพฺพํ หตฺถํ มุเช ปกฺขิปปตฺถามํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น ญฺชมาเนน สพฺโพ หตฺถโก มุเช ปกฺขิปปตฺถํ ๑ โย
อนาทรียํ ปฺปิจฺจ ญฺชมาโน สพฺพํ หตฺถํ มุเช ปกฺขิปปติ อาปคฺติ
ทุกกฺกตฺถํ ๑

อนาปคฺติ อตฺถจิจฺจ อตฺติยา อชานนตฺถํ คิถานตฺถํ
อาปทาสุ อุมมตฺถกตฺถํ อาทิกมฺมิกตฺถํ ๑

[๔๔๕] ต้าวคฺถินิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สกพเพน มุเชน พฺยาหฺรณติ ๑ เป ๑ น สกพเพน มุเชน
พฺยาหฺรตฺถามํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น สกพเพน มุเชน พฺยาหฺรตฺถํ ๑ โย อนาทรียํ ปฺปิจฺจ

๘๔๖] เสด็จยกคณะ กพพวจุโค ส้มตุ๋น โภชนปฏิบัติยุดดา ๕๕๑

ส่งกพเพน มุขเน พยาหริ อาปติ ทุกกฐัส ๑

อนาปติ อสังจุจ อสังยา อชานนคัส คิถานัส
อาปทาส อุมมคตคัส อาทิกมมิกัสสาติ ๑

[๘๔๔] ส้าวตุณิทานิ ๑ เตน โข ปน สัมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกฺขุ มีนุคฺคเชปํ ภุชฺชนติ ๑ เป ๑ น มีนุคฺคเชปํ ภุชฺชนิสํสามิ
สิกฺขา กรณียา ๑

น มีนุคฺคเชปํ ภุชฺชนิตพฺ ๑ โย อนาหริยํ ปฏิจฺจ มีนุคฺคเชปํ
ภุชฺชนติ อาปติ ทุกกฐัส ๑

อนาปติ อสังจุจ อสังยา อชานนคัส คิถานัส
ชฺชเก ผลาผล อาปทาส อุมมคตคัส อาทิกมมิกัสสาติ ๑

[๘๔๕] ส้าวตุณิทานิ ๑ เตน โข ปน สัมเยน ฉพพคฺคิยา ภิกฺขุ
กพพวจุเลทํ ภุชฺชนติ ๑ เป ๑ น กพพวจุเลทํ ภุชฺชนิสํสามิ
สิกฺขา กรณียา ๑

น กพพวจุเลทํ ภุชฺชนิตพฺ ๑ โย อนาหริยํ ปฏิจฺจ
กพพวจุเลทํ ภุชฺชนติ อาปติ ทุกกฐัส ๑

อนาปติ อสังจุจ อสังยา อชานนคัส คิถานัส
ชฺชเก ผลาผล อุตฺตริภฺจเก อาปทาส อุมมคตคัส
อาทิกมมิกัสสาติ ๑

[๘๔๖] ส้าวตุณิทานิ ๑ เตน โข ปน สัมเยน ฉพพคฺคิยา ภิกฺขุ
อวคณฺทการํ ภุชฺชนติ ๑ เป ๑ น อวคณฺทการํ ภุชฺชนิสํสามิ

สิกขา ภรณียา ฯ

น อวคณฺทการกํ ญฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ เอกโค
วา อุกฺโก วา คณฺทํ กตฺวา ญฺชติ อปฺคฺติ ทฺถกฺขณฺตํ ฯ
อนาปคฺติ อสฺมจฺฉิ จ อสฺตียา อชานนฺตํ คิถานฺตํ
ผลผเต อปฺทาสํ อุมฺมคฺคกฺขณฺตํ อาทิกมฺมิกฺขณฺตํ ฯ

[๔๔๗] สํวคฺคณฺทํ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ หตฺถนิทฺฐนํ ญฺชณฺติ ฯ เป ฯ น หตฺถนิทฺฐนํ ญฺชณฺตํ สํวคฺค
สิกขา ภรณียา ฯ

น หตฺถนิทฺฐนํ ญฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถนิทฺฐนํ
ญฺชติ อปฺคฺติ ทฺถกฺขณฺตํ ฯ

อนาปคฺติ อสฺมจฺฉิ จ อสฺตียา อชานนฺตํ คิถานฺตํ
กจฺจวํ ฉพฺพคฺคโค หตฺถํ นิทฺฐนติ อปฺทาสํ อุมฺมคฺคกฺขณฺตํ
อาทิกมฺมิกฺขณฺตํ ฯ

[๔๔๘] สํวคฺคณฺทํ ฯ เตน โห ปน สฺมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สิตฺถาวการกํ ญฺชณฺติ ฯ เป ฯ น สิตฺถาวการกํ ญฺชณฺตํ สํวคฺค
สิกขา ภรณียา ฯ

น สิตฺถาวการกํ ญฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ สิตฺถาวการกํ
ญฺชติ อปฺคฺติ ทฺถกฺขณฺตํ ฯ

อนาปคฺติ อสฺมจฺฉิ จ อสฺตียา อชานนฺตํ คิถานฺตํ
กจฺจวํ ฉพฺพคฺคโค สิตฺถํ ฉพฺพคฺคิยา อปฺทาสํ อุมฺมคฺคกฺขณฺตํ

๔๕๓] เจริญกณเท สุรสุรวคโค สมนคัตถ์ โภชนปฏิสัมยุตฺตา ๕๕๓

อาทิกมฺมิกถสํวาทิ ฯ

[๔๔๘] สํวตถฺถินทํ ๑ เตน ไช ปน สมนเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ชีวฺหานิจฺฉารกํ ญฺชติ ๑ เป ๑ น ชีวฺหานิจฺฉารกํ ญฺชติสํวตถฺถิน
สํวาทิ กรณียา ๑

น ชีวฺหานิจฺฉารกํ ญฺชติพฺพ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
ชีวฺหานิจฺฉารกํ ญฺชติ อาปตฺติ ทุกกฺกตฺถ ๑

อนาปตฺติ อสณฺนิจฺจ อสคฺคิยา อชานนตฺถ คิตานตฺถ
อาปทาสํ อุมมตฺถกตฺถ อาทิกมฺมิกถสํวาทิ ๑

[๔๕๐] สํวตถฺถินทํ ๑ เตน ไช ปน สมนเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ จปฺปการกํ ญฺชติ ๑ เป ๑ น จปฺปการกํ ญฺชติสํวตถฺถิน
สํวาทิ กรณียา ๑

น จปฺปการกํ ญฺชติพฺพ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ จปฺปการกํ
ญฺชติ อาปตฺติ ทุกกฺกตฺถ ๑

อนาปตฺติ อสณฺนิจฺจ อสคฺคิยา อชานนตฺถ คิตานตฺถ
อาปทาสํ อุมมตฺถกตฺถ อาทิกมฺมิกถสํวาทิ ๑

กพฺพคฺคโค ปณฺจโม ๑

สุรสุรวคโค

[๔๕๓] เตน สมนเยน พุทฺโธ ภคฺวา โกสุมฺพิยํ วิหริติ โสณฺติคา-
ราเม ๑ เตน ไช ปน สมนเยน อณฺณตเรน พุราหุเมเนน สงฺฆตฺถ

ปโยปานํ ปฏฺยคฺคํ โทติ ฯ ภิกฺขุ สํวํสํการกํ ชีวํ ปิณฺณํ ฯ
 อณฺณคโร นฺนปฺพุพฺโก ภิกฺขุ เหวมาห สํพหายํ มณฺเฑ สงฺโฆ
 สํตํกโตติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺฉา ฯ เป ฯ เต อฺชฺฌายนฺติ
 ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ
 กริสฺสํคํติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ควํ ภิกฺขุ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ
 อกาถํติ ฯ สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ วิคฺรหิ พฺพุโฆ ภคฺวา กถํ หิ นาม
 ควํ โมชปฺริสฺสํ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ กริสฺสํสิ เนตํ โมชปฺริสฺสํ
 • อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย ฯ เป ฯ
 วิคฺรหิตฺวา ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ น ภิกฺขเว พฺพุชฺช
 วา ชมฺมํ วา สงฺฆํ วา อารพฺภ ทโว กาคพฺโพ โย กรียฺย
 อาปคฺติ ทฺวํกฺขสฺสํติ ฯ อถโฆ ภคฺวา ตํ ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน
 วิคฺรหิตฺวา พฺพุภฺรตาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุกฺกัสมฺมยถ น สํวํสํการกํ ญฺณชฺชิสฺสํมํติ สิกฺขา กรณฺียา ฯ

น สํวํสํการกํ ญฺณชฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทริยํ ปฏฺยจฺจ สํวํสํการกํ
 ญฺณชฺชติ อาปคฺติ ทฺวํกฺขสฺสํ ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสํติยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
 อาปทาสฺสุ อุมฺมคฺคกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํติ ฯ

[๘๕๒] สํวํสํการกํ ฯ เทน โห ปน สมนฺนํ อพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ หคฺคณิถเตหํ ญฺณชฺชนฺติ ฯ เป ฯ น หคฺคณิถเตหํ ญฺณชฺชิสฺสํมํติ
 สิกฺขา กรณฺียา ฯ

๘๕๕] เสด็จยกนุเท สุรัสวโค ส้มคู้ตัส โภชนปฏิสัยคุตา ๕๕๕

น หตุณินฺตฺเตหํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตุณ-
นินฺตฺเตหํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสคฺติยา อชานนุคฺสฺส คิตานสฺส
อาปทาสฺส อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํ ๑

[๘๕๓] สํวตฺถินิทานํ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ปคฺตฺตฺตฺเตหํ ภูณฺชนฺติ ฯ เป ฯ น ปคฺตฺตฺตฺเตหํ ภูณฺชิสฺสํมํติ
สํกฺขา กรณฺเยา ฯ

น ปคฺตฺตฺตฺเตหํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
ปคฺตฺตฺตฺเตหํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสคฺติยา อชานนุคฺสฺส คิตานสฺส
ปคฺตฺตฺเต เสงฺส เอกโต สงฺกคฺคฺคิยา นินฺตฺเตหิตฺวา ภูณฺชติ อาปทาสฺส
อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํ ๑

[๘๕๔] สํวตฺถินิทานํ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
โอฏฺฐนินฺตฺเตหํ ภูณฺชนฺติ ฯ เป ฯ น โอฏฺฐนินฺตฺเตหํ ภูณฺชิสฺสํมํติ
สํกฺขา กรณฺเยา ฯ

น โอฏฺฐนินฺตฺเตหํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
โอฏฺฐนินฺตฺเตหํ ภูณฺชติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสณฺจิจฺจ อสคฺติยา อชานนุคฺสฺส คิตานสฺส
อาปทาสฺส อุมฺมคฺคกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํ ๑

[๘๕๕] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา ภคฺเชสุ วิหริติ สํสํวารคิเว

เภสัณทวาเน มิกทาเย ๖ เตน ไช ปน สมนเยน ภิกขุ โภกนเท
 ปาสาเท สามีเสน หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคณฺหนตฺติ ๖ มนุสฺสํ
 อชฺชฌายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺขยปฺตฺติยา
 สามีเสน หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคเหสฺสํนฺติ เสงฺยถาปํ คิหิ
 กามโภคิโนติ ๖ อสฺสํโสสุ ไช ภิกขุ เตสํ มนุสฺสํชานํ อชฺชฌายนฺตํ
 ชยฺยนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๖ เย เต ภิกขุ อปฺปมฺมจฺฉา ๖ เป ๖ เต
 อชฺชฌายนฺติ ชยฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกขุ สามีเสน
 หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคเหสฺสํนฺตํ ๖ เป ๖ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
 ภิกขุ สามีเสน หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคณฺหนตฺติ ๖ สจฺจํ
 ภคฺวาติ ๖ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมช-
 ปรุสฺสา สามีเสน หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคเหสฺสํนฺติ เนคํ ภิกฺขเว
 อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ๖ เป ๖
 เอยฺยจฺ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยถ น สามีเสน
 หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคเหสฺสํนฺตํ สิกฺขา กรณฺยา ๖

น สามีเสน หตุเถน ปานียถาถโก ปฏิกุคเหตฺพุทฺโธ ๖ โย
 อนาทริยํ ปฏิจฺจ สามีเสน หตุเถน ปานียถาถกัม ปฏิกุคณฺหาติ
 อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๖

อนาปคฺติ อสฺสณฺจิจฺจ อสฺสคฺยา อชานนฺตสฺส คิถานสฺส
 โรจิสฺสํมิตฺติ วา โรจาเปสฺสํมิตฺติ วา ปฏิกุคณฺหาติ อาปทาสุ
 อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๖

๔๕๖] เสด็จยกคณะ สรรพสุวิโค สมตฺตัส โภชนปฏิจังยุตฺตา ๕๕๗

[๔๕๖] เคน สมเณ พุทฺโธ ภควา ภคฺเชสุ จิหฺรติ สํสุมารคิเร
เภตฺถพาวเน มิคฺทาเย ฯ เคน โห ปน สมเณ ภิกฺขุ โลกนฺเท
ปาสาเท สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทสนฺติ ฯ มนุสฺสา
อฺยุตฺตมานุติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณเภา สกฺขยปฺตติยา
สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทสนฺตฺติ เสดยฺยถาบี คิหิ
กามภคิโนติ ฯ อสฺสสํ โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อฺยุตฺตมานุตาณํ
ขียนฺตนาณํ วิปาเจนฺตนาณํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปมฺจฺญา ฯ เป ฯ เต
อฺยุตฺตมานุติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ สํสิตฺถกํ
ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทสนฺตฺติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทสนฺตฺติ เนตํ ภิกฺขเว
อปฺปสํนฺนํ วา ปสาทาย ปสํนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เป ฯ
เอวเมว ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถา น สํสิตฺถกํ
ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทสนฺตฺติ สิกฺขา ภรณียา ฯ

น สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทตฺตพฺพํ ฯ โย อนาทริย
ปฏิจฺจ สํสิตฺถกํ ปตฺตโชนํ อนุตฺตมเร ฌทฺเทติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสคฺคิยา อชานนฺตสฺส คิธานสฺส
อฺยุตฺตริตฺวา วา ภินฺทิตฺวา วา ปฏิกฺคเห วา นหฺริตฺวา ฌทฺเทติ
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

โสฬส ฐมมเทศนาปฏิสัยคุตา

[๔๕๗] ตาวตถัณิทานํ ฯ เตน โห ปน สัมเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ฉตฺตปานิษฐ์ ฐมมํ เทเสณฺติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
 อฺชฺชฌายนฺติ ฐึยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ฉตฺต-
 ปานิษฐ์ ฐมมํ เทเสตฺถนคฺคิ ๑ เป ฯ สจฺจํ ภิรฺรํ คฺคิเยน ภิกฺขเว ฉตฺต-
 ปานิษฐ์ ฐมมํ เทเสถาติ ๑ สจฺจํ ภคฺวาติ ๑ จิครหิ พุทฺโธ ภคฺวา
 กถํ หิ นาม คฺคิเยน โมชปฺริสา ฉตฺตปานิษฐ์ ฐมมํ เทเสตฺถน นคฺ
 โมชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํนํ ปสํนํ วา ภิยฺโยภาวาย
 ๑ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตํเสยฺยาถ น
 ฉตฺตปานิษฐ์ ฐมมํ เทเสตฺถนคฺคิ สิกฺขา กรณียา ๑ เหวณฺจทํ
 ภคฺวาติ ภิกฺขุ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๕๘] เตน โห ปน สัมเยน ภิกฺขุ ฉตฺตปานิษฐ์ คิถานษฐ์
 ฐมมํ เทเสตฺถํ กุกฺกจฺจายนฺติ ๑ มนุสฺสํ อฺชฺชฌายนฺติ ฐึยนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺนา สกฺกยปฺคฺติยา ฉตฺตปานิษฐ์
 คิถานษฐ์ ฐมมํ น เทเสตฺถนคฺคิ ๑ อตฺถสํ โห ภิกฺขุ เต
 มนุสฺสํ อฺชฺชฌายนฺตํ ฐึยนฺตํ วิปาเจนฺตํ ๑ อถ โห เต
 ภิกฺขุ ภคฺวาติ เอตมคฺคิ อาโรเจตฺถ ๑ อถ โห ภคฺวา เอตมคฺคิ
 นิททาเน เอตมคฺคิ ปกรเณ ฐมมํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 อนฺชานามิ ภิกฺขเว ฉตฺตปานิษฐ์ คิถานษฐ์ ฐมมํ เทเสตฺถํ เหวณฺจ

๑ เขยฺยเยน เทเสตฺถนคฺคิ ปจฺนติ ๑ เหว สัพพคฺคิ ภาตพฺพํ ๑

๔๕๘] เสวียนกณฺเฑ สຸຣຸສຸຣຸວຸໂຕ ໂສພສ ຫມຸມເທສະນາປຣິສຸຍຸຕຸຕາ ໕໕໘

ປນ ກິກຸຂເວ ອີມໍ ສິກຸຂາປທໍ ອຸທຸທິເສຍຸຍາຄ ນ ຄຕຸຕປານີສຸສ
ອຄິຕານສຸສ ຫມຸມໍ ເທເສສຸສາມິຕິ ສິກຸຂາ ກວຣ໌ນຢາ ។

ຄຕຸຕໍ ນາມ ຕໍຣິນ ຄຕຸຕານີ ເສຕຈຸຄຕຸຕໍ ກິຕໝຸຂຈຸຄຕຸຕໍ ປຣຸຣຸເຈ-
ຄຕຸຕໍ ມຣຸທທພທຸຂໍ ສຸຕາຄພທຸຂໍ ។ ຫມຸໂມ ນາມ ພຸທຸກາສິໂຕ ສາວກ-
ກາສິໂຕ ວິສິກາສິໂຕ ເທວຕາກາສິໂຕ ອຕຸຕຸປສໝຸທິໂຕ ຫມຸມຸປສໝຸທິໂຕ ។
ເທເສຍຸຍາຕິ ປເທນ ។ ເທເສຕິ ປເທ ປເທ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ។
ອກຸຂຽາຍ ເທເສຕິ ອກຸຂຽກຸຂຽາຍ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ។ ນ
ຄຕຸຕປານີສຸສ ອຄິຕານສຸສ ຫມຸໂມ ເທເສຕພຸໂຟ ។ ໂຍ ອນາທຽຍິ
ປຣິຈຸຈ ຄຕຸຕປານີສຸສ ອຄິຕານສຸສ ຫມຸມໍ ເທເສຕິ ອາປຕຸຕິ
ທຸກຸກຸງສຸສ ។

ອນາປຕຸຕິ ອສໝຸຈິຈຸຈ ອສຕິຍາ ອຮານນຸຕສຸສ ກິຕານສຸສ
ອາປທາສຸ ອຸມຸມຸຕຸຕກສຸສ ອາທິກມຸມິກສຸສາຕິ ។

[໔໕໙] ສາວຕຸຕິນິທານໍ ។ ຕຣນ ໂຂ ປນ ສໍມເຍນ ຄພຸພຸກິຍາ
ກິກຸຂ ທຣຸທປານີສຸສ ຫມຸມໍ ເທເສນຕິ ។ ເປ ។ ນ ທຣຸທປານີສຸສ
ອຄິຕານສຸສ ຫມຸມໍ ເທເສສຸສາມິຕິ ສິກຸຂາ ກວຣ໌ນຢາ ។

ທຣຸໂກ ນາມ ມຮຸຣິມສຸສ ປຸຣິສສຸສ ຈຸຕຸທຸໂໂ ທຣຸໂກ ។ ຕໂຕ
ອຸກຸກຸໂຈ ອທຣຸໂກ ໂອມໂກ ອທຣຸໂກ ។ ນ ທຣຸທປານີສຸສ
ອຄິຕານສຸສ ຫມຸໂມ ເທເສຕພຸໂຟ ។ ໂຍ ອນາທຽຍິ ປຣິຈຸຈ ທຣຸທ-
ປານີສຸສ ອຄິຕານສຸສ ຫມຸມໍ ເທເສຕິ ອາປຕຸຕິ ທຸກຸກຸງສຸສ ។

໓ ບຍໍ ປາໂສ ວິຈາຣຕພຸໂຟ ມາຕິກາຍໍ ອວິຊຸຮມານຕຸຕາ ។

๘๖๔] เสวียนกณเท ปาทูกาวคโค โสฬส รมุเทสนาปฏิสยุดดา ๕๖๓

ปาทุการคโค

[๘๖๒] ส้าวคณิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพพคฺคิยา
ภิกขุ ปาทูการุพฺพหุสฺส รมุํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น ปาทูการุพฺพหุสฺส
อคิตานสฺส รมุํ เทสฺสํสามิํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น ปาทูการุพฺพหุสฺส อคิตานสฺส รมุโม เทสฺสคฺคฺโพ ๑ โย
อนาทรียํ ปฏิจุจ อกฺกนคฺคฺสฺส วา ปฏิมุคฺคฺสฺส วา โอมุคฺคฺสฺส วา
อคิตานสฺส รมุํ เทเสนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺสญฺจุจ อสฺสคฺคิยา อชานนคฺคฺสฺส คิตานสฺส
อาปทาสุ อุมุมคฺคฺกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๖๓] ส้าวคณิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพพคฺคิยา
ภิกขุ อุปาหนารุพฺพหุสฺส รมุํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น อุปาหนารุพฺพหุสฺส
อคิตานสฺส รมุํ เทสฺสํสามิํติ สิกฺขา กรณียา ๑

น อุปาหนารุพฺพหุสฺส อคิตานสฺส รมุโม เทสฺสคฺคฺโพ ๑ โย
อนาทรียํ ปฏิจุจ อกฺกนคฺคฺสฺส วา ปฏิมุคฺคฺสฺส วา โอมุคฺคฺสฺส วา
อคิตานสฺส รมุํ เทเสนฺติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปคฺติ อสฺสญฺจุจ อสฺสคฺคิยา อชานนคฺคฺสฺส คิตานสฺส
อาปทาสุ อุมุมคฺคฺกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสาติ ๑

[๘๖๔] ส้าวคณิทานํ ๑ เตน ไช ปน สัมเยน นพพคฺคิยา
ภิกขุ ยานคคฺคฺสฺส รมุํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น ยานคคฺคฺสฺส อคิตานสฺส
รมุํ เทสฺสํสามิํติ สิกฺขา กรณียา ๑

ยานํ นาม วยุหํ วโถ สกฺกํ สหฺมทานิกา สีวิกา ปาฏุงฺกํ ฯ
 น ยานคตสฺส อคิตานสฺส ชมฺโม เทเสตฺพุโป ฯ โย อนาทรียํ
 ปฏิจฺจ ยานคตสฺส อคิตานสฺส ชมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ
 อนาปตฺติ อตฺตญฺจิจฺจ อตฺติยา อชานนตสฺส คิตานสฺส
 อาปทาสุ อุมฺมตฺตคตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ฯ

[๔๖๕] สํวตฺถุณฺนิทานํ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ สยฺนคตสฺส ชมฺมํ เทเสนฺติ ฯ เป ฯ น สยฺนคตสฺส อคิตานสฺส
 ชมฺมํ เทเสตฺถํมํติ สีกฺขา กรณฺยา ฯ

น สยฺนคตสฺส อคิตานสฺส ชมฺโม เทเสตฺพุโป ฯ โย อนาทรียํ
 ปฏิจฺจ อนตฺมโส ฌมายปฺปํ นิปฺพนสฺส อคิตานสฺส ชมฺมํ เทเสติ
 อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ

อนาปตฺติ อตฺตญฺจิจฺจ อตฺติยา อชานนตสฺส คิตานสฺส
 อาปทาสุ อุมฺมตฺตคตสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํธาติ ฯ

[๔๖๖] สํวตฺถุณฺนิทานํ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ปตฺตตฺติกาเย นิสฺสินสฺส ชมฺมํ เทเสนฺติ ฯ เป ฯ น ปตฺตตฺติกาเย
 นิสฺสินสฺส อคิตานสฺส ชมฺมํ เทเสตฺถํมํติ สีกฺขา กรณฺยา ฯ

น ปตฺตตฺติกาเย นิสฺสินสฺส อคิตานสฺส ชมฺโม เทเสตฺพุโป ฯ
 โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถปตฺตตฺติกาเย วา หุสฺสํปตฺตตฺติกาเย วา
 นิสฺสินสฺส อคิตานสฺส ชมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ

๓ ย. ม. ฌมายปํ ฯ

๘๖๘] เสวียนกนฺตោ ปาหุทวารคฺโค โสฬส ฌมฺมเทสํนาปฏิตํยฺยคฺคา ๕๖๓

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจฺจ อสฺตียา อชานนคฺคํ คิถานคฺคํ
อาปทาสฺ อุมฺมคฺคคฺคํ อาทิกมฺมิกคฺคํ ๑

[๘๖๙] สํวคฺคํนิทานํ ๑ เตน โห ปน สํเยน จพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
เวจิตคฺคํคฺคํ ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น เวจิตคฺคํคฺคํ อคิถานคฺคํ
ฌมฺมํ เทเสคฺคํคฺคํ สิกฺขา กรณียา ๑

เวจิตคฺคํคฺคํ นาม เกสํคฺคํ น ทสฺสํเปคฺคา เวจิตฺโต โหติ ๑
น เวจิตคฺคํคฺคํ อคิถานคฺคํ ฌมฺโม เทเสคฺคํคฺคํ ๑ โย อนาทริยํ
ปฏิจฺจ เวจิตคฺคํคฺคํ อคิถานคฺคํ ฌมฺมํ เทเสติ อาปคฺติ ทุคฺคกฺคํ ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจฺจ อสฺตียา อชานนคฺคํ คิถานคฺคํ
เกสํคฺคํ วิวราเปคฺคา เทเสติ อาปทาสฺ อุมฺมคฺคคฺคํ อาทิก-
มฺมิกคฺคํ ๑

[๘๗๐] สํวคฺคํนิทานํ ๑ เตน โห ปน สํเยน จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ โอคฺคณฺจิตคฺคํคฺคํ ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น โอคฺคณฺจิตคฺคํคฺคํ
อคิถานคฺคํ ฌมฺมํ เทเสคฺคํคฺคํ สิกฺขา กรณียา ๑

โอคฺคณฺจิตคฺคํคฺคํ นาม คฺคํคฺคํ ปารุโธ อจฺจุจฺติ ๑ น โอคฺคณฺจิต-
คฺคํคฺคํ อคิถานคฺคํ ฌมฺโม เทเสคฺคํคฺคํ ๑ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจ
โอคฺคณฺจิตคฺคํคฺคํ อคิถานคฺคํ ฌมฺมํ เทเสติ อาปคฺติ ทุคฺคกฺคํ ๑

อนาปคฺติ อสฺมจฺจุจฺจ อสฺตียา อชานนคฺคํ คิถานคฺคํ คฺคํ
วิวราเปคฺคา เทเสติ อาปทาสฺ อุมฺมคฺคคฺคํ อาทิกมฺมิกคฺคํ ๑

[๘๗๑] สํวคฺคํนิทานํ ๑ เตน โห ปน สํเยน จพฺพคฺคิยา

ภิกขุ ฌมายํ นิสฺสํกัฏฺฐา อาสเน นิสฺสนฺตํ ฌมํ เทเสนฺติ ฯ เป ฯ
 น ฌมายํ นิสฺสํกัฏฺฐา อาสเน นิสฺสนฺตํ อภิธานสฺส ฌมํ เทเสตฺถํสํมัตติ
 สิกฺขา ภวณฺเีย ฯ

น ฌมายํ นิสฺสํกัฏฺฐา อาสเน นิสฺสนฺตํ อภิธานสฺส ฌมโม
 เทเสตฺถํโพ ฯ โย อนาทริยํ ปฏิจฺจุ ฌมายํ นิสฺสํกัฏฺฐา อาสเน
 นิสฺสนฺตํ อภิธานสฺส ฌมํ เทเสติ อาปคฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปคฺติ อสฺสจฺจุจ อสฺสคิยา อชานนฺตสฺส คิธานสฺส
 อาปทาสฺส อุมมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสํสํคิ ฯ

[๘๗๐] สํวตฺถํนินฺทํ ฯ เตน โห ปน สมฺเยน นพฺพคฺคิยา
 ภิกขุ นฺเิจ อาสเน นิสฺสํกัฏฺฐา อฺจุเจ อาสเน นิสฺสนฺตํ ฌมํ
 เทเสนฺติ ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปํจฺจํ ฯ เป ฯ เต อฺฐฌายนฺติ
 ฌยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกขุ นฺเิจ อาสเน
 นิสฺสํกัฏฺฐา อฺจุเจ อาสเน นิสฺสนฺตํ ฌมํ เทเสตฺถํสํคิ ฯ เป ฯ
 สจฺจํ กิร ตฺวเมห ภิกฺขเว นฺเิจ อาสเน นิสฺสํกัฏฺฐา อฺจุเจ อาสเน
 นิสฺสนฺตํ ฌมํ เทเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม ตฺวเมห โมชปฺริสา นฺเิจ อาสเน นิสฺสํกัฏฺฐา
 อฺจุเจ อาสเน นิสฺสนฺตํ ฌมํ เทเสตฺถํสํ เหนํ โมชปฺริสา
 อปฺปสฺสํนํ วา ปสฺสํทาย ปสฺสํนํ วา ภูยฺโยภาวาย ฯ เป ฯ
 วิครหิตฺวา ฌมํ กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ ฯ

๘๗๑] เสวียนกณฺเท ปาทกาวคฺโค โสฬส ชมฺมเทสนาปฏิยฺยคฺคา ๕๖๕

[๘๗๑] ภูตปุพฺพํ ภิกฺขเว พาราณสียํ อณฺณตฺรสุตํ ฌวณฺตํ
ปฺชาปติ คพฺภินํ อโหสี ๑ อถ โข ภิกฺขเว ํสา ฌวณฺตํ^๒ ตํ ฌวณฺ
เอตทวโจ คพฺภินิมฺหิ อยฺยปฺคฺคํ อิจฺฉามิ อมฺพํ ชาติคฺคฺคํ ๑ นคฺคิ
อมฺโพ อกาโต อมฺพสุตํ ๑ สเจ น ตมฺภิสํสามิ มวิสุตํมํติ ๑
เตน โข ปน ํสมเยน รณฺโณ อมฺโพ ชฺวณฺโต โหติ ๑ อถ โข
ภิกฺขเว โส ฌวณฺตํ เยน โส อมฺโพ เตนปสงฺกมิมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
ตํ อมฺพํ อภิวํชิตฺวา นิสฺสํ โน อจฺฉิ ๑ อถ โข ภิกฺขเว ราชา ปุโรหิตฺเตน
พฺรหฺมณฺเณน สํหํ ํเยน โส อมฺโพ เตนปสงฺกมิมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
อฺจุเจ อาสเน นิสฺสํทิตฺวา มนคํ ปฺริยาปฺนํติ ๑ อถ โข ภิกฺขเว
คตฺสํ ฌวณฺตํ เอตทโหสี ยาว อชฺหมํโก อยํ ราชา ยตฺร
หิ นาม อฺจุเจ อาสเน นิสฺสํทิตฺวา มนคํ ปฺริยาปฺนํติสุตํ อยญฺ
พฺรหฺมณฺเณน อชฺหมํโก ยตฺร หิ นาม นํเจ อาสเน นิสฺสํทิตฺวา
อฺจุเจ อาสเน นิสฺสํนํสํ มนคํ วาเจตฺสํติ อหณฺจมฺหิ อชฺหมํโก
โยหํ อคฺคิยา การณํ รณฺโณ อมฺพํ อวทฺรํมิมิ สํพฺพมิมิ ๑
ปฺริคคฺคํ ๑ คคฺคเณว ปฺริปติ ๑

อุโก อคฺคํ น ํชานนฺติ อุโก ชมฺมํ น ปสงฺสเว
โย จายํ มนคํ วาเจติ โย จาชฺหมเมว ํชัยติ ๑
สํถํ โอทโน ภคฺคโต สํจิมํสํปเสจโน
คตฺมา ชมฺเม น วคฺคามิ ชมฺโม อวิเยภิ วณฺณนิโต ๑

๑ ย. ม. ฉาปภตฺสํ ๑ ๒ ย. ม. ฉาปภํ ๑

จิรตุฏฺฐํ ทํ ชนตาภํ ยสฺสตาภญฺจ พฺรหฺมาหุมน
 ยา วุตฺตติ วิณีปาเตน อหฺมมฺจเรเนน วา ฯ
 ปรีพฺพช มหาพฺรหฺม ปจฺจนตฺตณฺเณปปี ปาณินโน ฯ
 มา ทํ อหฺมโม อจฺจวิโต อสฺมา กุมฺภมฺหิวนาภิทาติ ฯ

[๘๗๒] ตทาสี เม ภิกฺขเว อมฺนาปา นีเจ อาสฺเน นิสฺสํทิตฺวา
 อฺจุเจ อาสฺเน นิสฺสนฺตฺส มนฺตํ วาเจตฺถํ กิมนฺตํ ปน เอตฺรทึ น
 อมฺนาปา ภวิสฺสํทิตฺ นีเจ อาสฺเน นิสฺสํทิตฺวา อฺจุเจ อาสฺเน นิสฺสนฺตฺส
 รมฺมํ เทเสตฺถํ เนตฺถํ ภิกฺขเว อปฺปสฺสนฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺสนฺนํ
 วา ภียโยภาวาย ฯ เป ฯ เอตฺตญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุตฺตฺธิเสยฺยถ น นีเจ อาสฺเน นิสฺสํทิตฺวา อฺจุเจ อาสฺเน นิสฺสนฺตฺส
 อคิตานตฺส รมฺมํ เทเสตฺถํสํมํติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น นีเจ อาสฺเน นิสฺสํทิตฺวา อฺจุเจ อาสฺเน นิสฺสนฺตฺส อคิตานตฺส
 รมฺโม เทเสตฺถํพุโ ๑ โย อนาทริยํ ปฏฺิจฺจ นีเจ อาสฺเน นิสฺสํทิตฺวา
 อฺจุเจ อาสฺเน นิสฺสนฺตฺส อคิตานตฺส รมฺมํ เทเสตฺถํ อาปตฺติ
 ทุกฺกฏตฺส ๑

อนาปตฺติ อตฺตญฺจ ๑ อตฺติยา อชานนตฺส คิตานตฺส
 อาปทาตฺถํ อหฺมมตฺตกตฺส อาทิกมฺมิกตฺสํสาติ ๑

[๘๗๓] สํวตฺถุณฺนิทานํ ๑ เตน โห ปน สมฺเยน ทพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ จิตา นิสฺสนฺตฺส รมฺมํ เทเสนฺติ ๑ เป ฯ น จิโต นิสฺสนฺตฺส
 อคิตานตฺส รมฺมํ เทเสตฺถํสํมํติ สิกฺขา กรณียา ๑

៧៧៥] ឆេធិយកណ្តេ ឧបាសក្កោ ឆេធិយ ឆម្ពតេស្តាប្បិទ្ធិយុត្តា ៥៧

ន ឆិគេន ឆិទ្ធិនុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគុវិ ។ ឆិ
ឆនាឆរិយំ ឆប្បិទ្ធិ ឆិគោ ឆិទ្ធិនុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគិ ឆាបគុតិ
តុក្កុវ្យុត្ត ។

ឆនាបគុតិ ឆឆេធិឆិទ្ធិ ឆឆេធិគិ ឆឆានុត្ត ឆិគានុត្ត
ឆាបគាសុ ឆម្ពតុក្កុត្ត ឆាឆិកម្ពឆិកុត្តាឆិ ។

[៧៧៥] ឆាវគុត្តិកា ។ ឆេន ឆិ ឆេន ឆម្ព ឆេធិគុវិ
ឆិកុវ្យុ ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគិ ។ ឆេ
ន ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព
ឆេធិគុត្តាឆិ ឆិកុវ្យុ ឆេធិគិ ។

ន ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព
ឆេធិគុវិ ។ ឆិ ឆនាឆរិយំ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ
ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគិ ឆាបគុតិ តុក្កុវ្យុត្ត ។

ឆនាបគុតិ ឆឆេធិឆិទ្ធិ ឆឆេធិគិ ឆឆានុត្ត ឆិគានុត្ត
ឆាបគាសុ ឆម្ពតុក្កុត្ត ឆាឆិកម្ពឆិកុត្តាឆិ ។

[៧៧៥] ឆាវគុត្តិកា ។ ឆេន ឆិ ឆេន ឆម្ព ឆេធិគុវិ
ឆិកុវ្យុ ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគិ ។ ឆេ
ន ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព
ឆេធិគុត្តាឆិ ឆិកុវ្យុ ឆេធិគិ ។

ន ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆប្បិទ្ធិ ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព
ឆេធិគុវិ ។ ឆិ ឆនាឆរិយំ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ ឆប្បិទ្ធិ
ឆិគានុត្ត ឆិគានុត្ត ឆម្ព ឆេធិគិ ឆាបគុតិ តុក្កុវ្យុត្ត ។

๗๗๘] เสด็จยกณูเท ปาทูกาวคโค ตโย ปกิตฺตณกา ๕๖๘

อนาปคฺติ อตฺตณฺจิจฺจุ อตฺตคฺยา อชานนุคตฺต คิตฺตณฺตฺต
อปฺหริเต กโค หริคํ โอบุคฺคริ อาปทาสุ อุมฺมคฺคตฺต อาทิ-
กมฺมิกตฺตคฺติ ฯ

[๗๗๘] เตน สมนฺเนน พุทฺโธ ภคฺวา สํวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิตฺตํกตฺต อารามे ฯ เตน โธ ปน สมนฺเนน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ ปตฺตํสํวมฺมํ เขพฺพมฺมํ กโรนฺติ ฯ มนุสฺสํ
อฺชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมนฺเนน สกฺขยปฺปคฺติยา
อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ ปตฺตํสํวมฺมํ เขพฺพมฺมํ กโรตฺตํนฺติ เสยฺยถาปํ คีทํ
กามภิกฺโขนฺติ ฯ อตฺตํสํสํ โธ ภิกฺขุ เคสํ มนุสฺสํนํ อฺชฺชฌายนฺตานํ
ชฺชยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปํจฺจุรา ฯ เป ฯ เต
อฺชฺชฌายนฺติ ชฺชยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ ปตฺตํสํวมฺมํ เขพฺพมฺมํ กโรตฺตํนฺตํคฺติ ฯ เป ฯ สจฺจํ
กิริ ตุมฺเห ภิกฺขเว อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ ปตฺตํสํวมฺมํ เขพฺพมฺมํ กโรถาติ ฯ
สจฺจํ ภคฺวาติ ฯ วิคฺครหิ พุทฺโธ ภคฺวา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
โมชฺชปฺริสา อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ ปตฺตํสํวมฺมํ เขพฺพมฺมํ กโรตฺตํนฺตํ
โมชฺชปฺริสา อปฺปสํนฺนํ วา ปสํทาย ปสํนฺนํ วา ภิกฺขโวยวาย
 ฯ เป ฯ เอวฺมจฺ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยถา น อุกฺเก
อจฺจุจารํ วา ปตฺตํสํ วา เขพฺมํ วา กโรตฺตํมํคฺติ สิกฺขา กรณฺตํยา ฯ
เอวฺมจฺกํ ภคฺวตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณคฺคํ โหติ ฯ

[๗๗๘] เตน โธ ปน สมนฺเนน คิตฺตนา ภิกฺขุ อุกฺเก อจฺจุจารมฺมํ

อธิกรณสมถา ฐมา

[๘๘๐] อิมะ โห ปรายสมฺมโต สํคฺค อธิกรณสมถา ฐมา อุกฺกเทสํ
ธาคฺคจฺจนฺติ ฯ อูปฺปนฺนูปฺปนฺนํ อธิกรณํ สํมถาย วูปฺสมาย สํมฺมฺชา-
วฺนโย ทาทพฺโพ สติวฺนโย ทาทพฺโพ อมฺพฺห วฺนโย ทาทพฺโพ ปฺริญฺณาย
กาเรตพฺพํ เขภฺยฺยสํกํ คตฺถํ ปาณียสํกํ ทิณฺณคฺคการโกติ ฯ

อุทฺทฺธิจฺจํ โห อายสมฺมโต สํคฺค อธิกรณสมถา ฐมา ฯ
คฺคถายสมฺมเต ปฺจฺจนํ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสฺสา ทฺติยมฺมี ปฺจฺจนํ
กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสฺสา ทฺติยมฺมี ปฺจฺจนํ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสฺสา ปฺริ-
สฺสฺสฺสคฺคถายสมฺมโต คตฺถมา คฺคณฺทํ ฯ เอวเมตํ ชารยามีติ ฯ

อธิกรณสมถา ฐมา นิฏฺฐิตา ฯ

[๘๘๑] อุทฺทฺธิจฺจํ โห อายสมฺมโต นิทานํ อุทฺทฺธิจฺจํ จตฺตาโร
ปาราชิกา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ เทรสํ สงฺฆาติเสสา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ
เทว อนฺนิคา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ คิํสํ นิสฺสํคฺคิยา ปาจิตฺติยา ฐมา
อุทฺทฺธิจฺจํ เทวณฺนุติ ปาจิตฺติยา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ จตฺตาโร ปาฏิ-
เทสนียา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ เสขิยา ฐมา อุทฺทฺธิจฺจํ สํคฺค
อธิกรณสมถา ฐมา ฯ เอตฺถกํ คตฺถํ ภควโต สุตฺตาคคํ สุตฺต-
ปฺริยาปนฺนํ อนฺนทฺตมฺมาลํ อุกฺกเทสํ ธาคฺคจฺจนฺติ ฯ คคฺค สํพฺเพเทว
สมฺคฺคเคหิ สมฺโมทมาเนหิ อวิทมาเนหิ สิกฺขิตพฺพนฺติ ฯ

มหาวิภังโก นิฏฺฐิตो ฯ

ปทภาษณีนานุกรโม

อกฏานุกรโม	ปพฺพ	๖๗๐	องฺเก	๔๓๘
อกคิ	”	๓๓๐	”	๘๕
อกาลจิวรี	”	๓๔	”	๓๘
อคุคัพพี	”	๓๕๕	”	๒๓๔
อคุคพฺพจฺพนาย	”	๓๘๘	”	๒๖๓
อคิตาโน	”	๔๗๒, ๕๑๘, ๗๘๓	”	๓๐๗, ๓๔๒, ๕๒๔
อจุจายิกา กรณैया	”	๗๔๘	”	๔๘๖
อจุเจกจิวรี	”	๓๖๒	”	๓๔๒
อจุณาเทศฺสามิ	”	๖๓	”	๔๖
อจุณาเทหิ	”	”	”	๔๗
อจุณินฺทาเปยฺย	”	๓๕๐	”	๓๓๐
อจุณินฺทเทยฺย	”	”	”	”
อจุณินฺจิวโร	”	๕๕	”	๓๘
อเจตโก	”	๕๒๘	”	๓๔๘
อชราตา ปจวี	”	๓๕๐	”	๒๓๐
อชฺฌมาราโม	”	๗๔๓	”	๔๘๓
อชฺฌมาวสโก	”	”	”	”
อชฺฌโมกกาโส	”	๒๘	”	๓๕

อณฺณคฺขร	ปพฺพเพ	๓๒	อํกุเก	๓๐
อณฺณคฺขร วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคฺเคน	„	๓๐๓	„	๒๐๖
อณฺณจาทโก	„	๓๖๒	„	๒๓๘
อณฺณาคพฺพ	„	๖๘๓	„	๔๕๓
อณฺณาคิกา	„	๔๓	„	๒๕
อฏฺโฏ	„	๓๗	„	๓๒
อฏฺฐิ	„	๗๕๒	„	๔๘๘
อติวิคฺคํ	„	๕๐๓	„	๓๒๘
อติเรกจํวํ	„	๓	„	๓
อติเรกปคฺโค	„	๓๓๘	„	๓๐๓
อตุฏฺฐคเต สฺริเย	„	๔๖๒	„	๒๗๖
อทิฏฺฐิ	„	๓๗๕	„	๓๕๕
อทินฺนํ	„	๕๒๔	„	๓๔๕
อตุฏฺธานคฺคณตฺมโย	„	๔๘๓, ๖๓๖	„	๓๓๔, ๔๐๒
อตุฏฺธานคฺคปฏฺธิปฺนฺนตฺถ	„	๘๘	„	๘๓
อโศคามินิ	„	๔๕๘	„	๒๘๖
อนติวิคฺคํ	„	๕๐๓	„	๓๒๘
อนคฺคตฺมโน	„	๓๕๐	„	๓๓๐
อนคฺคตฺตวํ	„	๗๘๒	„	๕๓๖
อนคฺคตฺตเว	„	๓๖๖	„	๓๔๗

ปทภาษณยานุกกโม

๕๗๕

อนนุวญจว	ปพเพ ๒๗๖	ปจเก ๓๘๒
อนนุวญจมาต	” ๖๘๐	” ๔๕๖
อนาทรีย	” ๕๘๓	” ๓๘๓
อนาธา	” ๘๓	” ๖๘
อนาปตติ	” ๘. ๓๓	” ๕. ๓๖
อนาปุจณ วา คจฺเจยฺย	” ๓๗๖	” ๒๔๕
อนิกฺขนฺตราชเก	” ๗๓๕	” ๔๘๗
อนิกฺคตฺรตเน	” ”	” ”
อนิมฺมตฺโต	” ๗๘๓	” ๕๒๔
อนินิ	” ๕๗๒	” ๓๘๐
อนนุทฺธเญย	” ๗๐๔	” ๔๖๓
อนนุชช	” ๓๘๔	” ๒๕๓
อนนุท	” ๒๘๖	” ๓๘๒
อนนุสํมุนโน	” ๒๘๕	” ๓๘๓
อนนุพฺยณฺชน	” ๒๘๖	” ๓๘๒
อปจฺจุทฺธารก	” ๖๒๔	” ๔๐๗
อปตฺโต	” ๓๓๘	” ๓๐๔
อปนินาเปยฺย	” ๖๒๘	” ๔๓๐
อปนินเชยฺย	” ”	” ”
อปฺปฏิสํวทิต	” ๗๘๖	” ๕๒๘

อปฺปฏิสัทธิโต	ปพฺพ ๗๓๕	อญฺเฏ ๔๘๗
อปฺปวาริโต	„ ๓๕๘	„ ๓๓๘
อปฺปสทฺโท	„ ๘๑๒	„ ๕๓๗
อปฺปหริเต	„ ๓๘๘	„ ๒๖๓
อปฺปนฺนโนกาโส ปตฺโต	„ ๓๓๓	„ ๓๓๐
อภินิพฺพชฺชเยย	„ ๓๘๔	„ ๒๕๘
อภินิสฺสํเทยฺย	„ „	„ „
อภิญฺจํ ปวฺวาเรยฺย	„ ๕๘	„ ๔๓
อมุคํ	„ ๓๗๕	„ ๓๕๕
อมฺมุตํ	„ ๗๐๔	„ ๔๖๓
อโย คตฺถ สํมัจฺฉิ	„ ๔๘๗	„ ๓๒๖
อวคณฺหการกํ	„ ๘๔๖	„ ๕๕๒
อวิญฺเฒาํ	„ ๓๗๕	„ ๓๕๕
อวิสฺสํชฺเชตฺถวา	„ ๘๘	„ ๗๔
อสนฺเต หารเก	„ ๘๘	„ ๘๓
อสนฺโต ภิกฺขุ	„ ๗๔๘	„ ๔๘๖
อสนฺมโต	„ ๔๐๘	„ ๒๖๘
อสุสฺสํ	„ ๓๗๕	„ ๓๕๕
อสุโส	„ ๕๖๔	„ ๓๗๕
อากงฺขมาเนน	„ ๓๕	„ ๓๘

ปทภาษณีนยานุกกโม

๕๗๗

อาภงฺขมาโน	ปพฺพ ๑๖๖	อภฺงเก ๓๔๗
อาทาทพฺพ	” ๖๒๐	” ๔๐๕
อามิสฺสํมุกโก	” ๖๗๐	” ๔๓๘
อามิสฺสเหตุ	” ๔๓๕	” ๒๘๒
อาरणฺณกํ	” ๑๖๖	” ๓๔๖
อาरणฺณกํ เสนาสนํ	” ๗๘๖	” ๕๒๘
อาราโม	” ๒๕	” ๓๔
อาโรเจยฺย	” ๓๐๘	” ๒๑๒
อาโลกสฺสนุธิปรกมฺมาย	” ๓๘๘	” ๒๖๓
อาวสฺสกปฺปณฺโท	” ๔๗๒	” ๓๐๗
อาวูธํ	” ๘๖๓	” ๕๖๐
อาสํทนาเปกฺโข	” ๕๐๕	” ๓๓๓
อาหฺจุปาทกํ ปิฬํ	” ๓๘๔	” ๒๕๘
อาหฺจุปาทโก มณฺโโจ	” ”	” ”
อาหาโร	” ๕๒๔	” ๓๔๕
อินฺทขัณฺฑํ อตฺถิกกาเมยฺย	” ๗๓๕	” ๔๘๗
อินฺทขัณฺโธ	” ”	” ”
อิมินา จีวรเจตฺยาปนฺน	” ๖๓	” ๔๖
อิสฺสํสาโส	” ๖๓๑	” ๔๓๒
อุกฺกฏฺฐํ กมฺมํ	” ๓๘๐	” ๑๖๕

อุกุกฏฐิ โคตุคิ	ปพฺพ ๓๘๘	อังก ๓๖๕
อุกุกฏฐิ นามิ	,, ๓๘๘	,, ,,
อุกุกฏฐิ ถึงคิ	,, ๓๘๙	,, ๓๖๖
อุกุกฏฐิ ติปปี	,, ๓๘๙	,, ,,
อุกุกฏฐิ ชาติ	,, ๓๘๗	,, ๓๖๔
อุกุกฏฐิ อุกโกโส	,, ๓๘๖	,, ๓๖๖
อุกุกฏฐิ อวาพาโ	,, ๓๘๖	,, ,,
อุกุกฏฐิ ปตฺโต	,, ๓๘๘	,, ๓๐๓
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๔๒๔	,, ๕๔๓
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๔๐๘	,, ๕๓๕
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๓๐๖	,, ๘๓
อุกุกฏฐิ ภา	,, ,,	,, ,,
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๘๓๐	,, ๕๓๖
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๓๗๐	,, ๒๔๓
อุกุกฏฐิ ภา ปกุกเมย	,, ๗๒๐	,, ๔๗๓
อุกุกฏฐิ ภา	,, ๖๓๖	,, ๔๐๒
อุกุกฏฐิ ภา ปกุกจวาจา	,, ๓๐๓	,, ๒๐๖
อุกุกฏฐิ ภา ปกุกคิ	,, ๒๕๓	,, ๓๘๕
อุกุกฏฐิ ภา ปกุกโม	,, ๓๐๗	,, ๒๓๓
อุกุกฏฐิ ภา ปกุกโม	,, ๕๘๗	,, ๓๘๘

ปทภาษณียานุกถโม

๕๗๘

อุทฺทิสฺสํมาเน	ปพฺเพ ๖๘๖. ๖๘๐	ปิฎเก ๔๕๓. ๔๕๖
อุทฺทคามินิ	” ๔๕๘	” ๒๘๖
อุปกตํ	” ๔๘๖	” ๓๒๕
อุปฏฺฐาเปยฺย	” ๖๗๗	” ๔๔๖
อุปนิทฺธิคฺคํ	” ๓๐๖	” ๘๓
อุปฺปชฺเชยฺย	” ๓๔	” ๓๘
อุปฺปชฺเชยฺยํ	” ๘๘	” ๘๓
อุปฺปทาเปยฺย	” ๖๗๗	” ๔๔๖
อุปฺปวตฺตํ	” ๓๖๖	” ๓๔๖
อุปฺปตฺตํกมิตฺวา	” ๖๓. ๔๓๓	” ๔๖. ๒๗๘
อุปฺปตฺตํคิ ทิฏฺฐเจยฺย	” ๗๓๒	” ๔๖๘
อุพฺพทตฺตํ กจิเน	” ๓	” ๓
อุภินฺนํ	” ๖๗	” ๕๓
อุโก ว สฺนตา เถเกน	” ”	” ๕๒
อุยฺยตฺตา เสนา	” ๕๖๔	” ๓๗๕
อุยฺโยชฺเชยฺย	” ๕๓๒	” ๓๕๓
อุยฺโยชิตํ	” ๕๗๒	” ๓๘๐
อุณฺณพฺพททโน ปคฺโค	” ๓๓๓	” ๓๓๐
อุณฺณวตฺตทวตฺตํ	” ๖๕๓	” ๔๒๔
อุณฺณตฺตํ ปาริปริยา	” ๓๖	” ๓๘

เขกกุตตัสส อุกุโทติโต	ปพเพ	๑๖	อังก	๑๒
เขกกุตตัสส นิเวสน์	„	๑๕	„	๑๓
เฮโก เฮกาย	„	๔๖๗. ๕๔๔	„	๓๐๓. ๓๖๐
เฮตเทว ปจฺจุยํ กิริตฺวา อนนฺณํ	„	๓๘๔. ๕๓๒	„	๒๕๓. ๓๕๓
เฮวรุปํ วา เฮวรุปํ วา	„	๖๓	„	๔๗
เฮวรุปานิ	„	๕๑๘	„	๓๔๒
เฮวํ วเทยฺย	„	๔๓๖	„	๒๘๒
โอกุขิตฺตจกฺขุ	„	๘๐๖	„	๕๓๔
โอกุณฺจิตฺตํ	„	๘๖๘	„	๕๖๓
โอกุณฺจิต	„	๘๒๒	„	๕๔๐
โอมโก ปตฺโต	„	๑๑๘	„	๓๐๔
โอมสฺวาโท	„	๑๘๖	„	๓๖๔
โอเรน ฌณฺณํ วสฺสํ	„	๘๘	„	๗๔
โอเรนทฺตมาตํ	„	๖๑๖	„	๔๐๒
โอวเทยฺย	„	๔๐๘. ๔๒๖	„	๒๖๘. ๒๗๖
กณฺฑุปฺปิฏกํ	„	๗๖๘	„	๕๐๗
กคํ	„	๑๓๐	„	๘๕
กตาคคํ	„	„	„	„
กตฺติกเตมาตฺติปฺปณฺณํ	„	๑๖๒	„	๑๔๒
กตฺติกปฺปณฺณํ	„	๑๖๖	„	๑๔๖

ปทภาษณีนยานุกุโม

๕๙๓

กตฺทโม	ปพฺพ	๖๒๐	ขงฺเก	๔๐๕
กปฺมียิ	„	๓๐๖	„	๘๓
กมุสมฺโย	„	๖๓๖	„	๔๐๒
กยวิกุกยิ	„	๓๓๔	„	๘๘
กตฺยาณกมุยคิ อฺปาทาย	„	๖๓	„	๔๗
กตฺหชาตานิ	„	๗๓๒	„	๔๖๘
กายปฺปจาทกิ	„	๘๓๔	„	๕๓๗
กายพฺนฺชนิ	„	๖๒๘	„	๔๓๐
การยมาเนน	„	๘๓	„	๖๘
การาเปตฺวา	„	๘๘	„	๗๔
การาเปยฺย	„	๗๕, ๗๕๒	„	๖๔, ๔๘๘
กาพกิ	„	๗๘	„	๖๗
กาพสํมิ	„	๖๒๐	„	๔๐๕
กิเลตฺตปฺปหานิ	„	๓๐๘	„	๒๓๒
กิเลตฺตา	„	๓๘๔	„	๓๖๖
กุกฺกุกฺจํ อฺปทฺเทยฺย	„	๗๐๘	„	๔๖๖
กุกฺกฺโต	„	๓๕๐	„	๓๓๐
กุกฺกฺโต อนตฺตมโน	„	๖๘๖	„	๔๕๘
กุกฺกิ	„	๔๘๖	„	๓๒๕
กุกฺกฺสฺ จาริตฺตํ อปชฺเชยฺย	„	๕๕๒	„	๓๖๖

โกจุณ	ปพฺพ ๓๗๖	ขงฺเก ๒๔๔
ขณาเปยฺย	๖ ๓๕๓	๖ ๒๓๐
ขณฺเอยฺย	๖ ๖	๖ ๖
ขคฺคิโย	๖ ๗๓๕	๖ ๔๗๖
ขนฺธพฺพ	๖ ๓๕๕	๖ ๒๓๓
ขมฺภกโค	๖ ๗๒๐	๖ ๕๔๐
ชาทณฺย	๖ ๕๐๓	๖ ๓๒๘
ชิปฺปเมว กาเรตพฺพ	๖ ๓๕	๖ ๓๘
ชฺยนรณฺม	๖ ๗๒๔	๖ ๔๗๖
ชฺวี	๖ ๕๓๘	๖ ๓๔๒
เชตฺถ	๖ ๒๓	๖ ๓๓
คณโฆณ	๖ ๔๗๓	๖ ๓๓๔
คหปตาน	๖ ๕๕	๖ ๓๗
คหปติ	๖ ๖	๖ ๖
คหปติโก	๖ ๗๓	๖ ๕๘
คาม	๖ ๕๓๒	๖ ๓๕๓
คาม ปวิเสยฺย	๖ ๗๔๗	๖ ๔๘๖
คามนฺตร	๖ ๔๕๓	๖ ๒๘๒
คาโม เขฎฺฐจาโร	๖ ๓๔	๖ ๓๐
คาโม นานฺนุจาโร	๖ ๖	๖ ๓๓

ปทภาษณียานุกถโม

๕๘๓

กิดานตมโย	ปพฺพ ๔๘๓, ๔๘๓	อฏฺเฏ ๓๓๔, ๓๒๐
กิดานา ภิกฺขุณฺ	,, ๔๓๓	,, ๒๗๘
กิดาโน	,, ๕๓๘, ๗๘๓	,, ๓๔๒, ๕๒๔
กิดิธมมารมฺโก	,, ๔๖๓	,, ๓๐๐
โคจรียานํ	,, ๘๓	,, ๖๘
จกฺขุสฺส รโห	,, ๔๖๗	,, ๓๐๓
จาคฺคฺมาตฺสปรจฺยปวารณา	,, ๕๕๗	,, ๓๗๓
จํวรการตมโย	,, ๔๘๓	,, ๓๓๔
จํวรกาลตมโย	,, ๓๖๒	,, ๓๔๓
จํวรเจตานิ	,, ๖๓	,, ๔๖
จํวรทานตมโย	,, ๔๘๓	,, ๓๓๔
จํวรํ	,, ๓	,, ๓
จํวเร วิภนฺตี อปฺปชฺชเยย	,, ๓๕๘	,, ๓๓๘
เจตาเปตฺวา	,, ๖๓	,, ๔๖
เจตาเปยฺย	,, ๓๓๓	,, ๓๓๐
นคฺคํ	,, ๘๕๘	,, ๕๕๘
นพฺพสฺสํ	,, ๘๘	,, ๗๔
นารคฺคปรมํ	,, ๓๖๖	,, ๓๔๗
ชาตฺรปํ	,, ๓๐๖	,, ๘๐
ชาคา ปจฺจํ	,, ๓๕๐	,, ๒๓๐

ชาติ	ปพฺพ	๓๘๗	อญฺเ	๑๖๔
ชาน	๖๖	๕๐๓	๖๖	๒๖๓
ชานาติ	๖๖	๓๗๐. ๓๘๔	๖๖	๓๕๐. ๒๕๓
ชีวตา โวโรเปยฺย	๖๖	๖๓๒	๖๖	๔๓๒
โชติ	๖๖	๖๐๗	๖๖	๓๘๖
ฉาน	๖๖	๓๐๗	๖๖	๒๓๓
ฉาณ	๖๖	๖๖	๖๖	๒๓๒
ชีเตน อธิญฺชาตพฺพ	๖๖	๓๘๗	๖๖	๒๖๓
คณฺเ	๖๖	๖๘๐	๖๖	๔๕๖
คโต เจ อุตฺตริ	๖๖	๕๘	๖๖	๔๒
คโต เจ อุตฺตริ นิฏฺฐิเปยฺย	๖๖	๓๗. ๑๖๒	๖๖	๓๘. ๓๔๓
คโต นีหริตฺวา	๖๖	๔๘๗	๖๖	๓๒๖
คถารุเปสฺ	๖๖	๓๖๖	๖๖	๓๔๗
คถาวาทินา	๖๖	๖๗๐	๖๖	๔๓๘
คณฺตฺวาเยหิ	๖๖	๓๕๔	๖๖	๓๓๓
คโย ปคฺคตฺส จณฺณา	๖๖	๓๓๘	๖๖	๓๐๓
คตฺสคฺคิกํ อุตฺตริเปยฺย	๖๖	๗๐๐	๖๖	๔๖๒
ค	๖๖	๖๗๐	๖๖	๔๓๘
คํ อคฺคิกถามยโต	๖๖	๓	๖๖	๓
คิจฺจวเรน	๖๖	๓๒	๖๖	๘

ปทภาษัณยานุกุโม

๕๗๕

ติโยชนปรม	ปพเพ	๘๘	อจุเ	๘๓
ติรียนุตรณาย	„	๔๕๘	„	๒๘๖
ตุล	„	๗๖๐	„	๕๐๓
เตล	„	๓๔๓	„	๓๒๒
เกยยสตุโ	„	๖๕๕	„	๔๒๖
ทณโ	„	๘๕๘	„	๕๕๘
ทตุวา	„	๗๒๔	„	๔๗๖
ทเทย	„	๕๒๘	„	๓๔๘
ทธิ	„	๕๓๘	„	๓๔๒
ทนุโค	„	๗๕๒	„	๔๘๘
ทวิคฺติปคฺตปุรา	„	๔๘๖	„	๓๒๕
ทวิรคฺตคิรคฺค	„	๕๖๘	„	๓๗๘
เทว ภาคา	„	๘๓	„	๖๘
ทส่าหปรม	„	๓	„	๓
ทส่าหานาคค	„	๑๖๒	„	๑๔๒
ทาเปตุวา	„	๕๓๒	„	๓๕๓
ทิจจ	„	๑๗๕	„	๓๕๕
ทินน	„	๕๒๔	„	๓๔๕
ทุญจุตฺตา อปคฺติ	„	๓๔๓	„	๒๒๖
เทเสย	„ ๓๐๓. ๘๕๘		„ ๒๐๖. ๕๕๘	

ขณฺณกรณํ	ปพฺเพ	๒๔	อฺงเก	๓๔
ขมฺมตฺมโกโค	„	๖๗๐	„	๔๓๘
ขมฺมานาทริยํ	„	๕๘๓	„	๓๘๓
ขมฺมิกํ กมฺมํ	„	๗๑๖	„	๔๗๓
ขมฺโม	„	๒๘๖	„	๓๘๒
น อุกฺขรฺราเปยฺย	„	๓๗๖	„	๒๔๕
นฏฺฐจํวโร	„	๕๕	„	๓๘
นวณฺตี	„	๓๔๓	„	๓๒๒
นวิ	„	๘๓	„	๖๘
นวิ จํวริ	„	๖๒๐	„	๔๐๕
นโว ปคฺคโต	„	๓๓๓	„	๓๓๐
นฺหาเยยฺย	„	๖๓๖	„	๔๐๒
นํนปฺปการกํ	„ ๓๓๐. ๓๓๔		„	๘๔. ๘๘
นํนากุตฺตํ อุกฺโขตฺติโต	„	๓๖	„	๓๒
นํนากุตฺตํ นินเวตฺถํ	„	๓๕	„	๓๓
นํววา	„	๒๓	„	๓๓
นํววาภิรฺรหณตฺมโย	„	๔๘๓	„	๓๓๔
นิกฺกขฺตฺมาเปยฺย	„	๓๘๘	„	๒๕๔
นิกฺกขฺตฺมาเยยฺย	„	„	„	„
นิกฺขิปปิตฺตพฺพิ	„	๗๔๒	„	๔๘๒

ปณัตตโกชนานิ	ปพฺพเพ	๕๓๘	อังกุเ	๓๔๓
ปตฺตคคาหาปภสฺสํ อังกุคานิ	„	๓๓๒	„	๓๓๓
ปตฺตคคาหาปโก	„	„	„	„
ปตฺตคคณฺณิ	„	๘๒๗, ๘๓๓	„	๕๔๓, ๕๔๕
ปตฺตคิ	„	๕๖๔	„	๓๗๕
ปตฺตโต	„	๓๓๘	„	๓๐๓
ปทโส	„	๒๗๖	„	๓๘๒
ปทโส ฐมโม	„	„	„	„
ปทํ	„	„	„	„
ปรมฺมปรโกชนํ	„	๔๘๓	„	๓๒๐
ปรมฺมฐาวิกนฺนปนา	„	๖๒๔	„	๔๐๗
ปรินตํ	„	๓๗๐	„	๓๕๐
ปริปณฺหิตพฺพํ	„	๖๘๓	„	๔๕๓
ปริปาเจติ	„	๔๖๓	„	๓๐๐
ปริปุจฺฉิตพฺพํ	„	๖๘๓	„	๔๕๓
ปริพฺพพาชโก	„	๕๒๗	„	๓๔๘
ปริพฺพพาชกา	„	„	„	„
ปริภุญฺเชยฺย	„	๖๒๔	„	๔๐๗
ปรินนฺตํ นินฺวาเสตพฺพํ	„	๘๐๐	„	๕๓๒
ปรินนฺตํ ปารุเบตพฺพํ	„	๘๐๓	„	„

ปทภาษัณยานุกุโม

๕๘๘

ปริยายั	ปพฺพ	๓๘๘	ปงฺเก	๒๖๓
ปริพาหสมโย	,,	๒๑๒	,,	๔๐๒
ปฤตตฤทิกาย	,,	๘๒๕	,,	๕๔๒
ปวาริโต	,,	๕๐๓	,,	๓๒๘
ปหาริ ทเทยฺย	,,	๒๘๖	,,	๔๕๘
ปาโน	,,	๒๓๒	,,	๔๓๒
ปาริฉุฏฐกา	,,	๔๘	,,	๓๒
ปาสาโท	,,	๑๘	,,	๑๒
ปีณฺทปาโต	,,	๑๕๘, ๔๖๓	,,	๑๓๘, ๓๐๐
ปีเวยฺย	,,	๕๗๖	,,	๓๘๕
ปิฬิ	,,	๓๗๖	,,	๒๔๔
ปุกฺคณานาทริยั	,,	๕๘๓	,,	๓๘๓
ปุนฺปวารณา	,,	๕๕๗	,,	๓๗๓
ปพฺพเ อปฺปวาริโต	,,	๖๓	,,	๔๖
ปฺปรานจิวริ	,,	๔๓	,,	๒๕
ปฺปรานเสนฺถกั	,,	๘๔	,,	๘๐
ปฺปรากตฺตั	,,	๕๕๒	,,	๓๖๖
ปฺปวิ	,,	๔๘๖	,,	๓๒๕
เปสฺสณณิ	,,	๒๕๖	,,	๓๘๔
ผลสฺสจฺฉิกิริยา	,,	๓๐๘	,,	๒๑๒

ผุฬุฬุ	ปพเพ ๓๕๕	ปิงเก ๒๓๓
ผณิศุ	,, ๓๔๓	,, ๓๒๒
พนุชโนกาโส ปตุโต	,, ๓๓๓	,, ๓๓๐
พยุคตุ	,, ๖๘๓	,, ๔๕๐
พุราหุมน	,, ๗๑	,, ๕๘
พตคตุ	,, ๕๗๒	,, ๓๘๐
พหุหิ	,, ๕๘	,, ๔๓
พาหุปฺปจาทกั	,, ๘๑๖	,, ๕๓๘
พฬุฬุ	,, ๓๕๕	,, ๒๓๔
ภณุชชาตานั	,, ๗๑๒	,, ๔๖๘
ภิกุช	,, ๔๓	,, ๒๕
ภิกุชณั	,, ,,	,, ,,
ภิกุชฺชปฺปสฺสโย	,, ๔๓๓	,, ๒๗๘
ภิกุชฺชมฺมตฺติยา	,, ๓๒	,, ๓๐
ภิกุชฺช อุกุทิสฺส	,, ๖๓	,, ๔๖
ภิกุชฺชสฺส	,, ๓๕๐	,, ๓๓๐
ภิสิ	,, ๓๗๖	,, ๒๔๔
ภัสสาเปยฺย	,, ๕๘๘	,, ๓๘๓
ภุตฺตาวั	,, ๕๐๓	,, ๓๒๘
ภุตคาโม	,, ๓๕๕	,, ๒๓๓

ปทภาษัณยานุกุโม

๕๘๓

เกตุขุขปริยนุตา จ วตฺติปริยนุตา จ ปพฺเพ	๕๕๘	ปงฺเก	๓๗๓
เกตุขุขปริยนุตา ปวารณา	๖๖	๖๖	๖๖
โกชนัณ	๖๖	๕๐๓	๓๒๘
มคฺคภาวณา	๖๖	๓๐๘	๒๓๒
มจฺโณ	๖๖	๕๓๘	๓๔๒
มชฺฌิโม ปตฺโต	๖๖	๓๓๘	๓๐๓
มณฺโโจ	๖๖	๓๗๖	๒๔๔
มชฺ	๖๖	๓๔๓	๓๒๒
มณฺ	๖๖	๔๘๖	๓๒๕
มหตฺถโก วิหาโร	๖๖	๓๘๘	๒๖๓
มหาสมโย	๖๖	๔๘๓	๓๓๔
มัสฺ	๖๖	๕๓๘	๓๔๒
มาตุคฺคาโม	๖๖	๒๘๕, ๕๔๔	๒๐๓, ๓๖๐
มาโถ	๖๖	๓๘	๓๒
มาตฺปรมฺ	๖๖	๓๖	๓๘
มุทฺ	๖๖	๓๗๕	๓๕๕
มุทฺธาภิสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส	๖๖	๗๓๕	๔๘๖
มุทฺพชฺ	๖๖	๓๕๕	๒๓๓
เมวโย	๖๖	๕๗๖	๓๘๕
โมโห อารโหเปตฺพุโ	๖๖	๖๘๐	๔๕๖

ยถาขมฺมํ	ปพฺพ ๖๔๐	อญฺเฏ ๔๑๖
ยถาสํนุญฺตํ	„ ๗๒๔	„ ๔๗๖
ยานํ	„ ๘๖๔	„ ๕๖๒
ยาวจฺจวรกาลธมฺมํ นิยุตฺติปิตพฺพํ	„ ๓๖๒	„ ๓๔๓
ยาจ ทฺวารโกธํ	„ ๓๘๘	„ ๒๖๓
โย	„ ๔๓	„ ๒๕
ยสฺสํ	„ ๓๐๖	„ ๘๓
รตนธมฺมํ	„ ๗๔๓	„ ๔๘๓
รตนํ	„ „	„ „
รคฺคิปรียนฺตา	„ ๕๕๘	„ ๓๗๓
รโก	„ ๕๖๔	„ ๓๗๕
รโห	„ ๔๖๗	„ ๓๐๓
ราชโกคุโค	„ ๗๑	„ ๕๘
ราชา	„ „	„ „
รุกฺขมฺถํ	„ ๒๗	„ ๓๕
ธาก	„ ๓๗๐	„ ๓๕๐
วสฺสํสาณิกจํวํ	„ ๓๔๖	„ ๓๒๖
วสฺสํสาณิกา	„ ๗๗๓	„ ๕๐๘
วาเจยฺย	„ ๒๘๖	„ ๓๘๒
วาทฺตฺตจิสฺมโย	„ ๖๑๖	„ ๔๐๒

ปทภาษณีนยานุกกโม

๕๘๓

วายาเปยุย	ปพฺพ	๓๕๘	อญฺเฏ	๓๓๘
วิกปฺปนํ	„	๒๕๔	„	๔๐๗
วิกปฺปํ อปฺชเชยุย	„	๒๓	„	๔๗
วิกาโต	„	๕๐๘	„	๓๓๖
วิญฺญาคํ	„	๓๗๕	„	๓๕๕
วิญฺญ	„	๓๐๓	„	๒๐๖
วินฺวณฺตา จิตฺตํ	„	๓๐๘	„	๒๓๒
วิปฺปวเสยุย	„	๓๒	„	๘
วิโมกฺโข	„	๓๐๘	„	๒๓๓
วิวาทาปนฺนํ	„	๗๓๒	„	๔๖๘
วิธํชเชตฺวา	„	๘๘	„	๗๔
วิธานํ	„	๗๕๒	„	๔๘๘
วิธํชเชตฺวา	„	๖๐๗	„	๓๘๖
วิหาโร	„	๒๖. ๓๘๘	„	๓๔. ๒๖๓
วิหะโส	„	๓๖๓	„	๒๓๘
เวจิตฺตํ	„	๘๖๗	„	๕๖๓
เวยฺยวจฺจโร	„	๗๓	„	๕๘
เวหาตฺถํ	„	๓๘๔	„	๒๕๘
โอสถํ	„	๗๘๕	„	๕๓๘
ตฺถกฺกํ ปิณฺฑปาโต ปฏิกฺคเหตฺพุทฺโธ	„	๘๒๖	„	๕๔๒

ตถกัจจ มีนุชปาโต ภูณชิตพุโพ	ปพเพ ๘๓๐	ขงเก ๕๔๔
ตถมาทิสเสน	„ ๗๐๔	„ ๔๖๓
ตถัมภิ	„ ๓๗๐	„ ๓๕๐
ตถัมภิกโก วิหาโร	„ ๓๘๐	„ ๒๔๘
ตถาเม วินิจจยถา	„ ๗๒๐	„ ๔๗๓
ตถจิจจ	„ ๖๓๒	„ ๔๓๒
ตติยา ปจจาตถาย	„ ๓๖	„ ๓๘
ตตฺตาหปรม	„ ๓๔๓	„ ๓๒๒
ตตฺตคมนนโย มคฺโค	„ ๔๕๓	„ ๒๘๒
ตตฺถ	„ ๘๖๐	„ ๕๖๐
ตตฺถโก	„ ๒๒๒	„ ๓๓
ตตฺถิ	„ ๔๕๓	„ ๒๘๓
ตตฺตรตฺตรปรม	„ ๕๘	„ ๔๒
ตตฺตํ ภิกขุ	„ ๕๕๒	„ ๓๖๖
ตตฺโต ภิกขุ	„ ๗๔๘	„ ๔๘๖
ตตฺถค	„ ๗๕	„ ๖๔
ตตฺถราเปตฺวา	„ ๓๗๖	„ ๒๔๔
ตตฺถวิตฺวา	„ „	„ „
ตตฺถนิทการก	„ ๕๓๓	„ ๓๓๘
ตปทาน	„ ๘๓๒	„ ๕๔๔

ปทภาษณียานุทุกโม

๕๘๕

สบุปฏิภยั	ปพเพ ๓๖๖. ๔๕๓	ตงเก ๓๔๖. ๒๘๒
สบุปานกั	” ๖๓๖	” ๔๓๔
สบุปปี	” ๓๔๓	” ๓๒๒
สภคโต	” ๕๕๒	” ๓๖๕
สโกชนั กุถั	” ๕๓๖	” ๓๕๔
สมคุโค สงโฆ	” ๗๒๔	” ๔๗๖
สมณภคตสมโย	” ๔๘๓	” ๓๓๔
สมณทุเทโส	” ๖๗๕	” ๔๔๕
สมตติคิกั	” ๘๒๘	” ๕๔๔
สมนุภาตติพโ	” ๖๖๕	” ๔๓๕
สมสบุกั	” ๘๒๘. ๘๓๓	” ๕๔๓. ๕๔๕
สมาทหาเปยยุ	” ๖๐๗	” ๓๘๗
สมาทเหยยุ	” ”	” ๓๘๖
สมาวิ	” ๓๐๘	” ๒๓๓
สมาชชเชยยุ	” ๓๓๐. ๓๓๔	” ๘๕. ๓๐๐
สมาชคติ	” ๓๐๘	” ๒๓๒
สมบุชานมุสาวาโท	” ๓๗๔	” ๓๕๔.
สมบุญชเยยยุ	” ๖๗๐	” ๔๓๘
สมมุโต	” ๔๒๖	” ๒๗๖
สมมุชาวิกปปนา	” ๖๒๔	” ๔๐๗

ตฺยนคตตฺส	ปพฺพ	๘๖๕	ขงฺเก	๕๖๒
ตฺยณฺณวํ	„	๗๓๕	„	๔๘๗
ตฺห	„	๒๘๑	„	๑๘๖
ตฺหณฺมิกิ	„	๖๘๑	„	๔๕๐
ตฺห เตยฺยํ กปฺเปยฺย	„	๖๗๐	„	๔๓๘
ตํวเตยฺย	„	„	„	„
ตํวชย	„	๔๕๓, ๔๕๘	„	๒๘๑, ๒๘๖
ตํวทียะย	„	๕๘, ๑๐๖	„	๔๒, ๘๑
ตํวณฺณวํ	„	๖๒๔	„	๔๐๗
ตํวณฺณวโร	„	„	„	„
ตํวณํ	„	๑๕๐, ๑๕๔	„	๓๓๐, ๓๓๓
ตํวณฺตว	„	๘๔	„	๘๐
ตํวตฺตํ	„	๑๖๖	„	๑๔๖
ตฺตฺกฺขมานา	„	๖๒๔	„	๔๐๗
ตฺตฺกฺขมาเนน	„	๖๘๓	„	๔๕๑
ตฺตฺกฺจาเปยฺย	„	๔๐๔	„	๒๖๔
ตฺตฺกฺเจยฺย	„	„	„	๒๖๓
ตฺตฺกฺพาเปยฺย	„	๔๔๘	„	๒๘๘
ตฺตฺกฺเพยฺย	„	„	„	„
ตฺตฺกฺปจาทกํ	„	๘๑๘	„	๕๓๘

ปทภาษัณยานุกถโม

๕๘๗

สัคคัจฉวรปฺปมาณั	ปพฺพ	๗๗๗	ปจฺเก	๕๑๑
สณฺณาคาเร อภีวริ	”	๓๐๘	”	๒๑๒
สัคคั	”	๑๗๕	”	๑๕๕
สัคคั	”	๑๕๔	”	๑๓๓
สพฺปิฏจณฺโณ	”	๘๐๒	”	๕๓๒
สรา	”	๕๗๖	”	๓๘๕
สํสํสํสํ	”	๘๐๔	”	๕๓๓
สจฺฉิ	”	๖๒๘	”	๔๓๐
สโป	”	๘๒๘	”	๕๔๓
เสกฺขสํมมตฺตํ กุตฺติ	”	๗๖๑	”	๕๒๔
เสนา	”	๕๖๔	”	๓๗๕
เสนาพฺยุทฺ	”	๕๗๒	”	๓๘๐
เสยฺยั	”	๓๘๐	”	๒๔๘
เสยฺยั กปฺเปยฺย	”	๒๘๑. ๓๘๔	”	๑๘๖. ๒๕๑
เสยฺยา	”	๒๘๑	”	๑๘๖
โสธสํสํ รโห	”	๔๖๗	”	๓๐๓
หตฺถั	”	๕๖๔	”	๓๗๕
หมฺมิมิ	”	๒๐	”	๑๓
หริตฺ	”	๓๘๘	”	๒๖๑
หิณํ กมฺมํ	”	๓๘๐	”	๑๖๕

หฺนํ โคตุํ	ปพฺเพ ๓๘๘	อฺงเก ๓๖๕
หฺนํ นามํ	” ๓๘๘	” ”
หฺนํ ทิจํ	” ๓๘๙	” ๓๖๖
หฺนํ ติจํ	” ๓๘๙	” ”
หฺนา ชาติ	” ๓๘๙	” ๓๖๕
หฺโน อฺกโกโส	” ๓๘๖	” ๓๖๖
หฺโน อาพาโร	” ๓๘๖	” ”

สวัสดิวณานุกรณํ อสภารณนามานิ

อนาถบิณชิโก คหปติ	ปพเพ ๗๕๐	อิงเก ๔๘๐
อนรรุทโธ เถโร สกยปุตโต	„ ๒๘๔	„ ๓๘๗
อริยโธ ภิกขุ มิจฉาทิยจิกโก	„ ๖๖๒	„ ๔๓๓
อานนโธ พุทฺธปญฺชาโก ปจฺฉินโม	„ ๒	„ ๒
อุทายิ ภิกขุ	„ ๔๒	„ ๒๓
อุปนนโธ ภิกขุ สกยปุตโต	„ ๕๓	„ ๓๔
อุปเสนโธ ภิกขุ วรคฺคตปุตโต	„ ๘๒	„ ๗๖
อุปาทิ ทวารโก	„ ๖๔๗	„ ๔๒๓
อุปาทิ วินยสงฺคทาโก เถโร	„ ๕๔	„ ๓๗
อุปปตฺตวณฺณา ภิกขุนี้	„ ๔๖	„ ๒๗
กณฺหาโก สมนฺทเทโส มิจฉาทิยจิกโก	„ ๖๗๓	„ ๔๔๓
กตโมรคติสฺสโก ภิกขุ เทวทศฺตสหาโย	„ ๔๖๓	„ ๒๘๗
กาณมาตา อุปาสิกา	„ ๔๘๔	„ ๓๒๓
กาณา กาณมาตุยา ชีตา	„ „	„ „
โกกาทิโก ภิกขุ เทวทศฺตสหาโย	„ ๔๖๓	„ ๒๘๗
ขณฺหาเทวียา ปุตโต ภิกขุ เทวทศฺตสหาโย	„ „	„ „
จุพฺพนฺธโก เถโร	„ ๔๒๔	„ ๒๗๔
ฉนฺโน ภิกขุ	„ ๓๕๗	„ ๒๓๕

นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ	ปพฺเพ ๓	อํเก ๓
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย	„ ๗๘๔	„ ๕๓๘
นพฺพคฺคิโย ภิกฺขุ	„ ๕๗๓	„ ๓๗๘
ชฏฺโถ คิตฺติโย	„ ๕๗๕	„ ๓๘๒
กุตฺตมมฺหา ภิกฺขุ	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
ทพฺโพ มลฺลปฺปฺโต อรหํ	„ ๓๖๘	„ ๒๔๐
เทวทฺธฺโต ภิกฺขุ	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
นนฺทิวิสฺสโถ พลิตฺทฺโท	„ ๓๘๓	„ ๓๖๓
นนฺโท ภิกฺขุ ภควฺโต มาตฺตฺตฺตฺตฺโต	„ ๗๗๐	„ ๕๓๓
ปเสนฺทิ โกสฺสโถ ราชา	„ ๕๖๒	„ ๓๗๔
ปิตฺติทวฺจฺจ โถโร	„ ๓๓๘	„ ๓๓๗
ปฺโรหิตฺโต พฺราหฺมโณ	„ ๘๗๓	„ ๕๖๕
พิมฺพิสฺสโร ราชา มาคฺโช	„ ๓๓๘	„ ๓๓๗
พฺทฺโธ สพฺพญฺญู	„ ๓	„ ๓
ภควา สตฺถา เทวมนุสฺสํ	„ „	„ „
มลฺลิกา ปเสนฺทิโกสฺสตรณฺโณ เทว	„ ๗๓๒	„ ๔๘๓
มหากจฺจาโน เถโร	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
มหากปฺปฺโณ เถโร	„ „	„ „
มหาโกฏฺฐิโถ เถโร	„ „	„ „
มหาจฺจนฺโท เถโร	„ „	„ „

สัพพัญญูญาณกานํ อสงฺขารณนามานิ

๖๐๓

มหานาโม สกฺโก	ปพฺพเพ ๕๕๕	ขงฺเก ๓๖๘
มหาปชาปติ โคตมํ ภิกฺขุณฺ	„ ๓๐๓	„ ๘๕
มหาโมคฺคตฺตนาโณ อคฺคสํวโก	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
เมตฺตียภุมฺมชกา ภิกฺขุ	„ ๓๖๘	„ ๒๔๐
ราหุโล เถโร ภควโต โอโรโส	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
ราหุโล สํมณฺเณโร ภควโต โอโรโส	„ ๒๘๐	„ ๓๘๕
เรวโต เถโร	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
วิสาขา มิคารมาตา	„ ๗๓๘	„ ๔๘๘
เวพฺพฐิสฺสโต อานนฺทคฺเคเรตฺตํ อปฺปชฺฌาโย	„ ๕๓๒	„ ๓๓๗
สํตฺตรสํวคฺคิยา ทารกา	„ ๖๔๘	„ ๔๒๓
สํตฺตรสํวคฺคิยา ภิกฺขุ	„ ๓๗๘	„ ๒๔๗
สํมุตฺตทตฺโต ภิกฺขุ เทวทตฺตสํหาโย	„ ๔๖๓	„ ๒๘๘
สํคโต ภิกฺขุ	„ ๕๗๕	„ ๓๘๒
สํวปฺปโต อคฺคสํวโก	„ ๒	„ ๒
หคฺคโต ภิกฺขุ สํกฺขยปฺปโต	„ ๓๗๓	„ ๓๕๓

อวิญญานกานี อส้าขรณนามานี

อภุคัพพว อภวิยิ เจติยิ	ปพเพ ๗๔	ขงเก ๖๓
อจิรวคิ ส้าวคฺติยิ นทิ	„ ๕๗๖	„ ๓๘๘
อนุชวณิ ส้าวคฺติยิ วณิ	„ ๔๖	„ ๒๘
อมุพคิตฺถิ ภาททวคิกายิ คิตฺถิ	„ ๕๗๕	„ ๓๘๒
อาพวิ นคริ	„ ๗๔	„ ๖๓
กมิตฺถวคฺถุ นคริ	„ ๓๐๓	„ ๘๕
กาสิ ชนปโท	„ ๗๔๐	„ ๔๘๐
กฐาการสาธา มหาวเน ส้าตา	„ ๗๘	„ ๖๖
โกกนโท สู้สมาคิเร ปาส้าโท	„ ๘๕๕	„ ๕๕๖
โกสมุฬิ นคริ	„ ๓๓	„ ๘
โกสธิ ชนปโท	„ ๖๕๘	„ ๔๒๘
โคทมกั เวส้าติยิ เจติยิ	„ ๓	„ ๓
โฆสิคาวราโม โกสมุฬิยิ อวราโม	„ ๓๕๘	„ ๒๓๕
เจติโย ชนปโท	„ ๕๗๕	„ ๓๘๒
เชตวนิ ส้าวคฺติยิ อนาถมิตฺถิกาวราโม	„ ๓๐	„ ๗
คกุกสิธ้า นคริ	„ ๓๘๓	„ ๓๖๓
คโปทา ราชคเห นทิ	„ ๖๓๐	„ ๓๘๘
นิโคฐาวราโม กมิตฺถวคฺถุสมิ อวราโม	„ ๓๐๓	„ ๘๕

อภินิเวศนภาพัน อสงวณนามานี

๖๐๓

ปฏียาโถโก	ปพเพ ๔๘๕	อภินิ ๓๒๔
พทริการาโม โกสมพิย ขาวาโม	” ๒๘๐	” ๓๘๕
ภคโค ชนปโท	” ๖๐๔	” ๓๘๕
ภททวติกา เจติเยสุ คาโม	” ๕๗๕	” ๓๘๒
เกสกกถาณํ สุตุมาริเร มิคทาโย	” ๖๐๔	” ๓๘๕
มหาวณํ เวสาลียํ พุทธาวณํ	” ๗๘	” ๖๖
ราชคหํ นครํ	” ๔๖	” ๒๘
วคคุมุทา เวสาลียํ นทํ	” ๓๐๔	” ๒๐๘
วชชํ ชนปโท	” ”	” ”
เวสาลี นครํ	” ๑	” ๑
เวพูนํ ราชคเห ขาวาโม กถนุทกนิวาโป	” ๔๖	” ๒๘
สกุโก ชนปโท	” ๑๐๓	” ๘๕
สุตุมาริวิ ภคเคสุ นครํ	” ๖๐๔	” ๓๘๕
สาเกตํ นครํ	” ๒	” ๒
สาวัตถี นครํ	” ๓๐	” ๗

คาถานํ ปจฺมปาทา

อธิเจตโส อปฺปมชฺชโต	ปพฺเพ ๔๒๔	องฺเก ๒๗๔
อสมฺมตตฺถกฺคา อฺปฺตํสย-	„ ๔๖๘	„ ๓๐๔
อุโก อคฺคํ น ชานนฺติ	„ ๘๗๘	„ ๕๖๕
โกธียา สํทฺธเทวภาคา	„ ๓๓๖	„ ๓๐๓
ทเลกฺรคฺคิ มาโส จ	„ ๗๓	„ ๖๒
เทว จ ปคฺคานิ เกสฺสขี	„ ๓๗๓	„ ๓๕๓
ปิณฺโฑ คณํ ปวิํ ปฺวํ	„ ๕๒๖	„ ๓๔๖
ปฺวํ กโกปนฺนทสฺส	„ ๕๗๔	„ ๓๘๓
ภูคํ อญฺจาย อฺชจายํ	„ ๔๐๕	„ ๒๖๔
มนาปเมว ภาเตยฺย	„ ๓๘๔	„ ๓๖๔
มุตาโอมสฺเปสฺสณฺณํ	„ ๓๕๓	„ ๒๓๓
รณฺโณ จ รตนํ สฺนํ	„ ๗๗๘	„ ๕๓๒
สณฺณิจฺจุ วรสฺสฺสพฺปณํ	„ ๖๗๘	„ ๔๔๘
สหฺมมฺมวិวนฺณณฺณจ	„ ๗๓๐	„ ๔๘๐
สุรา องฺคฺคิ ทาโส จ	„ ๖๓๐	„ ๔๓๓

ปทศุถปฺปเกโท

ทุกั

อกุโกธา	ปพฺเพ ๑๘๖	อิงเก ๑๖๖
อนาทริยานิ	„ ๕๘๓	„ ๓๘๓
อาพาธา	„ ๑๘๒	„ ๑๖๖
กมุมานิ	„ ๑๘๐	„ ๑๖๕
กาพกั	„ ๗๘	„ ๖๗
โคตฺตานิ	„ ๑๘๘	„ ๑๖๕
ชาติ	„ ๑๘๗	„ ๑๖๔
นามานิ	„ ๑๘๘	„ „
นัถานิ	„ ๖๒๐	„ ๔๐๕
ปชวี	„ ๓๕๐	„ ๒๒๘
ปตฺโต	„ ๑๑๘	„ ๑๐๓
เปสฺสณฺณสฺส อาการว	„ ๒๕๖	„ ๑๘๔
ภควโต ปฏิจฺจุณฺณาย อาการว	„ ๓๐๕	„ ๒๑๓
รหา	„ ๔๖๗	„ ๓๐๓
ติงฺคานิ	„ ๑๘๓	„ ๑๖๖
วิกปฺปนา	„ ๖๒๔	„ ๔๐๗
ธมฺโมภา	„ ๖๗๐	„ ๔๓๘

ทุกิ

สิปฺปานิ

ปพฺพ ๓๘๓

อญฺเฏ ๓๖๕

สุปฺปา

,, ๘๒๘

,, ๕๔๓

ติกิ .

นคฺคฺตานิ

,, ๘๕๘

,, ๕๕๘

คิจฺจวํ

,, ๓๒

,, ๘

คฺคฺตานิ

,, ๗๖๐

,, ๕๐๓

ปคฺคตฺตํ วณฺณนา

,, ๑๑๘

,, ๓๐๓

ปทานานิ

,, ๓๐๘

,, ๒๓๒

วินฺนวรรณตา

,, ,,

,, ,,

วิโมกฺขา

,, ,,

,, ๒๓๓

สฺมาชิ

,, ,,

,, ,,

สฺมาปคฺคฺติโย

,, ,,

,, ๒๓๒

สฺมปฺปชานมฺุสํวาทตฺตํ อาการว

,, ๗๖

,, ๑๕๕

จคฺคฺทุกิ

อชิกรณานิ

,, ๖๔๓

,, ๔๓๗

อนิํ

,, ๕๗๒

,, ๓๘๐

กมฺฺมานิ

,, ๗๓๖

,, ๔๗๓

กฺคฺตานิ

,, ๔๘๖

,, ๓๒๕

ณานานิ

,, ๓๐๘

,, ๒๓๓

ປາກຕຸກປຸປເກໂທ

໒໐໗

ຈຕຸກຸກໍ

ປວາຣຣາ	ປພເພ	໕໕໒	ອິງເກ	໓໗໓
ປຸຈານີ	,,	໓໗໒, ໗໕໒	,,	໒໔໔, ໕໐໐
ມຸຈາ	,,	໓໗໒, ,,	,,	໒໔໔, ,,
ສມຸປຣາມຸສາວາທສຸສ ອາກາຣາ	,,	໓໗໒	,,	໓໕໕
ສຸພຸພາກາເຣ ອກິຣຕີ	,,	໓໐໗	,,	໒໓໒
ເສຣາ	,,	໕໒໔	,,	໓໗໕

ປຸຈາກໍ

ພຸຈານີ	,,	໓໕໕	,,	໒໓໓
ກິຕິໂຍ	,,	໓໗໒	,,	໒໔໔
ເກສຸຈານີ	,,	໓໔໐	,,	໓໒໓
ໂກຣານີ	,,	໕໐໓	,,	໓໒໔
ຮຸປິຍຈຸຕຸທຸກສຸສ ອິງຄານີ	,,	໓໐໒	,,	໔໒
ສມຸປຣາມຸສາວາທສຸສ ອາກາຣາ	,,	໓໗໒	,,	໓໕໕

ຸກຸກໍ

ສມຸປຣາມຸສາວາທສຸສ ອາກາຣາ	,,	,,	,,	,,
ສຸຕຸຕານີ	,,	໓໕໔	,,	໓໓໓

ສຕຸຕຸກໍ

ສມຸປຣາມຸສາວາທສຸສ ອາກາຣາ	,,	໓໗໒	,,	໓໕໒
-------------------------	----	-----	----	-----

ปทศุถุบฏเกโท

อฏฐกั

ครุฑมมา

ปพเพ ๔๓๐

อฏฐเก ๒๗๐

ภิกขุโนวาทกตัสส อฏฐกานิ

,, ๔๐๗

,, ๒๖๘

ทตถกั

โอมสวาทตถส อาการ

,, ๓๘๖

,, ๓๖๔

ราชนเตปรุปรุเวสเน อาทนวา

,, ๗๓๓

,, ๔๘๔

ไสถนปฤค

อสุทฺธปาโ	สุทฺธปาโ	
อาปคฺค	อาปคฺคิ	องฺเก ๔
อมฺเหหิ	อมฺเหหิ	„ ๔๐
จฺวเรห	จฺวเรหิ	„ ๔๓
ปจฺจุปฺภจฺเจเตห	ปจฺจุปฺภจฺเจเตหิ	„ ๕๒
นทฺทิสฺ	นทฺทิสฺ	„ ๕๕
เทต	เทติ	„ ๖๓
ภิกฺขุสฺสมมตฺยา	ภิกฺขุสฺสมมตฺยา	„ ๗๔
โกสฺยวคฺคสฺส	โกสฺยวคฺคสฺส	„ ๓๐๓
สคฺคตมสฺสิจฺจาปทํ	ฉนฺนสฺสิจฺจาปทํ	„ ๓๓๓
นิสฺสํโน	นิสฺสํโน	„ ๓๓๗
ปรีณเต	ปรีณเต	„ ๓๕๓
ปฺพเพวสฺส	ปฺพเพ วสฺส	„ ๓๕๕
[๓๗๘	[๓๗๘	„ ๓๕๘
วณิชาย	วณิชาย	„ ๓๖๓
ปฏิกงฺขาติ	ปฏิกงฺขาติ	„ ๓๖๗
ขุสฺเสคฺคาโม	ขุสฺเสคฺคาโม	„ ๓๗๒
นพการา	นพการา	„ ๓๗๖
ปนาติ	ปนาติ	„ ๒๐๓

อสุทฺธปาโจ	สุทฺธปาโจ	
อาโรเจยยาติ	อาโรเจยยาติ	ขงเก ๒๒๓
มูถพีฬ	มูถพีฬ	„ ๒๓๓
ทุคยสิกฺขาปท	ทุคยสิกฺขาปท	„ ๒๓๕
อนุปชช	อนุปชช	„ ๒๕๐
„	„	„ ๒๕๓
อาปคต	อาปคติ	„ ๒๖๒
สํกิ อานตฺโต	สํกิ อานตฺโต	„ ๒๖๔
ภิกฺขุสงฺฆ	ภิกฺขุสงฺฆ	„ ๒๗๓
ภถิ ห	ภถิ หิ	„ ๒๗๕
อณฺเฑคิกสงฺฆ (ตติยวาระ)	ณาคิกสงฺฆ	„ ๒๗๖
อาคฺจุณฺคิ ๑	อาคฺจุณฺคิ ๑	„ ๒๗๗
อณฺเฑคิกสงฺฆ (ตติยวาระ)	ณาคิกสงฺฆ	„ ๒๗๘
คามนฺตรมฺปี	คามนฺตรมฺปี	„ ๒๘๒
โย ปน ภิกฺขุ	โย ปน ภิกฺขุ	„ ๓๐๐
อปริปาจิตสงฺฆ	อปริปาจิตสงฺฆ	„ ๓๐๓
ครหิ	วฺครหิ	„ ๓๐๒
อติเรกทฺวิคฺคิปคฺคปฺปเร (ปจฺมวาระ)	อติเรกทฺวิคฺคิปคฺคปฺปเร	„ ๓๒๖
ปฏฺคคฺคณฺหาติ	ปฏฺคคฺคณฺหาติ	„ ๓๓๖
เกสฺชชปรยฺนุตา	เกสฺชชปรยฺนุตา	„ ๓๗๑

